

Dalmatinova Biblija
Novi testament
1584

Posodobljeno besedilo

Jurij Dalmatin:

Dalmatinova Biblija

Novi testament

1584

Posodobljeno besedilo

Naslov izvirnika: Dalmatinova Biblija

Prevod v danes razumljivo slovenščino: Vinko Ošlak, Benjamin Hlastan

Spremna beseda: Vinko Ošlak, Benjamin Hlastan

Lektoriranje: Urška Stani

Pregled besedila: Aleksandra Bilbija, Darja Gračnar, Živa Hren, Stanka Kašnar, Andreja Odlazek, Meta Perme

Oblikovanje naslovnice: Nives Okorn, Studio oko d.o.o.

Oblikovanje in prelom notranjih strani: Matjaž Črnivec, David Okorn

Slike na ovitku: Shutterstock, naslovna stran Dalmatinove Nove zaveze -
fotografiral Nace Zavrl

Založnik: Združenje Trubarjev forum, Iršičeva ulica 7, 2380 Slovenj Gradec

Tisk: INTERPRESS Co. Ltd., H - 1037 Budapest, Bécsi str. 67

Naklada: 50.000 kosov

Kraj in leto izida: Slovenj Gradec, 2017

Donacija sredstev za tisk knjige:

Eastern European Mission,

Perfektastrasse 55/1, 1230 Vienna, Austria

www.eemeurope.org

Knjiga je namenjena brezplačni distribuciji in ni za prodajo.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

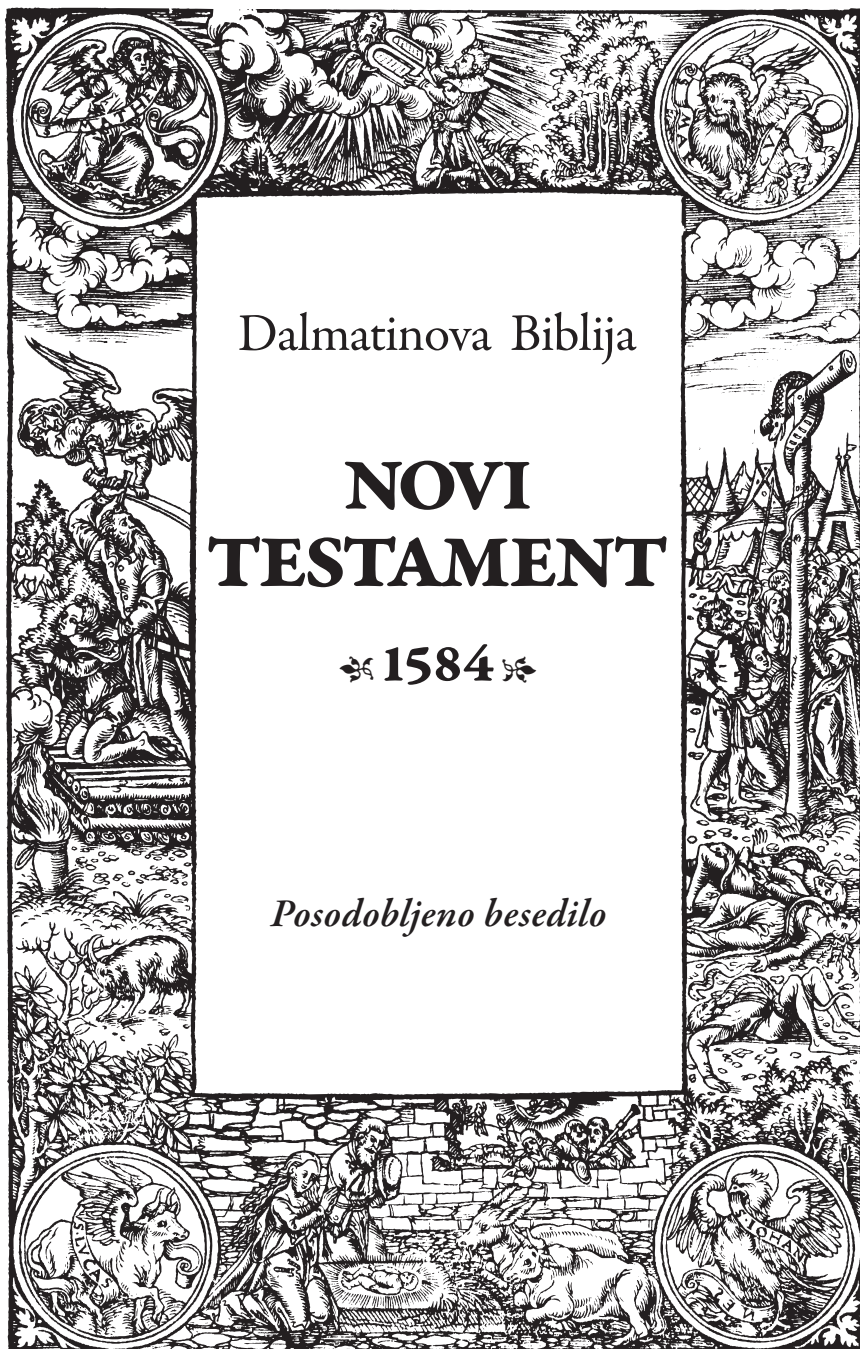
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-246

DALMATINOVA Biblija. Novi testament : 1584 : posodobljeno besedilo / [[prevedel]
Jurij Dalmatin ; prevod v danes razumljivo slovenščino, spremna beseda Vinko Ošlak,
Benjamin Hlastan]. - Slovenj Gradec : Združenje Trubarjev forum, 2017

ISBN 978-961-92432-8-2

289726208

KAZALO

Evangelij, zapisan po svetem Matevžu.....	9
Evangelij, zapisan po svetem Marku.....	52
Evangelij, zapisan po svetem Lukežu.....	79
Evangelij, zapisan po svetem Janezu.....	125
Drugi del evangelija svetega Lukeža, o dejanju apostolov.....	159
Svetega Pavla list Rimljanom.....	203
Svetega Pavla prvi list Korinčanom.....	221
Svetega Pavla drugi list Korinčanom.....	239
Svetega Pavla list Galačanom.....	251
Svetega Pavla list Efežanom.....	257
Svetega Pavla list Filipljanom.....	264
Svetega Pavla list Kološanom.....	269
Svetega Pavla prvi list Tesaloničanom.....	273
Svetega Pavla drugi list Tesaloničanom.....	277
Svetega Pavla prvi list Timoteju.....	280
Svetega Pavla drugi list Timoteju.....	285
Svetega Pavla list Titu.....	289
Svetega Pavla list Filemonu.....	292
List Hebrejcem.....	293
Svetega Jakoba list.....	307
Svetega Petra prvi list.....	312
Svetega Petra drugi list.....	317
Svetega Janeza prvi list.....	321
Svetega Janeza drugi list.....	326
Svetega Janeza tretji list.....	327
Svetega Judeža list.....	328
Svetega Janeza Božje besede učitelja Razodetje.....	330

PREDGOVOR

V rokah imate del knjige, v zgodovini znane kot »knjiga knjig«. Največkrat natisnjena, prevedena v največ jezikov, najbolj prodajana ... Poleg teh ima še več presežnikov, in morda jo imate celo doma. Veseli nas, da imate prav ta izvod, saj boste s prebiranjem vstopili v zakulisje odra, na katerem so se oblikovali zgodovina, verovanje, identiteta, jezik in drugi temelji slovenskega naroda. Gre seveda za prvi prevod Biblije v slovenščino, torej prevod Jurija Dalmatina iz leta 1584, v tem zvezku pa za drugi del Biblije, tj. Novi testament oziroma Novo zavezo.

Nekateri narodi so svoje zgodnje prevode Biblije že večkrat posodobili. Posebnost te izdaje pa je v tem, da imate, prvič po več kot 430 letih, v rokah prvo posodobitev prve slovenske Biblije. Želja prevajalcev je bila, da bi slovenski rojakinji in slovenskemu rojaku pa tudi komurkoli drugemu, ki razume jezik Trubarja, Prešerna in Cankarja, dala v roke danes razumljiv prevod Svetega pisma, kakor ga je v drugi polovici 16. stoletja sijajno opravil Trubarjev učenec in študent znamenite protestantske univerze v Tübingenu Jurij Dalmatin. In kaj lepšega bi si lahko še želela kakor to, da je lahko ob 500-letnici reformacije tak biser slovenske zgodovine v darilo slovenskemu narodu? Zato sva tudi hvaležna organizaciji Eastern European Mission, ki je omogočila izdajo za toliko bralcev, in vsem, ki so to delo spodbujali.

Čeprav je bilo ob izidu Biblije Juriju Dalmatinu le 37 let in je že nepolnih pet let zatem umrl, sta veličina in kvaliteta njegovega dela očitni. Poznavalec starih jezikov bo kmalu opazil, da je Dalmatin uporabljal Luthrov prevod kot močno oporo, a tudi to, da je bil njegov izbor besed in skladnje usidran v poznavanju biblijskega teksta v izvirnih jezikih, včasih tudi v kontrastu z Luthrom. Skromno delo prevajalcev je bilo v prilagoditvi Dalmatinovega prevoda slovenščini, kakor jo je mogoče razumeti danes. Tako bo slovenščine večjemu bralcu moč pogledati v delavnico naših protestantskih piscev in prevajalcev, predvsem pa prevajalca najpomembnejše izmed vseh knjig, Božje besede.

Ob prevajanju se je oglasila vrsta vprašanj, in sicer: Kako daleč naj greva v znotrajjezikovnem prevajanju, da bo tako pripravljeno Biblijo lahko s pridom bral vsak, ki razume današnjo slovenščino; da bo prevod ohranil vse, kar je značilno za Dalmatinovo dožemanje in prevajanje Biblije; in da plemeni-

ta »aroma« Dalmatinovega duha in dela zaradi premočne posodobitve ne bi bila izgubljena. Trudila sva se torej, da ohraniva Dalmatina, kolikor je to mogoče. Občasno bo bralec našel besedo v ležečem tisku, kar pomeni, da sva za lažje razumevanje dodala besedo, ki je pri Dalmatinu ni. Oštevilčenih vrstic, kakor jih imamo v sodobnih Biblijah, tu ni, saj jih tudi Dalmatin ni imel. Opustila sva opombe, mednaslove in ostale Dalmatinove zapise, tako da je tu le čisto biblijsko besedilo. Ali sva s tem delom dosegla sporazum med zvestobo in lepoto, kar je starodavni problem vsakega prevajanja, ne moreva presojati in soditi, temveč je to prepuščeno bralcu in kritiki.

Zadnji namen je enak tistemu, ki sta ga imela Trubar, ko je prevajal Novo zavezo, in Dalmatin, ko je njegovo delo nadaljeval in dopolnil s celotnim prevodom Biblije: dati ljudem v roke Božjo besedo, veselo novico o Jezusu, ki je, kakor pravi Dalmatin, »s svojo smrtjo in vstajenjem, za vse ljudi, ki vanj verujejo, premagal greh, smrt in pekel«.

S tem zvezkom delo še ni končano: Stara zaveza je že v grobem prevedena, a čaka jo še veliko lektorskega, korektorskega in uredniškega dela. Tako bo celotna revidirana Dalmatinova Biblija lahko izšla v eni knjigi, kakor leta 1584, šele čez nekaj let, če Bog da.

Slovenj Gradec,
v prvem mesecu pomladi
jubilejnega leta reformacije 2017

*Benjamin Hlastan
Vinko Ošlak*

EVANGELIJ, ZAPISAN PO SVETEM MATEVŽU

I.

To je knjiga Jezusovega rojstva, Davidovega sina, Abrahamovega sina. Abraham je rodil Izaka. Izak je rodil Jakoba. Jakob je rodil Juda in njegove brate. Juda je rodil Pereca in Zara s Tamaro. Perek je rodil Ezroma. Ezrom je rodil Rama. Ram je rodil Aminadaba. Aminadab je rodil Nahšona. Nahšon je rodil Salmona. Salmon je rodil Boaza z Rahabo. Boaz je rodil Obedu z Ruto. Obed je rodil Jeseja. Jese je rodil kralja Davida.

Kralj David je rodil Salomona z Urijajevo ženo. Salomon je rodil Roboama. Roboam je rodil Abija. Abija je rodil Asa. Asa je rodil Jozafata. Jozafat je rodil Jorama. Joram je rodil Uzija. Uzija je rodil Jotama. Jotam je rodil Ahaza. Ahaz pa je rodil Ezekija. Ezekija je rodil Manaseja. Manase je rodil Amona. Amon je rodil Jošija. Jošija je rodil Jekonija in njegove brate v času babilonske ječe.

Po babilonski ječi je Jekonija rodil Šealtiel. Šealtiel je rodil Zerubabela. Zerubabel je rodil Abihuda. Abihud je rodil Eljakima. Eljakim je rodil Azurja. Azur je rodil Cadoka. Cadok je rodil Ahima. Ahim je rodil Eliuda. Eliud je rodil Eleazarja. Eleazar je rodil Matana. Matan je rodil Jakoba. Jakob je rodil Jožefa, moža Marije, iz katere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus. Vseh rodov od Abrahama do Davida je štirinajst rodov; od Davida do babilonske ječe je štirinajst rodov; od babilonske ječe do Kristusa je štirinajst rodov.

Rojstvo Jezusa Kristusa pa je potekalo takole: Ko je bila Marija, njegova mati, zaročena z Jožefom, preden jo je vzel k sebi, se je pokazalo, da je bila noseča od Svetega Duha. Jožef pa, njen mož, je bil pravičen in je ni hotel razglasiti, temveč jo je mislil skrivaj zapustiti. Medtem pa, ko je tako premišljeval, glej, se mu je v sanjah prikazal Gospodov angel in je rekel: Jožef, sin Davidov, ne boj se vzeti k sebi Marije, svoje žene; zakaj to, kar je v njej rojeno, je od Svetega Duha. In rodila bo sina in ime moraš imenovati Jezus, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njihovih grehov. To vse pa se je zgodilo, da bi se izpolnilo, kar je Gospod govoril po preroku, ki pravi: Glej, mladenka bo noseča in bo rodila sina in bodo njegovo ime imenovali Emanuel, kar je tolmačeno: Bog z nami.

Ko se je pa Jožef prebudil iz spanja, je storil, kakor mu je Gospodov angel zapovedal, in je vzel svojo ženo k sebi. In ni je spoznal, dokler ni rodila svojega prvorojenega sina; in je njegovo ime imenovala Jezus.

II.

Ko pa je bil Jezus rojen v Betlehemu, v judejski deželi, v času kralja Heroda, glej, tedaj so prišli modri z Jutrovega v Jeruzalem in so dejali: Kje je ta pravkar rojeni judovski kralj? Videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem in smo prišli, da ga molimo. Ko je to slišal kralj Herod, se je ustrašil on in z njim vred ves Jeruzalem. In je dal sklicati vse višje duhovnike in pismouke iz ljudstva in jih je spraševal, kje bi naj bil Kristus rojen. Oni pa so mu dejali: V Betlehemu, v judejski deželi, zakaj tako je pisano po preroku: In ti, Betlehem v judejski deželi, nikakor nisi najmanjši med Judovimi knezi, zakaj iz tebe mora priti knez, ki bo gospodoval nad mojim izraelskim ljudstvom. Tedaj je Herod skrivaj poklical modrijane in jih je skrbno spraševal, kdaj bi se ta zvezda *naj* bila prikazala. In poslal jih je v Betlehem in je rekel: Pojdite tja in skrbno vprašajte po detetu, in ko ga najdete, mi povejte, da tudi jaz pridem in ga molim.

Ko pa so slišali kralja, so šli tja. In glej, zvezda, ki so jo videli v jutrovi deželi, je šla tja pred njimi, dokler ni prišla in se ustavila tam zgoraj, kjer je bilo dete. Ko so zagledali zvezdo, so se silno razveselili. In šli so v hišo in našli dete z Marijo, njegovo materjo, in so padli na tla in ga molili. In odprli so svoje zaklade in so mu darovali zlato, kadilo in miro. In Bog jim je v sanjah sporočil, naj se ne vračajo k Herodu; in odšli so po drugi poti zopet v svojo deželo.

Ko so pa oni odšli, glej, tedaj se je Gospodov angel Jožefu prikazal v spanju in rekel: Vstani in vzemi k sebi dete in njegovo mater in beži v egiptovsko deželo in ostani tam, dokler ti ne rečem. Zakaj zgodilo se bo, da bo Herod iskal dete, da bi ga pokončal. In vstal je in vzel dete in njegovo mater k sebi, ponoči, in se umaknil v egiptovsko deželo in je tam ostal do Herodove smrti, da bi bilo izpolnjeno, kar je Gospod govoril po preroku, ki pravi: Iz Egipta sem poklical svojega Sina.

Ko je Herod videl, da so ga modrijani prekanili, je postal silno srdit in je poslal ven in dal pomoriti po Betlehemu in po vsej njegovi okolici vse dečke, ki so bili stari dve leti in manj, po času, ki ga je skrbno poizvedel od modrijanov. Tedaj je bilo dopolnjeno, kar je govoril prerok Jeremija, ki pravi: Na gorah se je slišalo kričanje, veliko tožbe, joka in vzdihovanja, Rahela je jokala za svojimi otroki in se ni dala utolažiti, ker jih ni.

Ko je pa Herod umrl, glej, tedaj se je Gospodov angel prikazal v sanjah Jožefu v egiptovski deželi in je rekel: Vstani in vzemi dete in njegovo mater in pojdi tja v izraelsko deželo, zakaj ti so pomrli, ki so hoteli detetu vzeti življenje. On pa je vstal in je vzel dete in njegovo mater in prišel v izraelsko deželo. Ko pa

je slišal, da je v judovski deželi kraljeval Arhelaj namesto svojega očeta Heroda, se je bal iti tja. In v sanjah je prejel od Boga zapoved in je odšel v kraje galilejske dežele; in je prišel in prebival v mestu, ki se imenuje Nazaret, da bi se izpolnilo, kar je govorjeno po prerokih: Nazarečan bo imenovan.

III.

V tistem času je prišel Janez Krstnik in je pridigoval v puščavi judejske dežele in je dejal: Storite pokoro, nebeško kraljestvo je prišlo blizu. In on je ta, o katerem je govoril prerok Izaija, in je dejal: Glas vpijočega v puščavi: Pripravite Gospodu pot in poravnajte njegove steze! On pa, Janez, je imel obleko svojo iz kameljih dlak in usnjen pas okoli svojih ledij; njegov živež so bile kobilice in divji med. Tedaj je hodilo ven k njemu vse mesto Jeruzalem in vsa judejska dežela in vse pokrajine ob Jordanu, in so se pustili od njega krstiti v Jordanu in priznavali so svoje grehe.

Ko pa je videl, da je veliko farizejev in saducejev prihajalo k njegovemu krstu, jim je dejal: Modrasov rod, kdo vam je pokazal, da boste ubežali prihodnji jezi? Glejte torej, da obrodite pravi sad pokore. Le ne mislite si, da bi sami pri sebi rekli: Abrahama imamo za očeta. Povem vam: Bog more Abrahamu iz tega kamenja obuditi otroke. Že je sekira nastavljena drevju pri korenini: zatoorej bo tisto drevo, ki ne rodi dobrega sadu, posekano in vrženo v ogenj.

Jaz krščujem z vodo za pokoro; ta pa, ki pride za menoj, je močnejši kakor jaz, kateremu tudi nisem vreden nositi njegovih čevljev; ta vas bo krstil s Svetim Duhom in ognjem. On ima velnico v svoji roki in bo pometel svoje gumno in spravil pšenico v svoje kašče; pleve pa bo sežgal z večnim ognjem.

V tistem času je Jezus prišel iz Galileje k Jordanu, k Janezu, da bi se pustil od njega krstiti. Janez pa mu je branil in je dejal: Meni je treba, da bi bil krščen od tebe, pa ti prideš k meni? Jezus pa je odgovoril in mu dejal: Naj bo sedaj tako, tako se nama spodobi izpolniti vso pravičnost. Nato mu je privolil. In ko je Jezus bil krščen, je zdajci šel iz vode, in glej, tedaj se je nad njim odprlo nebo. In Janez je videl Božjega Duha, da gre navzdol kakor golob in prihaja nanj. In glej, glas iz neba dol je dejal: Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam dopadenje.

IV.

Tedaj je Duh odpeljal Jezusa v puščavo, da bi bil skušan od hudiča. In ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je potem bil lačen. In skušnjavec je

stopil k njemu in je dejal: Ako si ti Božji Sin, reci torej, naj to kamenje postane kruh. On pa je odgovoril in dejal: Pisano je, da človek ne živi od samega kruha, temveč od vsake besede, ki gre skozi Božja usta.

Tedaj ga je hudič peljal s seboj v sveto mesto in ga postavil na vrh templja in mu je rekel: Ako si ti Božji Sin, torej se vrzi dol, zakaj pisano je: Svojim angelom bo zate zapovedal, in na rokah te bodo nosili, da se kje z nogo ne udariš ob kamen. Nato mu je Jezus rekel: Zopet je tudi pisano: Nimaš izkušati Gospoda, svojega Boga!

Zopet ga je hudič peljal s seboj na silno visoko goro in mu je pokazal vsa kraljestva tega sveta in njihovo slavo in mu rekel: Vse to ti hočem dati, ako pa-deš dol in me moliš. Tedaj mu je Jezus rekel: Pojdi proč od mene, satan; zakaj pisano je: Moli Boga, svojega Gospoda, in njemu samemu služi! Tedaj ga je hudič zapustil; in glej, angeli so pristopili k njemu in so mu služili.

Ko pa je Jezus zaslišal, da je bil Janez vržen (v ječo), je šel v galilejsko deželo. In zapustil je mesto Nazaret; prišel je in je prebival v Kafarnaumu, ki leži pri morju, v pokrajinah Zabulona in Neftalija, da bi bilo izpolnjeno, kar je bilo govorjeno po preroku Izaiju, ki pravi: Dežela Zabulonova in dežela Neftalije-va, na poti k morju, na oni strani Jordana, in ta poganska Galileja, narod, ki je sedel v temi, je videl veliko luč, in tem, ki so sedeli v deželi in v senci smrti, je vzšla luč.

Od tega časa je Jezus začel pridigovati in govoriti: Storite pokoro, nebeško kraljestvo se je približalo.

Ko pa je Jezus hodil ob Galilejskem morju, je zagledal dva brata: Simona, ki se imenuje Peter, in Andreja, njegovega brata, da sta metala svoje mreže v morje; zakaj bila sta ribiča. In jima je rekel: Hodita za menoj in naredil vaju bom, da bosta ribiča ljudi. In precej sta pustila svoje mreže in šla za njim.

In ko je šel odtod naprej, je videl druga dva brata: Jakoba, Zebedejevega sina, in Janeza, njegovega brata, v čolnu z njunim očetom Zebedejem, da sta krpala svoje mreže, in ju je poklical. In precej sta pustila čoln in svojega očeta in sta šla za njim.

In Jezus je hodil okoli po vsej galilejski deželi, učil v njihovih shodnicah in pridigoval evangelij kraljestva in ozdravljaj vseh vrst bolezni in vsako betežnost med ljudstvom. In glas o njem je šel po vsej sirski deželi. In k njemu so vodili vseh vrst bolnike z mnogoterimi boleznimi in betežnostmi in tiste, ki so bili obsedeni s hudičem, božjastne in mrtvoudne. In on je vse te ozdravil. In za njim je hodilo veliko ljudstva: iz Galileje, iz Deseteromestja, iz Jeruzalema in iz judejske dežele in z one strani Jordana.

V.

Ko pa je videl ljudstvo, je šel gor na goro in sedel, in njegovi učenci so pristopili k njemu. In odprl je svoja usta, jih učil in dejal: Blagor tem, ki so duhovno ubogi, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Blagor tem, ki žalujejo, zakaj oni bodo potolaženi. Blagor tem, ki so krotki, zakaj oni bodo zemljo posedli. Blagor tem, ki so lačni in žejni pravičnosti, zakaj oni bodo nasičeni. Blagor tem, ki so usmiljeni, zakaj njim se bo izkazalo usmiljenje. Blagor tem, ki so čistega srca, zakaj oni bodo Boga gledali. Blagor tem, ki delajo *za* mir, zakaj oni bodo imenovani Božji otroci. Blagor tem, ki zaradi pravičnosti trpé preganjanje, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas ljudje zaradi mene sramoté in preganjajo in vse hudo zoper vas govoré in lažejo. Bodite veseli in od veselja poskakujte, zakaj vaše plačilo v nebesih je veliko. Zakaj tako so preganjali preroke, ki so bili pred vami.

Vi ste sol zemlje. Ako pa sol svojo slanost izgubi, s čim se bo solilo? Za nič več ni vredna, temveč da se vrže ven in jo ljudje poteptajo. Vi ste luč svetu. Mesto, ki stoji gori, se ne more skriti. Luči tudi ne prižigajo, da bi jo postavili pod mernik, temveč na svečnik; tako sveti vsem, ki so v hiši. Tako pustite svojo luč svetiti pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časté vašega Očeta v nebesih.

Ne mislite, da sem prišel razvezat Postavo ali preroke; nisem jih prišel razvezat, ampak izpolnit. Zakaj resnično vam povem: Dokler nebo in zemlja ne mineta, ne bo minila niti najmanjša pičica ali črka iz Postave, dokler se vse ne zgodi. Kdorkoli tedaj razveže le eno teh najmanjših zapovedi in ljudi tako uči, bo imenovan za najmanjšega v nebeškem kraljestvu; kdorkoli jih pa izpolnjuje in uči, ta bo imenovan v nebeškem kraljestvu za velikega. Zakaj povem vam: Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša kakor pismoukov in farizejev, tedaj ne pridete v nebeško kraljestvo.

Slišali ste, da je starim rečeno: Ne ubijaj; kdor pa ubije, zapade sodbi. Jaz pa vam povem: Kdor se na svojega brata srdi, zapade sodbi; kdor pa reče svojemu bratu: Raka, pride pred Veliki zbor; kdor pa reče: Norec! zapade peklenškemu ognju.

Zato kadar daruješ svoj dar na oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, tako pusti svoj dar pred oltarjem in pojdi poprej tja in se spravi s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar. Spravi se s svojim nasprotnikom hitro, dokler si z njim še na poti, da te nasprotnik ne izroči sodniku in sodnik hlapcu in boš vržen v ječo. Resnično ti povem: Ne prideš ven iz nje, dokler ne plačaš zadnjega vinarja.

Slišali ste, da je starim rečeno: Ne prešuštvuj! Jaz pa vam povem: Kdor pogleda ženo, da si jo poželi, je že prešuštvoval z njo v svojem srcu. Če pa te moti tvoje desno oko, ga izderi in ga vrzi od sebe; zakaj bolje ti je, da pogine eden tvojih udov, in ne bo vse tvoje telo vrženo v pekel. In če te moti tvoja roka, jo odsekaj in vrzi od sebe! Bolje ti je, da pogine eden tvojih udov in ne bo vse tvoje telo prišlo v pekel. Rečeno je tudi: Kdor se loči od svoje žene, naj ji da ločitveni list. Jaz pa vam povem: Kdor se od svoje žene loči (razen če zaradi prešustvovanja), ta povzroči, da ona prešustvuje; in kdor poroči ločeno, ta prešustvuje.

Slišali ste, da je starim rečeno: Ne prisegaj po krivem, izpolni pa svojo prisego Bogu! Jaz pa vam povem, da nikakor ne prisegajte, ne pri nebu, zakaj ono je Božji prestol, ne pri zemlji, ker je ona podnožje njegovim nogam, ne pri Jeruzalemu, ker je ta mesto vélikega Kralja; tudi pri svoji glavi ne prisegaj, zakaj ne enega lasu ne moreš narediti belega ali črnega. Kar pa govorite, to bodi: Ja, ja; ne, ne; kar je več, to je od hudega.

Slišali ste, da je rečeno: Oko za oko in zob za zob! Jaz pa vam povem, da se ne zoperstavlajte hudemu, temveč ako te kdo udari na desno lice, nastavi mu še drugo! In ako se hoče kdo s teboj pravdati in ti vzeti suknjo, temu pusti tudi plašč! In ako te kdo primora eno miljo, tako pojdi z njim dve. Daj temu, kdor te prosi, in se ne obračaj od tistega, kdor hoče od tebe na pósodo!

Slišali ste, da je rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika. Jaz pa vam povem: Ljubite svoje sovražnike, blagoslavljajte te, ki vas preklinjajo, storite dobro tem, ki vas sovražijo, prosite za te, ki vas žalijo in preganjajo; da bodete otroci svojega Očeta v nebesih! Zakaj on dovoli svojemu soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, in daje deževati nad pravičnimi in nepravičnimi. Zakaj kadar ljubite tiste, ki ljubijo vas, kakšno plačilo boste imeli? Ne delajo tega tudi cestninarji? In ko ste prijazni do svojih bratov, kaj delate posebnega? Ne delajo tako tudi cestninarji? Zato bodite popolni, prav kakor je vaš Oče nebeški popoln!

VI.

Glejte, da ne boste dajali svoje miloščine pred ljudmi, da bi vas oni videli, sicer ne boste imeli plačila pri svojem Očetu v nebesih. Kadar torej daješ miloščino, ne daj trobiti pred seboj, kakor delajo hinavci po shodnicah in po ulicah, da bi jih ljudje hvalili. Resnično vam povem: Ti že imajo svoje plačilo. Kadar pa ti daješ miloščino, ne daj svoji levici vedeti, kaj dela tvoja desnica,

da bo tvoja miloščina na skrivnem, in tvoj Oče, ki gleda, kar je skrito, ti bo povrnil očitno.

In ko moliš, ne bodi kakor hinavci, ki radi stojijo in molijo v shodnicah in na uličnih voglih, da jih vidijo ljudje. Resnično vam povem: Oni imajo svoje plačilo. Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo kamrico in zapri duri in moli k svojemu Očetu na skrivnem, in tvoj Oče, ki vidi, kar je skrito, ti bo povrnil očitno. In kadar vi molite, ne blebetajte veliko kakor pogani; zakaj oni menijo, da bodo uslišani, če uporabijo veliko besed. Zato ne bodite, kakor so oni; vaš Oče ve, kaj potrebujete, preden ga vi prosite. Zato molite takole:

Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja na zemlji, kakor v nebesih. Naš vsakdanji kruh daj nam danes. In odpusti nam naše dolge, kakor mi svojim dolžnikom odpuščamo. In nas ne vpelji v skušnjavo, temveč nas reši zlega. Zakaj tvoje je kraljestvo, moč in slava na vekomaj. Amen. Zakaj če odpustite ljudem njihove pregreške, bo tako tudi vam vaš nebeški Oče odpustil. Ako pa ljudem ne odpustite njihovih pregreškov, vam tako tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših pregreh.

Kadar se postite, ne glejte tako milo kakor hinavci; zakaj oni delajo svoje obraze mračne, da jih ljudje vidijo, da se postijo. Resnično vam povem: Imajo svoje plačilo. Kadar se pa ti postiš, tedaj pomazili svojo glavo in si umij obraz, da te ne bodo videli ljudje, da se postiš, temveč tvoj Oče, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki gleda, kar je skrito, ti bo povrnil očitno.

Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer molj in rja razjedata in kjer tatovi kopljejo do njih in kradejo, temveč nabirajte si zakladov v nebesih, kjer jih ne razjedata ne molj ne rja in kjer tatovi ne morejo kopati do njih in jih krasti. Zakaj kjer je vaš zaklad, tam je vaše srce. Oko je telesu luč. Če je tvoje oko preprosto, bo vse tvoje telo svetlo. Kadar pa je tvoje oko hudobno, bo temno vse tvoje telo. Kadar pa je luč, ki je v tebi, tema, kako velika bo ta tema!

Nihče ne more dvema gospodoma služiti; zakaj ali bo enega sovražil in drugega ljubil; ali se bo enega držal in bo drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu. Zato vam povem: Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli in pili, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblačili. Mar ni življenje več kakor hrana in telo več kakor oblačilo? Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo, ne žanjejo, ne spravljajo v skednje, in vaš nebeški Oče jih venomer živi. Mar niste vi veliko več kakor one? Kdo med vami je, ki bi mogel svoji postavi pristaviti en komolec, da bi ravno za to skrbel?

In zakaj skrbite za oblačilo? Poglejte lilije na polju, kako rastejo: ne delajo in ne predejo. Povem vam, da tudi Salomon v vsej svoji slavi ni bil tako oblečen kakor

teh ena. Ko tedaj Bog travo na polju tako oblači, ki danes stoji in bo jutri vržena v peč, mar ne bo veliko več storil vam, maloverni? Zato ne skrbite in ne govorite: Kaj bomo jedli? Kaj bomo pili? S čim se bomo oblačili? Po vsem tem vprašujejo pogani; zakaj vaš nebeški Oče ve, da vse to potrebujete. Išcite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost, in vse to vam bo navrženo. Zato ne skrbite za jutri; zakaj jutrišnji dan bo skrbel sam zase. Dosti je, da ima vsak dan svoje zlo.

VII.

Ne sodite, da ne boste sojeni. Zakaj s kakršno sodbo vi sodite, s tako boste sojeni; in s kakršno mero merite, s tako se bo merilo vam. Kaj vendar gledaš iver v očesu svojega brata, ne začutiš pa bruna v svojem očesu? Ali kako smeš reči svojemu bratu: Daj, da izderem iver iz tvojega očesa, in glej, v tvojem očesu je bruno? Ti hinavec, vzemi najprej bruno iz svojega očesa, in potem poglej, kako vzameš iver iz očesa svojega brata!

Ne dajajte psom tega, kar je sveto, in ne mečite svojih biserov pred svinje, da jih ne poteptajo s svojimi nogami in se ne obrnejo in vas raztrgajo!

Prosite in vam bo dano; išcite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj kdor prosi, ta prejme; in kdor išče, ta najde; in kdor trka, temu se odpre. Kateri človek med vami je, ki bi svojemu sinu dal kamen, kadar ga prosi za kruh? Ali kadar ga prosi za ribo, da bi mu dal kačo? Ko torej vi, ki ste hudobni, vedno znate dajati svojim otrokom dobre darove; koliko več bo vaš Oče v nebesih dal dobrega tem, ki ga prosijo?

Vse torej, kar hočete, da bi ljudje vam storili, to storite vi njim; to je Postava in Preroki.

Pojdite noter skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in široka je pot, ki pelje v pogubljenje, in veliko jih je, ki po njej hodijo; in ozka so vrata in ozka je pot, ki pelje v življenje, in malo je teh, ki jo najdejo.

Varujte se lažnivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njihovih sadovih jih boste spoznali. Se more brati grozdje s trnja ali fige z osata? Tako vsako dobro drevo prinaša dober sad, slabo drevo pa prinaša slab sad. Dobro drevo ne more prinesti slabega sadu in slabo drevo ne more prinesti dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne prinaša dobrega sadu, bo posekano in vrženo v ogenj. Zato jih boste spoznali po njihovih sadovih.

Nikar ne pride vsak v nebeško kraljestvo, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, temveč kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta v nebesih. Veliko mi jih poreče na tisti dan: Gospod, Gospod, ali nismo prerokovali v tvojem imenu? Ali nismo v

tvojem imenu izganjali hudičev? Ali nismo v tvojem imenu storili veliko silnih reči? Tedaj jim bom dal vedeti: Nikoli vas nisem poznal; poberite se proč od mene vsi, ki delate hudo!

Zato kdor torej sliši te moje besede in jih izpolnjuje, tega primerjam z modrim možem, ki je sezidal svojo hišo na skalo; in ko se je usula ploha dežja in je prišla povodenj in so zapihali vetrovi in se zagnali v tisto hišo, ta ni padla, zakaj postavljena je bila na skalo. In kdor sliši te moje besede in jih ne izpolnjuje, je prav kakor nespameten mož, ki je sezidal svojo hišo na pesek. Ko se je ulila ploha in je prišla povodenj in so zapihali vetrovi in so udarili ob tisto hišo, je ta padla, in njen padec je bil velik.

In zgodilo se je, ko je končal Jezus te besede, da je množice zajel strah ob njegovem nauku; zakaj učil jih je kakor ta, ki ima oblast, in ne kakor pismouki.

VIII.

Ko pa je šel dol z gore, je šlo za njim veliko ljudstva. In glej, gobavec je prišel in ga molil in dejal: Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti. In Jezus je iztegnil svojo roko, se ga dotaknil in dejal: Hočem, bodi očiščen! In zdajci je postal čist od svojih gob. In Jezus mu je rekel: Glej, nikomur ne povej, temveč pojdi tja in pokaži se duhovniku in daruj dar, ki ga je zapovedal Mojzes, njim v pričevanje.

Ko pa je prišel Jezus v Kafarnaum, je pristopil k njemu stotnik in ga zaprosil in dejal: Gospod, moj služabnik leži doma mrtvouden in močno trpi. Jezus mu je rekel: Prišel bom in ga ozdravil. Stotnik je odgovoril in dejal: Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo in moj služabnik bo ozdravljen. Zakaj jaz sem tudi človek, potrpežljiv drugi gosposki, in imam pod seboj vojake; in ko rečem temu: Pojdi tja! ta gre, in drugemu: Pridi sem! ta pride, in svojemu hlapcu: Stori to! in tako stori. Ko je Jezus to slišal, se je začudil in je dejal tistim, ki so šli za njim: Resnično vam povem, take vere nisem našel v Izraelu. Povem pa vam, da jih bo dosti prišlo od vzhoda in zahoda, in bodo sedeli z Abrahamom, Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci tega kraljestva pa bodo pahnjeni v zunanjo temo: tam bo jok in škripanje z zobmi. In Jezus je rekel stotniku: Pojdi, in kakor si veroval, naj se ti zgodi. In njegov služabnik je tisto uro postal zdrav.

In Jezus je prišel v Petrovo hišo in je videl, kako je njegova tašča ležala na postelji in jo je tresla mrzlica. In prijel jo je za roko in mrzlica jo je pustila; in je vstala in mu je stregla.

Na večer pa so mu pripeljali veliko obsedenih s hudičem; in te duhove je izganjal z besedo in je vse bolnike ozdravil; da bi se izpolnilo, kar je rečeno po preroku Izaiju, ki pravi: On je vzel nase naše slabosti in naše bolezni je nosil. In ko je videl Jezus veliko ljudstva okoli sebe, je velel peljati na drugo stran morja. In pristopil je k njemu neki pismouk in mu dejal: Mojster, za teboj hočem hoditi, kamorkoli pojdeš. Jezus mu je rekel: Lisice imajo jame in ptice pod nebom imajo gnezda, a Sin človekov nima, kamor bi svojo glavo položil. In drugi izmed njegovih učencev mu je rekel: Gospod, dopusti mi, da grem tja in poprej pokopljem svojega očeta. Jezus pa mu je rekel: Hodi za menoj in pusti, naj mrtvi pokopavajo svoje umrle!

In stopil je v čoln in njegovi učenci so šli za njim. In glej, velik vihar je nastal na morju, tako da so valovi prekrivali čoln; on pa je spal. In učenci so pristopili k njemu in so ga budili in dejali: Gospod, pomagaj nam, z nami je konec! Nato jim je rekel: O vi maloverni, zakaj se tako bojite? In vstal je in je zapretil vetrovom in morju in zelo tiho je postalo. Ljudje pa so se začudili in so dejali: Kdo neki je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?

In prišel je na drugo stran morja, v deželo Gadarenov. Tu sta mu pritekla naproti dva obsedena s hudiči, ki sta prišla iz mrtvaških grobov in sta bila silno hudobna, tako da ni mogel nihče hoditi po tisti cesti. In glej, sta zavpila in dejala: O Jezus, ti Božji Sin, kaj imamo s teboj? Si prišel sem, da bi nas mučil, preden je čas za to? Daleč od njiju pa je bila na paši velika čreda svinj. Zli duhovi pa so ga prosili in dejali: Ako nas hočeš izgnati ven, dopusti torej, da gremo v to čredo svinj! In rekel je: Pojdite! Nato so šli ven in so šli v tisto čredo svinj; in glej, vsa čreda se je zvrnila v morje in potonile so v vodi. In pastirji so zbežali in so šli v mesto in so povedali vse, in kako je bilo to z obsedenimi s hudiči. In glej, vse mesto je šlo ven, Jezusu naproti; in ko so ga zagledali, so ga zaprosili, da bi šel proč z njihove strani.

IX.

Nato je stopil v čoln ter se spet pripeljal sem čez in prišel v svoje mesto. In glej, tam so mu prinesli mrtvoudnega, ki je ležal na postelji. In ko je Jezus videl njihovo vero, je rekel hromemu: Bodi potolažen, moj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi. In glej, nekateri med pismouki so rekli sami pri sebi: Ta preklinja Boga. Ko pa je Jezus videl njihove misli, je dejal: Zakaj tako hudobno mislite v svojih srcih? Kaj je lažje reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi, ali reči: Vstani in hodi? Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast odpuščati na zemlji gre-

he, je rekel mrtvoudnemu: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi domov! In je vstal in šel domov. Ko je ljudstvo to videlo, se je začudilo in hvalilo Boga, ki je dal ljudem tako oblast.

In ko je Jezus šel od tam, je videl človeka, sedečega na mitnici, ime mu je bilo Matevž, in mu je rekel: Pojdi za menoj! In vstal je in šel za njim. In zgodilo se je, ko je sedel v hiši za mizo: glej, prišlo je veliko cestninarjev in grešnikov in sedeli so z Jezusom in njegovimi učenci pri mizi. Ko so farizeji to videli, so dejali njegovim učencem: Zakaj je vaš mojster s cestninarji in grešniki? Ko je Jezus to slišal, jim je rekel: Zdravi ne potrebujejo zdravnika, temveč bolni. Pojdite pa tja in se učite, kaj to pomeni: Meni je do usmiljenja in ne do daritev. Grešnike sem prišel klicat k spokoritvi in ne pobožnih.

Medtem so prišli k njemu Janezovi učenci in so dejali: Zakaj se mi in farizeji toliko postimo, tvoji učenci pa se ne postijo? Jezus jim je rekel: Kako bi mogli biti svatje žalostni, dokler je ženin pri njih? Pride pa čas, da jim bo ženin odvezet, in tedaj se bodo postili. Nihče pa ne šije zaplate z novega sukna na staro obleko, zakaj taka zaplata se odtrga od obleke in luknja bo še večja. Novega vina tudi ne vlivajo v stare mehove, sicer mehovi popokajo in vino se razlije in mehovi se uničijo; temveč novo vino vlivajo v nove mehove in tako se oboje ohrani.

Ko jim je to še govoril, glej, je prišel neki načelnik in se mu poklonil in dejal: Gospod, moja hči je prav zdaj umrla; ampak pridi in položi svojo roko nanjo in oživila bo. Jezus je vstal in šel za njim, in njegovi učenci.

In glej, neka žena, ki je dvanajst let trpela za krvotokom, je pristopila od zadaj k njemu in se dotaknila roba njegovega oblačila. Zakaj sama pri sebi je dejala: Če bi se le mogla dotakniti njegovega oblačila, bi postala zdrava. Tedaj se je Jezus ozrl nazaj in jo pogledal in ji rekel: Zaupaj, moja hči, tvoja vera ti je pomagala. In žena je v isti uri postala zdrava.

In ko je prišel Jezus v načelnikovo hišo in je videl piskače in hrum tistih ljudi, jim je rekel: Stopite proč, zakaj ta deklica ni mrtva, temveč spi. In oni so se mu posmehovali. Ko pa so bili ljudje izgnani iz hiše, je šel noter in jo prijel za roko: in deklica je vstala. In glas o tem se je raznesel po vsej tisti deželi.

In ko je šel Jezus dalje od tam, sta šla za njim dva slepca in sta vpila in dejala: Sin Davidov, usmili se naju! In ko je prišel domov, sta pristopila slepca k njemu in Jezus jima je rekel: Ali verujeta, da vama morem to storiti? Onadva pa sta mu dejala: Ja, Gospod. Tedaj se je dotaknil njunih oči in je rekel: Po vajini veri naj se vama zgodi! In njune oči so se odprle. In Jezus jima je zapretil in rekel: Glejta, da tega nihče ne izve. Onadva pa sta šla ven in sta ga razglašala po vsej tisti deželi.

Ko pa sta ta dva odšla ven, glej, so pripeljali človeka, ki je bil nem in obseden od hudiča. In ko je bil hudič izgnan, je mutec spregovoril. In ljudstvo se je začudilo in dejalo: Nikoli še ni bilo videti česa takega v Izraelu. Farizeji pa so dejali: Hudiče izganja s poglavarjem hudičev.

In Jezus je hodil po vseh mestih in trgih, učil v njihovih shodnicah in oznanjeval evangelij o kraljestvu in ozdravljaval vsakovrstne bolezni in vsakovrstne težave med ljudstvom. Ko pa je videl to ljudstvo, se mu je zasmililo v srce; zakaj bili so razkropljeni in zapuščeni kakor ovce, ki nimajo pastirja. Tedaj je rekel svojim učencem: Žetev je velika, ali delavcev je malo. Zato prosite Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev.

X.

In poklical je k sebi svojih dvanajst učencev in jim dal oblast nad nečistimi duhovi, da bi jih izganjali in da bi ozdravljali vseh vrst slabosti in bolezni.

To pa so imena dvanajsterih apostolov: prvi Simon, imenovan Peter, in Andrej, njegov brat, Jakob, Zebedejev sin, in Janez, njegov brat; Filip in Bartolomej, Tomaž in Matevž, cestinar, Jakob, Alfejev sin, Lebej s pridevkom Tadej, Simon Kananejec in Juda Iškarijot, ki ga je tudi izdal.

Teh dvanajst je Jezus poslal in jim zapovedal in rekel: Ne hodite na ceste poganov in ne pojdite v mesta Samarijanov, temveč pojdite k izgubljenim ovcam Izraelove hiše. Pojdite pa in oznanjujte in recite: Nebeško kraljestvo se je približalo. Ozdravljajte bolne, očiščujte gobavce, mrtve obujajte, hudiče izganjajte! Zastonj ste prejeli, zastonj tudi dajajte! Ne imejte zlata, ne srebra, ne denarja v svojem pasu, tudi ne torbe za na pot, ne dveh plaščev, ne čevljev, ne palice; zakaj delavec je vreden svoje hrane. Ko pa pridete v kako mesto ali trg, tako vprašajte, ali je kdo v njem vreden; in pri tistem ostanite, dokler ne pojdete naprej.

Ko pa pridete v kako hišo, jo pozdravite. In če bo ta hiša vredna, bo prišel vaš mir nadnjo; če pa ni vredna, se bo vaš mir vrnil k vam.

In če vas kdo ne bi sprejel in ne bi poslušal vaše besede, pojdite ven iz tiste hiše ali mesta in otesite prah s svojih nog. Resnično vam povem, da bo lažje sodomski in gomorski deželi na sodni dan kakor takemu mestu.

Glejte, jaz vas pošiljam kakor ovce med volkove: zato bodite razumni kakor kače in preprosti kakor golobje. Varujte se pa ljudi, zakaj izročali vas bodo sodiščem in v svojih shodnicah vas bodo bičali in vodili vas bodo pred kneže in kralje zaradi mene, v pričevanje njim in poganom.

Kadar vas pa izročé, tedaj ne skrbite, kako ali kaj naj bi govorili, kajti tisto uro vam bo dano, kaj naj bi govorili. Zakaj niste vi, ki govorite, temveč Duh Očeta vašega je, ki govori po vas.

Izdajal bo pa brat brata v smrt in oče sina in otroci bodo vstali zoper svoje starše in jim pomagali v smrt. In sovražili vas bodo vsi zaradi mojega imena; kdor pa obstoji do konca, ta bo zveličan.

Kadar vas pa bodo preganjali v enem mestu, bežite v drugo. Resnično vam pravim: Ne boste prehodili Izraelovih mest dotlej, ko pride Sin človekov. Mlajši ni nad svojim mojstrom, tudi hlapec ni nad gospodom. Zadosti je mlajšemu, da je kakor njegov mojster, in hlapec kakor njegov gospod. Če so pa hišnega očeta imenovali Belcebuba, koliko bolj bodo tako imenovali njegove domače? Zato se jih ne bojte.

Nič ni prikritega, kar se ne bi razodelo, in skrivnega, kar se ne bi izvedelo. Kar vam pravim v temi, povejte na svetlem, in kar slišite na uho, pridigujte na strehah.

In ne bojte se tistih, ki umorijo telo, duše pa ne morejo umoriti; temveč se bojte veliko bolj tistega, ki more telo in dušo pogubiti v pekel. Ali ne kupujejo dveh vrabcev za en as, pa še od teh nobeden ne pade na tla brez vašega Očeta. Vam pa so tudi lasje na glavi vsi prešteti. Zato se ne bojte; boljši ste kakor veliko vrabcev.

Zato bom vsakega, kdor prizna mene pred ljudmi, tudi jaz priznal pred svojim nebeškim Očetom. Kdorkoli pa mene zataji pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim nebeškim Očetom.

Ne mislite, da sem prišel, da pošljem na zemljo mir; nisem prišel, da pošljem mir, ampak meč. Zakaj prišel sem, da razdvojim človeka zoper njegovega očeta in hčer zoper njeno mater in nevesto zoper njeno taščo, in sovražniki tega človeka bodo njegova lastna družina.

Kdor očeta in mater bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden, in kdor sina ali hčer bolj ljubi kakor mene, ta ni mene vreden; in kdor ne vzame nase svojega križa in ne hodi za menoj, ta ni mene vreden. Kdor svoje življenje najde, ta ga bo izgubil, in kdor svoje življenje izgubi zaradi mene, ta ga bo našel.

Kdor sprejme vas, ta sprejme mene, in kdor sprejme mene, ta sprejme tistega, ki je mene poslal. Kdor sprejme preroka z imenom preroka, ta bo prejel plačilo preroka. Kdor sprejme pravičnega z imenom pravičnega, ta bo prejel plačilo pravičnega. In če kdo le enega teh najmanjših napoji s kozarcem mrzle vode z imenom učenca, resnično vam povem, ta ne bo izgubil svojega plačila.

XI.

In zgodilo se je, ko je Jezus nehal naročati svojim dvanajsterim učencem, da je odšel od tam dalje, da je učil in pridigoval v njihovih mestih.

Ko je pa Janez v ječi slišal za Kristusova dela, je poslal svoja dva mlajša in mu dal sporočiti: Si mar ti tisti, ki ima priti, ali naj čakamo koga drugega? Jezus je odgovoril in jima rekel: Pojdita tja in ponovno sporočita Janezu, kar vidita in slišita: Slepici spregledujejo, hromi hodijo, gobavci postajajo čisti in gluhi slišijo, mrtvi vstajajo in ubogim se pridiguje evangelij. In blagor temu, ki se nad menoj ne pohujša.

Ko pa sta odšla, je začel Jezus govoriti ljudstvu o Janezu: Kaj ste šli v pušča-vo gledat? Ali ste hoteli videti trs, ki ga veter maje sem in tja? Ali kaj ste šli ven gledat? Ste hoteli videti človeka v mehkih oblačilih? Glejte, kateri nosijo mehka oblačila, so po kraljevih hišah. Ali kaj ste šli tja gledat? Ste hoteli videti preroka? Ja, povem vam, več je kakor prerok. Zakaj on je ta, o katerem je pisano: Glej, pošljem svojega angela pred teboj sem, ki naj ti pripravi pot pred teboj.

Resnično vam povem: Med vsemi, ki so rojeni iz žená, ni vstal kdo večji od Janeza Krstnika; ta pa, ki je najmanjši v nebeškem kraljestvu, je večji kakor on. Od dni Janeza Krstnika pa doslej trpi nebeško kraljestvo silo in nasilniki ga grabijo zase. Zakaj vsi preroki in Postava so prerokovali do Janeza. In ako hočete to sprejeti: on je Elija, ki je moral priti. Kdor ima ušesa, da sliši, naj posluša!

Komu pa naj primerjam ta rod? Podoben je otrokom, ki posedajo po trgu in vpijejo svojim tovarišem in pravijo: Piskali smo vam in niste hoteli plesati; žalostinke smo vam peli in niste hoteli jokati. Janez je prišel, ni jedel in ni pil, in pravijo: Hudiča ima! Sin človekov je prišel, ta je in pije, in pravijo: Glejte, kak požrešnež in pijanec je ta človek, tovariš cestnarjev in grešnikov! Otroci bodo potrdili, da je modrost pravična.

Tedaj je začel svariti mesta, v katerih je bilo storjenih največ njegovih mogočnih del, ker se niso spokorila: Gorje ti, Korazin! Gorje ti, Betsajda! Zakaj ko bi bila v Tiru in Sidonu storjena tako silna dela kakor pri vaju, bi se bila že davno spokorila v raševini in pepelu. Ali povem vam, Tiru in Sidonu bo na sodni dan lažje kakor vama. In ti, Kafarnaum, ki si bil povzdignjen do neba? V pekel tja doli boš pahnjen; zakaj ko bi bila v Sodomi taka silna dela, kakor so se godila v tebi, bi stala še do današnjega dne. Ali pravim vam, da se bo sodomski zemlji na sodni dan lažje godilo kakor tebi.

V tem času je Jezus odgovoril in dejal: Hvalim te, Oče in Gospod nebes in zemlje, da si to prikril pred modrimi in razumnimi in si to razodel malim;

ja, Oče, zakaj tako ti je bilo po volji. Vse reči mi je izročil moj Oče; in nihče ne pozna Sina, temveč le Oče, in nihče ne pozna Očeta, temveč le Sin in komur Sin hoče razodeti. Pridite sem k meni vsi, ki ste utrujeni in obloženi, in jaz vas bom poživil. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, zakaj jaz sem krotek in iz srca ponižen; tako boste našli mir svojim dušam. Zakaj moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.

XII.

V tem času je v soboto šel Jezus skozi setev, njegovi učenci pa so bili lačni in so začeli smukati klasje in jesti. Ko so farizeji to videli, so mu dejali: Glej, tvoji učenci delajo, kar se ne spodobi delati v soboto. On jim je pa dejal: Ali niste brali, kaj je storil David, ko je bil lačen, in ti, ki so bili z njim? Kako je šel v Božjo hišo in jedel izpostavljene kruhe, ki jih ni bilo dopustno jesti ne njemu ne tistim, ki so bili z njim, razen duhovnikom? Ali niste brali v Postavi, kako duhovniki ob sobotah v templju prestopajo soboto in so vendar brez krivde? Jaz pa vam povem, da je tu ta, ki je tudi večji kakor tempelj. Da bi pa vedeli, kaj to je: Usmiljenja hočem in ne daritve, ne bi obsojali nedolžnih. Sin človekov je gospod tudi nad soboto.

In je šel naprej od tam, in prišel v njihovo shodnico. In glej, tam je bil človek, imel je suho roko in vprašali so ga in dejali: Ali je dopustno ozdravljati v soboto, da bi ga mogli zatožiti. On pa jim je dejal: Kateri je med vami, ki ima eno ovco, in ako ta pade na soboto v jamo, da bi je ne zgrabil in izvlekel? Koli-ko boljši pa je človek od ovce! Zatorej se sme na soboto delati dobro. Tedaj je rekel temu človeku: Iztegni svojo roko! In on je iztegnil svojo roko in spet je postala zdrava kakor ona druga.

Nato so šli farizeji ven in so se posvetovali zoper njega, kako bi ga umorili. Ko pa je Jezus to zvedel, se je od tam umaknil; in za njim je šlo veliko ljudstva, in vse jih je ozdravil in jim zapretil, naj ga ne razglašajo; da bi se izpolnilo, kar je rečeno po preroku Izaiju, ki pravi: Glej, to je moj hlapec, ki sem ga izvolil, moj najljubši, ki se ga moja duša raduje; svojega Duha bom položil nanj in oznanjeval bo sodbo poganom. Ne bo se prepiral ne vpil, in nihče ne bo slišal njegovega glasu po ulicah. Nalomljenega trsa ne bo prelomil in tlečega stenja ne bo ugasnil, dokler ne privede sodbe do zmage. In v njegovo ime bodo upali pogan.

Tedaj so mu pripeljali nekoga, ki je bil obseden od zlodeja, slep in mutast. In ozdravil ga je, da je slepi in mutasti videl in govoril. In vse ljudstvo se je

prestrašilo in dejalo: Ali ni ta Davidov sin? Farizeji pa, ko so to slišali, so dejali: On ne izganja hudičev drugače kakor z Belcebubom, poglavarjem hudičev. Jezus pa je poznal njihove misli in jim je dejal: Vsako kraljestvo, ki je razdeljeno samo zoper sebe, bo opustelo in nobeno mesto ali hiša, ki se samo zoper sebe razdvoji, ne obstane. Ako tedaj satan izganja satana, mora biti razdvojen sam zoper sebe; kako more torej njegovo kraljestvo obstati? Ako pa jaz z Belcebubom izganjam hudiče, po kom jih torej izganjajo vaši otroci? Zato vam bodo oni sodniki. Ako pa jaz v moči Božjega Duha izganjam hudiče, torej je že prišlo k vam Božje kraljestvo. Ali kako more kdo priti v hišo močnega in mu oropati hišno opremo, če močnega poprej ne zveže in mu šele potem oropa njegovo hišo? Kdor ni z menoj, ta je proti meni; in kdor z menoj ne zbira, ta raztresa. Zato vam povem: Vsak greh in vsaka kletev bo ljudem odpuščena, kletev zoper Duha pa ljudem ne bo odpuščena. In kdor kaj govori zoper Sina človekovega, mu bo odpuščeno; kdor pa govori zoper Svetega Duha, temu ne bo odpuščeno ne na tem ne na onem svetu. Ali zasa-dite dobro drevo, tako bo sad dober, ali zasa-dite gnilo drevo, in tako bo sad gnil: zakaj po sadu se drevo spozna. Vi gadjate zalega, kako morete govoriti dobro, ko ste hudobni? Česar je srce polno, to usta govore. Dober človek prinaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro in hudoben človek prinaša hudo iz svojega hudega zaklada. Povem vam, da bodo ljudje za vsako prazno besedo, ki so jo izgovorili, dajali odgovor na sodni dan. Zakaj po svojih besedah boš opravičen in po svojih besedah boš obsojen.

Tedaj so nekateri izmed pismoukov in farizejev odgovorili in dejali: Mojster, znamenje bi radi videli od tebe. In on je odgovoril in jim dejal: Hudobni in prešuštni rod išče znamenja, a ne bo mu dano znamenje razen znamenja preroka Jona. Zakaj prav kakor je bil Jona tri dni in tri noči v kitovem trebuhu, tako bo Sin človekov tri dni in tri noči v sredi zemlje. Ninivljani bodo vstali ob sodbi s tem rodом in ga obsodili, zakaj oni so se spokorili po Jonovi pridigi, in glej, tu je več kakor Jona. Južna kraljica bo vstala na sodni dan s tem rodом in ga obsodila, zakaj prišla je od konca sveta poslušat Salomonovo modrost, in glej, tu je več kakor Salomon. Kadar pride nečisti duh iz človeka, hodi po suhih krajih, išče pokoja in ga ne najde. Tedaj pravi: Vrniti se hočem nazaj v svojo hišo, iz katere sem izšel. In ko pride tja, jo najde prazno, pometeno in olepšano. Tedaj gre tja in vzame s seboj sedem drugih duhov, ki so hujši kakor on sam, in ko pridejo noter, tu prebivajo; in to zadnje tega človeka postane hujše, kakor je bilo poprej. Tako se bo godilo tudi temu hudobnemu rodu. Ko je pa še govoril ljudstvu, glej, njegova mati in njegovi bratje so stali zunaj in so

hoteli z njim govoriti. In nekdo mu je dejal: Glej, tvoja mati in tvoji bratje stojé tam zunaj in hočejo s teboj govoriti. On pa je odgovoril in dejal tistemu, ki mu je to povedal: Kdo je moja mati in kdo so moji bratje? In iztegnil je svojo roko nad svoje učence in je dejal: Glej, to so moja mati in moji bratje! Zakaj kdorkoli izpolni voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, ta je moj brat, sestra in mati.

XIII.

Na tisti dan je Jezus šel ven iz hiše in je sedel ob morju. In pri njem se je zbralo veliko ljudstva, tako da je stopil v čoln in sedel in vse ljudstvo je stalo na bregu. In govoril jim je veliko reči v prilikah, in je dejal: Glej, sejalec je šel ven sejat. In ko je sejal, je padlo nekaj *semena* ob pot, in prišle so ptice in ga pozobale. Nekaj ga je padlo na kamnita tla, ki niso imela veliko prsti, in je skoraj pogrnalo, ker ni imelo globoke zemlje. Ko pa je vzšlo sonce, je uvenelo, in ker ni imelo korenin, je usahnilo. Nekaj pa ga je pogrnalo med trnjem in trnje je zraslo in ga zadušilo. Nekaj pa ga je padlo na dobro zemljo in je prineslo eno stoteren, eno šestdeseteren, eno trideseteren *sad*. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj sliši!

In učenci so pristopili k njemu in so dejali: Zakaj jim govoriš v prilikah? On je odgovoril in dejal: Vam je dano, da poznate skrivnosti tega kraljestva, njim pa ni dano. Zakaj kdor ima, temu bo dano, da bo imel obilno; kdor pa nima, mu bo tudi to odvzeto, kar ima. Zato jim govorim v prilikah, zakaj z videčimi očmi ne vidijo in s poslušajočimi ušesi ne slišijo, zakaj oni ne umejo. In na njih se izpolnjuje Izaijevo prerokovanje, ki pravi: Z ušesi boste poslušali, a ne boste umeli, in z videčimi očmi boste gledali, a ne boste razumeli. Zakaj srce tega ljudstva je otrpnilo, in z ušesi težko slišijo in svoje oči so zatisnili, da ne bi kdaj videli z očmi in slišali z ušesi in umeli s srcem in se spreobrnili, da bi jim jaz pomagal. Ampak blagor vašim očem, da vidijo, in vašim ušesom, da slišijo. Resnično vam povem, veliko prerokov in pravičnih je želelo to videti, kar vi vidite, in tega niso videli, in slišati, kar vi slišite, in niso slišali.

Poslušajte tedaj to priliko o sejalcu! Kadarkoli kdo posluša besedo o kraljestvu in je ne razume, pride hudobni in izruje, kar je posejano v njegovem srcu; in to je to, ki je posejano ob poti. Kdor pa je posejan na kamnitih tleh, je tisti, ki besedo posluša in jo zdajci z veseljem sprejme; a v sebi nima korenin, temveč se ravna po tem času. Kadar pride stiska ali preganjanje zavoljo besede, se ta zdajci pohujša. Kdor je pa posejan v trnju, je ta, ki besedo posluša, a skrb tega sveta in prevara bogastva zadušita besedo in ne prinese sadu. Kdor je pa

posejan v dobro zemljo, je ta, ki besedo posluša in ume in tudi prinese sad; in nekateri prinese stoteren, nekateri šestdeseteren, a nekateri trideseteren.

Predložil jim je drugo priliko in je dejal: Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je dobro seme posejal na svoji njivi. Ko pa so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in je posejal ljuljko med pšenico in šel proč. Ko je vse rastlinje zraslo in prineslo sad, se je pokazala tudi ljuljka. Nato so hlapci stopili k hišnemu gospodarju in so dejali: Gospod, ali nisi sejal dobrega semena na svoji njivi? Odkod je tedaj ljuljka? On jim je rekel: Sovražnik je to storil. Hlapci so mu nato dejali: Ali hočeš, da gremo tja in jo izplevemo? On je rekel: Nikar, da ne bi, ko bi ruvali ljuljko, izruvali z njo tudi pšenice! Pustite oboje skupaj rasti do žetve; in ob času žetve bom rekel žanjcem: Zberite najprej ljuljko in zvežite jo v snopke, da se sežge, pšenico pa zame spravite na moj skedenj.

Drugo priliko jim je predložil in dejal: Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu, ki ga je neki človek vzel in vsejal na svoji njivi, ki je res najmanjše med vsemi semeni. Ko pa zraste, je največje med rastlinami in postane drevo, da pridejo ptice pod nebom in prebivajo v njegovih vejah.

Drugo priliko jim je govoril: Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, ki ga je vzela žena in ga vmesila med tri merice moke, dokler se vse ni prekrvasilo. Vse to je Jezus govoril ljudstvu v prilikah in brez prilik jim ni govoril, da bi se izpolnilo, kar je govorjeno po preroku, ki pravi: Svoja usta bom odpiral v prilikah in izrekel bom skrivne reči od začetka sveta.

Tedaj je Jezus odpustil ljudstvo in prišel domov. In njegovi učenci so pristopili k njemu in so dejali: Razloži nam priliko o ljuljki na njivi! On je odgovoril in jim dejal: Sin človekov je ta, ki seje dobro seme. Njiva je ta svet. Dobro seme so otroci kraljestva, ljuljka pa so otroci hudobe; sovražnik, ki jo seje, je hudič; žetev je konec tega sveta. Žanjci so angeli. Prav kakor se ljuljka izpleje in v ognju sežge, tako se bo godilo na koncu tega sveta. Sin človekov bo poslal svoje angele in zbrali bodo vse pohujšanje iz njegovega kraljestva in tiste, ki delajo krivico, in jih bodo zmetali v razbeljeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi. Tedaj se bodo pravični svetili kakor sonce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša!

Spet pa je nebeško kraljestvo podobno zakladu, skritemu v njivi, ki ga je neki človek našel in skril, in od veselja nad vsem tem je šel in prodal vse, kar je imel, in kupil tisto njivo.

Zopet je nebeško kraljestvo podobno kupcu, ki je iskal lepih biserov. In ko je našel dragocen biser, je šel in prodal vse, kar je imel, in ga kupil.

Spet je nebeško kraljestvo podobno mreži, ki je vržena v morje in s kakršno lové vseh vrst (ribe). Ko pa je ta polna, jo izvlečejo na breg, sedejo in zberó skupaj dobre v posodo, a slabe pomečejo proč. Tako se bo tudi godilo na koncu sveta. Angeli bodo izšli in bodo ločili hudobne od pravičnih in jih pometali v ognjeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi. In Jezus jim je dejal: Ali ste vse to razumeli? Dejali so: Ja, Gospod. Nato je on rekel: Zato je vsak pismouk, ki je poučen za nebeško kraljestvo, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada staro in novo.

In zgodilo se je, ko je Jezus končal te prilike, je odšel od tam in je prišel v svojo domovino in učil jih je v njihovih shodnicah, tako da so se začudili in dejali: Odkod temu taka modrost in taka moč? Ali ni ta tesarjev sin? Ali ni njegovi materi ime Marija? In njegovi bratje Jakob in Jožef in Simon in Juda, in njegove sestre, ali niso vsi ti pri nas? Odkod torej temu vse to? In spotikali so se nad njim. Jezus pa jim je dejal: Prerok nikjer ne velja manj kakor v deželi svojega očeta in na svojem domu. In ni storil tam veliko znamenj zavoljo njihove nevere.

XIV.

V tem času je prišel glas o Jezusu do Heroda, tetrarha, in ta je dejal svojim hlapcem: Ta je Janez Krstnik; on je vstal od mrtvih, zato dela tako močna dela. Zakaj Herod je Janeza prijel, ga zvezal in vrgel v ječo zaradi Herodiade, žene svojega brata Filipa. Zakaj Janez mu je dejal: Ni prav, da imaš njo. In rad bi ga bil umoril, a se je zbal ljudstva, zakaj ti so ga imeli za preroka. Ko pa je Herod obhajal svoj rojstni dan, je Herodiadina hči plesala pred njimi in to je Herodu bilo pogodu. Zato ji je s prisego obljubil, da ji bo dal, karkoli bi prosila. In ona, ker je bila poprej tako poučena od svoje matere, je dejala: Daj mi tu v skledi glavo Janeza Krstnika! In kralj se je razžalostil, in vendar zavoljo prisege in teh, ki so z njim sedeli pri mizi, je naročil, naj ji jo dajo. In poslal je tja in odsekal Janezu v ječi glavo. In prinesli so njegovo glavo v skledi in jo dali deklici in ona jo je prinesla svoji materi. Tedaj so prišli njegovi učenci in so vzeli njegovo telo in so ga pokopali in so prišli in to sporočili Jezusu.

Ko je Jezus to slišal, se je v čolnu od tam umaknil na pust kraj, čisto sam. In ko je ljudstvo to slišalo, je šlo peš za njim iz mest. In Jezus je šel ven in je videl veliko ljudstva, in zasmilili so se mu in ozdravil je njihove bolnike.

Na večer pa so pristopili k njemu njegovi učenci in so dejali: To tu je puščava in noči se; razpústi množice, da odidejo v trge in si kupijo jesti. Jezus pa

jim je dejal: Ni treba, da gredo tja; dajte jim vi jesti! Dejali so mu: Nimamo tu več kakor pet kruhov in dve ribi. In on je rekel: Prinesite mi jih sem! In rekel je ljudstvu, naj sede na travo, in je vzel teh pet kruhov in tisti dve ribi, pogledal gor v nebo in se zahvalil in razlomil in dal kruhe učencem, učenci pa so jih dali ljudstvu. In vsi so jedli in se nasitili. In pobrali so, kar je ostalo koscev, polnih dvanajst košev. Teh pa, ki so jedli, je bilo okoli pet tisoč mož, brez žená in otrok. In zdajci je Jezus prisilil svoje učence, da so stopili v čoln in se pred njim peljali na drugo stran, medtem ko je on odpustil ljudstvo. In ko je odpustil ljudstvo, je šel gor na goro molit. In na večer je bil tam sam. In čoln je že bil sredi morja in bil je v težavi zaradi valov, zakaj veter jim je pihal nasproti. Ob četrti nočni straži pa je Jezus prišel k njim in je hodil po morju. In ko so ga učenci videli, gredoč po morju, so se prestrašili in so dejali: Prikazen je, in so vpili od strahu. Jezus pa je zdajci z njimi govoril in dejal: Bodite srčni! Jaz sem, ne bojte se!

Peter pa mu je odgovoril in rekel: Gospod, ako si ti, tedaj mi ukaži, naj pridem k tebi po vodi. On pa je rekel: Pridi sem! In Peter je stopil iz čolna in je šel po vrhu vode, da bi prišel k Jezusu. Ko pa je videl, da je veter močan, se je prestrašil in je začel toniti, vpil je in dejal: Gospod, pomagaj mi! Jezus pa je zdajci iztegnil svojo roko in ga zgrabil in mu dejal: O ti maloverni, zakaj si zdvomil? In stopila sta v čoln in veter je potihnil. Ti pa, ki so bili v čolnu, so prišli in se mu poklonili in so dejali: Ti si resnično Božji Sin! In so se peljali tja čez in prišli v deželo Genezaret. In ko so ga ljudje na tistem kraju spoznali, so po vsej deželi poslali naokoli in so mu privedli vseh vrst bolnike in so ga prosili, da bi se smeli le dotakniti njegovega oblačila. In vsi, ki so se ga dotaknili, so ozdraveli.

XV.

Tedaj so prišli k Jezusu pismouki in farizeji iz Jeruzalema in so dejali: Zakaj tvoji učenci prestopajo Postavo starih? Ne umivajo si rok, kadar jedo kruh. On je odgovoril in jim dejal: Zakaj potem vi prestopate Božjo zapoved zaradi svojih postav? Bog je zapovedal: Spoštuj očeta svojega in mater, kdor pa očeta ali mater prekolne, ta mora umreti. Vi pa učite: Kdorkoli pravi očetu in materi: (Ko darujem, ti je to v večjo korist), ta stori dobro. Zaradi tega se godi, da nihče več ne spoštuje svojega očeta in matere. In tako ste odpravili Božjo zapoved zaradi svojih postav. Hinavci, Izaija je prav prerokoval o vas, ko je dejal: To ljudstvo se mi približuje s svojimi usti, in me časti s svojimi ustnicami, ampak njihovo srce je daleč od mene. A zastonj mi služijo, saj uče take nauke, ki niso nič drugega kakor človeške zapovedi.

In poklical je ljudstvo k sebi in mu dejal: Poslušajte in dojemite! Kar gre noter skozi usta, to ne stori človeka nečistega, temveč kar gre iz ust ven, to stori človeka nečistega. Tedaj so stopili k njemu njegovi učenci in so dejali: Ali veš, da so se farizeji pohujšali, ko so slišali to besedo? On pa je odgovoril in dejal: Vsaka sadika, katere ni zasadil moj nebeški Oče, bo iztrebljena. Pustite jih! Oni so slepci in slepce vodijo. Ko pa slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.

Tedaj je Peter odgovoril in mu dejal: Razloži nam to priliko! Jezus pa je rekel: Ali ste torej tudi vi še nerazumni? Še ne razumete? Vse, kar gre notri skozi usta, gre v trebuh in bo spodaj izvrženo; kar pa gre iz ust ven, to pride iz srca, in to stori človeka nečistega. Zakaj iz srca prihajajo hudobne misli, uboji, prešuštva, kurbarija, tatvine, kriva pričevanja, kletvine. To so tiste reči, ki store človeka nečistega; ampak z neumitimi rokami jesti človeka ne stori nečistega.

In Jezus je šel proč od tam in se je umaknil v okraje okoli Tira in Sidona. In glej, neka kanaanska žena je prišla iz tistih krajev in je vpila za njim in rekla: Gospod, Davidov sin, usmili se me; moja hči zelo trpi od hudiča. On pa ji ni odgovoril nobene besede. Tedaj so k njemu pristopili njegovi učenci in ga prosili in dejali: Odslovi jo, zakaj ona vpije za nami! On pa je odgovoril in rekel: Nisem poslan, razen le k tem izgubljenim ovcam Izraelove hiše. Ona pa je prišla in padla pred njim in dejala: Gospod, pomagaj mi! On pa je odgovoril in dejal: Ni lepo, da se vzame kruh otrokom in se vrže pred pse. Ona je dejala: Res je, Gospod, vendar jedo psički od drobtin, ki padajo z mize njihovih gospodov. Tedaj je odgovoril Jezus in ji dejal: O žena, tvoja vera je velika, zgodi naj se ti, kakor hočeš. In njena hči je postala zdrava v tisti uri.

In Jezus je od tam šel naprej in prišel h Galilejskemu morju in je šel na goro in tam sedel. In k njemu je prišlo veliko ljudstva, ti pa so imeli s seboj hromce, slepce, mutce, kruljave in veliko drugih in so jih Jezusu polagali k nogam in on jih je ozdravljal, tako da se je ljudstvo začudilo, ker so videli, da so mutci govorili in kruljavi ozdraveli, hromci hodili, slepci videli; in so slavili Izraelovega Boga.

In Jezus je poklical svoje učence in je dejal: Meni se to ljudstvo smili v srce, ker so že dobre tri dni pri meni in nimajo kaj jesti. Nočem pa jih lačnih odpustiti, da ne omagajo na poti. Nato so mu dejali njegovi učenci: Kje bi mogli vzeti v puščavi toliko kruha, da bi nasitili toliko ljudstva? In Jezus jim je rekel: Koliko kruhov imate? Oni so dejali: Sedem in nekaj malega ribic. In ljudstvu je rekel, naj sedejo po tleh. In vzel je teh sedmero kruhov in ribe, se zahvalil, jih razlomil in jih dal svojim učencem, učenci pa so jih dali ljudstvu. In vsi so jedli in postali siti; in pobrali so, kar je ostalo koščkov, sedem polnih košev. In teh, ki

so jedli, je bilo štiri tisoč mož, brez žená in otrok. In ko je odpustil ljudstvo od sebe, je stopil v čoln in prišel v magdalske kraje.

XVI.

Tedaj so pristopili k njemu farizeji in saduceji; ti so ga skušali in so hoteli, naj bi jim dal videti znamenje z neba. On pa je odgovoril in dejal: Zvečer pravite: Lep dan bo, zakaj nebo se rdeči; in zjutraj pravite: Danes bo huda ura, zakaj nebo je rdeče in žalostno. Vi hinavci, podobo neba znate presojati, ali ne znate presojati tudi znamenj časov? Hudobni in prešuštni rod išče znamenja; a nobeno znamenje mu ne bo dano razen znamenja preroka Jona. In jih je pustil in je šel proč.

In ko so se njegovi učenci prepeljali tja čez, so pozabili vzeti kruha s seboj. Jezus pa jim je rekel: Glejte in varujte se kvasa farizejev in saducejev! Tedaj so oni sami pri sebi mislili in dejali: To je, ker nismo vzeli s seboj kruha. Ker je Jezus to vedel, jim je dejal: Maloverni, kaj se prepirate med seboj, da niste vzeli kruha s seboj! Ali še ne dojamete, se ne spominjate petih kruhov petim tisočim in koliko košev ste tam nabrali? Tudi ne sedmih kruhov štirim tisočim in koliko košev ste tam nabrali? Kako to, da ne razumete, da vam ne govorim o kruhu (ko pravim): Varujte se kvasa farizejev in saducejev? Tedaj so razumeli, da ni dejal, naj bi se varovali pred kvasom kruha, temveč pred naukom farizejev in saducejev.

Ko pa je Jezus prišel na to stran mesta Cezareje Filipove, je vprašal svoje učence in je dejal: Kdo, pravijo ljudje, je Sin človekov? Oni so dejali: Nekateri pravijo, ti si Janez Krstnik, drugi pa, ti si Elija, a spet drugi, da si Jeremija ali eden prerokov. On jim je dejal: Kdo pa vi pravite, da jaz sem? Simon Peter je odgovoril in dejal: Ti si Kristus, Sin živega Boga. In Jezus je odgovoril in mu dejal: Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti tega nista razodela, temveč moj Oče, ki je v nebesih. In tudi jaz tebi pravim: Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo skupnost in peklenska vrata je ne bodo mogla premagati. In hočem ti dati ključne nebeškega kraljestva; in vse, kar boš na zemlji zavezal, bo zvezano tudi v nebesih, in vse, kar boš na zemlji razvezal, to bo v nebesih tudi razvezano.

Tedaj je svojim učencem prepovedal, da bi ne imeli nikomur povedati, da je on Jezus, Kristus. Od tistega časa je začel Jezus svojim učencem praviti, kako mora iti v Jeruzalem in veliko trpeti od starešin in višjih duhovnikov in pismoukov in biti umorjen in tretji dan vstati od smrti. In Peter ga je povlekel na stran in ga začel svariti in je dejal: Gospod, obvaruj samega sebe; naj se ti

to ne zgodi! On pa se je ozrl okoli in rekel Petru: Poberi se od mene, satan; pohujšuješ me, zakaj ti ne umeš, kar je Božje, temveč kar je človeško.

Tedaj je Jezus dejal svojim učencem: Ako hoče kdo za mano hoditi, naj zataji samega sebe in vzame svoj križ nase in hodi za menoj. Zakaj kdorkoli hoče svoje življenje ohraniti, ta ga bo izgubil; kdor pa svoje življenje zaradi mene izgubi, ta ga bo našel. Kaj bi človeku pomagalo, da bi vesoljni svet pridobil, in bi škodo prejel na svoji duši? Ali kaj more človek dati, da bi svojo dušo spet odrešil? Zakaj vse to se bo zgodilo, da bo Sin človekov prišel v slavi svojega Očeta s svojimi angeli. In tedaj bo povrnil vsakemu po njegovih delih. Resnično vam povem, da tu stojé nekateri, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Sina človekovega, da prihaja v svojem kraljestvu.

XVII.

In čez šest dni je vzel Jezus s seboj Petra in Jakoba in Janeza, njegovega brata, in jih je peljal vstran na visoko goro, in je bil pred njimi spremenjen; njegov obraz se je svetil kakor sonce in njegovo oblačilo je postalo belo kakor luč. In glej, tam sta se mu prikazala Mojzes in Elija, ki sta govorila z njim. Peter pa je odgovoril in rekel Jezusu: Gospod, tu je dobro biti! Ako hočeš, bomo naredili tu tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega. Ko je še tako govoril, glej, jih je obsenčil svetel oblak. In glej, glas iz oblaka je dejal: Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje, tega poslušajte! Ko so učenci to slišali, so padli na svoj obraz in so se silno prestrašili. Jezus pa je pristopil k njim, se jih dotaknil in rekel: Vstanite in se ne bojte! Ko pa so vzdignili oči, niso nikogar videli, kakor le Jezusa samega. In ko so šli z gore, jim je Jezus zapovedal in je rekel: Ne povejte nikomur o tej prikazni, dokler Sin človekov ne vstane od mrtvih!

In njegovi učenci so ga vprašali in dejali: Kaj tedaj pravijo pismouki, da mora Elija poprej priti? Jezus je odgovoril in jim dejal: Elija mora res poprej priti in vse prav urediti. A povem vam: Elija je že prišel in ga niso spoznali, temveč so storili z njim, kar so hoteli. Tako bo tudi Sin človekov moral od njih trpeti. Tedaj so učenci razumeli, da jim je govoril o Janezu Krstniku.

In ko so prišli k ljudstvu, je k njemu pristopil neki človek in padel k njegovim nogam in dejal: Gospod, usmili se mojega sina, zakaj on je mesečnik in veliko trpi. Čestokrat pade v ogenj in čestokrat v vodo; in pripeljal sem ga tvojim učencem in oni mu niso mogli pomagati. Jezus pa je odgovoril in dejal: O ti neverni in popačeni rod, kako dolgo bom še pri vas? Kako dolgo

vas bom trpel? Pripeljite mi ga sem! In Jezus mu je zapretil in hudič je šel iz njega in mladenič je tisto uro postal zdrav. Tedaj so posebej pristopili k njemu njegovi učenci in so dejali: Zakaj ga nismo mi mogli izgnati? Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Zavoljo vaše nevere. Zakaj resnično vam povem: Ako imate vere za gorčično zrno, lahko rečete tej gori: Preseli se odtod tja, se bo preselila, in nič vam ne bo nemogoče. Ta rod pa ne gre ven, razen z molitvijo in postom.

Ko pa so imeli svoj stan v Galileji, jim je Jezus dejal: Zgodilo se bo, da bo Sin človekov izdan v roke ljudem in umorili ga bodo in tretji dan bo vstal. In bili so silno žalostni. Ko pa so prišli v Kafarnaum, so šli k Petru tisti, ki so pobirali davčni denar, in so dejali: Ali vaš mojster ne plačuje davka? On je dejal: Pač. In ko je prišel domov, ga je Jezus prehitel in je dejal: Kaj se ti zdi, Simon? Od koga pobirajo zemeljski kralji carino ali davek, od svojih otrok ali od tujcev? Nato mu je Peter dejal: Od tujcev. Jezus mu je rekel: Torej so otroci svobodni. Da pa se ti ne pohujšajo, pojdi k morju in vrzi trnek in vzemi prvo ribo, ki se ujame, in ko ji boš odprl usta, boš našel stater; tega vzemi in ga daj zame in zase!

XVIII.

V tistem času so učenci pristopili k Jezusu in dejali: Kateri je največji v nebeškem kraljestvu? Jezus je poklical k sebi dete in ga postavil mednje v sredino in je dejal: Resnično vam povem, ako se ne spreobrnate in ne boste kakor otroci, tako ne pridete v nebeško kraljestvo. Kdor se torej sam poniža kakor to dete, ta je največji v nebeškem kraljestvu. In kdorkoli sprejme takšnega otroka v mojem imenu, ta sprejme mene. Kdor pa pohujša enega teh najmanjših, ki verujejo vame, temu bi bilo bolje, da bi mu obesili mlinski kamen na vrat in bi ga potopili v morju, kjer je najgloblje. Gorje temu svetu zavoljo pohujšanja! Pohujšanja morajo res priti, a veliko večje gorje tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride! Ako te pa pohujšuje tvoja roka ali tvoja noga, jo odsekaj in jo vrzi od sebe! Zate je boljše, da greš hrom ali pohabljen v življenje, kakor da bi imel dve roki in dve nogi in bi bil vržen v večni ogenj. In ako te pohujšuje tvoje oko, ga izderi in vrzi od sebe; zate je boljše, da greš z enim očesom v življenje, kakor da bi imel dve očesi in bi bil vržen v peklenški ogenj. Glejte, da ne zaničujete nobenega teh malih! Zakaj povem vam: Njihovi angeli v nebesih vedno vidijo obličje mojega Očeta v nebesih. Zakaj Sin človekov je prišel, da zveliča, kar je bilo izgubljeno. Kaj se vam zdi? Kadar ima kak človek

sto ovac in ena od teh zaide; ali ne pusti onih devetindevetdeset na gorah, gre tja in išče to, ki je zašla? In ako se prigodi, da jo najde; resnično vam povem, da se je bolj veseli kakor devetindevetdesetih, ki niso zašle. Ravno tako ni volja vašega Očeta v nebesih, da bi bil pogubljen eden teh malih.

Ako pa tvoj brat zoper tebe greši, pojdi tja in ga posvari med seboj in njim samim. Ako te posluša, si pridobil svojega brata. Ako te pa ne posluša, vzemi s seboj še enega ali dva, da se vsaka beseda potrdi v ustih dveh ali treh prič. Ako pa te še ne posluša, povedj Cerkvi; ako pa tudi Cerkve ne posluša, ga imej kakor pogana in cestninarja. Resnično vam povem: Karkoli boste na zemlji zavezali, bo tudi v nebesih zavezano; in karkoli boste na zemlji razvezali, bo tudi v nebesih razvezano. Dalje vam povem: Kjerkoli bosta dva izmed vas ene misli na zemlji, za kakršnokoli reč bosta prosila, jima bo dano od mojega Očeta v nebesih. Zakaj kjerkoli se zberejo dva ali trije v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.

Tedaj je pristopil k njemu Peter in dejal: Gospod, kolikokrat moram tedaj odpustiti svojemu bratu, ko se pregreši zoper mene? Je dosti do sedemkrat? Jezus mu je rekel: Ne pravim ti sedemkrat, temveč sedemdesetkrat sedemkrat. Zato je nebeško kraljestvo podobno kralju, ki je hotel napraviti obračun s svojimi hlapci. In ko je začel računati, je k njemu prišel nekdo, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. Ker pa ta ni imel s čim plačati, je gospod ukazal prodati njega in njegovo ženo in otroke in vse, kar je imel, in plačati. Nato je hlapec padel predenj in ga molil in dejal: Gospod, imej potrpljenje z menoj, vse ti bom poplačal. In gospodu se je hlapec zasmilil v srce in ga je oprostil in mu tudi odpustil dolg.

Ko pa je ta hlapec odšel, je našel enega svojih sohlapcev, ta pa mu je bil dolžan sto denarijev; zgrabil ga je in davil in dejal: Plačaj mi, kar si mi dolžan! Nato je njegov sohlavec padel k njegovim nogam in ga je prosil in dejal: Imej potrpljenje z menoj, vse ti bom plačal. On pa ni hotel, temveč je šel in ga vrgel v ječo, dokler ne plača, kar je bil dolžan.

Ko so pa njegovi sohlapci to videli, so bili zelo potrti in so prišli in svojemu gospodu sporočili vse, kar se je prigodilo. Tedaj ga je njegov gospod poklical predse in mu dejal: Ti hudobni hlapec! Ves tisti dolg sem ti odpustil, ker si me prosil; se ne bi moral tudi ti usmiliti svojega sohlapca, kakor sem se jaz usmiliti tebe? Tedaj se je njegov gospod razsrdil in ga izročil biričem, tako dolgo, dokler ne poplača vsega, kar mu je bil dolžan. Ravno tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite iz svojega srca vsak svojemu bratu njegovega pregreška.

XIX.

In prigodilo se je, ko je Jezus te besede dokončal, se je odpravil iz Galileje in prišel v kraje judejske dežele na oni strani Jordana; in za njim je šlo veliko ljudstva in jih je tam ozdravljalo.

Tedaj so pristopili k njemu farizeji, ga skušali in mu dejali: Ali je prav, da se mož loči od svoje žene iz kakršnegakoli razloga? On pa je odgovoril in jim rekel: Ali niste brali, da je ta, ki je v začetku ustvaril človeka, naredil, da sta mož in žena, in je dejal: Zato bo zapustil človek očeta in mater in se bo držal svoje žene, in ta dva bosta eno meso. Zato nista več dva, ampak eno meso. Kar je tedaj Bog združil, tega naj človek ne ločuje. Nato so dejali: Zakaj je tedaj Mojzes zapovedal dati ločitveni list in se od nje ločiti? Rekel jim je: Mojzes vam je dopustil, da se ločite od vaših žená zavoljo trdote vašega srca; a od začetka ni bilo tako. Jaz pa vam povem: Kdor se loči od svoje žene (razen če zavoljo kurbarije) in vzame drugo, ta prelomi zakon; in kdor to ločeno vzame, tudi prelomi zakon. Nato so mu učenci dejali: Če je taka ta moževa reč z njegovo ženo, ni dobro stopiti v zakon. On pa jim je dejal: Te besede ne more vsakdo dojeti, pač pa ti, katerim je dano. Zakaj nekateri so skopljeni, ti so iz materinega telesa tako rojeni; in nekateri so skopljeni, ki so jih ljudje skopili; in nekateri so skopljeni, ki so se sami skopili zavoljo nebeškega kraljestva. Kdor more to dojeti, naj doume!

Tedaj so prinesli k njemu otroke, da bi položil nanje roke in molil; učenci pa so jih svarili. Ampak Jezus je rekel: Pustite otročiče priti k meni in ne branite jim priti k meni; zakaj takih je nebeško kraljestvo. In položil je nanje roke in je šel od tam proč.

In glej, nekdo je pristopil k njemu in je dejal: Dobri mojster, kaj naj dobrega storim, da bom imel večno življenje? On pa mu je dejal: Zakaj me imenuješ dobrega? Nihče ni dober, temveč edino le Bog sam. Če pa hočeš priti v življenje, izpolnjuj zapovedi. Nato mu je dejal: Katere? Jezus pa je rekel: Ne ubijaj, ne prešuštvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater! In ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Nato mu je ta mladenič dejal: Vse to sem izpolnjeval od svoje mladosti; kaj mi še manjka? Jezus mu je dejal: Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, tako boš imel zaklad v nebesih, in pridi in hodi za menoj! Ko pa je slišal mladenič to besedo, je šel žalosten od njega: zakaj imel je veliko premoženja.

Jezus pa je dejal svojim učencem: Resnično vam pravim: Bogatin težko pride v nebeško kraljestvo. In dalje vam povem, da lažje gre kamela skozi uho igle,

kakor da bogati pride v nebeško kraljestvo. Ko so njegovi učenci to slišali, so se silno prestrašili in so dejali: Kdo tedaj more biti rešen? Jezus pa jih je pogledal in jim dejal: Pri ljudeh je to nemogoče, a pri Bogu je vse mogoče.

Tedaj je Peter odgovoril in mu dejal: Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za teboj; kaj bo tedaj z nami? Jezus pa jim je rekel: Resnično vam povem, da boste vi, ki ste hodili za menoj, v prerojenju, ko bo Sin človekov sedel na prestolu svoje slave, tudi sedli na dvanajst prestolov in sodili dvanajsterim Izraelovim rodovom. In slednji, ki zapusti hiše, ali brate, ali sestre, ali očeta, ali mater, ali ženo, ali otroke, ali njive zavoljo mojega imena, ta bo prejel stokrat več in bo podedoval večno življenje. A veliko jih je, ki so prvi, ti bodo poslednji, in poslednji bodo prvi.

XX.

Zakaj nebeško kraljestvo je podobno hišnemu očetu, ki je zgodaj zjutraj odšel najemat delavce v svoj vinograd. In ko se je domenil z delavci za en denarij na dan, jih je poslal v svoj vinograd. In ob tretji uri je šel ven in je videl druge na trgu, kako so stali brez dela in je tudi njim rekel: Pojdite tudi vi v moj vinograd, in kar bo prav, bom dal tudi vam. In odšli so tja. Spet je šel ven ob šesti in deveti uri in je storil enako. Ob enajsti uri pa je šel ven in našel druge stoječe brez dela in jim je rekel: Zakaj stojite tu ves dan brez dela? Dejali so mu: Zato, ker nas ni nihče najel. Rekel jim je: Pojdite tudi vi tja v moj vinograd, in kar bo prav, boste prejeli.

Ko pa je bilo že pozno, je gospod tega vinograda rekel svojemu oskrbniku: Pokliči delavce in daj jim plačilo in začni od zadnjih do prvih. In ko so prišli ti, ki so bili najeti ob enajsti uri, so prejeli vsak svoj denarij. Ko pa so prišli prvi, so menili, da bodo prejeli več; a tudi oni so prejeli vsak svoj denarij. In ko so to prejeli, so godrnjali nad hišnim očetom in so dejali: Ti poslednji so delali le eno uro, in si jih naredil enake nam, ki smo nosili breme tega dne in vročino.

On pa je odgovoril in dejal enemu izmed njih: Prijatelj, ne delam ti krivice. Ali se nisi pogodil z menoj za en denarij? Vzemi, kar je tvoje, in pojdi! Jaz pa hočem dati temu poslednjemu prav kakor tebi. Ali mar ne smem s svojim storiti, kar hočem? Je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober? Tako bodo poslednji prvi in prvi poslednji. Zakaj veliko je poklicanih, a malo izvoljenih.

In Jezus je šel gor v Jeruzalem in vzel s seboj dvanajstere učence posebej na pot in jim dejal: Glejte, gor v Jeruzalem gremo in Sin človekov bo izdan višjim

duhovnikom in pismoukom in ga bodo obsodili na smrt in ga bodo izročili poganom v zasmehovanje, bičanje in križanje; in tretji dan bo znova vstal.

Tedaj je pristopila k njemu mati Zebedejevih otrok s svojima sinovoma, padla predenj in ga nekaj prosila. In on ji je dejal: Kaj hočeš? Rekla mu je: Pusti, da ta dva moja sina sedita v tvojem kraljestvu, eden na tvoji desnici in drugi na tvoji levici! On pa je odgovoril in rekel: Ne vesta, kaj prosita. Ali moreta piti kelih, ki ga bom jaz pil, in se dati krstiti s krstom, s katerim bom krščen jaz? Dejala sta mu: Ja, moreva. In dejal jima je: Moj kelih bosta res pila in s krstom, s katerim bom krščen, bosta krščena, ali da bi sedela na moji desnici in moji levici, ne morem dati jaz, temveč bo to dano tistim, ki jim je to pripravljeno od mojega Očeta.

Ko so to slišali deseteri, so se jezili nad tema dvema bratoma. Jezus pa jih je poklical k sebi in je dejal: Veste, da deželni knezi gospodujejo in da imajo velikaši oblast. Tako naj ne bo med vami: temveč ako hoče kdo med vami biti velik, ta bodi vaš služabnik; in kdorkoli hoče biti prvi med vami, ta bodi vaš hlapec. Prav kakor Sin človekov ni prišel, da bi pustil služiti sebi, temveč da on služi in dá svoje življenje v odrešenje za mnoge.

In ko so šli iz Jerihe, je šlo z njim veliko ljudstva. In glej, dva slepca sta sedela ob poti, in ko sta slišala, da je Jezus šel mimo, sta vpila in dejala: Gospod, Davidov sin, usmili se naju! Ljudstvo pa ju je svarilo, naj bi molčala. Ona dva pa sta še bolj vpila in dejala: Gospod, Davidov sin, usmili se naju! Jezus se je ustavil in ju poklical in dejal: Kaj hočeta, da bi vama storil? Dejala sta mu: Gospod, da se nama bodo odprle oči. In Jezus se *ju* je iz srca usmilil in se je dotaknil njunih oči. In zdajci so njune oči prejele vid in šla sta za njim.

XXI.

In ko so se že približali Jeruzalemu in prišli v Betfago k Oljski gori, tedaj je Jezus poslal dva svoja učenca in jima je rekel: Pojdita v tisto vas, ki leži vama nasproti, in zdajci bosta našla privezано oslico in pri njej žrebe; odvežita ju in ju pripeljita k meni! In ako vama kdo kaj reče, recita: Gospod ju potrebuje; in zdajci vama ju bo pustil. To pa se je zgodilo, da bi se izpolnilo, kar je rečeno po preroku, ki pravi: Povejte sionski hčeri: Glej, tvoj kralj prihaja k tebi, krotak, in jezdi na oslici in na žrebetu te oslice pod jarmom. Nato sta učenca odšla tja in sta storila, kakor jima je Jezus zapovedal; in pripeljala sta oslico in žrebe in položila sta nanju svoja oblačila in posadili so ga nanjo. Veliko ljudi pa je razgrnilo svoja oblačila na pot. Drugi pa so sekali veje z dreves in jih raztresali po poti. Ljudstvo pa, ki je hodilo spredaj in zadaj, je glasno klicalo in dejalo:

Hozana Davidovemu sinu! Hvaljen bodi, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na najvišjih višavah!

In ko je prišel noter, v Jeruzalem, se je vznemirilo vse mesto in govorilo: Kdo je ta? Ljudstvo pa je dejalo: Ta je Jezus, prerok iz Nazareta, iz Galileje. In Jezus je šel noter v Božji tempelj in izgnal ven vse te, ki so v templju prodajali in kupovali, in je prevrnil mize menjalcem in stole tistim, ki so prodajali golobe, in jim je dejal: Pisano je: Moja hiša naj se imenuje hiša molitve; vi pa ste iz nje naredili razbojniško jamo. In v templju so pristopili k njemu slepci in hromci in jih je ozdravil.

Ko pa so veliki duhovniki in pismouki videli te čudeže, ki jih je delal, in otroke, da vpijó v templju in govoré: Hozana sinu Davidovemu! so se razjezili in so mu dejali: Ali slišiš, kaj tile pravijo? Jezus jim je dejal: Res je. Ali niste nikoli brali: Iz ust nedoraslih otrok in dojenčkov si pripravil hvalo? In jih je pustil tam in je šel iz mesta v Betanijo in je tam ostal.

Ko je pa zjutraj spet šel v mesto, je bil lačen. In ob poti je videl figovec, stopil je do njega in na njem ni našel ničesar kakor le listje. In rekel mu je: Nikoli več naj ne zraste na tebi noben sad! In figovec je zdajci usahnil. In ko so učenci to videli, so se začudili in so dejali: Kako je ta figovec naglo usahnil? Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Resnično vam povem: Ako boste imeli vero in ne boste dvomili, ne boste samo storili, kar se je zgodilo temu figovcu; temveč ako rečete tej gori: Vzdigni se in vrzi se v morje, se bo zgodilo. In vse, kar prosite v molitvi, ako verujete, boste prejeli.

In ko je prišel v tempelj in učil, so pristopili k njemu višji duhovniki in starešine ljudstva in so dejali: S kakšno oblastjo ti to delaš? In kdo ti je dal to oblast? Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Tudi jaz vas bom vprašal za eno besedo, in ako mi jo poveste, vam bom tudi jaz povedal, s kakšno oblastjo to delam. Odkod je bil Janezov krst? Je bil iz nebes ali od ljudi? Oni pa so sami pri sebi premišljevali in so dejali: Ako rečemo, da je bil iz nebes, nam poreče: Zakaj mu torej ne verujete? Ako pa rečemo, da je bil od ljudi, se moramo bati ljudstva; zakaj vsi so imeli Janeza za preroka. In odgovorili so Jezusu in so dejali: Ne vemo. Nato jim je dejal: Tako tudi jaz vam ne povem, s kakšno oblastjo to delam.

Kaj se vam pa zdi? Neki mož je imel dva sina in šel je k prvemu in dejal: Moj sin, pojdi in delaj danes v mojem vinogradu! On pa je odgovoril in dejal: Nočem! Potem pa mu je bilo žal in je šel. In je šel k drugemu in mu ravno tako dejal. On pa je odgovoril in dejal: Ja, gospod, in ni šel tja. Kateri med tema dvema je izpolnil očetovo voljo? Oni so mu dejali: Tisti prvi. Jezus jim je dejal: Resnično vam povem, da pridejo cestninarji in kurbe prej v nebeško kraljestvo kakor vi. Janez je prišel k vam in vas učil prave poti, in mu niste verovali; ce-

stninarji in kurbe pa so mu verovali. In najsi ste to videli, pa se vendar niste spokorili, da bi mu potem tudi vi verovali.

Poslušajte drugo priliko! Bil je hišni oče, ta je zasadil vinograd in ga ogradil s plotom in izkopal v njem prešo in je sezidal stolp in ga izročil delavcem in se odpravil po deželi. Ko se je pa približal čas sadu, je poslal svoje hlapce k tistim delavcem, da bi prejeli njegove sadove. Ti delavci pa so zgrabili njegove hlapce, enega so pretepli, drugega so umorili, tretjega so zasuli s kamenjem. Zopet je poslal druge hlapce, več, kakor je bilo prvih. In z njimi so storili ravno tako. Potem jim je poslal svojega sina in je dejal: Mojega sina se bodo bali. Ko so pa ti delavci zagledali sina, so dejali med seboj: Ta je dedič, pridite sem, umorimo ga in si prilastimo njegovo dediščino! In so ga zgrabili in ga pahnili ven iz vinograda in so ga umorili. Ko pa pride gospod tega vinograda, kaj bo storil tem delavcem? Dejali so mu: Hudobneže bo hudo pogubil in izročil svoj vinograd drugim delavcem, ki mu bodo dajali sad ob pravem času.

Jezus jim je dejal: Ali niste nikoli brali v Pismu: Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen; od Gospoda se je to zgodilo in to je čudno v naših očeh. Zato vam povem, da vam bo odvzeto Božje kraljestvo in bo dano poganom, ki prinašajo njegove sadove. In kdor na ta kamen pade, se razbije, na kogar pa ta pade, ga zdrobi. In ko so višji duhovniki in farizeji slišali te njegove prilike, so spoznali, da je govoril o njih. In razmišljali so, kako bi ga ujeli, a so se bali ljudstva, zakaj imelo ga je za preroka.

XXII.

In Jezus je odgovarjal in jim zopet govoril v prilikah in je dejal: Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je svojemu sinu pripravil svatbo, in je odposlal svoje hlapce, da bi poklicali tiste, ki so bili povabljeni na svatbo; oni pa niso hoteli priti. Zopet je poslal druge hlapce in je rekel: Povejte povabljenim: Glej, pripravil sem svoj obed, moji voli in pitana živina so zaklani in vse je pripravljeno; pridite na svatbo! Oni pa niso marali za to in so odšli, eden na svojo njivo, drugi po svoji kupčiji. Nekateri pa so zgrabili njegove hlapce, jih zasramovali in jih umorili. Ko je kralj to slišal, se je razsrdil in poslal svojo vojsko in pokončal tiste ubijalce in požgal njihovo mesto.

Tedaj je dejal svojim hlapcem: Svatba je res pripravljena, a povabljeni je niso bili vredni. Zato pojdite na ceste in povabite na svatbo, kogarkoli najdete! In hlapci so šli ven na ceste in so zbrali vse, ki so jih našli, hudobne in dobre; in vse mize so bile polne.

Kralj pa je šel noter, da bi si ogledal goste, in tam je videl človeka, ki ni imel svatovskega oblačila, in mu je dejal: Prijatelj, kako si prišel sem, ko nimaš svatovskega oblačila? On pa je obmolčal. Tedaj je rekel kralj svojim služabnikom: Zvezite mu roke in noge in ga vrzite v zunanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi. Zakaj veliko je poklicanih, a malo izvoljenih.

Tedaj so farizeji odšli in se posvetovali, kako bi Jezusa ujeli v besedi. In poslali so k njemu svoje učence s Herodovimi hlapci vred in so dejali: Mojster, vemo, da si resničen in učiš Božjo pot v resnici in ne oziraš se na nikogar, zakaj ne gledaš na veljavo teh ljudi. Zato nam povej, kaj se ti zdi? Ali je prav, da se daje cesarju davek ali ne? Ko pa je Jezus spoznal njihovo hudobijo, je rekel: Hinavci, kaj me izkušate? Pokažite mi davčni denar! In podali so mu denar. In dejal jim je: Čigava je ta podoba in napis zgoraj? Dejali so mu: Cesarjeva. Nato jim je rekel: Torej dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega. Ko so to slišali, so se začudili in so šli proč.

Tisti dan so pristopili k njemu saduceji, ki pravijo, da ni vstajenja, in so ga vprašali in dejali: Mojster, Mojzes je dejal: Kadar kdo umre in nima otrok, tedaj bi moral njegov brat vzeti njegovo ženo in obuditi seme svojemu bratu. No, pri nas pa je bilo sedem bratov. Prvi se je oženil in je umrl; in ker on ni imel zaroda, je zapusti svojo ženo svojemu bratu. Ravno tako tudi drugi in tretji, tja do sedmega. Nazadnje za vsemi pa je umrla tudi ta žena. Ob vstajenju torej, čigava žena bo od teh sedmerih? Vsi so jo namreč imeli. Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Motite se, ker ne poznate ne Pisma ne Božje moči. Ob vstajenju se namreč ne bodo ženili in ne možile, temveč so ravno kakor Božji angeli v nebesih. Niste li brali o vstajenju mrtvih, kar vam je rekel Bog, ko pravi: Jaz sem Abrahamov Bog in Izakov Bog in Jakobov Bog? Bog pa ni Bog mrtvih, ampak živih. In ko je ljudstvo to slišalo, so se začudili nad njegovim naukom.

Ko pa so farizeji slišali, da je saducejem zamašil usta, so se zbrali skupaj. In eden izmed njih, učenik Postave, ga je izkušal in dejal: Mojster, katera je največja zapoved v Postavi? Jezus pa mu je rekel: Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše in iz vse misli! Ta je prva in največja zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Na teh dveh zapovedih visi vsa Postava in preroki.

Ko pa so se farizeji zbrali skupaj, jih je Jezus vprašal in dejal: Kaj se vam zdi glede Kristusa? Čigav sin je? Dejali so mu: Davidov. Dejal jim je: Kako ga torej David v Duhu imenuje Gospoda? Ko pravi: Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim svojih sovražnikov k podnožju

tvojih nog! Ko ga torej David imenuje svojega Gospoda, kako je torej njegov sin? In nihče mu ni mogel odgovoriti ene same besede, in nihče si ga od tega dne ni upal več ničesar vprašati.

XXIII.

Tedaj je Jezus govoril ljudstvu in svojim učencem in je dejal: Pismouki in farizeji sedijo na Mojzesovem stolu. Zato vse, kar vam povedó, da naj bi izpolnjevali, izpolnjujte in storite; po njih delih pa ne delajte, zakaj oni to res pravijo, pa tega ne storijo. Zakaj oni vežejo težka in neznosna bremena in jih nalagajo ljudem na ramena, sami pa se jih niti s prstom nočejo dotakniti. Vsa svoja dela pa delajo, da bi jih ljudje videli. Razširjajo si svoje opominjevalne listke in si delajo velike robove na svojih oblačilih. Radi sedijo spredaj pri mizah in v shodnicah in radi vidijo, da jih pozdravljajo na trgu in jih ljudje imenujejo rabi. Vi pa se ne dajte imenovati rabi; zakaj eden je vaš mojster, Kristus, vi vsi pa ste bratje! In ne imenujte nikogar na zemlji oče; zakaj eden je vaš Oče, ki je v nebesih! In ne dajte se imenovati za mojstra, zakaj eden je vaš mojster, Kristus! Ta, ki je največji med vami, naj bo vaš služabnik! Zakaj kdor se sam povišuje, ta bo ponižan; in kdor se sam ponižuje, ta bo povišan.

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; sami ne greste vanj, in teh, ki hočejo iti noter, ne pustite, da bi šli.

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki odžirate vdovam hiše in se delate, da opravljate dolge molitve; zato boste prejeli ostrejšo sodbo!

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki obhodite morje in kopno, da enega tujca naredite za Juda, in ko to postane, naredite iz njega otroka pekla, dvakrat hujšega od sebe.

Gorje vam, slepi vodniki, ki pravite: Kdor priseže pri templju, to ni nič; kdor pa priseže pri tempeljskem zlatu, je zadolžen. Norci in slepci, kaj je več, zlato ali tempelj, ki posvečuje zlato? In: kdor priseže pri oltarju, to ni nič; kdor pa priseže pri daru, ki je na njem, ta je zadolžen. Norci in slepci, kaj je več, dar ali oltar, ki posvečuje dar? Zato kdor prisega pri oltarju, ta prisega pri njem in pri vsem, kar je na njem. In kdor prisega pri templju, prisega pri njem in pri vsem, kar prebiva notri. In kdor prisega pri nebu, ta prisega pri Božjem prestolu in pri tistem, ki sedi na njem.

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, da dajete desetino od mete, kopra in kumine, opuščate pa to, kar je najvažnejše v Postavi, namreč: sodbo, us-

miljenje in vero. To je treba storiti, onega pa ne opustiti. Slepi vodniki, ki precejate muho, kamelo pa požirate!

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki čistite zunanost čaše in sklede, znotraj pa ste polni razbojništva in požrešnosti. Slepi farizej, očisti najprej notranjost čaše in sklede, da bo očiščena tudi zunanost!

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki ste taki kot pobeljeni grobovi, ki se odzunaj vidijo lepi, znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vse nesnage. Tako se tudi vi ljudem zunaj kažete pobožne, znotraj pa ste polni hinavščine in hudobije.

Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ki zidate prerokom grobnice in krasite pravičnim grobove in pravite: Ko bi mi živeli v času svojih očetov, ne bi bili z njimi deležni krvi prerokov. Zato sami pričate zoper sebe, da ste otroci teh, ki so morili preroke. No, tedaj napolnite tudi vi mero svojih očetov! Vi kače, gadja zalega, kako boste ubežali peklenškemu pogubljenju?

Zato, glejte, pošiljam k vam preroke in modre in pismouke; in nekatere izmed teh boste pomorili in križali in nekatere boste bičali v svojih shodnicah in preganjali iz enega mesta v drugo; da pride na vas vsa pravična kri, ki je prelita na zemljo, od krvi pravičnega Abela tja do krvi Zaharija, Barahijevega sina, ki ste ga umorili med templjem in oltarjem. Resnično vam povem: Vse to bo prišlo na ta rod.

Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in kamenjaš te, ki so poslani k tebi! Kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira kokoš svoja piščeta pod svoje peruti, in niste hoteli! Glej, hiša vaša bo opustela. Zakaj povem vam: Ne boste me odslej videli, dokler ne rečete: Hvaljen bodi ta, ki prihaja v imenu Gospodovem!

XXIV.

In Jezus je šel proč od templja in njegovi učenci so pristopili, da mu pokažejo, kako je bil tempelj sezidan. On pa jim je dejal: Ali ne vidite vsega tega? Resnično vam povem, da tu ne bo ostal kamen na kamnu, ki ne bo razbit.

Ko je pa sedel na Oljski gori, so pristopili k njemu njegovi učenci posebej in so dejali: Povej nam, kdaj se bo to zgodilo? In kaj bo znamenje tvojega prihoda in konca sveta? Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Glejte, da vas kdo ne zapelje! Zakaj veliko jih pride z mojim imenom in porekó: Jaz sem Kristus, in dosti jih bodo zapeljali.

Slišali pa boste vojskovanje in glas vojskovanja; glejte, da se ne ustrašite; zakaj to vse se mora poprej zgoditi; a konec še ni tu. Zakaj narod se bo dvignil proti narodu in eno kraljestvo zoper drugo in bo kuga, lakota in potresi v več krajih. Tedaj se bo stiska pravzaprav začela.

Tedaj vas bodo izročali stiski in vas morili; in vsi narodi vas bodo morali zaradi mojega imena sovražiti. In tedaj se jih bo dosti pohujšalo in bodo drug drugega izdajali in se med seboj sovražili. In vstalo bo veliko lažnih prerokov, in ti bodo mnoge zapeljali. In ker bo krivičnost narasla, bo mnogim ljubezen omrznila. Kdor pa vzdrži do konca, ta bo zveličan. In evangelij o kraljestvu se bo oznanjeval po vsem svetu, vsem narodom v pričevanje; in tedaj bo prišel konec.

Ko boste poprej videli gnusobo opustošenja, o kateri je govorjeno po preroku Danielu, da stoji na svetem kraju; kdor to bere, naj bo na to pozoren, tedaj naj tisti, ki je v Judeji, zbeži v gore; in kdor je na strehi, naj ne sestopa z nje, da bi vzel kaj iz svoje hiše; in kdor je na polju, naj se ne vrača, da bi vzel svoje oblačilo. Gorje pa nosečim in doječim v tistem času! Prosite pa, da ne bi morali bežati pozimi ali na soboto! Zakaj tedaj bo velika stiska, kakršne ni bilo od začetka sveta doslej in kakršne tudi več ne bo. In ko ti dnevi ne bi bili skrajšani, bi ne bil rešen noben človek; a zaradi izvoljenih bodo tisti dnevi skrajšani.

Tedaj, ako vam kdo reče: Glej, tukaj je Kristus, ali le tam je, ne verujte! Zakaj vstali bodo lažni kristusi in lažni preroki in delali bodo velika znamenja in čudeže, da bi bili zapeljani v zmoto (ko bi bilo to mogoče), tudi izvoljeni. Glejte, to sem vam povedal poprej. Zato, ko vam porekó: Glej, v puščavi je; ne hodite ven! Glej, v hramu je; ne verujte! Zakaj prav kakor gre blisk od vzhoda in sveti do zahoda, tako bo tudi s prihodom Sinu človekovega. Zakaj kjerkoli je mrhovina, tam se zbirajo orli.

Zdajci pa po stiski tistih dni bo sonce mrknilo in luna bo izgubila svetlobo in zvezde bodo padale z neba in nebeške moči se bodo pregibale. In tedaj se bo prikazalo na nebu znamenje Sina človekovega; in tedaj bodo jokali vsi rodovi zemlje in bodo videli prihajati Sina človekovega v oblakih neba z veliko močjo in slavo. In poslal bo svoje angele z glasnimi trobentami in ti bodo zbrali njegove izvoljence od vseh štirih vetrov, od enega konca nebes do drugega. Od figovega drevesa pa se učite prilike: Kadar njegov poganjek postane muževen in ozeleni, veste, da je blizu poletje; tako tudi, ko boste vse to videli, morate vedeti, da je to blizu, pred durmi. Resnično vam pravim, da ta rod ne preide, dokler se vse to ne bo zgodilo. Nebo in zemlja preideta, ampak moje besede ne preidejo. Za tisti dan in uro pa nihče ne ve, tudi angeli v nebesih ne, temveč samo Oče.

Prav kakor je bilo v Noetovem času, tako bo tudi prihod Sina človekovega. Zakaj prav kakor so v onih dnevih pred grešnim potopom jedli, pili, se ženili in se možile tja do tistega dne, ko je Noe šel v barko, in niso opazili, dokler ni prišel grešni potop in jih je vse odnesel; tako bo tudi prihod Sina človekovega. Tedaj bosta dva na polju: eden bo vzet in drugi bo puščen. Dve bosta mleli v mlinu: ena bo vzeta in druga puščena. Zato čujte, ker ne veste, v kateri uri pride vaš Gospod. To pa morate vedeti: ko bi hišni oče vedel, ob kateri uri pride tat, bi zagotovo čul in ne bi dovolil vlomiti v svojo hišo. Zato bodite tudi vi pripravljeni; zakaj Sin človekov bo prišel ob uri, ko se vam ne zdi.

Kdo pa je zvesti in modri hlapec, ki ga je gospod postavil nad svojo družino, da bi jim dajal hrano ob pravem času? Blagor tistemu hlapcu, ko njegov gospod pride in ga najde, da tako dela! Resnično vam pravim, postavil ga bo nad vse svoje premoženje. Ako pa hudobni hlapec poreče v svojem srcu: Moj gospod še dolgo ne pride in začne pretepati svoje sohlapce, s pijanci pa je in popiva, bo gospod tega hlapca prišel na dan, ko se mu ne zdi, in ob uri, za katero ne meni, in ga bo presekal in mu dal plačilo s hinavci: tam bo jok in škripanje z zobmi.

XXV.

Tedaj bo nebeško kraljestvo podobno desetim mladenkam, ki so vzele svoje svetilke in šle ženinu naproti. Pet med njimi pa je bilo nespametnih in pet je bilo modrih. Tiste nespametne so vzele svoje svetilke, olja pa niso vzele s seboj. Modre pa so vzele olje v svojih posodah s svetilkami vred. Ker pa je ženin zamujal, so vse postale zaspane in so zaspale. Opolnoči pa je nastalo vpitje: Glej, ženin gre! Pojdite mu naproti! Tedaj so vse te device vstale in pripravile svoje svetilke. Tiste nespametne pa so dejale modrim: Dajte nam od svojega olja, ker naše svetilke ugašajo. Modre pa so odgovorile in dejale: Nikar tako, da ne zmanjka vam in nam, temveč pojdite k tem, ki prodajajo in si ga same kupite! Medtem pa, ko so one šle kupovat, je prišel ženin, in tiste, ki so bile pripravljene, so z njim šle na svatbo in vrata so se zaprla. Potem pa so prišle tudi druge device in so dejale: Gospod, gospod, odpri nam! On pa je odgovoril in dejal: Resnično vam povem, ne poznam vas. Zato čujte, zakaj ne veste ne dneva ne ure, ob kateri pride Sin človekov.

Ravno kakor človek, ki se je odpravil na pot po deželi in je poklical svoje hlapce in jim izročil svoje premoženje. Prvemu je dal pet talentov, drugemu dva, tretjemu enega, vsakemu po njegovi zmožnosti; in je odšel dalje. Nato je šel tisti, ki je prejel pet talentov, in je z njimi kupčeval in pridobil drugih pet talentov.

Ravno tako tudi tisti, ki je prejel dva, je pridobil druga dva. Oni pa, ki je prejel en talent, je odšel in izkopal jamo v zemljo in vanjo skril denar svojega gospoda.

Čez dolgo časa je prišel gospod teh hlapcev in naredil z njimi obračun. In je pristopil k njemu ta, ki je prejel pet talentov, in je priložil drugih pet talentov in je dejal: Gospod, ti si mi dal pet talentov; glej, z njimi sem pridobil pet drugih talentov. Nato mu je njegov gospod dejal: O, ti vrli in zvesti hlapec, v malem si bil zvest, nad veliko te bom postavil; pojdi noter v veselje svojega gospoda! Tedaj je tudi ta pristopil, ki je prejel dva talenta, in je dejal: Gospod, dva talenta si mi izročil, glej, z njima sem pridobil dva druga talenta. Njegov gospod mu je dejal: O, ti vrli in zvesti hlapec, v malem si bil zvest, nad veliko te bom postavil; pojdi noter v veselje svojega gospoda!

Ta pa, ki je prejel en talent, je tudi pristopil in je dejal: Gospod, vedel sem, da si trd mož; žanješ, kjer nisi sejal, in pobiraš, kjer nisi raztresal; in ker sem se bal, sem šel in skril tvoj talent v zemljo; glej, tu imaš, kar je tvoje. Njegov gospod pa je odgovoril in mu dejal: Ti hudobni in leni hlapec! Vedel si, da žanjem, kjer nisem sejal, in pobiram, kjer nisem raztresal; zato bi bil moral dati moj denar menjalcem, in ko bi jaz prišel, bi prejel, kar je mojega, z obrestmi. Zato mu vzemite ta talent in ga dajte tistemu, ki ima deset talentov. Zakaj kdor ima, temu bo dano in bo imel obilno; kdor pa nima, temu bo vzeto tudi to, kar ima. In tega nepridnega hlapca vrzite v zunanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi.

Ko pa pride Sin človekov v svoji slavi in vsi sveti angeli z njim, tedaj bo sedel na prestol svoje slave in pred njim bodo zbrani vsi narodi in ločil jih bo med seboj, kakor loči pastir ovce od kozlov, in postavil bo ovce sebi na desno in kozle na levo. Tedaj poreče Kralj tistim na svoji desnici: Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, podedujte kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj bil sem lačen in dali ste mi jesti; bil sem žejen in dali ste mi piti; tujec sem bil in ste me prenočili; bil sem nag in ste me oblekli; bil sem bolan in ste me obiskali; bil sem v ječi in ste prišli k meni.

Tedaj mu bodo pravični odgovorili in porekó: Gospod, kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili? Ali žejnega in smo te napojili? Kdaj smo te videli tujca in smo te prenočili? Ali nagega in smo te oblekli? Kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo prišli k tebi? In Kralj bo odgovoril in jim rekel: Resnično vam povem, kar ste storili najmanjšemu mojih bratov, ste meni storili.

Tedaj poreče tudi tistim na levici: Pojdite od mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom! Bil sem lačen in niste mi dali jesti; bil sem žejen in niste mi dali piti; tujec sem bil in me niste prenočili; bil sem nag in me niste oblekli; bil sem bolan in v ječi in me niste obiskali.

Tedaj mu bodo tudi oni odgovorili in porekó: Gospod, kdaj smo te videli lačnega, ali žejnega, ali tujca, ali nagega, ali bolnega, ali v ječi in ti nismo postregli? Tedaj jim bo odgovoril in jim poreče: Resnično vam povem, česar niste storili najmanjšemu od teh, tega tudi meni niste storili. In ti pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje.

XXVI.

In zgodilo se je, ko je Jezus končal vse te besede, je dejal svojim učencem: Vestе, da bo čez dva dneva velika noč in Sin človekov bo izdan, da ga križajo.

Tedaj so se zbrali višji duhovniki in pismouki in starešine ljudstva na dvoru velikega duhovnika, kateremu je bilo ime Kajfa, in so se posvetovali, kako bi Jezusa z zvijačo ujeli in umorili. Dejali pa so: Nikar na praznik, da med ljudstvom ne pride do upora!

Ko pa je bil Jezus v Betaniji, v hiši Simona gobavca, je pristopila k njemu žena, ki je imela posodo z zelo dragoceno vodo, in mu jo je, sedečemu pri mizi, izlila na glavo. Ko so njegovi učenci to videli, so postali slabe volje in so dejali: Čemu ta potrata? To vodo bi bilo mogoče drago prodati in dati ubogim. Ko je Jezus to opazil, jim je dejal: Zakaj te žene ne pustite pri miru? Dobro delo je storila na meni. Uboge imate vselej pri sebi, mene pa nimate vselej. Zakaj ko je izlila to vodo na moje telo, je to storila za moj pokop. Resnično vam povem: Kjerkoli se bo oznanjal ta evangelij po vsem svetu, se bo povedalo v njen spomin tudi to, kar je ona storila.

Tedaj je šel eden dvanajsterih, ki mu je bilo ime Juda Iškarijot, k višjim duhovnikom in je dejal: Kaj mi hočete dati in vam ga bom izdal? In oni so mu privolili trideset srebrnikov. In odtlej je iskal priložnosti, da bi ga izdal.

Na prvi dan opresnikov pa so pristopili učenci k Jezusu in so mu dejali: Kje hočeš, da ti pripravimo za jed velikonočno jagnje? On pa je rekel: Pojdite v mesto k nekomu in mu recite: Mojster ti pusti povedati: Moj čas je tu; pri tebi bom obhajal veliko noč s svojimi učenci. In učenci so storili, kakor jim je Jezus naročil, in so pripravili velikonočno jagnje.

In na večer je sedel za mizo z dvanajsterimi. In ko so jedli, je dejal: Resnično vam povem, eden med vami me bo izdal. In bili so silno žalostni in so začeli vpraševati drug za drugim: Ali sem jaz, Gospod? On je odgovoril in je dejal: Tisti, ki pomaka z menoj roko v skledo, ta me bo izdal. Sin človekov gre res tja, kakor je o njem pisano, ali vendar gorje tistemu človeku, po katerem bo Sin človekov izdan! Njemu bi bilo bolje, da ta človek ne bi bil rojen.

Nato je Juda, ki ga je izdal, odgovoril in je dejal: Sem to jaz, rabi? On mu je dejal: Ti govoriš.

Ko pa so jedli, je Jezus vzel kruh, se zahvalil in ga razlomil in ga dal učencem in rekel: Vzemite, jejte; to je moje telo! In vzel je kelih, se zahvalil in jim ga dal in je rekel: Pijte iz njega vsi; to je moja kri novega testameta, ki bo za mnoge prelita v odpuščanje grehov. Povem vam, da odslej ne bom več pil od sadu vinske trte do tistega dne, ko bom pil z vami novega v kraljestvu svojega Očeta.

In ko so odpeli zahvalno pesem, so odšli ven na Oljsko goro. Tedaj jim je Jezus dejal: V tej noči se boste vsi pohujšali nad menoj. Zakaj pisano je: Udaril bom pastirja, in ovce te črede se bodo razkropile. Ko pa bom vstal, bom odšel pred vami v Galilejo. Peter pa je odgovoril in mu dejal: Tudi ko bi se vsi pohujšali nad teboj, tako se vsaj jaz nikoli ne bom pohujšal. Jezus mu je dejal: Resnično ti pravim, v tej noči, preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil. Peter mu je dejal: In ko bi moral s tabo umreti, te ne bom zatajil. Ravno tako so dejali tudi vsi učenci.

Tedaj je Jezus prišel z njimi na kraj, ki se imenuje Getsemani, in rekel je svojim učencem: Sedite tu, dokler grem tja in molim. In vzel je s seboj Petra in dva Zebedejeva sinova in začel se je žalostiti in obupovati. Tedaj jim je Jezus dejal: Moja duša je žalostna do smrti; ostanite tukaj in čujte z mano. In šel je malo dalje, padel na obraz in molil in dejal: Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; a ne, kakor jaz hočem, temveč kakor ti hočeš. In prišel je k svojim učencem in jih našel, da so spali, in je dejal Petru: Torej ne morete ene ure prečuti z menoj? Čujte in molite, da ne padete v skušnjava; duh je voljan, ali meso je šibko.

Zopet je drugič šel tja in molil in dejal: Moj Oče, ako ni mogoče, da bi ta kelih šel mimo mene, temveč da ga pijem, zgodi se tvoja volja! In prišel je in zopet jih je našel speče, in njihove oči so bile polne zaspanosti. In pustil jih je in spet odšel tja in tretjič molil in govoril je iste besede. Tedaj je prišel k svojim učencem in jim dejal: Ah, zdaj hočete spati in počivati? Glej, ura je tu, da bo Sin človekov izdan v roke grešnikom. Vstanite, pojdimo! Glejte, ta, ki me izdaja, je že tu!

In ko je še govoril, glej, je že prišel Juda, eden dvanajsterih, in z njim velika množica z meči in koli, od višjih duhovnikov in starešin ljudstva. In izdajalec jim je dal znamenje in je dejal: Kogar poljubim, ta je, tega zgrabite! In zdajci je pristopil k Jezusu in je dejal: Zdrav bodi, rabi! In ga je poljubil. Jezus pa mu je dejal: Prijatelj, zakaj si prišel? Tedaj so oni pristopili, položili roke na Jezusa in ga zgrabili.

In glej, eden izmed teh, ki so bili z Jezusom, je iztegnil roko in je izdrl svoj meč in je zamahnil po hlapcu velikega duhovnika in mu odsekal uho. Tedaj mu je Jezus dejal: Vtakni meč na svoje mesto; zakaj kdorkoli vzame meč, ta bo z mečem pokončan. Ali pa meniš, da ne bi mogel prositi svojega Očeta, da bi mi poslal sem več ko dvanajst legij angelov? Kako pa bi se izpolnila Pisma? Tako mora biti!

V tisti uri je Jezus dejal množici: Šli ste kakor nad razbojnika, z meči in koli, da bi me ujeli! Saj sem vsak dan sedel pri vas in sem učil v templju in me niste prijeli. A vse to se je zgodilo, da se izpolnijo Pisma prerokov. Tedaj so ga vsi učenci zapustili in so zbežali.

Ti pa, ki so Jezusa prijeli, so ga odpeljali k vélikemu duhovniku Kajfu, kjer so se zbrali pismouki in starešine. Peter pa je šel od daleč za njim do palače vélikega duhovnika in je šel noter, in je sédel pri hlapcih, da bi videl, kako se bo končalo.

Višji duhovniki pa in starešine in ves Svet so iskali krivega pričevanja zoper Jezusa, da bi ga umorili, in niso nobenega našli. In najsi je pristopilo veliko lažnih prič, tako vendar niso nobenega našli. Naposled sta pristopili dve lažni priči in sta dejali: On je dejal: Jaz morem Božji tempelj razdreti in ga v treh dneh spet sezidati.

Véliko duhovnik je vstal in mu rekel: Nič ne odgovoriš temu, kar ta zoper tebe pričata? Jezus pa je molčal. In véliko duhovnik je odgovoril in mu dejal: Zaklinjam te pri živem Bogu, da nam poveš, ako si ti Kristus, Božji Sin? Jezus je dejal: Ti to govoriš. A povem vam, da boste od tega časa naprej videli Sina človekovega, sedečega na desnici moči, in da pride v oblakih neba.

Tedaj je véliko duhovnik raztrgal svoje oblačilo in je dejal: Boga je preklinjal; kaj še potrebujemo prič? Glejte, saj ste vi slišali njegovo preklinjanje. Kaj se vam zdi? Oni so odgovorili in so dejali: Smrti je vreden! Tedaj so mu pljuvali v obraz in ga bíli s pestmi; drugi pa so ga bíli v obraz in so dejali: Prerokuj nam, Kristus, kdo je ta, ki te je udaril?

Peter pa je sedel zunaj na dvorišču. In neka dekla je pristopila k njemu in je dejala: In ti si tudi bil z Jezusom iz Galileje. On pa je pred njimi vsemi tajil in je dejal: Ne vem, kaj praviš. Ko pa je šel ven skozi vrata, ga je videla neka druga in je dejala tistim, ki so bili tam: Ta je bil tudi s tem Jezusom iz Nazareta. In on je spet tajil in ob tem prisegel: Ne poznam tega človeka. Malo potem pa so pristopili tisti, ki so tam stali, in so dejali Petru: Resnično, ti si tudi eden izmed teh, zakaj tvoj jezik te izdaja. Tedaj se je začel zaklinjati in prisegati: Ne poznam tega človeka. In prav tedaj je petelin zapel. Tedaj se je Peter spomnil Jezusovih besed, ko mu je dejal: Preden bo petelin zapel, me boš trikrat zatajil. In je šel ven in se bridko zjokal.

XXVII.

Zjutraj pa so se vsi višji duhovniki in starešine ljudstva posvetovali zoper Jezusa, da bi ga umorili. In so ga zvezali in odpeljali in ga izročili deželnemu oskrbniku Pilatu.

Ko je Juda, ki ga je bil izdal, to videl, da je bil obsojen na smrt, mu je bilo žal in je odnesel tistih trideset srebrnikov višjim duhovnikom in starešinam in je dejal: Grešil sem, da sem izdal nedolžno kri. Oni pa so dejali: Kaj nam mar? Ti glej! In vrgel je srebrnike v tempelj in pobegnil od tam proč; šel je in se obesil.

Višji duhovniki pa so vzeli tiste srebrnike in so dejali: Ne spodobi se, da bi jih dali v tempeljsko zakladnico, zakaj to je plačilo za kri. Posvetovali pa so se in so zanje kupili lončarjevo njivo za pokopavanje tujcev. Zato je tista njiva imenovana njiva krvi do današnjega dne. Tedaj se je izpolnilo, kar je rečeno po preroku Jeremiju, ki pravi: In vzeli so trideset srebrnikov, s katerimi je plačan prodani, ki so ga odkupili od Izraelovih otrok, in so jih dali za lončarjevo njivo, kakor mi je naročil Gospod.

Jezus pa je stal pred deželnim oskrbnikom in deželni oskrbnik ga je vprašal in je dejal: Si ti kralj Judov? Jezus pa mu je dejal: Ti govoriš. In ko so ga višji duhovniki in starešine tožili, ni odgovoril ničesar. Tedaj mu je dejal Pilat: Ali ne slišiš, kako hudo te obtožujejo? In ni mu odgovoril niti na eno besedo, da se je deželni oskrbnik silno čudil.

Na ta praznik pa je imel deželni oskrbnik navado, da je ljudstvu izpustil enega jetnika, kogar so ti hoteli. Imel pa je tedaj jetnika, ki se je odlikoval med drugimi, in mu je bilo ime Baraba. In ko so bili zbrani, jim je Pilat dejal: Katerega hočete, da vam izpustim? Baraba ali Jezusa, ki je imenovan Kristus? Zakaj dobro je vedel, da so ga izdali iz zavisti.

Ko pa je sedel na sodnem stolu, je poslala k njemu njegova žena in mu dala reči: Ničesar ne imej opraviti s tem pravičnim, zakaj v sanjah sem nocoj veliko pretrpela zavoljo njega.

Višji duhovniki in starešine pa so pregovorili ljudstvo, da bi imeli prositi za Baraba, Jezusa pa naj bi umorili. Deželni oskrbnik pa je odgovoril in jim dejal: Katerega med obema hočete, da vam izpustim? Oni so dejali: Baraba! Pilat jim je dejal: Kaj naj storim z Jezusom, ki je imenovan Kristus? Vsi so dejali: Daj ga križati! Deželni oskrbnik je dejal: Kaj je tedaj storil hudega? Oni pa so še bolj vpili: Daj ga križati!

Ko je pa Pilat videl, da ni nič opravil, temveč da je nastajal še večji šum, je vzel vode in si pred ljudstvom umil roke in je dejal: Nedolžen sem nad krvjo

tega pravičnega, vi glejte! Tedaj je vse ljudstvo odgovorilo in je dejalo: Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke! Nato jim je izpustil Baraba, Jezusa pa je dal bičati in ga je izročil, da bi ga križali.

Tedaj so vojščaki deželnega oskrbnika vzeli Jezusa s seboj v sodno palačo in zbrali zoper njega vso množico; in so ga slekli in ga ogrnili s škrlatnim plaščem. In spletli so krono iz trnja in mu jo dali na glavo in trs v njegovo desno roko in so pred njim poklekovali in ga zasmehovali in so dejali: Zdrav bodi, kralj Judov, in so vanj pljuvali, in so vzeli tisti trs in ga z njim bili po njegovi glavi.

In ko so se mu tako posmehovali, so mu slekli plašč in ga oblekli v njegovo oblačilo in so ga odpeljali tja, da bi ga križali. Ko pa so šli ven, so našli človeka iz Cirene, ki mu je bilo ime Simon; tega so primorali, da mu je nesel njegov križ. In ko so ga pripeljali na kraj, ki se imenuje Golgota, kar pomeni kraj mrtvaških glav, so mu dali piti kisa, pomešanega z žolčem; in ko je to poskusil, ni hotel piti.

Ko pa so ga križali, so si razdelili njegovo oblačilo in za plašč so zanj vrgli kocko, da bi se dopolnilo, kar je bilo rečeno po preroku: Moje oblačilo so si razdelili med sabo in za mojo suknjo so žrebali. In sedeli so tam in ga stražili. In nad glavo so mu pritrdili krivdo njegove smrti, napisano takole: Ta je Jezus, kralj Judov. In tedaj sta bila križana z njim dva razbojnika, eden na desni in drugi na levi strani.

Ti pa, ki so šli mimo, so ga preklinjali in majali z glavami in so dejali: Ti, ki podiraš Božji tempelj in ga v treh dneh sezidaš, pomagaj sam sebi! Ako si Božji Sin, pojdi torej dol s križa! Ravno tako so se tudi višji duhovniki s pismouki in s starešinami norčevali iz njega in so dejali: Drugim je pomagal, sam sebi pa ne more pomagati. Ako je on kralj Izraelov, naj torej pride dol s križa, in mu bomo verovali. Zaupal je v Boga, naj ga sedaj reši, ako hoče; zakaj rekel je: Jaz sem Božji Sin. Ravno tako sta ga zasmehovala tudi razbojnika, ki sta bila z njim križana.

Od šeste ure pa je nastala tema nad vso deželo tja do devete ure. In ob deveti uri je Jezus glasno zavpil in je dejal: Elí, Elí, lemá sabahtáni! To je: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? Nekateri pa, ki so tam stali, in ko so to slišali, so dejali: Ta kliče Elija. In zdajci je eden izmed njih pohitel in vzel gobo in jo namočil s kisom in nataknil na trs in mu dal piti. Drugi pa so dejali: Pusti, da vidimo, ako Elija pride in mu pomaga! Jezus pa je spet glasno zavpil in izpustil dušo.

In glej, zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od zgornjega dela do spodnjega; in zemlja se je stresla in skale so se razklale in grobovi so se odprli in

veliko teles svetnikov, ki so spali, je vstalo in šli so iz grobov po njegovem vstajenju in so prišli v sveto mesto in se prikazali mnogim.

Stotnik pa in ti, ki so bili z njim in stražili Jezusa, ko so videli potres in kar se je godilo, so se silno prestrašili in so dejali: Resnično, ta je bil Božji Sin. In tam je bilo veliko žená, ki so od daleč gledale, ki so prišle za Jezusom iz Galileje in so mu stregle, med katerimi je bila Marija Magdalena in Marija, Jakobova in Jozejeva mati, in mati Zebedejevih otrok.

Na večer pa je prišel bogat mož iz Arimateje, temu je bilo ime Jožef, in je bil tudi Jezusov učenec. Ta je šel k Pilatu in ga prosil za Jezusovo telo. Tedaj je Pilat ukazal, naj mu telo dajo. In Jožef je vzel telo in ga zavil v čisto platno in ga položil v svoj lastni novi grob, ki ga je dal izsekati v skali, in privaril je velik kamen pred vhod v grob in odšel. Tam pa sta bili Marija Magdalena in ona druga Marija in sedli sta grobu nasproti.

Drugi dan pa, ki je za dnem pripravljanja, so prišli višji duhovniki in farizeji, vsi skupaj, k Pilatu in so dejali: Gospod, prišlo nam je na misel, da je ta zapeljevalec dejal, ko je še živel: Čez tri dni bom vstal. Zato naroči, naj se grob zavaruje do tretjega dne, da njegovi učenci ne pridejo in ga ukradejo in ne porekó ljudstvu: Vstal je od mrtvih; in ne bi bilo to zadnje zavajanje hujše od prvega. Pilat jim je dejal: Tu imate stražarje, pojdite tja in zavarujte, kakor veste. Oni so odšli tja in zavarovali grob z varuhi in so ta kamen zapečatili.

XXVIII.

Po sobotnem večeru pa, ko se je začejalo svetiti jutro prvega praznika sobot, sta prišli Marija Magdalena in druga Marija, da si ogledata grob. In glej, velik potres je nastal; zakaj angel Gospodov je prišel z neba, pristopil in odvalil kamen od vrat in sedel nanj. Njegov videz pa je bil kakor blisk in njegovo oblačilo belo kakor sneg. Stražarji pa so se zgrozili od strahu in postali, kakor bi bili mrtvi.

Angel pa je spregovoril in rekel ženama: Ne bojta se, vem, da iščeta Jezusa, križanega. Ni ga tu; vstal je, kakor je govoril. Pridita in poglejta to mesto, kjer je Gospod ležal! In pojdita hitro tja in povejta njegovim učencem, da je vstal od mrtvih! In glejta, pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli. Glejta, povedal sem vama.

In naglo sta odšli od groba, s strahom in z velikim veseljem, in sta tekli, da bi to oznanili njegovim učencem. In ko sta onidve šli oznanjat njegovim učencem, glej, tedaj ju je srečal Jezus in je dejal: Pozdravljeni! Onidve pa sta pristo-

pili k njemu in se oklenili njegovih nog in se mu poklonili. Tedaj jima je Jezus rekel: Ne bojta se! Pojdita in oznanita to mojim bratom, naj gredo v Galilejo, tam me bodo videli.

Ko pa sta odšli, glej, je prišlo nekaj stražarjev v mesto in so višjim duhovnikom sporočili vse, kar se je bilo zgodilo. In sešli so se s starešinami in se posvetovali in so dali vojakom dosti denarja in so rekli: Recite, da so prišli ponoči njegovi učenci in so ga ukradli, dokler smo mi spali. In ako to pride pred deželnega oskrbnika, ga bomo mi pomirili, da boste vi brez skrbi. In oni so vzeli denar in so storili, kakor so bili poučeni. In ta beseda je bila razglašena pri Judih do današnjega dne.

Teh enajst učencev pa je odšlo v Galilejo, na goro, kamor jim je Jezus naročil. In ko so ga videli, so se mu poklonili; nekateri pa so dvomili. In Jezus je stopil k njim, z njimi govoril in je dejal: Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Zato pojdite in učite vse narode in jih krščujte v ime Očeta in Sina in Svetega Duha! In učite jih izpolnjevati vse, kar sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem pri vas vse dni, do konca sveta!

EVANGELIJ, ZAPISAN PO SVETEM MARKU

I.

To je začetek evangelija Jezusa Kristusa, Sina Božjega, kakor je pisano v prerokih: Glej, svojega angela pošljem pred teboj, ki ti bo pripravil pot. To je glas pridigarja v puščavi: Pripravite Gospodovo pot, poravnajte njegove steze, Janez je bil v puščavi, ta je krščeval in oznanjal krst spokorjenja v odpuščanje grehov. In k njemu je prihajala vsa judajska dežela in ti iz Jeruzalema, in vsi so se dali krstiti v Jordanu in so priznavali svoje grehe. Janez pa je bil oblečen v velblodjo dlako in usnjen pas je imel okoli ledij in jedel je kobilice in divji med in je pridigoval in je dejal: Nekdo pride za menoj, ta je močnejši od mene, katerega nisem zadosti, da bi se pred njim pripognil in odvezal jermenje na njegovem obuvalu. Jaz vas krstim z vodo, on pa vas bo krstil s Svetim Duhom.

In v tem istem času se je primerilo, da je prišel Jezus iz Nazareta v Galileji in se dal Janezu krstiti v Jordanu. In zdajci, ko je stopil iz vode, je videl, da se je odprlo nebo, in Duha kakor goloba, prihajajočega dol nadenj. In tedaj se je zaslišal glas iz nebes: Ti si moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje. In Duh ga je zdajci odvedel v puščavo in v puščavi je bil štirideset dni, in je bil izkušan od hudiča in bival je med zvermi; in angeli so mu stregli.

Potem pa, ko je bil Janez izročen, je Jezus prišel v Galilejo in oznanjal je evangelij o Božjem kraljestvu in je dejal: Čas je dopolnjen in Božje kraljestvo se je približalo. Spokorite se in verujte evangeliju!

Ko pa je hodil ob Galilejskem morju, je videl Simona in Andreja, njegovega brata, da sta metala svoje mreže v morje; zakaj bila sta ribiča. In Jezus jima je rekel: Hodita za menoj in storil bom, da bosta ribiča ljudi. Nato sta zapustila svoje mreže in sta šla za njim.

In ko je prišel od tam malo dalje, je videl Jakoba, Zebedejevega sina, in njegovega brata Janeza, da sta krpala mreže v čolnu. In zdajci ju je poklical, in zdajci sta zapustila svojega očeta Zebedeja v čolnu z delavci in sta šla za njim.

In šli so v Kafarnaum; in zdajci v soboto je šel v shodnico in učil. In začudili so se nad njegovim naukom, zakaj učil jih je, kakor kdo, ki ima oblast, in ne kakor pismouki.

In v njihovi shodnici je bil človek, obseden od nečistega duha; ki je vpil in je dejal: Ah! Kaj imaš z nami, Jezus iz Nazareta? Prišel si, da nas pogubiš. Vem,

kdo si: Sveti Božji. In Jezus mu je zapretil in je rekel: Umolkni in pojdi iz njega ven! In ta nečisti duh ga je stresel in glasno vpil in je šel iz njega. In vsi so se prestrašili, tako da so se med seboj spraševali, in so dejali: Kaj je to? Kakšen nov nauk je to? Z oblastjo zapoveduje nečistim duhovom in ti so mu pokorni. In glas o njem se je raznesel okoli po galilejskih krajih.

In takoj so šli iz shodnice in prišli v Simonovo in Andrejevo hišo z Jakobom in Janezom. Simonova tašča pa je ležala z mrzlico in precej so mu povedali o njej. In pristopil je k njej, jo vzdignil in jo prijel za roko; in zdajci jo je mrzlica zapustila in ona jim je stregla.

Na večer pa, ko je sonce zašlo, so prinašali k njemu vseh vrst bolnike in obsejene od hudiča. In vse mesto je bilo zbrano pred durmi in dosti bolnikom je pomagal, obloženim z mnogoterimi boleznimi, in veliko zlih duhov je izgnal in zlim duhovom ni dovolil govoriti, ker so ga poznali.

In zjutraj, še pred dnevom, je vstal in šel ven; odšel je na samotni kraj in tam molil. In Peter in ti, ki so bili z njim, so pohiteli za njim. In ko so ga našli, so mu dejali: Vsi te iščejo. In jim je rekel: Pojdimo v bližnje trge, da tudi tam pridigujem, zakaj zato sem prišel. In pridigoval je v njihovih shodnicah po vsej Galileji in izganjal je zle duhove.

In prišel je k njemu gobavec, ta ga je prosil, predenj pokleknil in mu dejal: Ako hočeš, me moreš dobro ozdraviti. In Jezusu se je v srce zasmilil in je iztegnil svojo roko in se ga dotaknil in mu dejal: Hočem, bodi očiščen! In ko mu je to rekel, so njegove gobe izginile in postal je čist. In Jezus mu je zapretil, ga odposlal in mu dejal: Glej, da nikomur ničesar ne poveš, temveč pojdi, pokaži se duhovnikom in daruj za svoje očiščenje, kar je zapovedal Mojzes, njim v pričevanje. On pa, ko je prišel ven, je začel o tem na veliko praviti in je to dejanje razglasil, tako da on (*Jezus*) tudi ni mogel več očitno priti v mesto, temveč je bival zunaj po samotnih krajih; in prihajali so k njemu od vseh strani.

II.

In čez nekaj dni je zopet šel v Kafarnaum in razglasilo se je, da je bil doma. In zdajci se jih je veliko zbralo, tako da niso imeli prostora, tudi zunaj. In govoril jim je besedo.

In prišli so k njemu nekateri in prinesli so mrtvoudnega, ki so ga nosili štirje. In ko se mu zaradi ljudstva niso mogli približati, so razkrili streho, kjer je bil; in so naredili odprtino in so spustili navzdol posteljo, na kateri je ležal mrtvoudni. Ko pa je Jezus videl njihovo vero, je rekel mrtvoudne-

mu: Moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni. Tam pa je bilo nekaj pismoukov, ki so tam sedeli, in so premišljali v svojem srcu: Kaj ta govori takšno bogokletstvo! Kdo more odpuščati grehe, kakor le Bog sam? In Jezus je zdajci spoznal v svojem duhu, da so tako premišljali sami pri sebi, in jim je dejal: Kaj to premišljate v svojih srcih? Kaj je lažje reči temu mrtvoudnemu: Tvoji grehi so ti odpuščeni, ali reči: Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi? Da pa boste vedeli, da ima Sin človekov oblast odpuščati grehe na zemlji, je velel mrtvoudnemu: Rečem ti: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi domov! In zdajci je vstal, vzel svojo posteljo in odšel pred vsemi, tako da so se vsi prestrašili in so hvalili Boga in so dejali: Nikoli še nismo česa takega videli!

In zopet je odšel k morju in vse ljudstvo je prihajalo k njemu in on jih je učil. In ko je šel Jezus mimo, je videl Levija, Alfejevega sina, sedečega na mitnici, in mu je rekel: Hodi za menoj! In vstal je in je šel za njim. In zgodilo se je, ko je sedel za mizo v njegovi hiši, da je mnogo cestninarjev in grešnikov sedelo z Jezusom in njegovimi učenci; zakaj veliko je bilo teh, ki so šli za njim. Pismo-uki pa in farizeji, ko so videli, da je s cestninarji in grešniki, so dejali njegovim učencem: Zakaj je in pije s cestninarji in grešniki? Ko je Jezus to slišal, jim je dejal: Zdravi ne potrebujejo zdravnika, temveč bolni. Grešnike sem prišel klicat k spokoritvi, ne pravičnih!

Janezovi učenci in učenci farizejev so se veliko postili. In nekateri so prišli in so mu dejali: Zakaj se Janezovi in farizejev učenci postijo, tvoji učenci pa se ne postijo? In Jezus jim je dejal: Kako se morejo svatje postiti, dokler je ženin z njimi? Kakor dolgo je ženin pri njih, se ti ne morejo postiti. Pride pa čas, da jim bo ženin odvzet; tedaj se bodo oni postili. Nihče ne šiva zaplate iz novega sukna na staro oblačilo, zakaj ta nova zaplata se spet utrga od starega in raztrganina postane še hujša. In nihče mošta ne daje v stare mehove, sicer mošt predre mehove in vino se razlije, in tudi z mehovi je konec; temveč mošt je treba dajati v nove mehove.

In zgodilo se je, da je šel neko soboto skozi posevek in njegovi učenci so začeli gredoč trgati klasje. In farizeji so mu dejali: Glej, kaj delajo tvoji učenci v soboto, kar ni prav! In jim je dejal: Niste li nikoli brali, kaj je storil David, ko je bila potreba in je bil lačen, s temi vred, ki so bili pri njem? Kako je šel v Božjo hišo, v času Abjatarja, velikega duhovnika, in je jedel predložene kruhe, ki jih nihče ni smel jesti, kakor le duhovniki, in je dal tudi tistim, ki so bili pri njem? In jim je dejal: Sobota je zavoljo človeka ustvarjena in nikakor človek zavoljo sobote. Tako je Sin človekov gospod tudi čez soboto.

III.

In zopet je šel v shodnico; in tam je bil človek, ki je imel usahlo roko. In pazili so nanj, ako bi ga ozdravil v soboto, da bi ga mogli zatožiti. In je rekel temu človeku, ki je imel suho roko: Stopi sem naprej! In jim je dejal: Ali se sme v soboto storiti dobro ali hudo? Življenje rešiti ali umoriti? Oni pa so molčali. In srdito jih je pogledal naokrog in bil je žalosten zavoljo njihovega otrplega srca in je rekel temu človeku: Iztegni svojo roko! In jo je iztegnil, in ta njegova roka je bila zdrava kakor ona druga.

In farizeji so odšli ven in se zdajci posvetovali s Herodovimi služabniki zoper njega, kako bi ga umorili. Jezus pa se je s svojimi učenci umaknil k morju; in veliko ljudstva je šlo za njim, iz Galileje in iz Judeje in iz Jeruzalema in iz Idumeje in z one strani Jordana in tisti, ki prebivajo v okolici Tira in Sidona, velika množica; ki so slišali, kakšne velike reči je delal, in so prišli k njemu. In rekel je svojim učencem, naj bi imeli zanj pripravljen čoln zavoljo ljudstva, da ga ne bi stiskali. Zakaj veliko jih je ozdravil, tako da so vsi ti, ki so bili betežni, rinili k njemu, da bi se ga dotaknili. In ko so ga nečisti duhovi videli, so padali pred njim, vpili in so dejali: Ti si Božji Sin. In močno jim je zapretil, naj ga ne razglašajo.

In odšel je na goro in poklical k sebi, katere je sam hotel; in ti so prišli k njemu. In postavil jih je dvanajst, da bi bili z njim in da bi jih poslal oznanjat in da bi imeli oblast ozdravljati bolezni in izganjati hudiče; in Simonu je dal ime Peter, in Jakoba, Zebedejevega sina, in Janeza, Jakobovega brata, in jima je dal ime Boanerges, to je: otroka groma, in Andreja in Filipa in Bartolomeja in Matevža in Tomaža in Jakoba, Alfejevega sina, in Tadeja in Simona iz Kane in Juda Iškarijota, ki ga je izdal.

In prišli so v hišo, in spet se je zbralo ljudstva, tako da še kruha niso mogli jesti. In ko so to slišali ti, ki so bili z njim, so šli ven, da bi ga zadržali; zakaj dejali so: Um ga zapušča. Pismouki pa, ki so prišli iz Jeruzalema, so dejali: Belcebuba ima, in: S poglavarjem hudičev izganja zle duhove. In jih je poklical k sebi in jim dejal v priliki: Kako more en hudič izganjati drugega? Kadar je kako kraljestvo razdeljeno samo zoper sebe, tako kraljestvo ne more obstati. In če je kaka hiša razdeljena sama zoper sebe, taka hiša ne more obstati. Ako je torej vstal hudič sam zoper sebe in je razdeljen, ne more obstati, temveč je z njim konec. Nihče ne more priti v hišo k močnemu in mu pobrati njegove posode, samo če poprej močnega zveže, in tedaj šele lahko opleni njegovo hišo. Resnično vam povem, vsi grehi bodo človeškim otrokom odpuščeni, tudi kletvine, s katerimi so preklinjali Boga; kdor pa prekolne Svetega Duha, ta nima

odpuščanja na vekomaj, temveč je kriv večne sodbe. Zakaj dejali so: Nečistega duha ima.

In prišla je njegova mati in njegovi bratje in so stali zunaj, poslali so k njemu, in so ga poklicali. In ljudstvo je sedelo okoli njega in oni so mu dejali: Glej, tvoja mati in tvoji bratje tam zunaj vprašujejo po tebi. In on jim je odgovoril in je dejal: Kdo je moja mati in moji bratje? In pogledal je naokrog po učencih, ki so sedeli okoli njega, in je dejal: Glejte, to je moja mati in moji bratje! Zakaj kdor stori Božjo voljo, ta je moj brat in moja sestra in moja mati.

IV.

In zopet je začel učiti ob morju, in pri njem se je zbralo veliko ljudstva, tako da je moral stopiti v čoln in sedeti *v njem* na vodi; vse ljudstvo pa je stalo na suhem kraj morja. In dolgo jim je pridigoval v prilikah in v svoji pridigi jim je rekel: Poslušajte: Glejte, sejalec je šel sejat. In zgodilo se je, ko je on sejal, da je padlo nekaj *semena* ob pot in ptice pod nebom so priletele in so ga pozobale. Nekaj pa je padlo na kamnita tla, ki niso imela veliko prsti, in je skoraj pognalo, ker ni imelo globoke zemlje. Ko pa je vzšlo sonce, je ovenelo, in ker ni imelo korenin, je usahnilo. In drugo je padlo v trnje in trnje je zraslo in ga udušilo in ni prineslo sadu. In drugo je padlo na dobro zemljo in je prineslo sad, ki je uspeval in rastel. In nekatero je rodilo tridesetero, nekatero šestdesetero in nekatero stotero. In rekel jim je: Kdor ima ušesa za poslušanje, naj sliši!

In ko je bil sam, so ga vprašali za to priliko tisti, ki so bili pri njem z dvanajstetimi. In dejal jim je: Vam je dano vedeti za skrivnost Božjega kraljestva, tem pa, ki so zunaj, se vse godi v prilikah, da z vidočimi očmi vidijo, pa ne spoznajo, in z odprtimi ušesi slišijo, pa ne razumejo: da se ne bi kdaj spreobrnili in jim njihovi grehi ne bodo odpuščeni. In jim je dejal: Ali ne dojamete te prilike? Kako bi tedaj dojeli vse druge?

Sejalec se je besedo. Ti so pa tisti ob poti, kjer se seje beseda; in so jo slišali, a zdajci je prišel hudič in vzel besedo, ki jim je bila posejana v srce. Ravno tako so ti, pri katerih je posejano na kamnita tla; ko so slišali besedo, jo zdajci z veseljem sprejmejo; in nimajo korenine v sebi, temveč se ravnaajo po času; ko prideta stiska in preganjanje zavoljo besede, se ti hitro pohujšajo. In so ti, pri katerih je posejano v trnje: tisti, ki besedo poslušajo, pa se skrbi tega sveta in slepilo bogastva in želje po drugih rečeh prikradejo in zaduše besedo in ostane brez sadu. In so ti, pri katerih je posejano na dobro zemljo; ki besedo poslušajo

in jo sprejemajo in prinašajo sad, nekateri trideseteren, nekateri šestdeseteren in nekateri stoteren.

In jim je dejal: Ali se prižge luč, da se postavi pod mernik ali pod mizo? Nikakor, temveč da se postavi na svečnik! Zakaj nič ni skrivnega, kar ne bi postalo očitno, in nič ni tako skrivnega, da ne bi prišlo na dan. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj sliši! In rekel jim je: Glejte, kaj slišite! S kakršno mero merite, s takšno se bo odmerilo vam, in še pridano vam bo, ki to poslušate. Zakaj kdor ima, temu bo dano; in kdor nima, temu se bo vzelo tudi to, kar ima.

In je dejal: Tako je z Božjim kraljestvom, kakor če človek vrže seme v zemljo in spi in vstaja ponoči in podnevi, in seme požene in raste, da sam ne ve, kako. (Zakaj zemlja sama od sebe prinaša sad: najprej stebela, potem klasje, potem polno pšenico v klasju.) Ko pa prinese sad, zdajci pošlje tja srp, zakaj žetev je tu.

In dejal je: S čim naj primerjamo Božje kraljestvo? Ali s kakšno priliko naj ga upodobimo? Prav kakor gorčično zrno, ki je, ko se vseje v zemljo, najmanjše od vseh semen na zemlji; in ko je vsejano, raste in postane večje kakor vsa zelišča in dobi velike veje, tako da morejo ptice pod nebom gnezditi pod njegovo senco. In v mnogih takih prilikah jim je govoril besedo, po tem, kakor so jo mogli slišati, in brez prilike jim ni govoril; na samem pa je svojim učencem razložil vse.

In tisti dan, na večer, jim je dejal: Prepeljimo se tja čez! In pustili so ljudstvo oditi in so ga vzeli s seboj, ko je bil v čolnu; tudi več čolnov je bilo z njim. In nastal je silen vihar in valovi so se zaganjali v čoln, da je postajal že poln. In on je bil na zadnjem koncu čolna in je spal na blazini; in zbudili so ga in mu dejali: Mojster, ali ti nič ni mar, da se pogublamo? In je vstal in zapretil vetru in rekel morju: Umolknj in utihni! In veter se je polegel, in nastala je silna tišina. In dejal jim je: Zakaj se tako zelo bojite? Kako to, da nimate vere? In silno so se zbali in dejali so med seboj: Kdo je ta? Zakaj veter in morje sta mu pokorna!

V.

In prišli so na drugo stran morja, v pokrajino Gedarenov. In ko je stopil iz čolna, mu je teklen naproti človek iz grobov, obseden od nečistega duha, ki je imel svoje bivališče v grobovih; in nihče ga ni mogel zvezati, tudi z verigo ne. Zakaj često je bil zvezan z okovi in verigami, pa je verige raztrgal in okove zdrobil, in nihče ga ni mogel ukrotiti; in vedno, ponoči in podnevi, je bival po gorah in v grobovih in je vpil in se bil s kamenjem. Ko pa je od daleč zagledal Jezusa, je pritekel in se mu priklonil in na ves glas vpil in dejal: Kaj imam s teboj, Jezus, Sin Boga, Najvišjega? Rotim te pri Bogu, ne muči me! On pa mu je

rekel: Pojdi ven, nečisti duh, iz tega človeka! In ga je vprašal: Kako ti je ime? In mu je odgovoril in dejal: Legija mi je ime, ker nas je veliko. In silno ga je prosil, naj jih ne izžene iz tega kraja.

In tam v gorah je bila velika čreda svinj, ki so se pasle. In vsi ti hudiči so ga zaprosili in so dejali: Pusti nam, da gremo v te svinje! In Jezus jim je zdajci dovolil. In nečisti duhovi so šli ven in so šli v svinje, in čreda, bilo jih je kakih dva tisoč, je zgrmela z brega v morje in v morju potonila. Ti pa, ki so te svinje pasli, so zbežali in to oznanili v mestu in po deželi. In ti so šli pogledat, kaj se je zgodilo. In prišli so k Jezusu in so videli obsedenega od hudiča, da je sedel in je bil oblečen in pri pameti, in so se bali. In tisti, ki so to videli, so jim pripovedovali, kaj se je zgodilo obsedencu, in o svinjah. In začeli so ga prositi, naj odide iz njihovih krajev.

In ko je stopil v čoln, ga je oni, ki je bil obseden od hudiča, zaprosil, da bi smel ostati z njim. Jezus pa mu ni dopustil, temveč mu je rekel: Pojdi na svoj dom, k svojcem, in oznani jim, koliko dobrega ti je storil Gospod in se te je usmilil. In odšel je in začel oznanjevati po Deseteromestju, koliko dobrega mu je storil Jezus; in vsi so se začudili.

In ko se je Jezus v čolnu zopet pripeljal na drugo stran, se je zbralo pri njem veliko ljudstva; in bil je pri morju. In glej, prišel je eden načelnikov shodnice, po imenu Jair; in ko ga je zagledal, mu je padel k nogam in ga silno prosil in je dejal: Hči mi umira, pridi in položi svojo roko nanjo, da ozdravi in bo živel. In odšel je z njim; in veliko ljudstva je šlo z njim in so se drenjali ob njem.

In bila je žena, ki je dvanajst let imela krvotok in je veliko pretrpela od mnogih zdravnikov in napravila vse svoje imetje, pa ji ni nič pomagalo, temveč je z njo bilo le še huje. Ko je ta slišala o Jezusu, je med ljudstvom od zadaj prišla do njega in se dotaknila njegove obleke. Zakaj dejala si je: Da bi se le mogla dotakniti njegovega oblačila, pa bi bila zdrava! In zdajci je usahnil vir njene krvi in v telesu je čutila, da je ozdravela od svojega trpljenja. In Jezus je zdajci zaznal pri sebi, da je šla moč iz njega, in se je ozrl po množici in je dejal: Kdo se je dotaknil mojega oblačila? In učenci so mu dejali: Saj vidiš ljudstvo, da se drenja ob tebi, pa praviš: Kdo se me je dotaknil? In on se je ozrl okoli, po tisti, ki je to storila. Žena pa se je bala in je trepetala, zakaj vedela je, kaj se je v njej zgodilo, in je prišla in padla pred njim in mu povedala vso resnico. On pa ji je dejal: Moja hči, tvoja vera te je ozdravila; pojdi v miru in bodi zdrava od svojega trpljenja!

Ko je še tako govoril, so prišli svojci načelnika shodnice in so dejali: Tvoja hči je umrla, kaj še utrujaš mojstra? Jezus pa je zdajci slišal, kar so govorili, in je dejal načelniku shodnice: Ne boj se, le veruj! In ni pustil nikomur iti

zraven, razen Petru in Jakobu in Janezu, Jakobovemu bratu. In prišel je v hišo načelnika shodnice in je videl hrup in te, ki so silno žalovali in jokali. In je šel noter in jim je dejal: Kaj delate tak hrup in se tako jočete? Deklica ni umrla, temveč le spi! Oni pa so se mu posmehovali. On pa jih je vse pognal ven in vzel s seboj otrokovega očeta in mater in te, ki so bili z njim, in je šel noter, kjer je deklica ležala. In prijel je deklico za roko in ji je rekel: Talíta kum, kar pomeni: Deklica, pravim ti, vstani! In zdajci je deklica vstala in je hodila. Stara pa je bila dvanajst let. In silno so se prestrašili, on pa jim je strogo prepovedal, da bi kdo za to izvedel, in naročil je, naj ji dajo jesti.

VI.

In šel je od tam in prišel v svojo domovino in njegovi učenci so šli za njim. In ko je prišla sobota, je začel učiti v njihovi shodnici; in mnogi, ki so ga poslušali, so se začudili njegovemu nauku: Odkod mu to? In kakšna je ta modrost, ki mu je dana, in takšna dela, ki se opravljajo po njegovih rokah? Ali ni on tisti tesar, Marijin sin in Jakobov, Jozejev, Judov in Simonov brat? Ali niso tu pri nas njegove sestre? In pohujševali so se nad njim. Jezus pa jim je dejal: Nikjer prerok ne velja manj kakor v svoji očetnjavi in pri svojih doma. In ni mogel tam storiti nobenega dela, temveč je le na malo bolnikov položil roke in jih ozdravil. In čudil se je njihovi neveri. In hodil je skozi vasi vsenaokoli in učil.

In poklical je k sebi teh dvanajst in jih začel pošiljati, vselej po dva, in jim je dal oblast nad nečistimi duhovi in zapovedal jim je, naj ničesar nimajo pri sebi na poti razen palice; ne torbe ne kruha ne denarja v pasu, temveč naj bodo obuti in naj ne oblačijo dveh sukenj. In rekel jim je: Kjerkoli pridete v hišo, tam ostanite, dokler ne pojdete proč od tam. In kjerkoli vas ne bodo sprejeli in ne poslušali, od tam pojdite proč in si otriesite prah s svojih nog, njim v pričevanje. In šli so in so oznanjevali, da se je treba spokoriti, in so izgnali veliko hudičev in veliko bolnikov mazilili z oljem in jih ozdravljali.

In kralj Herod je za to slišal (zakaj njegovo ime je bilo že znano) in je dejal: Janez, ki je krščeval, je vstal od mrtvih, zato opravlja taka dela. Nekateri pa so dejali: On je Elija; drugi pa: On je prerok ali eden izmed prerokov. Ko pa je Herod to slišal, je dejal: On je Janez, ki sem mu odsekal glavo, ta je vstal od mrtvih. Zakaj Herod je poslal, da so prijeli Janeza, in ga je vtaknil v ječo zavoljo Herodiade, žene svojega brata Filipa; zakaj vzel si jo je za ženo. Janez pa je dejal Herodu: Ni prav, da imaš ženo svojega brata. Herodiada pa mu je stregla po življenju in ga je hotela umoriti, in ni mogla. Herod pa se je Janeza bal,

zakaj vedel je, da je on pravičen in svet mož, in je gledal nanj in ga v marsičem upošteval in rad ga je poslušal.

In prišel je prikladen dan, ko je Herod na svoj rojstni dan priredil večerjo svojim velikašem in stotnikom in imenitnikom v Galileji. Tedaj je prišla noter Herodiadina hči in je plesala, in to je bilo Herodu in tem, ki so sedeli pri mizi, všeč. Kralj je nato rekel dekletu: Prosi me, karkoli hočeš, in ti bom dal, in ji je prisegel: Karkoli me poprosiš, ti bom dal, vse do polovice svojega kraljestva. Ona pa je šla ven in je dejala svoji materi: Kaj naj si izprosim? Ona pa je dejala: Glavo Janeza Krstnika. In je zdajci hitro šla h kralju, ga zaprosila in dejala: Hočem, da mi jadrno daš glavo Janeza Krstnika v skledi. Kralj je bil žalosten, a zavoljo prisege in teh, ki so sedeli pri mizi, ji tega ni hotel odreči. In zdajci je poslal kralj rablja in naročil prinesiti njegovo glavo. Ta je šel in mu v ječi odsekal glavo in prinesel je njegovo glavo v skledi in jo dal dekletu in dekle jo je dalo svoji materi. In ko so to slišali njegovi učenci, so prišli in so vzeli njegovo truplo in ga položili v grob.

In apostoli so se zbrali pri Jezusu in so mu sporočili vse, kar so storili in kar so učili. In on jim je rekel: Pojdimo sami na samo in si malo odpočijte. Zakaj teh je bilo veliko, ki so prihajali in odhajali, da niso imeli dosti časa, da bi jedli. In s čolnom so se prepeljali sami v puščavo. In ljudstvo jih je videlo, da so se odpeljali proč, in veliko jih je bilo, ki so ga poznali, in so tekli tja iz vseh mest in prišli tja pred njimi in so prišli k njemu. In Jezus je stopil ven in zagledal veliko ljudstva, in se mu je zasmililo v srce, zakaj bili so kakor ovce, ki nimajo pastirja. In začel jim je govoriti dolgo pridigo.

In ko je minil že dober del dneva, so pristopili k njemu njegovi učenci in so dejali: Tu je puščava in veliko dneva je že minilo; odpusti jih, da odidejo v vasi in trge, ki so naokoli, in si kupijo kruha, zakaj nič nimajo jesti. Jezus pa je odgovoril in jim rekel: Dajte jim vi jesti. In dejali so mu: Ali naj gremo in kupimo za dvesto denarijev kruha in jim damo jesti? On pa jim je dejal: Koliko kruhov imate? Pojdite in pogledjte! In ko so izvedeli, so dejali: Pet in dve ribi.

In jim je naročil, da so vsi sedli, miza pri mizi, po zeleni travi. In posedli so v vrstah, po sto in po petdeset. In vzel je teh pet kruhov in tisti dve ribi in pogledal v nebo in se zahvalil in je kruhe razlomil in jih dal svojim učencem, da bi postregli drugim; tudi obe ribi je razdelil med vse. In vsi so jedli in se nasitili. In pobrali so dvanajst polnih košev koscev in rib. In teh, ki so jedli, je bilo pet tisoč mož.

In zdajci je primoral svoje učence, da so stopili v čoln in se pred njim odpeljali proti Betsajdi, dokler ni odpustil množice. In ko jih je odpravil od sebe, je

odšel na goro molit. In na večer je bil čoln sredi morja in on sam na kopnem. In videl je, da so se zelo mučili z vožnjo; imeli so namreč nasproten veter. In ob četrti nočni straži je prišel k njim, hodil je po morju; in hotel je iti mimo njih. In ko so ga zagledali, da je šel po morju, so menili, da je to pošast, in so zavpili; zakaj oni so ga vsi videli in so se prestrašili. On pa je zdajci začel z njimi govoriti in jim je rekel: Bodite srčni, jaz sem, ne bojte se! In stopil je k njim v čoln in veter je potihnil in oni so se prestrašili in začutili silno grozo; zakaj nič še niso razumeli o kruhih, in njihovo srce je otrpnilo.

In ko so se prepeljali tja čez, so prišli v deželo Genezaret in tam pristali. In ko so stopili iz čolna, so ga zdajci spoznali, in pretekli so vso tisto okolico in začeli na posteljah prinašati bolnike tja, kjer so slišali, da je bil. In kamorkoli je prišel, v trge ali v mesta ali v vasi, so po trgih polagali bolnike in ga prosili, da bi se smeli dotakniti le roba njegovega oblačila; in vsi ti, ki so se ga dotaknili, so ozdraveli.

VII.

In prišli so k njemu farizeji in nekateri pismouki, ki so prišli iz Jeruzalema. In ko so ti videli nekatere njegovih učencev, da jedo kruh z nečistimi, to je z neumitimi rokami, so zoper to govorili, zakaj farizeji in vsi Judje ne jedo, dokler si skrbno ne umijejo rok, s čimer se držijo izročila starih. In ko pridejo s trga, ne jedo, dokler se ne umijejo. In veliko je teh reči, ki so jih sprejeli in se jih držé: zlasti umivanje čaš in vrčev, bakrenih posod in miz. Tedaj so ga farizeji in pismouki vprašali: Zakaj se tvoji učenci ne ravnaajo po izročilu starih, temveč jedo kruh z neumitimi rokami? On pa je odgovoril in jim dejal: Izaija je prav dobro prerokoval o vas hinavcih, kakor je pisano: To ljudstvo me časti z ustnicami, njihovo srce pa je daleč od mene; a zaman je, da me časté, ko učijo tak nauk, ki ni nič drugega kakor človeške zapovedi. Opuščate Božjo zapoved, držite pa se človeške postave glede pomivanja čaš in vrčev, in takih reči veliko delate.

In jim je dejal: Lepo ste zavrgli Božjo zapoved, da ohranite svoje izročilo! Zakaj Mojzes je rekel: Spoštuj svojega očeta in svojo mater, in: Kdor preklinja očeta ali mater, naj umre. Vi pa učite: Če kdo reče očetu ali materi korban (to pomeni: Če jaz darujem, ti je to bolj v prid), ta dobro stori – in mu tako ne pustite ničesar storiti svojemu očetu ali materi; in tako odpravljate veljavo Božje besede s svojim izročilom, ki ste ga sami postavili; in še veliko takih reči počenjate.

In poklical je k sebi vse ljudstvo in mu je rekel: Poslušajte me in razumite! Nič ni zunaj človeka, kar bi ga moglo oskruniti, ko prihaja vanj, temveč to, kar

iz njega gre, to je, kar človeka oskrunja. Ako ima kdo ušesa za poslušanje, naj sliši! In ko je prišel od ljudstva v hišo, so ga njegovi učenci vprašali o tej priliki. In on jim je dejal: Ali ste tudi vi tako nerazumni? Ali ne razumete, da ga vse to, kar prihaja v človeka od zunaj, ne more oskruniti? Zakaj to ne gre v njegovo srce, temveč v trebuh, in gre spodaj ven, kjer se vsa jed odpravlja. In dejal je: Kar iz človeka izhaja, to ga skruni. Zakaj od znotraj, iz človeškega srca izhajajo hudobne misli, prešuštvo, kurbarija, ubijanje, tatvina, lakomnost, hudobnost, zvijača, nečistost, hudobno oko, bogokletje, napuh, nespamet. Vse te hudobne reči izhajajo od znotraj in skrunijo človeka.

In je vstal in odšel od tam, v tirske in sidonske kraje, in je stopil v neko hišo in ni hotel, da bi kdo zvedel o tem, in vendar se ni mogel prikriti. Zakaj neka žena je slišala o njem, katere hčerka je imela nečistega duha, in je prišla in mu je padla k nogam. Ta žena pa je bila Grkinja, Sirofeničanka. In prosila ga je, da bi izgnal hudiča iz njene hčere. Jezus pa ji je rekel: Pusti, da se najprej nasitijo otroci! Ni lepo, da se vzame kruh otrokom in se vrže psom. Ona pa je odgovorila in mu je dejala: Res je, Gospod, a vendar jedo psički pod mizo od drobtin otrok. In rekel ji je: Zavoljo te besede pojdi; hudič je odšel iz tvoje hčere. In odšla je v svojo hišo in je našla hčer, da je ležala na postelji, in hudič je odšel iz nje.

In ko je zopet odšel iz tirskih in sidonskih krajev, je prišel h Galilejskemu morju sredi pokrajine Deseteromestja. In pripeljali so mu gluhega, ki je bil mutast, in so ga prosili, da bi položil nanj roko. In vzel ga je na stran iz ljudstva in mu položil svoje prste v ušesa in je pljunil in se dotaknil njegovega jezika in je pogledal gor v nebo, vzdihnil in mu rekel: Efata, to je: Odpri se! In zdajci so se odprla njegova ušesa in vez njegovega jezika se je razvezala, in je razločno govoril. In zapovedal jim je, da ne smejo tega nikomur povedati; a čim bolj jim je prepovedoval, tem bolj so to razglašali. In silno so se čudili in so dejali: Vse je dobro storil: gluhe je storil, da slišijo, in neme, da govoré.

VIII.

V tistem času, ko je bilo tam veliko ljudstva in niso imeli kaj jesti, je Jezus poklical svoje učence k sebi in jim dejal: Ti ljudje se mi smilijo v srce, zakaj že tri dni ostajajo pri meni in nimajo kaj jesti. In če jih odpustim domov lačne, bodo obnemogli na poti; zakaj nekateri med njimi so prišli od daleč. Njegovi učenci so mu odgovorili: Odkod naj vzamemo kruh tu v puščavi, da bi jih nasitili? In vprašal jih je: Koliko kruhov imate? Dejali so: Sedem. In za-

povedal je ljudstvu, naj posedejo po tleh. In vzel je teh sedmero kruhov, se zahvalil, jih razlomil in dal svojim učencem, da bi jih naprej položili. In oni so jih naprej položili ljudstvu. Imeli so tudi nekaj ribic; in se je zahvalil in pustil tudi te nesti naprej. Oni pa so jedli in se nasitili; in pobrali so koscev, ki so ostali, za sedem košev. Bilo jih je pa okoli štiri tisoč, ki so jedli, in odpustil jih je od sebe.

In zdajci je stopil v čoln s svojimi učenci in prišel v kraje Dalmanute. In farizeji so prišli ven in se začeli z njim prepirati; izkušali so ga in so hoteli imeti od njega znamenje z neba. In vzdihnil je v svojem duhu in je dejal: Kaj išče ta rod znamenja? Resnično vam povem: Temu rodu ne bo dano nobeno znamenje. In pustil jih je in stopil spet v čoln in odpeljal se je na drugo stran.

In pozabili so vzeti s seboj kruha in niso imeli s seboj v čolnu več kakor en kruh. In naročil jim je in rekel: Glejte, varujte se pred farizejskim in Herodovim kvasom! In premišljali so in med seboj dejali: To pravi, ker nimamo kruha. In Jezus je to zaznal in jim je dejal: Kaj premišlujete, da nimate kruha? Ali še niste spoznali in še ne dojemate? Ali vam je srce še neokretno? Oči imate, in ne vidite; in imate ušesa, pa ne slišite in ne pomislite na to? Ko sem razlomil pet kruhov med pet tisoč ljudi, koliko polnih košev koscev ste nabrali? Dejali so: Dvanajst. Ko sem jih pa sedem razlomil med štiri tisoč, koliko polnih košev koscev ste nabrali? Dejali so: Sedem. In on jim je dejal: Kako tedaj, da še ne doumete?

In prišel je v Betsajdo in so mu pripeljali slepca in so ga prosili, da bi se ga dotaknil. In prijel je tega slepca za roko in ga peljal ven na isti trg in je pljunil v njegove oči in položil je nanj roke in ga vprašal, če kaj vidi. In izpregledal je in je dejal: Vidim ljudi, kako hodijo, kakor drevesa. Potem mu je zopet položil roke na oči in rekel mu je, naj spet pogleda, in mogel je videti vse razločno. In poslal ga je domov in je rekel: Nikar ne hodi na trg in nikomur ne pripoveduj o tem!

In Jezus je šel ven, in njegovi učenci, na trge mesta Cezareje Filipove, in na poti je vprašal svoje učence in jim je dejal: Kdo pravijo ljudje, da sem jaz? Odgovorili so mu: Nekateri pravijo, da si Janez Krstnik, in drugi, da si Elija, nekateri pa, da si eden od prerokov. In jim je dejal: Kdo pa vi pravite, da sem? Nato je Peter odgovoril in mu je dejal: Ti si Kristus. In zapretil jim je, naj nikomur ne pripovedujejo o njem. In začel jih je učiti: Sin človekov bo moral mnogo trpeti in biti zavržen od starešin in višjih duhovnikov in pismoukov in biti umorjen in v treh dneh vstati od smrti. In to besedo je govoril naravnost. In Peter ga je povlekel na stran in mu začel braniti. On pa se je obrnil in se ozrl

na svoje učence in posvaril Petra in rekel: Poberi se za menoj, satan, zakaj ti ne misliš, kar je Božjega, ampak kar je človeškega.

In poklical je ljudstvo s svojimi učenci in jim je dejal: Kdor hoče hoditi za menoj, naj zataji samega sebe in vzame nase svoj križ in hodi za menoj. Zakaj kdor hoče svoje življenje ohraniti, ta ga bo izgubil, in kdor svoje življenje izgubi zavoľjo mene in evangelija, ta ga bo ohranil. Kaj bi pomagalo človeku, ko bi ves svet pridobil, na svoji duši pa bi utrpel škodo? A kaj more dati človek, da bi odrešil svojo dušo? Kdor pa se sramuje mene in moje besede v tem prešuštnem in grešnem rodu, tega se bo sramoval tudi Sin človekov, ko bo prišel v slavi svojega Očeta s svetimi angeli. In jim je dejal: Resnično vam povem, da stojé tu nekateri, ki ne bodo okusili smrti vse do tistega časa, ko bodo videli Božje kraljestvo priti z močjo.

IX.

In po šestih dneh je Jezus vzel s seboj Petra, Jakoba in Janeza in jih odpeljal na visoko goro, same posebej; in se je pred njimi preobrazil. In njegovo oblačilo je postalo svetlo in silno belo, kakor sneg, da ga noben belilec na zemlji ne more narediti tako belega. In prikazal se jim je Elija z Mojzesom in sta govorila z Jezusom. In Peter je spregovoril in dejal Jezusu: Rabi, tu je dobro biti. Naredimo tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega. Ni namreč vedel, kaj je govoril, zakaj oni so se prestrašili. In oblak je prišel in jih obsenčil in glas je prišel iz oblaka in je rekel: Ta je moj ljubljeni Sin; njega poslušajte! In nagloma so pogledali okoli sebe in nikogar več niso videli pri sebi, kakor le Jezusa samega. Ko so pa šli z gore, jim je Jezus zapovedal, naj nikomur ne pripovedujejo, kar so videli, dokler Sin človekov ne bo vstal od mrtvih. In to besedo so ohranili zase in se vpraševali med seboj, kaj bi to bilo: vstati od mrtvih?

In vprašali so ga in so dejali: Saj pravijo pismouki, da mora poprej priti Elija? On pa je odgovoril in jim dejal: Elija mora res priti poprej in vse stvari prav postaviti. Sin človekov pa tudi mora veliko trpeti in biti zaničevan, kakor je pisano. Jaz pa vam povem, Elija je že prišel in so mu storili, kar so hoteli, kakor je pisano o njem.

In prišel je k svojim učencem, videl je veliko množico okoli njih in pismouke, da so se z njimi prepirali. In zdajci ko ga je ljudstvo zagledalo, so se prestrašili in hiteli k njemu in ga pozdravljali. In vprašal je pismouke: Kaj razpravljate z njimi? Eden iz ljudstva pa je odgovoril in dejal: Mojster, pripeljal sem k tebi svojega sina, ki ima mutastega duha. In kjerkoli ga zgrabi, ga trese, in on se

peni in škriplje z zobmi in usiha. S tvojimi učenci sem govoril, da bi ga izgnali, a ne morejo.

On jim je odgovoril in dejal: O ti neverni rod, kako dolgo moram biti z vami? Kako dolgo vas bom moral trpeti? Pripeljite ga sem k meni! In pripeljali so ga k njemu. In zdajci, ko ga je duh videl, ga je stresel, da je padel na tla in se valjal in se penil. In vprašal je njegovega očeta: Koliko je tega, odkar se mu je to prigodilo? Dejal je: Od mladih nog. In često ga je vrgel v ogenj in v vodo, da bi ga umoril. Ako pa ti kaj moreš, tako se nas usmili in nam pomagaj! Jezus pa mu je dejal: Da bi ti mogel verovati! Vse reči so mogoče tistemu, ki veruje. In zdajci je dečkov oče zavpil s solzami in dejal: Verujem, dragi Gospod, pomagaj moji neveri!

Ko pa je Jezus videl, da je teklo ljudstvo skupaj, je posvaril nečistega duha in mu je rekel: Ti mutasti in gluhi duh, zapovedujem ti, da greš iz njega ven in ne greš več vanj! Tedaj je zavpil in ga močno stresel in šel iz njega in postal je kakor mrtev, tako da je veliko ljudi dejalo: Mrtev je. Jezus pa ga je prijel za roko in ga vzdignil; in on je vstal. In ko je prišel domov, so ga vprašali njegovi učenci na samem: Zakaj ga mi nismo mogli izgnati? In dejal je: Ta rod ne more iziti z ničimer, kakor le z molitvijo in postom.

In šli so od tam proč, šli so skozi Galilejo, in ni hotel, da bi kdo to vedel. Učil pa je svoje učence in jim je dejal: Sin človekov bo izdan v roke ljudi in oni ga bodo umorili; in ko bo umorjen, bo tretji dan vstal. Oni pa te besede niso razumeli in so se ga bali vprašati.

In prišel je v Kafarnaum. In ko je bil doma, jih je vprašal: Kaj ste se po poti med seboj prepirali? Oni pa so molčali; zakaj na poti so se med seboj prepirali, kdo bi bil največji. In je sédel, poklical dvanajstere in jim dejal: Ako kdo hoče biti prvi, naj bo zadnji od vseh in vsem hlapec. In vzel je otročiča in ga postavil mednje v sredo, in objel ga je in jim dejal: Kdor sprejme enega takih otročičev v mojem imenu, mene sprejme, in kdor mene sprejme, ne sprejme mene, temveč tega, ki je mene poslal.

Janez pa mu je odgovoril in je dejal: Mojster, videli smo nekoga, da je v tvojem imenu izganjal hudiče, ki pa nikdar ne hodi za nami, in smo mu prepovedali, ker ne hodi za nami. Jezus pa je rekel: Ne branite mu, zakaj nikogar ni, ki bi storil čudež v mojem imenu in bi mogel naenkrat slabo govoriti o meni. Kdor ni zoper nas, ta je za nas. In kdorkoli vam da čašo vode v mojem imenu, zato ker sodite h Kristusu, resnično vam povem, on ne bo izgubil svojega plačila. In kdor pohujša katerega teh malih, ki verujejo vame, temu bi bilo bolje, da bi mu obesili mlinski kamen na vrat in bi ga vrgli v morje. Ako pa te pohujšuje tvoja

roka, tako jo odsekaj; bolje ti je, da greš kruljav v življenje, kakor da bi imel obe roki in bi šel v pekel, v večni ogenj, kjer njihov črv ne umre in njihov ogenj ne ugasne. Ako te tvoja noga pohujšuje, tako jo odsekaj; bolje je, da greš hrom v življenje, kakor da bi imel obe nogi in bi bil vržen v pekel, v večni ogenj, kjer njihov črv ne umre in njihov ogenj ne ugasne. Ako te tvoje oko pohujšuje, tako ga vrzi od sebe; tebi je bolje, da greš z enim očesom v Božje kraljestvo, kakor da bi imel obe očesi in bi bil vržen v peklenški ogenj, kjer njihov črv ne umre in njihov ogenj ne ugasne.

Vse mora biti osoljeno z ognjem in vsaka žrtev bo s soljo osoljena. Sol je dobra reč; ko pa sol izgubi slanost, s čim se bo solilo? Imejte sol v sebi, in imejte mir med seboj.

X.

In odpravil se je od tam in prišel v judejsko pokrajino na ono stran Jordana. In ljudstvo se je spet zbralo pri njem; in kakor je bila njegova navada, jih je zopet učil. In k njemu so pristopili farizeji in so ga vprašali, ali bi se mož smel ločiti od svoje žene, in so ga s tem skušali. On pa je odgovoril in je dejal: Kaj vam je zapovedal Mojzes? Oni so dejali: Mojzes je dovolil napisati ločitveni list in se ločiti. Jezus je odgovoril in jim dejal: Zavoljo trdote vašega srca vam je napisal tako zapoved. A od začetka teh stvari ju je Bog ustvaril kot moža in ženo. Zato bo človek zapustil svojega očeta in mater in se bo pridružil svoji ženi, in bosta oba eno meso. Zato nista več dva, temveč eno meso. Kar je torej Bog združil, tega človek ne sme ločevati.

In doma so ga njegovi učenci zopet vprašali o isti stvari. In jim je dejal: Kdor se loči od svoje žene in vzame drugo, prelamlja zakon zoper njo; in ako se žena loči od svojega moža in vzame drugega, se prelamlja zakon.

In prinašali so k njemu otročiče, da bi se jih dotaknil; učenci pa so svarili te, ki so jih prinašali. Ko pa je Jezus to videl, se je razhudil in jim rekel: Pustite otročiče priti k meni in nikar jim ne branite; zakaj takih je Božje kraljestvo. Resnično vam povem: Kdor ne sprejme Božjega kraljestva kakor otrok, ta ne pride vanj. In jih je objemal in polagal nanje roke in jih blagoslavljal.

In ko je šel ven na cesto, je nekdo spredaj pritekel k njemu, pokleknil pred njim in ga vprašal: Dobri mojster, kaj moram storiti, da podedujem večno življenje? Jezus pa mu je dejal: Zakaj me imenuješ dober? Nihče ni dober, kakor samo Bog. Saj dobro poznaš zapovedi: Nimaš prešuštiovati, nimaš ubijati, nimaš krasti, nimaš krivega pričevanja govoriti, nimaš nikogar goljufati, spoš-

tuj svojega očeta in mater! On pa je odgovoril in mu dejal: Mojster, vsega tega sem se držal od svoje mladosti. In Jezus ga je pogledal in ga je ljubil in mu je dejal: Eno ti še manjka. Pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim, tako boš imel zaklad v nebesih; in pridi in hodi za menoj in vzemi križ nase! On pa se je razžalostil zaradi te besede in je žalosten odšel, zakaj imel je veliko premoženja.

In Jezus se je ozrl naokoli in dejal svojim učencem: Kako težko pridejo bogati v Božje kraljestvo! Učenci pa so se zdrznili nad temi njegovimi besedami. Jezus pa je spet odgovoril in jim dejal: Ljubi otroci, kako težko je tem, ki stavijo svoje upanje v bogastvo, priti v Božje kraljestvo! Lažje je, da kamela gre skozi uho igle, kakor da bogati pride v Božje kraljestvo! Oni pa so se še bolj prestrašili in so si dejali med seboj: Kdo potem more biti zveličan? Jezus pa je pogledal vanje in dejal: Pri ljudeh je to nemogoče, a nikar pri Bogu; zakaj vse reči so mogoče pri Bogu.

Tedaj mu je Peter dejal: Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za tabo. Jezus je odgovoril in dejal: Resnično vam povem, da ni nikogar, ako je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zavoljo mene in evangelija, da ne bi sedaj v tem času prejel stokrat toliko: hiš in bratov in sester in mater in otrok in njiv, s preganjanjem, in v prihodnjem svetu večno življenje. Veliko jih je pa, ki so prvi, in bodo poslednji, in ki so poslednji, pa bodo prvi. Bili pa so na poti, šli so gor v Jeruzalem; in Jezus je šel pred njimi in oni so se prestrašili; šli so za njim in se bali.

In Jezus je zopet vzel dvanajstere k sebi in jim je pravil, kaj se mu bo zgodilo: Glejte, gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan višjim duhovnikom in pismoukom in obsodili ga bodo na smrt in ga izročili poganom, ti ga bodo zasramovali in bičali in popljuvali in umorili; in tretji dan bo vstal.

Tedaj sta prišla k njemu Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, in sta dejala: Mojster, hočeva, da nama storiš, kar te bova prosila. On jima je dejal: Kaj hočeta, da bi vama storil? Ona sta mu rekla: Daj nama, da sediva eden na tvoji desnici in drugi na tvoji levisi v tvoji slavi. Jezus pa jima je rekel: Ne vesta, kaj prosita. Moreta li piti kelih, ki ga jaz pijem, in se pustiti krstiti s krstom, s katerim bom jaz krščen? Ona pa sta mu dejala: Ja, gotovo moreva. Jezus pa jima je dejal: Vidva bosta res pila kelih, ki ga jaz pijem, in bosta krščena s krstom, s katerim bom jaz krščen. Ampak sedeti na moji desnici in na moji levisi ni moje, da vama dam, temveč bo dano tistim, katerim je pripravljeno.

In ko so to slišali deseteri, so se začeli jeziti nad Jakobom in Janezom. Jezus pa jih je poklical in jim dejal: Vi veste, da deželni knezi gospodujejo in

mogočniki med njimi imajo oblast. Ampak med vami naj ne bo tako; temveč kdorkoli hoče postati velik med vami, naj vam bo vsem služabnik; in kdor hoče med vami biti prvi, mora vsem biti hlapec. Zakaj tudi Sin človekov ni prišel, da bi sebi pustil služiti, temveč da on služi in dá svoje življenje kot plačilo za veliko njih.

In prišli so v Jeriho, in ko je šel iz Jeriha, on in njegovi učenci in velika množica ljudi, je tam ob poti sedel in beračil slepec Bartimej, Timejev sin. In ko je on slišal, da je bil tu Jezus iz Nazareta, je začel vpiti in govoriti: Jezus, ti sin Davidov, usmili se me! In dosti jih je bilo, ki so ga svarili, naj bi umolknil; on pa je toliko bolj vpil: Sin Davidov, usmili se me! In Jezus se je ustavil in ga dal poklicati. In poklicali so tega slepca in so mu dejali: Bodi srčen, vstani, on te kliče. In vrgel je s sebe svoje oblačilo, vstal je in prišel k Jezusu. In Jezus je odgovoril in mu dejal: Kaj hočeš, da bi ti storil? Slepec mu je dejal: Rabuní, da bi videl! Jezus pa mu je rekel: Pojdi, tvoja vera ti je pomagala. In zdajci je spet videl in je šel za Jezusom po poti.

XI.

In ko so prišli blizu Jeruzalemu, v Betfago in Betanijo pri Oljski gori, je poslal dva izmed svojih učencev in jima rekel: Pojdita v trg, ki leži pred vama, in zdajci, ko prideta vanj, bosta našla privezано žrebe, na katerem še ni sedel noben človek: odvežita ga in pripeljita. In ako vama kdo reče: Zakaj to delata, recita: Gospod ga potrebuje in zdajci ga bo spet poslal sem.

Odšla sta tja in našla žrebe, privezано pri vratih zunaj na križišču, in sta ga odvezala. In nekateri tistih, ki so tam stali, so jima dejali: Kaj delata, da odvezujeta to žrebe? Ona pa sta jim dejala, kakor jima je bil Jezus naročil; in so ju pustili. In to žrebe sta privedla k Jezusu in položila nanj svoja oblačila in on je sedel nanje. Veliko pa jih je razgrinjalo svoja oblačila na poti; drugi pa so sekali veje z drevja in jih razprostirali po poti. In tisti, ki so šli spredaj, in oni, ki so hodili zadaj, so klicali in dejali: Hozana, blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu; blagoslovljeno kraljestvo, ki prihaja, blagoslovljeno bodi kraljestvo našega očeta Davida, ki prihaja v Gospodovem imenu! Hozana na višavah!

In Gospod je šel v Jeruzalem in v tempelj in si je vse ogledal. In na večer je odšel z dvanajsterimi v Betanijo. In naslednji dan, ko so odšli iz Betanije, je bil lačen; in od daleč je zagledal figovo drevo, ki je imelo listje. Stopil je k drevesu, če bi na njem kaj našel. In ko je stopil tja, ni našel ničesar razen listja, zakaj ni še

bil čas za fige. In Jezus je spregovoril in mu rekel: Na vekomaj naj nihče s tebe ne je sadu! In njegovi učenci so to slišali.

In prišli so v Jeruzalem. In Jezus je šel v tempelj in je začel izganjati te, ki so v templju prodajali in kupovali, in je prevrnil mize menjalcem in stole kramarjem z golobi in ni pustil, da bi kdo kaj nesel skozi tempelj. In je učil in jim dejal: Ali ni pisano: Moja hiša naj se imenuje hiša molitve vsem narodom; vi pa ste naredili iz nje razbojniško jamo! In za to so slišali višji duhovniki in pismouki in premišljali so, kako bi ga umorili. Oni pa so se ga bali, zakaj vse ljudstvo se je čudilo njegovemu nauku. In na večer je šel ven pred mesto.

In ko so zjutraj šli tam mimo, so videli tisto figovo drevo, da je usahnilo notri do korenine. In Peter se je tega spomnil in mu je dejal: Rabi, glej, to figovo drevo, ki si ga preklel, se je posušilo. Jezus je odgovoril in jim dejal: Imejte vero v Boga! Resnično vam povem: Kdorkoli reče tej gori: Vzdigni se in se vrzi v morje, in ne dvomi v svojem srcu, temveč veruje, da se bo zgodilo, kar reče, tako se bo zgodilo, kar reče. Zakaj povem vam: Vse, za kar prosite v svoji molitvi, verujte, da ste prejeli, in tako bo. In kadar pristopite k molitvi, odpustite, če imate kaj zoper koga, da tudi vaš Oče v nebesih vam odpusti vaše pregrehe. Zakaj ako vi ne odpustite, tako vaš Oče v nebesih tudi vam ne odpusti vaših pregreškov.

In zopet so prišli v Jeruzalem; in ko je hodil po templju, so prišli k njemu višji duhovniki in pismouki in starešine in so mu dejali: S kakšno oblastjo to delaš? In kdo ti je dal to oblast, da to delaš? Jezus pa je odgovoril in jim dejal: Tudi jaz vas bom vprašal besedo, odgovorite mi, pa vam bom povedal, s kakšno oblastjo to delam. Ali je bil Janezov krst iz nebes ali od ljudi? Odgovorite mi! In premišljevali so sami pri sebi in so dejali: Ako rečemo, da je bil iz nebes, tedaj poreče: Zakaj mu torej niste verovali? Ako pa rečemo, da je bil od ljudi, se moramo bati ljudstva. Zakaj vsi so imeli Janeza za pravega preroka. In so odgovorili Jezusu in dejali: Ne vemo. In Jezus je odgovoril in jim dejal: Tudi jaz vam ne povem, s kakšno oblastjo to delam.

XII.

In začel jim je govoriti v prilikah: Neki človek je zasadil vinograd in ga ogradil s plotom; in izkopal je prešo in sezidal stolp in izročil ga je delavcem in se odpravil po deželi. In je poslal k tem delavcem hlapca, ko je bil čas, da bi od delavcev prejel sad iz vinograda. Oni pa so ga zgrabili in ga pretepli in ga odposlali praznih rok. In zopet jim je poslal drugega hlapca; temu so s kamni

razbili glavo in ga osramočenega odslovili. In zopet je poslal drugega in tega so umorili; in veliko drugih, nekatere so pretepli in druge umorili.

On pa je imel še enega sina, ta mu je bil ljub; tega je naposled poslal k njim in je dejal: Mojega sina se bodo bali. Tisti delavci pa so si dejali med seboj: Ta je dedič, pridite, umorimo ga, tako bo dediščina naša! In so ga zgrabili in umorili in so ga vrgli ven iz vinograda. Kaj bo torej storil gospod vinograda? Prišel bo in bo pokončal tiste delavce, in vinograd bo dal drugim. Ali niste brali Pisma: Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen? To se je zgodilo od Gospoda, in je čudno pred našimi očmi! In premišljali so, kako bi ga ujeli, a so se bali ljudstva. Zakaj spoznali so, da je povedal to priliko zoper nje. In pustili so ga in odšli.

In poslali so k njemu nekatere izmed farizejev in Herodovih služabnikov, da bi ga ujeli v besedi. In prišli so in mu dejali: Mojster, vemo, da si ti resničen in ti ni nikogar mar, zakaj ti ne gledaš na veljavo ljudi, temveč prav učiš Božjo pot. Ali je prav, da se daje cesarju davek ali ne? Naj ga dajemo ali ne? On pa je spoznal njihovo hinavščino, in jim je dejal: Kaj me izkušate? Prinesite mi denarij, da ga pogledam! In oni so mu ga prinesli. Tedaj je dejal: Čigava je ta podoba in ta napis zgoraj? Oni so mu dejali: Cesarjeva. Nato je Jezus odgovoril: Torej dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega. In oni so se začudili nad njim.

Tedaj so saduceji, ki pravijo, da ni vstajenja, pristopili k njemu in ga vprašali in so dejali: Mojster, Mojzes nam je zapisal: Kadar komu umre brat in zapusti ženo, otrok pa ne zapusti, torej mora njegov brat vzeti tistega ženo in obuditi seme svojemu bratu. Bilo pa je sedem bratov; prvi je vzel ženo in umrl, in ni zapustil semena; in vzel jo je drugi in umrl, in ni zapustil semena; in tudi tretji tako. In vseh sedmero, ki so jo vzeli, ni zapustilo semena. Za slednjim, ki so jo vzeli, je umrla tudi ta žena. Ob vstajenju torej, ko vstanejo, čigava žena izmed njih bo? Zakaj sedem jih je bilo, ki so jo imeli za ženo.

Nato je Jezus odgovoril in jim dejal: Ali ni to takole: Motite se zato, ker ničesar ne veste iz Pisma, ne o moči Boga? Ko vstanejo od mrtvih, se ne bodo ne ženili in ne možile, ampak so kakor angeli v nebesih. Za mrtve pa, da bodo vstali, ali niste brali v Mojzesovih knjigah, pri grmu, kako mu je Bog govoril in dejal: Jaz sem Bog Abrahama in Bog Izaka in Bog Jakoba? Bog pa ni mrtvih, temveč Bog živih. Zato se silno motite.

In k njemu je pristopil eden pismoukov, ki je poslušal, kako so se med seboj spraševali, in je videl, da jim je dobro odgovoril, in ga je vprašal: Katera je prva zapoved med vsemi? Jezus mu je odgovoril: Prva zapoved med vsemi je

ta: Poslušaj, Izrael, Gospod, naš Bog, je edini Bog; in ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše, iz vsega mišljenja in iz vse svoje moči, to je prva zapoved! In druga je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Nobena druga zapoved ni večja od te.

In pismouk mu je dejal: Mojster, resnično si prav govoril, zakaj en sam Bog je in ni drugega razen njega. In ljubiti ga iz vsega srca, iz vsega mišljenja, iz vse duše in z vso močjo, in ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe: to je več kakor žgalne daritve in vse daritve. Ko pa je Jezus videl, da je pametno odgovoril, mu je dejal: Nisi daleč od Božjega kraljestva. In nihče si ga ni upal več kaj vprašati.

In Jezus je odgovoril in dejal, ko je učil v templju: Kako pravijo pismouki, da je Kristus Davidov sin? On pa, David, pravi po Svetem Duhu: Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje k tvojim nogam! Tu ga sam David imenuje svojega Gospoda; odkod je on tedaj njegov sin? In veliko ljudi ga je rado poslušalo.

In on jih je učil in jim dejal: Varujte se pred pismouki, ki hodijo v dolgih oblačilih in se radi pustijo pozdravljati na trgih; in radi sedajo na prva mesta po shodnicah in za mizo pri večerji; vdovam požirajo hiše in se delajo, kakor da bi dolgo molili; ti bodo prejeli toliko več pogube.

In Jezus je sédel nasproti tempeljski zakladnici in je gledal, kako je ljudstvo metalo denar v zakladnico; in veliko bogatih je vrglo noter veliko. In prišla je uboga vdova in je vrgla noter dve lepi, kar je en kvadrant. In poklical je svoje učence in jim dejal: Resnično vam povem: Ta uboga vdova je vrgla v zakladnico več kakor vsi, ki so metali noter; zakaj vsi so metali noter od svoje preobilnosti, ta pa je od svojega uboštva vrgla vse, kar je imela, vse za svoj živč.

XIII.

In ko je šel iz templja, mu je eden njegovih učencev dejal: Mojster, glej, kakšni kamni in kakšne zgradbe! In Jezus je odgovoril in mu dejal: Vidiš te velike zgradbe? Kamen ne bo ostal na kamnu, ki bi ne bil razbit. In ko je sedel na Oljski gori proti templju, so ga posebej vprašali Peter in Jakob in Janez in Andrej: Povej nam, kdaj se bo vse to zgodilo? In katero bo tisto znamenje, ko mora biti vse to dopolnjeno? Jezus jim je odgovoril in začel praviti: Glejte, da vas kdo ne zapelje! Zakaj veliko jih bo prišlo v mojem imenu in porekó: Jaz sem Kristus, in jih bodo veliko zapeljali.

Kadar pa boste zaslišali glasove o vojskovanju in glas vojskovanja, se ne bojte; zakaj to se mora tako zgoditi, a to še ni konec. Narod bo vstal zoper drug

narod in kraljestvo zoper drugo kraljestvo; potresi bodo po vseh krajih in lakote bodo in groza. To je začetek stiske.

Vi pa glejte nase! Zakaj izročali vas bodo sodiščem in shodnicam; in pretepali vas bodo in vodili vas bodo pred vladarje in kralje zavoljo mene, njim v pričevanje. In evangelij mora biti oznanjan med vsemi narodi.

Kadar vas pa bodo odvedli in vas izročali, ne skrbite, kaj morate govoriti, temveč govorite, kar vam bo dano tisto uro; zakaj niste vi tisti, ki govorite, temveč Sveti Duh. Bo pa izdajal brat brata v smrt in oče sina in otroci se bodo zoperstavili staršem in jih bodo pomagali moriti, in od vseh boste osvoženi zavoljo mojega imena. Kdor pa do konca obstoji, ta bo zveličan.

Kadar boste pa videli gnusobo opustošenja, o kateri pravi prerok Daniel, da stoji, kjer ne bi smela (kdor to bere, naj razume), tedaj naj tisti, ki je v Judeji, zbeži v gore; in kdor je na strehi, naj ne hodi dol v hišo in naj ne gre noter, da bi kaj vzel iz svoje hiše; in kdor je na polju, naj se ne vrača, da bi vzel svoja oblačila! Gorje pa nosečim in doječim v tistem času! Prosite pa, da vaš beg ne bo pozimi! Zakaj v tistih dneh bo taka stiska, kakršne ni bilo dotlej od začetka stvarjenja stvari, ki jih je ustvaril Bog, in je tudi ne bo. In ko ne bi Gospod skrajšal teh dni, ne bi bil rešen noben človek; a zavoljo izvoljenih, ki jih je izvolil, je te dni skrajšal.

Kadar vam v tem času kdo reče: Glej, tu je Kristus, ali: Glej, tam je, ne verjemite! Zakaj lažni kristusi in lažni preroki bodo vstajali in delali znamenja in čudeže, da bi, ko bi bilo mogoče, zapeljali tudi izvoljence. Vi pa se varujte; glejte, poprej sem vam vse povedal!

V tistem času pa, po tej stiski, bo sonce otemnelo in luna bo izgubila svojo svetlobo in zvezde bodo padale z neba in nebesne moči se bodo pregibale. In tedaj bodo videli Sina človekovega, kako prihaja v oblakih z veliko močjo in slavo. In tedaj bo poslal svoje angele in zbral svoje izvoljence od vseh štirih vetrov, od konca zemlje do konca nebes.

Od figovega drevesa pa se učite prilike: Kadar postane njena mladika muževna in ozeleni, tedaj veste, da je poletje blizu. Tako tudi, kadar boste videli, da se bo to godilo, vedite, da je to blizu, pred durmi. Resnično vam povem: Ta rod ne preide, dokler se vse to ne zgodi. Nebo in zemlja preideta, ampak moje besede ne preidejo! O tistem dnevu in tisti uri pa nihče ne ve, tudi angeli v nebesih ne, tudi Sin ne, temveč samo Oče.

Glejte, čujte in molite, zakaj ne veste, kdaj bo tisti čas! Ravno kakor človek, ki se je odpravil po deželi in je zapustil svojo hišo in dal svojim hlapcem oblast in vsakemu svoje delo in je vratarju zapovedal, naj čuje. Čujte torej, zakaj nič ne veste, kdaj pride hišni gospod; ali on pride zvečer ali opolnoči ali ob pete-

linjem petju ali zjutraj, da vas, ko pride nagloma, ne najde spečih. Kar pa vam pravim, to pravim vsem, čujte!

XIV.

In čez dva dni je bila velika noč in dnevi opresnih kruhov. In višji duhovniki in pismouki so gledali, kako bi ga z zvijačo ujeli in umorili. So pa dejali: Nikar ob tem prazniku, da ne pride med ljudstvom do upora! In ko je bil v Betaniji, v hiši Simona gobavca, in je sedel pri mizi, je prišla žena, ta je imela posodo mazila iz čiste, dragocene narde; in razbila je to posodo in mu izlila mazilo na glavo. So pa bili tu nekateri, ki so postali hude volje in so dejali: Čemu ta potrata? To mazilo bi bilo mogoče prodati za več kakor tristo denarijev in to dati ubogim. In so godrnjali nad njo. Jezus pa je rekel: Pustite jo v miru, kaj jo žalite? Dobro delo mi je storila. Zakaj uboge imate vedno pri sebi, in kadar hočete, jim morete storiti dobro, mene pa nimate vselej. Storila je, kar je mogla. Za naprej je pomazilila moje telo za moj pogreb. Resnično vam povem: Kjerkoli se bo oznanjal ta evangelij po vsem svetu, tam se bo tudi povedalo, njej v spomin, kar je ona sedaj storila.

In Juda Iškarijot, eden od dvanajsterih, je odšel k višjim duhovnikom, da bi jim ga izdal. Ko so oni to slišali, so se razveselili in so mu obljubili dati te denarje. In iskal je, kako bi ga mogel ob priložnosti izdati.

In na prvi dan opresnih kruhov, ko so darovali velikonočno jagnje, so mu rekli njegovi učenci: Kam hočeš, da gremo in pripravimo, da boš jedel velikonočno jagnje? In poslal je svoja dva učenca in jima rekel: Pojdita v mesto in srečal vaju bo človek, ki nese vrč vode. Pojdita za njim, in kjer vstopi, tam recita hišnemu gospodarju: Mojster naroča, da ti poveva: Kje je obednica, v kateri bom s svojimi učenci jedel velikonočno jagnje? In on vama bo pokazal veliko dvorano, ki je pogrnjena in pripravljena; tam nam pripravita. In učenca sta šla tja in prišla v mesto in sta našla, kakor jima je povedal, in sta pripravila veliko nočno jagnje.

Na večer pa je prišel s svojimi dvanajsterimi. In ko so sedeli pri mizi in jedli, je Jezus dejal: Resnično vam povem: Eden izmed vas, ki z menoj jé, me bo izdal. Oni pa so postali žalostni in so mu dejali drug za drugim: Sem to jaz? In spet drugi: Sem jaz? On je odgovoril in jim dejal: Eden izmed dvanajsterih, ki pomaka z menoj v skledi. Sin človekov gre res tja, kakor je o njem pisano; a gorje tistemu človeku, po katerem bo Sin človekov izdan! Bolje bi bilo tistemu človeku, da nikoli ne bi bil rojen.

In ko so jedli, je Jezus vzel kruh, se zahvalil in ga razlomil, jim ga dal in rekel: Vzemite, jejte, to je moje telo. In vzel je kelih in se zahvalil in jim ga dal; in vsi so pili iz njega. In jim je dejal: To je moja kri novega testameta, ki bo prelita za mnoge. Resnično vam povem, da ne bom več pil od sadu vinske trte, vse do tistega dne, ko ga bom pil novega v Božjem kraljestvu.

In ko so odpeli zahvalno pesem, so odšli na Oljsko goro. In Jezus jim je dejal: V tej noči se boste vsi pohujšali nad menoj, zakaj pisano je: Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile; ko pa vstanem, bom šel pred vami v Galilejo. Peter pa mu je dejal: In ko bi se vsi pohujšali nad tabo, tako se vsaj jaz ne bom pohujšal. In Jezus mu je dejal: Resnično ti povem: Nocoj, v tej noči, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil. On pa je še več govoril: Ja, ko bi imel s teboj umreti, te ne bom zatajil. Ravno tako so dejali tudi vsi drugi.

In prišli so na kraj, ki mu je ime Getsemani, in rekel je svojim učencem: Sedite tu dotlej, da grem in pomolim! In vzel je s seboj Petra in Jakoba in Janeza. In začel je trepetati in obupovati in jim je dejal: Moja duša je žalostna do smrti; ostanite tu in čujte! In je šel malo naprej, padel na zemljo in molil, ako bi bilo mogoče, da bi šla ta ura mimo njega, in je dejal: Aba, moj Oče, Tebi je vse mogoče, vzemi ta kelih od mene, a ne, kar jaz hočem, temveč kar hočeš Ti.

In prišel je in jih našel speče in je dejal Petru: Simon, spiš? Nisi mogel čuti ene ure? Čujte in molite, da ne padete v skušnjava! Duh je voljan, a meso je slabo. In zopet je odšel in molil in je spet rekel iste besede. In spet je prišel in jih je znova našel speče, zakaj njihove oči so bile zaspane; in niso vedeli, kaj bi mu odgovorili. In prišel je tretjič in jim dejal: Ah, hočete sedaj spati in počivati? Dosti je, ura je prišla. Glejte, Sin človekov bo izdan grešnikom v roke. Vstanite, pojdimo! Glejte, ta, ki me izda, je blizu.

In glej, zdajci, ko je še govoril, je prišel Juda, eden dvanajsterih, in z njim velika množica z meči in koli, od višjih duhovnikov, pismoukov in starešin. In izdajalec jim je dal znamenje in je dejal: Kogar poljubim, ta je; tega zgrabite in ga peljite na varno! In ko je prišel, je zdajci pristopil k njemu in mu dejal: Rabi, rabi, in ga poljubil. Ti pa so položili nanj svoje roke in ga zgrabili. Eden izmed teh pa, ki so stali poleg, je izdrl svoj meč in udaril hlapca velikega duhovnika in mu odsekal uho.

In Jezus je spregovoril in jim dejal: Prišli ste kakor nad razbojnika, z meči in koli, da bi me prijeli! Vsak dan sem bil pri vas v templju in tam učil in me niste zgrabili. A (to se godi), da bodo pisma izpolnjena! In vsi učenci so ga zapustili in zbežali. In tam je bil mladenič, ki je hodil za njim, ogrnjen s platnom čez golo kožo, in mladeniči so ga zgrabili. On pa je pustil tam platno in zbežal nag od njih.

In odvedli so Jezusa k vélikemu duhovniku; in tja so se sešli vsi višji duhovniki, starešine in pismouki. Peter pa je šel od daleč za njim, noter na dvorišče vélikega duhovnika; in je sedel tam pri hlapcih in grel se je pri ognju.

Višji duhovniki pa in ves Svet so iskali pričevanje zoper Jezusa, da bi ga izdali v smrt, in niso nič našli. Dosti njih je krivo pričevalo zoper njega, a njihovo pričevanje se ni ujemalo. In nekateri so vstali in so krivo pričali zoper njega, rekoč: Mi smo slišali, da je dejal: Jaz bom podrl ta tempelj, ki je narejen z rokami, in v treh dneh bom sezidal drugega, ki ne bo narejen z rokami. Ali tudi njihovo pričevanje se ni ujemalo.

In véliki duhovnik je stopil mednje in je vprašal Jezusa in je dejal: Ne odgovarjaš temu, kar pričujejo ti zoper tebe? On pa je molčal in ni ničesar odgovoril. Zopet je véliki duhovnik vprašal Jezusa in mu je dejal: Ali si ti Kristus, Sin najvišje čaščenega? Jezus pa je dejal: Jaz sem, in videli boste Sina človekovega, sedečega na desnici te moči in prihajajočega v oblakih neba. Tedaj je véliki duhovnik raztrgal svoje oblačilo in dejal: Kaj je treba še več prič? Slišali ste bogokletje; kaj se vam zdi? Oni pa so ga vsi obsodili, da je vreden smrti. In nekateri so začeli pljuvati nanj in mu zakrivati obraz in ga bíti s pestmi in mu govoriti: Prerokuj nam! In hlapci so ga bili v lice.

In Peter je bil doli na dvorišču in prišla je dekla vélikega duhovnika, in ko je videla Petra, da se je grel, ga je pogledala in dejala: In ti si tudi bil z Jezusom iz Nazareta? On pa je tajil in je dejal: Jaz ga ne poznam in ne vem tudi, kaj praviš. In šel je ven na zunanje dvorišče in petelin je zapel. In dekla ga je tam zagledala in je začela tem, ki so stali poleg, govoriti: Ta je eden izmed njih. On pa je zopet tajil. In malo potem so zopet dejali ti, ki so tam stali, Petru: Resnično, ti si eden izmed teh, zakaj ti si Galilejec in tvoj jezik je prav tak. On pa se je začel zaklinjati in prisegati: Ne poznam tega človeka, o katerem pravite. In petelin je drugič zapel. Tedaj se je Peter spomnil besede, ki mu jo je rekel Jezus: Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil. In začel je jokati.

XV.

In zdajci jutraj so se višji duhovniki posvetovali s starešinami in pismouki, in ves Svet, in so Jezusa zvezali, ga odpeljali in ga izročili Pilatu. In Pilat ga je vprašal: Ali si ti judovski kralj? On pa je odgovoril in mu dejal: Ti govoriš. In višji duhovniki so ga težko obtoževali. Pilat pa ga je zopet vprašal in je dejal: Nič ne odgovoriš? Glej, kako trdo te tožijo! Jezus pa ni nič več odgovoril, tako da se je tudi Pilat čudil.

On pa je imel navado, da je za veliko noč izpustil enega jetnika, za katerega so prosili. Bil pa je eden, po imenu Baraba, zajet z uporniki, ki so ob uporabi nekoga ubili. In ljudstvo je odšlo gor in prosilo, naj stori, kakor je imel navado. Pilat pa jim je odgovoril: Ali hočete, da vam izpustim judovskega kralja? Zakaj vedel je, da so mu ga višji duhovniki izročili iz zavisti. Višji duhovniki pa so razdražili ljudstvo, naj jim rajši izpusti Baraba.

Pilat pa je zopet odgovoril in jim dejal: Kaj tedaj hočete, da naj storim s tem, ki ga dolžite, da je judovski kralj? Oni pa so zopet vpili: Križaj ga! Pilat pa jim je dejal: Kaj je hudega storil? Oni pa so še bolj vpili: Križaj ga! Pilat pa je hotel ustreči ljudstvu in jim je izpustil Baraba, izročil pa jim je Jezusa, da ga prebičajo in križajo.

In vojaki so ga odpeljali noter v sodno palačo in so sklicali vso množico; in oblekli so ga v škrlat in spletli so trnjevo krono in mu jo nadeli in so ga začeli pozdravljati: Zdrav bodi, judovski kralj! In bili so ga po glavi s trsom in vanj pljuvali in padali so na kolena in ga molili.

In ko so se tako norčevali iz njega, so mu slekli škrlat in mu nadeli njegovo oblačilo; in peljali so ga ven, da bi ga križali. In primorali so nekoga, ki je šel mimo, Simona iz Cirene po imenu, ki je prišel s polja, ki je bil Aleksandrov in Rufov oče, da mu je nesel križ. In pripeljali so ga na kraj Golgota, kar se tolmači: kraj mrtvaških glav. In dali so mu piti vina z miro, a ni vzel.

In ko so ga križali, so delili njegovo oblačilo, in vrgli so zanj kocko, kdo bi kaj dobil. In bilo je ob tretji uri, ko so ga križali. In zgoraj je bilo nad njim napisano to, česar so ga dolžili: Judovski kralj. In z njim so križali dva razbojnika, enega na njegovi desnici in enega na levici. In izpolnjeno je bilo Pismo, ki pravi: Med prestopnike je bil prištet.

In ti, ki so hodili mimo, so se iz njega norčevali in majali z glavami in so dejali: Fej, ko tako lepo podiraš tempelj in ga v treh dneh sezidaš, pomagaj zdaj sam sebi in pojdi dol s križa! Ravno tako so se norčevali iz njega tudi višji duhovniki, s pismouki vred, in so dejali: Drugim je pomagal, ne more pa pomagati sam sebi. Ako je on Kristus in kralj v Izraelu, tako naj zdaj stopi s križa, da vidimo in verujemo. In ta dva, ki sta bila križana skupaj z njim, sta ga tudi zasmehovala.

In po šesti uri je padla tema nad vso deželo, tja do devete ure. In ob deveti uri je Jezus glasno zavpil in rekel: Eloí, Eloí, lemá sabahtáni? To pomeni: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? In nekateri, ki so stali tam poleg in so to slišali, so dejali: Glej, Elija kliče. Eden je tedaj stekel in namočil gobo s kisom in jo

nataknil na trs in mu dal piti in je dejal: Pustite, da vidimo, če pride Elija in ga sname! Jezus pa je glasno zavpil in izpustil dušo.

In zagrinjalo v templju se je pretrgalo v dva kosa, od vrha do tal. Stotnik pa, ki je stal njemu nasproti in je videl, da se je tako vpijoč ločil, je dejal: Resnično, ta človek je bil Božji Sin. So pa bile tam tudi žene, ki so od daleč gledale, med katerimi so bile Marija Magdalena in Marija, malega Jakoba in Jozejeva mati, in Salome, ki so tudi hodile za njim, ko je bil v Galileji, in mu služile, in veliko drugih, ki so šle z njim v Jeruzalem.

In na večer, ker je bil dan priprave, in pred soboto, je prišel Jožef iz Arimateje, spoštovan svetovalec, ki je tudi pričakoval Božje kraljestvo, ta si je upal in je šel k Pilatu in zaprosil za Jezusovo telo. Pilat pa se je začudil, da je bil že mrtev, in je poklical stotnika in ga vprašal, ali je že nekaj časa mrtev. In ko je od stotnika to izvedel, je dal Jožefu telo. In kupil je platna, ga snel in ga zavil v platno in položil v grob, ki je bil izsekan v skali; in privlalil je kamen pred vhod v grob. Marija Magdalena in Marija Jozejeva pa sta gledali, kam je bil položen.

XVI.

In ko je sobota minila, so Marija Magdalena in Marija Jakobova in Salome kupile dišav, da bi prišle in ga pomazilile. In h grobu so prišle zgodaj zjutraj na soboto, ko je sonce vzšlo. In dejale so med seboj: Kdo nam odvali kamen od vhoda v grob? In ko so pogledale, so videle, da je bil kamen odvaljen; zakaj bil je silno velik. In šle so v grob in so videle tam na desni strani sedečega mladeniča, ogrnjenega z dolgim belim oblačilom, in so se prestrašile.

On pa jim je rekel: Ne prestrašite se! Iščete Jezusa iz Nazareta, križanega; on je vstal in ga ni tu. Glejte, to je mesto, kamor so ga položili! Pojdite pa tja in povejte to njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga boste videle, kakor vam je pravil. In hitro so odšle in zbežale od groba, zakaj strah in groza sta jih zajela, in nikomur niso ničesar povedale, zakaj bale so se.

Jezus pa, ko je vstal, zjutraj na prvi dan po soboti, se je najprej prikazal Mariji Magdaleni, iz katere je bil izgnal sedem hudičev. In ona je odšla in to sporočila tem, ki so bili z njim, ki so žalovali in jokali; in ti, ko so slišali, da je živ in da se je njej prikazal, niso verjeli. Potem ko sta dva izmed njih hodila skupaj, se jima je razodel v drugi podobi, ko sta šla na polje. In tudi ta dva sta odšla in oznanila drugim, a tudi njima niso verjeli.

Slednjič, ko so enajsteri sedeli pri mizi, se je prikazal in grajal njihovo nevero in trdosrčnost, da niso verjeli tem, ki so ga videli, da je vstal. In jim je rekel: Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu! Kdor bo veroval in bo krščen, ta bo zveličan; kdor pa ne bo veroval, ta bo pogubljen.

Znamenja pa, ki spremljajo te, ki verujejo, so ta: V mojem imenu bodo izganjali hudiče, govorili bodo nove jezike, kače bodo preganjali; in če bodo izpili kaj strupenega, jim to ne bo škodovalo; na bolnike bodo polagali roke, in tem se bo izboljšalo.

In Gospod, potem ko jim je govoril, je bil vzet gor v nebo in sedi na Božji desnici. Oni pa so šli in so povsod oznanjevali in Gospod je delal z njimi in potrjeval besedo s čudeži, ki so jih spremljali.

EVANGELIJ, ZAPISAN PO SVETEM LUKEŽU

I.

Potem ko se jih je veliko lotilo po vrsti zložiti poročilo o rečeh, ki so se med nami z gotovostjo zgodile, kakor so nam jih izročili tisti, ki so sami vse to od začetka videli in so bili služabniki besede, se je tako tudi meni zdelo dobro, potem ko sem vse od začetka izprašal, da vse to po vrsti popišem tebi, moj dobri Teofil, da spoznaš resnični temelj nauka, v katerem si poučen.

V času Heroda, judejskega kralja, je bil duhovnik iz Abijevega reda, po imenu Zaharija, in njegova žena izmed Aronovih hčerá, ki ji je bilo ime Elizabeta. Bila sta pa oba pravična pred Bogom in brez odstopanja sta sledila vsem Gospodovim zapovedim in postavam; in nista imela otrok, zakaj Elizabeta je bila nerodovitna, in oba sta že bila močno postarana.

Zgodilo pa se je, ko je po času svojega reda opravljal duhovniško službo pred Bogom, da ga je po duhovniški navadi zadel žreb, naj bi opravil kajenje, in je šel v Gospodov tempelj. In vsa množica ljudstva je bila zunaj in je ob uri kajenja molila.

Prikazal pa se mu je Gospodov angel in stal je na desni strani kadilnega oltarja. In ko ga je Zaharija zagledal, se je ustrašil in obšla ga je groza. Angel pa mu je rekel: Ne boj se, Zaharija, zakaj tvoja molitev je uslišana in tvoja žena Elizabeta ti bo rodila sina in imenuj ga Janez! In vesel ga boš in ti bo v radost in veliko se jih bo veselilo njegovega rojstva. Zakaj velik bo pred Gospodom; vina in močne pijače ne bo pil, že v materinem telesu bo napolnjen s Svetim Duhom; in veliko Izraelovih otrok bo spreobrnil h Gospodu, njihovemu Bogu. In on pojde pred njim v Elijevem duhu in moči, da obrne srca očetov k otrokom in neverne k modrosti pravičnih, da naredi Gospodu ljudstvo pripravljeno.

In Zaharija je dejal angelu: Po čem naj to spoznam? Zakaj jaz sem star in moja žena je priletna. Angel je odgovoril in mu dejal: Jaz sem Gabrijel, ki stojim pred Bogom in sem poslan, da govorim s teboj in da ti tole oznamim. In glej, postal boš nem in ne boš mogel govoriti do tistega dne, ko se bo to zgodilo, zato ker nisi veroval mojim besedam, ki se morajo izpolniti v svojem času. In ljudstvo je čakalo Zaharija in se čudilo, da se je tako dolgo mudil v templju. In ko je prišel ven, ni mogel govoriti z njimi. In spoznali so, da je videl prikazen v templju; a on jim je le namigoval in ostal nem.

In zgodilo se je, ko je minil čas njegove službe, da je odšel domov v svojo hišo. In po teh dneh je njegova žena Elizabeta postala noseča in skrivala se je pet mesecev, in je dejala: Tako mi je storil Gospod v teh dneh, ko je pogledal name, da mi odvzame sramoto med ljudmi.

In v šestem mesecu je Bog poslal angela Gabrijela v galilejsko mesto, ki mu je ime Nazaret, k devici, ki je bila zaročena možu z imenom Jožef, iz Davidove hiše, in tisti devici je bilo ime Marija. In angel je prišel k njej in je dejal: Veséli se, z milostjo obdarovana! Gospod je s teboj, blagoslovljena med ženami!

Ko pa ga je videla, se je prestrašila nad njegovim govorjenjem in je pomislila, kakšen pozdrav bi to bil. In angel ji je rekel: Ne boj se, Marija, pri Bogu si našla milost. Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila sina in imenovala ga boš Jezus! Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan; in Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in kraljeval bo nad Jakobovo hišo vekomaj, in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

Nato je Marija dejala angelu: Kako se bo to zgodilo, ko za nobenega moža ne vem? Angel je odgovoril in ji dejal: Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila; zato bo tudi to Sveto, ki bo iz tebe rojeno, imenovano Sin Božji. In glej, Elizabeta, tvoja teta, je tudi spočela sina, v svoji starosti, ko so o njej pravili, da je nerodovitna; in gre zdaj v šesti mesec. Zakaj pri Bogu ni nobena reč nemogoča. Marija pa je dejala: Glej, dekla sem Gospodova; zgôdi se mi, kakor si govoril! In angel je odšel od nje.

Marija pa se je iste dni dvignila, jadrno šla v gore, v mesto Judovo, in je prišla v Zaharijevo hišo in pozdravila Elizabeto. In zgodilo se je, ko je Elizabeta slišala Marijin pozdrav, da ji je dete poskočilo v telesu. In Elizabeta je bila napolnjena s Svetim Duhom in je glasno zaklicala in dejala: Blagoslovljena si ti med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa! In odkod meni to, da je prišla k meni mati mojega Gospoda? Glej, kakor hitro sem slišala glas tvojega pozdrava, je od veselja poskočilo dete v mojem telesu! In blagor ti, ki si verovala, zakaj dopolnjeno bo, kar ti je bilo povedano od Gospoda! In Marija je dejala:

Moja duša poveljuje Gospoda
in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju.

Zakaj on je pogledal na nizkost svoje dekle.

Glej, odslej me bodo vsi rodovi imeli za blagrovano.

Zakaj ta, ki je mogočen, mi je storil velike reči,
in njegovo ime je sveto.

In njegovo usmiljenje traja od nekdaj in venomer
za tiste, ki se ga bojé.

Izkazuje moč s svojo roko
in razkropi te, ki so ošabni v mislih svojega srca.

Mogočne peha s prestola
in povišuje nizke.

Lačne napolnjuje z dobroto
in bogate odpušča prazne.

Spomni se svojega usmiljenja
in pomaga svojemu hlapcu Izraelu.

Kakor je govoril našim očetom,
Abrahamu in njegovemu semenu vekomaj.

In Marija je ostala pri njej okoli tri mesece, potem se je zopet vrnila na svoj dom. Elizabeti pa je prišel njen čas, da rodi, in rodila je sina. In ko so njeni sosede in sorodniki slišali, da ji je Gospod izkazal veliko usmiljenje, so se veselili z njo.

In zgodilo se je na osmi dan, da so prišli obrezovat dete in so ga imenovali po njegovem očetu, Zaharija. Njegova mati pa je odgovorila in dejala: Nikakor, temveč Janez se mora imenovati! In dejali so ji: Saj ni nikogar v tvojem sorodstvu, ki bi mu bilo tako ime. In pomignili so njegovemu očetu, kako bi on hotel, da bi ga imenovali. In naročil si je dati tablico in napisal je in dejal: Janez je njegovo ime. In vsi so se začudili. In zdajci so se odprla njegova usta in njegov jezik in je govoril in hvalil Boga. In strah je obšel vse njegove sosede. In to dejanje se je razglasilo po vseh judejskih gorah. In vsi, ki so to slišali, so si to vzeli k srcu in so dejali: Kaj meniš, da bo iz tega deteta? Zakaj Gospodova roka je bila z njim.

In njegov oče Zaharija je bil poln Svetega Duha; prerokoval je in dejal:

Hvaljen bodi Gospod, Izraelov Bog,
zakaj on je obiskal in odrešil svoje ljudstvo!

In postavil nam je rog zveličanja
v hiši svojega služabnika Davida.

Kakor je nekdaj govoril
z usti svojih svetih prerokov,
da nas bo On odrešil od naših sovražnikov
in iz rok vseh, ki nas sovražijo;

in da bo izkazal usmiljenje našim očetom
in se bo spomnil svoje svete zaveze
in prisege, ki jo je prisegel našemu očetu Abrahamu, da nam bo dal,
da mu, rešeni iz rok svojih sovražnikov, služimo brez strahu vse svoje žive dni
v svetosti in pravičnosti, ki je njemu pogodu.
In ti, dete, boš imenovano prerok Najvišjega;
ti pojdeš pred Gospodom, da mu pripraviš njegovo pot.
In dajes njegovemu ljudstvu spoznanje zveličanja,
ki je v odpuščenju njihovih grehov.
Po prisrčnem usmiljenju našega Boga,
po katerem nas je obiskalo vzhajanje z višave,
da razsvetli tiste, ki sedé v temi in v senci smrti,
in da vodi naše noge na pot miru.

In dete je raslo in se krepilo v duhu. In bil je v puščavi do časa, ko naj bi stopil pred izraelsko ljudstvo.

II.

Zgodilo pa se je v tistem času, da je izšla zapoved cesarja Avgusta, da bi se naj popisal ves svet. To popisovanje je bilo prvo in zgodilo se je v času, ko je bil Kvirinij deželni oblastnik v Siriji. In vsi so šli, da bi se dali popisati, vsak v svoje mesto.

Tedaj je šel tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta gor v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, zato ker je bil iz Davidove hiše in rodovine, da bi se dal popisati z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča.

Zgodilo pa se je, ko sta bila tam, je prišel čas, da bi morala roditi. In rodila je svojega prvorojenega sina in ga povila v plenice in ga položila v jaslje, zakaj sicer niso imeli prostora v gostišču.

In pastirji so bili v tistem kraju pod milim nebom in so čuli in držali stražo ponoči čez svojo čredo. In Gospodov angel je pristopil k njim in Gospodova svetloba jih je obsijala, in silno so se prestrašili. In angel jim je rekel: Ne bojte se, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki se bo zgodilo vsemu ljudstvu: Zakaj danes vam je rojen Zveličar, ki je Kristus, Gospod, v Davidovem mestu. In to vam bodi znamenje: našli boste dete, v plenice povito, ležeče v jasljih. In hipoma je bila z angelom množica nebeške vojske, ti so hvalili Boga in dejali: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir in v ljudeh dobra volja!

In zgodilo se je, ko so angeli šli od njih v nebesa, so si pastirji dejali med seboj: Pojdimo do Betlehema, da bomo videli to reč, ki se je zgodila, katero nam je dal oznaniti Gospod! In hitro so prišli in našli Marijo in Jožefa in dete, da je ležalo v jaslilih. Ko pa so to videli, so razglasili besedo, ki jim je bila povedana o tem detetu. In vsi, ki so to slišali, so se čudili temu, kar so jim pripovedovali pastirji. Marija pa je ohranila vse te besede in jih je v svojem srcu premišljala. In pastirji so se spet vrnili in so častili in hvalili Boga za vse, kar so slišali in videli, kakor jim je bilo povedano.

In ko je minilo osem dni, da bi dete obrezali, so mu dali ime Jezus, ki ga je bil imenoval angel, preden je bil spočet v materinem telesu.

In ko so bili prišli dnevi očiščevanja po Mojzesovi Postavi, so ga prinesli v Jeruzalem, da bi ga postavili pred Gospoda, kakor je pisano v Gospodovi Postavi: Vsak deček, ki prvič odpre maternico, naj bo imenovan: posvečen Gospodu, in naj opravijo daritev po tem, kakor je rečeno v Gospodovi Postavi: par grlic ali dva mlada goloba.

In glej, v Jeruzalemu je bil človek z imenom Simeon in ta človek je bil pravičen in bogaboječ in je čakal tolažbe za Izrael in Sveti Duh je bil v njem. In prejel je odgovor od Svetega Duha, da ne bo videl smrti, preden ne bo videl Kristusa, Gospodovega, in je prišel po opominu Duha v tempelj.

In ko so starši prinesli otroka Jezusa v tempelj, da bi zanj storili, kakor je bila navada, po Postavi, tedaj ga je on vzel v svoje naročje in hvalil Boga in je dejal:

Gospod, sedaj odpusti svojega služabnika,
da v miru odide, kakor si govoril,
zakaj moje oči so videle tvojega Zveličarja,
ki si ga pripravil pred vsemi narodi,
luč v razsvetljenje poganov
in v čast tvojega ljudstva Izraela.

In njegov oče in njegova mati sta se čudila temu, kar se je govorilo o njem. In Simeon jih je blagoslovil in je dejal Mariji, njegovi materi: Glej, ta bo postavljen v padec in v vstajenje mnogim v Izraelu in za znamenje, kateremu se bo nasprotovalo. In meč bo šel skozi tvojo lastno dušo, da se razodenejo misli iz mnogih src.

In bila je tu prerokinja Ana, Fanuelova hči, iz Aserjevega rodu. Ta je bila zelo stara in je živela z možem sedem let po svojem devištvu in je bila vdova okoli štiriinosemdeset let, ta nikdar ni zapustila templja in je s postom in z

molitvami služila Bogu dan in noč. Ta je tudi pristopila prav tisto uro in je slavila Gospoda in govorila o njem vsem, ki so v Jeruzalemu čakali odrešenja.

In ko so vse dokončali po Gospodovi Postavi, so se ponovno vrnili v Galilejo, v svoje mesto Nazaret. Dete pa je raslo in se krepilo v Duhu, polno modrosti, in Božja milost je bila z njim.

In njegovi starši so vsako leto hodili v Jeruzalem na velikonočni praznik. In ko je bil star dvanajst let, so šli gor v Jeruzalem po navadi tega praznika. In ko so ti dnevi minili, da so spet šli domov, je ostal otrok Jezus v Jeruzalemu; in njegovi starši tega niso vedeli. Oni pa so menili, da je v družini, in šli so dan hodá in ga iskali pri sorodnikih in pri znancih. In ko ga nista našla, sta šla spet v Jeruzalem in ga iskala. In zgodilo se je čez tri dni, da sta ga našla v templju, sedečega sredi med učenci, da jih je poslušal in jih vpraševal. In vsi, ki so ga poslušali, so se čudili njegovi razumnosti in njegovim odgovorom.

In ko sta ga zagledala, sta se začudila in njegova mati mu je dejala: Moj sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala! In on jima je dejal: Kaj je, da sta me iskala? Ali ne vesta, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta? In ona nista razumela besede, ki jo jima je govoril. In je šel z njima dol in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren. In njegova mati je vse te besede ohranila v svojem srcu. In Jezus je napredoval v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

III.

V petnajstem letu cesarstva cesarja Tiberija pa, ko je bil Poncij Pilat deželni upravitelj v Judeji in Herod tetararh v Galileji in njegov brat Filip tetararh v Itureji in v Trahoniški pokrajini in Lizanija tetararh v Abileni, ko sta bila Ana in Kajfa vélika duhovnika, je prišla Božja beseda k Janezu, Zaharijevemu sinu, v puščavi. In šel je povsod ob Jordanu in oznanjal krst spokorjenja v odpuščanje grehov, kakor je pisano v knjigi govorov preroka Izaija: Glas pridigarja je v puščavi; pripravite pot Gospodu in poravnajte njegove steze! Vse doline morajo biti izpolnjene in vse gore in hribi morajo biti znižani, in kar je krivega, mora biti zravnano, in kar je grčasto, mora biti gladka pot; in vse meso bo videlo Božjega Zveličarja.

Tedaj je dejal ljudstvu, ki je prihajalo ven k njemu, da bi se mu dalo krstiti: Modrasov rod, kdo vas je poučil, da boste ubežali prihodnjemu srdu? Glejte torej, da prinesete pravi sad spokoritve in ne začenjajte govoriti v sebi: Abrahama imamo za očeta; zakaj povem vam, Bog more Abrahamu iz tega kamena

obuditi otroke! Že je sekira nastavljena drevju pri korenini; katero drevo tedaj, ki ne prinese dobrega sadu, bo posekano in vrženo v ogenj.

In ljudstvo ga je vprašalo in dejalo: Kaj naj tedaj storimo? Odgovoril je in jim dejal: Kdor ima dve suknji, ta naj da tistemu, ki nima nobene, in kdor ima hrane, naj stori prav tako.

Cestninarji so tudi prišli, da bi se dali krstiti, in so mu dejali: Mojster, kaj naj tedaj storimo mi? On jim je rekel: Ne terjajte več, kakor je določeno!

Tedaj so ga tudi vojaki vprašali in so dejali: Kaj naj tedaj mi storimo? In rekel jim je: Nikomur ne delajte sile in krivice in bodite zadovoljni s svojo plačo! Ko pa je ljudstvo menilo in so vsi v svojem srcu mislili o Janezu, če ni morda on Kristus, je Janez odgovoril in je vsem dejal: Jaz vas krščujem z vodo; pride pa močnejši za menoj, ki mu ne zadoščam, da bi odvezal jermene na njegovem obuvalu; ta vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem. V njegovi roki je velnica in pometel bo svoje gumno in bo spravil pšenico v svoje kašče, pleve pa bo sežgal z večnim ognjem. In z marsičim drugim je opominjal in oznanjeval ljudstvu.

Tetrarh Herod pa, ker ga je svaril zaradi Herodiade, žene njegovega brata, in zavoljo vsega hudega, kar je Herod delal, je poleg vsega še vrgel Janeza v ječo.

Zgodilo se je pa, ko se je vse ljudstvo dalo krstiti in je tudi Jezus bil krščen in je molil, se je odprlo nebo in Sveti Duh je prišel dol nanj v telesni podobi kakor golob in glas je prišel iz nebes in je dejal: Ti si moj ljubljeni Sin, nad katerim imam zadovoljstvo.

In Jezus je prišel v trideseta leta in imeli so ga za Jožefovega sina, ta pa je bil Ēlijev sin.

Ta je bil Matatov sin. Ta je bil Levijev sin. Ta je bil Melkijev sin. Ta je bil Janajev sin. Ta je bil Jožefov sin. Ta je bil Matitjajev sin. Ta je bil Amosov sin. Ta je bil Nahumov sin. Ta je bil Heslijev sin. Ta je bil Nagajev sin. Ta je bil Mahatov sin. Ta je bil Matitjajev sin. Ta je bil Šimejev sin. Ta je bil Jožefov sin. Ta je bil Jodajev sin. Ta je bil Johananov sin. Ta je bil Rejšajev sin. Ta je bil Zerubabelov sin. Ta je bil Šealatielov sin. Ta je bil Nerijev sin. Ta je bil Melkijev sin. Ta je bil Adijev sin. Ta je bil Kosamov sin. Ta je bil Almadamov sin. Ta je bil Erov sin. Ta je bil Jesov sin. Ta je bil Eliezerjev sin. Ta je bil Jorimov sin. Ta je bil Matatov sin. Ta je bil Levijev sin. Ta je bil Simeonov sin. Ta je bil Judov sin. Ta je bil Jožefov sin. Ta je bil Jonamov sin. Ta je bil Eljakimov sin. Ta je bil Maljajev sin. Ta je bil Mijnajev sin. Ta je bil Matatajev sin. Ta je bil Natanov sin. Ta je bil Davidov sin. Ta je bil Jesejev sin. Ta je bil Obedov sin. Ta je bil Boazov sin. Ta je bil Salmonov sin. Ta je bil Nahšonov sin. Ta je bil Aminadabov sin. Ta je bil Arnijev sin. Ta je bil Hecronov sin. Ta je bil Perecov sin. Ta je bil

Judov sin. Ta je bil Jakobov sin. Ta je bil Izakov sin. Ta je bil Abrahamov sin. Ta je bil Tarov sin. Ta je bil Nahorjev sin. Ta je bil Serugov sin. Ta je bil Ravejev sin. Ta je bil Pelegov sin. Ta je bil Eberjev sin. Ta je bil Šelahov sin. Ta je bil Kenanov sin. Ta je bil Arpakšadov sin. Ta je bil Semov sin. Ta je bil Noetov sin. Ta je bil Lamehov sin. Ta je bil Matuzalemov sin. Ta je bil Enohov sin. Ta je bil Jeredov sin. Ta je bil Mahalalelov sin. Ta je bil Kenanov sin. Ta je bil Enošev sin. Ta je bil Setov sin. Ta je bil Adamov sin. Ta je bil Božji.

IV.

Jezus pa, poln Svetega Duha, je znova prišel od Jordana in Duh ga je peljal v puščavo; in hudič ga je skušal štirideset dni. In nič ni jedel tiste dni; in ko so ti minili, je bil lačen. Hudič pa mu je rekel: Ako si ti Božji Sin, tako reci temu kamenju, naj postane kruh! In Jezus je odgovoril in mu dejal: Pisano je, da človek ni živ od samega kruha, temveč od vsake Božje besede.

In hudič ga je peljal na visoko goro in mu je pokazal vsa kraljestva sveta, kakor bi trenil z očmi, in mu je rekel: Vso to oblast in njihovo slavo ti bom dal, zakaj meni je izročena, in dajem jo, komur hočem. Ako me boš torej molil, bo vse tvoje. Jezus mu je odgovoril in rekel: Poberi se proč od mene, Satan, zakaj pisano je: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi!

In peljal ga je v Jeruzalem in ga postavil na vrh templja in mu rekel: Če si ti Božji Sin, spusti se odtod tja dol, zakaj pisano je: Svojim angelom bo zapovedal zate, da te varujejo in nosijo na rokah, da kje z nogo ne zadeneš ob kamen. Jezus je odgovoril in mu dejal: Rečeno je: Nimaš izkušati Gospoda, svojega Boga! In ko je hudič končal vse te skušnjave, je za nekaj časa šel proč od njega.

In Jezus je spet prišel v moči Duha v Galilejo; in glas o njem se je razširil okoli po vsej deželi. In učil je v njihovih shodnicah in vsi so ga slavili.

In prišel je v Nazaret, kjer je bil vzrejen; in je šel po svoji navadi na sobotni dan v shodnico in vstal je in hotel brati. Tedaj so mu dali knjigo preroka Izaija; in ko je knjigo odprl, je našel mesto, kjer je pisano: Gospodov Duh je pri meni, zato me je mazilil in me poslal, da naj oznanjam evangelij ubogim, da ozdravim te, ki so potrtega srca, in da oznanim jetnikom, da bodo izpuščeni in slepcem vid, teptanim, da bodo izpuščeni na svobodo, da razglasim Gospodu prijetno leto.

In ko je knjigo zaprl, jo je oddal služabniku in je sedel in oči vseh v shodnici so gledale vanj. In začel jim je govoriti: Danes se je izpolnilo to pismo v vaših ušesih. In vsi so mu pričali in se čudili ljubeznivim besedam, ki so prihajale iz njegovih ust, in so dejali: Ali ni ta Jožefov sin? In jim je dejal: Gotovo mi boste

povedali rek: Zdravnik, pomagaj sam sebi! Zakaj slišali smo velike reči o tebi, storjene v Kafarnaumu; stori te tudi tu v svoji očetnjavi! On pa je dejal: Resnično vam povem, noben prerok ni prijeten v svoji očetnjavi.

A v resnici vam povem, da je bilo v Elijevem času veliko vdov v Izraelu, ko je bilo nebo zaprto tri leta in šest mesecev, da je bila velika lakota po vsej deželi, in k nobeni teh ni bil poslan Elija, kakor le v Sarepto Sidonsko k neki vdovi. In veliko gobavcev je bilo v času preroka Elizeja v Izraelu. A nobeden od njih ni bil očiščen, kakor le Naaman iz Sirije. In vsi, ki so bili v shodnici, so postali polni srda; ko so to slišali, so vstali in ga pahnili ven iz mesta in ga peljali na vrh gore, na kateri je bilo sezidano njihovo mesto, da bi ga sunili dol. A on je šel proč sredi med njimi. In prišel je v Kafarnaum, galilejsko mesto, in jih je učil ob sobotah. In so se začudili njegovemu nauku, zakaj njegovo govorjenje je bilo z oblastjo.

In v shodnici je bil človek, obseden od nečistega hudiča, in ta je glasno vpil in dejal: Kaj imaš z nami, Jezus iz Nazareta? Prišel si, da nas pogubiš? Vem, kdo si: Sveti Božji. In Jezus mu je zapretil in rekel: Umolknj in pojdi iz njega! In hudi duh ga je vrgel v sredo mednje in šel iz njega in mu ni storil nobene škode. In vse je obšel strah in pomenkovali so se med seboj in so dejali: Kakšna je ta reč, da z močjo in oblastjo zapoveduje nečistim duhovom, in ti gredo ven? In glas o njem je šel na vse strani po deželi.

In dvignil se je iz shodnice in prišel v Simonovo hišo in Simonova tašča je imela hudo mrzlico; in prosili so ga zanjo. In stopil je k njej in zapovedal mrzlici in ta jo je zapustila; in zdajci je vstala in jim stregla.

In ko je sonce zašlo, so vsi, ki so imeli bolnike z mnogoterimi boleznimi, te privedli k njemu; on pa je na vsakega izmed njih položil roke in jih ozdravil. Iz veliko njih pa so šli tudi hudobni duhovi in so vpili in dejali: Ti si Kristus, Božji Sin! On pa jim je zapretil in jim ni dal govoriti, zakaj vedeli so, da je on Kristus.

Ko pa se je zdanilo, je šel ven na samotni kraj; in ljudstvo ga je iskalo, in prišli so k njemu in ga zadrževali, da ne bi šel od njih. On pa jim je dejal: Tudi drugim mestom moram oznanjevati evangelij o Božjem kraljestvu, zakaj zato sem poslan. In pridigoval je po galilejskih shodnicah.

V.

Zgodilo se je pa, da so se ljudje drenjali k njemu, da bi poslušali Božjo besedo, on pa je stal pri Genezareškem jezeru. In videl je dva čolna, stoječa ob morju; ribiči pa so bili izstopili iz njiju in so izpirali svoje mreže. In vstopil je v enega teh čolnov, ki je bil Simonov, in ga je zaprosil, da bi ga zapeljal malo proč od

kraja. In sédel je in učil ljudstvo iz čolna. In ko je nehal govoriti, je rekel Simonu: Odrini na globoko in vrzite svoje mreže, da naredite vleko. In Simon je odgovoril in mu dejal: Mojster, vso noč smo delali in ničesar nismo ujeli; a na tvojo besedo bom vrgel mrežo. In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib; in mreža se jim je trgala. In namignili so svojim tovarišem, ki so bili v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat vleči. In so prišli in napolnili oba čolna, tako da sta se potapljala. Ko je Simon Peter to videl, je padel k Jezusovim kolenom in rekel: Gospod, pojdi stran od mene, ker sem grešen človek! Zakaj strah ga je obšel in vse, ki so bili z njim, ob ulovu rib, ki so jih zajeli; ravno tako tudi Jakoba in Janeza, Zebedejeva sinova, Simonova tovariša. In Jezus je rekel Simonu: Ne boj se; zakaj odslej boš ljudi lovil! In povlekli so čolne k bregu, pustili tam vse in odšli za njim.

In zgodilo se je, ko je bil v nekem mestu; glej, mož, poln gob. Ko je ta zagledal Jezusa, je padel na obraz in ga prosil in dejal: Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti. In iztegnil je roko, se ga dotaknil in dejal: Hočem, bodi očiščen! In zdajci so gobe šle od njega. In on mu je zapovedal, naj nikomur ne pove: Temveč pojdi, pokaži se duhovniku in daruj za svoje očiščenje, kakor je zapovedal Mojzes, njim v pričevanje! Glas o njem pa se je še bolj razširil, in veliko ljudstva se je zbralo, da bi poslušali in da bi bili ozdravljeni svojih bolezni. On pa se je umaknil v puščavo in je molil.

In zgodilo se je neki dan, da je učil, in tam so sedeli farizeji in pismouki, ki so prišli iz vseh trgov v Galileji in Judeji in iz Jeruzalema. In Gospodova moč je šla od njega in je vsem pomagal. In glej, neki možje so prinesli na postelji nekega človeka, ta je bil mrtvouden, in so poskušali, kako bi ga prinesli in položili predenj. In ko spričo ljudstva niso našli, po kateri strani bi ga prinesli noter, so šli na streho in ga skozi strešnike spustili s posteljo vred v sredo, pred Jezusa. In ko je videl njihovo vero, mu je dejal: Človek, tvoji grehi so ti odpuščeni.

In pismouki in farizeji so začeli premišljati in so dejali: Kdo je ta, ki govori takšno bogokletje? Kdo more odpuščati grehe kakor le Bog sam? Ko je pa Jezus spoznal njihove misli, je odgovoril in jim dejal: Kaj premišlujete v svojih srcih? Kaj je lažje reči: Tebi so tvoji grehi odpuščeni, ali reči: Vstani in hodi? Da pa boste vedeli, da ima Sin človekov oblast na zemlji odpuščati grehe, je rekel mrtvoudnemu: Tebi pravim, vstani in vzemi svojo posteljo in pojdi domov! In zdajci je vstal pred njihovimi očmi in vzel posteljo, na kateri je ležal, in odšel domov in častil Boga. In vsi so se prestrašili in so častili Boga in so postali polni strahu in so dejali: Čudne reči smo videli danes.

In potem je odšel in zagledal cestnarja, po imenu Levi, sedečega na mitnici, in mu je rekel: Hodi za menoj! In pustil je vse, vstal in je šel za njim. In ta

Levi mu je pripravil v svoji hiši veliko pojedino; in veliko cestinarjev in drugih je sedelo z njim za mizo. In pismouki in farizeji so godrnjali zoper njegove učence in so dejali: Zakaj jeste in pijete s cestinarji in grešniki? In Jezus je odgovoril in jim dejal: Zdravi ne potrebujejo zdravnika, temveč bolni. Prišel sem klicat grešnike, da se izpokoré, in ne pravičnih.

Oni pa so mu dejali: Zakaj se Janezovi učenci tako pogosto postijo in toliko molijo? Ravno tako tudi učenci farizejev; tvoji učenci pa jedo in pijejo! Jezus pa jim je dejal: Ne morete svatov priganjati k postu, dokler je ženin z njimi! Pride pa čas, da bo ženin vzet od njih, tedaj se bodo oni postili. In pravil jim je priliko: Nihče ne šiva zaplate z nove obleke na staro obleko, sicer razdre novo in zaplata z nove se stari ne prilega. In nihče ne vliva mošta v stare mehove, sicer mošt mehove raztrga in se razlije, mehovi pa se uničijo; temveč je treba mošt vlivati v nove mehove, in tako bo oboje obvarovano. In nihče, kdor pije starino, noče zdajci novega, zakaj on pravi: Tisto staro je boljše.

VI.

In zgodilo se je na drugi dan po prvi soboti, da je šel skozi žitno setev, in njegovi učenci so smukali klasje, ga meli z rokami in jedli. Nekateri izmed farizejev pa so jim dejali: Zakaj delate, kar se ne spodobi delati ob sobotah? In Jezus je odgovoril in jim dejal: Ali niste brali tega, kar je storil David, ko je bil lačen on in ti, ki so bili z njim? Kako je šel v Božjo hišo in je vzel izpostavljene kruhe in jih jedel in dal tudi tistim, ki so bili z njim, ki jih sicer ne sme jesti nihče razen duhovnikov. In jim je dejal: Sin človekov je tudi gospod nad soboto.

Zgodilo pa se je na neko drugo soboto, da je šel v shodnico in učil. In tam je bil človek, čigar desna roka je bila suha. Pismouki in farizeji pa so pazili nanj, ako bi tudi v soboto ozdravljaj, da bi našli kaj, da bi ga mogli zatožiti. On pa je vedel za njihove misli in je rekel možu s to suho roko: Vstani in stopi naprej! In vstal je in stopil tja. Tedaj jim je Jezus dejal: Vprašam vas: Kaj se spodobi storiti ob sobotah: dobro ali hudo; življenje obvarovati ali ga pogubiti? In pogledal je vse naokoli in rekel temu človeku: Iztegni svojo roko! In on je to storil in njegova roka je postala zdrava kakor ona prva. Oni pa so šli iz uma in med seboj so govorili, kaj bi storili Jezusu.

Zgodilo pa se je v tistem času, da je odšel na goro molit, in čez noč je vztrajal v molitvi k Bogu. In ko se je zdanilo, je poklical svoje učence; in izvolil jih je dvanajst, ki jih je tudi imenoval apostole: Simona, ki ga je imenoval Peter, in Andreja, njegovega brata, Jakoba in Janeza, Filipa in Bartolomeja, Matevža in

Tomaža, Jakoba, Alfejevega sina, Simona, imenovanega Zelot, Juda, Jakobovega sina, in Juda Iškarijota, izdajalca.

In šel je z njimi dol in stopil na neko mesto na polju in trop njegovih učencev in velika množica ljudi iz vse Judeje in iz Jeruzalema in iz Tira in Sidona, ki ležita pri morju, ki so prišli, da bi ga poslušali in da bi bili ozdravljeni svojih bolezni; in tisti, ki so jih mučili nečisti duhovi, in so bili ozdravljeni. In vse ljudstvo se ga je hotelo dotakniti, zakaj od njega je šla moč in on jih je vse ozdravil.

In povzdignil je oči k svojim učencem in je dejal: Blagor vam ubogim, zakaj vaše je Božje kraljestvo. Blagor vam, ki trpite lakoto, zakaj nasičeni boste. Blagor vam, ki sedaj jočete, zakaj smejali se boste. Blagor vam, kadar vas ljudje sovražijo in vas izobčujejo in vam očitajo in zametujejo vaše ime kot hudobno zaradi Sina človekovega. Veselite se tistikrat in poskakujte od veselja! Zakaj glejte, veliko je vaše plačilo v nebesih; ravno tako so njihovi očetje delali s preroki.

Ampak gorje vam bogatim, zakaj svojo tolažbo že imate. Gorje vam, ki ste siti, zakaj lačni boste. Gorje vam, ki se sedaj smejete, zakaj žalovali boste in jokali. Gorje vam, kadar vsi govorijo o vas dobro; ravno tako so delali njihovi očetje lažnim prerokom.

Vam pa povem, ki poslušate: Ljubite svoje sovražnike; storite dobro tem, ki vas sovražijo; blagoslavlajte te, ki vas preklinjajo, molite za te, ki vas žalijo! In kdor te udari po enem licu, temu nastavi tudi drugo! In kdor ti vzame plašč, temu tudi suknje ne brani! Kdor te česa prosi, mu daj! In od tega, ki vzame kaj tvojega, ne zahtevaj nazaj! In kakor hočete, da bi ljudje vam storili, tako storite tudi vi njim! In ako ljubite tiste, ki ljubijo vas, kakšna hvala vam gre zato? Tudi grešniki ljubijo tiste, ki njih ljubijo. In ako dobro storite tistim, ki vam store dobro, kakšna hvala vam gre? Zakaj grešniki delajo ravno tako. In če posojate tistim, od katerih upate zopet prejeti, kakšna hvala vam gre? Zakaj tudi grešniki posojajo grešnikom, da prejmejo enako nazaj. Ampak ljubite tudi svoje sovražnike, dobro delajte in posojajte, kjer ne pričakujete ničesar; in veliko bo vaše plačilo in boste otroci Najvišjega; zakaj on je dobrotljiv nehvaležnim in hudobnim.

Zato bodite usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen! Ne sodite, tako tudi ne boste sojeni! Ne obsojajte, tako tudi ne boste obsojeni! Odpuščajte, tako vam bo odpuščeno! Dajajte, tako vam bo dano! Polno, potlačeno in potreseno in obilno mero bodo dali v vaše naročje; zakaj ravno s to mero, s katero vi merite, se bo tudi vam merilo.

Pravil pa jim je tudi priliko: Ali more slepec slepca voditi? Ali ne padeta oba v jamo? Učenec ni nad svojim mojstrom; ko pa je učenec kakor njegov

mojster, je popoln. Kaj vendar vidiš troho v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne čutiš? Ali kako moreš reči svojemu bratu: Drži, brat, da vzamem troho iz tvojega očesa, in ti bruna, ki je v tvojem lastnem očesu, ne vidiš? Hinavec, vzemi najprej bruno iz svojega očesa in potem glej, da vzameš troho iz očesa svojega brata! Zakaj ni dobro tisto drevo, ki prinaša gnil sad, in nobeno gnilo drevo ne prinaša dobrega sadu. Vsako drevo se spozna po svojem sadu. Zakaj fige se ne nabirajo v trnju in grozdje se ne trga v robidovju. Dober človek prinaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro. Hudoben človek pa prinaša hudo iz hudega zaklada svojega srca; zakaj česar je srce polno, to usta govore.

Kaj pa me kličete: Gospod, Gospod, in ne storite, kar vam rečem! Kdor pride k meni in posluša mojo besedo in jo izpolnjuje, za tega vam hočem pokazati, komu je podoben: Podoben je človeku, ki je zidal hišo in je globoko kopal in postavil temelj na skalo; in ko je prišla povodenj, je pridrla voda k tisti hiši, a je ni mogla omajati, zakaj utemeljena je bila na skali. Kdor pa sliši in tega ne stori, je podoben človeku, ki je zidal hišo na zemlji brez temelja; in je k njemu pridrla voda in je zdajci padla, in veliko tiste hiše se je porušilo.

VII.

Ko pa je končal pred ljudstvom vse svoje besede, je odšel v Kafarnaum. Hlapec nekega stotnika, ki je tega hlapca ljubil, je ležal na smrtni postelji. Ko pa je slišal o Jezusu, je poslal k njemu starešine Judov in ga prosil, da bi prišel in ozdravil njegovega hlapca. Ko pa so ti prišli k Jezusu, so ga silno prosili in so dejali: Vreden je, da mu to izkažeš; zakaj on ljubi naš narod in sezidal nam je shodnico. Jezus pa je odšel z njimi. In ko že niso bili več daleč od hiše, je stotnik poslal k njemu prijatelje in mu dal sporočiti: Gospod, nikar se ne trudi; nisem vreden, da stopiš pod mojo streho. Zato se tudi nisem štel za vrednega, da bi sam prišel k tebi; temveč reci le eno besedo in moj hlapec bo zdrav. Zakaj tudi jaz sem človek, podvržen gosposki, in imam vojake pod seboj, in rečem temu: Pojdi tja, in gre, in drugemu: Pridi sem, in pride, in svojemu hlapcu: Stori to, in stori. Ko pa je Jezus to slišal, se je začudil in se ozrl okoli sebe, in ljudstvu, ki je šlo za njim, je dejal: Povem vam, take vere v Izraelu še nisem našel. In ko so ti, ki so bili poslani, spet prišli domov, so bolnega hlapca našli zdravega.

In zgodilo se je potem, da je šel v mesto z imenom Nain in veliko njegovih učencev in ljudi je šlo z njim. Ko pa se je približal mestnim vratom, glej, so nesli ven mrliča, edinega sina svoje matere, in ta je bila vdova; in veliko ljudstva

je šlo z njo iz mesta. In ko jo je Gospod ugledal, se mu je zasmilila v srce in ji je rekel: Ne joči! In je pristopil in se dotaknil nosil, in ti, ki so nosili, so se ustavili. In rekel je: Mladenič, rečem ti, vstani! In mrlič je sédel in začel govoriti. In dal ga je njegovi materi. In strah je obšel vse in častili so Boga in dejali: Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo. In raznesel se je glas o njem po vsej judejski deželi in okoli vseh bližnjih dežel.

In Janezu so njegovi učenci vse to oznanili. In poklical je k sebi dva svoja učenca in poslal ju je k Jezusu in mu je pustil povedati: Ali si ti ta, ki ima priti, ali naj čakamo koga drugega? Ko sta pa moža prišla k njemu, sta dejala: Janez Krstnik naju je poslal k tebi povedat: Ali si ti tisti, ki ima priti, ali naj čakamo koga drugega? V tisti uri pa jih je veliko ozdravil bolezní in težav in hudih duhov in veliko slepcem je podaril vid. In Jezus je odgovoril in jima rekel: Pojdita in oznanita Janezu, kar sta videla in slišala: slepci vidijo, hromci hodijo, gobavci postajajo čisti, gluhi slišijo, mrtvi vstajajo in ubogim se oznanja evangelij. In blagor temu, ki se nad menoj ne pohujša!

Ko pa sta Janezova sla odšla, je Jezus začel govoriti ljudstvu o Janezu: Kaj ste šli v puščavo gledat? Trs, ki ga veter maje sem ter tja? Ali kaj ste šli gledat? Ste hoteli videti človeka v mehkem oblačilu? Glejte, kateri se oblačijo v gosposko obleko in živé v slasteh, ti so v kraljevih dvorih. Ali kaj ste hodili gledat? Ste hoteli videti preroka? Ja, jaz vam povem, kateri je več kakor prerok. On je ta, o katerem je pisano: Glej, svojega angela pošiljam semkaj pred tvojim obličjem, da pripravi tvojo pot pred teboj. Zakaj povem vam, da med temi, ki so rojeni od žená, ni večjega preroka od Janeza Krstnika; kdor pa je najmanjši v Božjem kraljestvu, je večji od njega.

In vse ljudstvo, ki ga je poslušalo, in cestninarji so dali Bogu prav, in so se pustili krstiti z Janezovim krstom. Ampak farizeji in pismouki so zavrgli Božji svet, sami zoper sebe, in se mu niso pustili krstiti.

Gospod pa je dejal: Komu torej naj primerjam ljudi tega rodu in komu so podobni? Podobni so otrokom, ki posedajo na trgu in si med seboj kličejo in pravijo: Piskali smo vam in niste plesali; žalostinke smo vam peli in niste jokali. Zakaj Janez Krstnik je prišel in ni jedel kruha in ni pil vina, in vi pravite: Hudiča ima! Sin človekov je prišel, ta jé in pije, in vi pravite: Glej, ta človek je požrešnež in pijanec, prijatelj cestninarjev in grešnikov! In modrost se mora dati opravičiti od vseh svojih otrok.

Eden izmed farizejev pa ga je prosil, da bi z njim jedel. In šel je v hišo tega farizeja in je sedel k mizi. In glej, neka žena je bila v tem mestu, bila je grešnica. Ko je izvedela, da je on sedel pri mizi v farizejevi hiši, je prinesla posodo mazila in

je od zadaj pristopila k njegovim nogam, jokala in začela močiti njegove noge s solzami in jih brisati z lasmi svoje glave in poljubljala je njegove noge in jih mazila s tem mazilom. Ko pa je to videl farizej, ki ga je bil povabil, je sam pri sebi rekel in dejal: Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kdo in kakšna je ta žena, ki se ga dotika, zakaj grešnica je. Jezus je odgovoril in mu dejal: Simon, imam ti nekaj povedati. On pa je rekel: Mojster, povej! Neki upnik je imel dva dolžnika; eden mu je bil dolžan petsto denarijev, drugi petdeset. Ker pa nista imela s čim plačati, je obema odpustil. Povej, kateri od obeh ga bo najbolj ljubil? Simon je odgovoril in dejal: Menim, da tisti, kateremu je največ odpustil. On pa mu je dejal: Prav si razsodil.

In obrnil se je k tej ženi in dejal je Simonu: Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo in nisi mi dal vode k nogam; ta pa mi je s solzami močila noge in jih otla z lasmi svoje glave. Nisi me poljubil; ta pa, odkar je prišla noter, ni nehala poljubovati mojih nog. Moje glave nisi mazilil z oljem, ona pa mi je z mazilom pomazila noge. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, zakaj veliko je ljubila. Komur pa se malo odpusti, tisti malo ljubi. In njej je dejal: Tebi so tvoji grehi odpuščeni. Tedaj so začeli ti, ki so sedeli z njim pri mizi, govoriti med seboj: Kdo je ta, ki tudi grehe odpušča? On pa je rekel ženi: Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru!

VIII.

In zgodilo se je potem, da je hodil skozi mesta in trge, in je pridigoval in oznanjal evangelij o Božjem kraljestvu, in z njim dvanajsteri. In tudi nekatere žene, ki jih je ozdravil zlih duhov in bolezni, zlasti Marija, ki se imenuje Magdalena, iz katere je izšlo sedem zlih duhov, Joana, žena Kuza, Herodovega oskrbnika, in Suzana in veliko drugih, ki so mu služile s svojim imetjem.

Ko pa se je zbralo veliko ljudstva in so hiteli iz vseh mest, jim je dejal v priliki: Sejelec je šel sejat svoje seme. In ko je sejal, ga je nekaj padlo ob pot in so ga poteptali, in ptice pod nebom so ga pozobale. In nekaj ga je padlo na skalo, in ko je vzkliko, je usahnilo, ker ni imelo vlage. In nekaj ga je padlo med trnje in trnje je zraslo z njim vred in ga zadušilo. In nekaj ga je padlo na dobro zemljo in je zraslo in prineslo stoteren sad. Ko je to rekel, je zaklical: Kdor ima ušesa za poslušanje, naj sliši!

Njegovi učenci pa so ga vprašali in so dejali: Kakšna naj bi bila ta prilika? On pa je dejal: Vam je dano, da spoznate skrivnosti Božjega kraljestva, drugim pa v prilikah, da gledajoč ne vidijo, poslušajoč ne razumejo. Ta prili-

ka pa je: Seme je Božja beseda. Tisti, ki so poleg ceste, so ti, ki slišijo, potem pride hudič in vzame besedo iz njihovega srca, da ne bi verovali in se rešili. Tisti pa, ki so na skali, so ti, ki besedo, ko jo slišijo, z veseljem sprejmejo; a ti nimajo korenin; nekaj časa verujejo, v času skušnjave pa odpadejo. Kar pa je padlo v trnje, to so ti, ki slišijo, a ker hodijo s skrbmi in bogastvom in užitki življenja, se s tem zaduše in ne prinesejo nobenega sadu. Kar pa pade v dobro zemljo, to so ti, ki besedo slišijo in jo ohranijo v pravem in dobrem srcu in prinesejo sad v potrpljenju. Nihče pa ne prižge luči, da bi jo poveznil pod posodo ali jo dal pod klop, temveč jo postavi na svečnik, da tisti, ki prihajajo, luč vidijo. Zakaj nič ni skritega, kar ne bi postalo očitno, in nič ni skrivnega, kar se ne bi izvedelo in prišlo na dan. Zato pazite, kako poslušate! Zakaj kdor ima, temu bo dano, kdor pa nima, temu bo vzeto tudi to, kar meni, da ima.

Tedaj pa so prišli njegova mati in bratje, in spričo ljudstva niso mogli priti do njega. In bilo mu je povedano: Tvoja mati in tvoji bratje stoje zunaj in te hočejo videti. On pa je odgovoril in jim dejal: Moja mati in moji bratje so ti, ki Božjo besedo poslušajo in to tudi storijo.

Zgodilo se je pa neki dan, da je stopil v čoln s svojimi učenci vred in jim je rekel: Prepeljimo se na ono stran morja. In so odrinili; in ko so se peljali, je zaspal. In prišel je vihar na morje in valovi so bili in bili so v veliki nevarnosti. Tedaj so pristopili k njemu in ga budili in so dejali: Mojster, mojster, pogubljamo se! Nato je vstal in zapretil vetru in valovom vode in so ponehali, in postalo je tiho. On pa jim je rekel: Kje je vaša vera? Oni pa so se bali in se začudili in dejali med seboj: Kdo je ta; zakaj vetrovom in vodi zapoveduje, in so mu pokorni? In peljali so se naprej, v deželo Gedarenov, ki je nasproti Galileji.

In ko je izstopil iz čolna na kopno, ga je srečal neki mož iz mesta, ki je imel dlje časa zle duhove in se ni oblačil v obleko, tudi v hiši ni prebival, temveč v grobovih. Ko pa je ugledal Jezusa, je vpil in padel predenj in glasno vpil in dejal: Kaj imaš z menoj, Jezus, Sin Boga, Najvišjega? Prosim te, ne muči me! Zakaj zapovedal je nečistemu duhu, da bi šel iz tega človeka. Zakaj dolgo časa ga je trpinčil in zvezan je bil z verigami in vkovan v železje in raztrgal je te vezi in zli duh ga je gonil v puščavo. In Jezus ga je vprašal in dejal: Kako ti je ime? On je dejal: Legija. Zakaj veliko zlih duhov je šlo vanj. In ti so ga prosili, naj jim ne zapove iti v brežno. Tam pa je bilo veliko krdelo svinj, na paši na gori; in prosili so ga, da bi jim dopustil iti vanje. In jim je dopustil. Nato so zli duhovi šli iz tistega človeka in so šli v svinje in krdelo se je pognalo in se prekucnilo

v morje in potonilo. Ko so pa pastirji videli, kaj se je zgodilo, so bežali in to oznanili po mestu in po vaseh.

In šli so ven gledat, kaj se je zgodilo; in prišli so k Jezusu in so našli tistega človeka, iz katerega so šli zli duhovi, da je sedel pri Jezusovih nogah, oblečen in pri pameti, in so se prestrašili. In ti, ki so to videli, so jim oznanili, kako je obsedenec postal zdrav. In vsa množica iz okoli ležečih dežel, Gedarenov, ga je prosila, da bi šel od njih; zakaj velik strah jih je obšel. In stopil je v čoln in se vrnil. Mož pa, iz katerega so zli duhovi šli, ga je prosil, da bi mogel biti pri njem. Jezus pa ga je odpravil in rekel: Pojdi zopet domov in povej, kako velike reči ti je storil Bog! In je šel in oznanjeval po vsem mestu, kako velike reči mu je storil Jezus.

In zgodilo se je, ko je Jezus spet prišel nazaj, ga je ljudstvo sprejelo, zakaj vsi so ga pričakovali. In glej, tedaj je prišel mož, po imenu Jair, ki je bil načelnik shodnice, in je padel Jezusu k nogam in ga prosil, naj pride v njegovo hišo. Zakaj imel je eno samo hčer, staro okoli dvanajst let, in ta je umirala. In ko je šel tja, se je ljudstvo drenjalo okoli njega.

In neka žena je bolehalo za krvotokom že dvanajst let in je vse, kar je imela, zapravila za zdravnike, a od nikogar ni mogla biti ozdravljena. Ta je pristopila od zadaj in se dotaknila roba njegovega oblačila in njen krvotok se je zdajci ustavil. In Jezus je dejal: Kdo se me je dotaknil? Ko pa so vsi tajili, je rekel Peter in ti, ki so bili z njim: Mojster, ljudstvo se drenja okoli tebe in te stiska, ti pa praviš: Kdo se me je dotaknil? Jezus pa je dejal: Nekdo se me je dotaknil, zakaj čutim, da je šla moč od mene. Ko pa je žena videla, da ni ostalo prikrito, je trepetaje pristopila in padla predenj in mu pred vsem ljudstvom oznanila, zaradi kakšnega razloga se ga je dotaknila in kako je zdajci postala zdrava. On pa ji je rekel: Bodi dobre volje, moja hči, tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru!

Dokler je še govoril, je prišel nekdo od družine načelnika shodnice in mu je dejal: Tvoja hči je umrla, ne utrujaj mojstra! Ko je pa Jezus to slišal, mu je odgovoril in dejal: Ne boj se, le veruj, in ona bo zdrava! Ko pa je prišel v hišo, ni pustil nikomur, da bi šel noter, kakor Petru in Jakobu in Janezu in očetu in materi tistega otroka. Oni pa so vsi jokali in žalovali za njo. On pa je rekel: Ne jočite, ni umrla, temveč spi. In posmehovali so se mu, ker so vedeli, da je umrla. On pa jih je izgnal ven in jo prijel za roko in zaklical in dejal: Otrok, vstani! In njen duh se je vrnil in zdajci je vstala. In naročil je, naj ji dajo jesti. In nje starši so se prestrašili. On pa jim je zapovedal, da bi nikomur ne povedali, kar se je zgodilo.

IX.

On pa je sklical dvanajstere in jim dal oblast in moč nad vsemi zlimi duhovi in da so mogli ozdravljati bolezni. In poslal jih je oznanjat Božje kraljestvo in ozdravljat bolnike. In rekel jim je: Ničesar ne jemljite s sabo na pot, ne palice ne torbe ne kruha ne denarja; tudi po dve suknji ne imejte! In ko greste v kako hišo, tam ostanite, dokler ne pojdete proč od tam! In katerikoli vas ne sprejmejo, odidite iz tistega mesta in otresite prah s svojih nog, v pričevanje zoper nje. In so odšli in obhodili vse trge, oznanjali so evangelij in povsod ozdravljali.

Vse to pa, kar se je godilo po njem, je prišlo do tetrarha Heroda. In on se je bal, ker so nekateri dejali: Janez je vstal od smrti; nekateri pa: Elija se je prikazal, drugi pa, da je vstal eden starih prerokov. In Herod je dejal: Janezu sem jaz odsekal glavo; kdo pa je ta, o katerem to slišim? In hotel ga je videti.

In apostoli so spet prišli nazaj in so po vrsti pripovedovali, kako so storili velike reči. In vzel jih je s seboj in se umaknil v puščavo k mestu, ki se imenuje Betsajda. Ko pa je ljudstvo za to izvedelo, je šlo za njim; in sprejel jih je in jim pravil o Božjem kraljestvu in ozdravljaj je tiste, ki so to potrebovali. Dan pa se je začel nagibati. Tedaj so pristopili k njemu dvanajsteri in mu rekli: Odpusti ljudstvo od sebe, da gredo v sosednje trge in vasi, da si najdejo prenočišče in živeža; zakaj tu smo v puščavi. On pa jim je rekel: Dajte jim vi jesti. Oni so dejali: Nimamo več kakor pet kruhov in dve ribi; razen če gremo mi in kupimo živeža za toliko ljudstva. Zakaj bilo jih je okoli pet tisoč. On pa je dejal svojim učencem: Posadite jih po vrsti, po petdeset k vsakemu omizju! In tako so storili in posedli vse. Vzel je teh pet kruhov in tisti dve ribi in pogledal gor v nebo, se zanje zahvalil, jih razlomil in dal svojim učencem, da bi jih položili pred ljudstvo. In so jedli in se vsi nasitili. In pobrali so, kar jim je ostalo, dvanajst košev koscev.

In zgodilo se je, ko je bil na samem in je molil in so bili z njim njegovi učenci; in jih je vprašal in dejal: Kdo, pravijo ljudje, da sem jaz? Oni so odgovorili in dejali: Pravijo, da si Janez Krstnik, drugi pa, da si Elija, a drugi, da je vstal eden starih prerokov. Pa jim je dejal: Kdo pa vi pravite, da sem jaz? Nato je odgovoril Peter in dejal: Ti si Kristus, Božji. In zapretil jim je in zapovedal, naj tega nikomur ne povedo, in je dejal: Zakaj Sin človekov mora še veliko trpeti in biti zavržen od starešin in velikih duhovnikov in pismoukov in biti umorjen in tretji dan vstati.

Tedaj je dejal vsem: Kdor hoče hoditi za menoj, naj zataji samega sebe in vzame svoj križ nase, vsak dan, in gre za menoj. Zakaj kdor hoče svoje življenje

ohraniti, ta ga bo izgubil; kdor pa svoje življenje zavljo mene izgubi, ta ga bo ohranil. In kakšno korist bi imel človek, če bi pridobil ves svet, in bi samega sebe pogubil ali samemu sebi škodoval? Kdor pa se sramuje mene in mojih besed, tega se bo Sin človekov sramoval, kadar pride v svoji in Očetovi in svetih angelov slavi. Resnično vam povem, da so nekateri od teh, ki stoje tukaj, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva.

In zgodilo se je po tem govorjenju, čez okoli osem dni, da je vzel s seboj Petra in Janeza in Jakoba in je šel na goro molit. In ko je molil, je postala podoba njegovega obličja drugačna in njegovo oblačilo je postalo belo in svetleče. In glej, dva moža sta z njim govorila, ki sta bila Mojzes in Elija, ta sta se prikazala v slavi in sta govorila o njegovem odhodu, ki ga bo moral dopolniti v Jeruzalemu. Petra pa in onadva, ki sta bila z njim, je prevzel spanec. Ko so se prebudili, so videli njegovo slavo in oba moža, ki sta stala pri njem. In zgodilo se je, ko sta onadva šla proč od njega, je Peter dejal Jezusu: Mojster, tu nam je dobro biti; naredimo tri šotore; tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega – in ni vedel, kaj je dejal. Dokler pa je to govoril, je prišel oblak in jih obsenčil. In prestrašili so se, ko jih je oblak obdal. In glas je prišel iz oblaka in je dejal: Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte! In v tem ko se je ta glas oglasil, so našli Jezusa samega. In oni so to zamolčali in nikomur niso tiste dni povedali nič tega, kar so videli.

Zgodilo pa se je dan nato, ko so prišli z gore, da je prišlo naproti veliko ljudstva. In glej, neki mož je klical izmed ljudstva in je dejal: Mojster, prosim te, poglej mojega sina, zakaj on je moj edini sin! Glej, napada ga neki duh in nenadoma začne vpiti in ga zvija, da se peni, in le komaj gre od njega, kadar ga tako zvija. In prosil sem tvoje učence, da bi ga izgnali, a niso mogli. Jezus pa je odgovoril in dejal: O ti neverni in popačeni rod, kako dolgo še moram biti pri vas in vas trpeti? Pripelji sem svojega sina! In ko je prišel k njemu, ga je hudič lomil in zviljal. Jezus pa je nečistemu duhu zapretil in je ozdravil dečka in ga spet dal njegovemu očetu. In vsi so se prestrašili nad veliko Božjo močjo.

Ko pa so se vsemu temu, kar je delal, čudili, je rekel svojim učencem: Ohranite te besede v svojih ušesih; zakaj Sin človekov mora biti izdan v človeške roke. Oni pa niso razumeli te besede in bila jim je prikrita, da je ne bi razumeli. In bali so se ga vprašati za tisto besedo.

Mednje se je tudi naselila misel, kdo bi bil največji med njimi. Ko pa je Jezus videl misel njihovega srca, je prijel otroka in ga postavil zraven sebe in jim je dejal: Kdorkoli sprejme tega otroka v imenu mojem, ta mene sprejme; in kdorkoli mene sprejme, ta sprejme tega, ki je mene poslal. Kdor pa je najmanjši med vami vsemi, ta bo velik.

Tedaj je Janez odgovoril in dejal: Mojster, videli smo nekoga, da je izganjal zle duhove v tvojem imenu, in smo mu branili, zakaj on ne hodi z nami za teboj. In Jezus mu je rekel: Ne branite mu, zakaj kdor ni zoper nas, ta je za nas.

Zgodilo se je pa, ko je bil čas dopolnjen, da bi bil vzet od tod, da je precej obrnil svoje obličje, da bi šel v Jeruzalem. In poslal je tja pred seboj šle; ti so šli tja in prišli v trg Samarijanov, da bi mu pripravili prenočišče. A niso ga sprejeli, ker je svoje obličje obrnil, da bi šel v Jeruzalem. Ko pa sta to videla njegova učenca Jakob in Janez, sta dejala: Gospod, ako hočeš, lahko rečeva, da bo padel ogenj z neba in jih pokončal, kakor je storil Elija? Jezus pa se je obrnil in ju posvaril in dejal: Ne vesta, kakšnega duha otroci ste. Sin človekov ni prišel človeških duš pogubljat, temveč reševati. In šli so v drugi trg.

Zgodilo se je pa, ko so bili na poti, mu je nekdo dejal: Za teboj hočem iti, kamorkoli greš. In Jezus mu je dejal: Lisice imajo jame in ptice pod nebom imajo gnezda, ampak Sin človekov nima, kamor bi svojo glavo položil.

In nekemu drugemu je rekel: Hodi za menoj! Ta pa je dejal: Gospod, dopusti mi, da grem poprej in pokopljem svojega očeta. Jezus pa mu je rekel: Pusti, naj mrtvi pokopljejo svoje mrtve; ti pa pojdi in oznanjuj Božje kraljestvo!

In nekdo drugi je dejal: Gospod, za tabo hočem hoditi, a dopusti mi poprej, da se poslovim od teh, ki so v moji hiši. Jezus pa mu je rekel: Kdor položi svojo roko na ralo in gleda nazaj, ta ni pripravljen za Božje kraljestvo.

X.

Potem je Gospod določil še drugih sedemdeset in jih poslal vselej po dva in dva pred seboj v vsako mesto in kraj, kamor je hotel priti, in jim je dejal: Žetev je velika, a delavcev je malo; prosite tedaj gospoda žetve, da pošlje delavce na svojo žetev. Pojdite, glejte, pošiljam vas kakor jagnjeta v sredo med volkove! Ne nosite mošnje, ne torbe, ne čevljev in nikogar na poti ne pozdravljajte! V katerokoli hišo pridete, najprej recite: Mir bodi tej hiši! In ako bo tu dete miru, bo vaš mir počival na njem; če pa ne, se bo vaš mir vrnil k vam. V tej hiši pa ostanite in jejte in pijte, kar imajo; zakaj delavec je vreden svojega plačila. Ne hodite iz hiše v hišo. In v katerokoli mesto pridete in vas sprejmejo, tam jejte, kar bo pred vas postavljeno, in ozdravljajte bolnike, ki so tam, in jim pravite: Božje kraljestvo se vam je približalo. Ko pa pridete v kako mesto in vas ne sprejmejo, pojdite na njegove ulice in recite: Tudi ta prah vašega mesta, ki se nas je prijel, otresamo na vas; a vedeti morate vsaj to, da vam je bilo Božje kraljestvo blizu. Povem vam, da bo Sodomi tisti dan lažje kakor takemu mestu.

Gorje ti, Korazin, gorje ti, Betsajda, zakaj ko bi bila v Tiru in Sidonu storjena taka dela, ki so storjena pri vaju, bi že davno sedela v raševniku in pepelu in se kesala. A Tiru in Sidonu bo lažje v sodbi kakor vama. In ti, Kafarnaum, ki si bil povišan do neba, boš pahnjen dol v pekel! Kdor vas posluša, ta mene posluša, in kdor vas zaničuje, ta mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tega, ki je mene poslal.

Sedemdeseteri pa so z veseljem prišli nazaj in so dejali: Gospod, tudi zli duhovi so nam podvrženi v tvojem imenu. On pa jim je dejal: Dobro sem videl satana, da je padel z neba kakor blisk. Glejte, dal sem vam oblast stopati na kače in škorpijone in nad vso sovražnikovo moč, in nič vam ne bo škodovalo. A nikar se ne veselite tega, da so vam duhovi podvrženi; temveč veselite se tega, da so vaša imena zapisana v nebesih.

V tisti uri se je Jezus v duhu veselil in je dejal: Častim te, Oče in Gospod neba in zemlje, da si to skril pred modrimi in razumnimi in razodel tem še nedoraslim. Ja, Oče, ker tako te je veselilo. Vse reči so mi izročene od mojega Očeta; in nihče ne ve, kdo je Sin, kakor le Oče, in tudi kdo je Oče, kakor le Sin in komur hoče Sin razodeti.

In obrnil se je k svojim učencem in jim posebej dejal: Blagor očem, ki to vidijo, kar vi vidite! Zakaj povem vam, veliko prerokov in kraljev je hotelo videti to, kar vi vidite, in niso videli; in slišati, kar vi slišite, in niso slišali.

In glej, neki učenik Postave je vstal, ga skušal in je dejal: Mojster, kaj moram storiti, da podedujem večno življenje? On pa mu je dejal: Kako je pisano v Postavi, kako bereš? On je odgovoril in dejal: Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca in iz vse duše, iz vse moči in iz vse svoje pameti, in svojega bližnjega kakor sam sebe! On pa mu je dejal: Ti si prav odgovoril; stori to, tako boš živel! Oni pa je hotel samega sebe storiti za pravičnega in je dejal Jezusu: Kdo je tedaj moj bližnji?

Nato je Jezus odgovoril in je dejal: Bil je neki človek, ta je šel iz Jeruzalema dol v Jeriho in je padel med razbojnike, ti so ga slekli in pretepli in odšli proč in so ga pustili ležati napol mrtvega. Primerilo se je pa, da je neki duhovnik šel dol po tisti cesti, in ko ga je videl, je šel mimo. Ravno tako tudi levit, ko je prišel na tisti kraj, in ko ga je videl, je šel mimo. Neki Samarijan pa je šel po cesti in je prišel tja, in ko ga je videl, se mu je zasmilil v srce, šel je k njemu, mu obvezal rane in vлил vanje olja in vina; in posadil ga je na svojo žival in ga pripeljal v gostilno in poskrbel zanj. Drugi dan je šel proč in je vzel dva denarija in ju dal gostilničarju in mu rekel: Skrbi zanj, in ako kaj več porabiš, ti bom poplačal jaz, ko spet pridem! Kaj se ti zdi, kdo izmed teh treh je bil bližnji temu, ki je

padel med razbojnike? On je dejal: Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje. Nato mu je Jezus rekel: Pojdi in tudi tako stori!

Zgodilo se je pa, ko so hodili, da je šel v neki trg, tam je bila neka žena z imenom Marta, ta ga je sprejela v svojo hišo. In ta je imela sestro, tej je bilo ime Marija, ta je sedla k Jezusovim nogam in je poslušala njegovo besedo. Marta pa si je delala veliko skrbi, da bi mu stregla. In stopila je tja in dejala: Gospod, ali ti nič ni mar, da me sestra samo pusti, da strežem? Reci ji tedaj, naj mi pomaga! Jezus pa je odgovoril in ji dejal: Marta, Marta, veliko skrbi imaš in muje; ampak eno je potrebno; Marija si je izvolila dobri del, ki ji ne more biti vzet.

XI.

In zgodilo se je, da je bil na nekem kraju in je molil. In ko je nehal, mu je eden njegovih učencev rekel: Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez učil svoje učence! On pa jim je rekel: Kadar molite, recite: Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji. Daj nam vselej naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše grehe, zakaj tudi mi odpuščamo vsem tem, ki so dolžni nam. In ne vpelji nas v skušnjavo, temveč nas reši zlega.

In dejal jim je: Kdo izmed vas ima prijatelja in bi prišel k njemu opolnoči in mu rekel: Dragi prijatelj, posodi mi tri kruhe, zakaj moj prijatelj je prišel k meni s ceste, jaz pa nimam nič postaviti predenj. Oni pa bi odznatraj odgovoril in dejal: Ne vznemirjaj me: duri so že zaprte in moji otročiči so pri meni v kamri; ne morem vstati in ti dati. Povem vam, če že ne bi vstal, da bi mu dal zato, ker mu je prijatelj, bi vstal vsaj zaradi njegovega nadležnega moledovanja in mu dal, kolikor potrebuje.

In jaz vam tudi pravim: Prosite, tako boste prejeli; iščite, tako boste našli; trkajte, in se vam bo odprlo. Zakaj kdor prosi, ta prejme, in kdor išče, ta najde, in kdor trka, temu se odpre. Kje pa je med vami oče, kadar ga sin prosi kruha, da bi mu dal kamen? In kadar ga prosi za ribo, da bi mu dal kačo za ribo? Ali kadar prosi za jajce, da bi mu dal zanj škorpionja? Kadar tedaj vi, ki ste hudobni, znate dati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo dal nebeški Oče Svetega Duha tem, ki ga prosijo.

In izganjal je zlega duha, in ta je bil mutast. Zgodilo se je pa, ko je zli duh šel ven, je mutec spregovoril in ljudstvo se je čudilo. Nekateri med njimi pa so dejali: Zle duhove izganja z Belcebubom, poglavarjem hudičev. Drugi pa so ga

izkušali in so hoteli od njega znamenje z neba. On pa je vedel *za* njihove misli in jim je dejal: Vsako kraljestvo, ki je samo zoper sebe razdeljeno, se opustoši in hiša čez drugo pade. Ako je torej hudič tudi sam zoper sebe razdeljen, kako naj njegovo kraljestvo ostane, ko pravite, da z Belcebubom izganjam zle duhove? Ako jaz z Belcebubom izganjam zle duhove, s čigavo pomočjo jih izganjajo vaši otroci? Zato bodo oni vaši sodniki. Če pa z Božjim prstom izganjam zle duhove, torej je zanesljivo prišlo k vam Božje kraljestvo.

Kadar močan oboroženec varuje svoj dvor, ostane njegovo v miru. Kadar pa pride nadenj močnejši od njega in ga premaga, mu pobere vse njegovo orožje, na katerega se je zanašal, in razdeli njegov plen. Kdor ni z mano, ta je zoper mene; in kdor z mano ne zbira, ta raztresa.

Kadar gre nečisti duh iz človeka, obhodi izsušene kraje in išče pokoja; in ko ga ne najde, pravi: Vrnil se bom nazaj v svojo hišo, iz katere sem izšel. In ko pride, jo najde pometeno in osnaženo. Tedaj gre tja in vzame s seboj sedem drugih duhov, ki so hujši kakor on sam. In ko pridejo noter in tam notri prebivajo, postane to poslednje tega človeka hujše, kakor je bilo prvo. In zgodilo se je, ko je to govoril, je neka žena iz ljudstva povzdignila svoj glas in mu dejala: Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki si jih sesal! On pa je dejal: Ja, blagor tem, ki Božjo besedo poslušajo in jo ohranijo!

Ko pa se je ljudstvo drenjalo tja, jim je začel govoriti: To je hudoben rod, imeti hoče znamenja, a ne bo mu dano nobeno znamenje, razen znamenja preroka Jona. Zakaj kakor je bil Jona znamenje Ninivljanom, tako bo Sin človekov znamenje temu rodu. Kraljica z juga bo vstala pred sodbo z ljudmi tega rodu in jih bo obsodila; zakaj prišla je od konca sveta poslušat Salomonovo modrost; in glej, tu je več kakor Salomon. Ljudje iz Niniv bodo vstali pred sodbo s tem rodом in ga obsodili; zakaj oni so se po Jonovi pridigi spokorili; in glej, tu je več kakor Jona.

Nihče pa ne prižge luči in je ne postavi na skrit kraj, tudi ne pod mernik, ampak na svečnik, da vidijo luč, kateri gredo noter. Oko je telesu luč; kadar postane torej tvoje oko preprosto, je tudi vse tvoje telo svetlo. Ako pa postane tvoje oko hudobno, je temno tudi tvoje telo. Zato glej, da ne bo luč v tebi temna! Ako je torej vse tvoje telo svetlo in nima nobenega temnega dela, bo v celoti svetlo in te bo razsvetljevalo kakor svetel blisk.

In medtem ko je govoril, ga je neki farizej prosil, da bi z njim kosil. In šel je noter in sedel za mizo. Ko je ta farizej to videl, se je začudil, da se pred jedjo ni umil. Gospod pa mu je dejal: Vi farizeji čistite zunanost čaše in skledе odzunaj, kar pa je znotraj vas, je polno ropa in hudobije. Norci, ali menite, da je

to znotraj čisto, če je čisto zunaj? Sicer pa dajte v miloščino od tega, kar je tu, in glej, vse vam bo čisto. Gorje pa vam farizejem, da dajete desetino od mete in od rutice in od vsakovrstnega zelišča, prestopate pa Božjo pravičnost in ljubezen! To je treba storiti in onega ne opustiti. Gorje vam farizejem, da radi posedate prve stole v shodnicah in imate radi, da vas pozdravljajo na trgu! Gorje vam pismoukom in farizejem, hinavci, da ste kakor skriti grobovi, po katerih ljudje hodijo in zanje ne vedo.

Tedaj je eden od pismoukov odgovoril in mu dejal: Mojster, s takimi besedami sramotiš tudi nas. On pa je dejal: In gorje tudi vam pismoukom, zakaj ljudi obkladate z butarami, ki jih ne morejo nositi, sami pa se jih niti z enim prstom ne dotaknete! Gorje vam, zakaj prerokom zidate nagrobnike, vaši očetje pa so jih umorili! Tako resnično pričujete in pritrjujete delom svojih očetov; zakaj oni so jih umorili, vi pa jim zidate nagrobnike!

Zato pravi Božja modrost: Pošljem k njim preroke in apostole in nekatere izmed teh bodo umorili in preganjali, da bo od tega rodu terjana kri vseh prerokov; kri, ki je prelita od začetka sveta; od Abelove krvi do Zaharijeve krvi, ki je bil pokončan med oltarjem in templjem. Ja, povem vam, terjana bo od tega rodu. Gorje vam pismoukom, zakaj vi imate ključ do spoznanja; sami ne greste noter, in branite tem, ki hočejo iti noter!

Ko pa jim je to govoril, so mu začeli pismouki in farizeji močno nasprotovati in mu z mnogimi vprašanji mašiti usta, in so prežali nanj in so iskali, kako bi mogli kaj ujeti iz njegovih ust, da bi ga obtožili.

XII.

Medtem se je zbralo veliko ljudstva, skupaj jih je prišlo nekaj tisoč, tako da so se gnetli med seboj; in tedaj je začel in je dejal svojim učencem: Najprej, varujte se farizejskega kvasa, ki je hinavščina! Nič pa ni skritega, kar bi se ne razodelo, in nič ni skrivnega, kar se ne bi izvedelo. Zato kar vi pravite v temi, to se bo slišalo v luči; in kar šepetate na uho v kamrah, to se bo pridigovalo na strehah.

Jaz pa vam, svojim prijateljem, povem: Ne bojte se pred temi, ki umoré telo, in potem ne morejo ničesar več storiti. Hočem pa vam pokazati, pred kom se imate bati; bojte se pred tem, ki potem, ko usmrti, ima tudi oblast vreči v pekel. Ja, povem vam, pred tem se bojte! Ali ne prodajajo pet vrabcev za dva denarija? In še teh eden ni pozabljen pred Bogom. Tudi lasje na vaši glavi so vsi prešteti. Zato se ne bojte, zakaj boljši ste kakor veliko vrabcev! Povem vam

pa: Kdorkoli prizna mene pred ljudmi, tega bo tudi Sin človekov priznal pred Božjimi angeli; kdor pa zataji mene pred ljudmi, ta bo zatajen pred Božjimi angeli. In kdorkoli ima kako besedo zoper Sina človekovega, mu bo odpuščeno, kdor pa prekolne Svetega Duha, temu ne bo odpuščeno! Kadar vas bodo vodili v svoje shodnice in pred gosposko in pred oblastnike, tedaj ne skrbite, kako ali kaj bi morali reči; zakaj Sveti Duh vas bo v tisti uri poučil, kaj morate govoriti.

Nekdo iz ljudstva pa mu je rekel: Mojster, reci mojemu bratu, naj si razdeli z menoj dediščino! On pa mu je dejal: Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca te dediščine med vama? In jim je rekel: Glejte in varujte se pred lakomnostjo; zakaj nihče ni živ od tega, da ima veliko blaga. In pravil jim je priliko in je dejal:

Bil je neki bogat človek in njegovo polje je dobro obrodilo in je premišljal pri sebi in dejal: Kaj naj storim? Nimam kam spraviti svojega pridelka. In je dejal: To bom storil: razdrl bom svoje skednje in postavil večje, in tu notri bom spravil vse, kar je zraslo, in svoje blago. In svoji duši bom rekel: Draga duša, dosti blaga imaš spravljenega, za veliko let; počivaj, jej, pij, bodi dobre volje! A Bog mu je dejal: Norec, to noč bodo terjali od tebe tvojo dušo, in čigavo bo to, kar si pripravil? Tako gre temu, kdor si spravlja zaklade in ni bogat v Bogu.

Rekel pa je svojim učencem: Zato vam povem: Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblačili. Življenje je več kakor hrana in telo več kakor obleka. Poglejte krokarje: ne sejejo, tudi ne žanjejo, tudi nimajo kleti, ne skednja, in Bog jih živi. Koliko pa ste vi boljši kakor ptice!

Kdo izmed vas pa je, ako bi tudi skrbel za to, da bi mogel svoji dolgosti pristaviti en komolec? Ko torej tega najmanjšega ne morete, zakaj skrbite za to drugo? Poglejte lilije na polju, kako rastejo: ne delajo, tudi ne predejo. Povem pa vam, da tudi Salomon v vsej svoji slavi ni bil oblečen kakor katera teh. Če pa travo, ki danes stoji na polju in bo jutri vržena v peč, Bog tako oblači, koliko bolj bo oblačil vas, o maloverni! Zato tudi ne vprašujte, kaj boste jedli ali kaj boste pili, in ne razmišlajte visoko! Na vse to mislijo pogani tega sveta. Vaš Oče pa dobro ve, da to potrebujete. Zato iščite najprej Božje kraljestvo, tako vam bo vse drugo navrženo. Ne boj se, mala čreda, zakaj vašemu Očetu je v veselje, da vam dá kraljestvo. Prodajte, kar imate in dajajte miloščino! Napravite si mošnje, ki se ne postarajo, zaklad, ki ga ne zmanjka, v nebesih, kamor noben tat ne pride in ga molji ne snejo. Zakaj kjer je vaš zaklad, tam je tudi vaše srce.

Naj vam bodo vaša ledja opasana in vaše leščerbe prižgane; in bodite podobni ljudem, ki pričakujejo svojega gospoda, ki se mora vrniti s svatbe, da

pride in potrka, oni pa mu zdajci odpró. Blagor tistim hlapcem, katere gospod, kadar pride, najde čuječe. Resnično vam povem, da se bo opasal in jih posadil k mizi in bo pristopil in jim stregel. In ako pride ob drugi straži ali ob tretji straži in jih tako najde, blagor tistim hlapcem! To pa morate vedeti; ko bi hišni gospodar vedel, ob kateri uri bi moral priti tat, bi čul in ne bi pustil vlomiti v svojo hišo. Zato bodite tudi vi pripravljeni! Zakaj Sin človekov bo prišel ob uri, ko se vam ne bo dozdevalo.

Peter pa mu je dejal: Gospod, ali govoriš to priliko nam ali tudi vsem? Gospod pa je dejal: Kako velika reč je za zvestega in modrega oskrbnika, ki ga njegov gospod postavi nad svojo družino, naj jim daje odmerjeno potrebo ob svojem času! Blagor tistemu hlapcu, ki ga njegov gospod, kadar pride, najde, da tako dela. Resnično vam povem, postavil ga bo nad vse svoje imetje. Ako pa poreče ta hlapec v svojem srcu: Moj gospod odlaša s prihodom, in začne pretepati hlapce in dekle in jesti in piti in pijančevati; tako bo gospod tega hlapca prišel na dan, ko ga ne pričakuje, in v uri, katere ne ve, in ga bo razbil in mu dal delež z neverniki.

Tisti hlapec pa, ki je vedel za voljo svojega gospoda, in se ni pripravil in tudi ni storil po njegovi volji, bo moral trpeti veliko udarcev; kateri pa ne ve, a je storil, kar je kazni vredno, bo malo tepen. Zakaj komur je veliko dano, pri tem se bo veliko zahtevalo; in komur je veliko izročeno, od tega se bo veliko terjalo.

Prišel sem, da vržem ogenj na zemljo, in kaj bi raje hotel, kakor da bi že gorel. A poprej se moram dati krstiti z nekim krstom, in kako bridko mi je, dokler se to ne izpolni! Menite li, da sem prišel, da bi prinesel na zemljo mir? Povem vam, da nikakor, temveč razdor. Zakaj odslej jih bo pet v eni hiši sprtih, trije proti dvema in dva zoper tri; oče bo zoper sina in sin zoper očeta; mati zoper hčer in hči zoper mater, tašča zoper nevesto in nevesta zoper taščo.

Ljudstvu pa je dejal: Kadar vidite oblak, da se vzdiguje od zahoda, zdajci pravite: Dež bo, in se tako zgodi. In kadar vidite, da vleče jug, tedaj pravite: Vroče bo, in se tako zgodi. Hinavci, znate presojati obličje zemlje in neba, zakaj pa tega časa ne znate presojati? Zakaj pa iz samih sebe ne sodite, kar je prav?

Kadar pa greš s svojim nasprotnikom pred gosposko, se med potjo potrudi, da se ga rešiš, da te ne privleče pred sodnika in sodnik te izroči biriču in birič te vrže v ječo. Povem ti, ne prideš iz nje, dokler ne plačaš tudi zadnjega novčiča.

XIII.

V tistem času pa so bili tu nekateri, ki so mu poročali o Galilejcih, katerih kri je Pilat zmešal z njihovimi daritvami. In Jezus je odgovoril in jim dejal: Menite, da so bili ti Galilejci največji grešniki med vsemi Galilejci, ker so to pretrpeli? Pravim vam, da nikar, temveč ako se vi ne popravite, boste vsi tako pokončani. Ali menite, da tistih osemnajst, na katere je padel stolp v Siloamu in jih pobil, da so bili ti bolj krivi kakor vsi ljudje, ki prebivajo v Jeruzalemu? Pravim vam, da nikar, temveč ako se ne popravite, boste tudi vi enako pokončani.

Pravil pa jim je tole priliko: Nekdo je imel figovo drevo, to je bilo zasajeno v njegovem vinogradu; in je prišel iskat sadu na njem in ga ni našel. Tedaj je dejal vinogradniku: Glej, tri leta po vrsti sem prihajal iskat sadu na tem figovcu, in ga ne najdem; posekaj ga, čemu še trati zemljo? On pa je odgovoril in mu dejal: Gospod, pusti ga še to leto, da ga okopljem in pognojim, ako bi hotel prinesiti sad; ako ne, potem ga posekaj.

Učil je pa v eni njihovih shodnic neko soboto. In glej, bila je tu žena, ta je imela duha bolezní osemnajst let in bila je grbasta in ni mogla prav dvigniti glave. Ko jo je pa Jezus ugledal, jo je poklical k sebi in ji rekel: Žena, bodi prosta svoje bolezni; in položil je nanjo roke. In ona se je zdajci zravnila in je čistila Boga. Načelnik shodnice pa je spregovoril in je bil zlovoljen, da je Jezus ozdravljaj v soboto, in je dejal ljudstvu: Šest dni je, v katerih je treba delati; v teh pridite in se dajte zdraviti, nikar pa ne na sobotni dan. Nato mu je Gospod odgovoril in je dejal: Hinavec, ali ne odveže vsak izmed vas svojega vola ali osla od jasli na soboto in ga ne pelje napajat? In te Abrahamove hčere, ki jo je hudič zvezal, že osemnajst let, ali bi se je ne spodobilo rešiti te vezi na sobotni dan? In ko je to rekel, so se morali sramovati vsi, ki so mu zoprvali. In vse ljudstvo se je veselilo teh slavnih del, ki so se godila po njem.

On pa je dejal: Čému je Božje kraljestvo podobno in čému naj ga primerjam? Podobno je gorčičnemu zrnu, ki ga je neki človek vzel in vrgel v svoj vrt in je raslo in postalo veliko drevo in ptice neba so prebivale v njegovih vejah. In zopet je dejal: Čému naj primerjam Božje kraljestvo? Podobno je kvasu, ki ga je neka žena vzela in ga skrila pod tri merice moke, dokler se vse ni skvasilo. In hodil je po mestih in trgih in je učil, in napotil se je proti Jeruzalemu.

Nekdo pa mu je dejal: Gospod, ali meniš, da jih bo malo zveličanih? On pa mu je rekel: Rinete se, da greste noter skozi ozka vrata! Zakaj veliko (vam povem) si jih bo prizadevalo priti noter, pa ne bodo mogli. Odtlej, ko hišni gospo-

dar vstane in zapre duri, boste stali zunaj in trkali na vrata in govorili: Gospod, Gospod, odpri nam! In on bo odgovoril in vam rekel: Ne poznam vas, odkod ste. Tedaj boste rekli: Jedli smo pred teboj in pili, in v ulicah si nas učil. In on poreče: Povem vam, ne poznam vas, odkod ste. Poberite se proč od mene vsi, ki delate zlo! Tam bo jok in škripanje z zobmi, ko boste videli Abrahama in Izaka in Jakoba in vse preroke v Božjem kraljestvu, sebe pa pahnjene ven. Tedaj bodo prišli od vzhoda in zahoda, od severa in juga, ki bodo sedeli pri mizi v Božjem kraljestvu. In glej, poslednji bodo prvi in prvi bodo poslednji.

Na tisti dan so prišli nekateri farizeji in so mu dejali: Poberi se in pojdi od tod, zakaj Herod te hoče umoriti! In rekel jim je: Pojdite in povejte temu lisjaku: Glej, izganjam zle duhove in ozdravljam danes in jutri in tretji dan bom imel svoj konec. In vendar moram danes in jutri in pojutrišnjem hoditi svojo pot, zakaj ni mogoče, da bi kak prerok bil pokončan drugje kakor v Jeruzalemu.

Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in s kamenjem posipavaš tiste, ki so poslani k tebi! Kako čestokrat sem hotel zbrati tvoje otroke kakor koklja svoje gnezdo pod peruti, in niste hoteli! Glejte, vaša hiša naj vam bo opustošena. Zakaj povem vam, ne boste me videli, dokler ne pride to, da porečete: Hvaljen bodi ta, ki prihaja v imenu Gospodovem!

XIV.

In zgodilo se je, da je prišel v hišo enega farizejskih prvakov v soboto, da bi jedel kruh, oni pa so pazili nanj. In glej, pred njim je bil neki človek, bil je vodeničen. In Jezus je spregovoril in dejal pismoukom in farizejem: Ali se spodobi v soboto zdraviti? Oni pa so molčali. In prijel ga je in ga ozdravil in ga pustil oditi. In jim je spregovoril in dejal: Kdo izmed vas, kadar njegov osel ali vol pade v vodnjak, ga ne bi izvlekel zdajci na sobotni dan? In niso mu mogli na to ničesar odgovoriti.

Povabljenim pa je povedal priliko, ko je videl, kako so si izbirali prve sedeže, in jim je rekel: Kadar boš od koga povabljen na svatbo, ne sedaj na višje mesto, da ne bi bil kdo bolj imeniten kakor ti povabljen od njega, in ne pride ta, ki je tebe in njega povabil, in ti ne reče: Umakni se temu, in bi ti moral v sramoti sesti na nižje mesto; temveč kadar boš povabljen, pojdi in sedi na nižje mesto, da ti ta, ki te je povabil, ko pride, poreče: Prijatelj, pomakni se višje! Tedaj ti bo v čast pred vsemi, ki sedé s teboj pri mizi. Zakaj kdor se sam povišuje, ta bo ponižan; in kdor se sam poniža, bo povišan.

Dejal pa je tudi temu, ki ga je povabil: Kadar pripravljaš kosilo ali večerjo, ne vabi svojih prijateljev, ne svojih bratov, ne svojih sorodnikov ne bogatih sosedov, da te morda tudi oni ne povabijo in ti ne bo povrnjeno; temveč kadar pripravljaš gostijo, povabi uboge, kruljave, hrome, slepe; in za blagor ti bo, zakaj oni ti ne morejo povrniti; tebi pa bo povrnjeno ob vstajenju pravičnih.

Ko je pa to slišal nekdo izmed teh, ki so sedeli z njimi pri mizi, mu je dejal: Blagor temu, ki je kruh v Božjem kraljestvu. On pa mu je dejal: Bil je neki človek, ta je priredil veliko večerjo in veliko jih je povabil. In ob uri te večerje je poslal svojega hlapca, da pove povablencem: Pridite, zakaj vse je pripravljeno! In začeli so se drug za drugim izgovarjati. Prvi mu je dejal: Kupil sem njivo in moram iti in si jo ogledati; prosim te, da me opravičiš! In drugi je dejal: Kupil sem pet parov volov in grem, da si jih ogledam; prosim, da me opravičiš! In tretji je dejal: Oženil sem se, zato ne morem priti. In hlapec je prišel in to povedal svojemu gospodu. In hišni gospodar je postal srdit in je rekel svojemu hlapcu: Pojdi hitro ven na ceste in v ulice v mestu in pripelji sem uboge in kruljave in hrome in slepe! In hlapec je dejal: Gospod, vse je storjeno, kar si naročil, in še je tu prostora. In gospod je rekel hlapcu: Pojdi ven na poti in za ograje in primoraj jih, naj pridejo, da bo moja hiša polna. Povem vam, da nobeden tistih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.

Z njim pa je šlo veliko ljudstva; in ozrl se je in jim dejal: Ako kdo pride k meni, in ne sovraži svojega očeta, matere, žene, otrok, bratov in sester in tudi lastnega življenja, ta ne more biti moj učenec. In kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ta ne more biti moj učenec. Kdo pa je med vami, ki hoče sezidati stolp, in ne sede poprej in ne preudari, koliko potrebuje, ako ga ima s čim dozidati; da se mu potem, ko bi položil temelj in ga ne bi mogel dozidati, ne bi vsi, ki bi to videli, začeli posmehovati in govoriti: Ta človek je začel zidati in ne more dokončati. Ali kateri kralj bi se šel vojskovat zoper drugega kralja, in ne bi poprej sedel in se posvetoval, ali bi mogel z desetisoči iti naproti temu, ki prihaja proti njemu z dvajsetimi tisoči? Ako pa ne, pošlje odposlanstvo, dokler je oni še daleč, in prosi za mir. Ravno tako tudi vsakdo med vami, kdor se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec.

Sol je dobra reč; ko pa izgubi slano, s čim se bo solilo? Ni prida ne za v zemljo ne za na gnoj, temveč se zavrže. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša!

XV.

Približevali pa so se mu vsakršni cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. In farizeji in pismouki so godrnjali in so dejali: Ta sprejema grešnike in z njimi je. On pa jim je pravil tole priliko in je dejal: Kateri človek je med vami, ki ima sto ovac in eno teh izgubi, ali ne pusti onih devetindevetdesetih v puščavi in gre za to izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo veselo položi na svoje rame, in ko pride domov, pokliče svoje prijatelje in sosede in jim reče: Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena. Povem vam, tako bo tudi veselje v nebesih nad enim grešnikom, ki se spokori, večje kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo.

Ali katera žena, ki ima deset denarjev, ako izgubi enega od teh, ne prižge luči in ne pomete hiše ter z mujo išče, dokler ga ne najde? In ko ga najde, pokliče svoje prijateljice in sosede in pravi: Veselite se z menoj, zakaj našla sem svoj denar, ki sem ga izgubila. Tako, vam povem, bo tudi veselje pred Božjimi angeli nad enim grešnikom, ki se spokori.

In je dejal: Neki človek je imel dva sina. In mlajši med njima je dejal očetu: Oče, daj mi del premoženja, ki mi pripada. In razdelil jima je premoženje. In ne dolgo potem je mlajši sin vse pobral in šel daleč v tuje dežele in je tam zapravlil svoje premoženje z razvratnim življenjem. In ko je vse zapravlil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je živeti v pomanjkanju. In je šel in se pridružil enemu izmed meščanov tiste dežele; in ta ga je poslal na svoje polje past svinje. In želel si je napolniti trebuh z otrobi, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal.

Tedaj je šel vase in je dejal: Koliko najemniških delavcev ima moj oče, ki imajo obilo kruha, jaz pa jemljem konec od lakote! Dvignil se bom in pojdem k svojemu očetu in mu rečem: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj; in nisem več vreden, da bi bil imenovan tvoj sin; naredi me kakor enega svojih najemniških delavcev! In dvignil se je in prišel k svojemu očetu. Ko je bil pa še daleč, ga je zagledal njegov oče in v srce se mu je zasmilil in je stekel in mu padel okoli vratu in ga poljubljal. Sin pa mu je dejal: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj, in nisem več vreden, da bi bil imenovan tvoj sin. Oče pa je rekel svojim hlapcem: Prinesite najlepše oblačilo in ga oblecite; in denite mu prstan na roko in obuvalo na njegove noge; in pripeljite sem pitano tele in ga zakoljite, da jemo in se veselimo; zakaj ta moj sin je bil mrtev in je spet postal živ, bil je izgubljen in je spet najden. In začel se je veseliti.

Njegov starejši sin pa je bil na polju, in ko je prišel bližje k hiši, je slišal petje in ples in je poklical enega od hlapcev in ga vprašal, kaj bi to bilo. On pa

mu je povedal: Tvoj brat je prišel in tvoj oče je zaklal pitano tele, da ga ima zopet zdravega. On pa se je razsrdil in ni hotel iti noter. Tedaj je prišel ven njegov oče in ga je prosil. On pa je odgovoril in dejal očetu: Glej, toliko let ti služim in še nikoli nisem prestopil tvoje zapovedi in ti mi nisi nikoli dal kozliča, da bi se poveselil s svojimi prijatelji. Ampak ker je prišel ta tvoj sin, ki je zapravil svoje premoženje s kurbami, si mu zaklal pitano tele. On pa mu je dejal: Sin moj, ti si vselej pri meni, in vse, kar je moje, je tvoje. Ti pa bi moral biti vesel in dobre volje, zakaj ta tvoj brat je bil mrtev in je spet postal živ, bil je izgubljen in je spet najden.

XVI.

Dejal pa je svojim učencem: Bil je bogat mož, ta je imel oskrbnika; in tega so ovadili pri njem, kakor da bi mu zapravil imetje. In ga je poklical in mu dejal: Kaj slišim o tebi? Daj račun o svojem oskrbovanju, zakaj ne boš mogel biti več dalje oskrbnik. A oskrbnik je rekel sam v sebi: Kaj naj zdaj storim? Zakaj moj gospod mi jemlje oskrbnništvo. Kopati ne morem, beračiti pa me je sram. Vem, kaj bom storil, da me sprejmejo v svoje hiše, ko bom odstavljen od oskrbnništva.

In k sebi je poklical vse dolžnike svojega gospoda in je dejal prvemu: Koliko si dolžan mojemu gospodu? On je dejal: Sto meric olja. In rekel mu je: Vzemi svoje pismo, sedi in hitro piši petdeset! Potem je dejal drugemu: Ti pa, koliko si dolžan? On je dejal: Sto mernikov pšenice. In rekel mu je: Vzemi svoje pismo in piši osemdeset! In gospod je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je tako razumno storil. Zakaj otroci tega sveta so razumnejši v svojem rodu kakor otroci luči. Tudi vam povem: Storite si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, kadar vam bo zmanjkal, sprejmejo v večna bivališča. Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, in kdor je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem. Kotorej v krivičnem mamonu niste zvesti, kdo vam bo zaupal resnično bogastvo? In ko v tujem niste zvesti, kdo vam bo dal, kar je vašega? Noben hišni hlapec ne more služiti dvema gospodoma; ali bo enega sovražil in drugega ljubil ali bo enemu vdan in bo drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu.

Vse to so slišali tudi farizeji, ti so bili lakomni in so ga zasmehovali. In jim je dejal: Vi ste tisti, ki se delate pravične pred ljudmi, ampak Bog pozna vašo srca. Zakaj kar je pri ljudeh visoko, je gnusoba pred Bogom.

Postava in preroki prerokujejo do Janeza, od tistega časa pa se Božje kraljestvo oznanjuje po evangeliju, in vsak s silo tišči vanj. Lažje pa je, da nebo in

zemlja preideta, kakor da bi padla ena sama črka iz Postave. Kdor se loči od svoje žene in vzame drugo, prelamlja zakon; in kdor vzame ločeno od moža, tudi prelamlja zakon.

Bil pa je bogat mož, oblačil se je v škrlat in drago platno in vsak dan živel po gosposko in v veselju. In bil je tudi ubožec, po imenu Lazar, ta je ležal pred njegovimi vrati, poln tvorov, in se je želel nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize. A tudi psi so prihajali in so lizali njegove tvore.

Zgodilo pa se je, da je ubožec umrl in angeli so ga odnesli v Abrahamovo naročje. Bogatin pa je tudi umrl in je bil pokopan. Ko pa je bil že v peklu in trpljenju, je povzdignil svoje oči in videl od daleč Abrahama in Lazarja v njegovem naročju, in je zavpil in dejal: Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, naj omoči v vodi konico svojega prsta in mi ohladi jezik, zakaj v tem plamenu trpim hude muke!

Abraham pa je rekel: Pomisli, sin, da si ti svoje dobro v svojem življenju prejel, in prav tako je Lazar prejel hudo. Sedaj je on potolažen, ti pa boš mučen. In vrhu vsega je med nami in vami utrjen velik prepad, da ti, ki bi hoteli priti dol k vam, ne morejo, in tudi od ondod ne morejo preiti sem k nam.

Nato je dejal: Prosim te torej, oče, da ga pošlješ v hišo mojega očeta. Zakaj imam še pet bratov; da jim izpriča, da ne bi prišli tudi oni na ta kraj trpljenja. Abraham mu je dejal: Imajo Mojzesa in preroke, naj jih poslušajo! On pa je dejal: Nikar, oče Abraham, temveč ako bi kdo od mrtvih šel k njim, bi se oni spokorili. On pa mu je rekel: Ako ne poslušajo Mojzesa in prerokov, tudi ne bodo verovali, če bi kdo vstal od mrtvih.

XVII.

On pa je dejal svojim učencem: Ni mogoče, da pohujšanje ne bi prišlo; gorje pa tistemu, po katerem prihaja; zanj bi bilo bolje, da bi mu obesili mlinski kamen na vrat in ga vrgli v morje, kakor da pohujša enega teh malih. Varujte se! Ako tvoj brat greši zoper tebe, posvari ga; in ako se popravi, mu odpusti! In da bi se tudi sedemkrat na dan pregrešil zoper tebe in bi se sedemkrat na dan vrnil k tebi in bi dejal: Žal mi je, mu odpusti!

Apostoli pa so rekli Gospodu: Okrepi nam vero! Gospod pa je dejal: Da bi imeli vero kakor gorčično zrno in bi rekli tej murvi: Izderi se in se presadi v morje, bi vam bila pokorna.

Kdo je med vami, ki ima hlapca, ki mu orje ali mu pase živino, da bi mu, zdajci kadar pride s polja domov, rekel: Pridi hitro in sedi k mizi? Ali ni to

tako, da mu reče: Pripravi, da bom večerjal, opaši se in mi postrezi, dokler se ne najem in napijem, potem boš tudi ti jedel in pil! Ali se on zahvali hlapcu, da je storil, kar mu je bilo naročeno? Ne menim tako. Tako tudi vi, kadar storite vse, kar vam je naročeno, recite tako: Brez prida hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti.

In zgodilo se je, ko je šel v Jeruzalem, je šel sredi skozi Samarijo in Galilejo. In ko je prišel v neki trg, ga je srečalo deset gobavih mož, ki so stali od daleč, in so povzdignili svoj glas in so dejali: Jezus, dragi mojster, usmili se nas! In ko jih je zagledal, jim je rekel: Pojdite in se pokažite duhovnikom! In zgodilo se je, da so gredoč tja postali čisti.

Eden med njimi pa, ko je videl, da je bil očiščen, se je vrnil in z mogočnim glasom častil Boga in padel je na svoje obličje k njegovim nogam in se mu zahvalil; in ta je bil Samarijan. Jezus pa je odgovoril in dejal: Ali jih ni bilo deset očiščenih, kje pa je tedaj onih devet? Se ni našel nobeden drugi, ki bi se vrnil nazaj in bi dal Bogu hvalo, kakor le ta tujec? In rekel mu je: Vstani, pojdi, tvoja vera ti je pomagala!

Ko pa so ga farizeji vprašali, kdaj pride Božje kraljestvo, jim je odgovoril in dejal: Božje kraljestvo ne pride, da bi se zunaj videlo; in tudi ne porekó: Glej, tu je, ali: Glej, tam je. Zakaj glejte, Božje kraljestvo je znotraj v vas.

Rekel pa je učencem: Pride čas, ko boste želeli videti en dan Sina človekovega in ga ne boste videli, in oni vam porekó: Glej, tu je, ali: Glej, tam je! Ne hodite tja in ne hodite za njimi! Zakaj kakor blisk švigne z neba in se sveti čez vse, kar je pod nebom, tako bo tudi Sin človekov na svoj dan. A poprej mora veliko trpeti in biti zavržen od tega rodu.

In kakor se je godilo v Noetovem času, tako se bo godilo tudi v času Sina človekovega; jedli so, pili, ženili so se, možile so se do dneva, ko je šel Noe v barko in je prišel grešni potop in vse pokončal. Ravno tako kakor se je godilo v Lotovem času: jedli so, pili so, kupovali so, prodajali so, sadili so, zidali so; a tisti dan, ko je šel Lot iz Sodome, je deževalo ogenj in žveplo z neba in je vse pokončalo. Ravno tako bo tudi na dan, ko bo razodet Sin človekov. Tisti dan, kdor bo na strehi in njegova posoda v hiši, naj ne hodi dol, da bi jo vzel. Ravno tako, kdor je na polju, naj se ne vrača po to, kar je za njim. Spominjajte se Lotove žene! Kdorkoli bo hotel svojo dušo ohraniti, ta jo bo izgubil; in kdor jo bo izgubil, ta ji bo pomagal v življenje. Povem vam, v tisti noči bosta dva ležala na eni postelji; eden bo vzet, drugi bo puščen. Dve bosta mleli skupaj; ena bo vzeta, druga bo puščena. In odgovorili so in mu dejali: Gospod, kje *bo* to? On pa jim je dejal: Kjer je truplo, tam se tudi zbirajo jastrebi.

XVIII.

Pravil pa jim je priliko, da bi morali vselej moliti in se ne poleniti, in je dejal: Bil je v nekem mestu sodnik, tega ni bilo strah Boga in ni se bal nobenega človeka. Bila pa je tudi v tistem mestu vdova, ta je prišla k njemu in je dejala: Brani me pred mojim nasprotnikom! In dolgo ni hotel. Potem pa je pomislil sam pri sebi: Ako me tudi Boga ni strah in se nobenega človeka ne bojim, tako jo vendar, ker me ta vdova tolikanj nadleguje, hočem braniti, da naposled ne pride in me ne ogluši. Tedaj je dejal Gospod: Poslušajte, kaj pravi ta nepravični sodnik! Ali ne bo tudi Bog branil svojih izvoljenih, ki kličejo k njemu dan in noč, ali bo z njimi potrpel? Povem vam, on jih bo v kratkem maščeval. Toda kadar pride Sin človekov, ali meniš, da bo našel vero na zemlji?

Govoril pa je tudi nekaterim, ki so sami v sebe zaupali, da so pravični, a so druge zaničevali, tole priliko: Dva človeka sta šla gor v tempelj molit; eden je bil farizej, drugi pa cestninar. Farizej je stal in molil sam pri sebi takole: Zahvaljujem se ti, Bog, da nisem kakor drugi ljudje: razbojniki, krivičniki, prešuštniki ali kakor tale cestninar! Postim se dvakrat na teden in dajem desetino od vsega, kar imam. Cestninar pa je stal daleč proč in tudi ni hotel svojih oči povzdigniti proti nebu, temveč se je trkal na prsi in je dejal: Bog, bodi meni grešniku milostljiv! Povem vam, ta je šel na svoj dom bolj opravičen kakor oni drugi. Zakaj kdor se sam povišuje, ta bo ponižan, in kdor se sam ponižuje, ta bo povišan.

Prinesli so pa k njemu tudi svoje otročiče, da bi se jih dotaknil. Ko pa so učenci to videli, so jih svarili. Jezus pa jih je poklical k sebi in je rekel: Pustite otročiče priti k meni in jim nikar ne branite; zakaj takih je Božje kraljestvo. Resnično vam povem: Kdor ne sprejme Božjega kraljestva kakor otrok, ta ne pride vanj.

En neki poglavar ga je vprašal in dejal: Dobri mojster, kaj naj storim, da podudem večno življenje? Jezus pa mu je dejal: Kaj me imenuješ dobrega? Nihče ni dober, temveč le en sam, Bog. Dobro poznaš zapovedi: Ne prešuštvuj, ne ubijaj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj svojega očeta in svojo mater! On pa je dejal: Vse to sem izpolnjeval od svoje mladosti. Ko je Jezus to slišal, mu je dejal: Eno ti še manjka: prodaj vse, kar imaš, in razdaj ubogim, tako boš imel zaklad v nebesih, in pridi in hodi za menoj! Ko je pa ta to slišal, je postal žalosten, zakaj bil je silno bogat. Ko pa je Jezus videl, da je postal žalosten, je dejal: Kako težko pridejo bogati v Božje kraljestvo! Lažje je kameli priti skozi šivankino uho, kakor pa da bogatin pride v Božje kraljestvo. Na to so dejali ti,

ki so to slišali: Kdo potem more biti zveličan? On pa je dejal: Kar je pri ljudeh nemogoče, to je pri Bogu mogoče.

Peter pa je dejal: Glej, mi smo vse pustili in šli za teboj. On pa jim je dejal: Resnično vam povem, da ni nikogar, ki bi zapustil hišo, ali starše, ali brate, ali otroke zavoljo Božjega kraljestva, in ne bi prejel mnogo v tem času in na onem svetu večno življenje.

On pa je vzel s seboj dvanajstere in jim dejal: Glejte, gremo gor v Jeruzalem in dopolnjeno bo vse, kar je pisano po prerokih o Sinu človekovem. Zakaj izdan bo poganom in bo zasmehovan in zasramovan in opljuvan in bičali ga bodo in umorili; in tretji dan bo zopet vstal. Oni pa niso od teh reči nič razumeli in ta beseda jim je bila zakrita in niso vedeli, kaj se je govorilo.

Zgodilo se je pa, ko je prišel bližje k Jerihu, je neki slepec sedel ob poti in prosjačil. Ko pa je slišal ljudstvo, ki je šlo mimo, je vprašal, kaj bi to bilo. In oni so mu povedali, da gre mimo Jezus Nazarečan. Tedaj je ta zavpil in rekel: Jezus, sin Davidov, usmili se me! Ti pa, ki so šli spredaj, so ga svarili, da bi molčal. On pa je toliko bolj vpil: Sin Davidov, usmili se me! Jezus pa se je molče ustavil in ga dal poklicati k sebi. In ko so ga pripeljali k njemu, ga je vprašal in dejal: Kaj hočeš, da bi ti storil? Oni je dejal: Gospod, da bi mogel spet videti! In Jezus mu je rekel: Spreglej, tvoja vera ti je pomagala! In zdajci je spet videl in je hodil za njim in je slavil Boga. In vse ljudstvo, ko je to videlo, je hvalilo Boga.

XIX.

In prišel je noter in šel skozi Jeriho, in glej, tam je bil neki mož po imenu Zahej, ta je bil predstojnik cestninarjev in je bil bogat, in je hotel videti Jezusa, kdo bi to bil, pa ni mogel spričo ljudstva, zakaj bil je človek majhne postave. In tekel je naprej in splezal na divje figovo drevo, da bi ga videl, zakaj tod mimo bi moral iti. In ko je Jezus prišel na tisto mesto, je pogledal gor, ga videl in mu rekel: Zahej, pojdi hitro dol, zakaj danes moram ostati v tvoji hiši! In hitro je šel dol in ga z veseljem sprejel. Ko so to videli, so vsi godrnjali, da je šel noter h grešniku. Zahej pa je stopil naprej in je dejal Gospodu: Glej, Gospod, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga ogoljufal, mu povrnem četverno. Jezus pa mu je dejal: Danes je k tej hiši prišlo zveličanje, ker je tudi ta Abrahamov sin. Zakaj Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je izgubljeno.

Ko so pa to poslušali, jim je povedal še priliko, zato ker je bil blizu Jeruzalema in so menili, da se ima zdajci prikazati Božje kraljestvo, in je dejal: Neki plemenitež je šel v daljno deželo, da bi prejel kraljestvo in se potem zopet vrnil.

In ta je poklical deset svojih hlapcev in jim dal deset srebrnih min in jim rekel: Kupčujte, dokler spet ne pridem! Njegovi meščani pa so ga sovražili in so poslali za njim poslanca in mu dali sporočiti: Nočemo, da bi nam ta gospodoval.

In zgodilo se je, ko je spet prišel nazaj po tem, ko je prejel kraljestvo, je ukazal, naj mu pokličejo tiste hlapce, ki jim je dal denar, da bi izvedel, koliko je vsak prikupčeval. Tedaj je stopil tja prvi in je dejal: Gospod, tvoja mina je pridobila deset min. In mu je dejal: Dobro, vrli hlapec; ker si bil v najmanjšem zvest, boš imel oblast nad deseterimi mesti. Drugi hlapec je tudi prišel in je dejal: Gospod, tvoja mina je dobila pet min. Temu je tudi dejal: In ti boš nad peterimi mesti!

In prišel je tretji in je dejal: Gospod, glej, to je tvoja mina, ki sem jo imel spravljeno v prtičku. Zakaj bal sem se te, ker si trd mož: jemlješ, česar nisi položil, in žanješ, česar nisi sejal. On mu je dejal: Iz tvojih ust te bom sodil, hudobni hlapec! Ko si vedel, da sem trd mož in jemljem, česar nisem položil, in žanjem, česar nisem sejal, zakaj torej nisi dal mojega denarja v menjalnico? In ko bi prišel, bi ga terjal z obrestmi!

In rekel je tem, ki so stali zraven: Vzemite mu to mino in jo dajte tistemu, ki ima deset min! In so mu dejali: Gospod, saj ima deset min. Zakaj povem vam, kdor ima, temu bo dano, od tega pa, ki nima, bo odvzeto tudi to, kar ima. A vse tiste moje sovražnike, ki niso hoteli, da bi nad njimi gospodoval, pripeljite sem in jih pomorite pred menoj! In ko je to povedal, je šel naprej in je šel gor v Jeruzalem.

In zgodilo se je, ko se je približal Betfagi in Betaniji in je prišel k Oljski gori, je poslal svoja dva učenca in je rekel: Pojdita v trg, ki leži pred vama, in ko prideta noter, bosta našla privezано žrebe, na katerem ni sedel še noben človek; odvežita ga in ga pripeljita, in ako vaju bo kdo vprašal, zakaj ga odvezujeta, mu recita tako: Gospod ga potrebuje.

In ta, ki sta bila poslana, sta šla in sta našla, kakor jima je povedal. Ko pa sta žrebe odvezovala, so jima njegovi gospodje rekli: Kaj odvezujeta to žrebe? Ona pa sta dejala: Gospod ga potrebuje. In pripeljala sta ga k Jezusu; in položili so svoja oblačila na žrebe in posadili nanje Jezusa. Ko pa se je odpravil tja, so pogrinjali svoja oblačila na pot. In ko je prišel tja blizu in je šel dol po Oljski gori, je začela vsa množica učencev v veselju hvaliti Boga z močnim glasom zaradi velikih del, ki so jih videli, in so dejali: Hvaljen ta, ki prihaja kot kralj, ki prihaja v imenu Gospodovem! Mir na nebu in slava na višavah! In nekateri farizeji izmed ljudstva so mu rekli: Mojster, posvari svoje učence! Odgovoril je in jim dejal: Povem vam, ako bodo ti molčali, bo kamenje vpilo.

In ko se je približal in ugledal mesto, se je nad njim razjokal in je dejal: Da bi ti spoznalo, vsaj na ta svoj dan, bi se tudi spomnilo, kaj je dobro za tvoj mir; a sedaj je skrito tvojim očem! Zakaj nadte pride čas, ko bodo tvoji sovražniki tebe in tvoje otroke s tabo vred obdali z nasipom, oblegali in te stiskali od vseh strani; in te bodo do tal razdejali in ne bodo pustili kamna na kamnu, zato ker nisi spoznalo časa, v katerem si bilo obiskano.

In šel je v tempelj in je začel izganjati tiste, ki so v njem prodajali in kupovali, in jim je dejal: Pisano je: Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste naredili iz nje razbojniško jamo. In vsak dan je učil v templju. Višji duhovniki pa in pismouki in prvaki med ljudstvom so gledali, kako bi ga umorili, pa niso našli, kako bi to storili, zakaj vse ljudstvo je viselo na njem in ga poslušalo.

XX.

In zgodilo se je na enega tistih dni, ko je učil ljudstvo v templju in oznanjal Evangelij; prišli so k njemu višji duhovniki in pismouki skupaj s starešinami in so mu dejali in rekli: Povej nam, s kakšno oblastjo to delaš, ali kdo ti je dal to oblast? On pa je odgovoril in jim dejal: Tudi jaz vas želim vprašati za neko reč; povejte mi: Janezov krst; ali je z neba ali od ljudi? Oni pa so premišljali sami pri sebi in dejali: Ako rečemo: Z neba, tedaj poreče: Zakaj mu torej niste verovali? Ako pa rečemo: Od ljudi, tedaj nas bo vse ljudstvo posulo s kamenjem, zakaj oni imajo za gotovo, da je Janez prerok. In odgovorili so mu, da ne vedo, od kod bi bil. In Jezus jim je dejal: Torej tudi jaz vam ne povem, s kakšno oblastjo to delam.

Ljudstvu pa je začel praviti tole priliko: Neki človek je zasadil vinograd in ga dal delavcem v najem in odpotoval je po deželi za veliko časa. In ko je bila vrsta na tem, je poslal k delavcem hlapca, da bi mu dali od sadu tega vinograda; delavci pa so ga pretepli in so ga odposlali praznega. In potem je poslal še drugega hlapca; oni pa so pretepli tudi tega in ga zasmehovali in odposlali praznega. In potem je poslal tretjega; in oni so ranili tudi tega in ga pahnili ven. Tedaj je gospod tega vinograda dejal: Kaj naj storim? Poslal bom svojega ljubega sina; ko bodo tega videli, se bodo morda zbali. Ko pa so delavci zagledali sina, so premišljali med seboj in so dejali: Ta je dedič; pridite, ubijmo ga, da bo dediščina naša! In pahnili so ga pred vinograd in so ga umorili. Kaj jim bo torej storil gospod tistega vinograda? Prišel bo in bo tiste delavce pomoril in dal svoj vinograd drugim v najem. Ko so to slišali, so dejali: Nikar tega, nikoli!

On pa jih je pogledal in dejal: Kaj je torej to, kar je pisano: Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen? Kdor pade na ta kamen, ta se razbije; na kogar pa ta pade, tega stre. In višji duhovniki in pismouki so premišljali, kako bi položili nanj roke v tisti uri, in so se bali ljudstva; zakaj razumeli so, da je to priliko povedal proti njim.

In prežali so nanj in poslali ovaduhe, ki naj bi hlinili, da so pravični, da bi ga ujeli v besedi in bi ga mogli izročiti gosposki in oblasti deželnega oskrbnika. In vprašali so ga in dejali: Mojster, vemo, da prav govoriš in učiš in ne gledaš na veljavo ljudi, temveč prav učiš Božjo pot. Ali je prav, da dajemo cesarju davek, ali ne? On pa je spoznal njihovo zvijačo in jim je dejal: Kaj me izkušate? Pokažite mi denar. Čigavo podobo in napis zgoraj ima? Odgovorili so: Cesarjevo. On pa jim je rekel: Torej dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega! In niso ga mogli ujeti v besedi vpričo ljudstva, in so se čudili njegovemu odgovoru in umolknili.

Tedaj so k njemu pristopili nekateri od saducejev, ki menijo, da ni vstajenja, in so ga vprašali in so dejali: Mojster, Mojzes nam je zapisal: Ako komu, ki je oženjen, umre brat, in umre brez otrok, bi moral njegov brat vzeti to ženo in obuditi seme svojemu bratu. No, bilo je pa sedem bratov; prvi se je oženil in umrl brez otrok. In drugi je vzel to ženo in je tudi umrl brez otrok; in vzel jo je tretji in tako tudi vseh sedem, in niso zapustili otrok in so pomrli. Naposled je za vsemi umrla tudi žena. Tako torej, čigava izmed njih bo ta žena ob vstajenju? Zakaj vseh njih sedem jo je imelo za ženo. In Jezus je odgovoril in jim dejal: Otroci tega sveta se ženijo in se može; ampak tisti, ki bodo vredni drugega sveta in vstajenja od mrtvih, se ne bodo ne ženili ne možile; zakaj ne morejo več umreti; zakaj enaki so angelom in so Božji otroci, ker so otroci vstajenja. Da pa bodo mrtvi vstali, je pokazal tudi Mojzes ob tistem grmu, ko imenuje Gospoda Boga Abrahamovega in Boga Izakovega in Boga Jakobovega. Bog pa ni Bog mrtvih, temveč Bog živih; zakaj njemu vsi živijo. Nato so nekateri pismouki odgovorili in so dejali: Mojster, prav si povedal. In nič več si ga niso upali vprašati.

On pa jim je dejal: Kako pravijo, da je Kristus sin Davidov? In David sam pravi v knjigi psalmov: Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojih nog! David ga imenuje Gospoda, kako je on tedaj njegov Sin?

Ko ga je pa vse ljudstvo poslušalo, je rekel svojim učencem: Varujte se pismoukov, ki radi hodijo v dolgih oblačilih in se radi dajejo pozdravljati na trgu in radi sedajo na prva mesta v shodnicah in pri mizi; oni požirajo vdomam hiše in se delajo, da dolgo molijo; ti bodo prejeli hujše pogubljenje.

XXI.

On pa je gledal in videl tiste bogate, kako so metali svoje darove v zakladnico. Videl pa je tudi ubogo vdovo, ta je vrgla noter dva novčiča, in je dejal: Resnično vam povem: Ta uboga vdova je vrgla noter več kakor vsi ti drugi; zakaj vsi ti so vrgli noter Bogu v dar, kar imajo na pribitek; ta pa je vrgla noter od svojega uboštva vse za svoje življenje, kar je imela.

In ko so nekateri govorili o templju, kako je olepšan z lepim kamenjem in dragocenimi rečmi, je dejal: Pride čas, v katerem od teh reči, ki jih vidite, ne bo ostal kamen na kamnu, ki ne bi bil razbit. Oni pa so ga vprašali in so dejali: Mojster, kdaj to bo in katero je znamenje, kadar se bo to zgodilo? On pa je dejal: Glejte, ne pustite se zapeljati; zakaj veliko jih pride z mojim imenom in porekó, da sem to jaz, in ta čas se je približal, ne hodite za njimi! Kadar pa boste slišali o vojskovanju in uporih, tedaj se ne prestrašite; zakaj to se mora poprej zgoditi, a konec še ne bo zdajci tu. Tedaj jim je dejal: Narod bo vstal zoper drugega in kraljestvo proti drugemu; in veliki potresi bodo vsepovsod, lakote in kuge, tudi grozote in velika znamenja z neba se bodo godila.

A pred vsem tem bodo polagali roke na vas in vas preganjali, in izdajali vas bodo v njihove shodnice in ječe in vas vodili pred kralje in poglavarje zavoljo mojega imena. To pa se vam bo godilo v pričevanje. Vzemite si torej k srcu to, da ne skrbite, kako naj bi se zagovarjali; zakaj jaz vam bom dal usta in modrost, kateri ne bodo mogli ugovarjati in ne nasprotovati vsi vaši zoprniki. Izdajani pa boste od staršev, bratov, sorodnikov in prijateljev, in nekatere izmed vas bodo umorili; in zasovraženi boste od vseh zavoljo mojega imena. In niti las z vaše glave ne bo pokončan. Ohranite si svoje duše s potrpežljivostjo!

Kadar pa boste videli, da bo Jeruzalem oblegan z vojsko, tedaj vedite, da se je približalo njegovo opustošenje. Tistikrat naj ta, ki je v Judeji, zbeži v gore, in kateri je na sredi, naj se umakne, in ta, ki je na deželi, naj ne hodi noter. Zakaj to so dnevi maščevanja, da bo dopolnjeno vse, kar je pisano. Gorje pa nosečim in doječim v tistih dneh; zakaj tedaj bo velika stiska na zemlji in srd nad tem narodom; in padali bodo od ostrine meča in zajeti bodo odpeljani v sužnost med vse narode in Jeruzalem bodo teptali pogani, dokler se ne dopolni čas poganov.

In znamenja se bodo godila na soncu in na luni in na zvezdah, in na zemlji bo bridko ljudem, da bodo obupavali; morje in valovi bodo hrumeli; in ljudje bodo omedlevali od strahu in pričakovanja teh reči, ki prihajajo na vso zemljo, zakaj tudi nebeške moči se bodo majale. In tedaj bodo videli Sina človekovega,

prihajajočega v oblaku z veliko močjo in slavo. Ko se pa to začne goditi, pogledajte gor in dvignite svoje glave zato, ker se približuje vaša odrešitev.

In pravil jim je priliko: Pogledjte figovo drevo in vse drevje: ko že poganja brstje, tako ko to vidite, sami spoznavate, da je poletje že blizu. Tako tudi, kadar boste videli, da se bo vse to godilo, vedite, da je Božje kraljestvo blizu. Resnično vam povem, da ta rod ne preide, dokler se vse to ne bo zgodilo. Nebo in zemlja preideta, moja beseda pa ne preide.

Varujte se pa, da vaša srca ne bodo obtežena s požrešnostjo in pijanstvom in skrbmi tega življenja, in ta dan ne pride na vas iznenada. Zakaj kakor zanka bo prišel nad vse, ki prebivajo na zemlji. Zato čujte vsak čas in molite, da boste vredni ubežati vsemu temu, kar se ima zgoditi, in stati pred Sinom človekovim.

In podnevi je učil v templju, ponoči pa je hodil ven in čez noč ostajal na Oljski gori; in vse ljudstvo je zgodaj zjutraj prihajalo k njemu v tempelj, da so ga poslušali.

XXII.

Približeval pa se je praznik opresnih kruhov, ki se imenuje velika noč. In višji duhovniki in pismouki so gledali, kako bi ga umorili; in bali so se ljudstva. Hudič pa je šel v Juda, ki mu je bilo ime Iškarijot, in je bil iz števila dvanajststarih. In je šel in govoril z velikimi duhovniki in poglavarji, kako bi jim ga izdal. In razveselili so se in so mu obljubili dati denarja. On pa je obljubil in iskal priložnosti, da bi jim ga izdal brez množice.

Ko pa je že prišel dan opresnikov, ko je bilo treba žrtvovati velikonočno jagnje, je poslal Petra in Janeza in je rekel: Pojdita tja, pripravita nam velikonočno jagnje, da ga bomo jedli! Onadva pa sta mu dejala: Kje hočeš, da ga pripraviva? On jima je dejal: Glejta, ko prideta v mesto, vaju bo srečal človek, ta nosi vrč vode; pojdita za njim v hišo, v katero pojde, in recita hišnemu gospodarju: Mojster ti pusti povedati: Kje je obednica, kjer bom s svojimi učenci jedel velikonočno jagnje? In on vama bo pokazal veliko tlakovano vežo; tam pripravita. Šla sta tja in sta našla, kakor jima je povedal, in tu sta pripravila velikonočno jagnje.

In ko je že prišla ura, je sédel in z njim dvanajsteri apostoli. In jim je dejal: Iz srca sem si želel jesti to velikonočno jagnje z vami, preden trpim; zakaj povem vam, da ga ne bom več jedel, dokler se v Božjem kraljestvu vse to ne dopolni. In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: Vzemite ga in ga razdelite med seboj! Zakaj povem vam, da ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.

In vzel je kruh, se zahvalil in ga razlomil in jim dal in rekel: To je moje telo, ki bo dano za vas. To delajte v moj spomin! Ravno tako tudi kelih po večerji, in je dejal: To je kelih, nov testament v moji krvi, ki bo za vas prelita. A glejte, roka mojega izdajalca je z menoj pri mizi. In Sin človekov gre res tja, kakor je odločeno; a gorje tistemu človeku, po katerem bo izdan! In začeli so se vpraševati med seboj, kdo bi bil med njimi, ki naj bi to storil.

Med njimi pa je nastal tudi prepir, kdo izmed njih bi mogel veljati za največjega. On pa jim je rekel: Kralji dežel gospodujejo in oblastnike imenujejo milostne gospode. Vi pa nikar tako, temveč največji med vami naj bo kakor najmanjši in najimenitnejši kakor ta, ki služi. Zakaj kdo je večji? Ta, ki sedi pri mizi, ali ta, ki streže? Ali ne, kdor sedi pri mizi? Jaz pa sem med vami kakor služabnik. Vi pa ste tisti, ki ste ostali pri meni v mojih preizkušnjah. In jaz vam hočem voliti kraljestvo, kakor ga je meni volil moj Oče, da boste jedli in pili pri moji mizi v mojem kraljestvu in sedeli na prestolih in sodili dvanajsterim Izraelovim rodovom.

Gospod pa je dejal: Simon, Simon, glej, hudič si je izprosil, da bi vas smel presejati kakor pšenico; a jaz sem prosil zate, naj tvoja vera ne poneha; in ko se nekdan spreobrneš, utrjuj svoje brate! On pa mu je dejal: Gospod, pripravljen sem iti s teboj v ječo in v smrt. On pa je dejal: Peter, povem ti, petelin danes ne bo poprej zapel, dokler mene trikrat ne zatajiš, da me poznaš.

In jim je dejal: Kako često sem vas poslal brez možnje in torbe in obuvala, ali vam je česarkoli manjkalo? Oni so dejali: Ničesar. Nato jim je dejal: Ampak sedaj, kdor ima možnjo, naj jo vzame, ravno tako tudi torbo, a kdor nima meča, naj proda suknjo in ga kupi. Zakaj povem vam, da se mora izpolniti na meni, kar je pisano: Prištet je med hudodelce. Zakaj to, kar je pisano o meni, se končuje. Oni pa so dejali: Gospod, glej, tu sta dva meča. On pa jim je rekel: Zadosti je.

In šel je ven, po svoji navadi, na Oljsko goro; njegovi učenci pa so šli za njim na isti kraj. In ko je prišel tja, jim je rekel: Molite, da ne padete v skušnjava! In odtrgal se je od njih tako daleč, kakor bi vrgel kamen, in je pokleknil in molil in dejal: Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene, a ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi! Prikazal pa se mu je angel iz nebes in ga krepil. In zgodilo se je, da se je bojeval s smrtjo in je še močnejše molil. Njegov pot pa je bil kakor krvave srage, in te so padale na zemljo. In vstal je od molitve in prišel k svojim učencem in jih našel speče od žalosti in jim je dejal: Kaj spite? Vstanite in molite, da ne padete v skušnjava!

In ko je še govoril, glej, množica in eden izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Juda, je šel pred njimi in se približal Jezusu, da bi ga poljubil. Jezus pa mu je

dejal: Juda, ali izdajaš Sina človekovega s poljubom? Ko so pa videli ti, ki so bili okoli njega, kaj bo iz tega, so mu dejali: Gospod, ali naj udarimo z mečem? In eden med njimi je udaril hlapca vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho. Jezus pa je odgovoril in dejal: Pustite jih dotlej! In dotaknil se je njegovega ušesa in ga ozdravil.

Jezus pa je dejal višjim duhovnikom in poglavarjem templja in starešinam, ki so prišli nadenj: Kakor k razbojniku ste prišli z meči in koli! Vsak dan sem bil pri vas v templju in niste položili rok name. A to je vaša ura in moč teme. Oni pa so ga popadli in ga odpeljali in so ga privedli v hišo vélikega duhovnika. Peter pa je šel od daleč za njim.

Oni pa so zanetili ogenj na sredi dvorišča in so sedli skupaj in Peter je sédel mednje. Tega je neka dekla zagledala sedečega pri luči in ga je ostro pogledala in mu dejala: Tudi ta je bil z njim. On pa ga je zatajil in je dejal: Žena, ne poznam ga. In čez malo časa ga je ugledal drugi in je dejal: Ti si tudi teh eden. Peter pa je dejal: Človek, nisem! In čez čas, okoli ene ure, je nekdo drug potrjeval in je dejal: Zares, tudi ta je bil z njim; zakaj Galilejec je. Peter pa je dejal: Človek, ne vem, kaj praviš. In zdajci, dokler je še govoril, je petelin zapel. In Gospod se je ozrl in pogledal v Petra. In Peter se je spomnil Gospodove besede, kar mu je dejal: Preden bo zapel petelin, me boš ti trikrat zatajil. In Peter je šel ven in se bridko zjokal.

Ti možje pa, ki so držali Jezusa, so ga zasmehovali in bíli, ga zakrivali in bíli v obraz in ga vpraševali in dejali: Prerokuj, kdo je ta, ki te je udaril! In veliko drugega bogokletnega so govorili zoper njega.

In ko se je naredil dan, so se zbrali starešine ljudstva, višji duhovniki in pismo-uki; in so ga odpeljali na véliki zbor in so dejali: Ali si ti Kristus? Povej nam! On pa jim je dejal: Ako vam povem, mi ne boste verovali; ako pa vprašam, tedaj ne odgovorite in me ne izpustite prostega. Zato bo Sin človekov od tega časa sedel na desnici Božje moči. Nato so vsi dejali: Ti si tedaj Božji Sin? On jim je dejal: Vi pravite, da jaz sem. Oni pa so dejali: Kaj je treba več prič? Sami smo slišali iz njegovih ust.

XXIII.

In vsa množica je vstala in peljali so ga pred Pilata in začeli so ga tožiti in so dejali: Tega smo našli, da zavaja ljudstvo in brani cesarju plačevati davek in pravi, da je on Kristus, kralj. Pilat pa ga je vprašal in je dejal: Si ti kralj Judov? On mu je odgovoril in dejal: Ti govoriš. Pilat je dejal višjim duhovnikom in

ljudstvu: Nič krivičnega ne najdem na tem človeku. Oni so pa še bolj silili in so dejali: Ljudstvo moti s tem, kar je učil po vsej Judeji, od Galileje, kjer je začel, do tega kraja tu.

Ko pa je Pilat to slišal, je vprašal, ali je iz Galileje. In ko je izvedel, da sodi pod Herodovo gospostvo, ga je poslal k Herodu, ki je tudi bil tiste dni v Jeruzalemu. Ko je pa Herod Jezusa zagledal, se je silno razveselil; zakaj on bi ga že davno rad videl, zakaj veliko je slišal o njem, in je upal, da bo videl kakšno njegovo znamenje. In vpraševal ga je mnogo reči, a on mu ni odgovoril nič. Višji duhovniki in pismouki pa so stali in ga trdo tožili. Herod pa ga je s svojimi vojaki sramotil in se mu posmehoval, ga oblekel v belo oblačilo in ga poslal spet nazaj k Pilatu. Na tisti dan sta postala Pilat in Herod prijatelja, zakaj poprej sta si bila sovražna.

Pilat pa je sklical višje duhovnike in poglavarje in ljudstvo in jim je dejal: Tega človeka ste pripeljali k meni, kakor koga, ki zavaja ljudstvo; in glej, pred vami sem ga zaslišal in ne najdem na tem človeku nič od tega, za kar ga tožite. Herod prav tako ne, zakaj poslal sem vas k njemu, in glej, na njem ni ničesar, kar bi bilo vredno smrti, zato ga bom dal prebičati in ga izpustil na prostost. Zakaj po navadi tega praznika jim je moral enega izpustiti.

Tedaj je vsa množica zavpila, rekoč: Proč s tem, daj nam v prostost Baraba, ki je bil zavoljo vstaje, ki je izbruhnila v mestu, in ker je nekoga ubil, vržen v ječo. Pilat pa jim je zopet zaklical in je hotel Jezusa izpustiti na prostost. Oni pa so vpili in dejali: Križaj ga, križaj ga! In v tretje jim je dejal: Kaj je tedaj storil hudega? Ne najdem nobenega razloga na njem za smrt; zato ga bom dal prebičati in ga izpustil prostega. A oni so še veliko bolj vpili in so hoteli, da bi bil križan, in vpitje njih in njihovih višjih duhovnikov je zmagalo.

Tedaj je Pilat razsodil, naj se zgodi po njihovi prošnji, in jim je izpustil na prostost tega, ki je bil vržen v ječo zavoljo vstaje in uboja, za katerega so prosili; Jezusa pa je izročil njihovi volji.

In ko so ga peljali tja, so prijeli nekega Simona iz Cirene, ki je šel s polja, in so mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom.

Za njim pa je šla velika množica ljudstva in žená, te so žalovale in jokale za njim. Jezus pa se je ozrl k njim in je rekel: Ve, jeruzalemske hčere, nikar ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki. Zakaj glejte, pride čas, v katerem porekó: Blagor nerodovitnim in telesom, ki niso rodila, in prsim, ki niso dojile! Tedaj bodo začeli rekati goram: Padite nad nas, in hribom: Pokrijte nas! Zakaj kadar delajo tako z zelenim lesom, kaj se bo tedaj godilo s suhim!

Z njim pa sta bila privedena tudi dva druga, hudodelca, da bi bila usmrčena. In ko so prišli na ta kraj, ki se imenuje Mesto mrtvaških glav, so ga tu križali in z njim oba hudodelca, enega na desni, a drugega na levi. Jezus pa je rekel: Oče, odpusti jim, zakaj ti ne vedo, kaj delajo. In razdelili so si njegovo oblačilo in vrgli zanj kocko in ljudstvo je stalo in gledalo.

Poglavarji pa so se mu z njimi vred posmehovali in so dejali: Drugim je pomagal, naj pomaga sam sebi, ako je on Kristus, Božji izvoljenec. Iz njega pa so se norčevali tudi vojaki in so pristopali in mu podajali kisa in so dejali: Ako si ti judovski kralj, pomagaj sam sebi! Zgoraj nad njim pa je bil tudi napis z grškimi, latinskimi in hebrejskimi črkami: Ta je judovski kralj.

Eden obeh hudodelcev pa, ki sta bila obešena, ga je preklinjal in je dejal: Ako si ti Kristus, tedaj pomagaj sebi in nama! Nato je drugi odgovoril, ga svaril in dejal: In se tudi Boga ne bojiš, ko si sam v isti obsodbi? In midva sva tu res po pravici, zakaj prejemava to, kar so vredna najina dela, ampak ta ni storil nič nedostojnega. In rekel je Jezusu: Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo! In Jezus mu je dejal: Resnično ti povem: Danes boš z menoj v raj.

In bilo je ob šesti uri in nastala je tema po vsej deželi tja do devete ure. In sonce je izgubilo svojo svetlobo. In zagrinjalo v templju se je pretrgalo po sredi. In Jezus je glasno zavpil in dejal: Oče, v tvoje roke izročam svojega duha! In ko je to rekel, je izpustil dušo.

Ko pa je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je hvalil Boga in rekel: Resnično, to je bil pravičen človek. In vse ljudstvo, ki je bilo tam poleg in je gledalo, ko je videlo, kaj se godi, so se trkali na prsi in se vračali. Vsi njegovi znanci pa so stali od daleč, in žene, ki so z njim prišle iz Galileje, in so vse to videli.

In glej, neki mož z imenom Jožef, svetovalec, dober in pravičen mož, ta ni privolil v njihov sklep in dejanje, bil je iz Arimateje, judovskega mesta, ki je tudi pričakoval Božjega kraljestva; ta je šel k Pilatu in zaprosil za Jezusovo telo. In ga je snel in zavil v platno in ga položil v izsekan grob, v katerem še nikoli nihče ni ležal. In bil je dan priprave in danila se je sobota. In žene, ki so prišle z njim iz Galileje, so šle za njim in si ogledale grob in kako je bilo položeno njegovo telo. One pa so se vrnile in pripravile sol dišav in mazil. In v soboto so počivale po Postavi.

XXIV.

Na sobotni dan pa, zelo zgodaj, so prišle h grobu in prinesle dišave, ki so jih bile pripravile, in še nekaj drugih z njimi. Našle pa so kamen, odvaljen od

groba; in so šle noter in niso našle telesa Gospoda Jezusa. In ko so bile zaradi tega žalostne, glej, sta dva moža stopila prednje v svetlih oblačilih. Prestrašile so se in so povesele lice k zemlji. Tedaj sta jim onadva dejala: Kaj iščete živega pri mrtvih? Ni ga tu, vstal je. Spomnite se, kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji, in je dejal: Sin človekov mora biti izdan v roke grešnikov in biti križan in tretji dan vstati. In spomnile so se njegovih besed.

In spet so šle od groba in vse to oznanile enajsterim in vsem drugim. Bile so pa Marija Magdalena in Joana in Marija, Jakobova, in druge z njimi, ki so to povedale apostolom. In njihove besede so se jim zdele kakor prazne marnje in jim niso verjeli. Peter pa je vstal in stekel h grobu in se sklonil vanj in videl platnene rjuhe, ki so tam ležale same, in je šel proč in se čudil, kako se je to zgodilo. In glej, dva izmed njih sta šla tisti dan v vas, ki je bila šestdeset tečajev daleč od Jeruzalema in ji je bilo ime Emavs, in pogovarjala sta se med seboj o vseh teh rečeh. In zgodilo se je, ko sta se tako pogovarjala in drug drugega vpraševala, da se jima je Jezus približal in šel z njima. A njune oči so bile zadržane, da ga nista spoznala. On pa jima je dejal: Kakšni so ti pogovori, ki jih imata gredoč na poti med seboj in sta žalostna? Nato je eden, po imenu Kleopa, odgovoril in mu dejal: Si ti edini med tujci v Jeruzalemu, ki ne veš, kaj se je te dni v njem zgodilo? In dejal jima je: Kaj?

Ona pa sta mu dejala: To o Jezusu Nazarečanu, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedah, pred Bogom in vsem ljudstvom; kako so ga naši višji duhovniki in poglavarji izdali v smrtno obsodbo in ga križali. Mi pa smo imeli upanje, da je on ta, ki naj bi odrešil Izraela. In vrh vsega tega je danes tretji dan, kar se je to zgodilo. Nas pa so tudi preplašile neke žene izmed naših, ki so bile zgodaj pri grobu; in ko niso našle njegovega telesa, so prišle in pravijo, da so tudi videle prikazen angelov, ki pravijo, da je on živ. In nekateri izmed nas so šli h grobu in so našli tako, kakor so žene pravile, a njega niso našli.

In on jima je dejal: O vi nespametni in počasnega srca, da bi verovali vse, kar so govorili preroki! Ali ni moral Kristus to trpeti in iti v svojo slavo? In začel je od Mojzesa in vseh prerokov in jima razlagal vsa pisma, ki so govorila o njem.

In približali so se vasi, v katero sta šla; in on se je držal, kakor bi hotel iti dalje. Ona pa sta mu prigovarjala in dejala: Ostani z nama, zakaj večeri se in dan se je že nagnil. In šel je noter, da bi ostal z njima. In zgodilo se je, ko je sedel z njima pri mizi, je vzel kruh, se zahvalil, ga razlomil in ga jima podal. Tedaj so se njune oči odprle in sta ga spoznala in on je izginil izpred njiju. In dejala sta med seboj: Ali ni v naju gorelo srce, ko nama je govoril po poti, ko nama je razpiral Pismo?

In v tisti uri sta vstala in se vrnila v Jeruzalem in našla sta enajstere zbrane, in te, ki so bili z njimi, in ti so dejali: Gospod je resnično vstal in se prikazal Simonu. In ona sta jim po vrsti pripovedovala, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga spoznala po tem, ko je razlomil kruh.

Ko pa so o teh rečeh pripovedovali, je Jezus sam stopil v sredo mednje in jim rekel: Mir bodi z vami! Oni pa so se ustrašili in so se bali, ker so menili, da vidijo duha. In jim je dejal: Kaj ste se tako prestrašili in zakaj prihajajo v vaše srce take misli? Poglejte moje roke in moje noge, zakaj to sem jaz sam; potipajte me in pogledajte, zakaj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jaz imam. In ko je to izrekel, jim je pokazal roke in noge. Ker pa od veselja še niso verovali in so se čudili, jim je rekel: Imate tu kaj jesti? In najprej so položili predenj kos pečene ribe in satovja. In je vzel in jedel pred njimi.

On pa jim je dejal: To so besede, ki sem vam jih govoril, še tedaj, ko sem bil še z vami, zakaj vse se mora izpolniti, kar je o meni pisano v Mojzesovi Postavi, v prerokih in v psalmih. Tedaj jim je odprl razumevanje, da so razumeli Pisma; in jim je dejal: Tako je pisano in tako je moral Kristus trpeti in vstati tretji dan od smrti in dati oznanjevati v svojem imenu spokorjenje in odpuščenje grehov med vsemi narodi, začevši v Jeruzalemu. Vi pa ste priče tega. In glejte, jaz bom poslal nad vas obljubo svojega Očeta. Vi pa morate ostati v mestu Jeruzalemu, dokler ne boste oblečeni v moč z višave.

Peljal pa jih je noter do Betanije in povzdignil je svoje roke in jih blagoslovil. In zgodilo se je, ko jih je blagoslavljal, da se je ločil od njih in šel je gor v nebo. Oni pa so ga molili in se z velikim veseljem vrnili v Jeruzalem in so bili ves čas v templju in so častili ter hvalili Boga.

EVANGELIJ, ZAPISAN PO SVETEM JANEZU

I.

V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in ta Beseda je bila Bog. Prav ta je bila v začetku pri Bogu. Vse stvari so bile po njej narejene, in brez te ni bilo narejeno nič, kar je narejeno. V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč za ljudi. In prav ta luč sveti v temi in tema je ni pograbila.

Neki človek je bil poslan od Boga, ime mu je bilo Janez. Prišel je pričevat o luči, da bi po njem vsi verovali. On ni bil tista luč, ampak naj bi o luči pričeval. To je bila prava luč, ki razsveti vse ljudi, ki pridejo na ta svet. Bila je v svetu in svet je bil po njej narejen, in svet je ni poznal.

Prišel je v svojo lastnino in njegovi ga niso sprejeli. A tistim, ki so ga sprejeli, je dal oblast, da morejo biti Božji otroci, tisti, ki verujejo v njegovo ime, ki niso rojeni iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak od Boga.

In ta Beseda je postala meso in je prebivala med nami in smo videli njeno čast kot čast edinorojenega Sina od Očeta, polnega milosti in resnice.

Janez je pričeval o njem; vpil je in dejal: Ta je bil tisti, o katerem sem rekel: Za menoj bo prišel ta, ki je bil pred menoj, zakaj on je bil poprej kakor jaz. In iz njegove polnosti smo vsi jemali, milost za milostjo. Zakaj Postava je bila dana po Mojzesu, milost in resnica pa sta prišli po Jezusu Kristusu.

Nihče ni Boga nikoli videl; edinorojeni Sin, ki je v Očetovem naročju, ta nam ga je oznanil.

To pa je Janezovo pričevanje, ko so Judje poslali iz Jeruzalema duhovnike in levite, da bi ga vprašali: Kdo si ti? In je priznal in ni tajil; in je priznal: Jaz nisem Kristus. In so ga vprašali: Kaj si tedaj? Si ti Elija? Rekel je: Nisem. Si torej ti prerok? In je odgovoril: Ne. Nato so mu rekli: Kaj si tedaj, da damo odgovor tistim, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi? Rekel je: Jaz sem glas vpijočega v puščavi. Zravajte Gospodovo pot, kakor je rekel prerok Izaija.

Ti pa, ki so bili poslani, so bili od farizejev. In so ga vprašali in mu rekli: Zakaj torej krščuješ, če nisi Kristus ne Elija ne prerok? Janez jim je odgovoril in rekel: Jaz krščujem z vodo; sredi vas pa je stopil nekdo, ki ga vi ne poznate. On je tisti, ki pride za menoj in je bil pred menoj, in nisem vreden, da bi mu

odvezal jermen na obuvalu. To se je zgodilo v Betaniji, na drugi strani Jordana, kjer je Janez krščeval.

Naslednji dan je Janez zagledal Jezusa, da prihaja k njemu, in je rekel: Glej, to je Božje jagnje, ki nosi greh tega sveta! Ta je tisti, o katerem sem vam rekel: Za menoj prihaja mož, ki je bil pred menoj; zakaj bil je poprej kakor jaz. In jaz ga nisem poznal, ampak da bi on bil razodet Izraelu, sem prišel krščeovat z vodo.

Janez pa je pričeval in govoril: Videl sem, da se je Duh spustil dol z neba kakor golob in je ostal na njem. In jaz ga nisem poznal; temveč ta, ki me je poslal krščeovat z vodo, mi je rekel: Na kogar boš videl prihajati Duha in ostane na njem, prav ta je, ki krščuje s Svetim Duhom. Jaz pa sem to videl in izpričal, da je ta Božji Sin.

Naslednji dan je spet stal Janez in dva njegova učenca; in ko je zagledal Jezusa, ki je tam hodil, je rekel: Glej, to je Božje jagnje! In oba učenca sta ga slišala govoriti in sta šla za Jezusom. Jezus pa se je obrnil in je videl, da gresta za njim, in jima je rekel: Kaj iščeta? Onadva pa sta mu rekla: Rabi (to je tolmačeno: Mojster), kje prebivaš? On pa jima je rekel: Pridita in poglejta! Šla sta in pogledala in ostala pri njem tisti dan. Bilo pa je ob deseti uri.

Eden od njiju, ki sta slišala Janezove besede in šla za Jezusom, je bil Andrej, brat Simona Petra. Ta je najprej našel svojega brata Simona in mu rekel: Našli smo Mesija, kar je tolmačeno: Maziljenec. In privedel ga je k Jezusu. Ko ga je Jezus zagledal, je rekel: Ti si Simon, Jonov sin; imenoval se boš Kefa, kar je tolmačeno: Skala.

Naslednji dan je hotel Jezus oditi v Galilejo in je našel Filipa in mu je rekel: Hodi za menoj! Filip pa je bil iz Betsajde, iz Andrejevega in Petrovega mesta. Filip je našel Natanaela in mu rekel: Našli smo njega, o katerem so pisali Mojzes v Postavi in preroki, Jezusa, Jožefovega sina iz Nazareta. In Natanael mu je rekel: Kaj dobrega bi moglo priti iz Nazareta? Filip mu je rekel: Pridi in poglej!

Jezus je videl Natanaela, kako prihaja k njemu, in je rekel o njem: Glej, pravi Izraelec, v katerem ni zvijače! Natanael mu je rekel: Od kod me poznaš? Jezus je odgovoril in mu rekel: Preden te je Filip poklical, ko si bil pod figovim drevesom, sem te videl. Natanael je odgovoril in mu rekel: Rabi, ti si Božji Sin, ti si Izraelov kralj. Jezus je odgovoril in rekel: Veruješ, ker sem ti rekel, da sem te videl pod figovim drevesom? Še večje reči, kakor so te, boš videl. In mu je rekel: Resnično resnično vam povem: Odslej boste videli nebesa odprta in Božje angele, kako se dvigajo in spuščajo nad Sinom človekovim.

II.

In tretji dan je bila svatba v Kani galilejski in Jezusova mati je bila tam. Jezus in njegovi učenci pa so tudi bili povabljeni na to svatbo. In ko je zmanjkalo vina, mu je Jezusova mati rekla: Vina nimajo. Jezus pa ji je rekel: Žena, kaj imam jaz s teboj? Moja ura še ni prišla. Njegova mati je rekla služabnikom: Kar vam reče, to storite! Tam pa je bilo postavljenih šest kamnitih vrčev, po običaju judovskega očiščevanja; držali so po dve ali tri vedra.

Jezus jim je rekel: Napolnite te vrče z vodo. In so jih nalili do vrha. In rekel jim je: Zajemite zdaj in nesite starešini! In so nesli. Ko pa je starešina pokusil to vodo, ki je bila narejena v vino, in ni vedel, odkod bi to bilo, a služabniki, ki so zajemali to vodo, so to vedeli, je poklical ženina in mu rekel: Vsak človek postreže najprej z dobrim vinom, in ko postanejo vinjeni, tedaj s slabšim. Ti si prihranil dobro vino do zdaj. To je tisto prvo znamenje, ki ga je Jezus storil v Kani galilejski in razodel svojo slavo; in njegovi učenci so vanj verovali.

Potem je šel dol v Kafarnaum, on, njegova mati, njegovi bratje in njegovi učenci; in tam ni dolgo ostal. In judovska velika noč se je bližala, in Jezus je šel gor v Jeruzalem. In je našel v templju sedeče, ki so prodajali vole, ovce in golobe, menjalce. In je naredil bič iz vrvic in je izgnal iz templja vse, z ovcami in voli vred, in menjalcem je raztresel denar in prevrnil mize. Tem pa, ki so prodajali golobe, je rekel: Spravite proč vse to in ne delajte iz hiše mojega Očeta hiše kupčevanja. Njegovi učenci so se spomnili, da je pisano: Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.

Tedaj so Judje odgovorili in mu rekli: Kakšno znamenje nam daješ, da lahko to storiš? Jezus je odgovoril in jim rekel: Razdenite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil. Tedaj so Judje rekli: Ta tempelj so zidali šestinštirideset let, ti pa ga boš postavil v treh dneh? On pa je govoril o templju svojega telesa. Ko je že vstal od mrtvih, so se njegovi učenci spomnili, da jim je to pravil, in so verovali Pismu in besedam, ki jih je Jezus govoril.

Ko pa je bil v Jeruzalemu ob veliki noči, na praznični dan, jih je veliko verovalo v njegovo ime, ko so videli njegova znamenja, ki jih je delal. Ampak Jezus se jim ni zaupal, ker jih je vse poznal, in mu ni bilo treba, da bi kdo pričal o kakem človeku, zakaj dobro je vedel, kaj je bilo v človeku.

III.

Je pa bil človek med farizeji z imenom Nikodem, prvak med Judi. Ta je prišel k Jezusu ponoči in mu rekel: Mojster, vemo, da si ti učitelj prišel od Boga; zakaj nihče ne more delati teh znamenj, ki jih ti delaš, razen če je Bog z njim.

Jezus je odgovoril in mu dejal: Resnično resnično ti povem: Če kdo ni na novo rojen, ta ne more videti Božjega kraljestva. Nikodem mu je rekel: Kako se more človek roditi, ko je star? More li v drugo priti v telo svoje matere in se roditi? Jezus je odgovoril: Resnično resnično ti povem: Če kdo ne bo rojen iz vode in Duha, ne more priti v Božje kraljestvo. Kar je rojeno iz mesa, to je meso, in kar je rojeno iz Duha, je duh. Ne čudi se temu, ker sem ti rekel: Morate biti znova rojeni. Veter piha, kamor hoče, in dobro slišiš njegovo šumenje, pa ne veš, odkod prihaja in kam gre. Tako je z vsakim, ki je rojen iz Duha.

Nikodem je odgovoril in mu rekel: Kako se more to zgoditi? Jezus je odgovoril in mu rekel: Ti si mojster v Izraelu in tega ne veš? Resnično resnično ti povem: Govorimo to, kar vemo, in pričujemo o tem, kar smo videli, in vi našega pričevanja ne sprejemate. Če ne verujete, kar vam govorim o zemeljskih rečeh, kako bi verovali, če bi vam pravil o nebeških rečeh?

Nihče ne gre v nebo, razen tistega, ki je prišel iz neba, Sin človekov, ki je v nebesih. In kakor je Mojzes povzdignil kačo v puščavi, tako mora biti povišan Sin človekov, da se ti, ki vanj verujejo, ne bi pogubili, ampak bi imeli večno življenje.

Tako je Bog ljubil ta svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da vsi ti, ki vanj verujejo, ne bodo pogubljeni, ampak bodo imeli večno življenje. Zakaj Bog ni poslal svojega Sina na ta svet, da bi svet sodil, ampak da bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ta ne bo obsojen; kdor pa ne veruje, ta je že obsojen, saj on ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina.

Sodba pa je v tem, ker je luč prišla na svet, ljudje pa so bolj ljubili temo kakor luč: zakaj njihova dela so bila huda. Kdor namreč hudo dela, ta sovraži luč in ne pride na svetlo, da se njegova dela pokažejo; kdor pa dela resnico, ta pride na svetlo, da se njegova dela vidijo, ker so storjena v Bogu.

Potem je prišel Jezus s svojimi učenci v judejsko pokrajino, prebival tam z njimi in krščeval. Janez pa je tudi krščeval v Enonu blizu Salima, zakaj tam je bilo veliko vode, in oni so prihajali in so se pustili krstiti; zakaj Janez še ni bil vržen v ječo.

Tedaj se je dvignilo vprašanje med Janezovimi učenci in Judi glede očiščevanja. In prišli so k Janezu in mu rekli: Mojster, ta, ki je bil pri tebi na oni strani

Jordana, o katerem si pričeval, glej, on krščuje in vsi gredo k njemu. Janez je odgovoril in dejal: Človek ne more ničesar vzeti, razen da mu je dano iz nebes. Vi sami ste moje priče, da sem dejal: Jaz nisem Kristus, ampak sem poslan pred njim. Kdor ima nevesto, ta je ženin; ženinov prijatelj pa stoji in njega posluša in se zelo veseli ženinovega glasu. To moje veselje je že dopolnjeno. On mora rasti, jaz pa se moram manjšati.

Kdor pride od zgoraj, ta je nad vsemi. Kdor je iz zemlje, je zemeljski in govori zemeljsko. Kdor prihaja iz neba, ta je nad vsemi; in pričuje, kar je videl in slišal, in njegovega pričevanja nihče ne sprejema. Kdor pa je sprejel njegovo pričevanje, je zapečatil, da je Bog resničen. Zakaj kogar je Bog poslal, ta govori Božjo besedo; zakaj Bog ne daje Duha na mero. Oče ljubi Sina in vse mu je dal v roke. Kdor veruje v Sina, ta ima večno življenje; kdor pa v Sina ne veruje, ta ne bo videl življenja, temveč Božji srd ostane na njem.

IV.

Ko pa je Gospod izvedel, da je prišla do farizejev govorica, da si je Jezus naredil in krstil več učencev kakor Janez (čeprav Jezus sam ni krščeval, ampak njegovi učenci), je zapustil judejsko deželo in šel spet v Galilejo. Moral pa je iti skozi Samarijo.

Tam je prišel v neko samarijsko mesto, ki se imenuje Sihar, blizu vasi, ki jo je dal Jakob svojemu sinu Jožefu. Tam pa je bil Jakobov studenec. Ko je bil Jezus že utrujen od hoje, je torej sedel k studentu. Bilo je okoli šeste ure.

Tedaj je prišla neka žena iz Samarije zajemat vodo. Jezus ji je rekel: Daj mi piti! Zakaj njegovi učenci so odšli v mesto, da bi kupili kaj za jesti. Nato pa mu je Samarijanka rekla: Kako je to, da ti prosiš, ki si Jud, mene, Samarijanko, naj ti dam piti? Zakaj Judje se ne družijo s Samarijani. Jezus je odgovoril in ji dejal: Ko bi ti vedela za Božji dar in kdo je, ki ti pravi: Daj mi piti, bi ti njega prosila, in on bi ti dal žive vode. Žena mu je rekla: Gospod, saj nimaš nič, s čimer bi zajel, in ta studenec je globok. Od kod imaš tedaj živo vodo? Si li ti večji kakor naš oče Jakob, ki nam je dal ta studenec in je sam iz njega pil in njegovi sinovi in njegova živina?

Jezus je odgovoril in ji dejal: Kdor pije od te vode, bo spet žejen; kdorkoli pa pije od vode, ki mu jo jaz dam, tega vekomaj ne bo žejalo, temveč voda, ki mu jo jaz dam, bo v njem studenec vode, ki teče v večno življenje. Žena mu je rekla: Gospod, daj mi tiste vode, da me ne bo žejalo in da mi ne bo treba hoditi semkaj zajemat. Jezus ji je rekel: Pojdi, pokliči svojega moža in pridi sem. Žena

je odgovorila in mu rekla: Nimam moža. Jezus ji je rekel: Prav si rekla: Nimam moža. Pet mož si imela, in ta, ki ga imaš sedaj, ni tvoj mož. To si prav rekla.

Žena mu je rekla: Gospod, vidim, da si prerok. Naši očetje so na tej gori molili; in vi pravite, da je v Jeruzalemu kraj, kjer je treba moliti. Jezus ji je rekel: Žena, verjemi mi, da pride ura, ko ne boste molili Očeta ne na tej gori ne v Jeruzalemu. Vi ne veste, kaj molite; mi pa vemo, kaj molimo, zakaj zveličanje prihaja od Judov. Prihaja pa čas in je že zdaj, ko bodo resnični molivci molili Očeta v duhu in resnici; zakaj takšne Oče tudi hoče imeti, ki ga tako molijo. Bog je duh, in tisti, ki ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici.

Žena mu je rekla: Vem, da pride Mesija, ki se imenuje Kristus; kadar ta pride, nam bo vse oznanil. Jezus ji je dejal: Jaz sem tisti, ki s teboj govorim. In medtem so prišli njegovi učenci in so se čudili, da je govoril s to ženo. Vendar nihče ni rekel: Kaj vprašuješ? ali: Kaj govoriš z njo? Nato je ta žena pustila svoj vrč stati in odšla v mesto in rekla tistim ljudem: Pridite in glejte človeka, ki mi je povedal vse, karkoli sem storila, ali je on Kristus? Nato so ti šli iz mesta in prišli k njemu.

Medtem pa so ga učenci opominjali in govorili: Rabi, jej! On pa jim je dejal: Za jed imam nekaj, česar vi ne poznate. Učenci so tedaj govorili med seboj: Ali mu je kdo prinesel jesti? Jezus jim je dejal: Moja hrana je, da izvršujem voljo tistega, ki je mene poslal, in dokončam njegovo delo. Ali ne pravite sami: Še štiri mesece, pa pride žetev? Potlej vam povem, povzdignite oči in pogledjte polja, zakaj vsa so že bela za žetev. In tisti, ki žanje, prejme plačilo in zbira sad za večno življenje, da se skupaj veselita ta, ki seje, in ta, ki žanje. Zakaj v tem je pregovor resničen: Eden seje, drugi žanje. Jaz sem vas poslal žet, česar vi niste delali; drugi so delali in vi ste prišli v njihovo delo.

Van j pa je veliko Samarijanov iz tistega mesta verovalo zaradi besed žene, ki je pričevala: Povedal mi je vse, kar sem storila. Ko so torej Samarijani prišli k njemu, so ga prosili, da bi ostal pri njih. In dva dni je tam ostal, in veliko več jih je verovalo zavoljo njegove besede. Ženi pa so rekli: Ne verujemo več zaradi tvojega pripovedovanja, kajti sami smo slišali in vemo, da je ta resnično Kristus, zveličar tega sveta.

Čez dva dni pa je šel od tam v Galilejo. Zakaj Jezus sam je pričeval, da prerok doma ne velja nič. Ko pa je že prišel v Galilejo, so ga Galilejci sprejeli, ker so videli vse, kar je storil v Jeruzalemu ob prazniku; zakaj tudi oni so prišli na praznik. In Jezus je spet prišel v Kano galilejsko, kjer je naredil iz vode vino.

In v Kafarnaumu je bil neki kraljevi uradnik, tega sin je ležal bolan. Ta je slišal, da je prišel Jezus iz Judeje v Galilejo, in je šel k njemu in ga prosil, da bi prišel dol in ozdravil njegovega sina; zakaj on je že umiral. In Jezus mu je dejal: Če znamenj in čudežev ne vidite, ne verujete. Kraljevi uradnik mu je rekel: Gospod, pridi dol, preden moj sin umre! Jezus mu je rekel: Pojdi, tvoj sin je živ. Ta moč je veroval besedi, ki mu jo je Jezus rekel, in je šel tja.

In medtem ko je hodil dol, so ga srečali njegovi služabniki in mu sporočili in dejali: Tvoje dete je živo. Nato jih je vprašal za uro, v kateri mu je odleglo, in so mu rekli: Včeraj ob sedmi uri je njegova mrzlica popustila. Tedaj je ta oče spoznal, da je bilo to v tisti uri, v kateri mu je Jezus rekel: Tvoj sin je živ. In veroval je on in vsa njegova hiša. To je drugo znamenje, ki ga je storil Jezus, ko je prišel iz judejske dežele v Galilejo.

V.

Potem je bil judovski praznik in Jezus je šel gor v Jeruzalem. V Jeruzalemu pa je bila pri Ovčjih vratih kopel, ki se po hebrejsko imenuje Betesda, in je imela pet stebrišč, v katerih je ležala množica bolnikov, slepcev, hromih, sušič-nih, in ti so čakali, da bi se voda skalila. Zakaj angel je ob svojem času prihajal dol v kopel in kalil vodo; in kdor je prvi šel vanjo, ko je voda zaplivala, je ozdravel, naj je imel katerokoli bolezen.

Tam pa je bil človek, in ta je bil osemintrideset let bolan. Ko je Jezus tega videl in izvedel, da je tam že dolgo časa bolan ležal, mu je dejal: Ali hočeš biti zdrav? Bolni mu je odgovoril: Gospod, nimam človeka, ko voda zapliva, da bi me dal v kopel; a ko pridem, gre vanjo kdo drug pred menoj. Jezus mu je rekel: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi! In zdajci je ta človek postal zdrav in je vzel svojo posteljo in šel. Tisti dan pa je bila sobota.

Tedaj pa so Judje dejali temu, ki je bil ozdravljen: Danes je sobota, ne spodobi se ti nositi postelje! On jim je odgovoril: Ta, ki me je ozdravil, mi je rekel: Vzemi svojo posteljo in pojdi! Nato so ga vprašali: Kdo je ta človek, ki ti je rekel: Vzemi svojo posteljo in pojdi? Ta pa, ki je postal zdrav, ni vedel, kdo je to bil, zakaj Jezus se je umaknil, ker je bilo na tistem kraju veliko ljudstva.

Potem ga je Jezus našel v templju in mu rekel: Glej, postal si zdrav, ne greši več, da se ti ne zgodi kaj hujšega! Ta človek je šel tja in sporočil Judom, da je Jezus ta, ki ga je ozdravil. Zato so Judje Jezusa preganjali in ga hoteli umoriti, ker je to storil na soboto. Jezus pa jim je odgovoril: Oče moj dela do zdaj, in jaz tudi delam. Zato so Judje še bolj gledali, da bi ga umorili, ker ni

le sobote prekršil, ampak je tudi dejal, da je Bog njegov Oče in se tako delal Bogu enakega.

Nato je Jezus odgovoril in jim rekel: Resnično resnično vam povem: Sin sam od sebe ne more ničesar storiti, temveč kar vidi, da dela Oče; karkoli namreč dela ta, to dela tudi Sin. Oče pa ljubi Sina in mu kaže vse, kar on dela, in še večja dela mu bo pokazal, da se boste začudili. Zakaj kakor Oče obuja mrtve in jih oživlja, tako tudi Sin oživlja, katere hoče. Oče namreč nikogar ne sodi, ampak je vso sodbo dal Sinu, da bi vsi spoštovali Sina, kakor spoštujejo Očeta. Kdor Sina ne spoštuje, ne spoštuje Očeta, ki ga je poslal.

Resnično resnično vam povem, kdor posluša mojo besedo in veruje temu, ki je mene poslal, ta ima večno življenje in ne pride v sodbo, temveč je že prešel iz smrti v življenje.

Resnično resnično vam povem, da pride tista ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Božjega Sina, in tisti, ki ga bodo slišali, ti bodo živeli. Zakaj kakor ima Oče življenje sam v sebi, tako je tudi Sinu dal, da ima življenje sam v sebi. In njemu je dal oblast, da sodi, ker je Sin človekov. Ne čudite se temu, kajti pride tista ura, ko bodo vsi, ki so v grobovih, slišali njegov glas in prišli ven: najprej tisti, ki so delali dobro, v vstajenje življenja; oni pa, ki so delali hudo, v vstajenje sodbe.

Ničesar ne morem storiti sam od sebe. Kakor slišim, tako sodim in moja sodba je pravična, zakaj ne iščem svoje volje, ampak voljo Očeta, ki je mene poslal. Če pričujem sam o sebi, tako moje pričevanje ni resnično. Nekdo drug je, ki pričuje o meni, in vem, da je to pričevanje resnično, ki ga izpričuje o meni.

Vi ste poslali k Janezu, in on je pričeval za resnico. Jaz pa ne jemljem pričevanja od ljudi, ampak govorim to, da bi se vi rešili. On je bil goreča in svetla luč; vi pa ste hoteli biti nekaj časa veseli v njegovi svetlobi. Jaz pa imam večje pričevanje, kakor je Janezovo; zakaj dela, ki mi jih je dal Oče, da jih dokončam, prav ta dela, ki jih opravljam, pričujejo o meni, da me je poslal Oče. In Oče, ki je mene poslal, je pričeval o meni. Njegovega glasu niste nikoli niti slišali niti niste videli njegovega obličja; in njegove besede nimate, da bi prebivala v vas; zakaj vi ne verujete temu, ki ga je on poslal.

Preiskujete pisma, zakaj menite, da imate v njih večno življenje; in ta so, ki pričujejo o meni. In nočete priti k meni, da bi imeli življenje. Ne sprejemam časti od ljudi. A poznam vas, da nimate Božje ljubezni v sebi. Prišel sem v ime-nu svojega Očeta, in me ne sprejemate; ko nekdo drug pride v svojem imenu, ga boste sprejeli. Kako morete verovati vi, ko sprejemate čast drug od drugega; časti pa, ki je od Boga samega, ne iščete?

Nimate meniti, da vas bom jaz tožil pri Očetu; eden je, ki vas toži: Mojzes, v katerega upate. Ko bi verovali Mojzesu, bi verovali tudi meni; zakaj o meni je pisal. Če pa njegovim pismom ne verujete, kako boste verovali mojim besedam?

VI.

Potem se je Jezus odpeljal čez morje pri mestu Tiberija v Galileji in za njim je šlo veliko ljudstva, ker so videli ta znamenja, ki jih je storil nad bolniki. Jezus pa je šel na goro in tam sedel s svojimi učenci. Blizu pa je bila velika noč, praznik Judov. Ko pa je Jezus povzdignil svoje oči in videl, da je k njemu prišlo veliko ljudstva, je dejal Filipu: Kje naj kupimo kruha, da bodo ti jedli? To pa je rekel, da bi ga izkušal; zakaj dobro je vedel, kaj je hotel storiti.

Filip pa mu je odgovoril: Za dvesto denarijev kruha zanje ni zadosti, da bi vsak vzel le košček. Eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra, mu je rekel: Tu je deček, ta ima pet ječmenovih kruhov in dve ribi; ali kaj je to za tolikêre? Jezus pa je rekel: Storite, da ljudje posedejo. Na tistem kraju pa je bilo veliko trave. Nato je posedlo okoli pet tisoč mož. Jezus pa je vzel kruhe, se zahvalil in jih dal učencem; učenci pa tem, ki so sedeli; prav tako od obeh rib, kolikor je kdo hotel.

Ko pa so se nasitili, je rekel svojim učencem: Poberite te koščke, ki so ostali, da nič ne propade. Nato so to pobrali in napolnili dvanajst košev s koščki od petero ječmenovih kruhov, ki so ostali tistim, ki so jedli. Ko so vsi ljudje videli znamenje, ki ga je Jezus storil, so dejali: Ta je resnično ta prerok, ki mora priti na svet. Ko pa je Jezus opazil, da hočejo priti in ga s silo narediti za kralja, se je spet umaknil na goro, sam.

Na večer pa so njegovi učenci šli dol k morju. In so stopili v čoln in se odpeljali na ono stran morja, v Kafarnaum. Postal je že temno, Jezus pa ni prišel k njim. In morje je bilo razburkano, ker je pihal močan veter. In ko so že preveslali kakih petindvajset ali trideset tečajev, so zagledali Jezusa, hodečega po površini morja, in da se približuje čolnu, in so se bali. On pa jim je rekel: Jaz sem, ne bojte se! Tedaj so ga hoteli vzeti v čoln; in zdajci je bil čoln na kraju, kamor so se peljali.

Drugi dan je množica, ki je stala na drugi strani morja, videla, da tam ni bilo drugega čolna kakor tistega, v katerega so stopili njegovi učenci, in da Jezus ni stopil z njimi v tisti čoln, ampak so se njegovi učenci odpeljali sami. Prišli pa so drugi čolni od Tiberije v bližino tega kraja, kjer so jedli kruh, po Gospodovi

zahvali. Ko pa je množica videla, da Jezusa ni bilo tam in ne njegovih učencev, so tudi oni stopili v čolne in prišli v Kafarnaum in so iskali Jezusa.

Ko so ga našli na oni strani morja, so mu dejali: Rabi, kdaj si prišel sem? Jezus jim je odgovoril in dejal: Resnično resnično vam povem, ne iščete me zato, ker ste videli znamenja, temveč zato, ker ste jedli od teh kruhov in se nasitili. Ne trudite se za to jed, ki mine, ampak za jed, ki ostane v večno življenje, ki vam jo bo dal Sin človekov; zakaj njega je zapečatil Bog Oče sam.

Tedaj so mu dejali: Kaj naj storimo, da delamo Božja dela? Jezus je odgovoril in jim dejal: To je Božje delo, da verujete v tega, ki ga je on poslal. Tedaj so mu dejali: Kakšno znamenje torej narediš, da vidimo in ti verujemo? Kaj delaš? Naši očetje so jedli mano v puščavi, kakor je pisano: Kruh iz neba jim je dal jesti. Nato jim je Jezus rekel: Resnično resnično vam povem: Ni vam dal Mojzes kruha iz neba, temveč moj Oče vam daje tisti pravi kruh iz neba. Zakaj Božji kruh je ta, ki je prišel iz neba in daje temu svetu življenje. Tedaj so mu dejali: Gospod, dajaj nam vselej takega kruha! Jezus pa jim je dejal: Jaz sem ta kruh življenja; kdor pride k meni, ta ne bo lačen, in kdor vame veruje, ta ne bo nikoli žejen. Ampak dejal sem vam, da ste me videli, in vendar ne verujete. Vse, kar mi daje moj Oče, pride k meni, in tega, ki pride k meni, ne pahnem ven. Zakaj iz nebes sem prišel, ne da bi storil, kar jaz hočem, ampak kar hoče ta, ki me je poslal. Volja Očeta, ki me je poslal, pa je, da ne izgubim nič od vsega tistega, kar mi je dal, ampak da to obudim poslednji dan. To je pač volja tega, ki je mene poslal, da ima večno življenje vsak, kdor vidi Sina in vanj veruje, in jaz ga bom obudil na sodni dan.

Zato so Judje godrnjali nad njim, ker je dejal: Jaz sem ta kruh, ki je prišel iz nebes, in so dejali: Ali ni ta Jezus, Jožefov sin, čigar očeta in mater poznamo? Kako torej pravi: Iz nebes sem prišel? Jezus je odgovoril in jim dejal: Ne godrnjajte med seboj! Nihče ne more priti k meni, razen če ga pritegne Oče, ki je mene poslal, in jaz ga bom obudil na sodni dan. V prerokih je pisano: Vsi bodo poučeni od Boga. Kdorkoli torej sliši od Očeta in se pouči, pride k meni. Nikar da bi kdo videl Očeta, razen ta, ki je od Očeta; ta je Očeta videl. Resnično resnično vam povem: Kdor vame veruje, ta ima večno življenje. Jaz sem ta kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so umrli. To je tisti kruh, ki pride iz neba, da tisti, ki od njega je, ne umre. Jaz sem ta živi kruh, ki sem prišel iz neba; tisti, ki bo od tega kruha jedel, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom jaz dal, je moje meso, ki ga bom dal za življenje tega sveta.

Tedaj so se Judje prepirali med seboj in govorili: Kako nam more ta dati svoje meso jesti? Jezus jim je dejal: Resnično resnično vam povem: Ako ne

boste jedli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, tedaj nimate življenja v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ta ima večno življenje in jaz ga bom obudil na sodni dan. Zakaj moje meso je prava jed in moja kri je prava pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, ki mene uživa, živel zavoljo mene. To je kruh, ki je prišel iz neba. Ne, kakor so vaši očetje jedli mano in umrli: kdor jé ta kruh, ta bo živel vekomaj.

To je povedal v shodnici, ko je učil v Kafarnaumu. Dosti njegovih učencev, ki je to slišalo, je reklo: Ta beseda je trda; kdo jo hoče poslušati? Ker pa je Jezus sam pri sebi vedel, da so njegovi učenci godrnjali nad tem, jim je rekel: Se nad tem zgražate? Kaj bo tedaj, ko boste videli Sina človekovega, da gre gor, kjer je bil poprej? Duh je, ki oživlja, telo ni nič prida. Le besede, ki jih govorim jaz, so duh in življenje. Ampak so med vami nekateri, ki ne verujejo. Zakaj Jezus je od začetka dobro vedel, kateri niso bili verni in kdo ga bo izdal. In jim je rekel: Zato sem vam dejal: Nihče ne more priti k meni, razen da mu je dano od mojega Očeta.

Od tistega časa je veliko njegovih učencev spet šlo nazaj in niso več hodili z njim. Tedaj je Jezus rekel dvanajsterim: Ali hočete tudi vi iti proč? Nato je Simon Peter odgovoril: Gospod, kam naj gremo? Ti imaš besede večnega življenja; in mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin živega Boga. Jezus mu je odgovoril: Ali vas nisem izbral dvanajstero? In eden izmed vas je hudič. To pa je rekel o Judu, sinu Simona Iškarijota; prav ta ga je potem izdal in je bil eden teh dvanajsterih.

VII.

Potem je Jezus hodil naokrog po Galileji; zakaj po Judeji ni hotel hoditi, ker so Judje naklepali, da bi ga umorili. Je pa bil blizu judovski praznik šotorov. Torej so mu njegovi bratje rekli: Pojdi proč od tod in pojdi v Judejo, da bodo tudi tvoji učenci videli dela, ki jih delaš. Saj nihče ne dela ničesar na skrivnem, ki hoče biti javno sloveč. Če take reči delaš, se pokaži svetu! Zakaj tudi njegovi bratje niso verovali vanj.

Nato jim je Jezus dejal: Moj čas še ni tu, vaš čas pa je vselej. Vas svet ne more sovražiti; mene pa sovraži, ker pričujem o njem, da so njegova dela hudobna. Vi pojdite gor na praznik; jaz še ne bom šel na ta praznik, ker moj čas še ni dopolnjen. Ko pa jim je to rekel, je ostal v Galileji. Ko pa so njegovi bratje odšli tja gor, je tudi on šel gor na praznik, ne očitno, temveč kakor skrivaj. In Judje

so ga ob tem prazniku iskali in govorili: Kje je ta? In bilo je veliko mrmranja o njem med ljudmi. Nekateri so dejali: Dober je; drugi pa so govorili: Ne, pač pa zapeljuje ljudi. Vendar pa nihče ni govoril o njem odkrito, iz strahu pred Judi. Ko pa je minilo že pol praznika, je šel Jezus gor v tempelj in učil. In Judje so se začudili in dejali: Kako ta pozna pisma, saj se jih ni učil? Jezus jim je odgovoril in dejal: Moj nauk ni moj, ampak tistega, ki me je poslal. Če hoče kdo izpolnjevati njegovo voljo, ta bo vedel, ali je ta nauk od Boga ali pa govorim sam od sebe. Kdor govori sam od sebe, ta išče lastno čast; kdor pa išče čast tistega, ki je njega poslal, ta je resničen in v njem ni krivičnosti.

Ali vam ni Mojzes dal Postave? In vendar se nihče od vas Postave ne drži. Zakaj iščete, kako bi me umorili? Ljudstvo je odgovorilo in dejalo: Hudiča imaš! Kdo te hoče umoriti? Jezus je odgovoril in jim dejal: Eno samo delo sem storil, in se vsi čudite. Mojzes vam je dal obrezo, pa nikakor, da bi prišlo od Mojzesa, ampak od očakov, in vendar obrezujete človeka v soboto. Če prejme človek obrezo v soboto, da bi se Mojzesova Postava ne prestopila, zakaj se srdite nad menoj, da sem vsega človeka ozdravil v soboto? Ne sodite po videzu, temveč sodite s pravično sodbo!

Nato so nekateri iz Jeruzalema dejali: Ali ni ta tisti, ki ga hočejo umoriti? In glej, javno govori in mu nič ne rečejo. Ali torej naši voditelji prav vedo, da je on resnično Kristus? A mi vsaj vemo, od kod je tale; ko pa pride Kristus, ne bo nihče vedel, od kod on je. Nato je Jezus zaklical v templju, učil in dejal: Saj me poznate in tudi veste, od kod sem; in nisem prišel sam od sebe, temveč ta je resničen, ki je mene poslal, in ga vi ne poznate. Jaz pa ga poznam, zakaj od njega sem, in on me je poslal. Tedaj so iskali *priložnosti*, da bi ga zgrabili; a nihče ni položil roke nanj, ker njegova ura še ni prišla. Veliko iz ljudstva jih je verovalo vanj in so dejali: Ko pride Kristus, ali bo storil več znamenj, kakor jih dela ta?

In farizeji so slišali, da je ljudstvo o njem tako govorilo; tedaj so farizeji in višji duhovniki poslali ven hlapce, da bi ga zgrabili. Nato jim je Jezus dejal: Malo časa sem še pri vas, potem pojdem k tistemu, ki me je poslal. Iskali me boste in me ne boste našli, in kjer sem jaz, tja vi ne morete priti. Tedaj so Judje govorili med seboj: Kam bo šel ta, da ga mi ne bi našli? Ali hoče iti med Grke, ki so razkropljeni sem in tja, in Grke učiti? Kakšna je ta beseda, da pravi: Iskali me boste in me ne boste našli, in kjer sem jaz, tja vi ne morete priti?

Na zadnji dan praznika, ki je bil največji, je Jezus stopil gor in zaklical in dejal: Kdor je žejen, naj pride k meni in pije. Kdor vame veruje, kakor govori Pismo, bodo iz njegovega telesa tekla reke žive vode. To je pa govoril

o Duhu, ki ga bodo prejeli tisti, ki so vanj verovali; zakaj Sveti Duh še ni bil (poslan), ker Jezus še ni bil oslavljen. Veliko teh iz ljudstva, ki so te besede slišali, jih je dejalo: Ta je pravi prerok. Drugi so dejali: On je Kristus. Nekateri pa so dejali: Kristus naj bi prišel iz Galileje? Ali ne pravi Pismo: Iz Davidovega semena in iz trga Betlehema, kjer je bil David, naj bi Kristus prišel? Tako je med ljudstvom zaradi njega nastal spor. Nekateri pa so ga hoteli zgrabiti, a nihče ni položil nanj rok.

Tedaj so prišli hlapci k višjim duhovnikom in farizejem in ti so jim dejali: Zakaj ga niste privedli? Hlapci so odgovorili: Noben človek nikoli ni tako govoril kakor ta. Nato so farizeji odgovorili: Ste tudi vi zapeljani? Veruje vanj tudi kdo izmed voditeljev ali farizejev? To ljudstvo pa, ki ne pozna Postave, je prekleto! Nikodem, ki je bil eden izmed njih in je prišel k njemu ponoči, jim je rekel: Ali naša Postava obsodi človeka, preden ga zaslišijo in spoznajo, kaj dela? Odgovorili so in mu dejali: Si li tudi ti Galilejec? Preišči in poglej, da iz Galileje ne vstane noben prerok. In vsak je odšel na svoj dom.

VIII.

Jezus pa je šel na Oljsko goro. Zgodaj zjutraj je spet prišel v tempelj in vse ljudstvo je prišlo k njemu; sédel je in jih učil.

Pismouki in farizeji pa so privedli k njemu ženo, zasačeno pri prešuštvovanju, in so jo postavili mednje na sredo, in dejali so mu: Mojster, ta žena je zasačena v prešuštvu; Mojzes pa nam je v Postavi zapovedal, naj take pobijemo s kamni. Kaj tedaj praviš ti? To pa so dejali, izkušajoč ga, da bi ga mogli zatožiti. Jezus pa se je sklonil in pisal s prstom po zemlji. Ko pa ga niso nehali spraševati, se je zravnal in jim dejal: Kdor je med vami brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo; in se je spet sklonil in pisal po zemlji. Ko pa so to slišali, in obtoženi pred svojo vestjo, so drug za drugim odhajali ven, od najstarejšega do poslednjega; in pustili so Jezusa samega in ženo, stoječo v sredi. Jezus pa se je zravnal, in ko ni videl nikogar razen žene, ji je dejal: Žena, kje so ti, ki so te tožili? Ali te ni nobeden obsodil? Ona pa je dejala: Gospod, nihče. Jezus pa je dejal: Tudi jaz te ne obsojam; pojdi in nadalje več ne greši!

Tedaj jim je Jezus spet govoril in dejal: Jaz sem tega sveta luč; kdor hodi za menoj, ne bo hodil v temi, ampak bo imel luč življenja. Nato so mu farizeji dejali: Ti sam o sebi pričuješ; tvoje pričevanje ni resnično. Jezus je odgovoril in dejal: Dasi pričujem sam o sebi, je moje pričevanje resnično; zakaj vem, odkod sem prišel in kam grem; ampak vi ne veste, odkod prihajam in kam grem.

Vi sodite po mesu; jaz nikogar ne sodim. Ako pa bi tudi sodil, je moja sodba pravilna; zakaj nisem sam, ampak jaz in Oče, ki me je poslal. In v vaši Postavi je tudi pisano, da je pričevanje dveh ljudi resnično. Jaz sem, ki pričujem o samem sebi, in Oče, ki me je poslal, tudi pričuje o meni. Nato so mu dejali: Kje je tvoj Oče? Jezus je odgovoril: Ne poznate niti mene niti mojega Očeta; če bi poznali mene, bi poznali tudi mojega Očeta. Te besede je govoril pri tempeljski zakladnici, ko je učil v templju; in nihče ga ni zgrabil, zakaj njegov čas še ni prišel. Nato jim je Jezus spet dejal: Jaz grem proč in vi me boste iskali in umrli v svojih grehih; kamor grem jaz, tja vi ne morete priti. Nato so Judje dejali: Se hoče tedaj sam umoriti, da pravi: Kamor grem jaz, tja vi ne morete priti? In jim je dejal: Vi ste od spodaj, jaz sem doli od zgoraj; vi ste od tega sveta, jaz nisem od tega sveta. Zato sem vam dejal, da boste umrli v svojih grehih; zakaj če ne verujete, da jaz sem, boste umrli v svojih grehih.

Nato so mu dejali: Kdo si ti? In Jezus jim je dejal: Prav ta, ki z vami govorim. O vas lahko veliko povem in sodim; ampak ta, ki me je poslal, je resničen; in kar sem od njega slišal, to govorim pred svetom. Oni pa niso spoznali, da jim je govoril o Očetu. Tedaj jim je Jezus dejal: Ko boste Sina človekovega povišali, tedaj boste spoznali, da jaz sem in ničesar ne delam sam od sebe, temveč kakor me je poučil Oče, govorim. In ta, ki je mene poslal, je z menoj; Oče me ne pusti samega, zakaj ves čas delam, kar je njemu všeč. Ko je to govoril, jih je dosti vanj verovalo.

Nato je Jezus dejal tistim Judom, ki so vanj verovali: Ako ostanete v moji besedi, ste resnično moji učenci, in boste spoznali resnico, in resnica vas bo storila svobodne. Nato so mu oni odgovorili: Mi smo Abrahamovo seme in nikomur nismo nikdar služili; kako tedaj praviš: Postali boste svobodni?

Jezus jim je odgovoril in dejal: Resnično resnično vam povem: Kdorkoli stori greh, je hlapec temu grehu. Hlapec pa ne ostane vekomaj v hiši; sin ostane vekomaj. Ako vas torej Sin stori svobodne, boste res svobodni. Dobro vem, da ste Abrahamovo seme; vendar iščete, kako bi me umorili, zakaj moja beseda nič ne velja med vami. Jaz govorim, kar sem videl pri svojem Očetu; vi pa tudi delate, kar ste od svojega očeta videli. Odgovorili so in mu dejali: Abraham je naš oče. Jezus jim je rekel: Ko bi vi bili Abrahamovi otroci, bi opravljali Abrahamova dela. Sedaj pa gledate, kako bi me umorili, človeka, ki vam je povedal resnico, ki sem jo slišal od Boga; tega Abraham ni storil. Vi opravljate dela svojega očeta. Nato so mu dejali: Nismo iz kurbanja rojeni; enega Očeta imamo, Boga. Jezus jim je dejal: Ko bi bil Bog vaš Oče, bi ljubili mene, zakaj od Boga sem izšel in od Boga prihajam, zakaj nisem prišel sam od sebe, ampak me

je on poslal. Zakaj zdaj ne razumete mojega govorjenja? Vi namreč ne morete poslušati mojih besed. Vi ste iz očeta hudiča in hočete izpolnjevati želje svojega očeta. Ta je ubijalec od začetka in ni obstal v resnici, zakaj v njem ni resnice. Ko govori laž, govori iz svojega, zakaj on je lažnik in oče laži. Meni pa, ki vam govorim resnico, ne verjamete.

Kdo izmed vas me more obdolžiti greha? Ako pa vam resnico govorim, zakaj mi ne verjamete? Kdor je iz Boga, ta posluša Božjo besedo; zato vi ne poslušate, ker niste iz Boga.

Judje so mu nato odgovorili in dejali: Ali ne govorimo prav, da si ti Samarijan in imaš hudiča? Jezus je odgovoril: Jaz nimam hudiča, temveč častim svojega Očeta; vi pa ste me sramotili. Jaz ne iščem svoje časti; ampak eden je, ki išče in sodi.

Resnično resnično vam povem: Ako bo kdo ohranil mojo besedo, ta ne bo videl smrti vekomaj. Nato so mu Judje dejali: Zdaj smo spoznali, da imaš hudiča. Abraham je umrl in preroki, in ti praviš: Ako bo kdo ohranil mojo besedo, ta ne bo okusil smrti vekomaj. Si li ti večji kakor naš oče Abraham, ki je umrl? In preroki so pomrli. Koga delaš iz samega sebe?

Jezus je odgovoril: Ako sam sebe častim, moja čast ni nič; moj Oče pa je ta, ki me časti, o katerem vi pravite, da je vaš Bog. In vi ga ne poznate, jaz pa ga poznam; in ko bi rekel, da ga ne poznam, bi bil lažnik, prav kakor ste vi. Jaz pa ga poznam in se držim njegove besede.

Abraham, vaš oče, se je veselil, da bi videl moj dan; in ga je videl in se veselil. Nato so mu Judje dejali: Še petdeset let nisi star in si videl Abrahama? Jezus jim je dejal: Resnično resnično vam povem: Preden je bil Abraham, jaz sem. Nato so pobirali kamenje, da bi ga lučali vanj. Jezus pa se je skril in šel iz templja.

IX.

In Jezus je šel mimo in je videl nekoga, ki je bil slep rojen. In njegovi učenci so ga vprašali in dejali: Mojster, kdo je grešil; ta ali njegovi starši, da je rojen slep? Jezus je odgovoril: Ni ta grešil ne njegovi starši, temveč da bi na njem Božja dela postala očitna. Opravljati moram dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan; pride noč, ko nihče ne more delati. Dokler sem v svetu, sem luč sveta.

Ko je to izgovoril, je pljunil na zemljo in iz sline naredil blato in s tem blatom pomazal slepcu oči in mu rekel: Pojdi tja k siloamski kopeli (to je tolmače-no: poslan) in se umij! Nato je odšel tja in se umil in spregledal. Sosedje pa in

tisti, ki so ga poprej videli, da je bil berač, so dejali: Ni li to tisti, ki je tam sedel in beračil? Nekateri so dejali: On je. Drugi pa: Podoben mu je. Sam pa je dejal: Jaz sem tisti. Nato so mu dejali: Kako, da so tvoje oči odprte? Odgovoril je in dejal: Človek, ki mu je ime Jezus, je napravil blato in mi pomazal oči in rekel: Pojdi h kopeli Siloam in se umij! Šel sem tja in se umil in sem spregledal. Nato so mu dejali: Kje je ta? On je dejal: Ne vem.

Tedaj so tistega, ki je bil poprej slep, odvedli k farizejem. Bila pa je sobota, ko je Jezus napravil blato in odprl njegove oči. In spet so ga vprašali, tudi farizeji, kako je spregledal. On pa jim je dejal: Blato mi je položil na oči in umil sem se in že spregledal. Tedaj so nekateri izmed farizejev rekli: Ta človek ni od Boga, ker se ne drži sobote. Drugi pa so rekli: Kako more grešni človek delati takšna znamenja? In med njimi je bil spor. Spet so dejali slepemu: Kaj ti praviš o njem, da ti je odprl oči? On pa je dejal: On je prerok.

Judje pa o njem niso verjeli, da je bil slep in da je spregledal, dokler niso poklicali staršev tega, ki je spregledal. Vprašali so jih in dejali: Je ta vaš sin, o katerem pravite, da je rojen slep? Kako, da je sedaj spregledal? Njegovi starši so odgovorili in dejali: Vemo, da je ta naš sin in da je rojen slep; kako je pa sedaj spregledal, ne vemo, ali kdo mu je odprl oči, tudi ne vemo. Dosti je star, vprašajte ga, naj sam govori zase. To so dejali njegovi starši, zakaj bali so se Judov; zakaj Judje so se že zmenili, da bodo tistega, ki bi ga priznal za Kristusa, vrgli iz shodnice. Zato so njegovi starši dejali: Zadosti je star, vprašajte njega.

Nato so drugič poklicali tega človeka, ki je bil slep, in so mu rekli: Daj Bogu čast! Mi vemo, da je ta človek grešnik. On je odgovoril in dejal: Ali je grešnik, jaz tega ne vem; eno pa dobro vem, da sem bil slep in da sedaj vidim. Nato so mu spet dejali: Kaj ti je storil? Kako ti je odprl oči? On jim je odgovoril: Povedal sem vam že, ali niste slišali; zakaj hočete zopet slišati? Ali hočete tudi vi biti njegovi učenci? Tedaj so ga prekleli in dejali: Ti si njegov učenec; mi pa smo Mojzesovi učenci. Mi vemo, da je Bog govoril z Mojzesom; odkod je pa ta, tega ne vemo. Ta človek jim je odgovoril in dejal: To je pa čudna reč, da vi ne veste, odkod je on, in on mi je odprl oči. Vemo pa, da Bog grešnikov ne usliši, ampak kadar je kdo bogaboječ in izpolnjuje njegovo voljo, tistega usliši. Odkar stoji svet, ni bilo slišati, da bi kdo od rojstva slepemu odprl oči. Ko ta ne bi bil od Boga, ne bi mogel ničesar storiti. Odgovorili so in dejali: Ves si rojen v grehih in nas učiš? In pahnili so ga ven.

Jezus je izvedel, da so ga pahnili ven; in ko ga je našel, mu je dejal: Ali veruješ v Božjega Sina? On je odgovoril in dejal: Gospod, kdo je tisti, da bi veroval vanj? Jezus mu je dejal: Videl si ga, in ta, ki govori s teboj, je tisti. On pa je

dejal: Gospod, verujem, in ga je molil. In Jezus je dejal: Prišel sem za sodbo na ta svet, da ti, ki ne vidijo, spregledajo, in kateri vidijo, da postanejo slepi. In to so slišali nekateri izmed farizejev, ki so bili z njim, in so mu dejali: Ali smo tedaj tudi mi slepi? Jezus jim je dejal: Ko bi bili slepi, ne bi imeli greha; sedaj pa pravite: Vidimo, zato vaš greh ostane.

X.

Resnično resnično vam povem: Kdor ne gre noter v ovčji hlev skozi vrata, ampak lazi vanj drugod, ta je tat in razbojnik. Kdor pa vstopa skozi vrata, je pastir teh ovc. Tistemu vratar odpre, in ovce poslušajo njegov glas; in svoje ovce kliče po imenu in jih vodi ven. In ko spravi vse svoje ovce ven, gre pred njimi in ovce gredo za njim, zakaj one poznajo njegov glas. Za tujcem pa ne gredo, ampak beže pred njim, zakaj glasov tujcev ne poznajo. To prispodobo jim je Jezus povedal, a oni niso razumeli, kaj je to bilo, kar jim je govoril.

Nato jim je Jezus spet dejal: Resnično resnično vam povem: Jaz sem vrata k ovcam. Vsi ti, ki so prišli pred mano, so bili tatje in razbojniki; a ovce jih niso poslušale. Jaz sem ta vrata: ako kdo gre noter skozi mene, bo zveličan in bo hodil noter in ven in bo našel pašo. Tat prihaja, zgolj da krađe, kolje in pokončuje. Jaz sem prišel, da bi imele življenje, in v izobilju.

Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir dá svoje življenje za ovce. Najemnik pa, ki ni pastir, katerega ovce niso lastne, vidi prihajati volka in zapusti ovce in zbeži; in volk popade in razpodi te ovce. Najemnik pa beži, zakaj on je najemnik in ne mara za ovce. Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in one poznajo mene: kakor mene pozna Oče in jaz poznam Očeta; in dam svoje življenje za ovce. In imam še druge ovce, te niso iz tega hleva; tudi te moram privedi sem; in poslušale bodo moj glas in bo ena čreda in en pastir.

Zato me Oče ljubi, ker dam svoje življenje, da ga spet vzamem. Nihče mi ga ne jemlje, ampak ga dajem sam od sebe. Imam oblast, da ga dam, in imam oblast, da ga spet vzamem. Tako zapoved sem prejel od svojega Očeta. Tedaj je spet nastal prepir med Judi zaradi teh besed. Mnogi izmed njih so dejali: Hudiča ima in ob pamet je, kaj ga poslušate? Drugi so dejali: Te besede niso od kakega od hudiča obsedenega; ali more hudič slepcem odpreti oči?

Bil pa je v Jeruzalemu praznik posvetitve templja in bila je zima. In Jezus je hodil po templju v Salomonovem stebrišču. Tedaj so ga obstopili Judje in mu dejali: Kako dolgo nas še pustiš v negotovosti? Če si ti Kristus, tako nam to precej očitno povej! Jezus jim je odgovoril: Povedal sem vam, in mi ne ver-

jamete. Dela, ki jih opravljam v imenu svojega Očeta, ta pričujejo o meni. A vi ne verjamete, zakaj vi niste izmed mojih ovac, kakor sem vam dejal. Zakaj moje ovce poslušajo moj glas in jaz jih poznam in one hodijo za menoj; in jaz jim dam večno življenje in one ne bodo pogubljene, za vekomaj, in nihče jih ne bo iztrgal iz moje roke. Moj Oče, ki mi jih je dal, je večji od vsega, in nihče jih ne more iztrgati iz roke mojega Očeta. Jaz in Oče sva eno.

Tedaj so Judje spet pobirali kamenje, da bi ga s kamni pobili. Jezus jim je odgovoril: Veliko dobrih del svojega Očeta sem vam pokazal; za katero od teh me hočete s kamni pobiti? Judje so mu odgovorili in dejali: Ne pobijamo te s kamni zavoljo dobrega dela, temveč zavoljo bogokletja, in ker se ti, ki si človek, sam delaš Boga. Jezus jim je odgovoril: Ali ni pisano v vaši Postavi: Dejal sem: Bogovi ste? Če vi tiste imenujete bogove, h katerim je prišla Božja beseda, in Pisma se ne more prelomiti, kako pa temu, ki ga je Oče posvetil in poslal na ta svet, pravite: Bogokletno govoriš, ker pravim, da sem Božji Sin? Če ne opravljam del svojega Očeta, mi ne verujte; če pa jih opravljam, verujte vsaj tem delom, ako meni nočete verovati, da spoznate in verujete, da je Oče v meni in jaz v njem. Tedaj so ga spet hoteli prijeti, on pa je ušel iz njihovih rok. In spet je odšel na ono stran Jordana, na kraj, kjer je Janez najprej krščeval, in je ostal tam. In veliko jih je prišlo k njemu in so dejali: Janez ni storil nobenega znamenja, a vse to, kar je Janez o tem govoril, je resnica. In tam jih je veliko verovalo vanj.

XI.

Je pa bil nekdo bolan, z imenom Lazar iz Betanije, iz vasi Marije in njene sestre Marte. Marija pa je bila ta, ki je Gospoda pomazilila z mazilom in mu otrla noge s svojimi lasmi; njen brat Lazar je ležal bolan. Zato sta sestri poslali k njemu in dali povedati: Gospod, glej, tisti, ki ga ljubiš, leži bolan. Ko je Jezus to slišal, je dejal: Ta bolezen ni za smrt, temveč v Božjo slavo, da bo po njej oslavljen Božji Sin. Jezus pa je ljubil Marto in njeno sestro in Lazarja. Ko je torej slišal, da je bolan, je ostal še dva dneva v kraju, kjer je bil. Potem je rekel svojim učencem: Pojdimo spet v Judejo! Učenci so mu dejali: Mojster, onikrat so te Judje hoteli posuti s kamni, pa želiš spet oditi tja? Jezus je odgovoril: Ali nima dan dvanajst ur? Kdor hodi podnevi, se ne spotakne, ker vidi luč tega sveta; kdor pa hodi ponoči, ta se spotakne, ker nima luči v sebi. To je povedal, potem pa jim je rekel: Lazar, naš prijatelj, spi; jaz pa grem tja, da ga obudim. Nato so njegovi učenci dejali: Gospod, če spi, bo šlo z njim na bolje. Jezus pa

je govoril o njegovi smrti, oni pa so mislili, da govori o telesnem snu. Tedaj jim je Jezus razločno povedal: Lazar je umrl; in zaradi vas sem vesel, da nisem bil tam, da boste verovali; pojdimo torej k njemu. Nato je Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, dejal učencem: Pojdimo tudi mi, da z njim umremo.

Tedaj je Jezus prišel in ga je našel, da je že štiri dni ležal v grobu. Betanija pa je bila blizu Jeruzalema, kakih petnajst tečajev daleč, in veliko Judov je prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažili zaradi njunega brata. Ko pa je Marta slišala, da je Jezus prišel, mu je šla naproti. Marija pa je obsedela doma.

Tedaj je Marta dejala Jezusu: Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl; a že sedaj vem tudi, da ti bo Bog dal, kar ga prosiš. Jezus ji je rekel: Tvoj brat bo vstal. Marta mu je dejala: Dobro vem, da bo vstal ob vstajenju na sodni dan. Jezus ji je dejal: Jaz sem to vstajenje in to življenje; kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre; in kdor živi in veruje vame, ne bo umrl vekomaj. Veruješ li to? Ona mu je dejala: Ja, Gospod, verujem, da si ti Kristus, Božji Sin, ki je prišel na svet.

In ko je to rekla, je odšla tja in skrivaj poklicala svojo sestro Marijo in ji dejala: Mojster je tu in te kliče. Ta pa, ko je to slišala, je hitro vstala in šla k njemu, zakaj Jezus še ni prišel v vas, ampak je bil na tistem kraju, kjer mu je Marta prišla naproti. Ko pa so Judje bili pri njej v hiši in jo tolažili in so videli Marijo, da je hitro vstala in šla ven, so šli za njo in dejali: Ona gre tja h grobu, da bi tam jokala.

Ko je torej Marija prišla tja, kjer je bil Jezus, in ga je zagledala, je padla k njegovim nogam in mu dejala: Gospod, ko bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl. Ko jo je Jezus videl, da je jokala in da so tudi Judje, ki so prišli z njo, jokali, je postal sam v duhu ganjen in žalosten, in je dejal: Kam ste ga položili? Rekli so mu: Gospod, pridi in poglej! In Jezus se je razsolzil. Zato so Judje dejali: Glej, kako ga je ljubil! Nekateri izmed njih pa so dejali: Ko je slepcu odprl oči, ali ni mogel tudi storiti, da bi ta ne umrl? Jezus pa je spet bil v sebi globoko ganjen in je stopil h grobu. Bila pa je to votlina in kamen položen na vrh.

Jezus je rekel: Odmaknite ta kamen! Marta, sestra umrlega, mu je rekla: Gospod, smrdi že, saj je ležal štiri dni. Jezus ji je dejal: Ali ti nisem dejal: Ako boš verovala, boš videla Božjo slavo? Nato so odmaknili tisti kamen, kjer je ležal mrtvi. Jezus pa je vzdignil oči kvišku in je dejal: Oče, zahvaljujem se ti, da si me uslišal; saj vem, da me vselej uslišiš; ampak zaradi tega ljudstva, ki stoji okrog, to govorim, da bi verovalo, da si me ti poslal. Ko je to rekel, je z močnim glasom zaklical: Lazar, pridi ven! In umrli je prišel ven, na nogah in rokah povezan z mrliškimi prti, in obraz je bil povit s potnim prtom. Jezus jim je rekel:

Razvežite ga in pustite, naj gre. Zato je veliko teh Judov, ki so prišli k Mariji in so videli, kar je Jezus storil, verovalo vanj. Nekateri izmed njih pa so odšli k farizejem in jim povedali, kaj je Jezus storil.

Tedaj so višji duhovniki in farizeji zbrali posvet in dejali: Kaj naj delamo? Ta človek dela veliko znamenj; ako ga tako pustimo, bodo vsi verovali vanj; in Rimljani bodo prišli in vzeli našo deželo in ljudi. Eden med njimi pa, Kajfa, ki je bil tisto leto véliki duhovnik, jim je dejal: Vi nič ne veste in tudi nič ne premišljate: nam je v večji prid, da en človek umre za ljudstvo, kakor da bi bil pokončan ves narod. Tega pa ni govoril sam od sebe, temveč ker je bil tisto leto véliki duhovnik, je prerokoval. Zakaj Jezus je moral umreti za narod; in ne le za ta narod, temveč da bi zbral Božje otroke, ki so bili razkropljeni. Od tistega dne torej so se posvetovali, kako bi ga umorili.

Jezus pa ni več očitno hodil med Judi, temveč je šel od tam proč blizu puščave, v mesto, ki se imenuje Efraim, in je tam prebival s svojimi učenci. Judovska velika noč pa je bila blizu; in veliko jih je s tiste strani šlo gor v Jeruzalem, pred veliko nočjo, da bi se očistili. Tedaj so ti vstali in vprašali po Jezusu in se pogovarjali v templju: Kaj se vam zdi, da ne pride na ta praznik? Višji duhovniki in farizeji so izdali ukaz, če bi kdo vedel, kje bi on bil, naj bi to povedal, da bi ga zgrabili.

XII.

Šest dni pred veliko nočjo je Jezus prišel v Betanijo, kjer je bil Lazar, ta mrtvi, skaterega je Jezus obudil od smrti. Tam so mu pripravili večerjo; in Marta je stregla, Lazar pa je bil eden tistih, ki so z njim sedeli pri mizi. Tedaj je Marija vzela libro mazila iz čiste dragocene narde in je mazilila Jezusove noge in jih otrla s svojimi lasmi. Hiša pa je bila polna vonja po tem mazilu. Nato je eden njegovih učencev dejal, Juda, Simonov sin, Iškarijot, ki ga je potem izdal: Zakaj ni to mazilo prodano za tristo denarijev in bi to bilo dano ubogim? Tega pa ni govoril, ker bi maral za uboge, temveč je bil tat in je imel mošnjo in je izmikal, kar je bilo danega. Nato mu je Jezus rekel: Pusti njo pri miru; to je hranila za dan mojega pogreba. Zakaj vselej imate uboge med seboj, mene pa nimate vedno.

Tedaj je veliko ljudi izmed Judov izvedelo, da je bil on tam; prišli so, nikar samo zaradi Jezusa, temveč da bi videli tudi Lazarja, ki ga je obudil od smrti. Višji duhovniki pa so se posvetovali, da bi umorili tudi Lazarja; zakaj zavoljo njega je veliko Judov šlo tja in so verovali v Jezusa.

Drugi dan, ko je veliko ljudi, ki so prišli na praznik, slišalo, da pride Jezus v Jeruzalem, so vzeli palmove veje, šli ven njemu naproti in vzklikali: Hoza-

na, hvaljen bodi ta, ki prihaja v Gospodovem imenu, kralj Izraelov! Jezus pa je našel osliča in na njem jezdil, kakor je pisano: Ne boj se ti, sionska hči! Glej, tvoj kralj prihaja in jezdi na osličjem žrebetu. Tega pa njegovi učenci poprej niso razumeli; temveč ko je bil Jezus oslavljen, so se spomnili, da je bilo to pisano o njem in da so mu to storili. Ljudstvo pa, ki je bilo z njim, ko je poklical Lazarja iz groba in ga obudil od smrti, je pričalo o njem. Zato mu je tudi šlo ljudstvo naproti, ker je slišalo, da je storil to znamenje. Farizeji pa so govorili med seboj: Vidite, da nič ne opravite! Glej, ves svet teče za njim.

Je bilo pa nekaj Grkov med temi, ki so prišli tja gor, da bi molili ob prazniku. Ti so stopili k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji, in ga prosili in dejali: Gospod, Jezusa bi radi videli. Filip je prišel in povedal to Andreju, Andrej in Filip pa sta dalje povedala Jezusu. Jezus pa jima je odgovoril in dejal: Čas je prišel, da bo Sin človekov oslavljen.

Resnično resnično vam povem: Ako pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo; ako pa umre, prinese veliko sadu. Kdor svoje življenje ljubi, ta ga bo izgubil; in kdor svoje življenje na tem svetu sovraži, ta ga bo ohranil za večno življenje. Kdor hoče meni služiti, naj hodi za menoj; in kjer sem jaz, tam mora biti tudi moj služabnik; in kdor bo meni služil, ga bo Oče počastil.

Zdaj je moja duša potrta, in kaj hočem reči? Oče, pomagaj mi iz te ure! A saj zato sem v to uro prišel. Oče, oslavi svoje ime! Tedaj je prišel glas iz nebes: Oslavil sem ga in spet ga bom oslavil. Nato je ljudstvo, ki je stalo tam in poslušalo, dejalo: Zagrmelo je. Drugi so dejali: Angel je govoril z njim. Jezus je odgovoril in dejal: Ta glas ni prišel zaradi mene, ampak zaradi vas.

Zdaj gre sodba čez ta svet; zdaj bo vladar tega sveta pahnjen ven. In jaz, ko bom povišan z zemlje, bom vse pritegnil k sebi. To je pa govoril, da nakaže, kakšne smrti bo umrl. Nato mu je ljudstvo odgovorilo: Slišali smo iz Postave, da Kristus na vekomaj ostane; in kako ti torej praviš: Sin človekov mora biti povišan? Kdo je ta, Sin človekov? Nato jim je Jezus dejal: Še malo časa je luč pri vas. Hodite, dokler imate luč, da vas tema ne zagrne. Kdor hodi v temi, ne ve, kam gre. Verujte v luč, dokler jo imate, da boste otroci te luči.

To je Jezus govoril, in je šel proč in se skril pred njimi. In najsi je naredil pred njimi toliko znamenj, tako vendar niso verovali vanj, da bi bila izpolnjena beseda preroka Izaija, ki je govoril: Gospod, kdo veruje našemu oznanjanju? In komu se je razodela Gospodova roka? Zato pa niso mogli verovati, ker Izaija spet pravi: Oslepil jim je oči in jim zakrknil srce, da z očmi ne vidijo in s srcem ne razumejo in se ne spreobrnejo, da bi jim jaz pomagal. To je Izaija govoril, ker je videl njegovo slavo in je govoril o njem. Ali vendar je vanj verovalo tudi

veliko visokih uradnikov; a zaradi farizejev niso priznavali, da ne bi bili pahnjeni iz shodnice. Zakaj oni so bolj ljubili človeško slavo kakor slavo pri Bogu. Jezus pa je zaklical in dejal: Kdor vame veruje, ne veruje vame, temveč v tistega, ki je mene poslal. In kdor mene vidi, ta vidi tistega, ki je mene poslal. Prišel sem na ta svet kot luč, da kdor vame veruje, ne ostane v temi. In kdorkoli sliši moje besede in ne veruje, ga ne sodim jaz; zakaj nisem prišel, da bi ta svet sodil, ampak da svet zveličam. Kdor mene zavrača in mojih besed ne sprejema, ta že ima nekoga, ki ga sodi: beseda, ki sem jo govoril, ga bo sodila na sodni dan. Zakaj nisem govoril sam od sebe, temveč Oče, ki me je poslal, mi je zapovedal, kaj moram storiti in govoriti. In vem, da je njegova zapoved večno življenje. Zato, kar govorim, govorim tako, kakor mi je rekel Oče.

XIII.

Pred velikonočnim praznikom pa, ko je Jezus vedel, da je njegov čas prišel, da bi iz tega sveta šel k Očetu, ker je svoje ljubil, ki so bili na svetu, jih je tako ljubil do konca. In po večerji, ko je hudič Judu Iškarijotu že dal v srce, da bi ga izdal, je Jezus vedel, da mu je Oče dal vse reči v roke in da je prišel od Boga in da gre k Bogu, je vstal od večerje in odložil svoje oblačilo; vzel je prt in se z njim opasal. Potem je vlil vode v umivalnik in začel učencem umivati noge in jih brisati s tistim prtom, s katerim je bil opasan.

Tedaj je prišel k Simonu Petru in ta mu je dejal: Gospod, ti mi boš umival noge? Jezus je odgovoril in mu dejal: Kar jaz delam, ti sedaj ne veš, a boš izvedel potem. Nato mu reče Peter: Nikoli mi ti ne boš umival nog! Jezus mu je odgovoril: Ako te ne umijem, ne boš imel deleža z menoj. Simon Peter mu reče: Gospod, ne samo noge, temveč tudi roke in glavo! Jezus mu je dejal: Kdor je bil umit, ni potrebno, da se umije, razen nog, saj je sicer ves čist; in vi ste čisti, a ne vsi. Zakaj svojega izdajalca je dobro poznal, zato je rekel: Niste vsi čisti.

Ko pa jim je umil noge, je vzel svoje oblačilo, znova sedel in jim rekel: Ali veste, kaj sem vam storil? Imenujete me Mojster in Gospod, in prav pravite, zakaj to tudi sem. Če sem torej jaz, vaš Gospod in Mojster, vam umil noge, ste tako tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge. Zgled sem vam dal, da tudi vi tako delate, kakor sem jaz storil vam. Resnično resnično vam povem: Hlapci ni večji od svojega gospodarja, tudi apostol ni večji kakor tisti, ki ga je poslal.

Ako to veste, blagor vam, če to delate. Ne govorim o vas vseh; jaz vem, katere sem izvolil, temveč da bo Pismo izpolnjeno: Kdor jé moj kruh, stopa s svojo

peto po meni. Zdaj vam povem, preden se zgodi, da boste, ko se zgodi, verovali, da jaz sem. Resnično resnično vam povem: Kdorkoli sprejme, kogar pošljem, ta sprejme mene; kdor pa sprejme mene, sprejme tistega, ki je mene poslal.

Ko je Jezus to izgovoril, je bil v duhu žalosten, pričeval je in dejal: Resnično resnično vam povem, eden izmed vas me bo izdal. Tedaj so se učenci med seboj spogledovali in niso prav vedeli, o kom govori. Bil pa je pri mizi in slonel na Jezusovih prsih eden izmed njegovih učencev, ki ga je Jezus ljubil. Temu je Simon Peter pomignil, da bi vprašal, kdo bi bil ta, o katerem je govoril. Zakaj ta je slonel na Jezusovih prsih in mu je dejal: Gospod, kdo je? Jezus je odgovoril: Komur namočim ta grižljaj in mu ga podam, tisti je. In je pomočil grižljaj in ga dal Judu, Simonovemu sinu, Iškarijotu. In za tem grižljajem je šel satan vanj.

Tedaj mu je Jezus rekel: Kar delaš, stori skoraj. Tega pa nihče izmed teh, ki so sedeli pri mizi, ni vedel, čemú mu je to rekel. Nekateri so menili, da zato, ker je Juda imel denarnico, da bi mu Jezus rekel: Nakupi, kar potrebujemo za praznik, ali da naj dá kaj ubogim. Ko je torej vzel grižljaj, je zdajci šel ven; bila pa je noč. Ko je šel ven, je Jezus dejal: Sedaj je Sin človekov oslavljen in Bog je oslavljen v njem. Ako pa je Bog oslavljen v njem, ga bo tako tudi Bog oslavlil v sebi, in skoraj ga bo oslavlil.

Ljubi otroci, še malo časa sem pri vas. Iskali me boste, in kakor sem dejal Judom: Kamor jaz grem, vi ne morete priti. In vam zdaj povem: Novo zapoved vam dajem, da se ljubite med seboj; kakor sem jaz vas ljubil, da tako tudi vi ljubite drug drugega. Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste imeli ljubezen med seboj. Reče mu Simon: Gospod, kam greš? Jezus mu je odgovoril: Kamor grem jaz, tja zdaj ti ne moreš za menoj; potem pa pojdeš za menoj. Peter mu je dejal: Gospod, zakaj zdaj ne morem iti za teboj? Svoje življenje hočem dati zate. Jezus mu je odgovoril: Svoje življenje hočeš dati zame? Resnično resnično ti povem: Petelin ne bo zapel, dokler me trikrat ne zatajiš.

XIV.

In svojim učencem je rekel: Vaše srce naj se ne prestraši! Verujete v Boga, tako tudi vame verujte. V hiši mojega Očeta je veliko bivališč; ko bi tako ne bilo, mar bi vam povedal: Grem tja in vam pripravim prostor? In ko odidem tja, da vam pripravim prostor, pridem spet in vas vzamem k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz. In kam grem, to veste, in za pot tudi veste.

Tomaž mu je rekel: Gospod, ne vemo, kam greš, in kako naj vemo za to pot? Jezus mu je dejal: Jaz sem ta pot in resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu,

razen po meni. Ko bi mene poznali, bi poznali tudi mojega Očeta. In od sedaj ga poznate in ste ga videli.

Filip mu je rekel: Gospod, pokaži nam Očeta, to nam je zadosti. Jezus mu je dejal: Toliko časa sem pri vas in ti me ne poznaš, Filip? Kdor vidi mene, ta vidi Očeta. Kako tedaj praviš: Pokaži nam Očeta? Ali ne veruješ, da sem jaz v Očetu in Oče v meni? Besed, ki vam jih govorim, ne govorim sam od sebe, ampak Oče, ki prebiva v meni, opravlja svoja dela. Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni! Ako ne, mi verujte vsaj zaradi teh del.

Resnično resnično vam povem: Kdor vame veruje, bo tudi opravljal dela, ki jih jaz opravljam, in delal bo večja od teh, zakaj jaz grem k Očetu. In karkoli boste prosili v mojem imenu, bom storil, da bo Oče oslavljen v Sinu. Kar boste prosili v mojem imenu, to bom storil.

Ako me ljubite, držite se torej mojih zapovedi; in prosil bom Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da ostane pri vas vekomaj, Duha resnice, ki ga svet ne more sprejeti, zakaj ne vidi ga in ga ne pozna. Vi pa ga poznate, kajti pri vas ostane in bo notri v vas. Ne bom vas pustil kot sirote, pridem k vam. Še malo in ta svet me ne bo več videl, vi pa me boste videli; zakaj jaz sem živ, in boste tudi vi živeli. Tisti dan boste spoznali, da sem jaz v svojem Očetu in vi v meni in jaz v vas.

Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, je ta, ki mene ljubi; kdor pa mene ljubi, ta bo ljubljen od mojega Očeta in jaz ga bom ljubil in se mu razodel. Juda, nikakor ne Iškarijot, mu je dejal: Gospod, kaj je torej, da se hočeš razodeti nam in ne svetu? Jezus mu je odgovoril in dejal: Tisti, ki mene ljubi, ta se bo držal moje besede, in moj Oče ga bo ljubil in prišli bomo k njemu in naredili pri njem bivališče. Kdor pa mene ne ljubi, se ne drži moje besede; in ta beseda, ki jo slišite, ni moja, temveč od Očeta, ki je mene poslal.

To sem vam govoril, dokler sem bil z vami. Tolažnik pa, Sveti Duh, ki ga bo Oče poslal v mojem imenu, ta vas bo učil vseh reči in vas spominjal vsega, kar sem vam govoril.

Mir vam zapuščam, svoj mir vam dam; ne dajem vam, kakor daje svet. Naj se vaše srce ne prestraši in ne boji. Slišali ste, da sem vam dejal: Grem tja, in spet pridem k vam. Ko bi me ljubili, bi se zagotovo veselili, ker sem dejal: Grem k Očetu; zakaj Oče je večji od mene. In zdaj sem vam povedal, preden se zgodi, da boste verovali, kadar se zgodi.

Ne bom vam več veliko govoril; zakaj vladar tega sveta prihaja, a v meni nima nič; ampak da svet spozna, da ljubim Očeta in delam tako, kakor mi je Oče zapovedal. Vstanite in pojdimo od tod!

XV.

Jaz sem prava vinska trta in moj Oče je vinogradnik. Vsako mladiko na meni, ki ne rodi sadu, bo odrezal; in vsako, ki rodi sad, bo očistil, da rodi še več sadu. Vi ste zdaj čisti zaradi besede, ki sem vam jo govoril. Ostanite v meni in jaz v vas. Prav kakor mladika sama po sebi ne more roditi sadu, temveč le, ko ostane na trti, tako tudi vi ne, temveč ko ostanete v meni. Jaz sem vinska trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu; zakaj brez mene ne morete storiti ničesar. Če kdo ne ostane v meni, bo vržen proč kakor mladika, in se posuši; in jo poberó in vržejo na ogenj in zgori. Ako pa ostanete v meni in moje besede ostanejo v vas, prosite, karkoli hočete, in zgodilo se vam bo. V tem, da obrodite veliko sadu, bo oslavljen moj Oče, in vi boste moji učenci.

Prav kakor mene moj Oče ljubi, tudi jaz vas ljubim; ostanite v tej moji ljubezni! Ako se boste držali moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni; prav kakor se jaz držim zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni. To vam govorim, da bi moje veselje ostalo v vas in da bi bilo vaše veselje popolno. Moja zapoved je ta, da se ljubite med seboj, prav kakor jaz vas ljubim. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, ako storite, kar vam zapovem. Ne pravim več, da ste hlapci; zakaj hlapec ne ve, kaj dela njegov gospod; vam pa sem dejal, da ste prijatelji, zakaj vse, kar sem slišal od svojega Očeta, sem vam oznanil.

Niste vi mene izvolili, temveč sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane: da karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, vam bo dal.

Zapovedujem vam, da se ljubíte med seboj. Ako vas ta svet sovraži, vedite, da je mene sovražil poprej kakor vas. Ko bi bili od sveta, bi svet svoje ljubil; ker pa niste od sveta, temveč sem vas jaz izvolil iz sveta, zato vas ta svet sovraži. Spomnite se moje besede, ki sem vam jo dejal: Hlapec ni večji kakor njegov gospod; če so mene preganjali, bodo tako preganjali tudi vas; če so mojo besedo spoštovali, bodo spoštovali tudi vašo.

A vse to vam bodo storili zaradi mojega imena, zakaj ne poznajo tega, ki je mene poslal. Ko jaz ne bi prišel in jim tega ne bi povedal, bi ne imeli greha; zdaj pa nimajo izgovora za svoj greh. Kdor mene sovraži, ta sovraži tudi mojega Očeta. Ako med njimi ne bi delal teh del, ki jih nihče drug ni storil, ne bi imeli greha; zdaj pa so jih videli, in vendar sovražijo mene in mojega Očeta. A to je, da se izpolni beseda, ki je pisana v njihovi Postavi: Sovražijo me nedolžnega.

Ko pa pride Tolažnik, ki vam ga bom poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, bo on pričeval o meni. In tudi vi boste pričevali, zakaj od začetka ste bili pri meni.

XVI.

To sem vam govoril, da se ne pohujšate. Metali vas bodo iz shodnic; pride pa čas, ko bo vsak, ki vas bo moril, menil, da s tem opravlja službo Bogu. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne mojega Očeta ne mene. To pa sem vam govoril, da se boste, ko tisti čas pride, spomnili, da sem vam to povedal. Tega pa vam od začetka nisem pravil, zakaj bil sem pri vas.

No, zdaj grem tja k temu, ki me je poslal, in nihče izmed vas me ne vpraša: Kam greš, temveč ker sem vam to govoril, se je vaše srce napolnilo z žalostjo. Ampak jaz vam povem resnico: Za vas je dobro, da grem tja; zakaj če ne grem tja, Tolažnik ne pride k vam; ako pa grem tja, ga bom poslal k vam. In ko ta pride, bo svaril ta svet zaradi greha, pravičnosti in sodbe. Zaradi greha, zakaj vame ne verujejo; zaradi pravičnosti, ker grem k Očetu in me ne boste več videli; zaradi sodbe pa, zakaj vladar tega sveta je obsojen.

Še veliko vam imam povedati, ampak zdaj ne morete nositi. Ko pa pride on, ki je Duh resnice, vas bo uvažal v vso resnico; zakaj ne bo govoril sam od sebe, temveč bo govoril to, kar bo slišal, in oznanjal vam bo, kar mora priti. Ta me bo oslavil, kajti od mojega bo vzel in vam oznanil. Vse, kar ima Oče, je moje; zato sem dejal, da bo vzel od mojega in vam oznanil.

Malo še, in ne boste me več videli, in spet malo, pa me boste videli, zakaj jaz grem k Očetu. Nato so nekateri njegovih učencev govorili med seboj: Kaj je to, kar nam pravi: Malo še, in ne boste me videli, in malo še, pa me boste videli, in: Jaz grem k Očetu? Tedaj so dejali: Kaj je to, da pravi: Še malo? Ne vemo, kaj govori. Jezus je opazil, da so ga hoteli to vprašati, in jim je dejal: Med seboj se vprašujete, ker sem rekel: Še malo, in me ne boste videli, in malo še, pa me boste videli; resnično resnično vam povem, da boste jokali in žalovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalostni, a vaša žalost se bo spremenila v veselje.

Ko žena rojeva, je žalostna, zakaj njena ura je prišla; ko pa rodi dete, ne misli več na to bridkost zaradi veselja, da je človek rojen na svet. In vi ste zdaj tudi žalostni; jaz vas bom spet videl in vaše srce se bo veselilo in vašega veselja vam nihče ne bo vzel in tistega dne me ne boste ničesar vpraševali.

Resnično resnično vam povem: Karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, to vam bo dal. Do zdaj še ničesar niste prosili v mojem imenu. Prosíte in

boste dobili, da bo vaše veselje popolno. To sem vam govoril v prisposodobah; pride pa čas, ko vam ne bom več govoril v prisposodobah, ampak vam bom očitno oznanjal o svojem Očetu. Tisti dan boste prosili v mojem imenu; in ne pravim vam, da bom prosil Očeta za vas; zakaj Oče sam vas ima za ljubljene, ker vi mene ljubite in verujete, da sem izšel od Boga. Izšel sem od Očeta in prišel na ta svet; ta svet spet zapuščam in grem k Očetu.

Njegovi učenci mu rečejo: Glej, zdaj odkrito govoriš in ne praviš v prisposobi. Zdaj vemo, da veš vse, in ti ni treba, da bi te kdo vpraševal. Zato verujemo, da si izšel od Boga. Jezus jim je odgovoril: Ali zdaj verujete? Glej, pride ura in je že prišla, ko boste razkropljeni vsak na svoje, mene pa boste pustili samega; a nisem sam, zakaj Oče je pri meni. To sem vam govoril, da imate mir v meni. Na tem svetu imate bridkost; a bodite srčni, jaz sem ta svet premagal.

XVII.

To je Jezus govoril in je svoje oči vzdignil proti nebu in dejal: Oče, ura je prišla, da oslaviš svojega Sina, da tudi tvoj Sin oslavi tebe. Prav kakor si mu ti dal oblast nad vse meso, da dá večno življenje vsem, ki si mu jih dal. To pa je večno življenje, da spoznajo tebe, da si edini, pravi Bog, in tega, ki si ga poslal, Jezusa Kristusa.

Oslavil sem te na zemlji; dokončal sem to delo, ki si mi ga dal, da ga storim; in zdaj, Oče, še ti mene oslavi pri sebi s slavo, ki sem jo imel poprej, preden je bil svet. Tvoje ime sem razodel ljudem, ki si mi jih ti dal iz sveta. Tvoji so bili, in ti si jih dal meni, in oni so ohranili tvojo besedo. Zdaj še oni vedo, da je vse, kar si mi dal, od tebe; zakaj besede, ki si mi jih ti dal, sem dal njim; in oni so jih sprejeli in resnično spoznali, da sem izšel od tebe, in so verovali, da si me ti poslal.

Zanje prosim; ne prosim za ta svet, temveč za te, ki si mi jih dal, zakaj oni so tvoji; in vse, kar je moje, je tvoje; in kar je tvoje, je moje; in v njih sem oslavljen. In nisem več v svetu, ti pa so v tem svetu; jaz pa grem k tebi. Sveti Oče, ohrani jih v svojem imenu, te, ki si mi dal, da bodo eno, prav kakor midva. Dokler sem bil pri njih v svetu, sem jih ohranil v tvojem imenu; katere si mi ti dal, sem ohranil in nobeden izmed njih ni pogubljen, kakor edino sin pogubljenja, da bi se izpolnilo Pismo.

Zdaj pa prihajam k tebi; to pa govorim v svetu, da bi v popolnosti imeli moje veselje v sebi. Dal sem jim tvojo besedo in svet jih sovraži, zakaj niso od

sveta, kakor tudi jaz nisem od sveta. Ne prosim, da bi jih vzel iz sveta, temveč da jih obvaruješ hudega. Niso od sveta, kakor tudi jaz nisem od sveta. Posveti jih v svoji resnici: tvoja beseda je resnica. Prav kakor si ti mene poslal na svet, tako tudi jaz njih pošiljam v svet; sam sebe posvečujem zanje, da bodo tudi oni posvečeni v resnici.

Ne prosim pa samo za te, temveč tudi za tiste, ki bodo verovali vame po njihovi besedi: da bodo vsi eno; prav kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni eno v naju, da bi svet veroval, da si me ti poslal. In slavo sem jim dal, ki si jo ti dal meni, da bodo eno, kakor sva midva eno; jaz v njih in ti v meni, da bodo popolnoma izpopolnjeni v eno, in da svet spozna, da si me ti poslal in da jih ljubiš, prav kakor ljubiš mene.

Oče, hočem, da bi tam, kjer sem jaz, bili pri meni tudi ti, ki si mi jih dal, da gledajo mojo slavo, ki si mi jo dal. Zakaj ti si me ljubil, preden je bil ta svet utemeljen. Pravični Oče, ta svet te ne pozna, jaz pa te poznam, in ti vedo, da si me ti poslal. In oznanil sem jim tvoje ime in oznanjeval ga bom: da bo ljubezen, s katero me ti ljubiš, v njih in jaz v njih.

XVIII.

Ko je Jezus to povedal, je šel ven s svojimi učenci čez potok Cedron, tam je bil vrt, vanj je šel Jezus s svojimi učenci. Juda pa, ki ga je izdal, je tudi vedel za tisti kraj, zakaj Jezus se je pogosto sestajal tam s svojimi učenci. Ko je torej Juda prevzel množico in služabnike višjih duhovnikov in farizejev, je prišel tja s svetili, z baklami in orožjem. Ker pa je Jezus vse to vedel, kar se mu mora primeriti, je šel ven in jim rekel: Koga iščete? Odgovorili so mu: Jezusa Nazarečana. Jezus jim je rekel: Jaz sem.

Juda pa, ki ga je izdal, je tudi stal z njimi. Ko jim je Jezus torej rekel: Jaz sem, so stopili nazaj in popadali na zemljo. Tedaj jih je spet vprašal: Koga iščete? Oni so dejali: Jezusa Nazarečana. Jezus je odgovoril: Povedal sem vam, da jaz sem. Če tedaj mene iščete, pustite te, da odidejo. Da bi se izpolnila beseda, ki jo je govoril: Od teh, ki si mi jih dal, nisem nobenega izgubil.

Simon Peter pa je imel meč in ga je izdrl in je zamahnil po hlapcu velikega duhovnika in mu odsekal desno uho. Temu hlapcu je bilo ime Malhus. Tedaj je Jezus rekel Petru: Spravi svoj meč v nožnico. Ali naj ne pijem iz keliha, ki mi ga je dal Oče?

Mnžica pa in poveljnik in judovski služabniki so zgrabili Jezusa in ga zvezali in so ga najprej odvedli k Anu, ki je bil Kajfov tast, ta pa je bil tisto

leto véliki duhovnik. Kajfa pa je bil tisti, ki je Judom svetoval, da je bolje, da se enega človeka umori za ljudstvo.

Simon Peter pa je šel za Jezusom in še neki drug učenec. Ta učenec pa se je poznal z vélikim duhovnikom in je z Jezusom stopil na dvorišče vélikega duhovnika. Peter pa je stal zunaj pri vratih. Tedaj je drugi učenec, ki se je poznal z vélikim duhovnikom, stopil ven in govoril z vratarico in pripeljal Petra noter. Nato je ta dekla, vratarica, dejala Petru: Ali nisi tudi ti eden izmed učencev tega človeka? On pa je dejal: Nisem. Tam pa so stali hlapci in služabniki, ki so naredili ogenj in se greli, ker je bilo mrzlo. Tudi Peter je stal pri njih in se grel.

Véliki duhovnik pa je Jezusa vprašal o njegovih učencih in o njegovem nauku. Jezus mu je odgovoril: Očitno sem govoril pred svetom; vselej sem učil v shodnici in templju, kjer se shajajo vsi Judje, in skrivaj nisem govoril ničesar. Kaj vprašuješ mene o tem? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem jim govoril; glej, tisti vedo, kaj sem govoril. Ko pa je to rekel, je eden od služabnikov, ki so stali zraven, dal Jezusu zaušnico in dejal: Ali tako odgovarjaš vélikemu duhovniku? Jezus je odgovoril: Ako sem slabo govoril, izpričaj, da je slabo; ako pa sem prav govoril, zakaj me biješ? In Ana ga je zvezanega poslal k vélikemu duhovniku Kajfu.

Simon Peter pa je stal in se grel. Tedaj so mu dejali: Ali nisi ti eden izmed njegovih učencev? Tajil je in dejal: Nisem. Reče eden izmed hlapcev vélikega duhovnika, stric tistega, ki mu je Peter odsekal uho: Ali te nisem videl z njim na vrtu? Tedaj je Peter spet tajil; in zdajci je petelin zapel.

Nato so Jezusa peljali od Kajfa pred sodno palačo, in bilo je zgodaj zjutraj. Oni pa niso šli v sodno palačo, da bi ne postali nečisti, temveč bi mogli jesti velikonočno *jed*. Tedaj je Pilat šel ven k njim in je dejal: Kakšno tožbo prinašate zoper tega človeka? Odgovorili so mu in dejali: Če bi ta ne storil nič hudega, ga mi tebi ne bi izročili. Nato jim je Pilat rekel: Torej ga vi vzemite in sodite ga po svoji Postavi. Nato so mu Judje dejali: Mi ne smemo nikogar umoriti. Da bi se izpolnila Jezusova beseda, ki jo je govoril, ko je naznačil, kakšne smrti bo umrl.

Nato je Pilat spet šel v sodno palačo in poklical Jezusa in mu dejal: Si ti kralj Judov? Jezus je odgovoril: Govoriš to sam od sebe ali so ti to drugi povedali o meni? Pilat je odgovoril: Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in višji duhovniki so te izročili meni; kaj si storil? Jezus je odgovoril: Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali za to, da ne bi bil Judom izročen; tako pa moje kraljestvo ni od tega sveta. Nato mu je

Pilat dejal: Tako si vendar kralj? Jezus je odgovoril: Ti govoriš, da sem kralj. Rojen sem zato in zato sem prišel na ta svet, da pričujem za resnico. Kdorkoli je iz resnice, posluša moj glas. Pilat mu pravi: Kaj je resnica?

In ko je to rekel, je spet šel ven k Judom in jim dejal: Nobene krivde ne najdem na njem. Vi pa imate navado, da vam ob veliki noči koga izpustim. Ali torej hočete, da vam izpustim kralja Judov? Nato so kmalu vsi vpili in dejali: Nikar tega, ampak Baraba. Baraba pa je bil razbojnik.

XIX.

Tedaj je Pilat vzel Jezusa in ga prebičal in vojaki so spletli krono iz trnja in mu jo dali na glavo ter ga ogrnili s škrlatnim plaščem; in dejali so: Pozdravljen, judovski kralj! in ga bili v lice.

Tedaj je Pilat šel spet ven in jim rekel: Glej, pripeljem vam ga ven, da spoznate, da ne najdem na njem nobene krivde. Tako je šel Jezus ven in je nosil trnjevo krono in škrlaten plašč. In Pilat jim je rekel: Glejte, kakšen je ta človek! Ko so ga pa višji duhovniki in služabniki zagledali, so vpili in dejali: Križaj ga, križaj ga! Pilat jim je rekel: Vzemite ga vi in ga križajte; zakaj jaz ne najdem na njem nobene krivde. Judje so mu odgovorili: Mi imamo Postavo in po tej Postavi mora umreti, ker se je sam delal Božjega sina.

Ko je Pilat slišal to besedo, se je še bolj zbal in je spet šel v sodno palačo in dejal Jezusu: Odkod si? Jezus pa mu ni dal nobenega odgovora. Zato mu je Pilat dejal: Z mano ne govoriš? Ali ne veš, da imam oblast te križati in imam oblast te prostega izpustiti? Jezus je odgovoril: Ti bi ne imel nobene oblasti nad menoj, če bi ti ta ne bila dana od zgoraj; zato ima tisti, ki me je tebi izročil, večji greh. Odtlej je Pilat premišljal, kako bi ga izpustil prostega. Judje pa so vpili in govorili: Ako tega izpustiš prostega, tedaj nisi cesarjev prijatelj; zakaj kdor se dela kralja, ta je proti cesarju.

Ko je Pilat slišal te besede, je pripeljal Jezusa ven in sédel na sodni stol na mestu, ki se imenuje Kameniti tlak, po hebrejsko pa Gabata. Je pa bil to dan pripravljanja na veliko noč, ob šesti uri, in rekel je Judom: Glejte, to je vaš kralj! Oni pa so vpili: Proč, proč z njim, križaj ga! Pilat jim reče: Vašega kralja naj križam? Višji duhovniki so odgovorili: Nimamo kralja, temveč cesarja. Nato jim ga je izročil, da bi bil križan.

Oni pa so vzeli Jezusa in ga odvedli tja. In nesel je svoj križ in je šel ven na tisti kraj, ki se imenuje Mesto mrtvaških glav, po judovsko pa se imenuje Golgota. Tam so ga križali in z njim dva druga, na vsaki strani, v sredi pa Jezusa.

Pilat pa je napisal napis in ga postavil zgoraj na križ, in napisano je bilo: Jezus, Nazarečan, judovski kralj. Ta napis je bralo veliko Judov, zakaj kraj, kjer je bil Jezus križan, je bil blizu mesta; napisano pa je bilo po judovsko, grško in latinsko. Tedaj so judovski višji duhovniki dejali Pilatu: Nikar ne piši: Judovski kralj, temveč da je sam dejal: Jaz sem judovski kralj. Pilat je odgovoril: Kar sem napisal, to sem napisal.

Vojaki pa, ko so Jezusa križali, so vzeli njegova oblačila in jih razdelili na štiri dele, vsakemu vojaku en del, in ob tem suknjo. Suknja pa je bila brez šiva, s celega stkana od vrha do tal. In ti so dejali med seboj: Nikar je ne razdelimo, temveč žrebajmo zanjo, čigava naj bo; da se izpolni Pismo, ki pravi: Moja oblačila so si razdelili med seboj in za mojo suknjo so žrebali. Vojaki so tako storili.

Pri Jezusovem križu pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Kleopova in Marija Magdalena. Ko je torej Jezus videl svojo mater in učenca, ki ga je ljubil, je dejal svoji materi: Žena, glej, tvoj sin! Potem je rekel temu učencu: Glej, to je tvoja mati! In tisto uro jo je ta učenec vzel k sebi.

Potem ko je Jezus vedel, da je bilo že vse dopolnjeno, je dejal, da bi se izpolnilo Pismo: Žejen sem! Tam je stala posoda, polna kisa. Oni pa so s kisom namočili gobo, jo nataknili na hizop in mu jo držali k ustom. Ko pa je Jezus pokusil kis, je dejal: Dopolnjeno je! In nagnil je glavo in izpustil dušo.

Judje pa, ker je bil dan priprav, da trupla ne bi čez soboto ostala na križu (ta sobota je bila velik dan), so prosili Pilata, naj bi jim strli goleni in bi jih sneli. Nato so prišli vojaki in strli goleni prvemu in drugemu, ki je bil križan z njim. Ko pa so prišli k Jezusu in videli, da je že umrl, mu niso lomili goleni, temveč mu je eden izmed vojakov s sulico prebodel stran, in zdajci sta pritekli iz nje kri in voda. In ta, ki je to videl, je to izpričal in njegovo pričevanje je resnično; in ta ve, da govori resnico, da bi tudi vi verovali. Zakaj to se je zgodilo, da bi se izpolnilo Pismo: Nobene kosti mu ne bodo zlomili. In spet na drugem mestu pravi Pismo: Videli bodo, koga so prebodli.

Potem je prosil Pilata Jožef iz Arimateje, ki je bil Jezusov učenec, a na skrivaj, ker se je bal Judov, da bi smel sneti Jezusovo telo; in Pilat je dopustil. In prišel je tudi Nikodem, ki je poprej prišel k Jezusu ponoči, in prinesel okrog sto funtov zmesi mire in aloje. Nato sta ta dva vzela Jezusovo telo in ga z dišavami vred zavila v lanene prte, kakor je bila judovska navada pokopavati.

Je pa bil na tistem kraju, kjer je bil križan, vrt in v tem vrtu nov grob, v katerega še nikoli nihče ni bil položen; tja sta položila Jezusa zaradi judovskega dneva priprav, ker je bil grob blizu.

XX.

E no teh sobot pa je Marija Magdalena prišla zgodaj, ko je bilo še temno, h grobu in je videla, da je bil kamen odvaljen od groba. Tedaj steče in pride k Simonu Petru in k temu drugemu učencu, ki ga je Jezus ljubil, in jima reče: Gospoda so vzeli iz groba, in ne vemo, kam so ga položili. Nato sta šla Peter in ta drugi učenec ven in sta šla h grobu. Tekla pa sta oba skupaj; in ta drugi učenec je tekel naprej, hitreje kakor Peter, in je prvi prišel h grobu; in je pogledal noter in videl prte položene, ni pa šel noter.

Tedaj je Simon Peter prišel za njim in je šel v grob in videl prte položene in potni prt, ki je bil ovit okoli Jezusove glave, da ne leži med prti, ampak posebej zvit na enem kraju. Nato je tudi ta drugi učenec, ki je prvi prišel h grobu, šel noter in je videl in veroval. Nista še razumela Pisma, da je moral vstati od smrti. Nato so se učenci spet zbrali.

Marija pa je stala pred grobom in je zunaj jokala. Ko je tako jokala, se je sklonila v grob in zagledala dva angela, sedeča v belih oblačilih, enega pri zglavju in drugega pri vznožju, kjer so položili Jezusovo telo. In dejala sta ji: Žena, zakaj jočeš? Ona jima je rekla: Mojega Gospoda so vzeli proč in ne vem, kam so ga položili. Ko je to izrekla, se je ozrla okoli in zagledala Jezusa, stoječega, in ni vedela, da je to bil Jezus. Jezus ji je rekel: Žena, zakaj jočeš? Koga iščeš? Mislila je, da je to čuvaj vrta, in mu je dejala: Gospod, če si ga ti odnesel proč, mi povej, kam si ga položil, in bom jaz šla ponj. Jezus ji je rekel: Marija! Tedaj se je ozrla okoli in mu rekla: Rabuní, kar pomeni: Mojster. Jezus ji je rekel: Nikar se me ne dotikaj, zakaj nisem še šel gor k svojemu Očetu. Pojdi pa tja k mojim bratom in jim povej: Grem k svojemu in vašemu Očetu, k svojemu in vašemu Bogu. Marija Magdalena je prišla in oznanila učencem: Videla sem Gospoda in to mi je govoril.

Na večer tiste sobote pa, ko so bili učenci zbrani iz strahu pred Judi in vrata zaprta, je prišel Jezus in stopil v sredo mednje in jim rekel: Mir bodi z vami! In ko je to rekel, jim je pokazal roke in svojo stran. Tedaj so bili njegovi učenci veseli, da so videli Gospoda. In Jezus jim je spet rekel: Mir bodi z vami! Prav kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošiljam. In ko je to rekel, je dihnil vanje in jim rekel: Vzemite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, tem so odpuščeni, in katerim jih zadržite, tem so zadržani.

Tomaž pa, eden dvanajsterih, imenovan Dvojček, ni bil pri njih, ko je Jezus prišel. Tedaj so mu drugi učenci dejali: Gospoda smo videli. On pa jim je dejal: Ako ne bom na njegovih rokah videl znamenj žebļjev in ne bom položil

svojega prsta na mesto teh žebeljev in ne bom položil roke v njegovo stran, tega ne bom veroval.

In čez osem dni so bili njegovi učenci spet notri in Tomaž z njimi vred. Jezus je prišel, ko so bila vrata zaprta, in je stopil v sredo in rekel: Mir bodi z vami! Potem je rekel Tomažu: Položi sem svoj prst in poglej moje roke; in podaj sem svojo roko in jo položi na mojo stran; in ne bodi neveren, temveč veren. Tomaž je odgovoril in mu dejal: Moj Gospod in moj Bog! Jezus mu je dejal: Tomaž, zato ker si me videl, si veroval; blagor tistim, ki ne vidijo in vendar verujejo.

In Jezus je tudi veliko drugih znamenj delal pred svojimi učenci, ki niso zapisana v tej knjigi. Ta pa so zapisana, da bi vi verovali, da Jezus je Kristus, Božji Sin, in da imate po veri življenje v njegovem imenu.

XXI.

Potem se je Jezus spet prikazal pri Tiberijskem morju. Prikazal pa se je takole: Skupaj so bili Simon Peter in Tomaž, imenovan Dvojček, in Natanael iz Kane galilejske in Zebedejeva sinova in dva druga njegova učenca. Simon Peter jim reče: Šel bom lovit ribe. Oni so mu rekli: Tudi mi bomo šli s teboj. In so šli ven in so stopili v čoln; in tisto noč niso nič ulovili.

Ko pa je bilo že jutro, je stal Jezus na bregu; a učenci niso vedeli, da je to bil Jezus. Jezus jim reče: Otroci, ali imate kaj jesti? Oni so mu odgovorili: Ni-mamo. On pa jim je rekel: Vrzite mrežo na desno stran čolna, pa boste našli. Nato so vrgli in niso mogli več izvleči, toliko rib je bilo. Tedaj je tisti učenec, ki ga je Jezus ljubil, rekel Petru: To je Gospod! Ko je Simon Peter slišal, da je bil Gospod, si je opasal vrhnjo haljo, zakaj bil je nag, in se vrgel v morje. Drugi učenci pa so prišli v čolnu, zakaj niso bili daleč od brega, temveč le kakih dvesto komolcev, in so vlekli mrežo z ribami.

Ko so že stopili na suho, so videli položeno žerjavico in na njej ribe in kruh. Jezus jim je rekel: Prinesite sem od teh rib, ki ste jih zdaj ulovili! Simon Peter je šel in stopil noter in izvlekel mrežo na suho, polno velikih rib, sto triinpetdeset; in najsi jih je bilo toliko, se mreža vendar ni raztrgala. Jezus jim je rekel: Pridite in pokósite! Nobeden izmed učencev pa si ga ni upal vprašati: Kdo si? zakaj vedeli so, da je bil Gospod. Tedaj pride Jezus in vzame kruh in jim ga dá, prav tako tudi ribo. To je že tretjič, da se je Jezus prikazal svojim učencem, potem ko je vstal od smrti.

Ko so že pokósili, je Jezus dejal Simonu Petru: Simon Jonov, ali me ljubiš bolj kakor tile? On mu je dejal: Ja, Gospod, ti veš, da te ljubim. On mu

reče: Pasi moja jagnjeta! On pa mu je drugič dejal: Simon Jonov, ali me ljubiš? On mu je dejal: Ja, Gospod, ti veš, da te ljubim. On mu reče: Pasi moje ovce! Tretjič mu je dejal: Simon Jonov, ali me ljubiš? Peter je postal žalosten, ker mu je tretjič rekel: Ali me ljubiš? in mu je dejal: Gospod, ti vse reči veš; ti veš, da te ljubim. Jezus mu je rekel: Pasi moje ovce! Resnično resnično ti povem: Ko si bil mlajši, si se sam opasoval in si šel, kamor si hotel; ampak ko boš star, boš iztegnil roke in drugi te bo opasal in te odvedel, kamor ti ne boš hotel. To pa je dejal, da bi namignil, s kakšno smrtjo bo oslavil Boga.

Ko pa je to dejal, mu je rekel: Hodi za menoj! Peter pa se je obrnil in videl tistega učenca, da gre za njim, ki ga je Jezus ljubil in ki je pri večerji slonel na njegovih prsih, in je dejal: Gospod, kdo je ta, ki te izda? Ko je Peter tistega zagledal, je dejal Jezusu: Gospod, kaj bo pa ta? Jezus pa mu je dejal: Ako hočem, da on ostane, dokler ne pridem, kaj ti mar za to? Ti hodi za menoj! Nato se je razširila govorica med brati, da tisti učenec ne umre. In Jezus mu ni dejal: On ne umre, temveč: Ako hočem, da on ostane, dokler ne pridem, kaj tebi mar za to? To je ta učenec, ki pričuje o tem in je pisal o tem; in vemo, da je njegovo pričevanje resnično.

Tudi veliko drugih reči je Jezus storil, ki bi lahko bile popisane po vrsti, in se mi zdi, da svet ne bi mogel sprejeti teh knjig, ki bi bile napisane.

DRUGI DEL EVANGELIJA SVETEGA LUKEŽA, O DEJANJU APOSTOLOV

I.

Prvi govor sem naredil, dragi Teofil, o vsem tem, kar je začel Jezus delati in učiti vse do dneva, ko je bil vzet gor, potem ko je dal apostolom (ki jih je izvolil) po Svetem Duhu naročila; ki se jim je po svojem trpljenju izkazal živega z mnogimi prepričljivimi znamenji in se jim je štirideset dni po vrsti dajal videti in je z njimi govoril o Božjem kraljestvu. In ko jih je zbral, jim je naročil, naj ne odidejo iz Jeruzalema, temveč naj čakajo Očetove obljube, ki ste jo slišali (je dejal) od mene. Zakaj Janez je krščeval z vodo, vi pa boste krščeni s Svetim Duhom, ne dolgo po teh dneh.

Ti pa, ki so se sešli, so ga vprašali in dejali: Gospod, ali boš v tem času vnovič postavil Izraelovo kraljestvo? On pa jim je dejal: Vam se ne spodobi vedeti za čase ali ure, ki jih je Oče ohranil v svoji oblasti; temveč boste prejeli moč Svetega Duha, ki bo prišel na vas, in vi boste moje priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do konca sveta.

In ko je to izrekel, je bil dvignjen, da so to videli; in oblak ga je vzel gor izpred njihovih oči. In v tem, ko so ravno gledali za njim, ko je šel v nebo; glej, sta dva moža v belih oblačilih stala pri njih, ki sta tudi dejala: Možje Galilejci, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas gor v nebo, bo prišel, kakor ste ga videli, da je šel v nebo.

Tedaj so se vrnili v Jeruzalem z gore, ki se imenuje Oljska, ki je blizu Jeruzalema in leži eno sobotno pot hoda daleč proč. In ko so prišli noter, so stopili gor v vežo, kjer so prebivali: Peter in Jakob in Janez in Andrej, Filip in Tomaž, Bartolomej in Matevž, Jakob Alfejev in Simon Gorečnik in Juda Jakobov. Vsi ti so bili vedno skupaj ene misli, z molitvijo in prošnjami, z ženami in Marijo, Jezusovo materjo, in z njegovimi brati.

In tiste dni je Peter stopil gor sredi učencev in dejal (bila pa je zbrana množica imen, okoli sto in dvajset): Možje in bratje, Pismo se je moralo izpolniti, ki ga je Sveti Duh napovedal po Davidovih ustih o Judu, ki je vodil te, ki so ujeli Jezusa. Zakaj prištet je bil k nam in je z nami dobil to službo. Ta je torej pridobil njivo za krivično plačilo in se je sam obesil in se je po sredi na dvojce razpočil in se je izsulo vse njegovo črevesje. In to je postalo znano vsem tem, ki prebivajo v Jeruzalemu, tako da se imenuje tista njiva v njihovem jeziku Hakeldama, to

je: Njiva krvi. Zakaj v knjigi psalmov je pisano: Njegovo prebivališče naj bo opustošeno in naj ne bo nikogar, ki bi prebival v njem; in: Njegovo škofovsko službo naj prejme drugi.

Zato mora eden teh mož, ki so bili z nami ves čas, dokler je Gospod Jezus z nami prebival, od Janezovega krsta tja do tistega dne, ko je bil od nas vzet, biti z nami priča njegovega vstajenja. In postavili so dva: Jožefa, ki se imenuje Barsaba, s pridevkom Just, in Matija; molili so in dejali: Gospod, ki pozna srca vseh, pokaži nam, katerega si ti izvolil med tema dvema, da eden prejme to službo in apostolstvo, od katerega je Juda odstopil, da je šel tja na svoj kraj. In vrgli so zanj kocko in kocka je padla na Matija; in prištet je bil k enajsterim apostolom.

II.

In ko je bil dan binkošti dopolnjen, so bili vsi skupaj ene misli. In je naglo nastal šum z neba kakor od silnega vetra in napolnil je vso hišo, kjer so sedeli. In na njih so se videli razdeljeni jeziki, kakor da bi bili ognjeni. In sédel je na vsakega med njimi; in vsi so postali polni Svetega Duha in so začeli pridigovati v drugih jezikih, po tem, kakor jim je Duh dal govoriti.

Bili so pa v Jeruzalemu Judje, bogaboječi možje, iz vseh vrst narodov, ki so pod nebom. In ko je prišel ta glas, se je sešla množica in so se zmedli; zakaj vsakdo jih je slišal govoriti v svojem lastnem jeziku. Oni pa so se vsi prestrašili in so se čudili in so med sabo dejali: Glej, ali niso vsi ti, ki govoré, iz Galileje? Kako tedaj slišimo vsakteri svoj jezik, v katerem smo rojeni? Parti in Medijci in Elamiti in mi, ki prebivamo v Mezopotamiji, v Judeji in v Kapadokiji, v Pontu in Aziji, Frigiji in Pamfiliji, v Egiptu in v krajih Libije pri Cireni, in tujci iz Rima, Judje in ti, ki so se pojudili, Krečani in Arabci; slišimo jih v naših jezikih, govoreče o velikih Božjih delih. In vsi so se prestrašili in zmedli, in dejali so drug drugemu: Kaj naj bi to bilo? Drugi pa so se temu posmehovali in so dejali: Pijani so od sladkega vina.

Tedaj je vstal Peter z enajsterimi, povzdignil svoj glas in jim spregovoril: Judje, dragi možje in vsi, ki prebivate v Jeruzalemu; to vam bodi v vednost in dopustite mojim besedam, da pridejo skozi vaša ušesa! Zakaj ti niso pijani, kakor vi menite, ker je tretja ura dneva; temveč je to, kar je bilo poprej rečeno po preroku Joelu: In v poslednjih dneh se bo zgodilo, pravi Bog: Izlil bom od svojega Duha na vse meso, in vaši sinovi in vaše hčere bodo prerokovali in vaši mladeniči bodo videli prikazni in vaši stari bodo imeli sanje; in na svoje hlapce in na svoje dekle bom v tistih dneh izlil od svojega Duha, in bodo prerokovali. In delal bom čudeže zgoraj na nebu in znamenja doli na zemlji, kri in ogenj

in dimne izparine; sonce se bo spremenilo v temo in luna v kri, preden pride ta veliki in očitni Gospodov dan. In zgodilo se bo, da bo vsak, kdor bo klical Gospodovo ime, zveličan.

Možje Izraelci, poslušajte te besede: Jezusa Nazarečana, moža od Boga med vami, s silnimi deli in čudeži in znamenji, ki jih je Bog po njem delal med vami (kakor tudi sami veste), tega (potem ko je bil po trdno določenem sklepu in Božji previdnosti izdan) ste prijeli po rokah nepravilnih in ste ga gor pribili in umorili. Tega je Bog obudil in ga potem odvezal od bolečin smrti; ker tudi ni bilo mogoče, da bi ga smrt držala. Zakaj David pravi o njem: Ves čas sem gledal Gospoda pred seboj, zakaj on je na moji desnici, da ne omahnem. Zato je moje srce veselo in moj jezik se raduje, zakaj tudi moje meso bo počivalo v upanju, zakaj ti ne boš pustil moje duše v peklu in tudi ne boš pripustil, da bi tvoj svetnik videl trohljivost. Dal si mi vedeti za pota življenja; ti me boš napolnil z veseljem pred svojim obličjem.

Možje, ljubi bratje, naj vam svobodno govorim o očaku Davidu: on je umrl in bil pokopan in njegov grob je pri nas do današnjega dne. Ker pa je bil prerok in je vedel, da mu je Bog s prisego obljubil, da bo plod njegovih ledij sédel na njegov prestol, in to je videl poprej in govoril o Kristusovem vstajenju, da njegova duša ni puščena v peklu in njegovo meso ni videlo trohljivosti.

Tega Jezusa je Bog obudil, temu smo mi vsi priče. Ko je bil z Božjo desnico torej že povišan in je prejel obljubo Svetega Duha od Očeta, je izlil to, kar vi vidite in slišite. Zakaj David ni šel gor v nebo. On namreč pravi: Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov k podnožju tvojih nog. Zato mora vsa Izraelova hiša zagotovo vedeti, da je Bog tega Jezusa, ki ste ga vi križali, storil za Gospoda in za Kristusa.

Ko so pa oni to slišali, jim je to šlo skozi srce in so dejali Petru in drugim apostolom: Možje, ljubi bratje, kaj moramo storiti mi? Peter jim je rekel: Spokorite se in naj se slednji krsti v ime Jezusa Kristusa, v odpuščanje grehov, in prejeli boste dar Svetega Duha. Zakaj vaša in vaših otrok je ta obljuba in vseh, ki so daleč, ki jih bo naš Gospod Bog poklical sem. On je tudi z veliko drugimi besedami pričeval in opominjal in dejal: Pustite si pomagati proč od teh popačenih ljudi! Kateri so torej njegovo besedo radi sprejeli, ti so se pustili krstiti. In na tisti dan se jim je pridružilo okoli tri tisoč duš.

Ti pa so ostali trdni v nauku apostolov in v skupnosti in v lomljenju kruha in v molitvi. Vse duše pa je obšel strah. In veliko čudežev in znamenj se je godilo po apostolih. Vsi pa, ki so postali verni, so bili skupaj in vse so imeli skupno. Svoje blago in kar so imeli, so prodajali in delili med vsemi po tem,

kakor je vsakemu bila potreba. In bili so vsak dan in vedno skupaj, ene misli, v templju in so tu in tam po hišah lomili kruh in prejekali jed, in z veseljem in preprostim srcem so hvalili Boga in imeli milost pri vsem ljudstvu. Gospod pa je vsak dan prilagal k skupnosti teh, ki so postali zveličani.

III.

Peter in Janez pa sta šla skupaj gor v tempelj ob deveti uri, ob kateri je bila navada moliti. In neki mož je bil hrom od materinega telesa, ta se je pustil nositi in so ga vsak dan posajali pred vrata templja, ki se imenujejo Lepa, da je prosil miloščine od teh, ki so šli v tempelj. Ko je ta videl Petra in Janeza, da sta hotela noter v tempelj, je prosil za miloščino.

Peter pa je z Janezom pogledal vanj in rekel: Poglej naju! In on je pogledal vanju, pričakoval je, da bo od njiju kaj prejel. Peter pa je dejal: Srebra in zlata nimam; kar pa imam, to ti dam. V imenu Jezusa Kristusa Nazarečana, vstani in hodi! In prijel ga je za desno roko in ga dvignil. Zdajci so se njegove noge in gležnji utrdili in poskočil je in je mogel hoditi in stati in šel je z njima v tempelj, hodil in poskakoval in hvalil Boga.

In vse ljudstvo ga je videlo, da hodi in hvali Boga. In so ga tudi spoznali, da je on bil tisti, ki je sedel pri Lepih vratih templja, da je prosil miloščine. In bili so polni začudenja in strahu ob tem, kar se mu je zgodilo.

Ko se je pa ta hromec, ki je ozdravel, držal Petra in Janeza, je vse ljudstvo teklo k njim v lopo, ki se imenuje Salomonova, in se čudilo. Ko pa je Peter to videl, je spregovoril ljudstvu: Možje Izraelci, kaj se čudite nad tem? Ali kaj naju gledate, kakor da bi midva storila, da ta hodi, z lastno močjo ali zasluženjem? Abrahamov, Izakov in Jakobov Bog, naših očetov Bog, je oslavlil svoje dete Jezusa, ki ste ga vi izdali in zatajili pred Pilatom, ko je ta prisodil, da ga je treba izpustiti. Vi pa ste zatajili Svetega in Pravičnega in ste prosili, da vam je dal razbojnika; Kneza življenja pa ste umorili! Tega je Bog obudil od smrti, česar pričesmo mi. In po veri v njegovo ime je na tem, ki ga vidite in poznate, potrdil svoje ime; in vera mu je po njem dala zdravje pred vašimi očmi. No, tedaj, ljubi bratje, vem, da ste to storili iz nevednosti, kakor tudi vaši poglavarji. Ampak Bog je, kar je poprej oznanil z usti svojih prerokov, kako bo moral Kristus trpeti, tako vse to dopolnil. Zato se spokorite in se spreobrnite, da bodo vaši grehi izbrisani, da pride čas oživljenja od Gospodovega obličja, ko vam pošlje tega, ki se vam zdaj oznanja, Jezusa Kristusa, ki ga mora nebo sprejeti do tistega časa, ko bo pripravljeno vse, kar je Bog govoril po ustih svojih svetih prerokov od začetka sveta.

Zakaj Mojzes je dejal očakom: Gospod, vaš Bog, vam bo obudil preroka izmed vaših bratov, ravno kakor mene; tega poslušajte v vsem tem, kar vam bo govoril! In zgodilo se bo, da bo vsaka duša, ki ne bo poslušala tega preroka, iztrebljena iz ljudstva. In vsi preroki, od Samuela naprej in pozneje, kolikor jih je govorilo, ti so oznanjali te dni.

Vi ste otroci prerokov in zaveze, ki jo je Bog sklenil z vašimi očeti, ko je dejal Abrahamu: V tvojem semenu bodo blagoslovljeni vsi narodi na zemlji. Vam najprej je obudil Bog svoje dete Jezusa in vam ga poslal, da bi vas blagoslovil, da bi se sleherni odvrnil od svoje hudobnosti.

IV.

Ko pa sta govorila ljudstvu, so pristopili k njima duhovniki in poglavar templja in saduceji (te je zelo žalostilo, da sta učila ljudstvo in oznanjevala vstajenje od mrtvih v Jezusu). In položili so roke nanju in ju vrgli v ječo do jutra; zakaj bil je že večer. Veliko teh pa, ki so to besedo poslušali, je postalo vernih; in število teh mož je bilo okoli pet tisoč.

Ko se je pa že drugič zdanilo, so se zbrali njihovi poglavarji in starešine in pismouki v Jeruzalemu, veliki duhovnik Ana in Kajfa in Janez in Aleksander, in kolikor jih je bilo iz rodu velikih duhovnikov; in so ju postavili predse in ju vprašali: S kakšno močjo ali v čigavem imenu sta to storila?

Peter, poln Svetega Duha, jim je rekel: Poglavarji naroda in starešine Izraela! Ko bova danes sojena zaradi dobrote temu bolnemu človeku, po kateri je on ozdravel, tako bodi vsem vam in vsemu Izraelovemu ljudstvu dano na znanje, da v imenu Jezusa Kristusa iz Nazareta, ki ste ga vi križali, ki ga je Bog obudil od smrti, stoji ta pred vami zdrav. Ta je tisti kamen, ki je od vas zidarjev zavržen, a je postal vogelni kamen. In v nikomer drugem ni zveličanja; tudi ni pod nebom ljudem dano drugo ime, po katerem bi mogli biti zveličani.

Oni pa so gledali Petrovo in Janezovo srčnost in so se čudili; zakaj dobro so vedeli, da sta bila neučena in čisto preprosta človeka, in so tudi dobro vedeli, da sta bila z Jezusom. Videli pa so tega človeka, ki je ozdravel, da stoji z njima, in niso imeli nič, kar bi lahko rekli zoper to.

Nato so jima rekli, naj gresta ven iz zbora, in so govorili med seboj in so dejali: Kaj bomo storili tega človekoma? Zakaj to znamenje, ki je bilo storjeno po njiju, je znano in razodeto vsem, ki prebivajo v Jeruzalemu, in tega ne moremo tajiti. Ampak da se ne razglasi dalje med ljudstvom, jima močno zapreti-

mo, naj nobenemu človeku nikoli ne govorita o tem imenu. In so ju poklicali in jima zapovedali, naj se ne dasta slišati in naj ne učita v Jezusovem imenu.

Peter in Janez pa sta odgovorila in jim dejala: Sami presodite, ali je prav pred Bogom, da bi vas bolj poslušala kakor Boga. Ne moreva pač, da ne bi govorila tega, kar sva videla in slišala. Oni pa so jima pretili in ju pustili iti in niso našli, kako bi ju kaznovali, zavoljo ljudstva. Zakaj vsi so hvalili Boga za to, kar se je zgodilo. Zakaj ta človek je bil več ko štirideset let star, na katerem je bilo storjeno to znamenje ozdravljenja.

In ko so ju izpustili, sta prišla k svojim in jim oznanila, kar so jima rekli višji duhovniki in starešine. Ko so pa oni to slišali, so ene misli kmalu povzdignili glas k Bogu in so dejali: Gospod, ti si ta Bog, ki je ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih; ki si po ustih svojega hlapca Davida dejal: Čemú se jezijo pogani in si ljudstva izmišljajo to, kar je ničev? Kralji na zemlji in poglavarji se zbirajo skupaj zoper Gospoda in zoper njegovega Kristusa. Oni so se resnično zbrali zoper tvoje sveto dete Jezusa, ki si ga pomazilil, Herod in Poncij Pilat s pogani in z Izraelovim ljudstvom, da storé, kar sta tvoja roka in tvoj svet poprej določila, da naj se zgodi. No, tedaj, Gospod, poglej na njihovo pretenje in daj svojim hlapcem, da z vso srčnostjo govorijo tvojo besedo, in iztegni svojo roko, da se bodo godili ozdravljanje, znamenja in čudeži po imenu tvojega svetega deteta, Jezusa! In ko so odmolili, se je mesto, kjer so bili skupaj zbrani, streslo in vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom; in srčno so govorili Božjo besedo.

Množice vernih pa so bile eno srce in ena duša. Nobeden tudi ni govoril o svojem blagu, da bi bilo kaj njegovega, temveč jim je bilo vse skupno. In apostoli so z veliko močjo dajali pričevanje za vstajenje Gospoda Jezusa in velika milost je bila pri njih vseh. Ni bilo tudi nobenega med njimi, ki bi bil v pomanjkanju. Zakaj kolikor je bilo teh, ki so imeli njive ali hiše, so jih ti prodali in so prinesli denar od prodanega blaga in so ga položili k nogam apostolov; in vsakemu se je dalo, kar je potreboval.

Jožef pa, ki so mu apostoli dali pridevek Barnaba (to se reče: Sin tolažbe), po rodu levit, s Cipra, ta je imel njivo in jo je prodal in prinesel denar in ga položil k nogam apostolov.

V.

Neki mož pa, z imenom Ananija, s svojo ženo Safiro je prodal svoje imetje in nekaj od tega denarja je položil na stran, da je za to vedela njegova žena; in je prinesel del tega in ga položil k nogam apostolov. Peter

pa je dejal: Ananija, zakaj je satan napolnil tvoje srce, da si lagal Svetemu Duhu in si nekaj od denarja za njivo položil na stran? Saj bi jo mogel ohraniti, ko si jo imel; in ko je bila prodana, je bila tudi v tvoji oblasti. Zakaj si take reči naklepal v svojem srcu? Nisi lagal ljudem, temveč Bogu. Ko je pa Ananija slišal te besede, je padel in izpustil dušo. In velik strah je prišel nad vse, ki so to slišali. Mladeniči pa so vstali in ga dali vstran, nesli so ga ven in ga pokopali.

Zgodilo pa se je čez nekaj časa, čez kake tri ure, da je prišla njegova žena in ni vedela, kaj se je zgodilo. Peter pa jo je ogovoril: Povej mi, ali sta za tako ceno prodala njivo? Ona je dejala: Ja, za toliko. Peter pa ji je rekel: Zakaj sta se dogovorila, da bosta izkušala Gospodovega Duha? Glej, noge teh, ki so pokopali tvojega moža, so pred durmi in te ponesó ven. In zdajci je padla k njegovim nogam in izpustila dušo. Tedaj so prišli mladeniči in jo našli mrtvo in jo odnesli ven in jo pokopali poleg njenega moža. In velik strah je prišel nad vso skupnost in nad vse, ki so to slišali.

Veliko znamenj in čudežev pa se je godilo med ljudstvom po rokah apostolov. In vsi so bili v Salomonovi lopi, ene misli. Od drugih pa se jim ni upal nihče pridružiti; temveč jih je ljudstvo visoko čislalo. Je bilo pa čedalje več pridruženih, ki so verovali v Gospoda, množica mož in žená, tako da so nosili bolnike na ulice in jih polagali na postelje in nosila, da bi jih, ko bi Peter šel mimo, nekoliko obsenčila njegova senca. Veliko jih je prihajalo tja tudi iz bližnjih mest v Jeruzalem in so prinašali bolnike in tiste, ki so jih mučili nečisti duhovi; in vsi so bili ozdravljeni.

Vélíki duhovnik pa je vstal, in vsi, ki so bili z njim (ki so ločina saducejev), in so postali polni zavisti; in položili so roke na apostole in so jih dali v javno ječo shodnice. Gospodov angel pa je ponoči odprl vrata ječe in jih izpeljal od tam in rekel: Pojdite in stopite gor in govorite v templju ljudstvu vse besede življenja! Ko so pa to slišali, so zgodaj zjutraj šli v templj in so učili.

Prišel pa je vélíki duhovnik in ti, ki so bili z njim, in sklicali so svét in vse starešine Izraelovih otrok in poslali so v ječo, da bi jih privedli. Služabniki pa so prišli in jih niso našli v ječi in vrnili so se in oznanili in so dejali: Ječo smo našli z vso skrbjo zaklenjeno in varuhe stoječe zunaj pred durmi; a ko smo odprli, nismo notri našli nikogar. Ko so slišali te besede vélíki duhovnik in poglavar templja in drugi višji duhovniki, so dvomili o njih, kaj naj bi to bilo.

Tedaj je prišel nekdo in jim oznanil: Glej, ti možje, ki ste jih vi vrgli v ječo, so v templju, stojé in učé ljudstvo. Tedaj je odšel tja poglavar s služabniki in pri-

vedli so jih brez sile; zakaj bali so se ljudstva, da ne bi bili posuti s kamni. In ko so jih privedli, so jih postavili pred svèt. In véliki duhovnik jih je vprašal in je dejal: Ali vam nismo trdo zapovedali, da ne smete učiti v tem imenu? In glejte, napolnili ste Jeruzalem s svojim naukom in hočete na nas spraviti kri tega človeka!

Peter pa je odgovoril in apostoli in so dejali: Boga je treba bolj poslušati kakor ljudi! Bog naših očetov je obudil Jezusa, ki ste ga vi umorili in obesili na les. Tega je Bog s svojo desno roko povišal za Kneza in Zveličarja, da bi dal Izraelu spokorjenje in odpuščanje grehov. In mi smo njegove priče teh besed in Sveti Duh, ki ga je Bog dal tem, ki ga poslušajo. Ko so to slišali, jim je šlo skozi srce in mislili so jih umoriti.

Tedaj je vstal v svētu neki farizej z imenom Gamaliel, učenik Postave, spoštovan od vsega ljudstva, in je naročil, naj apostole malo odvedejo, in jim je dejal: Možje Izraelci, pazite nase pri teh ljudeh, kaj morate storiti! Pred temi dnevi je vstal Tevda in ta je dejal, da je on nekaj (velikega), in pridružilo se mu je veliko množ, okoli štiristo; ta je bil ubit in vsi, ki so mu verovali, so se razkropili in bili uničeni. Potem je vstal Juda iz Galileje, v dneh popisovanja, in je dosti ljudi obrnil k sebi; in tudi on je hudo končal in vsi, ki so mu verovali, so razkropljeni.

In vam zdaj pravim: Odstopite od teh ljudi in jih pustite iti! Ako je ta naklep ali to delo od ljudi, se bo razdrlo; ako je pa od Boga, ga ne morete potlačiti; da se morda ne izkažete, kakor da bi se hoteli vojskovati zoper Boga. Tedaj so držali z njim in poklicali apostole, jih pretepli ter jim zapovedali, naj ne govorijo v Jezusovem imenu, in so jim pustili oditi.

Oni pa so odšli iz prisotnosti tega svéta, veseli, da so bili vredni zaradi njegovega imena trpeti sramotenje. In niso nehali vsak dan v templju in sem in tja po hišah učiti in pridigovati evangelij Jezusa Kristusa.

VI.

V tistih dnevih pa, ko je postajalo učencev veliko, je nastalo godrnjanje Grkov med Judi zoper Hebrejce, ker so bile njihove vdove prezrte pri vsakdanji postrežbi. Tedaj so dvanajsteri sklicali množico učencev in so dejali: To se ne spodobi, da mi Božjo besedo zapustimo in služimo mizi. Zato, ljubi bratje, se ozrite po sedmih možeh izmed sebe, ki so na dobrem glasu in so polni Svetega Duha in modrosti, katere lahko postavimo za to potrebo; mi pa se bomo pridno držali molitve in službe besedi.

In ta beseda je bila vsej množici pogodu; in so izvolili Štefana, moža polnega vere in Svetega Duha, in Filipa in Prohora in Nikanora in Timona in Parme-

na in Nikolaja iz Antiohije, ki se je bil pojubil. Te so postavili pred apostole in so molili in polagali nanje roke. In Božja beseda je rasla in število učencev se je silno namnožilo v Jeruzalemu; tudi veliko duhovnikov je bilo pokornih veri.

Štefan pa, poln vere in moči, je delal čudeže in velika znamenja med ljudmi. Tedaj so vstali nekateri iz shodnice, ki se imenuje po libertinih, in izmed Cirencev in Aleksandrijcev in teh, ki so bili iz Kilikije in Azije, in so se pre-rekali s Štefanom; niso pa se mogli zoperstavljati njegovi modrosti in Duhu, kateri je govoril.

Tedaj so pripravili može, da so dejali: Slišali smo ga, da je govoril bogokletne besede zoper Mojzesa in Boga. In razdražili so ljudstvo in starešine in pismouke in stopili so k njemu in ga z vso silo napadli in pripeljali pred visoki svet in postavili so krive priče in te so dejale: Ta človek ne neha govoriti bogokletnih besed zoper ta sveti kraj in zoper Postavo. Zakaj mi smo ga slišali, da je dejal, da bo Jezus Nazarečan to mesto razdejal in spremenil šege, ki nam jih je dal Mojzes. In vsi so pogledali vanj, ki so sedeli v svētu, in so videli njegovo obličje kakor obličje angela.

VII.

Nato je veliki duhovnik dejal: Je to tako? On pa je dejal: Ljubi bratje in očetje, poslušajte: Častiti Bog se je prikazal našemu očetu Abrahamu, ko je še bil v Mezopotamiji, preden je prebival v Haranu, in mu je rekel: Pojdi iz svoje očetnjave in od svojega rodu in pojdi v deželo, ki ti jo poka-žem! Tedaj je odšel iz Kaldejske dežele in je prebival v Haranu. In od tam, ko je njegov oče umrl, ga je preselil v to deželo, v kateri vi sedaj prebivate, in mu ni dal v njej nobene dediščine, niti za širino stopala ne, in jo je obljubil dati njemu v posest in njegovemu semenu za njim, ko še ni imel nobenega otroka.

Bog pa je dejal tako: Tvoje seme bo tujec v tuji deželi in podvrgli ga bodo sužnosti in hudo bodo ravnali z njim štiristo let. In narodu, ki mu bodo suž-njevali, bom sodil jaz, je dejal Bog. In potem bodo šli in bodo meni služili na tem mestu. In dal mu je zavezo obreze; in rodil je Izaka in ga je obrezal na osmi dan. In Izak je rodil Jakoba. In Jakob je rodil dvanajstere očake.

Očaki pa so bili Jožefu nevoščljivi in so ga prodali v Egipt. A Bog je bil z njim in ga je rešil iz vseh njegovih nadlog in mu dal milost in modrost pred faraonom, egiptovskim kraljem; ta ga je postavil za poglavarja nad Egiptom in vso svojo hišo.

Prišla pa je lakota nad ves Egipt in Kanaan, in velika nadloga; in naši očetje niso našli živeža. Jakob pa je slišal, da je bilo v Egiptu žito, in je prvi-krat poslal naše očete; in ko jih je poslal v drugo, so njegovi bratje spoznali Jožefa, faraon se je seznanil z Jožefovo rodovino. Jožef pa je poslal in dal pripeljati svojega očeta Jakoba in vse svoje sorodstvo, petinsedemdeset duš. In Jakob je šel dol v Egipt, in je umrl on in naši očetje; in prineseni so sem v Sihem in položeni v grob, ki ga je kupil Abraham za denar Hamorjevih otrok v Sihemu.

Ko se je pa bližal čas obljube, ki jo je Bog prisegel Abrahamu, je raslo ljudstvo in se množilo v Egiptu, dokler ni vstal v Egiptu drug kralj, ki ni poznal Jožefa. Ta je zvijačno ravnal z našim rodом in trdo ravnal z našimi očeti, da so morali metati proč svoje otroke, da bi ne ostali živi.

V tem času je bil rojen Mojzes in je bil prijeten Bogu; in tri mesece so ga redili v hiši njegovega očeta. Ko pa je bil vržen proč, ga je vzela faraonova hči in ga je vzredila kot sina. In Mojzes je bil izučen v vsej egiptovski modrosti in je bil mogočen z dejanji in besedami.

Ko pa je bil štirideset let star, mu je prišlo na misel, da bi obiskal svoje brate, Izraelove otroke. In ko je videl nekoga, da se mu je godila krivica, ga je branil in maščeval tega, ki se mu je krivica godila, in je ubil Egipčana. On pa je menil, da bi ga njegovi bratje imeli razumeti, da jim hoče Bog po njegovi roki dati rešitev; a oni tega niso razumeli.

In drugi dan je prišel k njim, ko so se prepirali med seboj, in jih je miril in je dejal: Ljubi možje, vi ste bratje; zakaj drug drugemu delate krivico? Ta pa, ki je svojemu bližnjemu storil krivico, ga je pahnil od sebe in je dejal: Kdo te je postavil za poglavarja in sodnika nad nami? Hočeš tudi mene ubiti, kakor si včeraj ubil Egipčana? Mojzes pa je zaradi te besede pobegnil in je bil tujec v midjanski deželi in tam je rodil dva sina.

In čez štirideset let se mu je prikazal v puščavi na gori Sinaj Gospodov angel v plamenu gorečega grma. Ko je pa Mojzes to videl, se je začudil prikazni. Ko je pa šel tja gledat, se mu je oglasil Gospodov glas: Jaz sem Bog tvojih očetov, Abrahamov Bog, Izakov Bog in Jakobov Bog. Mojzes pa je trepetal in si ni upal pogledati gor. Gospod pa mu je rekel: Sezuj s svojih nog obuvalo; zakaj mesto, na katerem stojiš, je sveta zemlja. Dobro sem videl trpljenje svojega ljudstva v Egiptu, in njihovo zdihtovanje sem slišal; in prišel sem dol, da jih rešim. Sedaj torej pridi, poslal te bom v Egipt!

Tega Mojzesa, ki so ga bili zatajili in so dejali: Kdo te je postavil za poglavarja in sodnika, tega je Bog poslal kot poglavarja in rešitelja po roki angela, ki

se mu je bil prikazal v grmu. Ta jih je izpeljal in je delal znamenja in čudeže v Egiptu in na Rdečem morju in v puščavi, štirideset let. Ta je Mojzes, ki je dejal Izraelovim otrokom: Preroka vam bo obudil Gospod, vaš Bog, izmed vaših bratov, ravno kakor mene, tega imate poslušati.

Ta je, ki je bil pri zboru v puščavi z angelom, ki je z njim govoril na gori Sinaj, in z našimi očeti; ta je prejel živo besedo, da nam bi jo dal; ki mu vaši očetje niso hoteli biti pokorni, temveč so ga pahnili od sebe in so se obračali nazaj s svojim srcem proti Egiptu in so dejali Aronu: Naredi nam bogove, da hodijo pred nami! Zakaj mi ne vemo, kaj se je prigodilo temu Mojzesu, ki nas je izpeljal iz egiptovske dežele. In naredili so tele v tistem času in so temu maliku darovali daritev in so se veselili dela svojih rok.

Bog pa se je odvrnil in jih je izročil, naj služijo zvezdam neba, kakor je pisano v knjigi prerokov: Vi, iz Izraelove hiše; ali ste teh štirideset let v puščavi kadarkoli darovali daritve in živino? In nosili ste Molohov šotor in zvezde svojega boga Remfana, podobe, ki ste si jih naredili, da bi jih molili; zato vas bom zavrgel onostran Babilona.

Naši očetje so imeli šotor pričevanja v puščavi, kakor jim je ukazal ta, ki je govoril Mojzesu, naj ga naredi po podobi, ki jo je videl; tega so naši očetje tudi sprejeli in ga z Jozuetom prinesli v deželo, ki so jo posedovali pogani, ki jih je Gospod izvrgel izpred obličja naših očetov, tja do Davidovega časa; ta je našel milost pred Bogom in je prosil, da bi mogel najti šotor Jakobovemu Bogu. Salomon pa mu je postavil hišo. Najvišji pa ne prebiva v templjih, ki so narejeni z rokami, kakor pravi prerok: Nebo je moj stol in zemlja je podnožje mojim nogam; kaj mi torej hočete zidati hišo, pravi Gospod; ali katero je mesto mojega počivanja? Ali ni moja roka vsega tega naredila?

Vi trdovratni in neobrezani v srcu in na ušesih, vi se vedno upirate Svetemu Duhu, kakor vaši očetje tako tudi vi. Katerega od prerokov vaši očetje niso preganjali? In so jih morili, ki so poprej oznanjali prihod Pravičnega, čigar izdajalci in ubijalci ste postali. Vi ste prejeli Postavo po uredbi angelov in se je niste držali.

Ko so to slišali, jim je šlo skozi srce in škripali so z zobmi zoper njega. Ker pa je bil poln Svetega Duha, je pogledal v nebo in videl Božjo slavo in Jezusa, stoječega na Božji desnici, in je dejal: Glej, nebo vidim odprto in Sina človekovega, stoječega na Božji desnici. Oni pa so glasno zavpili in si zatiskali ušesa in so vsi kmalu planili nanj in so ga pahnili iz mesta in ga posuli s kamenjem. In priče so položile svoja oblačila pred noge mladeniča, ki mu je bilo ime Savel. In s kamni so zasuli Štefana, ki je klical in dejal: Gospod Jezus, sprejmi mojega duha! In je pokleknil in glasno zavpil: Gospod, ne zadrži jim tega greha! In ko je to izrekel, je zaspal.

VIII.

Savlu pa je bila njegova smrt pogodu. Tisti čas pa je nastalo veliko preganjanje skupnosti v Jeruzalemu; in vsi so se razkropili po judejskih in samarijskih krajih, le apostoli ne. Bogaboječi moške pa so Štefana pospremili h grobu in so zelo žalovali za njim. Savel pa je zatiral Cerkev, hodil je sem ter tja po hišah in vlačil moške in žene ter jih izročal v ječo.

Tisti pa, ki so se razkropili, so hodili okrog in so oznanjali besedo. Filip pa je šel dol v neko mesto v Samariji in jim pridigoval o Kristusu. Množica pa je z eno mislijo in zavzetostjo poslušala, kar je govoril Filip, in videli so znamenja, ki jih je delal. Zakaj nečisti duhovi so šli iz veliko obsedenih, z velikim vpitjem; tudi veliko mrtvoudnih in hromih je bilo ozdravljenih. In bilo je veliko veselje v tistem mestu.

Bil je pa v tistem mestu neki mož z imenom Simon, ta je uganjal čarovništvo in mamil samarijsko ljudstvo in se je izdajal, da je nekaj velikega. In vsi so ga gledali, majhni in veliki, in so dejali: Tale je Božja moč, ki je velika. Oni pa so ga gledali zato, ker jih je dolgo časa mamil s svojim čaranjem. Ko pa so verovali Filipovim pridigam o Božjem kraljestvu in o imenu Jezusa Kristusa, so se dali krstiti, moške in žene. Tedaj je tudi Simon postal veren in se je dal krstiti in se je držal Filipa. In ko je videl znamenja in silna dela, ki so se godila, se je čudil.

Ko so pa apostoli v Jeruzalemu slišali, da je Samarija sprejela Božjo besedo, so poslali k njim Petra in Janeza. Ko sta prišla tja dol, sta molila zanje, da so prejeli Svetega Duha. Zakaj na nobenega izmed njih še ni prišel, temveč so bili le krščeni v imenu Kristusa Jezusa. Tedaj sta polagala roke nanje in prejeli so Svetega Duha.

Ko je pa Simon videl, da je bil dan Sveti Duh, ko so apostoli polagali roke, jima je ponujal denar in je dejal: Dajta tudi meni to oblast, da prejme Svetega Duha tisti, na kogar položim roke. Peter pa mu je rekel: Bodi preklet s svojim denarjem, ker meniš, da se more Božji dar dobiti za denar! Ne boš imel ne dela ne sreče v besedi, zakaj tvoje srce ni pravo pred Bogom. Zato se spokôri zaradi svoje hudobije in prôsi Boga, ako bi ti morda lahko bila odpuščena namera tvojega srca. Zakaj vidim, da si poln grenkega žolča in si zvezan s krivico. Nato je Simon odgovoril in dejal: Prosíta Gospoda zame, da nič od tega, kar sta rekla, ne pride name. Ona pa, ko sta izpričala in govorila Gospodovo besedo, sta se vrnila v Jeruzalem in oznanjala evangelij v dosti samarijskih trgih.

Gospodov angel pa je govoril Filipu in je rekel: Vstani in pojdi proti jugu na cesto, ki pelje iz Jeruzalema dol v Gazo, ki je pusta! In je vstal in šel tja. In

glej, neki mož iz Etiopije, komornik in dvorjan kraljice Kandake, v etiopski deželi, ki je bil nad vso njeno zakladnico, ta je prišel molit v Jeruzalem in se spet vračal domov in sedel je na svojem vozu in prebiral preroka Izaija.

Duh pa je rekel Filipu: Pojdi tja in se pridruži temu vozu! Filip je nato stekel tja in je slišal, da bere preroka Izaija, in je dejal: Ali razumeš, kar bereš? On pa je dejal: Kako bi mogel, če me kdo ne napoti? In je zaprosil Filipa, da bi vstopil in sedel k njemu. Vsebina Pisma, ki jo je bral, pa je ta: On je kakor ovca, ki jo peljejo v zakol, in je tih kakor jagnje pred tem, ki ga striže, tako tudi on ni odprl svojih ust. V njegovi ponižnosti je povzdignjena njegova sodba. Kdo pa bo izrekel dolžino njegovega življenja? Zakaj njegovo življenje je vzeto z zemlje. Tedaj je komornik odgovoril Filipu in dejal: Prosim te, o kom govori ta prerok? O sebi ali o kom drugem?

Filip pa je odprl usta in začel pridigovati o Pismu in mu oznanil evangelij o Jezusu. In ko sta se peljala po cesti, sta prišla do vode. In komornik je dejal: Glej, voda; kaj še brani, da bi se ne dal krstiti? Filip pa je dejal: Ako veruješ iz vsega srca, potem je to dobro. On je odgovoril in dejal: Verujem, da je Jezus Kristus Božji Sin. In ukazal je ustaviti voz; in sta šla v vodo, Filip in komornik, in ga je krstil. Ko pa sta prišla iz vode, je Gospodov Duh umaknil Filipa; in komornik ga ni več videl. On pa je veselo šel svojo pot. Filip pa se je znašel v Azotu in je hodil naokoli in pridigoval evangelij vsem mestom, dokler ni prišel v Cezarejo.

IX.

Savel pa je še vedno pihal s pretenjem in morjenjem zoper Gospodove Sučence in je šel k velikemu duhovniku in ga prosil pisma za shodnice v Damasku, da ako bi našel kakšne na tej poti, može in žene, da bi jih zvezane pripeljal v Jeruzalem. In ko je bil na poti in je prišel blizu Damasku, ga je nagloma obsijala luč z neba in je padel na zemljo in zaslišal glas, ta pa mu je dejal: Savel, Savel, kaj me preganjaš? On pa je dejal: Kdo si ti, gospod? Gospod je dejal: Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. Težko ti bo brcati zoper bodice. On pa je v strahu in trepetu dejal: Gospod, kaj hočeš, da bi storil? Vstani in pojdi v mesto, tam ti bo povedano, kaj ti je treba storiti.

Možje pa, ki so bili njegovi tovariši na poti, so stali in so se bili prestrašili, zakaj slišali so njegov glas, in niso videli nikogar. Savel pa je vstal s tal; in ko je odprl svoje oči, ni videl nikogar. Oni pa so ga prijeli za roke in ga peljali v Damask, in tri dni ni videl, ni jedel in ni pil.

Bil je pa v Damasku neki učenec po imenu Ananija; in Gospod mu je rekel v prikazni: Ananija! In on je dejal: Tu sem, Gospod. Gospod mu je rekel: Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje Ravna, in vprašaj v Judovi hiši po nekemu, ki mu je ime Savel iz Tarza. Zakaj glej, on moli in je videl v prikazni moža, z imenom Ananija, da gre k njemu in položi nanj roke, da bi spet dobil vid. Ananija pa je odgovoril: Gospod, slišal sem od mnogih o tem možu, koliko hudega je storil tvojim svetim v Jeruzalemu. In tu ima oblast od višjih duhovnikov zvezati vse, ki kličejo tvoje ime. Gospod mu je rekel: Pojdi; zakaj ta mi je izvoljena posoda, da bo zanesel moje ime pred poganе in kralje in pred Izraelove otroke. Jaz mu bom pokazal, koliko bo moral trpeti zavoľjo mojega imena.

In Ananija je odšel tja in prišel v hišo in je položil nanj svoje roke in je dejal: Ljubi brat Savel, Gospod me je poslal, ki se ti je prikazal na poti, ko si šel sem, da spet spregledaš in boš napolnjen s Svetim Duhom. In zdajci so padle z njegovih oči kakor kakšne luskine, in je spregledal in je vstal in se dal krstiti in je vzel jedi in se okrepčal.

Savel pa je bil nekaj dni pri učencih v Damasku in zdajci je po shodnicah pridigoval Kristusa, da je on Božji Sin. In vsi so se prestrašili, ki so to slišali, in so dejali: Ali ni ta tisti, ki je v Jeruzalemu preganjal te, ki so klicali to ime, in zato prišel sem, da jih zvezane pelje k višjim duhovnikom? Savel pa je prihajal čedalje močnejši in prepričeval Jude, ki so prebivali v Damasku, in je dokazoval, da je ta Kristus.

In čez veliko dni so se Judje posvetovali, da bi ga umorili. A Savlu je bilo sporočeno, da ga zalezujejo. Oni pa so dan in noč stražili pri vratih, da bi ga umorili. Zato so ga njegovi učenci ponoči vzeli in so ga skozi zid dali ven in v košu spustili dol.

Ko pa je prišel Savel v Jeruzalem, se je skušal pridružiti učencem; in vsi so se ga bali, niso verjeli, da bi bil učenec. Barnaba pa ga je vzel k sebi in ga pripeljal k apostolom in jim po vrsti povedal, kako je bil na poti videl Gospoda in kako je z njim govoril in kako je v Damasku prosto pridigoval Jezusovo ime. In bil je pri njih in hodil je v Jeruzalemu ven in noter in prosto pridigoval ime Gospoda Jezusa. Govoril je tudi in se prerekal z Grki; a oni so iskali, kako bi ga umorili. Ko pa so bratje to izvedeli, so ga spremili v Cezarejo in ga poslali v Tarz.

Tako so zdaj te skupnosti po vsej Judeji in Galileji in Samariji imele mir in so se izgrajevale; in hodile so v Gospodovem strahu in napolnjene so bile s tolažbo Svetega Duha.

Zgodilo pa se je, ko je Peter obhodil vse naokoli, da je prišel tudi k svetim, ki so prebivali v Lidi. Tu pa je našel nekega moža, ki mu je bilo ime Enej, ki je

že osem let ležal v postelji, ta je bil mrtvouden. In Peter mu je dejal: Enej, Jezus Kristus te ozdravlja; vstani in si sam postelji! In zdajci je vstal. In videli so ga vsi, ki so prebivali v Lidi in Saronu, in so se spreobrnili h Gospodu.

V Jopi pa je bila neka učenka, z imenom Tabita, kadar se tolmači, srna; ta je bila polna dobrih del in miloščin, ki jih je delala. Zgodilo se je pa v tistem času, da je zbolela in umrla. Tedaj so jo okopali in jo položili v vežo. Ker je pa Lida blizu Jope in so učenci slišali, da je Peter tam, so poslali k njemu in ga opomnili, naj ne odlaša priti k njim. Peter pa je vstal in šel z njimi. In ko je prišel tja, so ga peljali gor v vežo; in vse vdove so stopile okoli njega, jokale so in mu kazale suknje in oblačila, ki jih je delala Srna, dokler je bila pri njih. In Peter je vse poslal ven, pokleknil in molil; se obrnil k truplu in dejal: Tabita, vstani! In ona je odprla svoje oči, in ko je videla Petra, je sedla. On pa ji je podal roko, ji pomagal gor; in poklical je svete in vdove in jim jo pokazal živo. In to se je razglasilo po vsej Jopi in veliko jih je postalo vernih v Gospoda. In zgodilo se je, da je dolgo časa ostal v Jopi pri nekem Simonu, ki je bil strojar.

X.

Bil pa je neki mož v Cezareji, z imenom Kornelij, poveljnik čete, ki se je imenovala Italska, pobožen in bogaboječ z vso svojo hišo, in je dajal veliko miloščine ljudstvu in je vedno molil k Bogu. Ta je videl v prikazni očitno, ob deveti uri podnevi, Božjega angela, da je prišel k njemu in mu dejal: Kornelij! On pa je pogledal vanj in se ustrašil in dejal: Gospod, kaj je? On pa mu je dejal: Tvoje molitve in tvoje miloščine so prišle v spomin pred Bogom. Sedaj torej pošlji može v Jopo in pusti poklicati Simona s pridevkom Peter, ki je v gosteh pri nekem strojarju Simonu, čigar hiša stoji pri morju, ta ti bo povedal, kaj imaš storiti. In ko je angel, ki je govoril s Kornelijem, odšel, je ta poklical dva svoja hišna hlapca in nekega pobožnega vojaka izmed teh, ki so mu vedno služili, in jim je vse po vrsti povedal in jih poslal v Jopo.

Na drugi dan, ko so ti bili na poti in so prišli blizu mesta, je šel Peter gor na streho molit, ob šesti uri. In ko je bil lačen, je hotel jesti. Dokler pa so mu pripravljali, je bil zamaknjen in je videl nebo odprto in nekakšno posodo, ki je prihajala dol k njemu kakor velik prt, privezan za štiri vogle, in se je spuščala na zemljo; v njej so bile vseh vrst štirinožne zveri zemlje in divjad in laznina in ptice izpod neba. In neki glas mu je naročil: Vstani, Peter, zakolji in jej! Peter pa je dejal: O nikar, Gospod, zakaj še nikoli nisem jedel kaj nevrednega ali

nečistega. In ta glas mu je v drugič rekel: Kar je Bog očistil, tega ti ne delaj za nevredno! In to se je zgodilo trikrat. In posoda je bila spet vzeta gor v nebo.

Ko pa je Peter sam pri sebi ugibal, kaj bi ta prikazen bila, ki jo je videl; glej, tu so možje, ki so bili poslani od Kornelija, vprašali so za Simonovo hišo in so stali pred durmi, klicali in vprašali, ako bi bil Simon, s pridevkom Peter, tu v gosteh. Medtem pa, ko je Peter še premišljal o tej prikazni, mu je Duh dejal: Glej, trije možje te iščejo. Vstani torej, pojdi dol in pojdi z njimi in nič ne ugibaj; zakaj jaz sem jih poslal! Nato je Peter šel dol k možem, ki so bili poslani od Kornelija, in je dejal: Glej, jaz sem ta, ki ga iščete. Kaj je ta reč, zavoljo katere ste prišli? Oni pa so dejali: Kornelij, poveljnik, pravičen in bogaboječ mož in dobrega glasu pri vsem judovskem ljudstvu, je prejel povelje od svetega angela, naj te pokliče v svojo hišo, da sliši besede od tebe. Nato jih je poklical noter in jih vzel pod streho.

Naslednji dan je Peter vstal in šel z njimi in nekaj bratov iz Jope je šlo z njim. In drugega dne so prišli v Cezarejo. Kornelij pa jih je pričakoval in je poklical svoje sorodnike in prijatelje. In ko je Peter prišel noter, mu je šel Kornelij naproti in padel k njegovim nogam in ga molil. Peter pa ga je dvignil in je rekel: Vstani, tudi jaz sem človek! In ko se je z njim pogovoril, je šel noter in jih našel veliko, ki so prišli skupaj. In jim je dejal: Vi veste, da se judovskemu možu ne spodobi, da bi se družil ali prišel k tujcu; a Bog mi je pokazal, naj ne imenujem nikogar navadnega ali nečistega. Zato se nisem upiral priti, ko sem bil poklican sem. Torej vas vprašam, zakaj ste me dali poklicati?

Kornelij je dejal: Štiri dni sem se postil vse do te ure, in ob deveti uri sem molil v svoji hiši. In glej, tedaj je stopil predme mož v svetlem oblačilu in je dejal: Kornelij, tvoja molitev je uslišana in Bog se spominja tvojih miloščin. Zato torej pošlji v Jopo in pusti poklicati sem Simona s pridevkom Peter, ki je v gosteh v hiši strojarja Simona, pri morju, ta ti bo, ko pride, povedal. Nato sem zdajci poslal k tebi in ti si prav storil, da si prišel. Sedaj smo vsi mi tu pred Bogom, da poslušamo vse, kar ti je naročeno od Boga.

Peter pa je odprl svoja usta in je dejal: Zdaj resnično vidim, da Bog ne gleda na veljavo ljudi, temveč med vsemi narodi, kdor se ga boji in dela prav, ta mu je prijeten. Dobro veste za pridigo, ki jo je Bog poslal Izraelovim otrokom in dal oznanjevati mir po Jezusu Kristusu (ki je Gospod nad vsem), ki je potekala po vsej Judeji, začenši od Galileje, po krstu, ki ga je pridigoval Janez; kako je Bog tega Jezusa iz Nazareta pomazilil s Svetim Duhom in z močjo; ki je hodil okrog in delal dobre reči in ozdravljaj vse, ki so bili obvladani od hudiča, zakaj Bog je bil z njim. In mi smo priče vsega tega, kar je storil v judejski deželi in v Jeruzalemu; tega so umorili in obesili na les. Tega je Bog obudil na tretji dan

in dal, da je postal očiten, ne ljudstvu, temveč nam, poprej od Boga izvoljenim pričam, ki smo z njim jedli in pili, potem ko je bil vstal od smrti. In on nam je zapovedal pridigovati ljudstvu in pričevati, da je on postavljen od Boga, sodnik živih in mrtvih. Temu dajejo pričevanje vsi preroki, da bodo po njegovem imenu prejeli odpuščanje grehov vsi, ki vanj verujejo.

Dokler je Peter še govoril te besede, je Sveti Duh prišel na vse, ki so poslušali to besedo. In verniki iz obreze, ki so prišli s Petrom, so se začudili, da je bil dar Svetega Duha izlit tudi na pogane. Zakaj slišali so, da so govorili v jezikih in slavili Boga. Tedaj je Peter spregovoril: More kdo zabraniti vodo, da se ne bi krstili ti, ki so prejeli Svetega Duha, ravno kakor mi? In naročil jih je krstiti v Gospodovem imenu. Tedaj so ga zaprosili, da je ostal pri njih nekaj dni.

XI.

Apostoli pa in bratje, ki so bivali v Judeji, so slišali, da so tudi pogani sprejeli Božjo besedo. In ko je Peter prišel gor v Jeruzalem, so se z njim prepirali ti, ki so bili iz obreze, in so dejali: Ti si šel noter k možem, ki niso obrezani, in si z njimi jedel!

Peter pa je začel in jim po vrsti pravil in je dejal: Bil sem v mestu Jopi, v molitvi, in sem bil zamaknjen in sem videl prikazen, zlasti nekakšno posodo, kakor velik prt s štirimi vogali, puščan z neba, in je prišel do mene. Ko sem pogledal vanjo, sem opazil in videl četveronožne zveri zemlje in divjad in golazen in ptice neba. Slišal pa sem tudi glas, ki mi je dejal: Vstani, Peter, zakolji in jej! Jaz pa sem dejal: O, nikar Gospod, zakaj v moja usta še nikoli ni prišlo nič nevrednega ali nečistega. Ta glas pa mi je drugič odgovoril z neba: Kar je Bog očistil, tega ti ne delaj za nevredno! To pa se je trikrat zgodilo, in zopet je bilo vse vzeto v nebo.

In glej, zdajci so trije možje stali pred hišo, v kateri sem bil, poslani k meni iz Cezareje. Duh pa mi je rekel, naj grem z njimi in naj nikar ne oklevam. Z mano pa je prišlo tudi teh šest bratov in šli smo v hišo tega moža. In on nam je povedal, kako je videl angela, stoječega v njegovi hiši, ki mu je rekel: Pošlji može v Jopo in daj poklicati Simona s pridevkom Peter, ta ti bo povedal besede, po katerih boš zveličan ti in vsa tvoja hiša. Medtem pa, ko sem začel govoriti, je Sveti Duh prišel nanje, ravno kakor na nas v prvem začetku. Tedaj mi je prišla na misel Gospodova beseda, ko je dejal: Janez je krstil z vodo, vi pa boste krščeni s Svetim Duhom. Ko jim je torej dal Bog enake darove kakor tudi nam, ko smo verovali v Gospoda Jezusa Kristusa, kdo pa sem bil jaz, da bi mogel Bogu braniti? Ko so pa to slišali, so molčali in slavili Boga in so dejali: Tako je Bog tudi poganom dal spokorjenje za življenje!

Ti pa, ki so se razkropili v nadlogi, ki je nastala zavoljo Štefana, so hodili okoli prav tja do Fenicije in Cipra in Antiohije in nikomur niso govorili teh besed, kakor le Judom. So pa bili nekateri med njimi, moške s Cipra in Cirenene, ti so prišli v Antiohijo in so tudi Grkom govorili in pridigovali evangelij o Gospodu Jezusu. In Gospodova roka je bila z njimi; in veliko število jih je postalo vernih in so se spreobrnili h Gospodu.

Glas o njih je prišel do ušes skupnosti v Jeruzalemu in so poslali Barnaba, naj gre v Antiohijo. Ta pa, ko je prišel tja in videl Božjo milost, je postal vesel in jih je vse opominjal, naj bi s stanovitnim srcem vztrajali pri Gospodu. Zakaj bil je pravičen mož, poln Svetega Duha in vere. In veliko ljudstva je bilo pridruženega Gospodu. Barnaba pa je odšel v Tarz iskat zopet Savla. In ko ga je našel, ga je pripeljal v Antiohijo. In pri tej skupnosti sta ostala vse leto in sta učila veliko ljudstva, od tod so tudi učenci najprej v Antiohiji bili imenovani kristjani.

V tistih dneh so preroki prišli iz Jeruzalema v Antiohijo. In eden izmed njih, z imenom Agab, je vstal in po Duhu dal v vednost veliko lakoto, ki je imela priti nad ves svet, katera se je tudi zgodila pod cesarjem Klavdijem. Med temi učenci pa je vsakdo sklenil, da bo po svoji zmožnosti poslal pomoč bratom, ki so prebivali v Judeji, kakor so to tudi storili, in so jo poslali starešinam po Barnabovi in Savlovi roki.

XII.

Ob tistem času je kralj Herod položil roke na nekatere iz skupnosti, da bi jih mučil. Umoril pa je Jakoba, Janezovega brata, z mečem. In ko je videl, da je bilo to Judom pogodu, je segel dalje in ujel tudi Petra. Tedaj pa so ravno bili dnevi opresnih kruhov. Ko pa ga je že ujel, ga je vtaknil v ječo in ga izročil štirim četvericam vojakov, da bi ga stražili; in ga je mislil po veliki noči postaviti pred ljudstvo. In Petra so res držali v ječi, a skupnost je brez prestanka molila zanj k Bogu. In ko ga je hotel Herod privesti, je Peter tisto noč spal med dvema vojakoma, zvezan z dvema verigama; in varuhi pred vrati so stražili ječo.

In glej, angel Gospodov je prišel, in luč je razsvetlila ječo; in udaril je Petra v bok in ga zbudil in dejal: Vstani hitro! In verige so padle z njegovih rok. In angel mu je rekel: Opaši se in obuj svoje obuvalo! In storil je tako. In mu je rekel: Ogrni si plašč in pojdi za menoj! In šel je ven in za njim; in ni vedel, da se mu je resnično tako zgodilo po angelu, temveč se mu je zdelo, da vidi prikazen. Šla pa sta mimo prve in druge straže in prišla sta do železnih vrat, ki so držala v

mesto in so se jima odprla sama od sebe. In stopila sta ven in šla naprej po ulici in zdajci se je angel ločil od njega.

In ko se je Peter zavedel, je dejal: Sedaj resnično vem, da je Gospod poslal svojega angela in me je otel iz Herodove roke in vsega pričakovanja judovskega ljudstva. In ko je to premišljeval, je prišel pred hišo Marije, matere Janeza, ki mu je bil priimek Mark, kjer jih je bilo veliko skupaj, in so molili. Ko pa je Peter potrkal na vrata, je šla deklica, po imenu Roda, poslušat. In ko je spoznala Petrov glas, od veselja ni odprla vrat, temveč je stekla noter in jim oznanila, da stoji Peter pred vrati. Oni pa so ji dejali: Um te zapušča! Ona pa je vztrajala, da je tako. Dejali so: To je njegov angel. Peter pa je še dalje trkal. Ko so pa odprli, so ga videli in se silno začudili. Pomignil jim je z roko, da bi molčali, in jim je po vrsti povedal, kako ga je Gospod izpeljal iz ječe, in je dejal: Oznanite to Jakobu in bratom. In šel je ven in se odpravil v drug kraj.

Ko je pa napočil dan, ni bilo majhno vznemirjenje med vojaki, kaj bi se utegnilo zgoditi s Petrom. Herod pa, ko je vprašal po njem in ga ni našel, je dal izprašati stražarje in jih odpeljati. In odšel je iz Judeje dol v Cezarejo in se tam nastanil. Zakaj mislil se je bojevati zoper te iz Tira in Sidona; oni pa so ene misli prišli k njemu in so pregovorili kraljevega komornika Blasta in so prosili za mir, zato ker sta se njihovi deželi morali živiti iz kraljeve dežele.

In na postavljeni dan je Herod oblekel kraljevsko oblačilo, sedel na sodni prestol in jim govoril. Ljudstvo pa je vpilo: To je Božji glas in ne človeški! Zdajci pa ga je udaril angel Gospodov, ker ni dal slave Bogu; in bil je sneden od črvov in je izpustil dušo.

Božja beseda pa je rasla in se razširjala. Barnaba in Savel pa sta zopet prišla v Jeruzalem in sta izročila pomoč in vzela s seboj Janeza, ki mu je priimek Mark.

XIII.

So pa bili v Antiohiji, v skupnosti, preroki in učitelji: zlasti Barnaba in Simeon, ki se je imenoval Niger, in Lucij iz Cirene in Manahem, ki je odraščal s Herodom četrtnikom, in Savel. Ko so pa oni opravljali službo Gospodu in se postili, je Sveti Duh rekel: Odločite mi proč Barnaba in Savla za delo, h kateremu sem ju poklical! Tedaj so se postili in molili in so položili nanju roke in jima pustili oditi. In ko sta bila poslana od Svetega Duha, sta prišla v Selevkijo in od tam sta se peljala na Ciper. In ko sta prišla v mesto Salamino, sta oznanjevala Božjo besedo po judovskih shodnicah. Imela pa sta tudi Janeza za služabnika.

In ko sta obhodila ves otok vse do mesta Pafa, sta našla nekega čarovnika in lažnega preroka, nekega Juda, temu je bilo ime Barjezus; ta je bil pri Sergiju Pavlu, deželnem oskrbniku, pametnem možu. Ta je poklical k sebi Barnaba in Savla in želel poslušati Božjo besedo. Tedaj jima je čarovnik Elima (zakaj tako se razlaga njegovo ime) nasprotoval in je mislil, da bi deželnega oskrbnika odvrnil od vere.

Savel pa, ki mu je ime tudi Pavel, je poln Svetega Duha pogledal vanj in je dejal: O ti hudičevo dete, poln hudobne spretnosti in vsakršne zvijače, sovražnik vsake pravičnosti, ti ne nehaš prevračati prave Gospodove poti? In zdaj, glej, Gospodova roka pride zoper tebe in boš oslepel in nekaj časa ne boš videl sonca. In zdajci sta padla nanj mrak in tema in šel je okoli in iskal, da bi ga kdo vodil za roko. Ko je deželni oskrbnik to videl, je veroval in se je čudil Gospodovem nauku.

Ko pa se je Pavel odpeljal iz Pafa in ti, ki so bili okoli njega, so prišli v Pergo v pamfilijsko deželo. Janez pa je šel proč od njiju in se vrnil v Jeruzalem. Ona pa sta šla iz Perge naprej in prišla v Antiohijo v deželi Pisidiji in na sobotni dan sta šla v shodnico in sedla. Po branju Postave in prerokov so načelniki shodnice poslali k njima, da se jima pove: Ljuba brata, če hočeta kaj govoriti in opomniti ljudstvo, tako povejta!

Tedaj je Pavel vstal in pomignil z roko in dejal: Možje Izraelci in kateri se bojite Boga, poslušajte! Bog tega naroda je izvolil naše očete in povišal to ljudstvo, ko so bili tujci v egiptovski deželi, in z veliko roko jih je izpeljal iz nje. In okoli štirideset let je trpel njihove šege v puščavi. In sedem narodov je zatrl v kanaanski deželi in z žrebom je razdelil mednje deželo. Potem jim je dajal sodnike do preroka Samuela, za kakih tristo in petdeset let. In odtlej so prosili kralja in Bog jim je dal Savla, Kisovega sina, moža iz Benjaminovega rodu, za štirideset let dolgo. In ko je tega zavrzel, jim je za kralja postavil Davida, o katerem je tudi pričeval: Našel sem Davida, Jesejevega sina, moža po mojem srcu, ki bo delal vso mojo voljo. Iz njegovega semena je Bog, kakor je obljubil, obudil Jezusa za zveličanje svojega ljudstva Izraela, kakor je Janez pridigoval pred Izraelovim ljudstvom krst spokorjenja, preden je on začel. Ko je pa Janez svoj tek dopolnil, je dejal: Nisem tisti, za katerega me imate. Glejte pa, za menoj pride on, ki ga nisem vreden, da bi odvezal obuvalo z njegovih nog.

Možje, ljubi bratje, otroci Abrahamovega rodu in kateri se med vami bojé Boga, vam je poslana beseda zveličanja. Zakaj ti, ki prebivajo v Jeruzalemu, in njihovi poglavarji, ki ga niso spoznali, niti glasu prerokov (ki se beró vsako soboto), so s svojo sodbo te dopolnili. In ko niso našli na njem nobene krivde za smrt, so vendar prosili Pilata, da bi ga umoril. In ko so dopolnili vse, kar je bilo o njem pisano, so ga sneli z lesa in ga položili v grob. Bog pa ga je obudil od

smrti in prikazoval se je več dni tem, ki so prišli iz Galileje gor v Jeruzalem, ki so njegove priče pred ljudstvom. In mi vam tudi oznanjamo to obljubo, ki je bila dana našim očetom, da jo je Bog izpolnil nam, njihovim otrokom, s tem, ko je obudil Jezusa. Kakor je tudi pisano v drugem psalmu: Ti si moj Sin; danes sem te rodil. Da ga je pa obudil od smrti, da ne bi moral strohneti, pravi tako: Obljubi milosti, ki je obljubljena Davidu, hočem ostati zvest. Zato pravi tudi na drugem mestu: Ne boš dopustil, da bi tvoj sveti videl trohljivost. Zakaj David, ko je ob svojem času doslužil Božji volji, je zaspal in je bil položen k svojim očetom in je trohljivost videl. Ta pa, ki ga je Bog obudil, ni videl trohljivosti.

Zato vam bodi dano v vednost, ljubi bratje, da se vam po njem oznanjuje odpuščanje grehov od tega in po tem, po čemer v Mojzesovi Postavi niste mogli postati pravični. Kdor pa v tega veruje, ta je pravičen. Glejte torej, da ne pride na vas, kar je govorjeno v prerokih! Glejte, zasmehovalci, in čudite se in se izničite; zakaj jaz delam delo v vašem času, v katerega ne boste verovali, če vam bo kdo pripovedoval.

Ko so pa Judje šli iz shodnice, so ju pogani prosili, naj bi jim še drugo soboto govorila te besede. In ko se je skupnost razšla, je šlo veliko Judov in bogaboječih, ki so se pojudili, za Pavlom in Barnabom. Govorila sta jim in jih opominjala, naj ostanejo v Božji milosti.

Na to drugo soboto pa je prišlo skupaj skoraj vse mesto poslušat Božjo besedo. Ko so pa Judje videli to ljudstvo, so se napolnili z zavistjo in so ugovarjali temu, kar je govoril Pavel, in so nasprotovali in preklinjali. Pavel in Barnaba pa sta srčno dejala: Vam se je morala najprej govoriti Božja beseda. Ker jo pa zametujete in se sami imate za nevredne večnega življenja, glej, torej se obračava k poganom. Zakaj tako nam je zapovedal Gospod: Postavil sem te za luč poganom, da boš v zveličanje do konca sveta.

Ko so pa pogani to slišali, so se veselili in slavili Gospodovo besedo; in postali so verni, kolikor jih je bilo določenih za večno življenje. In Gospodova beseda se je razglasila po vsej tej deželi. Judje pa so naščuvali pobožne in poštene žene in prvake mesta in so sprožili preganjanje zoper Pavla in Barnaba in so ju izgnali iz svojih krajev. Ona pa sta otresla prah s svojih nog nanje in prišla sta v Ikonij. Učenci pa so postali polni veselja in Svetega Duha.

XIV.

Prigodilo pa se je v Ikoniju, da sta skupaj prišla v judovsko shodnico in pridigovala, da je velika množica Judov in Grkov postala verna. Neverni Judje

pa so naščuvali in nahujskali duše poganov zoper brate. Tako sta dolgo časa tam prebivala in srčno učila v Gospodu, ki je pričeval za besedo svoje milosti in dajal, da so se po njunih rokah godili znamenja in čudeži. Mestna množica pa se je razdelila, nekateri so bili na strani Judov, drugi pa na strani apostolov.

Ko pa je vstala sila poganov in Judov s svojimi poglavarji, da bi ju sramotili in kamenjali, sta za to izvedela in pobegnila v mesti Listro in Derbo v likaonski deželi in v kraje v okolici; in sta tam pridigovala evangelij.

In neki mož je bil v Listri, ta je moral sedeti, zakaj imel je slabe noge in je bil hrom od materinega telesa, ki ni nikoli hodil. Ta je slišal Pavla govoriti. In ko je ta vanj pogledal in videl, da je veroval, da bi se mu moglo pomagati, je rekel z močnim glasom: Stopi pokonci na svoje noge! In poskočil je in je hodil. Ko je pa ljudstvo to videlo, kar je Pavel storil, so povzdignili svoj glas in so dejali po likaonsko: Bogova sta postala enaka ljudem in sta prišla dol k nam. In imenovali so Barnaba Jupitra, a Pavla Merkurja, ker je bil on vodil besedo. Jupitrov duhovnik pa, ki je bil pred mestom, je pripeljal vole in vence pred vrata in je hotel darovati z ljudstvom vred. Ko sta to slišala apostola Pavel in Barnaba, sta si raztrgala oblačila in skočila med ljudstvo in sta zavpila in dejala: Možje, kaj tu delate? Tudi midva sva umrljiva človeka, ravno kakor vi, in vam pridigujeva evangelij, da bi se od krivih spreobrnili k živemu Bogu, ki je ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njem; ki je v teh časih, ki so minili, pustil vse pogane, da so hodili po svojih lastnih poteh. Res pa je, da sebe ni pustil brez pričevanja s tem, storil nam je veliko dobrega, dajal dež z neba in rodovitne čase in napolnjeval naša srca z jedjo in veseljem. In ko sta to govorila, sta komaj utišala ljudstvo, da jima ni darovalo.

Prišli pa so tja Judje iz Antiohije in Ikonija in so pregovorili ljudstvo, da so posuli Pavla s kamenjem in ga zvlekli iz mesta, ko so menili, da je umrl. Ko pa so ga učenci obstopili, je vstal in šel v mesto. In drugi dan je odšel z Barnabom v Derbo. In oznanjala sta evangelij temu mestu in sta jih veliko pridobila in sta spet šla v Listro in Ikonij in Antiohijo in sta potrejevala duše učencev in sta jih opominjala, da naj vztrajajo v veri in da moramo priti v Božje kraljestvo skozi veliko nadlog. In sta tu in tam v skupnostih postavila starešine in sta molila in se postila in jih priporočila Gospodu, v katerega so postali verni.

In sta šla skozi Pisidijo in prišla v Pamfilijo, in sta govorila besedo v Pergu in šla dol v Atalijo; in od tod sta se odpeljala v Antiohijo, od koder sta bila postavljena po Božji milosti za delo, ki sta ga bila opravila. Ko pa sta prišla tja, sta zbrala skupnost in ji pravila, koliko je Bog z njima storil in kako je poganom odprl vrata vere. Onadva pa sta dolgo časa prebivala pri učencih.

XV.

No, nekateri so prišli dol iz Judeje in so učili brate: Ako se ne pustite obrezati po Mojzesovi šegi, tako ne morete biti zveličani. Ko pa je nastal razpor in sta se Pavel in Barnaba z njimi nemalo prepirala, so uredili, naj bi šli Pavel in Barnaba in nekateri drugi izmed njih zavoljo tega vprašanja gor v Jeruzalem k apostolom in starešinam. Skupnost jih je pospremila in šli so skozi Fenicijo in Samarijo, pripovedovali spreobrnjenje poganov in so vsem bratom delali veliko veselje. Ko so pa prišli v Jeruzalem, so bili sprejeti od skupnosti in apostolov in starešin. In pravili so jim, koliko je Bog z njimi storil. Tedaj so vstali nekateri iz ločine farizejev, ki so postali verni, in so dejali: Njih je treba obrezati in jim zapovedati, naj izpolnjujejo Mojzesovo Postavo. Apostoli pa in starešine so se zbrali, da bi to govorjenje pregledali.

Ko so se pa že dolgo prerekali, je Peter vstal in dejal:

Možje, ljubi bratje! Vi veste, da je Bog dolgo pred časom med vami izbral, da bi po mojih ustih pogani slišali besedo evangelija in verovali. In Bog, ki pozna srca, je izpričal zanje, in jim dal Svetega Duha, ravno kakor tudi nam, in ni storil nobenega razločka med nami in njimi in je očistil njihova srca po veri. Kaj torej izkušate Boga z nakladanjem jarma na vrat učencem, ki ga niso mogli nositi niti naši očetje niti mi? Temveč verujemo, da se po milosti Gospoda Jezusa Kristusa zveličamo ravno tako kakor tudi oni. Nato je vsa množica obmolčala; in poslušali so Pavla in Barnaba, ki sta pravila, kako je Bog storil med pogani velika znamenja in čudeže.

Potem ko sta umolknili, je spregovoril Jakob in je dejal: Možje, ljubi bratje, poslušajte me! Simon je po vrsti povedal, kako je Bog najprej obiskal in si izbral ljudstvo izmed poganov, k svojemu imenu. In s tem se ujemajo besede prerokov, kakor je pisano: Potem se bom vrnil in bom spet zgradil Davidov dom, ki se je podrl, in bom spet zadelal njegove luknje in ga bom postavil, da ljudje, ki ostanejo, vprašajo po Gospodu in tudi vsi pogani, nad katerimi je imenovano moje ime, pravi Gospod, ki vse to dela. Bogu so vsa njegova dela razvidna od začetka sveta. Zato sodim, da teh, ki se izmed poganov spreobrnejo k Bogu, ne smemo vznemirjati; temveč naj se jim piše, da naj se vzdržujejo nečistosti malikov in kurbarije in zadavljenega in krvi mesa. Zakaj Mojzes ima od starih časov po vseh mestih *tiste*, ki ga pridigujejo, in ga vsako soboto berejo po shodnicah.

In apostolom in starešinam se je zdelo dobro, in vsej skupnosti, da so izvolili izmed sebe može in jih poslali v Antiohijo s Pavlom in Barnabom: Juda, s

pridevkom Barsaba, in Sila, ki sta bila učitelja med brati, in v roke so jim dali takole pismo:

Mi, apostoli in starešine in bratje, pozdravljamo brate izmed poganov, ki so v Antiohiji in Siriji in Kilikiji. Potem ko smo slišali, da so nekateri izmed nas odšli in so vas zbegali z besedami in vznemirili vaše duše in pravijo, da bi se morali dati obrezati in se držati Postave, ko jim nismo ničesar naročili, se nam je zdelo dobro, zbrani ene misli, izvoliti može in jih poslati k vam z našima ljubljenima Barnabom in Pavlom, človekoma, ki sta izročila svojo dušo za ime našega Gospoda Jezusa Kristusa. Tako smo poslali Juda in Sila, ki bosta isto tudi sama povedala. Zakaj Svetemu Duhu in nam je bilo pogodu, da vam ne nalagamo nobenega bremena več, kakor le potrebne reči; da se vzdržite malikom darovanega in krvi in zadavljenega in kurbarije, kjer boste prav storili, če se tega vzdržite. Bodite zdravi!

Ko so bili ti odpravljeni, so prišli v Antiohijo in so zbrali množico in izročili to pismo. Ko so pa pismo prebrali, so se razveselili te tolažbe. Juda in Sila pa, ki sta bila tudi preroka, sta opominjala brate z dosti besedami in jih potrjevala. In ko sta se nekaj časa tam mudila, so ju bratje v miru odpustili k apostolom. Silu pa je bilo pogodu, da bi tam ostal. Pavel pa in Barnaba sta prebivala v Antiohiji, učila in pridigovala sta Gospodovo besedo z veliko drugimi.

Čez nekaj dni pa je Pavel rekel Barnabu: Pojdiva spet in poglejva naše brate po vseh mestih, v katerih sva oznanjevala Gospodovo besedo, kako se držé. Barnaba pa je svetoval, da bi vzela s seboj Janeza, s pridevkom Mark. Pavlu pa se je zdelo, da bi bilo prav, da ne bi vzela s seboj takšnega, ki se je ločil od njiju v Pamfiliji in ni šel z njima na delo. In tako je nastal med njima hud spor, da sta šla narazen, in Barnaba je vzel s seboj Marka in se odpeljal na Ciper. Pavel pa si je izvolil Sila in odšel, od bratov priporočen Božji milosti. Šel pa je skozi Sirijo in Kilikijo in je potrjeval skupnosti.

XVI.

On pa je prišel v Derbo in Listro, in glej, tam je bil učenec, po imenu Timotej, sin judovske žene; ta je verovala, njegov oče pa je bil Grk; zanj so dobro pričali bratje v Listri in Ikoniju. Tega je hotel Pavel, da bi šel z njim; in ga je vzel in ga obrezal zavoljo Judov, ki so bili v tistem kraju, zakaj vsi so vedeli, da je bil njegov oče Grk. Ko so pa hodili skozi mesta, so jim naročali držati te naredbe, ki so jih sklenili apostoli in starešine v Jeruzalemu, da bi se po njih ravnali. Tako so bile skupnosti utrjevane v veri in njih število je vsak dan raslo.

Ko so pa ti šli skozi Frigijo in deželo Galatijo, jim je bilo od Svetega Duha branjeno govoriti besedo v Aziji. Ko so pa prišli k Miziji, so skušali priti skozi Bitinijo, a Duh jim ni dopustil. Ko so pa šli mimo Mizije, so prišli dol v Troado. In Pavlu se je ponoči prikazalo videnje, neki mož iz Makedonije je stal in ga prosil in dejal: Pridi v Makedonijo in pomagaj nam! Ko je pa to prikazen videl, smo zdajci mislili iti v Makedonijo in bili smo prepričani, da nas je Gospod tja poklical, da bi jim pridigovali evangelij.

Tedaj smo se odpeljali iz Troade in smo prišli naravnost v Samotracijo, na drugi dan v Neapolo in od tam v Filipe, ki so glavno mesto dežele Makedonije in svobodno mesto. V tem mestu smo ostali nekoliko dni. Ob sobotnem dnevu smo šli ven pred mesto k vodi, kjer so imeli navado moliti, in smo sédli in govorili ženam, ki so prišle skupaj. In neka bogaboječa žena z imenom Lidija, ki je prodajala karmezin, iz mesta Tiatir, ta je poslušala; tej je Gospod odprl srce, da je pazila na to, kar je Pavel govoril. Ko pa je bila krščena, in njena hiša, nas je prosila, rekoč: Če me imate za verno v Gospoda, pridite v mojo hišo in ostanite tu; in nas je primorala.

Zgodilo se je pa, ko smo šli k molitvi, da nas je srečala neka deklica, ki je imela duha, ki je vedeževal, in je prinašala svojemu gospodu s svojim vedeževanjem veliko obresti. Ta je povsod šla za Pavlom in za nami in vpila in dejala: Ti ljudje so Božji, hlapci Najvišjega, ki vam oznanjajo pot zveličanja. To je delala mnogo dni. Pavla pa je to bolelo, in se je obrnil in rekel temu duhu: Zapovedujem ti v imenu Jezusa Kristusa, da odidi iz nje. In šel je še tisto uro.

Ko pa so njeni gospodje videli, da jim je izginilo upanje v obresti, so prijeli Pavla in Sila in ju vlekli na trg k poglavarjem in so ju pripeljali k poglavarjem in so dejali: Ta človeka motita naše mesto in sta Juda in oznanjata po tej šegi, ki se nam je ne spodobi sprejemati ne izpolnjevati, ker smo Rimljani. In ljudstvo je vstalo zoper njiju; in poglavarji so jima dali raztrgati oblačila in ju ukazali šibati. In ko so ju močno pretepli, so ju vrgli v ječo in temu, ki je bil predstojnik ječe, so naročili, naj ju skrbno varuje. Ta je prejel tako zapoved in ju je vrgel v najbolj notranjo ječo in jima dal noge v klado.

Opolnoči pa sta Pavel in Sila molila in hvalila Boga in jetniki so ju slišali. Zdajci je nastal velik potres, da so se zatresli temelji jetnišnice. In zdajci so se vsa vrata odprla in vezi vseh so odpadle. Ko se je pa ta, ki je bil pristojen za ječo, prebudil in videl vrata ječe odprta, je izdrl meč in hotel samega sebe prebosti, zakaj menil je, da so jetniki ušli. Pavel pa je glasno zaklical in dejal: Ne stori si nič hudega, zakaj mi smo vsi tu.

On pa si je naročil dati luč in je skočil noter in trepetal in padel Pavlu in Silu k nogam in peljal ju je ven in je dejal: Draga gospoda, kaj moram storiti, da bom zveličan? Ona pa sta rekla: Veruj v Gospoda Jezusa, tako boš zveličan ti in tvoja hiša. In govorila sta mu Gospodovo besedo in vsem, ki so bili v njegovi hiši. In vzel ju je s seboj še tisto uro v noči in jima je izmil rane, in zdajci se je dal krstiti on in vsi njegovi. In peljal ju je v svojo hišo in jima pogrnil mizo in se z vso svojo hišo veselil, da je postal veren v Boga.

In ko je nastopil dan, so poglavarji poslali mestne hlapce in ti so dejali: Pusti ta človeka iti! Predstojnik ječe pa je sporočil te besede Pavlu: Poglavarji so poslali, naj vaju izpustim. Pojdita torej in potujta v miru! Pavel pa jim je dejal: Oni so naju brez pravde in sodbe javno topli, ko sva vendar Rimljana, in vrgli so naju v ječo in sedaj naju skrivaj pehajo ven? Nikar tako, temveč sami naj pridejo in naju peljejo ven! Mestni hlapci so te besede sporočili poglavarjem. In oni so se preplašili, ko so slišali, da sta Rimljana, in so prišli in jima prigovarjali; in so ju peljali ven in ju prosili, da bi šla iz mesta. Nato sta šla iz ječe in šla sta k Lidiji; in ko sta videla brate in jih potolažila, sta odšla.

XVII.

Ko pa sta šla skozi Amfipolo in Apolonijo, sta prišla v Tesaloniko, tam je bila judovska shodnica. In Pavel je šel po svoji navadi noter k njim in je z njimi govoril tri sobote iz Pisma, jim ga odpiral in razlagal, da je Kristus moral trpeti in vstati od smrti in da je ta Jezus, ki ga vam jaz oznanjujem (je dejal), Kristus. In nekateri izmed njih so mu dali prav in so se pridružili Pavlu in Silu, tudi velika množica bogaboječih Grkov in k temu nikar malo imenitnih žená.

Trdovratni Judje pa so bili zavistni, in vzeli so s seboj nekaj hudobnih mož izmed preprostega ljudstva in zbrali tolpo in so pripravili vstajo v mestu in stopili so pred Jazonovo hišo in so ju iskali, da bi ju pripeljali pred preprosto ljudstvo. Ko pa ju niso našli, so odvedli Jazona in nekatere brate pred mestne poglavarje in so vpili: Ti, ki so vesoljni svet prevračali, ti so tudi sem prišli in Jazon jih je sprejel; in ti vsi delajo zoper cesarjevo zapoved in pravijo, da je drug kralj, namreč Jezus. Tako so vzdignili ljudstvo in mestne poglavarje, ki so to poslušali. In ko so prejeli izgovor od Jazona in drugih, so jih pustili proste.

Bratje pa so naglo ponoči odpravili Pavla in Sila v Berojo. Ko sta prišla tja, sta šla v judovsko shodnico. Zakaj ti so bili najplemenitejši med temi v Tesaloniki; ti so sprejeli besedo prav voljno in so vsak dan preiskovali v pismih, če je to tako. Tako jih je veliko izmed njih verovalo, tudi poštenih grških žená in ne malo mož.

Ko so pa Judje v Tesaloniki izvedeli, da oznanjuje Pavel Božjo besedo tudi v Beroji, so prišli tudi tja, da bi vzdignili ljudstvo. Bratje pa so Pavla naglo odpravili, da je šel do morja; Sila in Timotej pa sta ostala tam. Ti pa, ki so Pavla spremljali, so ga pripeljali do Aten; in ko so prejeli sporočilo od Sila in Timoteja, naj bi kar najhitreje prišla k njemu, so odšli.

Ko ju je pa Pavel čakal v Atenah, se je njegov duh raztogotil v njem, ko je videl, da je bilo mesto tako polno malikov. In govoril je v shodnici Judom in bogaboječim ter na trgu vsak dan tistim, ki so prišli k njemu. Nekateri epikurejci pa in stoiški filozofi so se z njim prerekali. In nekateri so dejali: Kaj hoče ta kvasač povedati? Drugi pa: Videti je, kakor da bi hotel oznanjati nove bogove – tako se je zdelo, ker jim je oznanjeval evangelij o Jezusu in vstajenju. Oni so ga pa vzeli in so ga odpeljali na trg za sojenje in so dejali: Ali moremo izvedeti, kakšen je ta novi nauk, ki ga ti učiš? Zakaj nekaj čudnega nam pri našaš v ušesa; zato bi hoteli vedeti, kaj je to. Vsi Atenci pa in tujci in gostje niso za nič drugega tolikanj marali, kakor da bi kaj novega povedali ali slišali.

Pavel pa je stal sredi trga za sojenje in je dejal: Možje Atenci, vidim vas, da ste v vseh rečeh preveč silno krive vere. Šel sem skozi in sem videl vaše božje službe in sem našel oltar, na njem je bilo napisano: Neznanemu bogu. Zdaj pa vam oznanjam tistega, ki mu nevede opravljate božjo službo.

Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, potem ko je le en Gospod nebes in zemlje, ta ne biva v templjih, ki so narejeni z rokami; njemu se tudi ne streže s človeškimi rokami, kakor da bi koga potreboval, ko sam daje vsem življenje in dih. In je storil, da od ene krvi vsi človeški rodovi prebivajo po vsem obličju zemlje, in je postavil cilje, ko je poprej postavil določene cilje, kako dolgo in do kod naj bi prebivali; da bi iskali Gospoda, ako bi ga kako otipali in našli. In res je, On ni daleč od nobenega med nami. Zakaj v njem živimo, se gibljemo in smo. Kakor so tudi nekateri pesniki pri vas dejali: Smo njegovega rodu. Ker smo torej Božjega rodu, tako ne smemo meniti, da je božanstvo podobno zlatu, srebru, kamnitim podobam, narejenim po človeški zamisli. Bog je res spregledal čas nevednosti, sedaj pa zapoveduje vsem ljudem po vseh krajih, naj se spokorijo; zato, ker je postavil dan, na katerega bo sodil vesoljni svet s pravico po možu, v katerem je to določil, in potrdil je vero vsem s tem, da ga je obudil od smrti.

Ko so pa slišali o vstajenju od smrti, so se nekateri posmehovali. Drugi pa so dejali: O tem te bomo drugič poslušali. Tako je Pavel odšel od njih. Nekateri možje so se mu pridružili in so postali verni, med katerimi so bili tudi Dionizij, eden od svéta, in žena z imenom Damaris in drugi z njima.

XVIII.

Potem je Pavel odšel iz Aten in prišel v Korint in je našel nekega Juda, z imenom Akvila, rojenega v Pontu, ki je bil vnovič prišel s svojo ženo Priskilo vred iz Italije zato, ker je cesar Klavdij zapovedal vsem Judom, naj odidejo iz Rima, in k njima je šel tudi on. In ker je bil iste obrti, je ostal pri njiju in delal (njuno rokodelstvo je namreč bilo, da sta delala preproge) in v shodnici je učil vse sobote in pričeval Jude in Grke.

Ko sta pa prišla iz Makedonije Sila in Timotej, je Pavla priganjal Duh, da je pričeval Judom, da Jezus je Kristus. Ko so pa oni nasprotovali in preklinjali, si je otresel oblačila in jim dejal: Vaša kri naj pride na vašo glavo. Odslej pojdem čist k poganom. In se je odpravil od tam in prišel v hišo nekega Justa po imenu, ki je bil bogaboječ in je bila njegova hiša najbližja shodnici. Krisp pa, načelnik shodnice, je veroval v Gospoda z vso svojo hišo. In veliko Korinčanov, ki so poslušali, je postalo vernih in so se dali krstiti.

Gospod pa je v nekem videnju ponoči rekel Pavlu: Ne boj se, temveč govori in ne molči; zakaj jaz sem s teboj, in naj si nihče ne drzne, da bi ti škodoval; zakaj v tem mestu imam veliko ljudstva. On pa je prebil tam eno leto in šest mesecev in učil jih je Božje besede.

Ko pa je bil Galion deželni oskrbnik v Ahaji, so se Judje kmalu dvignili zoper Pavla; in pripeljali so ga pred sodni stol in so dejali: Ta nagovarja ljudi, naj časté Boga zoper Postavo. Ko pa je Pavel hotel odpreti usta, je Galion rekel Judom: Ko bi bila tu kaka krivica ali hudobno dejanje, dragi Judje, bi vas prav rad poslušal; ker pa je tu vprašanje nauka in imena in vaše Postave, glejte torej sami; jaz nočem biti sodnik v teh rečeh. In odgnal jih je proč od sodnega stola. Tedaj so vsi Grki zgrabili Sostena, načelnika shodnice, in so ga bíli pred sodnim stolom; in Galion za to ni nič maral.

Pavel pa je še dolgo ostal tam, potem se je poslovil od bratov in se hotel odpeljati v Sirijo in z njim Priskila in Akvila, in si je obril glavo v Kenhreji, zakaj imel je obljubo. In je prišel dol v Efez in ju je tam pustil. On pa je šel v shodnico in govoril z Judi. Oni so ga pa prosili, da bi ostal dalje pri njih, in ni privolil, temveč se je poslovil od njih in je dejal: Vsekakor moram slaviti praznik v Jeruzalemu; ako Bog hoče, pa pridem zopet k vam. In odpeljal se je iz Efeza in je prišel v Cezarejo, šel je gor in pozdravil skupnost; in šel je dol v Antiohijo in tam je ostal nekaj časa. In je odšel in zapored prehodil galatijsko deželo in Frigijo in je potrjeval vse učence.

V Efez pa je prišel neki Jud z imenom Apolo, po rodu iz Aleksandrije, mož, ki je umel dobro govoriti in je bil izveden v pismih. Ta je bil poučen o Gos-

podovem potu in govoril je z gorečim duhom in je skrbno učil o Gospodu, poznal pa je le Janezov krst. Ta je začel srčno pridigovati v shodnici. Ko pa sta ga slišala Akvila in Priskila, sta ga vzela k sebi in sta mu Božji pot še natančneje razložila. Ko pa je hotel iti naprej v Ahajo, so bratje pisali in spodbujali učence, da bi ga sprejeli. In ko je prišel tja, je veliko pripomogel tistim, ki so postali verni po milosti. Zakaj stanovitno je zavračal Jude in je očitno iz pisem dokazoval, da Jezus je Kristus.

XIX.

Zgodilo se je pa, ko je bil Apolo v Korintu, da je Pavel prehodil gornje dežele in je prišel v Efez in našel nekaj učencev; tem je dejal: Ste prejeli Svetega Duha, ko ste postali verni? Oni pa so mu dejali: Tudi še nikoli nismo slišali, da Sveti Duh je. In rekel jim je: V kaj ste tedaj bili krščeni? Oni so dejali: V Janezov krst. Pavel pa je dejal: Janez je krščeval s krstom spokorjenja in je govoril ljudstvu, da bi morali verovati v tega, ki naj bi prišel za njim, v Jezusa, da je on Kristus. Ko so pa to slišali, so se dali krstiti v ime Gospoda Jezusa. In ko je Pavel položil roke nanje, je prišel nanje Sveti Duh in so govorili z jeziki in prerokovali. In vseh teh mož je bilo okoli dvanajst.

On pa je prišel v shodnico in srčno pridigoval tri mesece in učil in jih prepričeval o Božjem kraljestvu. Ko so se pa nekateri zakrknili in niso verovali in so hudo govorili o tem potu pred množico, je odšel od njih in odtegnil od tam učence in je vsak dan govoril v šoli nekoga, ki mu je bilo ime Tiran. In to je trajalo dve leti dolgo, tako da so vsi, ki so prebivali v Aziji, Judje in Grki, slišali Gospodovo besedo. In Bog ni delal majhnih del po Pavlovih rokah; tako da so tudi od njegove kože držali nad bolniki potne prte ali predpasnike, in bolezní so jih zapuščale in hudobni duhovi so šli iz njih.

Poskusili so se pa tudi nekateri izmed Judov, ki so hodili okrog in so bili zarotovalci, da so klicali ime Gospoda Jezusa nad tiste, ki so imeli hudobne duhove, in so dejali: Zaklinjamo vas pri Jezusu, ki ga Pavel oznanjuje. Bilo je pa sedem sinov nekega Juda Skeva, vélikega duhovnika, ki so to delali. Hudi duh pa je odgovoril in je dejal: Jezusa dobro poznam in za Pavla dobro vem; kdo ste pa vi? In ta človek, v katerem je bil hudi duh, je skočil nanje in jih je premagal in jih je vrgel podse, tako da so nagi in ranjeni ušli iz tiste hiše. To pa je postalo znano vsem, ki so prebivali v Efezu, Judom in Grkom; in strah jih je obšel vse in ime Gospoda Jezusa se je poveličevalo.

Prišlo je tudi veliko teh, ki so postali verni in so priznavali in oznanjali, kaj so bili opravili. Veliko tistih pa, ki so hodili okoli z nepotrebnimi veščinami, je prineslo knjige na kup in so jih sežgali vpričo vseh; in ko so preračunali, koliko so bile vredne, so ugotovili, da petdeset tisoč srebrnikov. Tako je močno rasla Gospodova beseda in se utrjevala.

Ko je bilo to opravljeno, se je Pavel v duhu namenil, da potuje skozi Makedonijo in Ahajo v Jeruzalem, in je rekel: Potem ko bom tam, moram videti tudi Rim. In dva, ki sta mu služila, Timoteja in Erasta, je poslal v Makedonijo; sam pa se je mudil še nekaj časa v Aziji.

Tisti čas pa je nastal ne majhen hrup zavoljo pota. Zakaj nekdo z imenom Demetrij, zlatar, ki je izdeloval srebrne tempeljčke Diani, je dajal umetnikom nikakor malo dobička. In zbral je te in druge take umetnike in je dejal: Dragi možje, veste, da imamo od te obrti veliko obresti, in vidite in slišite, da ne samo v Efezu, temveč skoraj po vsej Aziji ta Pavel veliko ljudstva odvrča in jim prigovarja in pravi: Ti, ki so narejeni z rokami, niso bogovi. In noče vzeti veljave samo našemu rokodelstvu, ampak tudi templju vélike boginje Diane. Diano bodo imeli za nekaj ničnega in njeno veličastvo bo razdejano, kateri izkazuje bogoslužje vsa Azija in vesoljni svet.

Ko so pa to slišali, so se napolnili s srdom, vpili in dejali: Vélika je Diana Efežanov! In vse mesto je napolnila zmešnjava. Oni pa so kmalu vdrli v gledališče in zgrabili Gaja in Aristarha iz Makedonije, Pavlova tovariša. Ko je pa Pavel hotel iti med ljudstvo, ga učenci niso pustili. Tudi nekateri azijskih poglavarjev, ki so mu bili prijatelji, so poslali k njemu in ga prosili, naj ne gre v gledališče. Vpili so, nekateri to, drugi ono; in zbor je bil poln zmešnjave in največ jih je bilo, ki niso vedeli, zakaj so se sešli. Nekateri iz ljudstva pa so izvlekli Aleksandra izmed množice, ko so ga Judje pehali ven. Aleksander pa je zamahnil z roko in je hotel ljudstvu spregovoriti. Ko so pa spoznali, da je Jud, se je dvignil glas in so vpili kaki dve uri: Velika je Diana Efežanov!

Ko je pa kancler pomiril množico, je dejal: Možje Efežani, kateri človek je, ki bi ne vedel, da mesto Efez služi tej veliki boginji Diani in tej nebeški podobni? Ker se torej temu ne da ugovarjati, bi bilo prav, da se umirate in ne storite ničesar nepremišljenega. Pripeljali ste sem ta človeka, ki nista niti okradla sveetišča niti preklinjala naše boginje. Če pa imajo Demetrij in umetniki, ki so z njim, zoper koga kako reč, delajo sodišča in tu so deželni oskrbniki; naj se oni tožijo med seboj. Ako pa hočete doseči kaj drugega, se more to obravnavati v skupščini. Zakaj zaskrbljeni smo tudi, da bi mogli biti zatoženi zavoljo dana-

šnje vstaje, in nobenega povoda nimamo, s katerim bi se mogli izgovoriti za ta upor. In ko je to rekel, je razpustil zbor.

XX.

Ko je vse to vzburjenje ponehalo, je Pavel poklical k sebi učence in jih blagoslovil in odšel, da bi odpotoval v Makedonijo. In ko je obhodil tiste dežele in jih opominjal z dosti besedami, je prišel v grško deželo in ostal tam tri mesece. Ko so pa Judje iskali, kako bi ga umorili, ko se je hotel peljati v Sirijo, je sklenil vrniti se skozi Makedonijo. Z njim so pa šli v Azijo: Sopater iz Beroje, iz Tesalonike pa Aristarh in Sekund in Gaj iz Derbe in Timotej. Iz Azije pa Tihik in Trofim. Ti so šli naprej in so nas čakali v Troadi. Mi smo se pa po veliki noči odpeljali iz Filip, tja do petega dne smo prišli k njim v Troado in tam smo ostali sedem dni.

Na soboto pa, ko so se učenci zbrali, da bi lomili kruh, jim je pridigoval Pavel in je hotel drugi dan odpotovati, in je to besedo zavlekel do polnoči. In bilo je veliko bakel v gornji izbi, kjer so bili zbrani. Neki mladenič pa, po imenu Evtih, je sedel na oknu in padel je v globok sen, medtem ko je Pavel govoril, in v snu se je prevrnil in je padel s tretjega nadstropja dol in dvignili so ga mrtvega. Pavel pa je šel dol, se sklonil nanj, ga objel in je dejal: Ne delajte hrupa, zakaj njegova duša je v njem. Tedaj je šel gor, lomil kruh in jedel in z njimi veliko govoril, dokler se ni zdanilo, in je tako odšel. Tega mladeniča pa so pripeljali živega in bili so nemalo potolaženi.

Mi pa smo šli z barko naprej in se odpeljali v Asos in smo hoteli tam vzeti s seboj Pavla; zakaj tako je bil naročil, hotel je priti peš. Ko pa se je nam v Asosu pridružil, smo ga vzeli s seboj in smo prišli v Mitileno; in od tam smo se odpeljali in drugi dan smo prišli v Hios. In drugi dan smo se pripeljali v Samon in smo ostali v Trogilionu in dan nato smo prišli v Milet. Zakaj Pavel se je odločil, da se bomo peljali mimo Efeza, da se ne bi zadrževali v Aziji, zakaj hitel je, da bi bil, ako bi mu bilo mogoče, na binkošti v Jeruzalemu.

Iz Mileta pa je poslal v Efez in dal poklicati starešine skupnosti. Ko pa so ti prišli k njemu, jim je dejal: Vi veste od prvega dne, ko sem prišel v Azijo, kako sem ves čas bil z vami in služil Gospodu z vso ponižnostjo in z veliko solzami in preizkušnjami, ki so se mi prigodile od Judov, ki so iskali, kako bi me umorili. Kako nisem zadržal nič od reči, ki so k pridu, da vam jih ne bi bil oznanil in vas učil javno in po hišah. In sem pričeval Judom in Grkom spreobrnjenje k Bogu in vero v našega Gospoda Jezusa.

In sedaj, glejte, zvezan v duhu, grem v Jeruzalem, ne vem, kaj se mi bo tam prigodilo, le kar Sveti Duh po vseh mestih pričuje in pravi: Vezi in nadloge da me tam čakajo. A za nič od tega ne maram, tudi svojega življenja ne štejem za dragocenega zase, da le dokončam z veseljem svoj tek in službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da izpričujem evangelij o Božji milosti. In sedaj, glej, vem, da ne boste več videli mojega obraza vsi, ki sem med vami hodil in pridigoval Božje kraljestvo. Zato pričujem tudi na današnji dan, da sem čist krvi vseh; zakaj ničesar vam nisem zamolčal, da vam ne bi oznanil vse Božje volje.

Zato pazite nase in na vso čredo, v katero vas je Sveti Duh postavil za škofo, da pasete Božjo skupnost, ki si jo je pridobil z lastno krvjo. Zakaj to vem, da bodo po mojem odhodu prišli med vas grabljivi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi. Tudi izmed vas samih bodo vstali možje, ki bodo govorili popačen nauk, da bi speljali učence za seboj. Zato čujte in se spominjajte, da tri leta noč in dan nisem nehal s solzami opominjati vsakega.

In sedaj, ljubi bratje, vas priporočam Bogu in besedi njegove milosti, ki ji je mogoče, da vas dogradi in vam dá delež med vsemi, ki bodo posvečeni. Od nikogar nisem poželel srebra ali zlata ali oblačila. Zakaj sami veste, da so meni te roke prislužile, kar je bilo treba meni in tistim, ki so bili z menoj. Vam vsem sem pokazal, da je treba tako delati in podpirati šibke in se spominjati besed Gospoda Jezusa, ki jih je govoril: Boljše je dati kakor vzeti.

In ko je to izgovoril, je pokleknil in molil z njimi vsemi. In bilo je veliko jokanja med vsemi in padli so Pavlu okoli vratu in ga poljubljali, največ žalostni zavoljo besede, ker je dejal, da ne bodo več videli njegovega obraza. In spremili so ga na ladjo.

XXI.

Ko se je pa zgodilo, da smo se obrnili proč od njih in se odpeljali, smo prišli naravnost na Kos, drugi dan na Rodos in od tam v Pataro. In ko smo našli barko, ki je plula v Fenicijo, smo stopili nanjo in se peljali tja. Ko smo pa zagledali Ciper, smo ga pustili na levi strani in se peljali v Sirijo in prišli v Tir; zakaj tam je morala barka odložiti blago.

In ko smo tam našli učence, smo ostali tam sedem dni. Ti so pravili Pavlu po Duhu, naj ne hodi gor v Jeruzalem. In prigodilo se je, ko smo te dni dopolnili, smo se odpravili in hodili. In oni so nas vsi spremljali z ženami in otroki ven pred mesto; in pokleknili smo na bregu in smo molili. In ko smo drug drugega blagoslovili, smo stopili na barko, oni pa so se vrnili k svojim.

Mi pa smo dokončali vožnjo iz Tira in smo prišli v Ptolemaido, se pozdravili z brati in ostali en dan pri njih. Drugi dan smo odrinili, ki smo bili s Pavlom, in prišli smo v Cezarejo; in šli smo v hišo Filipa evangelista, ki je bil eden izmed sedmerih, in smo ostali pri njem. Ta pa je imel štiri hčere, te so bile device, in so prerokovale.

Ko smo tam ostali več dni, je prišel iz Judeje neki prerok z imenom Agab; in je prišel k nam. Ta pa je vzel Pavlov pas in si zvezal roke in noge in dejal: To pravi Sveti Duh: Moža, čigar je ta pas, bodo Judje tako zvezali v Jeruzalemu in ga izročili v roke poganom. Ko smo pa to slišali, smo ga prosili mi in tisti, ki so bili od tam, naj bi ne šel gor v Jeruzalem. Pavel pa je odgovoril: Kaj delate, da jokate in mi trgate srce? Zakaj jaz sem pripravljen ne le biti zvezan, ampak tudi umreti v Jeruzalemu zavoljo imena Gospoda Jezusa. Ko se pa ni dal pregovoriti, smo umolknili in dejali: Gospodova volja naj se zgodi!

In po tistih dneh smo se pripravili in šli gor v Jeruzalem. Šli pa so z nami tudi neki mladeniči iz Cezareje in odpeljali so nas k nekomu, čigar ime je bilo Mnazon s Cipra, ki je bil star učenec, pri katerem naj bi bili gostje. Ko smo pa prišli v Jeruzalem, so nas bratje radostno sprejeli.

Drugí dan je šel Pavel z nami k Jakobu in tja so prišli vsi starešine. In ko se je z njimi pozdravil, je pripovedoval po vrsti, kaj je storil Bog med pogani po njegovi službi.

Ko so pa oni to slišali, so slavili Gospoda; in rekli so mu: Brat, vidiš, koliko tisoč Judov je postalo vernih in vsi so vneti za Postavo. Njim pa je bilo povedano o tebi, da učiš vse Jude, ki so med pogani, naj bi odpadli od Mojzesa, in da praviš, naj ne obrezujejo svojih otrok in naj se tudi ne ravnajo po istih šegah. Kaj torej zdaj? Morala se je zbrati množica, zakaj izvedeli so, da si prišel. Zato stôri, kar ti povemo!

Imamo štiri može, ki imajo na sebi obljubo; te vzemi k sebi in se daj z njimi očistiti in plačaj zanje, da si ostrižejo glave, in vsi bodo razumeli, da ni res, kar je o tebi povedano, temveč da tudi sam hodiš po pravi poti in se držiš Postave. Zakaj vernim izmed poganov so pisali in sklenili, naj se ničesar od tega ne držijo, temveč naj se varujejo malikom darovanega in krvi in zadavljenega in kurbarije. Nato je Pavel vzel te može in se dal z njimi drugi dan očistiti in je šel v tempelj in se dal videti, kako je spoštoval dneve očiščevanja, dokler se ni darovala daritev za vsakega od njih.

Ko pa bi se morali sedmeri dnevi dokončati, so ga zagledali v templju Judje iz Azije in so razdražili vse ljudstvo in so položili nanj roke in so vpili: Možje Izraelci, pomagajte, to je tisti človek, ki vse ljudi po vseh krajih uči zoper ljudstvo, zoper Postavo in zoper ta kraj. Pri tem pa je tudi Grke pripeljal v tempelj in

oskrunil ta sveti kraj. Zakaj v mestu so videli z njim Trofima Efežana in o njem so mislili, da ga je Pavel pripeljal v tempelj. In vse mesto se je zganilo in ljudstvo je drlo skupaj. Zgrabili so Pavla in ga vlekli iz templja. In zdajci so bila vrata zaprta. Ko so ga pa hoteli umoriti, je došel glas do tisočnika vojaške enote, da se je vzdignil ves Jeruzalem. Ta je vzel s seboj vojake in poveljnike in pritekel nadnje. Ko pa so zagledali poveljnika in vojake, so nehali bítí Pavla. Ko pa se je poveljnik približal, ga je prijel in ga velel zvezati z dvema verigama in je vprašal, kdo da je in kaj je storil. Eden je vpil to, drugi drugo med ljudstvom. Ko pa ni mogel nič gotovega izvedeti zavoljo hrupa, ga je ukazal odpeljati v tabor. In ko je prišel do stopnic, so ga morali vojaki nesti zavoljo nasilnosti drhali; zakaj veliko ljudstva je šlo za njim in so kričali: Proč z njim!

Ko pa je bil Pavel priveden med vojake, je dejal poveljniku: Ali smem govoriti s teboj? On pa je dejal: Znaš grško? Nisi torej ti tisti Egipčan, ki je pred temi dnevi pripravil upor in izpeljal v puščavo štiri tisoč skritih razbojnikov? Pavel pa je dejal: Jaz sem Jud iz Tarza, meščan imenitnega mesta v Kilikiji. Prosim te, dovoli mi govoriti ljudstvu. Ko pa mu je dopustil, je Pavel stopil na stopnice in z roko pomignil ljudstvu. In ko je nastala velika tišina, jim je govoril v hebrejskem jeziku in dejal:

XXII.

Možje, ljubi bratje in očetje, poslušajte moj zagovor proti vam! Ko so pa slišali, da jim je govoril po judovsko, so postali še tišji. In on je dejal: Jaz sem judovski mož, rojen v Tarzu v Kilikiji, vzrejen pa v tem mestu pri Gamalielovih nogah, poučen natanko v Postavi očetov, in bil sem vnet za Boga, ravno kakor ste vsi vi danes, in sem preganjal ta pot do smrti. Vezal sem jih in izročal v ječo, može in žene. Kakor mi to izpričujejo tudi veliki duhovnik in vse krdelo starešin; od katerih sem prejel tudi pisma za brate in sem šel v Damask, da bi pripeljal tiste, ki so tam bili, zvezane v Jeruzalem, da bi bili mučeni.

Zgodilo pa se je, ko sem šel tja in se približal Damasku okoli poldne, me je naglo obsijala velika luč z neba; in padel sem na zemljo in slišal glas, ta pa mi je dejal: Savel, Savel, zakaj me preganjaš? Jaz pa sem odgovoril: Gospod, kdo si ti? In on mi je dejal: Jaz sem Jezus iz Nazareta, ki ga ti preganjaš. Ti pa, ki so bili z menoj, so videli to luč in so se prestrašili, njegovega glasu pa, ki je z mano govoril, oni niso slišali. Jaz sem pa dejal: Gospod, kaj moram storiti? Gospod pa mi je rekel: Vstani in pojdi v Damask, tam se ti bo povedalo vse, kar ti je določeno, da storiš. Ko pa zaradi bleščave te svetlobe nisem mogel videti, so me ti, ki so bili z menoj, peljali za roko in sem prišel v Damask.

Bil pa je bogaboječ mož Postave Ananija, ki je bil pri vseh Judih, ki so tam prebivali, na dobrem glasu, ta je prišel k meni, stopil k meni in mi dejal: Savel, ljubi brat, spreglej! In v tisti uri sem pogledal vanj. On pa je dejal: Bog naših očetov te je poprej izvolil, da spoznaš njegovo voljo in vidiš Pravičnega in slišiš glas iz njegovih ust. Zakaj ti boš njegova priča proti vsem ljudem o tem, kar si videl in slišal. In sedaj, kaj odlašáš? Vstani in se daj krstiti in oprati svoje grehe in kliči Gospodovo ime!

Zgodilo se je pa, ko sem se zopet vrnil v Jeruzalem in sem v templju molil, da sem bil zamaknjen, in sem ga videl. Tedaj mi je rekel: Pohiti in naglo pojdi iz Jeruzalema; zakaj ne bodo sprejeli tvojega pričevanja o meni. In jaz sem dejal: Gospod, sami vedo, da sem zapiral v ječe in tepel tu in tam po shodnicah te, ki so verovali vate. In ko je bila prelita kri Štefana, tvojega pričevalca, sem tudi jaz stal poleg in sem se veselil njegove smrti in sem varoval oblačila tistih, ki so ga ubijali. In mi je rekel: Pojdi, kajti poslati te hočem daleč med pogane!

Oni pa so ga poslušali vse do te besede in tu so povzdignili svoj glas in so dejali: Proč s takšnim z zemlje, zakaj ne spodobi se, da živi! Ko so pa vpili in odmetavali svoja oblačila in metali prah v zrak, ga je poveljnik ukazal odpeljati v tabor in je rekel, da bi ga imeli tepsti in izpraševati, da bi izvedel, kaj je vzrok, da vpijejo nad njim. Ko so ga pa z jermeni zvezali, je Pavel rekel stotniku, ki je stal zraven: Ali je prav, da bičate rimskega človeka brez sodbe? Ko je stotnik to slišal, je stopil k tisočniku in mu povedal in dejal: Kaj boš storil? Ta človek je Rimljan.

Nato je pristopil k njemu tisočnik in mu rekel: Povej mi, ako si ti Rimljan? On pa je rekel: Ja. In tisočnik je odgovoril: To državljanstvo sem si pridobil za veliko denarja. Pavel pa je dejal: Jaz sem se pa kot Rimljan rodil. Nato so zdajci odstopili od njega, ki bi ga morali izpraševati. In tisočnik se je zbal, ko je slišal, da je Rimljan in da ga je zvezal.

Drugi dan pa je hotel za gotovo izvedeti, za kaj ga Judje tožijo, in ga je razvezal in je rekel, naj pridejo višji duhovniki in ves véliki zbor, in je pripeljal Pavla in ga postavil mednje.

XXIII.

Pavel pa je naravnost pogledal na véliki zbor in dejal: Može, ljubi bratje! Jaz sem z vso dobro vestjo hodil pred Bogom do tega dne. Véliki duhovnik Ananija pa je ukazal tistim, ki so stali okoli njega, naj ga udarijo po ustih. Na

to mu je Pavel dejal: Bog te bo udaril, ti pobeljena stena! Ti sediš in me sodiš po Postavi in zoper Postavo me veliš býti? Tisti pa, ki so stali okoli, so dejali: Vélikega duhovnika Božjega preklinjaš? In Pavel je dejal: Ljubi bratje, nisem vedel, da je on véliki duhovnik; zakaj pisano je: Ne preklinjaj poglavarja svojega naroda!

Ker je pa Pavel vedel, da jih je del saducejev in drugi del farizejev, je zaklical v vélikem zboru: Možje, ljubi bratje, jaz sem farizej, farizeja sin; zavoljo upanja in vstajenja mrtvih sem obtožen. Ko je pa to rekel, je nastal kreg med farizeji in saduceji in množica se je razdelila. Zakaj saduceji pravijo, da ni vstajenja ne angela in ne duha, farizeji pa priznavajo oboje. In nastalo je obilno kričanje. In pismouki s farizejske strani so vstali, se prepirali in dejali: Nič hudega ne najdemo na tem človeku. Ako pa mu je govoril duh ali angel, se vendar ne moremo prepirati z Bogom. Ko je pa ta spor postal velik, se je tisočnik zbal, da ne bi Pavla raztrgali, in je vojakom ukazal, naj pridejo dol in ga siloma otmejo izmed njih in ga odpeljejo v tabor.

Drugi dan, ponoči, je stal ob njem Gospod in je rekel: Srčen bodi, zakaj kakor si v Jeruzalemu pričal zame, tako moraš pričati tudi v Rimu.

Ko se je pa zdanilo, se je zbralo nekaj Judov in so se zarotili, da ne bodo ne jedli ne pili, dokler ne ubijejo Pavla. Teh pa je bilo več kakor štirideset, ki so sklenili to zaroto. Ti so stopili k višjim duhovnikom in starešinam in so dejali: Mi smo se močno zakleli, da ne okusimo ničesar, dokler ne ubijemo Pavla. Zato naznanite tisočniku in vélikemu zboru, naj vam ga jutri pripelje, kakor da bi ga hoteli bolje zaslišati; mi pa smo pripravljeni, da ga ubijemo, preden pride pred vas.

Ko je sin Pavlove sestre za ta namen slišal, je prišel in šel v tabor in to povedal Pavlu. Pavel pa je poklical enega od stotnikov in dejal: Tega mladeniča odpelji k tisočniku, zakaj on mu ima nekaj sporočiti. Ta ga je vzel in ga pripeljal k tisočniku in dejal: Zvezani Pavel me je poklical in prosil, naj tega mladeniča popeljem k tebi, ker ti ima nekaj povedati. Nato ga je tisočnik prijel za roko in stopil z njim na stran in ga vprašal: Kaj je, kar mi imaš povedati? On pa je dejal: Judje so se dogovorili, da te bodo zaprosili, da bi jutri dal privedi Pavla v véliki zbor, kakor da bi ga hoteli bolje zaslišati. Ti pa jim ne zaupaj: zakaj več kakor štirideset mož med njimi mu streže po življenju; ti so se zarotili, da ne bodo ne jedli ne pili, dokler Pavla ne ubijejo; in sedaj so pripravljeni in čakajo na tvojo obljubo.

Nato je tisočnik odpustil mladeniča in mu zapovedal, naj nikomur ne pove, da mu je to naznanil. In poklical je k sebi dva stotnika in je rekel: Pripravi-

ta dvesto vojakov, da gredo v Cezarejo, in sedemdeset konjenikov in dvesto lokostrelcev za tretjo uro te noči; in pripravita tudi žival, da posadé nanjo Pavla in ga zdravega pripeljejo k Feliksu, deželnemu oskrbniku. In napisal je pismo s temi besedami:

Klavdij Lizija mogočnemu deželnemu oskrbniku Feliksu, srečo. Tega moža so Judje zgrabili in ga hoteli umoriti; tedaj sem prišel z vojaki in jim ga otel in sem izvedel, da je Rimljan. Ker sem pa hotel izvedeti za razlog, zakaj so ga tožili, sem ga peljal na njihov véliki zbor. Tedaj sem ugotovil, da je bil obtožen glede vprašanj njihove Postave, da pa nima nobene obtožbe, za katero bi bil vreden smrti ali ječe. In ko mi je bilo povedano, da so mu nekateri Judje stregli po življenju, sem ga zdajci poslal k tebi in sem sporočil tudi tožnikom, da bi pred teboj povedali, kar imajo zoper njega. Dobro se drži!

Ti vojaki so vzeli Pavla, kakor jim je bilo naročeno, in ga ponoči odpeljali v Antipatrido. Drugi dan so se vrnili v tabor in pustili konjenike, da so šli z njim. Ko so ti prišli v Cezarejo, so dali pismo deželnemu oskrbniku in postavili predenj tudi Pavla. Ko pa je deželni oskrbnik prebral to pismo, ga je vprašal, iz katere pokrajine je. In ko je izvedel, da je iz Kilikije, je dejal: Zaslišal te bom, ko bodo tu tudi tvoji tožniki. In naročil je, naj ga varujejo v Herodovi sodni hiši.

XXIV.

Cez pet dni je prišel dol véliki duhovnik Ananija s starešinami in z govornikom Tertulom; ti so se pred deželnim oskrbnikom izkazali s tožbo zoper Pavla. Ko pa je bil ta poklican, je začel Tertul tožiti in je dejal: Da živimo pod tabo v velikem miru in se po tvoji razumnosti godijo ljudstvu mnoga junaška dela, to, mogočni Feliks, mi tu vselej in povsod priznavamo z vso hvaležnostjo. Da te pa ne bi predolgo zadrževal, te zdaj prosim, da bi nas po svoji dobroti malo poslušal.

Našli smo tega moža kot škodljivega, ki dela razdor med Judi po vsem svetu, in enega najimenitnejših pripadnikov sekte Nazarejcev, ki je tudi poskusil oskruniti tempelj. Njega smo tudi zgrabili in ga hoteli soditi po svoji Postavi; a Lizija, poveljnik, je prišel in nam ga je z veliko močjo iztrgal iz rok in je naročil njegovim tožnikom priti k tebi. Od njega moreš sam, ako ga hočeš izprašati, izvedeti vse to, za kar ga mi tožimo. Judje pa so tudi tako govorili in dejali, da je to res tako.

Pavel pa je odgovoril, ko mu je deželni oskrbnik namignil, naj govori: Ker vem, da si že mnogo let sodnik v tem ljudstvu, se bom zagovarjal toliko

srčneje. Zakaj spoznaš lahko, da ni več kakor dvanajst dni, da sem prišel molit gor v Jeruzalem; in me tudi niso našli v templju, da bi bil s kom govoril ali da bi bil delal nemir med ljudstvom, ne po shodnicah, ne v mestih; in tudi ti ne morejo dokazati, česar me sedaj tožijo.

To ti pa priznavam, da po tem potu, ki ga imenujejo sekta, tako služim Bogu svojih očetov, da verujem vsemu temu, kar je pisano v Postavi in v prerokih, in imam upanje v Boga, na katerega tudi sami čakajo, zlasti da bo vstajenje mrtvih, pravičnih in nepravičnih. V tem si pa sam prizadevam, da bi imel neranjeno vest, povsod, do Boga in do ljudi.

A čez veliko let sem prišel in sem svojemu ljudstvu prinesel miloščino in daritve; pri tem so me našli, da sem se dal očiščevati v templju, brez množice in hrupa. To pa so bili Judje iz Azije, ki bi morali biti tu pred teboj in me tožiti, ako bi imeli kaj zoper mene. Ali naj ti sami povedo, ako so našli kaj krivega na meni, ko sem stal pred velikim zborom. Razen morda zaradi te edine besede, ki sem jo zavpil, ko sem stal med njimi: Glede vstajenja mrtvih bom danes od vas tožen.

Ko pa je Feliks vse to slišal, jih je poklical, zakaj dobro je vedel, za kaj gre pri tem potu, in je dejal: Ko pride dol Lizija, poveljnik, ga bom izprašal o tej zadevi. Stotniku pa je ukazal, naj Pavla varuje in naj bi imel mir in naj nikomur izmed njegovih ne brani, da bi mu stregel ali k njemu prišel.

Čez nekaj dni pa je prišel Feliks s svojo ženo Druzilo, ki je bila Judinja, in je poklical Pavla in ga poslušal o veri v Kristusa. Ko je pa Pavel govoril o pravičnosti in čistosti in o prihodnji sodbi, se je Feliks prestrašil in odgovoril: Tokrat pojdi, a kadar bom imel priložen čas, te bom dal poklicati. On pa je poleg tega imel upanje, da mu bo Pavel dal denar, da bi ga izpustil na prostost, zato ga je tudi pogosteje klical k sebi in se z njim pogovarjal. Ko sta pa minili dve leti, je prišel Porcij Fest na Feliksovo mesto. Feliks pa je hotel ugoditi Judom in je pustil Pavla za seboj v ječi.

XXV.

Ko je torej Fest prišel v deželo, je čez tri dni šel iz Cezareje gor v Jeruzalem. Tedaj so prišli predenj višji duhovniki in prvaki Judov zoper Pavla in ga opominjali in prosili za uslugo zoper njega, da bi ga dal privedi v Jeruzalem; in so zalezovali, da bi ga na poti ubili. Nato je Fest odgovoril, da bo Pavel res obvarovan v Cezareji, ampak on sam pojde skoraj tja. Kateri torej med vami morejo (je dejal), naj gredo z nami dol in tega moža tožijo, če je kaj na njem.

Ko pa je on bil pri njih več kakor deset dni, je šel dol v Cezarejo; in drugi dan je sédel na sodni stol in rekel, naj privedejo Pavla. Ko pa je ta prišel, so ga obstopili Judje, ki so prišli dol iz Jeruzalema, in so izrekli mnoge in hude obtožbe proti Pavlu, ki jih niso mogli dokazati, ker se je zagovarjal: Nisem se pregrešil, niti zoper judovsko Postavo, niti zoper tempelj, niti zoper cesarja.

Fest pa je hotel izkazati dobroto Judom in je odgovoril Pavlu in dejal: Hočes iti gor v Jeruzalem in se tam čez to pustiti od mene soditi? Pavel pa je dejal: Stojim pred cesarjevim sodiščem, tu moram biti sojen. Zakaj Judom nisem storil nič žalega, kakor tudi sam najbolje veš. Če sem pa storil komu kaj krivičnega ali kaj smrti vrednega, se ne branim umreti; ako pa ni nič tega, za kar me tožijo, me ne more nihče njim izdati. Sklicujem se na cesarja. Tedaj se je Fest pogovoril s svetom in odgovoril: Na cesarja si se skliceval, k cesarju boš moral. Čez nekaj dni pa sta prišla kralj Agripa in Bernika dol v Cezarejo, da bi sprejela Festa. In ko sta bila tam veliko dni, je razložil Fest kralju Pavlovo zadevo in je dejal: Nekega moža je pustil Feliks v ječi, zaradi katerega so prišli predme véliki duhovnik in judovski starešine, ko sem bil v Jeruzalemu, in so me prosili, naj ga obsodim. Tem sem odgovoril: Navada Rimljanov ni, da bi bil kak človek dan v smrt, preden obtoženec nima tožnikov pred seboj in se mu ne dá priložnost, da na obtožbe odgovori.

Ko pa so se tukaj sešli, nisem odlašal in sem na drugi dan začel s pravdo in ukazal moža pripeljati. O njem pa tožniki, ki so stopili k pričevanju, niso navedli nobene take krivde, kakršno sem sam menil. Imeli pa so zoper njega neka vprašanja o svojem krivoverstvu in o nekem mrtvem Jezusu, o katerem je Pavel dejal, da je živ. Ker se pa na to vprašanje nisem razumel, sem dejal: Ako bi *on* hotel iti v Jeruzalem in se tam pustiti soditi za to. Ko se je pa Pavel skliceval, da naj bi bil varovan do cesarjeve sodbe, sem ga naročil varovati, dokler ga ne pošljem k cesarju. Agripa pa je rekel Festu: Jaz bi tega človeka tudi rad slišal. On je dejal: Jutri ga boš slišal.

In drugi dan sta Agripa in Bernika prišla z velikim sijajem in vstopila v sodno palačo s poveljniki in najjemenitnejšimi možmi tega mesta. In ko je Fest ukazal, je bil Pavel priveden. In Fest je dejal: Dragi kralj Agripa in vsi vi možje, ki ste tu z nami; tu vidite tega, zavoljo katerega me je vsa množica Judov prosila, v Jeruzalemu in tu, in so vpili: On ne sme več živeti! Jaz pa, ko sem spoznal, da ni storil nič, kar bi bilo vredno smrti, in se je tudi sam skliceval na cesarja, sem ga sklenil poslati. O njem nimam nič zanesljivega, da bi pisal gospodu. Zato sem ga pustil privedi sem, zlasti pa pred tebe, kralj Agripa, da bom po opravljenem izpraševanju imel kaj

pisati. Zakaj zdi se mi neprimerna reč, poslati jetnika in ne povedati zanj nobenega razloga.

XXVI.

Agripa pa je rekel Pavlu: Dopusčeno ti je, da sam zase govoriš. Nato se je Pavel zagovarjal in je iztegnil roko: Silno drago mi je, dragi kralj Agripa, da se smem danes pred teboj zagovarjati za vse, česar me Judje dolžé, največ pa, ker ti poznaš vse šege in vprašanja Judov. Zato te prosim, da me potrpežljivo poslušáš.

Moje življenje res od moje mladosti, kakšno je bilo od začetka med tem ljudstvom v Jeruzalemu, poznajo vsi Judje, ki so me poznali že poprej, če bi hoteli pričati. Zakaj bil sem farizej, kar je najostrejša ločina naše Božje službe. In zdaj stojim in bom obtožen zavoljo upanja v obljubo, ki jo je Bog dal našim očetom, ki jo naši dvanajsteri rodovi upajo doseči, stanovitno služeč Bogu noč in dan. Zavoljo tega upanja, dragi kralj Agripa, bom obtožen od Judov. Zakaj je pri vas obsojeno za neverjetno, da Bog obuja mrtve?

Res je, tudi sam pri sebi sem menil, da bi moral veliko storiti zoper ime Jezusa iz Nazareta; kakor sem tudi delal v Jeruzalemu, kjer sem veliko svetih zapiral v ječe, ko sem prejel pooblastilo za to od višjih duhovnikov; in ko so jih morili, sem pomagal izrekati sodbo. In po vseh shodnicah sem jih često mučil in jih silil preklinjati in silno sem divjal zoper njih in jih preganjal, tudi do tujih mest. Zavoljo tega, ko sem šel v Damask z oblastjo in zapovedjo višjih duhovnikov, opoldne, dragi kralj, sem na tej poti videl luč z neba, svetlejšo kakor sončna svetloba, ki je obsvetila mene in tiste, ki so bili z menoj na poti.

Ko pa smo vsi popadali na zemljo, sem slišal glas, ki mi je govoril po judovsko: Savel, Savel, zakaj me preganjaš? Pretežko ti je brcati proti ostnu. Jaz sem pa dejal: Gospod, kdo si? On je dejal: Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. Vstani pa in stopi na noge! Zakaj zato sem se ti prikazal, da te postavim za služabnika in pričo tega, kar si videl, in tega, kar ti bom še dal videti. In reševal te bom pred tem ljudstvom in pred pogani, med katere te sedaj pošiljam, da se jim odprejo oči, da se spreobrnejo od teme k luči in od satanove oblasti k Bogu: da prejmejo odpuščanje grehov in dediščino s temi vred, ki bodo posvečeni po veri vame.

Torej, dragi kralj Agripa, nisem bil nepokoren nebeški prikazni, ampak sem oznanjal najprej tem v Damasku in v Jeruzalemu in po vseh krajih judejske dežele, tudi poganom, da bi se spokorili in se spreobrnili k Bogu in da bi delali

prava dela pokore. Zavoljo tega so me Judje v templju zgrabili in me poskušali ubiti. A z Božjo pomočjo se mi je po sreči zgodilo, in stojim do današnjega dne in pričujem, malim in velikim, in ne govorim nič drugega kakor to, kar so govorili preroki, da se ima zgoditi, in Mojzes, da mora Kristus trpeti in biti prvi iz vstajenja mrtvih in oznanjati luč temu ljudstvu in poganom.

Ko je pa to povedal v svoj zagovor, je Fest dejal z močnim glasom: Pavel, ti si ob pamet, velika učenost te dela neumnega! On pa je dejal: Moj vrli Fest, nisem ob pamet, temveč govorim resnico in pametne besede. Zakaj kralj to dobro ve, ki mu tudi svobodno govorim. Zakaj menim, da nič od tega ni skrito pred njim. Zakaj to se ni godilo v zakotju. Veruješ, kralj Agripa, prerokom? Vem, da veruješ. Agripa pa je dejal Pavlu: Malo manjka, da me pregovoriš, da postanem kristjan. Pavel pa je dejal: Da bi le Bog to hotel, pa naj manjka veliko ali malo, da ne bi samo ti, ampak vsi, ki me danes poslušajo, postali taki, kakor sem jaz, izvzemši te sponse!

In ko je to rekel, je kralj vstal in deželni oskrbnik in Bernika in ti, ki so z njim sedeli, in so stopili na stran in se pogovarjali in dejali: Ta človek ni ničesar storil, kar bi bilo vredno smrti ali spon. Agripa pa je dejal Festu: Ta človek bi mogel biti izpuščen na prostost, ko se ne bi sklical na cesarja.

XXVII.

Ko pa je bilo sklenjeno, da bi se naj po morju odpeljali v Italijo, so izročili Pavla in nekaj drugih jetnikov nižjemu stotniku cesarske vojske, po imenu Julij. Ko smo pa stopili na barko iz Adramitija, da bi se odpeljali v Azijo, smo odrinili in z nami je bil Aristarh iz Makedonije, iz Tesalonike. In drugi dan smo se pripeljali v Sidon. In Julij je prijazno ravnal s Pavlom in mu je dovolil iti k svojim dobrim prijateljem, da so ga negovali.

In od tam smo odrinili in smo se peljali pod Ciprom, ker so nam bili vetrovi nasprotni. In po morju smo se peljali mimo Kilikije in Pamfilije, prišli smo v Miro v Likiji. In tam je stotnik našel barko iz Aleksandrije, ta je peljala v Italijo, in vanjo nas je vkrcal. Ker smo se pa počasi peljali in v veliko dneh komaj dospeli v Knidon (zakaj veter nam je branil), smo se pod Kreto peljali proti mestu Salmone. In smo komaj prišli mimo nje, ko smo prišli v neki kraj, ki se imenuje Dobra pristanišča, blizu katerega je bilo mesto Laseja.

Ko je bilo pa že minilo veliko časa in se je bilo že nevarno peljati in ker je že tudi post minil, jih je Pavel opominjal in dejal: Dragi možje, vidim, da hoče biti ta vožnja obžalovanja vredna in v veliko škodo ne le za blago in ladjo, ampak

tudi za naše življenje. A stotnik je bolj verjel ladjarju in mornarju kakor temu, kar je pravil Pavel. In ker pristan ni bil pripraven, da bi tam ostali čez zimo, je njih največji del sklenil, da bi se odpeljali, ali ne bi kako mogli priti do Fojniksa, ki je pristanišče na Kreti in leži proti vetru afriku in horu. Ker je pa pihal jug in so menili, da dosežejo svoj namen, so odrinili proti Asosu in se peljali ob Kreti.

Nedolgo potem je proti njim zavel vihar, ki se imenuje krivic. In ko je barko zgrabilo in se ni mogla upirati vetru, smo jo izročili in tako pluli. Prišli pa smo k otoku po imenu Klavda, tam smo komaj mogli obdržati čolnič, in tega smo dvignili in ga privezali spodaj k barki; zakaj bali smo se, da nas ne bi zaneslo v Sirto, in smo spustili sidro in tako pluli. In ker smo pretrpeli huda neurja, smo drugi dan začeli odmetavati blago. In tretji dan smo s svojimi rokami odvrgli ladijsko opremo. Ko se pa veliko dni niso pokazali ne sonce ne zvezde in je šlo nad nas silno neurje, je bilo vse upanje našega življenja preč.

Ko so pa že dolgo časa stradali, je Pavel stopil sredi njih in je dejal: Dragi možje, mene bi morali poslušati in nikakor ne odriniti od Krete in nas te nadloge in izgube ne bi zadele. In sedaj vas opominjam, da bodite srčni, zakaj nihče med nami ne bo izgubljen kakor le ta barka. Zakaj to noč mi je stal ob strani angel Boga, od katerega sem in ki mu služim, in je dejal: Ne boj se, Pavel, postavljen moraš biti pred cesarja; in glej, Bog ti je podaril vse, ki se vozijo s teboj! Zato, dragi možje, bodite srčni! Zakaj verujem Bogu, da se bo tako zgodilo, kakor mi je povedano. Mi pa moramo biti vrženi na neki otok.

Ko pa je prišla štirinajsta noč in smo se vozili po Adriji, so mornarji okoli polnoči menili, da se bližamo kopnu. In spustili so grezilo in našli dvajset sežnjev globine; in malo dalje so spet merili in našli petnajst sežnjev. Tedaj so se zbali, da ne bi zadeli na ostra mesta, in so vrgli s krme štiri sidra in so želeli, da bi se naredil dan. Ko pa so mornarji gledali, kako bi zbežali z barke in so spustili čolnič v morje in so se izgovarjali, da hočejo s prednjega konca vreči sidra z barke, je Pavel dejal stotniku in vojakom: Ako ti ne ostanejo na barki, vi ne morete ostati živi. Tedaj so vojaki presekali vrvi čolniču in ga pustili pasti, da je odplul.

In ko je začelo postajati svetlo, jih je Pavel vse opomnil, naj vzamejo jedi, in je dejal: Danes je štirinajsti dan, da čakate in ste ostali brez jedi, in niste zaužili ničesar. Zato vas rotim, da vzamete jedi, da si opomorete. Zakaj nikomur od vas ne bo padel niti las z glave. In ko je to rekel, je vzel kruh, zahvalil Boga pred njimi vsemi, ga razlomil in začel jesti. Tedaj so vsi postali dobre volje in so tudi vzeli jedi. Nas je pa vseh skupaj bilo na barki dvesto in šestinsedemdeset duš. In ko so se nasitili, so olajšali barko in so zmetali žito v morje.

Ko se je pa zdanilo, niso poznali dežele; zagledali pa so neki zaliv, ta je imel obalo in nanjo so hoteli zvleči barko. In ko so dvignili sidra, so se prepustili morju in odvezali vrvi pri krmilu; in obrnili so jadro po vetru in se usmerili proti bregu. In ko smo se pripeljali na kraj, ki je imel na obeh straneh morje, je barka nasedla; in prednji konec je trdno obtičal, zadnji del pa se je strl od sile valov.

Naklep vojakov pa je bil, da bi pomorili jetnike, da bi nihče, ki bi odplaval, ne ubežal. Stotnik pa je hotel Pavla ohraniti in je preprečil njihov naklep in ukazal tistim, ki so znali plavati, naj se najprej spustijo v vodo in se rešijo na suho, drugim pa, nekaterim na deskah in nekaterim na tem, kar je bilo na barki. In tako se je zgodilo, da so vsi obvarovani prišli na suho.

XXVIII.

In ko smo prišli ven iz tega, smo izvedeli, da se otok imenuje Malta. Ti preprosti ljudje pa nam niso izkazali ravno majhne prijaznosti; zanetili so ogenj in nas vse sprejeli zavoljo dežja, ki je padal po nas, in zavoljo mraza.

Ko pa je Pavel nabral kup hoste in jo položil na ogenj, se je priplazil gad zaradi vročine in se mu obesil na roko. Ko pa so ti preprosti ljudje videli, da mu visi zver na roki, so dejali med seboj: Ta človek je gotovo razbojnik, ki ga Maščevanje ne pusti živeti, četudi je ubežal morju. On pa je otrešel zver v ogenj in nič hudega se mu ni zgodilo. Oni so pa čakali, kdaj bo otekel ali se mrtev zgrudil. Ko so pa dolgo čakali in videli, da se mu nič hudega ni zgodilo, so si premislili in so dejali: On je bog.

Na tistem mestu pa je imel poglavar otoka Publij pristavo in nas je sprejel in nas tri dni prijazno gostil. Zgodilo se je pa, da je Publijev oče ležal bolan za mrzlico in grižo; k temu je šel Pavel in molil in položil nanj roko in ga ozdravil. Ko se je to zgodilo, so tudi drugi na tem otoku, ki so imeli bolnike, prišli tja in se pustili ozdraviti. Ti so nam izkazovali veliko spoštovanje. In ko smo odhajali, so nam naložili, kar je bilo potreba.

Čez tri mesece smo se odpeljali na aleksandrijski barki, ki je bila čez zimo na otoku in je imela bandero z znamenjem Dvojčkov. In ko smo prišli v Sirakuze, smo ostali tam tri dni. In ko smo se tako vozili okoli, smo dospeli v Region. In čez en dan, ko je zapihal jug, smo prišli v Puteole. Tam smo našli brate in prosili so nas, da bi sedem dni tam ostali; in tako smo prišli v Rim. In od tam, ko so bratje slišali za nas, so nam prišli naproti do Apijevega trga in do Treh tavern. Ko jih je Pavel zagledal, je zahvalil Boga in dobil zaupanje. Ko

smo pa prišli v Rim, je stotnik izročil jetnike tisočniku. Pavlu pa je bilo dovoljeno prebivati, kjer bi sam hotel, z vojakom, ki bi ga varoval.

Zgodilo pa se je čez tri dni, da je Pavel sklical judovske imenitnike. Ko so se ti sešli, jim je dejal: Možje, ljubi bratje, nič nisem storil zoper naše ljudstvo ali šege naših očetov, vendar sem bil v Jeruzalemu prijet in izdan v roke Rimljanom. Ti so me, ko so me zaslišali, hoteli izpustiti na prostost, ker ni bilo na meni nobenega razloga za smrt. Ker so pa Judje ugovarjali, sem bil prisiljen sklicevati se na cesarja, nikar da bi imel svoj narod za kaj tožiti. Iz tega razloga sem vas prosil, da bi vas mogel videti in z vami govoriti. Zakaj zavoljo Izraelovega upanja sem vkovan v to verigo.

Oni pa so mu dejali: Mi nismo prejeli zaradi tebe iz Judeje nobenih pisem in tudi nobeden izmed bratov ni prišel, da bi oznanil ali govoril o tebi kaj hudega. Želimo pa slišati od tebe, kaj misliš; kajti za to sekto nam je znano, da ji v vseh krajih ugovarjajo. In ko so mu postavili dan, jih je mnogo prišlo k njemu v bivališče; in jim je razlagal in pričeval Božje kraljestvo in jim pridigoval o Jezusu, iz Mojzesove Postave in iz prerokov, od zgodnjega jutra do večera. In nekateri so pritegnili temu, kar je dejal, nekateri pa niso verovali.

Ker pa so si sami nasprotovali med seboj, so odhajali, ko je Pavel spregovoril to eno besedo, da je Sveti Duh dobro govoril po preroku Izaiju našim očetom, in je dejal: Pojdi k temu ljudstvu in reci: Z ušesi boste slišali in ne boste razumeli in z očmi boste videli in ne boste spoznali. Zakaj srce tega ljudstva je okamenelo in z ušesi težko slišijo in s svojimi očmi dremljejo, da tako z očmi ne vidijo in z ušesi ne slišijo in s srcem ne bodo umeli in se ne bodo spreobrnili, da bi jim pomagal. Tako vam bodi torej znano, da je poganom poslano to Božje zveličanje; in oni ga bodo poslušali. In ko je to govoril, so Judje odšli in so imeli veliko vprašanj med seboj.

Pavel pa je dve leti ostal v svoji najeti hiši in je sprejemal vse, ki so k njemu prihajali, pridigoval je Božje kraljestvo in učil o Gospodu Jezusu in mu nihče ni prepovedal.

Konec Dejanja apostolov.

SVETEGA PAVLA LIST RIMLJANOM

I.

Pavel, hlapec Jezusa Kristusa, poklican za apostola, odločen za pridigovanje Božjega evangelija, ki ga je Bog poprej obljubil po svojih prerokih v Svetem pismu o svojem Sinu, ki je rojen iz Davidovega semena po mesu in izkazan kot vsemogočni Božji Sin po Duhu, ki posvečuje po vstajenju mrtvih, o Jezusu Kristusu, našem Gospodu. Po njem smo prejeli milost in apostolstvo, da se vzpostavi pokorščina veri med vsemi pogani v njegovem imenu, katerih del ste med njimi tudi vi, *med njimi*, ki so poklicani od Jezusa Kristusa.

Vsem, ki so v Rimu, Božjim ljubljencem, poklicanim svetim: Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.

Najprej zahvaljujem svojega Boga po Jezusu Kristusu zavoljo vseh vas, da se o vaši veri govori po vsem svetu. Zakaj Bog je moja priča (ki mu služim v svojem duhu v evangeliju njegovega Sina), da se vas vedno spominjam in vselej prosim v svojih molitvah, ako bi se kdaj moglo prigoditi, da bi prišel k vam po Božji volji. Zakaj želim vas videti, da bi vam podelil nekaj duhovnega daru vam k potrjenju; (to je), da bi rad bil z vami potolažen, po vaši in svoji veri, ki jo imamo med seboj.

Nočem pa vam zamolčati, ljubi bratje, da sem se čestokrat namenil priti k vam (a mi je do sedaj bilo preprečeno), da bi kaj sadu imel tudi med vami, ravno kakor med drugimi pogani. Dolžnik sem Grkov in teh, ki niso Grki, modrih in nemodrih. Zato, kolikor je na meni, sem voljan pridigovati evangelij tudi vam v Rimu.

Zakaj ne sramujem se Kristusovega evangelija, zakaj ta je Božja moč, ki zve-liča vse te, ki vanj verujejo, najprej Jude in tudi Grke. Zakaj v njem se razodeva Božja pravičnost, ki velja pred Bogom, ki prihaja iz vere v vero, kakor je pisano: Pravični bo živel iz vere.

Zakaj Božji srd se razodeva z neba nad vse pregrešno dejanje in krivičnost ljudi, ki zadržujejo resnico v krivici. Zakaj, da se ve, da Bog je, to je njim očitno; zakaj Bog jim je to razodel. S tem se vidi, kar je od Boga nevidno, to sta njegova večna moč in bogastvo. Zakaj to se more spoznati na njegovih delih, ki jih dela na tem svetu, katerega je ustvaril. Tako da nimajo nobenega izgovora; potem ko so vedeli, da Bog je, in ga niso častili kot Boga in se mu

niso zahvalili, temveč so v svojem razmišljanju postali zanikrni in njihovo nerazumno srce je postalo temno. Ker so se za modre imeli, so postali norci in so zamenjali slavo neminljivega Boga s podobo, ki je podobna minljivim ljudem in pticam in četveronogim in lazečim živalim. Zato jih je Bog tudi izročil željam njihovih src, v nečistost, da sramoté lastna telesa med seboj; kakor ti, ki so Božjo resnico spremenili v laž in so bolj častili in služili stvar kakor Stvarnika, ki je hvaljen na veke. Amen.

Zato jih je Bog tudi izročil v sramotna poželenja; zakaj njihove žene so premenile uporabo, ki je po naravi, v to, ki je proti naravi. Ravno tako so tudi možje zapustili uporabo žene, ki je po naravi, in se vneli v svojih poželenjih drug za drugega, in so moški z moškimi počenjali sramoto. In so prejeli plačilo svoje zmote (kakor se je spodobilo) sami na sebi.

In ravno kakor niso marali spoznati Boga, tako jih je tudi Bog izročil v popačeno mišljenje, da so delali, kar se ni spodobilo, polni vsakršne krivice, kurbarije, zlobe, lakomnosti, hudobije, polni sovraštva, ubijanja, prepira, goljufige, zlobnosti; prišepetovalci, opravljivci, Božji sovražniki, nasilniki, ošabneži, hvalisavci, izmišljevalci hudega, staršem nepokorni, nerazumni, nezvesti, trdega srca, nepomirljivi, neusmiljeni. Ki božjo pravico poznajo (da so tisti, ki tako delajo, vredni smrti), ne le to isto delajo, temveč imajo tudi dopadenje na tistih, ki tako delajo.

II.

Zato, o človek, se ne moreš izgovarjati, kdorkoli si, ki sodiš; zakaj v čemer sodiš drugega, v tem ti sam sebe obsojaš; ker ti ravno to delaš, kar sodiš. Zakaj vemo, da je Božja sodba pravična za te, ki tako delajo. Ali pač meniš, o človek, ki sodiš tiste, ki tako delajo, in tudi ti to isto delaš, da boš Božji sodbi ubežal? Ali pa zaničuješ njegovo prebogato dobroto, potrpljenje in dolgo prizanašanje? Ne veš, da te Božja dobrota vodi k pokori?

Ti pa po svojem trdem in nespokorjenem srcu sam sebi spravljaš jezo za dan jeze in razodetja pravične Božje sodbe, ki bo vsakemu dal po njegovih delih: namreč čast in hvalo in netrohljivost tem, ki s stanovitnostjo v dobrih delih hrepenijo po večnem življenju. Tem pa, ki se radi prepirajo in niso pokorni resnici, temveč so pokorni krivičnosti, nemilost in srd, stisko in nadlogo nad vse duše ljudi, ki delajo hudo, najprej Judom in tudi Grkom. Ampak čast in hvalo in mir vsem tem, ki delajo dobro, najprej Judom in tudi Grkom.

Zakaj Bog ne gleda na veljavo oseb. Katerikoli so namreč brez Postave grešili, bodo tudi brez Postave pogubljeni; in kateri so grešili v Postavi, ti bodo po Posta-

vi sojeni. Zakaj pred Bogom niso ti pravični, ki Postavo poslušajo, temveč kateri Postavo storé, ti bodo pravični. Zakaj kadar pogani, ki nimajo Postave, in vendar po naravi opravljajo dela Postave, so ti, ki nimajo Postave, sami sebi Postava; da kažejo, kako so dela Postave zapisana v njihovih srcih, ker jim to izpričujejo njihova vest in tudi misli, ko se med seboj tožijo ali zagovarjajo; na dan, ko bo Bog sodil skrito v človeku po Jezusu Kristusu, po mojem evangeliju.

Glej pa, ti se imenuješ Juda in se zanašaš na Postavo in se hvališ z Bogom in poznaš njegovo voljo in zato, ker si poučen iz Postave, presojaš, kaj je najbolje storiti, in si prisojaš, da si vodnik slepih, luč tistim, ki so v temi, vzgojitelj nerazumnih, učitelj preprostih, ker imaš obrazec, kaj je treba vedeti in kaj je prav v Postavi. Ti torej učiš druge, sebe pa ne učiš; ti oznanjaš, naj se ne krade, in ti sam kradeš. Ti govoriš, da se nima prešuštvovati, in sam prešuštvuješ. Tebi se gnusi pred maliki, in ti si sam Božji tat. Ti se hvališ s Postavo in sramotiš Boga s prestopanjem Postave. Zakaj zavoljo vas se Božje ime preklinja med pogani, kakor je pisano.

Obreza je res koristna, kadar izpolnjuješ Postavo; ako pa Postave ne izpolnjuješ, je tako tvoja obreza postala neobreza. Kadar torej neobrezani izpolnjuje pravičnost Postave, ali ne bo njegova neobreza štela za obrezo? In bo tako to, kar je po naravi neobreza, a izpolnjuje Postavo, sodilo tebe, ki si pod črko in pod obrezo, in si prestopnik Postave? Zakaj ni tisti Jud, ki je na zunaj Jud, tudi ni obreza, ki je narejena zunaj na mesu, temveč ta je Jud, ki je znotraj skrit, in obreza srca je obreza, ki se stori v duhu in ne v črki; čigar hvala ni od ljudi, ampak od Boga.

III.

Zaradi česa naj bi torej bili Judje toliko bolj čislani, ali kakšen prid je od obreze? Zelo velik. Najprej, da jim je zaupana Božja beseda. Da pa nekateri niso verovali, kaj zato? Bo mar njihova nevera storila Božjo vero za nič? Nikakor! Veliko bolj naj tako velja, da je Bog resničen, in vsi ljudje lažniki, kakor je pisano: Da se opravičiš v svojih besedah in zmagaš, ko boš sojen.

Če je pa tako, da naša krivičnost časti Božjo pravičnost, kaj naj rečemo? Je tedaj Bog nepravičen, ko se srdi nad njo? (Govorim tako po človeško.) Tako ne! Kako bi tedaj mogel Bog soditi ta svet? Zakaj ako postane Božja resnica po moji laži obilnejša v njegovo čast, zakaj bi bil tedaj jaz obsojen kot grešnik? In toliko bolj naj bi ne storili, kakor nas obrekujejo in pravijo, da bi mi dejali: Delajmo hudo, da pride iz tega dobro? Pogubljenje teh je povsem po pravici.

Kaj torej? Ali veljamo več? Sploh ne. Zakaj zgoraj smo obtožili, da so Judje in Grki vsi pod grehom, kakor je pisano: Ni ga, ki bi bil pravičen, niti enega; ni ga, ki bi bil razumen, ni ga, ki bi iskal Boga. Vsi so zašli in so vsi kmalu postali izprijeni; ni ga, ki bi delal dobro, tudi enega ne. Njihovo grlo je odprt grob, s svojimi jeziki ravnajo goljufivo; modrasov strup je pod njihovimi ustnicami. Njihova usta so polna kletve in grenkobe. Njihove noge so hitre, da prelijejo kri. Na njihovih poteh je zgolj zatiranje in srčna bol, in poti miru ne poznajo. Pred njihovimi očmi ni Božjega strahu.

Mi pa vemo, da kar govori Postava, to govori tem, ki so pod Postavo, da bodo usta vseh zamašena in bo ves svet obdolžen pred Bogom zato, ker nobeno meso ne more iz del Postave biti pravično pred njim; zakaj po Postavi pride le spoznanje greha.

Sedaj pa je brez Postave pravičnost, ki velja pred Bogom, razodeta in izprijčana po Postavi in Prerokih. Govorim pa o taki pravičnosti pred Bogom, ki pride po veri v Jezusa Kristusa k vsem in nad vse, ki verujejo.

Zakaj tu ni nobenega razločka: oni so vsi grešniki in jim manjka *Božje* slave, ki bi jo morali imeti v Bogu. In bodo brez zasluženja pravični iz njegove milosti po odrešenju, ki je storjeno po Kristusu Jezusu; ki ga je Bog predstavil v spravo po veri v njegovi krvi, da pokaže tisto pravičnost, ki pred njim velja, s tem ko odpušča grehe, ki so doslej ostajali v Božjem potrpljenju, da bi v sedanjem času izkazal to pravičnost, ki velja pred njim: da je le on sam pravičen in naredi pravičnega tega, ki je te vere v Jezusa.

Kje tedaj ostane hvala? Sploh je ni. Po kateri postavi? Po postavi del. Nikakor ne, ampak po postavi vere, zato trdno menimo, da postane človek pravičen brez del Postave, samo po veri. Ali je Bog le Bog Judov? Ali ni on tudi Bog poganov? Da, gotovo je tudi Bog poganov. Zakaj on je le en sam Bog, ki naredi pravično obrezo iz vere in neobrezo po veri. Kako? Ali torej Postavo po veri odpravljamo? Daleč od tega, temveč Postavo postavljamo.

IV.

Kaj torej pravimo o našem očetu Abrahamu, da je našel po mesu? To pravimo: Ako je Abraham pravičen iz del, se ima s čim hvaliti, a nikar pri Bogu. Kaj pa pravi Pismo? Abraham je veroval Bogu in to mu je zaračunano kot pravičnost.

Tistemu pa, ki hodi okoli z deli, se ne računa plačilo po milosti, temveč po dolgu. Tistemu pa, ki ne dela del, veruje pa v tega, ki pregrešne dela pravične, tistemu bo njegova vera računana za pravičnost.

Kakor tudi David pravi, da ima le tisti človek zveličanje, ki mu Bog računa pravičnost brez del: Zveličani so ti, ki so jim njihove pregrehe odpuščene in so jim grehi prikriti. Zveličan je mož, ki mu Bog ne prisoja nobenega greha več.

To zveličanje torej, ali pride po obrezi ali neobrezi? Reči moramo končno, da je Abrahamu njegova vera računana za pravičnost. Kako mu je torej računana? Ko je bil v obrezi ali v neobrezi? Nikar v obrezi, ampak v neobrezi. Znamenje obreze pa je prejel, da bi bila zapečateni pravičnost vere, ki jo je imel že v neobrezi, da bi bil oče vseh teh, ki verujejo v neobrezi, da bi se tudi njim računala v pravičnost, in da bi bil oče obreze ne le teh, ki so od obreze, ampak tudi teh, ki hodijo po stopinjah vere, ki je bila v neobrezi našega očeta Abrahama.

Zakaj obljuba, da bi naj bil dedič tega sveta, ni bila dana Abrahamu ali njegovemu semenu po Postavi, ampak po pravičnosti vere. Zakaj če so dediči ti, ki so od Postave, tako bi vera ne bila nič in obljuba brez veljave. Ker Postava namreč le napravi srda. Zakaj kjer ni Postave, tudi ni prestopka. Zato mora pravičnost priti iz vere, da je iz milosti, da ostane obljuba trdna vsemu semenu; ne le temu, ki je pod Postavo, temveč tudi temu, ki je iz Abrahamove vere; ta je nas vseh oče, kakor je pisano: Tebe sem postavil za očeta mnogih poganov pred Bogom, kateremu si veroval; ki oživilja mrtve in kliče to, česar ni, kakor da je.

In ta je veroval v upanje, kjer ni bilo ničesar upati, da bi bil oče mnogih poganov, po tem, kakor mu je rečeno: Tako ima biti tvoje seme. In ni bil slab v veri, tudi ni gledal na lastno telo, ki je bilo že zelo omrtvelo, ker je imel blizu sto let, tudi ne na omrtvelo Sarino telo; zakaj ni dvomil v Božjo obljubo v neveri, temveč je bil močan v veri in je slavil Boga in je zagotovo vedel, da kar Bog obljubi, to tudi more storiti. Zato se mu je to tudi računalo za pravičnost.

To pa ni napisano samo zavoljo njega, da mu je prisojeno, temveč tudi zavoljo nas, ki naj bi nam bilo to prisojeno, ako verujemo v tistega, ki je obudil našega Gospoda Jezusa od smrti; ki je bil zavoljo naših grehov izdan in je bil zavoljo naše pravičnosti obujen.

V.

Ker smo torej postali pravični po veri, imamo tako mir z Bogom po našem Gospodu Jezusu Kristusu, po katerem imamo tudi v veri pristop k tej milosti, v kateri stojimo in se hvalimo z upanjem prihodnje slave, ki jo bo dal Bog. A nikar samo to, temveč se hvalimo tudi v nadlogah, zato ker vemo, da nadloga prinaša potrpežljivost, potrpežljivost pa prinaša izkušnost, izkušnost pa

prinaša upanje; upanje pa ne dopusti biti v sramoto, zakaj Božja ljubezen je izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je dan.

Zakaj tudi Kristus je, ko smo bili še slabi, po tem času umrl za nas nevernike. Saj komajda kdo umre za pravičnega, zakaj zavoljo dobrega bi morda kdo mogel umreti. Zato Bog časti svojo ljubezen do nas *s tem*, da je Kristus že tedaj umrl za nas, ko smo bili še grešniki. Zato bomo toliko bolj obvarovani po njem pred *Božjim* srdom, potem ko smo po njegovi krvi postali pravični.

Zakaj če smo spravljani z Bogom po smrti njegovega Sina, ko smo bili še sovražniki, tem bolj bomo zveličani po njegovem življenju, ko smo že spravljani. Pa ne samo to, temveč se hvalimo tudi z Bogom po našem Gospodu Jezusu Kristusu, po katerem smo že tu spravo prejeli.

Zatorej, ravno kakor je po enem človeku prišel greh na ta svet in smrt po grehu, je tako na vse ljudi prišla smrt, zato ker so vsi grešili. Zakaj greh je bil na svetu do Postave, a ker ni Postave, se ne rodi za greh, vendar pa je smrt gospodovala od Adama tja do Mojzesa tudi nad temi, ki niso grešili s prav takim prestopkom kakor Adam, ki je podoba tega, kar je bilo prihodnost.

Az darom ni tako kakor z grehom. Zakaj če jih je po grehu enega veliko umrlo, toliko večja je Božja milost in obilno dana mnogim po milosti tega edinega človeka, Jezusa Kristusa. In ta dar ni le za en sam greh, kakor je po tem edinem grešniku edini greh v pogubljenje vsem. Zakaj sodba je prišla iz enega greha v pogubljenje, ta dar pa pomaga tudi iz veliko grehov k pravičnosti. Zakaj če je zavoljo tega edinega greha smrt kraljevala po tem enem, toliko bolj bodo tisti, ki so prejeli to obilje milosti in dar pravičnosti, v življenju kraljevali po enem, Jezusu Kristusu. Kakor je torej po grehu enega prišlo prekletstvo na vse ljudi, tako je tudi po pravičnosti enega prišlo na vse ljudi opravičenje življenja. Zakaj ravno kakor so po nepokorščini enega mnogi postali grešni, tako jih bo tudi po pokorščini enega veliko pravičnih.

Postava pa je prišla zraven, da bi se pomnožil greh. Kjer pa je greh postal mogočen, tam je še veliko močnejša postala milost. Da ravno kakor je greh gospodoval za smrt, tako tudi milost gospoduje po pravičnosti za večno življenje po Jezusu Kristusu.

VI.

Kaj naj torej k temu rečemo? Imamo tedaj ostati v grehu, da postane milost močnejša? Nikakor ne! Kako naj bi hoteli živeti v grehu, kateremu smo odmrli? Ali ne veste, da smo vsi, ki smo krščeni v Jezusa Kristusa, krščeni v nje-

govo smrt? Tako smo z njim vred pokopani po krstu v smrt, da je ravno tako, kakor je bil Kristus obujen od smrti po Očetovi slavi, tudi nam hoditi v novem življenju. Če smo pa z njim vred zasajeni, prav kakor on, v njegovo smrt, bomo tako enaki tudi v njegovem vstajenju, ko vemo, da je naš stari človek z njim vred križan, da to grešno telo poneha, da še naprej ne služimo grehu. Zakaj tisti, ki je umrl, je opravičen od greha.

Če smo pa s Kristusom umrli, tedaj verujemo, da bomo tudi z njim živeli. In vemo, da je Kristus obujen od smrti in več ne umre, smrt nad njim ne bo več gospodovala. Zakaj ko je umrl, je umrl grehu, le enkrat; ker pa živi, živi Bogu. Tako se tudi vi imejte za te, ki ste grehu umrli, in živite Bogu v Jezusu Kristusu, našem Gospodu!

Ne pustite torej gospodovati grehu v vašem umrljivem telesu, da bi ga poslušali v njegovih poželenjih! Tudi ne dajte svojih udov grehu za orožje krivice, temveč dajte sami sebe Bogu, kot ti, ki ste iz mrtvih živi, in svoje ude za orožje pravičnosti! Zakaj greh ne bo mogel nad vami gospodovati, ker niste pod Postavo, temveč pod milostjo.

Kaj torej? Naj bi grešili, zato ker nismo pod Postavo, temveč pod milostjo? Nikar tako! Ali ne veste, da kateremu se podate za hlapce v pokorščini, da ste hlapci tistemu, kateremu ste pokorni, bodisi grehu za smrt ali pa pokorščini za pravičnost? Ampak bodi Bogu hvala, da ste bili hlapci greha, pa ste iz srca postali pokorni tej obliki nauka, ki ste mu predani! Zakaj potem, ko ste rešeni greha, ste postali hlapci pravičnosti.

Po človeško moram govoriti zavoljo slabosti vašega mesa. Ravno kakor ste dali svoje ude v službo nečistosti, od ene krivice do druge, tako dajte sedaj svoje ude v službo pravičnosti, da bodo sveti. Zakaj ko ste bili hlapci greha, ste bili svobodni od pravičnosti. Kakšen sad ste tedaj imeli v teh rečeh, katerih se sedaj sramujete? Zakaj konec teh istih je smrt. Sedaj pa, ko ste od greha svobodni in ste postali Božji hlapci, imate svoj sad, da boste sveti, konec pa je večno življenje. Zakaj smrt je greha plačilo, ampak dar Božji je večno življenje v Kristusu Jezusu, našem Gospodu.

VII.

Ali ne veste, ljubi bratje (zakaj s temi govorim, ki Postavo poznajo), da Postava gospoduje nad človekom, kakor dolgo je živ? Zakaj žena, ki je pod možem, kakor dolgo je mož živ, je zavezana Postavi; ko ji pa mož umre, je prosta postave moža. Če je torej pri drugem možu, dokler je njen mož živ, jo

imenujejo prešuštnica, ako pa mož umre, je prosta postave, da ni prešuštnica, če je pri drugem možu.

Tako tudi, bratje moji, ste vi umorjeni Postavi po Kristusovem telesu, da ste pri nekom drugim, namreč pri tem, ki je obujen od smrti, da prinesemo Bogu sad. Zakaj dokler smo bili v mesu, so grešne želje (katere so se po Postavi vne-male) bile močne v naših udih, da bi prinesle sad smrti. Sedaj pa smo Postave prosti in smo ji odmrli, ki nas je držala v ječi, tako da naj bi služili v prenovi duha in ne v starosti črke.

Kaj naj torej rečem? Je Postava greh? Nikakor ne! Ampak greha nisem spoznal kakor le po Postavi. Zakaj nič ne bi vedel za poželjenje, ko bi Postava ne rekla: Ne poželi! Tu je pa greh vzel priložnost po zapovedi in zbudil v meni vsakršno poželjenje. Zakaj brez Postave je bil greh mrtev. Jaz pa sem nekdaj živel brez Postave. Ko je pa prišla zapoved, je greh spet oživel, jaz pa sem umrl; in pokazalo se je, da mi je Postava postala za smrt, ko mi je bila vendar dana za življenje. Zakaj greh je vzel priložnost po zapovedi in me je obnorel in me po tej isti zapovedi umoril. Postava je res sveta, in zapoved je sveta in pravična in dobra.

Ali je tedaj to, kar je dobro, meni postalo smrt? Nikakor ne! Ampak mi je greh, da bi se izkazal, da je greh, po tem dobrem delal smrt, da bi tako postal greh čez mero grešen po Postavi. Zakaj vemo, da je Postava duhovna, jaz sem pa mesen, prodan pod greh. Zakaj ne vem, kaj delam, zakaj ne delam tega, kar hočem, temveč kar sovražim, to delam. Ako pa to delam, česar nočem, pritrujem, da je Postava dobra. Tako tedaj ne delam tega jaz, temveč greh, ki v meni prebiva. Zakaj vem, da v meni, to je v mojem mesu, nič dobrega ne prebiva. Zakaj pri sebi imam dobro, da hočem, ampak da bi to dobro uresničeval, tega ne najdem. Zakaj to dobro, ki ga hočem, tega ne storim, temveč to húdo, ki ga nočem, to storim. Ako pa to storim, česar nočem, tako ne storim tega jaz, temveč ta greh, ki v meni prebiva.

Tedaj tu najdem Postavo; kadar hočem dobro storiti, da se me drži hudo. Zakaj imam veselje do Božje Postave po notranjem človeku, vidim pa neko drugo postavo v svojih udih, ki se zoperstavlja Postavi v moji misli in me daje v ječo v postavi greha, katera je v mojih udih. Jaz, ubogi človek, kdo me bo odrešil iz telesa te smrti? Zahvaljujem Boga po Jezusu Kristusu, našem Gospodu! Tako torej z umom služim Božji Postavi, z mesom pa postavi greha.

VIII.

Tako ni sedaj nič prekletega na teh, ki so v Kristusu Jezusu, ki ne hodijo po mesu, Ampak po Duhu. Zakaj postava Duha, ki oživlja v Kristusu Jezusu, me je osvo-

bodila postave greha in smrti. Zakaj kar je bilo Postavi nemogoče (ker je zaradi mesa postala šibka), to je storil Bog, in je poslal svojega Sina v podobnosti grešnega mesa in je greh obsodil v mesu po grehu, da bi ta pravičnost, ki jo je Postava hotela imeti, bila dopolnjena v nas, ki ne hodimo po mesu, temveč po Duhu.

Zakaj kateri so meseni, ti imajo mesene misli, kateri so pa duhovni, ti imajo duhovne misli. Ampak imeti mesene misli je smrt, in imeti duhovne misli je življenje in mir. Zato je imeti mesene misli sovraštvo zoper Boga, ker to ni podvrženo Božji Postavi, saj tega tudi ne premore. Kateri pa imajo mesene misli, ti Bogu ne morejo biti všeč.

Vi pa niste meseni, temveč duhovni, potemtakem prebiva v vas Božji Duh. Kdor pa nima Kristusovega Duha, ta ni njegov. Če je pa Kristus v vas, je tako telo mrtvo zavoľo greha, Duh pa je življenje zavoľo pravičnosti. Ako pa Duh tistega, ki je obudil Jezusa od smrti, prebiva v vas, bo ta isti, ki je obudil Kristusa od smrti, oživil tudi vaša umrljiva telesa zaradi tega, ker njegov Duh prebiva v vas.

Tako torej, ljubi bratje, nismo dolžniki mesa, da bi živeli po mesu. Zakaj ako boste živeli po mesu, boste morali umreti. Ako pa boste z Duhom morili dela mesa, boste živeli. Zakaj katere vodi Božji Duh, ti so Božji otroci. Zakaj vi niste prejeli hlapčevskega duha, da bi se morali zopet bati, temveč ste prejeli Duha otroštva, po katerem kličemo: Aba, ljubi Oče! Ta isti Duh daje pričevanje našemu duhu, da smo Božji otroci. Če smo pa otroci, smo tudi dediči, in sicer Božji dediči in Kristusovi sodediči, če res z njim trpimo, da bomo tudi z njim povišani k časti.

Zakaj imam za gotovo, da trpljenje sedanjega časa ni vredno slave, ki se mora razodeti nad nami. Zakaj vse stvarstvo željno pričakuje razodetja Božjih otrok. Zakaj ta stvar je podvržena nečimrnosti, ne iz lastne volje, ampak zavoľo tistega, ki jih je podvrigel v upanju. Zakaj tudi stvarstvo bo osvobojeno iz služenja minljivosti k častiti svobodnosti Božjih otrok. Zakaj mi vemo, da vse stvari z nami vred zdihujejo in so venomer v bridkosti.

Nikakor pa ne le one, temveč tudi mi sami, ki imamo prvine Duha, tudi sami v sebi vzdihujemo po otroštvu in čakamo na odrešitev svojega telesa. Zakaj mi smo vendar zveličani, a v upanju. Tisto upanje pa, ki se vidi, ni upanje; saj kako bi se moglo upati, kar se vidi? Ako pa upamo v to, česar ne vidimo, čakamo na to s potrpežljivostjo.

Tako tudi Duh pomaga naši slabosti. Zakaj mi ne vemo, za kaj bi morali moliti, kakor je treba; temveč Duh sam prosi za nas z neizrekljivim vzdihovanjem. Ta pa, ki preiskuje srca, ve, kaj je misel Duha, zakaj on prosi za svete tako, kakor je Bogu všeč. Mi pa vemo, da tem, ki Boga ljubijo, vse reči služijo

v dobro, tem, ki so poklicani po njegovem poprejšnjem sklepu. Zakaj katere je poprej videl, te je tudi poprej odločil, da bodo enaki podobi njegovega Sina, da je ta prvorojenec med veliko brati. Katere pa je poprej odločil, te je tudi poklical; katere pa je poklical, te je tudi naredil za pravične; katere pa je naredil za pravične, te je tudi oslavlil.

Kaj naj tedaj k temu rečemo? Če je Bog za nas, kdo more biti zoper nas? On, ki ni prizanesel lastnemu Sinu, temveč ga je dal za nas vse, kako nam ne bi tudi z njim vred vsega podaril? Kdo bo tožil Božje izvoljence? Bog je tu, ki pravične dela. Kdo hoče obsojati? Kristus je tu, ki je umrl; ja, veliko več, ki je tudi obujen, ki je na Božji desnici in prosi za nas.

Kdo nas hoče ločiti od Božje ljubezni? Nadloga ali stiska, ali preganjanje, ali lakota, ali nagota, ali nevarnost, ali meč? Kakor je pisano: Zavoljo tebe nas ves dan moré, imajo nas kakor ovce, določene za klanje. Ali v vsem tem daleč premagujemo zavoljo tistega, ki nas je ljubil. Zakaj prepričan sem, da nas ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne to, kar je pričujoče, ne kar je prihodno, ne kar je visoko, ne kar je globoko, ne katera druga stvar ne more ločiti od Božje ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu, našem Gospodu.

IX.

Resnico govorim v Kristusu in ne lažem, kar mi izpričuje moja vest v Svetem Duhu, da imam vedno veliko žalost in bolečino v svojem srcu. Želel sem si biti pogubljen od Kristusa za svoje brate, ki so moje sorodstvo po mesu; ki so od Izraela in jim gredo otroštvo in slava in zaveza in Postava in Božja služba in obljube, katerih so tudi očaki, iz katerih je prišel Kristus po mesu, ki je Bog čez vse, hvaljen na veke. Amen.

Nikakor pa ne govorim, da bi Božja beseda zato padla. Zakaj ti niso vsi Izraelci, ki so od Izraela; tudi niso vsi ti, ki so Abrahamovo seme, zato tudi otroci, temveč: V Izaku ti bo imenovano seme, to je: niso Božji otroci ti, ki so otroci po mesu, temveč otroci obljube bodo šteti za seme. Zakaj tu je beseda obljube, ko pravi: Ob tem času bom prišel in Sara bo imela sina.

Ni pa bilo tako samo pri tem, temveč tudi ko je bila Rebeka noseča od prav tega Izaka, našega očeta; še preden sta bila ta otroka rojena in nista storila še nič dobrega ali hudega, da bi ostal v veljavi Božji sklep o izbiri, ji je bilo rečeno: Večji bo moral služiti manjšemu, kakor je pisano: Jakoba sem ljubil, Ezava pa sem sovražil.

Kaj naj torej rečemo? Je tedaj Bog krivičen? Nikakor ne! Zakaj Mojzesu pravi: Kateremu sem milosten, temu sem milosten, in kogar se usmilim, tega se

usmilim. Zato to ni v moči tega, ki hoče ali teče, temveč v Božjem usmiljenju. Zakaj Pismo pravi faraonu: Ravno zategadelj sem te obudil, da na tebi izkažem svojo moč, da bo moje ime razglašeno po vseh deželah. Tako se torej usmili, kogar hoče, in zakrknje, kogar hoče.

Tako mi porečeš: Zakaj nas tedaj dolži? Kdo se more njegovi volji zoperstavljati? Ja, ljubi človek, kdo si ti, da se hočeš z Bogom pravdati? Ali pravi izdelana stvar svojemu mojstru: Zakaj si me tako storil? Ali nima lončar oblasti iz ila storiti eno posodo za čast in drugo za nečast? Zavoljo tega pa, ko je hotel Bog izkazati srd in pokazati svojo moč, je z veliko potrpežljivostjo prenašal posode jeze, ki so pripravljene za pogubo, da bi dal na znanje veliko blago svoje slave na posodah usmiljenja, ki jih je pripravil za slavo, ki jih je poklical, namreč nas, nikakor le iz Judov, temveč tudi iz poganov; kakor tudi po Ozeju pravi: Tega bom imenoval svoje ljudstvo, ki ni moje ljudstvo, in za mojo ljubo njo, ki ni bila moja ljuba. In se zgodi na mestu, kjer jim je rečeno: Vi niste moje ljudstvo, da se bodo imenovali otroci živega Boga.

Izaija pa vpije nad Izraelom: Ko bi bilo število Izraelovih otrok kakor morskega peska, pa bodo le ostanki zveličani. Zakaj zgodilo se bo pogubljenje in bo sojeno po pravici in Gospod bo opravil to sodbo tudi na zemlji. In kakor je poprej povedal Izaija: Ko bi nam Gospod Cebaot ne pustil semena, bi bili kakor Sodoma in ravno kakor Gomora.

Kaj naj tu še rečemo? Rekli bomo: Pogani, ki niso mislili na pravičnost, so pravičnost prejeli. Govorim pa o pravičnosti, ki prihaja iz vere. Izrael pa je mislil na pravičnost Postave in ni dosegel Postave pravičnosti. Zakaj to? Zato, ker je niso iskali iz vere, temveč iz del Postave. Zakaj spotaknili so se ob kamen spotike, kakor je pisano: Glej, v Sionu polagam kamen spotike in skalo pohujšanja; in kdorkoli veruje vanj, ne bo osramočen.

X.

Bratje, iz svojega srca bi rad, in tudi Boga prosim za Izrael, da bi bili zveličani. Zakaj pričujem jim, da so vneti za Boga, a ne po spoznanju. Zakaj ne poznajo pravičnosti, ki velja pred Bogom, in hočejo vzpostaviti lastno pravičnost, in tako niso podvrženi pravičnosti, ki velja pred Bogom. Zakaj Kristus je konec Postave: kdor vanj veruje, ta je pravičen.

Mojzes dobro piše o pravičnosti, ki prihaja iz Postave: Človek, ki to stori, bo po njej živel. Ampak pravičnost iz vere pravi tako: Ne reci v svojem srcu: Kdo bo šel gor v nebo? (To ni nič drugega, kakor Kristusa pripeljati dol.) Ali: Kdo bo šel

dol v brezno? (To ni nič drugega, kakor Kristusa pripeljati gor od mrtvih). Kaj pa vendar pravi? Ta beseda je blizu tebe, v tvojih ustih in v tvojem srcu.

To je beseda vere, ki jo oznanjamo. Zakaj ako s svojimi usti priznaš Jezusa, da je on Gospod, in veruješ v svojem srcu, da ga je Bog obudil od smrti, boš tako zveličan. Zakaj kdor iz srca veruje, ta bo pravičen, in kdor to z usti prizna, ta bo zveličan. Zakaj Pismo pravi: Kdor vanj veruje, ta ne bo osramočen.

Tu ni nobenega razločka med Judi in Grki; za vse je en Gospod, bogat za vse, ki ga kličejo. Zakaj kdorkoli bo klical Gospodovo ime, ta bo zveličan. Kako pa naj kličejo tega, v katerega ne verujejo? Kako pa naj bi verovali, o katerem niso ničesar slišali? Kako naj bi slišali brez pridigarja? Kako pa naj bi pridigovali, ako niso poslani? Kakor je pisano: Kako ljubke so noge teh, ki oznanjajo mir, ki oznanjajo dobro! Ali vsi niso pokorni evangeliju. Zakaj Izaija pravi: Gospod, kdo veruje naši pridigi? Tako pride vera iz pridige, pridiga pa po Božji besedi. Jaz pa pravim: Ali niso slišali? Gotovo, njihov glas je šel po vseh deželah in njihova beseda do konca sveta.

Jaz pa pravim: Ali ga Izrael ni spoznal? Mojzes prvi pravi: Hočem storiti, da boste ljubosumni čez to, kar ni moje ljudstvo, in zoper ljudstvo brez spoznanja vas hočem razsrditi. Izaija pa sme dobro reči tako: Najden sem od teh, ki me niso iskali, in izkazal sem se tem, ki po meni niso vpraševali. O Izraelu pa pravi: Ves dan sem iztezal svoje roke k temu ljudstvu, ki si ne pusti dopovedati in ugovarja.

XI.

Zato torej pravim: Ali je tedaj Bog zavrgel svoje ljudstvo? Nikakor ne. Zakaj tudi jaz sem Izraelec, iz Abrahamovega semena, iz Benjaminovega rodu. Bog ni zavrgel svojega ljudstva, ki ga je poprej spoznal.

Ali ne veste, kaj pravi Pismo o Eliju, kako on stopi pred Boga zoper Izrael in pravi: Gospod, tvoje preroke so pomorili in tvoje oltarje so razkopali, in jaz sem ostal sam in oni strežejo po mojem življenju. Kaj pa mu pravi Božji odgovor? Sebi sem pustil ostanek sedem tisoč mož, ki niso pripognili svojih kolen pred Baalom. Tako je tudi v tem času sedaj, da so nekateri ostali po izbiri milosti. Če pa je iz milosti, tako zasluženje del ni nič, sicer milost ne bi bila milost. Če pa je iz zasluženja del, tako milost ni nič, sicer zasluženje ne bi bilo zasluženje.

Kako tedaj? Kar Izrael išče, tega ne doseže, a izvolitev to doseže. Drugi so otrpnili, kakor je pisano: Bog jim je dal zlobnega duha; oči, da ne vidijo, in ušesa, da ne slišijo, noter do današnjega dne. In David pravi: Pusti, naj jim bo

njihova miza za zanko in za lov in za pohujšanje in za povračilo; oslepé naj jim oči, da ne vidijo, in njihov hrbet pripogibaj vselej!

Zato tudi pravim: So se spotaknili, da bi padli? To ne. Temveč iz njihovega padca je prišlo zveličanje poganom, da bi imeli biti za temi ljubosumni. Če je pa njihov padec bogastvo tega sveta in njihova škoda bogastvo poganov, koliko več šele, če bi bilo njihovo število dopolnjeno? Z vami pogani govorim: Zakaj kolikor sem apostol poganov, hočem svojo službo hvaliti, ko bi le mogel kako nadražiti k ljubosumju te, ki so moje meso, in rešiti katere izmed njih. Zakaj če je bila njihova izguba sprava svetu, kaj naj bo to drugega, kakor vzeti življenje iz mrtvih? Če je pa prvina sveta, je sveto tudi vse testo, in če je korenina sveta, so svete tudi mladike.

Če so pa nekatere mladike odlomljene, in si ti, ki si bil divja oljka, vanje vcepljen in si postal deležen te korenine in muževnosti oljke, se tako ne hvali nasproti mladikam. Ako se pa hvališ zoper nje, moraš vedeti, da ne nosiš ti korenine, temveč korenina nosi tebe. Ti pa praviš: Mladike so odlomljene, da bi bil jaz vcepljen. Prav; oni so odlomljeni zavoljo svoje nevere, ti pa z vero stojiš. Ne bodi prevzet, temveč se boj! Zakaj če Bog svojim pravim mladikam ni prizanesel, tudi tebi ne bo prizanesel.

Zato glej Božjo dobroto in ostrost; ostrost nad temi, ki so padli, dobroto pa nad teboj, ako vztrajaš v dobrem; sicer boš tudi ti odsekan. In oni, ako ne ostanejo v neveri, bodo tudi vcepljeni, Bog jih prav dobro more zopet vcepiti. Zakaj če si ti bil odsekan od oljke, ki je bila po naravi divja, in si bil proti naravi vcepljen na dobro drevo, koliko bolj bodo tile, ki so po naravi vcepljeni na lastno oljko!

Nočem pa, ljubi bratje, da bi vi ne vedeli te skrivnosti, da bi se ne prevzeli: Slepot, se je godila le delu Izraela, tako dolgo, dokler se ne dopolni število poganov; in tako bo zveličan ves Izrael, kakor je pisano: S Siona bo prišel ta, ki bo odrešil in odvrnil dejanja nevere od Jakoba. In to je moj testament z njimi, kadar odvzamem njihove grehe. Po evangeliju jih imam za sovražnike, zavoljo vas; a glede na izvoljenost jih ljubim zavoljo očakov.

Bog se ne more kesati svojih darov in klica. Zakaj ravno tudi kakor vi nekdaj niste verovali v Boga, sedaj pa ste usmiljenje dobili po njihovi neveri, tako tudi oni sedaj niso hoteli verovati v to usmiljenje, ki se vam je prigodilo, da bi tudi dobili usmiljenje. Zakaj Bog je vse zaprl v nevero, da bi se vseh usmilil.

O, kako globoka in bogata reč je modrost in spoznanje Boga! Kako ni mogoče zapopasti njegovih sodb in njegovih poti! Zakaj kdo je spoznal Gospodovo misel? Ali kdo je bil njegov svetovalec? Ali kdo mu je poprej kaj dal, da bi se mu povrnilo? Zakaj od njega in po njem in v njem so vse reči. Njemu slava vekomaj, amen!

XII.

Zato vas opominjam, ljubi bratje, po Božjem usmiljenju, da podate svoja telesa za živo, sveto, Bogu prijetno žrtev, kar naj bo vaša pametna Božja služba. In ne držite se temu svetu enake, temveč se preobražajte po prenovitvi svoje misli, da boste mogli prepoznati, kaj je ta dobra, prijetna in popolna Božja volja.

Zakaj govorim po milosti, ki mi je dana, vsakemu med vami, naj se nobeden ne drži za več, kakor se spodobi držati, temveč naj pazi, da bi se držal zmerno, kakor je Bog vsakemu podelil mero vere.

Zakaj ravno kakor imamo v enem telesu veliko udov, a ti udje nimajo istega opravila, tako nas je veliko eno telo v Kristusu, med sabo pa smo drug drugemu udje; in imamo mnogotere darove po milosti, ki nam je dana. Ako ima kdo preroštvo, naj bo po meri vere. Ako ima kdo službo, naj streže tej službi. Ako kdo uči, naj služi nauku. Ako kdo opominja, naj služi opominjanju. In kdor daje, naj daje v preprostosti. Ako je kdo postavljen čez druge, naj bo skrben. Ako kdo izkazuje usmiljenje, naj to stori z dobro voljo.

Ljubezen ne bodi nepristna. Sovražite zlo, držite se dobrega! Bratovska ljubezen med vami naj bo srčna, v spoštovanju srečujte drug drugega. Kar morate storiti, v tem bodite neumorni! Bodite goreči v duhu! Ravnajte se po tem času! Bodite veseli v upanju, potrpežljivi v nadlogah, vedno molite, zavzemite se v potrebah svetih! Radi bodite gostoljubni. Blagoslovajte te, ki vas preganjajo, blagoslovajte in ne preklinjajte! Veselite se z veselimi in jokajte s temi, ki jočejo! Bodite ene misli med seboj; ne mislite o visokih rečeh, temveč se prilagajajte nizkemu. Ne imejte sami sebe za modre! Nikomur ne vračajte hudega za hudo. Prizadevajte si za poštenost do vseh ljudi! Če je mogoče in kolikor leži na vas, imejte mir z vsemi ljudmi!

Nikar se sami ne maščujte, ljubljeni moji, temveč dajte mesto (Božjemu) srdu, zakaj pisano je: Maščevanje je moje, jaz bom povrnil, govori Gospod.

Ako je tedaj tvoj sovražnik lačen, ga nasiti, ako je žejen, ga napôji; zakaj kadar to storiš, mu spravljaš žareče ogle na glavo. Ne pusti, da bi te húdo premagalo, temveč premaguj húdo z dobrim!

XIII.

Slednji človek bodi podvržen gosposki, ki ima nad njim oblast; ni namreč Gosposke razen le od Boga, in gosposka, ki je, je postavljena od Boga. Kdor se torej zoperstavlja gosposki, ta se zoperstavlja Božjemu redu; kateri se pa zo-

perstavlja, bodo prejeli sodbo nad seboj. Zakaj oblastniki niso v strah dobrih delom, temveč hudim. Ako pa se nočes bati gosposke, delaj dobro, in imel boš od nje hvalo. Zakaj ona je Božja služabnica, tebi v dobro. Ako pa delaš húdo, tedaj se boj, zakaj meča ne nosi zastonj; je Božja služabnica, ki se maščuje v kaznovanje tega, ki dela húdo. Zato bodite zavoljo potrebe podvrženi, ne le zavoljo kazni, temveč tudi zavoljo vesti! Zavoljo tega tudi morate plačevati davke; zakaj oni so Božji služabniki, ki morajo poskrbeti za tako obrambo.

Zato dajte vsakemu, kar ste dolžni: davek, kateremu pripada davek; carino, kateremu pripada carina; strah, komur gre strah; čast, komur gre čast! Nikomur ne bodite ničesar dolžni, razen da se med seboj ljubite. Zakaj kdor ljubi drugega, ta je izpolnil Postavo. Zakaj rečeno je: Ne prešuštuj, ne ubijaj, ne kradi, ne pričaj po krivem, ne poželi, in ako je katera druga zapoved več, je v tej besedi zapopadena: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ljubezen bližnjemu ne stori hudega. Tako je torej ljubezen izpolnitev Postave.

In potem, ko to vemo, zlasti ta čas, da je ura tu, da se iz sna zbudimo. Zakaj naše zveličanje je sedaj bliže kakor tedaj, ko smo zaverovali. Noč je minila, dan pa se je približal. Zato vrzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje luči. Hodimo pošteno, kakor podnevi, nikar v požrešnosti in pijanosti, nikar v kamrah in nečistosti in razuzdanosti, nikar v kregu in zavisti; temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa! In skrbite za telo, a tako, da ne bo hotljivo!

XIV.

Tega pa, ki je slaboten v veri, sprejmite, in ne motite vesti takih! Eden verjame, da sme jesti vseh vrst jedi, kdor pa je slaboten, je zelenjavo. Kdor je, naj ne zaničuje tistega, ki ne je; in kdor ne je, naj ne sodi tistega, ki je, zakaj Bog ga je sprejel. Kdo si, da sodiš tujega hlapca? On stoji ali pade svojemu gospodu. On pa more dobro stati, zakaj Bog ga more dvigniti.

Eden ločuje dan od dneva, drugi pa ima vse dneve za enake. Vsak bodi v svojem prepričanju trden! Kdor se drži dni, stori to Gospodu; in kdor se jih ne drži, tudi stori to Gospodu. Kdor je, ta je Gospodu, ker zahvaljuje Boga, in kdor ne je, ne je Gospodu in zahvaljuje Boga. Zakaj nobeden od nas ne živi sebi in nobeden sam sebi ne umre. Če živimo, živimo Gospodu; ako umremo, umremo Gospodu; zato ako živimo ali umremo, smo Gospodovi. Zakaj zaradi tega je tudi Kristus umrl in vstal in spet oživel, da gospoduje nad mrtvimi in živimi.

Ti pa, zakaj sodiš svojega brata; ali ti drugi, zakaj zaničuješ svojega brata? Mi vsi bomo postavljeni pred Kristusov sodni stol, kakor je pisano: Kakor jaz

resnično živim, pravi Gospod, meni se bodo pripognila vsa kolena in vsi jeziki bodo priznavali Boga. Tako bo torej vsakdo sam zase dajal Bogu odgovor. Zato ne sodimo več drug drugega; temveč presojajte veliko bolj to, da nobeden ne bo svojemu bratu v spotiko ali pohujšanje.

Vem in sem prepričan v Gospodu Jezusu, da nobena reč ni sama na sebi nečista; temveč le, če jo kdo za nečisto ima, temu je nečista. Ako pa tvoj brat zavoljo jedi postane žalosten, ne hodiš več po ljubezni. Ne kvari s svojo jedjo tistega, za čigar voljo je Kristus umrl! Zato glejte, da vaš zaklad ne bo preklet! Zakaj Božje kraljestvo ni jed in pijača, temveč pravičnost in mir in veselje v Svetem Duhu. Kdor v tem služi Kristusu, ta je Bogu všeč in prijeten ljudem.

Zato stremimo po teh rečeh, ki služijo miru in poboljšanju drug drugega med seboj. Ne razdiraj Božjega dela zavoljo jedi! Vse je sicer čisto, a ni dobro človeku, ki to uživa v spotiko svoje vesti. Boljše je, da mesa ne ješ in ne piješ vina ali tega, ob čemer bi se tvoj brat spotikal ali pohujševal ali postal slab. Ako torej imaš vero, tako jo zase imej pred Bogom. Blagor tistemu, ki samega sebe ne obsodi v tem, kar sprejema. Kdor pa dvomi in vendar jé, ta je preklet, zakaj to ne gre iz vere; kar pa ni iz vere, to je greh.

XV.

Mi pa, ki smo močni, imamo nositi slabost šibkih in ne biti samim sebi všeč. Slednji izmed nas pa naj se tako ravna, da bo svojemu bližnjemu ugoden za dobro, za poboljšanje. Zakaj tudi Kristus ni ugajal samemu sebi, temveč kakor stoji pisano: Zasramovanje tistih, ki so tebe zasramovali, je padlo name. Karkoli pa je bilo poprej napisano, je zapisano nam v nauk, da bi po vztrajni potrpežljivosti in tolažbi Pisma imeli upanje. In Bog vztrajne potrpežljivosti in tolažbe naj vam dá, da bi bili ene misli med seboj po Jezusu Kristusu, da z eno mislijo in z enimi usti slavite Boga in Očeta našega Gospoda Jezusa Kristusa. Zato se sprejemajte med seboj, kakor je tudi Kristus sprejel vas Bogu v slavo.

Pravim pač, da je Jezus Kristus bil služabnik obreze zavoljo Božje resnice, da je potrdil obljube, ki so bile dane očetom, in da bi tudi pogani za tako usmiljenje hvalili Boga, kakor je pisano: Zato te bom hvalil med pogani in prepeval tvojemu imenu. In zopet pravi: Veselite se, pogani, z njegovim ljudstvom! In zopet: Hvalite Gospoda vsi pogani in slavite ga vsa ljudstva! In zopet pravi Izaia: To bo Jesejeva korenina in ta, ki bo vstal, da bo gospodoval poganom; v tistega bodo upali pogani. Ampak Bog upanja naj vas napolni z vsem veseljem in mirom, v veri, da boste imeli obilno upanje, po môči Svetega Duha.

Jaz pa dobro vem, ljubi bratje, da ste sami polni dobrote, napolnjeni z vsem spoznanjem, da se morete med seboj opominjati. Jaz pa sem si vendar drznil, da sem vam nekoliko napisal, ljubi bratje, da bi vas opomnil zaradi milosti, ki mi je dana od Boga, da bi bil Kristusov služabnik med pogani, da darujem Božji evangelij, da bi bili pogani Bogu prijetna daritev, posvečena po Svetem Duhu. Zato se imam s čim hvaliti v Jezusu Kristusu, da služim Bogu. Zakaj ne bi si drznil govoriti nič, česar Kristus ne bi storil po meni, da bi pogane pripravil k pokorščini, z besedo in deli, v moči znamenj in čudežev, in po moči Božjega Duha; tako da sem od Jeruzalema in v okoliških krajih noter do slovenske dežele vse napolnil s Kristusovim evangelijem. In sem si posebej prizadeval, da bi pridigoval evangelij, kjer Kristusovo ime ni bilo znano, da bi ne zidal na tuji podlagi, temveč kakor je pisano: Katerim ni oznanjeno, ti bodo videli, in kateri niso slišali, ti bodo razumeli.

To je tudi ta reč, zaradi katere sem bil čestokrat zadržan, da nisem prišel k vam. Sedaj pa, ko nimam več mesta v teh deželah, želim priti k vam že veliko let; kadar bom odšel v Hispanijo, pridem k vam. Zakaj upanje imam, da pojdem tam skozi in vas bom videl in da me boste spremili tja, da se vas poprej nekoliko nasitim.

Zdaj pa potujem tja v Jeruzalem k službi svetim. Zakaj ti iz Makedonije in Ahaje so dobrovoljno nabrali nekaj sklad ubogim svetim v Jeruzalemu. Oni so to dobrovoljno storili in so tudi njihovi dolžniki; zakaj če so pogani postali deležni njihovega duhovnega blaga, tako je spodobno, da tudi oni njim služijo v telesnih stvareh. Ko vse to opravi in jim zapečatim ta sad, odpotujem prek vas v Hispanijo. Vem pa, kadar pridem k vam, da pridem s polnim blagoslovom Kristusovega evangelija.

Jaz vas pa opominjam, ljubi bratje, po našem Gospodu Jezusu Kristusu in po ljubezni Duha, da mi pomagate v boju z molitvami zame k Bogu; da bom ohranjen pred nevernimi v Judeji in da bo moja služba, ki jo opravi v Jeruzalemu, prijetna svetim; da z veseljem pridem k vam po Božji volji in se z vami poživim. A Bog miru bodi z vami vsemi, amen!

XVI.

Priporočam vam našo sestro Fojbo, ki je v službi skupnosti v Kenhreji, da jo sprejmete v Gospodu, kakor se spodobi svetim, in ji stojite ob strani v vseh rečeh, v katerih vas potrebuje; zakaj tudi ona je dosti stala ob strani mnogim, tudi meni samemu.

Pozdravite Prisko in Akvila, moja pomočnika v Kristusu Jezusu, ki sta za moje življenje svoj vrat podstavila, in se jima ne zahvaljujem samo jaz, temveč

vse skupnosti med pogani. Pozdravite tudi skupnost, ki je v njuni hiši! Pozdravite tudi mojega ljubljenege Epajneta, ki je prvi iz Ahaje za Kristusa! Pozdravite Marijo, ki je imela z nami veliko muje in skrbi! Pozdravite Andronika in Junija, moja strica in sojetnika, ki sta sloveča apostola in sta pred mano bila v Kristusu. Pozdravite Ampliata, mojega ljubljenege v Gospodu! Pozdravite Urbana, našega pomočnika v Kristusu, in Stahija, mojega ljubljenege! Pozdravite Apela, izkušenega v Kristusu. Pozdravite te, ki so iz Aristobulove družine! Pozdravite Herodiona, mojega strica! Pozdravite te iz Narcisove družine, v Gospodu! Pozdravite Trifajno in Trifozo, ki sta v Gospodu veliko pretrpeli. Pozdravite mojo drago Persido, ki je veliko pretrpela v Gospodu! Pozdravite Rufa, izvoljenega v Gospodu, in njegovo in mojo mater! Pozdravite Asinkrita, Flegona, Hermesa, Patrobaja, Hermaja in brate pri njih! Pozdravite Filologa in Julijo, Nereja in njegovo sestro in Olimpaja in vse svete pri njih! Pozdravite se med seboj s svetim poljubom! Kristusove skupnosti vas pozdravljajo.

Jaz vas pa opominjam, ljubi bratje, da gledate na te, ki delajo zdrahe in zmote glede nauka, ki ste se ga vi naučili, in ogibajte se jih! Zakaj taki ne služijo Gospodu Jezusu Kristusu, temveč svojemu trebuhu, in zapeljujejo s sladkimi in priliznjenimi besedami nedolžna srca. Zakaj vaša pokorščina se je razglasila do vseh. Zato se zavoljo vas veselim. Želim pa, da bi bili modri za dobro, preprosti pa za húdo. Ampak Bog miru v kratkem stre Satana pod vaše noge. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami!

Pozdravljajo vas Timotej, moj pomočnik, in Lukij in Jazon in Sozipater, moji strici. Jaz Tertij vas pozdravljam, ki sem pisal ta list, v Gospodu! Pozdravlja vas Gaj, moj in vse skupnosti gostitelj! Pozdravlja vas Erast, mestni komornik, in Kvart, brat. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi, amen!

Temu pa, ki vas more okrepiti, po mojem evangeliju in pridigi Jezusa Kristusa, po kateri je ta skrivnost razodeta, ki je bila od večnega časa zamolčana; sedaj je pa razodeta in dana v vednost po pismih prerokov, po zapovedi večnega Boga, da se naj pokorščina veri naredi med vsemi pogani; temu istemu Bogu, ki je edini moder, slava po Jezusu Kristusu, na veke, amen!

*Rimljanom. Poslano iz Korinta po Fojbi,
služabnici, skupnosti v Kenhreji.*

SVETEGA PAVLA

PRVI LIST KORINČANOM

I.

Pavel, poklican apostol Jezusov Kristusov, po Božji volji, in Sosten, naš brat.

Božji skupnosti v Korintu, posvečenim v Jezusu Kristusu, poklicanim svetim, z vsemi temi, ki kličejo ime našega Gospoda Jezusa Kristusa na vseh svojih in naših krajih:

Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa! Zahvaljujem vselej svojega Boga zavoljo vas, za Božjo milost, ki vam je dana v Kristusu Jezusu, da ste v vseh rečeh postali bogati po njem, v vsem nauku in v vsem spoznanju, kakor je tudi ta Kristusova pridiga v vas utrjena, tako da nimate nobenega pomanjkanja na nobenem daru in le čakate razodetja našega Gospoda Jezusa Kristusa; ki vas bo tudi ohranil trdne do konca, da boste brez graje na dan našega Gospoda Jezusa Kristusa. Zakaj zvest je Bog, po katerem ste poklicani k skupnosti z njegovim Sinom Jezusom Kristusom, našim Gospodom.

Jaz vas pa opominjam, ljubi bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da vsi enako govorite in ne dovolite med seboj razdeljenosti, temveč trdno držite skupaj, v eni misli in enega mnenja. Zakaj k meni je prišlo od vas, bratje moji, po Hlojinih, da so med vami prepiri. Jaz pa govorim o tem, da med vami eden pravi: Jaz sem Pavlov, drugi: Jaz sem Apolov, tretji: Jaz sem Kefov, četrti: Jaz sem Kristusov. Ali je tedaj Kristus razdeljen? Ali je bil Pavel za vas križan, ali ste v Pavlovo ime krščeni? Zahvaljujem Boga, da nisem nikogar med vami krstil, kakor le Krispa in Gaja, da nihče ne more reči, da bi krščeval v moje ime. Sem pa tudi Štefanovo družino krstil; potem pa ne vem, ako sem koga drugega krstil.

Zakaj Kristus me ni poslal krščeval, temveč pridigovat evangelij; nikaikor ne z modrimi besedami, da se ne bi izničil Kristusov križ. Zakaj beseda o križu je nora reč tistim, ki bodo pogubljeni; nam pa, ki bomo zveličani, je Božja moč. Zakaj pisano je: Izničil bom modrost modrih in zavrgel bom razumnost razumnih. Kje so ti razumni? Kje so pismouki? Kje so posvetno modri? Ali ni Bog modrosti tega sveta naredil za norost?

Zakaj potem ko ta svet po svoji modrosti ni spoznal Boga v njegovi modrosti, je bilo Bogu vseh po norosti pridige zveličati te, kateri ji verujejo.

Potem ker Judje zahtevajo znamenja in Grki vprašujejo po modrosti; mi pa pridigujemo križanega Kristusa, Judom pohujšanje in Grkom noro reč; tem pa, ki so poklicani, Judom in Grkom, mi pridigujemo Kristusa, Božjo moč in Božjo modrost. Zakaj Božja norost je modrejša od ljudi in Božja šibkost je močnejša od ljudi.

Poglejte, ljubi bratje, svojo poklicanost; nikakor ni poklicanih veliko modrih po mesu, ne mnogo mogočnih, niti ne veliko plemenitih; temveč kar je noro za ta svet, to je Bog izvolil; da osramoti modre; in kar je šibko na tem svetu, to je Bog izvolil, da osramoti, kar je mogočno; in kar je neplemenito na tem svetu in zaničevano, je Bog izvolil; in kar nič ni, da izniči to, kar je; da se pred njim nobeno meso ne hvali. Od katerega tudi vi pridete v Kristusu Jezusu, ki nam je od Boga storjen za modrost in pravičnost in posvečenje in odrešenje. Da (kakor je pisano) kdor se hvali, ta naj se hvali v Gospodu.

II.

In jaz, ljubi bratje, ko sem prišel k vam, nisem prišel z visokimi besedami ali z visoko modrostjo oznanjevat vam Božjo pridigo. Zakaj nisem se držal tega, da bi kaj vedel med vami, kakor le za Jezusa Kristusa, in tega križanega. In bil sem pri vas s slabostjo in s strahom in z velikim trepetom, in moja beseda in moja pridiga nista bili v razumnih besedah človeške modrosti, temveč v izkazovanju Duha in te moči, da bi vaša vera stala ne na človeški modrosti, ampak na Božji moči.

To pa, o čemer govorimo, je vendar modrost pri teh, ki so popolni, a ne modrost tega sveta, tudi ne poglavarjev tega sveta, kateri minejo; temveč govorimo o skrivnostni skriti Božji modrosti, ki jo je Bog poprej določil pred svetom v našo slavo, ki je ni nihče izmed oblastnikov tega sveta spoznal. Zakaj ko bi jo bili spoznali, tako bi Gospoda slave ne bili križali; temveč kakor je pisano: Česar nobeno oko ni videlo in nobeno uho ni slišalo in v srce nobenega človeka ni prišlo, to je Bog pripravil tem, kateri njega ljubijo.

Nam pa je Bog razodel po svojem Duhu. Zakaj Duh vse preiskuje, tudi globočine tega bogastva. Zakaj kateri človek ve, kaj je v človeku, kakor le človekov duh, ki je v njem? Tako tudi nihče ne ve, kaj je v Bogu, kakor le Božji Duh. Mi pa nismo prejeli duha tega sveta, ampak Duha iz Boga, da vemo, kako smo od Boga milostno obdarovani; kar tudi govorimo, ne s takimi besedami, ki jih more učiti človeška modrost, temveč s takimi besedami, ki jih uči Sveti

Duh, in duhovne reči presojamo duhovno. Človek pa po svoji naravi ničesar ne razume o Božjem Duhu, to mu je norost, in ga ne more spoznati, zakaj to mora biti razsojano duhovno. Duhovni pa presoja vse; a on sam ni presojan od nikogar. Zakaj kdo je spoznal Gospodovo misel ali kdo ga bo poučil? Mi pa imamo Kristusovo mišljenje.

III.

In jaz, ljubi bratje, nisem mogel z vami govoriti kakor z duhovnimi, temveč kakor z mesenimi, kakor z mladimi otroki v Kristusu. Dajal sem vam piti mleko, ne jedi; zakaj niste je še zmogli in še sedaj je ne zmorete, dokler ste še meseni. Zakaj ker je med vami zavist in prepir in razdor; ali niste meseni in ali ne hodite po človeških šegah?

Zakaj kadar kdo pravi: Jaz sem Pavlov, drugi pa: Jaz sem Apolov, ali niste meseni? Kdo je tedaj Pavel? Kdo je Apolo? Služabnika sta, po katerih ste postali verni, in to, kakor je Gospod vsakteremu dal. Jaz sem zasajal, Apolo je zalival, ampak Bog je dal odgnati. Tako ni nič tisti, ki zasaja, ne ta, ki zaliva, temveč Bog, ki daje rast. Kateri pa zasaja in kateri zaliva, je eden kakor drugi; vsak pa bo prejel plačilo po svojem delu. Zakaj mi smo Božji pomočniki; vi ste Božja njiva in Božje poslopje.

Po Božji milosti, ki mi je dana, sem položil temelj kakor moder zidar, drugi pa na to zida. Slednji pa naj gleda, kako na to zida! Zakaj drugega temelja ne more nihče položiti, kakor je ta, ki je položen, ki je Jezus Kristus. Če pa kdo zida na ta temelj zlato, srebro, drago kamenje, les, seno, slamo, se bo vsakogar delo razodelo; dan ga bo storil očitnega. Zato bo razodeto v ognju in ogenj bo preizkusil delo vsakterega. Ako bo delo katerega ostalo, ki ga je zidal na to, bo prejel plačilo; ako pa katerega delo zgori, bo prejel škodo, sam pa bo zveličan, a tako kakor po ognju.

Ali ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas? Ako kdo Božji tempelj pokvari, tega bo Bog pokončal. Zakaj Božji tempelj je svet, kar ste vi. Nihče naj sebe ne obnori! Kdor se med vami zdi, da je moder, ta bodi svetu norec, da bi mogel biti moder. Zakaj modrost tega sveta je norost pred Bogom. Zakaj pisano je: Modre zaloti v njihovi zvitosti. In zopet: Gospod pozna misli modrih, da so ničeve. Zato naj se nihče ne hvali s človekom! Vse je vaše, bodisi Pavel ali Apolo, bodisi Kefa ali ta svet, bodisi življenje ali smrt, bodisi to, kar je prisotno, ali kar je prihodnje: vse je vaše, vi pa ste Kristusovi, Kristus pa je Božji.

IV.

Za take naj nas ima vsak človek, da smo Kristusovi služabniki in oskrbniki Božjih skrivnosti. No, od oskrbnikov pa se ne išče drugega, kakor da se izkažejo za zveste. Meni pa je najmanjša reč, da bi bil sojen pri vas ali od človeškega dne; tudi sam se ne sodim. Na sebi ne poznam nič krivega, a zato nisem pravičen; Gospod pa je, ki mi sodi. Zato ne sodite pred časom, dokler ne pride Gospod, ki bo tudi osvetlil vse, kar je skritega v temi, in bo razkril misli src; in tedaj bo vsak prejel hvalo od Boga.

To sem pa, ljubi bratje, omenil o sebi in o Apolu zavoljo vas, da se od naju učite, naj se nihče nima za več, kakor je pisano, da se nihče ne napihuje zoper drugega zavoljo koga drugega. Zakaj kdo te je povzdignil? Kaj pa imaš, da nisi prejel? Ako si pa prejel, kaj se tedaj hvališ, kakor da ne bi prejel? Že ste se nasitili, že ste obogateli, brez nas kraljujete; in Bog daj, da bi res kraljevali, da bi tudi mi z vami mogli kraljevati!

Menim pa, da je Bog nas apostole postavil naprej za najmanjše, kakor te, ki so v smrt izdani. Zakaj postali smo prizorišče svetu, angelom in ljudem. Mi smo norci zavoljo Kristusa, vi pa ste modri v Kristusu; mi smo slabi, vi pa ste močni; vi ste slavljani, mi pa zaničevani. Prav do te ure trpimo lakoto in žejo in smo nagi in nas bijejo in nimamo stalnega mesta, trudimo se in delamo s svojimi rokami. Ko nas preklinjajo, blagoslavljam; ko nas preganjajo, trpimo; ko nas žalijo, molimo; vedno smo kakor prekletstvo sveta, smeti vseh ljudi.

Ne pišem vam tega, da bi vas sramotil, temveč vas opominjam kot svoje ljubljene otroke. Zakaj da bi tudi imeli deset tisoč učiteljev v Kristusu, vendar nimate mnogo očetov. Zakaj jaz sem vas rodil v Kristusu Jezusu, po evangeliju. Zato vas opominjam, hodite za mano! Zavoljo tega sem vam poslal Timoteja, ki je moj ljubljeni in zvesti sin v Gospodu, da vas spomni mojih poti, ki so v Kristusu, ravno kakor učim po vseh straneh in krajih v vseh skupnostih.

Nekateri se napihujejo, kakor da ne bi prišel k vam. Prišel pa bom k vam celo v kratkem, ako Gospod hoče, in se bom poučil ne od napihnjenih besed, temveč od te moči. Zakaj Božje kraljestvo ni v besedah, temveč v moči. Kaj hočete? Naj pridem k vam s šibo ali z ljubeznijo in s krotkim duhom?

V.

Splošen glas se širi, da je med vami kurbarija, in to taka kurbarija, o kakršni še pogani ne vedo povedati, da ima kdo ženo svojega očeta. In vi ste napih-

njeni in niste veliko bolj obžalovali, da bi tisti, ki je storil to delo, bil izmed vas odstranjen. Jaz resnično, kakor nekdo, ki ni navzoč s telesom, a je navzoč z duhom, sem že sodil, kakor da sem navzoč, tistega, ki je to storil, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, kadar se zberete vi in moj duh, z močjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, njega izročiti hudiču v pogubo mesa, da bo duh zveličan na dan Gospoda Jezusa Kristusa.

Vaša hvala ni lepa. Ali ne veste, da le malo kvasa skisa vse testo? Zato izvrzite stari kvas, da boste novo testo, kakor ste opresni. Zakaj imamo tudi velikonočno jagnje, to je Kristus, za nas darovan. Zato praznujmo veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobnosti in malopridnosti, temveč v presnem testu čistosti in resnice.

V tem listu sem vam pisal, da se ne družite s kurbirji. Tu pa ne menim kurbirjev na tem svetu, ali lakomnikov, ali oderuhov, ali malikovalcev, sicer bi morali s tega sveta oditi. No, pisal sem vam pa, da se ne bi družili, zlasti ako je kdo, ki se pusti imenovati za brata in je kurbir, ali lakomnik, ali malikovalec, ali opravljevec ali pijanec, ali oderuh; s takim niti nimate jesti. Kajti kaj je meni mar za té, ki so zunaj, da bi jih sodil? Mar ne sodite teh, ki so notri? Ampak Bog bo té, ki so zunaj, sodil. Dajte sami tistega, ki je hudoben, ven izmed sebe!

VI.

Kako se sme kdo med vami, ko ima kako reč s kom drugim, pravdati pred krivičnimi in ne pred svetimi? Ali ne veste, da bodo sveti sodili ta svet? Ko naj bi bil ta svet torej sojen po vas, ali niste dovolj dobri, da sodite manjše stvari? Ali ne veste, da bomo sodili čez angele? Kolikor bolj torej telesno blago! Vi pa, kadar imate pravde za telesno blago, jemljete te, ki niso cenjeni v cerkvi, in jih postavljate za sodnike. V sramoto vam moram povedati, ali torej ni prav nobenega modrega med vami, niti enega, ki bi mogel razsoditi med bratom in bratom, temveč se brat pravda z bratom, in še pred neverniki? Vse to ni prav med vami, da se pravdate med seboj. Zakaj si ne pustite raje krivice storiti? Zakaj raje ne trpite škode, temveč delate krivico in povzročate škodo, in to bratom!

Ali ne veste, da krivični ne bodo podedovali Božjega kraljestva? Ne pustite se zapeljati: ne kurbirji, ne malikovalci, ne prešuštniki, ne mehkuzneži, ne sodomiti, ne tatje, ne lakomniki, ne pijanci, ne obrekovalci, ne oderuhi ne bodo podedovali Božjega kraljestva. In taki ste nekateri bili; ali umiti ste, posvečeni ste, storjeni ste za pravične po imenu Gospoda Jezusa Kristusa in po Duhu našega Boga.

Meni je vse dopuščeno, ali ni vse koristno. Vse mi je dopuščeno, ali nočem se podati pod oblast nobene stvari. Jedi so za trebuh in trebuh za jedi, a Bog bo onega in te razdejal. Telo pa ni za kurbarijo, temveč za Gospoda, in Gospod za telo. Bog je pa Gospoda obudil in bo tudi nas obudil s svojo močjo. Ali ne veste, da so vaša telesa Kristusovi udi? Naj torej Kristusove ude vzamem in jih storim za ude kurbarije? Ne tako! Ali ne veste, da kdor se drži kurbe, ta je z njo eno telo? Zakaj ona bosta (pravi on) dva v enem mesu. Kdor pa se drži Gospoda, ta je z njim en duh.

Bežite pred kurbarijo! Slednji greh, ki ga stori človek, je zunaj njegovega telesa; kdor pa se kurba, greši na lastnem telesu. Ali ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je notri v vas, ki ga imate od Boga, in niste sami svoji? Zakaj drago ste odkupljeni. Zato slavite Boga na svojem telesu in v svojem duhu tisti, ki ste Božji!

VII.

O tem pa, kar ste mi pisali, vam odgovorim: Za človeka je dobro, da se žene ne dotakne. A zavoljo kurbarije naj ima vsak svojo ženo in vsaka naj ima svojega moža. Mož naj izpolnjuje ženi dobrovoljnost, ravno tako žena možu. Žena nima oblasti nad lastnim telesom, temveč mož; ravno tako mož nima oblasti nad lastnim telesom, temveč žena. Ne odtegujta se drug drugemu, samo če sta oba take volje, da bi imela čas za molitev in post, in da znova prideta skupaj, da vaju Satan ne bi izkušal, ker se ne bi mogla vzdržati.

To pa govorim iz dopuščenja in ne iz zapovedi. Jaz bi pa raje hotel, da bi bili vsi ljudje, kakor sem jaz. A vsak ima svoj dar od Boga, eden tako, drugi tako. Povem pa tem, ki niso v zakonu, in vdovam, da je zanje dobro, če ostanejo kakor jaz. Ako se pa ne morejo vzdržati, naj stopijo v zakon; zakaj bolje je stopiti v zakon kakor goreti.

Tem pa, ki so v zakonu, zapovedujem, ne jaz, temveč Gospod, naj se žena ne loči od moža; ako pa se loči, da ostane brez moža ali da se z možem pomiri, in da mož ne odpušča žene od sebe.

Drugim pravim jaz, ne Gospod: Ako ima kak brat neverno ženo in ta privoljuje prebivati pri njem, naj se ne loči od nje. In ako ima kaka žena nevernega moža in on privoljuje bivati pri njej, naj se ne loči od njega. Zakaj neverni mož je posvečen po ženi in neverna žena je posvečena po možu; sicer bi bili vaši otroci nečisti, tako pa so sveti. Ako se pa neverni loči, naj se loči; v takem primeru brat ali sestra nista suženjsko vezana. Bog pa nas je poklical v miru. Kaj

veš, žena, ali boš zveličala moža? Ali kaj veš, mož, ali boš ženo zveličal? Vendar kakor je Bog vsakemu podelil.

Vsakdo, kakor ga je Gospod poklical, tako naj ravna, in tako velevam po vseh skupnostih. Je bil kdo poklican kot obrezan, ta naj se ne dela neobrezanega. Je bil kdo poklican neobrezan, naj se ne pusti obrezati. Obreza ni nič in neobreza ni nič, temveč izpolnjevati Božje zapovedi. Vsakteri naj ostane v tem poklicu, v katerega je bil poklican. Si poklican kot hlapec, ne skrbi; ako pa moreš postati svoboden, uporabi raje svobodo! Kajti kdor je kot hlapec poklican v Gospodu, ta je svoboden v Gospodu. Ravno tako, kdor je poklican kot svoboden, je Kristusov hlapec. Drago ste odkupljeni; ne postanite hlapci ljudem. Vsakteri, ljubi bratje, v čemer je bil poklican, v tem naj ostane pri Bogu!

O devicah pa nimam nobene zapovedi od Gospoda, temveč povem, kar menim, kakor sem dobil milost od Gospoda, da bi bil zvest. Menim tedaj, da je to dobro zavoljo sedanje nuje, da je človeku dobro biti tako, kakor je. Si zavezan kaki ženi, tako ne išči razveze; si pa žene prost, ne išči nobene žene! Ako pa ženo vzameš, ne grešiš. In ako se devica omoži, tudi ne greši. A taki bodo imeli telesne nadloge. Jaz pa bi vas rad obvaroval.

To pa pravim, ljubi bratje: čas je kratek. Zato naj bodo tisti, ki žene imajo, kakor bi jih ne imeli; in kateri jokajo, kakor bi ne jokali; in kateri se veselé, kakor bi se ne veselili; in kateri kupujejo, kakor da bi ne posedovali; in kateri uživajo ta svet, da bi ga ne uživali krivo; zakaj podoba tega sveta preide.

Jaz bi pa hotel, da bi bili brez skrbi. Kdor je brez žene, ta skrbi za to, kar je Gospodovo, kako bi bil všeč Gospodu. Kdor se pa oženi, ta skrbi za to, kar je od tega sveta, kako bi bil všeč ženi. Med ženo in devico je razloček: katera se ne omoži, ta skrbi za to, kar je Gospodovo, da je sveta na telesu in v duhu. Katera se pa omoži, ta skrbi za to, kar je od tega sveta, kako bi bila všeč možu. To pa govorim zavoljo vaše koristi, nikakor ne, da bi vam hotel vreči vrv za vrat, temveč zato, ker je lepo in da bi mogli vedno služiti Gospodu brez ovire.

Ako pa se komu zdi, da se ne bi spodobilo z njegovo devico, ker bi že bila dovolj stara, in ne more biti drugače, tako naj stori, kar hoče, ta ne greši; naj se poroči! Kdor se pa trdno nameri, dokler ni prisiljen in ima svobodno voljo in se tako odloči v svojem srcu, da hoče svojo devico tako pustiti, ta dobro stori. Takó, kdor jo omoži, stori dobro, a kdor je ne omoži, ta stori bolje. Žena je vezana na Postavo, kakor dolgo je njen mož živ; ko pa njen mož zaspi, je prosta, da se moži, s komer hoče, da le stori to v Gospodu. Bolje pa je za njo, ako tako ostane, kakor jaz menim; zdi se mi pa, da imam tudi jaz Božjega Duha.

VIII.

Glede malikovalskih daritev pa vemo, zakaj vsi imamo to vednost. Vednost napihuje, ampak ljubezen poboljšuje. Ako se pa komu zdi, da kaj ve, ta še ne ve, kako bi moral vedeti. Ako pa kdo Boga ljubi, ta je od njega spoznan.

Tako že vemo glede uživanja malikovalskih daritev, da malik ni na svetu nič in da ni drugega Boga kakor en sam. In najsi so, kateri se imenujejo bogovi, bodisi na nebu ali na zemlji (kakor je veliko bogov in veliko gospodov), pa imamo mi le enega Boga, Očeta, od katerega so vse reči in mi v njem; in enega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem so vse reči in smo po njem mi.

Nima pa vsakdo te vednosti; zakaj nekateri si še vzbujajo vest nad maliki in jedo malikovalske daritve, s tem pa se njihova vest, ker je slabotna, omadežuje. Jed pa nas ne dela prijetnih pred Bogom; ako jemo, ne bomo nič boljši, ako ne jemo, ne bomo manjši.

Glejte pa, da ta vaša svobodnost ne postane v spotiko slabotnim. Zakaj ako bi tebe (ki imaš to spoznanje) kdo videl sedečega pri mizi v hiši malikov, ali ne bo njegova vest, ker je slaboten, imela razlog, da jé malikovalske daritve? In bo tako po tvoji vednosti ta slabotni brat pogubljen, zavoljo katerega pa je umrl Kristus. Ko pa tako grešite zoper brate in ranite njihovo slabotno vest, grešite zoper Kristusa. Zato ako jed pohujšuje mojega brata, bi ne hotel nikdar več jesti mesa, da ne bi pohujšal svojega brata.

IX.

Ali nisem apostol? Ali nisem svoboden? Ali nisem videl našega Gospoda Jezusa Kristusa? Ali niste vi moje delo v Gospodu? Ako drugim nisem apostol, sem tako vsaj vaš apostol; zakaj pečat mojega apostolstva ste vi, v Gospodu. Tem, ki me vprašajo, odgovorim takole: Ali nimamo oblasti jesti in piti? Ali nimamo oblasti voditi s seboj sestro kot ženo kakor drugi apostoli in Gospodovi bratje in Kefa? Ali le midva, jaz in Barnaba, nimava oblasti to storiti? Kdo se vojskuje na svoje stroške? Kdo zasadi vinograd in ne jé od njegovega sadu? Ali kdo pase čredo in ne jé mleka od črede?

Ali govorim to po človeški šegi? Ali ne govori tega tudi Postava? Zakaj v Mojzesovi Postavi je pisano: Ne zaveži gobca volu, ki vrši žito! Ali skrbi Bog za vole? Ali ne pravi tega zavoljo nas? Zakaj to je pisano zavoljo nas. Zakaj kdor orje, mora z upanjem orati, in kdor mlati, mora z upanjem mlatiti, da bo deležen svojega upanja. Ko vam to duhovno sejemo, ali je to velika reč, ako

bomo želi vaše telesno? Če so drugi postali deležni te oblasti nad vami, zakaj ne toliko bolj mi?

A nismo uživali te moči, temveč vse trpimo, da ne oviramo Kristusovega evangelija. Ali ne veste, da ti, ki opravljajo daritve, jedo od daritve, in ti, ki skrbijo za oltar, uživajo od oltarja? Tako je tudi Gospod zapovedal, da naj ti, ki oznanjujejo evangelij, živé od evangelija. Jaz pa nisem užival ničesar od tega. Tudi ne pišem o tem zato, da bi moralo tako veljati zame. Raje bi hotel, da umrem, kakor da bi mi kdo uničil mojo hvalo. Zakaj da pridigujem evangelij, se mi ni treba hvaliti, zakaj to moram storiti; in gorje mi, ako evangelija ne bom pridigoval! Ako to rad storim, bom poplačan; ako pa nerad storim, mi je vendar zaupana ta služba. Kaj je torej moje plačilo? To, da pridigujem Kristusov evangelij, in to storim zastonj, da ne zlorabim svoje svobode v evangeliju.

Zakaj najsi sem svoboden od vseh, tako sem se sam vsem storil za hlapca, da bi jih veliko pridobil. Judom sem postal kakor Jud, da bi Jude pridobil; tem, ki so pod Postavo, sem postal kakor pod Postavo, da bi pridobil te, ki so pod Postavo. Tem, ki so brez Postave, sem postal kakor brez Postave (saj nisem brez Postave pred Bogom, temveč sem v Kristusovi Postavi), da bi pridobil vse te, ki so brez Postave. Slabotnim sem postal kakor slab, da bi pridobil slabotne. Vsem sem postal vse, da bi povsod vsaj nekatere zveličal. To pa delam zavoljo evangelija, da bi ga postal deležen sam.

Ali ne veste, da ti, ki tekajo na tekališču, vsi tečejo, a le eden prejme dobiček? Tecite tedaj tako, da ga dosežete! Slednji pa, ki se bojuje, ta se omejuje v vsem; oni tako (storé), da dobijo minljivo krono, mi pa táko, ki ne mine. Jaz pa tečem tako, nikar negotovo; tako se bojujem, ne kakor bi mahal po zraku, temveč krotim svoje telo in ga priganjam v to službo, da jaz, če to pridigujem, ne bi bil sam zavržen.

X.

Jaz vam pa, ljubi bratje, nočem prikriti, da so bili vsi naši očetje pod oblakom in da so vsi šli skozi morje in so bili vsi krščeni pod Mojzesom v oblaku in morju in so vsi jedli isto duhovno jed in so vsi pili isto duhovno pijačo. Oni pa so pili iz duhovne skale, ki je hodila za njimi. Ta skala pa je bila Kristus. A veliko med njimi jih Bogu ni bilo všeč. Zakaj bili so pobiti v puščavi.

To pa se je zgodilo nam v svarilen zgled, da bi ne želeli hudih reči, kakor so jih oni želeli. Ne bodite tudi malikovalci, kakor so bili nekateri med njimi, kakor je pisano: To ljudstvo je sedalo k jedi in pitju in vstajalo k igranju. Tudi

se ne kurbajmo, kakor so se nekateri med njimi kurbali, in jih je na en dan padlo triindvajset tisoč. Tudi ne skušajmo Kristusa, kakor so nekateri med njimi njega skušali in so bili pokončani od kač. Tudi ne mrmrajte, kakor so nekateri med njimi mrmrali in so bili pomorjeni od pogubnika.

To pa se jim je zgodilo kot zgled, nam pa je zapisano v opomin, nad katere je prišel konec sveta. Zato, komur se zdi, da stoji, ta naj gleda, da ne pade. Vas tudi še ni popadla nobena druga skušnjava kakor le človeška. A Bog je zvest in vas ne pusti skušati nad to, kar zmorete, temveč stori, da ima skušnjava tudi svoj konec, da jo morete prenesti. Zatorej, ljubljeni moji, bežite pred malikovanjem!

Govorim kakor z razumnimi; razsodite vi, kar pravim. Ta blagoslovljeni kelihi, ki ga blagoslovljamo, ali ni to skupno podeljevanje Kristusove krvi? Kruh, ki ga lomimo, ali ni to skupno podeljevanje Kristusovega telesa? Zakaj le en kruh je, tako nas je veliko eno telo, zato, ker smo vsi deležni enega kruha. Glejte Izraela po mesu: tisti, ki jedo žrtve, ali niso deležni oltarja?

Kaj hočem tedaj reči? Naj rečem, da je malik kaj? Ali da je to kaj, kar se daruje malikom? Jaz pa pravim, kar pogani darujejo, darujejo hudičem in nikar Bogu. Nočem pa, da bi se delali deležne hudičev. Ne morete hkrati piti Gospodovega keliha in keliha hudičev. Ne morete biti hkrati deležni Gospodove mize in mize hudičev. Ali hočemo dražiti Gospoda? Smo mi močnejši, kakor je on?

Meni so res vse reči dopuščene, a ni vse koristno. Vse reči so mi dopuščene, a niso vse za popoljšanje. Nihče naj ne išče svojega, temveč vsak, kar je *dobro* za drugega.

Vse, kar se prodaja v mesnicah, to jejte in nič ne vprašujte, da prizanašate vesti. Zemlja je Gospodova, in kar je v njej. Ako pa vas povabi kdo od nevernih in hočete tja iti, jejte vse, kar postavijo pred vas, in ne vprašujte, da bi prizanašali vesti. Ako pa bi vam kdo rekel: To je darovano malikom, ne jejte, zavoljo tistega, ki je to povedal, da prizanesete vesti (zemlja je Gospodova, in kar je v njej). Tega pa ne pravim zavoljo tvoje vesti, temveč tega drugega. Zakaj čemu naj bi svojo svobodo pustil soditi od drugega vesti? Zakaj ako jaz uživam z zahvalo, zavoljo česa naj bi bil preklet za to, za kar se zahvaljujem?

Zato ako jeste ali pijete ali kar koli delate, tako vse storite Bogu v slavo! Ne bodite v pohujšanje ne Judom ne Grkom ne Božji skupnosti! Ravno kakor tudi jaz delam v vseh rečeh vsem pogodu, in ne iščem, kar je meni, temveč kar je njim mnogim v korist, da bi bili zveličani. Hodite za mano, ravno kakor jaz za Kristusom!

XI.

Hvalim vas, ljubi bratje, da se me v vseh rečeh spominjate in se držite zapovedi, ravno kakor sem vam jih izročil. Hočem pa, da veste, da je Kristus glava vsakemu možu; mož pa je glava ženi, Bog pa je Kristusova glava. Slednji mož, ki moli ali prerokuje in ima kaj na glavi, ta sramoti svojo glavo. Žena pa, ki moli ali prerokuje gologlava, ta sramoti svojo glavo. Zakaj to je ravno toliko, kakor bi bila obrita. Ako se ona noče pokriti, naj si lase ostriže. Če je pa grdo, da bi imela ostrižene lase ali da bi bila obrita, zato naj se pokriva.

Ampak možu ni treba pokrivati glave, ker je podoba in slava Boga; žena pa je slava moža. Zakaj mož ni od žene, temveč žena je od moža. In mož ni ustvarjen zavoljo žene, temveč žena zavoljo moža. Zato mora imeti žena oblast na glavi zavoljo angelov. Sicer pa ni ne mož brez žene ne žena brez moža v Gospodu. Zakaj kakor žena od moža, tako pride tudi mož po ženi, vse pa od Boga.

Sodite sami pri sebi, ali je lepo, da žena gologlava moli pred Bogom. Ali vas ne uči narava, da je možu v sramoto, kadar si goji dolge lase? In ženi je v čast, kadar si goji dolge lase? Zakaj lasje so ji dani za pokrivanje. Če je pa kdo med vami, ki se rad prepira, ta mora vedeti, da mi te navade nimamo, tudi Božje skupnosti ne.

Moram pa to naročiti; ne morem tega hvaliti, da se ne shajate na boljše, temveč na hujše. Najprej, kadar se shajate v cerkvi, slišim, da je med vami razdeljenost, in delno to verjamem. Zakaj med vami morajo biti krivoverci, da bodo ti, ki so pravi, očitni. Ko se torej shajate, tako se tu ne drži Kristusova večerja. Zakaj ko bi se naj obhajala Kristusova večerja, vsak vzame najprej zase in je tako eden lačen, drugi pa vinjen. Ali nimate hiš, da v njih jeste in pijete? Ali pa zaničujete Božjo skupnost in sramotite tiste, ki nič nimajo? Kaj naj vam rečem? Vas bom hvalil? V tem vas ne hvalim.

Jaz sem od Gospoda prejel, kar sem vam dal. Zakaj Gospod Jezus je v tej noči, ko je bil izdan, vzel kruh, se zahvalil in ga razlomil in je rekel: Vzemite, jejte, to je moje telo, ki bo za vas razlomljeno; to storite v moj spomin. Ravno tako tudi kelih, po večerji, in je rekel: Ta kelih je nov testament v moji krvi; to storite, kakor čestokrat pijete, v moj spomin.

Zakaj kakor čestokrat jeste od tega kruha in pijete od tega keliha, oznanjujte smrt Gospodovo, dokler ne pride! Kdor pa nevredno jé od tega kruha ali pije od Gospodovega keliha, bo dolžnik na Gospodovem telesu in krvi. Naj pa človek preizkusi sam sebe in tako naj jé od kruha in pije od keliha. Zakaj kdor nevredno jé in pije, ta jé in pije sam sebi sodbo, ker ne razločuje Gospodovega telesa.

Zato je tudi med vami toliko slabih in bolnih in dober del jih spi. Zakaj ko bi mi sami sebe sodili, ne bi bili obsojeni. Kadar pa bomo sojeni, tako bomo od Gospoda kaznovani, da ne bi bili s svetom pogubljeni. Zato, moji ljubi bratje, kadar se shajate k jedi, čakajte drug na drugega! Če je pa kdo lačen, ta naj jé doma, da bi se ne shajali k sodbi. Drugo pa bom uredil, kadar pridem.

XII.

Glede duhovnih darov pa, ljubi bratje, vam nočem nič pridržati. Veste, da ste bili pogani in ste hodili k nemim malikom, kakor ste bili vodeni. Zato vam dam na znanje, da nihče ne preklinja Jezusa, kdor govori po Božjem Duhu; in nihče ne more reči: Jezus je Gospod, kakor le po Svetem Duhu.

Darovi so mnogoteri, a le eden je Duh; in mnogotere so službe, a le en Gospod je; in mnogotere so moči, a le en Bog je, ki v vseh vse reči dela. V slednjem se izkazujejo darovi Duha za to, kar je koristno. Temu se po Duhu daje govor modrosti, drugemu govor spoznavanja, po istem Duhu, drugemu vera v istem Duhu, drugemu dar ozdravljanja v istem Duhu, drugemu delati čudeže, drugemu prerokovati, drugemu razločevati duhove, drugemu mnogoteri jeziki, drugemu razlaganje jezikov. To pa vse dela ta eden in isti Duh, in ta deli vsakomur lastno, kakor sam hoče.

Zakaj ravno kakor je telo eno in ima mnogo udov, vsi pa so udje enega telesa, čeprav jih je veliko, tako so vendar eno telo; tako tudi Kristus. Zakaj vsi smo v enem Duhu krščeni v eno telo, pa naj smo Judje ali Grki, hlapci ali svobodni, in smo vsi napojeni v enem Duhu. Zakaj tudi telo ni en (sam) ud, temveč mnogoteri. Kadar bi pa noga rekla: Nisem roka, zato nisem ud tega telesa, ali zato ni ud tega telesa? In ko bi uho reklo: Nisem oko, zato nisem ud tega telesa, ali zato ni ud tega telesa? Ko bi vse telo bilo oko, kje bi bil sluh? Ko bi vse bilo sluh, kje bi bil voh?

No, Bog pa je postavil ude po telesu, vsakega posebej, kakor je hotel. Ko bi pa vsi udje bili en ud, kje bi bilo telo? Tako je pa udov veliko, ampak telo je eno. Oko ne more reči roki: Ne potrebujem te, in zopet glava nogam: Ne potrebujem vas, temveč veliko bolj, tisti udje telesa, ki se nam zde najšibkejši, ti so najbolj potrebni; in kateri se nam zde manj poštenji, tem nalagamo največ poštenja, in tisti, ki se nam zde nespodobni, tiste najbolj snažimo. Zakaj tisti, ki so nam spodobni, tega ne potrebujejo. Ali Bog je sestavil telo takó in dal pomankljivemu udu največjo čast, da bi ne bilo razdeljenosti v telesu, temveč da

bi udje enako skrbeli drug za drugega. In kadar en ud trpi, tako trpé vsi udje; in kadar je en ud v slavi, tako se veselé z njim vsi udje.

Vi ste pa Kristusovo telo in udje, vsakdo po svojem delu. In Bog je v skupnosti postavil najprej apostole, potem preroke, tretjič učitelje, potem te, ki delajo čudeže, potem darove ozdravljanja, pomočnike, oblastnike, mnogotere jezike. So vsi ti apostoli? So vsi ti preroki? So vsi ti učitelji? So vsi ti, ki delajo čudeže? Imajo vsi ti darove ozdravljati? Ali vsi ti govorijo z mnogimi jeziki? Ali vsi ti znajo razlagati? Mislite pa na najboljše darove! In hočem vam pokazati še boljšo pot.

XIII.

Da bi govoril s človeškimi in z angelskimi jeziki, in bi ne imel ljubezni, bi tako bil bučč bron in zvenč zvonec. In da bi umel prerokovati in bi vedel vse skrivnosti in bi vse vedel in bi imel vso vero, tako da bi gore prestavljal, in bi ljubezni ne imel, bi ne bil nič. In da bi vse svoje blago razdelil ubogim in bi pustil svoje telo žgati, in bi ljubezni ne imel, mi tako ne bi koristilo nič.

Ljubezen je potrpežljiva in prijazna; ljubezen ni nevoščljiva, ljubezen ni prešerna, se ne napihuje; ne postavlja se nespodobno, ne išče svoje koristi, se ne pusti razdražiti, ne misli nič hudega; ne veseli se krivice, veseli se pa, ko se prav ravna; vse prizanaša, vse veruje, vse upa, vse trpi. Ljubezen nikoli ne mine; ko prerokovanje vendar premine in jeziki bodo ponehali in spoznanje bo prešlo.

Zakaj naše spoznanje je le delno in naše prerokovanje je le delno. Kadar pa pride, kar je popolno, bo to, kar je le delno, ponehalo. Dokler sem bil dete, sem govoril kakor dete, sem bil moder kakor dete, sem mislil kakor dete. Od kar sem pa postal mož, sem opustil otročje reči. Zakaj mi sedaj gledamo skozi zrcalo, v skrivnostni besedi, tedaj pa (bomo videli) iz obličja v obličje; sedaj spoznavam le del, tedaj pa bom spoznal, ravno kakor sem sam spoznan. No, pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, te tri; a ljubezen je med njimi največja.

XIV.

Stremite za ljubeznijo, prizadevajte si za duhovne darove, najbolj pa, da bi Smogli prerokovati! Zakaj kdor govori z jezikom, ta ne govori ljudem, temveč Bogu; zakaj njega nihče ne posluša, in v duhu govori te skrivnosti. Kdor pa prerokuje, ta govori ljudem v poboljšanje in opominjanje in v tolažbo. Kdor govori z jezikom, ta samega sebe poboljšuje; kdor pa prerokuje, ta poboljšuje

skupnost. Hotel bi, da bi vsi znali govoriti z jeziki, a veliko bolj, da bi prerokovali. Zakaj tisti, ki prerokuje, je večji kakor kdor govori z jeziki, razen če to tudi razloži, da se skupnost iz tega poboljša. Zdaj pa, ljubi bratje, če bi prišel k vam in bi govoril z jeziki, kaj bi vam koristil, ko ne bi govoril vam, bodisi v razodetju ali v spoznanju ali v prerokovanju ali v nauku?

Saj je tudi v teh rečeh tako, da sicer imajo glas, a niso žive, bodisi piščal ali harfa; če ne dajo od sebe razločnega glasu, kako je mogoče vedeti, kaj se je piskalo ali igralo na harfi? In ako trobenta ne dá nobenega pravega glasu, kdo se bo pripravil na boj? Tako tudi vi, kadar z jeziki govorite, ako ne govorite nobene razumljive besede, kako se more vedeti, kaj je govorjeno? Zakaj govorili boste v zrak.

Mnogotero raznovrstnih glasov je sicer na svetu in nobeden ni nerazumljiv. Če bi torej ne razumel pomena glasu, potem bi bil sam nerazumljiv temu, ki govori, in ta, ki govori, bi bil nerazumljiv meni. Tako tudi vi, ker hrepenite po duhovnih darovih: iščite, da poboljšate skupnost, da boste imeli vsega v obilju!

Zato kdor govori z jeziki, ta naj tako moli, da tudi razloži. Kadar pač molim z jezikom, tako moj duh moli, a moja misel nikomur ne prinese sadu. Kaj naj torej bo? Takole: molil bom v Duhu in molil bom tudi z mislijo. V duhu bom prepeval psalme, in tudi psalme bom pel z mislijo.

Kadar pa blagoslavljaš v duhu, kako bi ta, ki stoji na mestu nepoučenega, rekel amen na tvojo zahvalo, ko ne ve, kaj praviš? Zakaj ti se prav dobro zahvaljuješ, drugi pa se od tega ne poboljša. Zahvaljujem svojega Boga, da govorim z jeziki bolj kakor vi vsi; v skupnosti pa rečem raje pet besed s svojo mislijo, da tudi druge poučim, kakor sicer deset tisoč besed z jeziki.

Ljubi bratje, ne bodite otroci v razumnosti, temveč bodite otroci v hudobiji, v razumnosti pa bodite popolni! V Postavi je pisano: Z drugimi jeziki in z drugimi ustnicami hočem govoriti temu ljudstvu, in tudi tako me ne bodo poslušali, pravi Gospod. Zato so jeziki v znamenje, a ne tem, ki verujejo, temveč nevernim; preroštvo pa ne nevernim, temveč vernim.

Ko bi se vsa skupnost sešla na enem mestu in bi vsi govorili z jeziki in bi prišel tja kak nepoučeni ali neverni, ali ne bi rekla, vi greste od uma? Ko pa bi vsi prerokovali in bi prišel kak neverni ali nepoučeni, bi ta od vseh bil tako prepričan, da bi moral pred vsemi spoznati, in bi se tako razodele skrivnosti njegovega srca, in tako bi padel na obraz in molil Boga in spoznal, da je Bog zares notri v vas.

Kako torej, ljubi bratje? Kadar pridete skupaj, ima vsakdo od vas psalme, kdo ima nauk, kdo jezik, kdo razodetje, kdo razlaganje. Vse to naj bo v poboljš-

šanje. Ako kdo govori z jezikom, ali dva ali največ trije, drug za drugim, naj eden razlaga. Ako pa ta ni razlagalec, naj molči v skupnosti in govori sam sebi in Bogu.

Preroke pa pustite govoriti, dva ali tri, in drugi naj razsojajo. Ako pa se komu drugemu, ki sedi, dogodi razodetje, tako naj prvi molči. Vsi morete dobro prerokovati, drug za drugim, da se vsi učé in so opomnjeni. In duhovi prerokov so podvrženi prerokom. Zakaj Bog ni Bog zmešnjave, temveč miru, kakor po vseh zborih svetih.

Žene naj med skupščino molče. Zakaj ni jim dopuščeno, da bi pridigovale, temveč naj bodo podložne, kakor pravi tudi Postava. Ako se pa hočejo česa naučiti, tako naj doma vprašajo svoje može. Ženam se ne spodobi govoriti v skupščini. Ali pa je od vas izšla Božja beseda? Ali je prišla k vam samim? Ako se kdo zdi, da je prerok ali duhoven, naj spozna, kar vam pišem; zakaj to so Božje zapovedi. Ako pa je kdo neveden, naj bo neveden. Zato, ljubi bratje, prizadevajte si za prerokovanje in ne branite govoriti z jeziki! Pustite, da se vse ravna pošteno in po redu.

XV.

Spominjam vas, ljubi bratje, na evangelij, ki sem vam ga oznanil, ki ste ga tudi sprejeli, v katerem tudi stojite; po katerem boste tudi zveličani, v kakršni obliki sem vam ga oznanil, ako ste ga ohranili, samo da niste zastonj verovali.

Zakaj najprej sem vam dal to, kar sem tudi sam prejel, da je Kristus umrl za naše grehe, po pismih; in da je bil pokopan in da je tretji dan vstal, po pismih; in da ga je Kefa videl, potem teh dvanajstero. Potem ga je videlo več ko petsto bratov naenkrat, katerih je še dosti živih, nekateri pa so zaspali. Potem ga je videl Jakob, potem vsi apostoli.

Poslednjemu za vsemi se je prikazal tudi meni, kakor negodno rojenemu. Zakaj jaz sem najmanjši med apostoli, kakor ta, ki nisem vreden, da bi se apostol imenoval, zato ker sem preganjal Božjo skupnost. A po Božji milosti sem to, kar sem, in njegova milost na meni ni bila zastonj, temveč sem veliko več delal kakor oni vsi. Pa nikar jaz, ampak Božja milost, ki je z menoj. Bodisi tedaj jaz ali oni, tako pridigujemo, in tako ste začeli verovati.

Kadar pa bo Kristus oznanjan, da je vstal od smrti, kako tedaj nekateri med vami pravijo, da ni vstajenja mrtvih? Ako pa ni vstajenja mrtvih, tako tudi Kristus ni vstal. Ako pa Kristus ni vstal, tako je naša pridiga zastonj, tako je vaša vera zastonj. Mi bi tudi bili razkriti kot lažnive Božje priče, da bi pričevali

zoper Boga, da bi bil obudil Kristusa, ki ga pa ne bi obudil, ko bi mrtvi ne vstali. Zakaj ako mrtvi ne vstajajo, tako tudi Kristus ni vstal. Ako pa Kristus ni vstal, je vaša vera ničeva, tako ste še v svojih grehih; tako so tudi ti, ki so v Kristusu zaspali, pogubljeni. Ako mi le v tem življenju upamo v Kristusa, smo najbolj revni med vsemi ljudmi.

Kristus pa je vstal od smrti in je postal prvina med tistimi, ki spe; ker je torej po enem človeku prišla smrt in po enem človeku pride vstajenje mrtvih. Zakaj kakor v Adamu vsi umrejo, tako bodo v Kristusu vsi oživali. Vsakteri pa v svojem redu: prvi Kristus; potem kateri pripadajo Kristusu, kadar pride; potem bo konec, ko bo izročil kraljestvo Bogu in Očetu, ko bo položil vsako poglavarstvo in gospostvo in oblast. On pa mora gospodovati, dokler ne položi vseh svojih sovražnikov pod svoje noge.

Ta poslednji sovražnik, ki bo položen, je smrt. Zakaj on je njemu vse podvrgel pod njegove noge. Ko pa pravi, da je vse podvrženo, je očitno, da je ta izvzet, ki je njemu vse podvrgel. Kadar pa bo njemu vse podvrženo, tedaj bo tudi Sin podvržen temu, ki je njemu vse podvrgel, da bo Bog vse v vseh rečeh.

Kaj sicer delajo ti, ki se pusté krstiti nad mrtve, če ti mrtvi sploh ne vstanejo? Zakaj se pusté krstiti nad mrtve?

In zakaj stojimo vsako uro v nevarnosti? Pri naši hvali, ki jo imam v Kristusu Jezusu, jaz vsak dan umiram. Sem se mar po človeški šegi bojeval z divjimi zvermi v Efezu? Kaj mi to pomaga, ako mrtvi ne vstajajo? Jejmo in pijmo, zakaj jutri umremo! Ne pustite se zapeljati, nespodobno govorjenje kazi dobre navade. Prebudite se že prav in ne grešite, zakaj nekateri nič ne vedo o Bogu. To vam govorim v sramoto.

Bi pa mogel kdo reči: Kako bodo mrtvi vstajali? In s kakšnimi telesi pridejo? Norec; kar ti seješ, ne bo živo, razen če poprej umre. In to, kar seješ, ni telo, ki ima biti, temveč golo zrno, bodisi pšenično ali kako drugo. Ampak Bog mu dá telo, kakor on hoče, in vsakemu od tega semena njegovo lastno telo.

Ni vse meso enako meso, temveč drugo je človekovo meso, drugo je meso živine, drugo ribje in drugo ptičje. In so tudi nebeška telesa in zemeljska telesa. A drugo slavo imajo nebeška in drugo zemeljska. Druga je svetloba sonca in drugo svetlobo ima luna, drugo svetlobo imajo zvezde, zakaj zvezda je v svetlobi nad drugo. Tako tudi vstajenje mrtvih. Seje se trohljivo, vstalo bo netrohljivo; seje se v nečasti, in bo vstalo v slavi; seje se v šibkosti, in bo vstalo v moči. Seje se naravno telo in vstalo bo duhovno telo.

Ako je tu naravno telo, je tu tudi duhovno telo. Kakor je pisano: Prvi človek Adam je bil narejen v to naravno življenje, in poslednji Adam v duhovno živ-

ljenje. Duhovno telo pa ni prvo, temveč naravno, potem duhovno. Prvi človek je iz zemlje, zemeljski, ta drugi človek je Gospod z neba. Kakršen je zemeljski, taki so zemeljski; in kakršen je nebeški, taki so nebeški. In kakor smo nosili podobo zemeljskega, tako bomo nosili tudi podobo nebeškega.

O tem pa pravim, ljubi bratje, da meso in kri ne moreta podedovati Božjega kraljestva, in to, kar je trohljivo, ne bo dedovalo netrohljivega. Glejte, povem vam neko skrivnost: ne bomo vsi zaspali, vsi pa bomo spremenjeni; v hipu, kakor bi trenil z očmi, ob poslednji trobenti. Zakaj trobenta bo trobentala in mrtvi bodo vstali netrohljivi in mi bomo spremenjeni. Zakaj to trohljivo mora obleči netrohljivo in to smrtno mora obleči to, kar ne umre.

Kadar pa to trohljivo obleče netrohljivo in to smrtno obleče to, kar ne umre, tako bo tistikrat izpolnjena beseda, kjer je pisano: Smrt je požrta v zmagi. Smrt, kje je tvoje želo? Pekel, kje je tvoja zmaga? Želo smrti pa je greh, moč greha pa je Postava. A Bog bodi zahvaljen, ki nam je dal to zmago po našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Zato, moji ljubi bratje, bodite trdni, nepremakljivi in prihajajte vse obilnejši v Gospodovem delu, potem ko veste, da vaše delo ni zastoj v Gospodu.

XVI.

Glede nabirke pa, za svete, kakor sem uredil za vse skupnosti v Galatiji, tudi vi tako storite! Ob vsaki soboti naj slednji med vami položi na stran in spravlja na kup, kar premore, da kadar pridem, ne bom moral šele zbirati. Kadar pa pridem, bom té, ki jih po pismih spoznate za dobre, poslal, da odnesejo vaš dar v Jeruzalem. Ako bi pa bilo vredno, da tudi jaz grem tja, naj torej pojdejo z menoj. Prišel pa bom k vam, ko grem skozi Makedonijo; morebiti pa bom ostal pri vas ali tudi prezimil, da me pospremite, kamorkoli pojdem.

Nočem vas videti sedaj, ko pridem mimo; zakaj upanje imam, da ostanem nekoliko časa pri vas, ako bo Gospod dopustil. Ostal bom pa v Efezu do bin-košti. Zakaj velika vrata so mi odprta, ki bodo prinesla veliko sadu, in tam je mnogo nasprotnikov.

Ako pride Timotej, glejte, da bo brez strahu pri vas; zakaj on tudi opravlja Gospodovo delo kakor jaz. Tako naj ga nihče ne zaničuje, temveč pospremite ga v miru, da pride k meni, zakaj z brati čakam nanj.

Glede brata Apola pa (morate vedeti), sem ga veliko opominjal, da bi šel k vam z brati; a njegova volja ni bila, da bi sedaj prišel. Prišel pa bo, ko bo zanj primerno.

Čujte, stojte v veri, ravnajte moško in bodite močni! Vse svoje stvari storite v ljubezni!

Opominjam pa vas, ljubi bratje; poznate Štefanovo hišo, da so prvina v Ahaji in da so se sami podali v službo svetim; da bodite tudi vi takim podvrženi in vsem, ki njim pomagajo in delajo. Veselim se Štefanovega prihoda in Fortunatovega in Ahajikovega. Zakaj kar mi je na vas manjkalo, so mi oni dopolnili; poživali so mojega in vašega duha. Spoznajte, da so oni taki!

Cerkve v Aziji vas pozdravljajo. Akvila in Priskila s skupnostjo, ki je v njenem domu, vas pozdravljata v Gospodu. Vsi bratje vas pozdravljajo. Pozdravite drug drugega s svetim poljubom! Pozdravljam vas, Pavel, s svojo roko. Ako kdo ne ljubi Gospoda Jezusa Kristusa, bodi pod anatemo! Maharam Mota. Milost Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami! Moja ljubezen bodi z vami vsemi v Kristusu Jezusu, amen.

*Prvi list Korinčanom, poslan iz Filipov po Štefanu
in Fortunatu in Ahajiku in Timoteju.*

SVETEGA PAVLA

DRUGI LIST KORINČANOM

I.

Pavel, apostol Jezusov Kristusov, po Božji volji, in Timotej, naš brat, Božji skupnosti v Korintu, z vsemi svetimi po vsej Ahaji: Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.

Hvaljen bodi Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče usmiljenja in Bog vsake tolažbe, ki nas tolaži v vseh naših nadlogah, da moremo tudi mi potolažiti té, ki so v kakršnikoli nadlogi, s to tolažbo, s katero nas same tolaži Bog. Zakaj ravno kakor imamo veliko Kristusovega trpljenja, tako bomo obilno potolaženi po Kristusu.

Če pa imamo nadlogo ali tolažbo, tako se vam godi v dobro. Ako je nadloga, se vam godi v tolažbo in odrešenje (ki se izkazuje, ako voljno trpite, kakor mi trpimo). Ako je pa tolažba, se vam tudi godi v tolažbo in odrešenje. In naše upanje trdno stoji za vas, potem ko vemo, da ste postali deležni trpljenja, tako boste deležni tudi tolažbe.

Zakaj nočemo vam zamolčati, ljubi bratje, naše nadloge, ki se nam je godila v Aziji, ker smo bili čez mero in nad našo moč težko obteženi, da smo obupali tudi nad življenjem; in smo sami pri sebi celo menili, da nam je umreti. To se je pa zato zgodilo, da bi svojega upanja nikakor ne stavili na sebe same, temveč na Boga, ki obuja mrtve; ki nas je od take smrti odrešil in še vsak dan odrešuje, in upamo vanj, da nas bo še naprej odreševal; ob pomoči vaše prošnje za nas, da bi bilo zavoljo nas za dar, ki nam je dan po veliko ljudeh, bilo opravljeno veliko zahvale.

Zakaj naša hvala je ta, pričevanje naše vesti, da smo v preproščini in Božji čistosti, ne v meseni modrosti, temveč v Božji milosti, hodili po tem svetu, največ pa pri vas. Zakaj mi vam nič drugega ne pišemo, kakor to, kar berete in tudi razumete. Upam pa, da nas boste do konca tako razumeli, ravno kakor ste nas delno tudi razumeli. Zakaj mi smo vaša hvala, ravno kakor ste tudi vi naša hvala na dan Gospoda Jezusa.

In v takem zaupanju sem onkrat hotel priti k vam, da bi zopet prejeli dobroto in da bi skozi vas šel v Makedonijo in bi zopet prišel k vam iz Makedonije in bi bil od vas spremljen v Judejo.

Sem torej storil kaj nestvarnega, ko sem to mislil, ali je bilo moje predvidevanje po mesu? Ne tako, temveč pri meni je ja ja, in je ne ne! Ali o, zvesti Bog, da naša beseda ni bila pri vas ja in ne! Zakaj Božji Sin Jezus Kristus, ki je med vami oznanjan po nas, po meni in Silvanu in Timoteju, ni bil ja in ne, temveč v njem je bilo ja. Zakaj vse Božje obljube so vendar v njem in so v njem amen, Bogu na hvalo, po nas. Bog je pa ta, ki nas potrjuje z vami vred v Kristusu in nas je pomazilil in zapečatil in v naše srce dal zastavo Duha.

II.

Jaz pa kličem za pričo Boga na svojo dušo, da sem vam prizanašal v tem, da nisem znova prišel v Korint. Ne da bi mi bili gospodovalci v vaši veri, temveč smo pomočniki vašega veselja; stojite namreč v veri. Mislil sem pa pri sebi to, da ne bi zopet prišel k vam z žalostjo. Zakaj ako vas jaz razžalostim, kdo je, ki bi mene razveselil, če ne ta, ki sem ga jaz užalostil? In tole sem vam napisal, da bi ne bil razžaloščen, ko pridem, od teh, nad katerimi bi se imel veseliti; potem ko imam to upanje za vas vse, da je moje veselje vseh vas veselje. Zakaj pišem vam v veliki nadlogi in bridkosti srca, z dosti solzami, nikar da bi vi morali biti žalostni, temveč da spoznate ljubezen, ki jo imam posebej do vas.

Ako je pa kdo povzročil žalost, ta ni mene razžalostil, temveč delno, da vas vseh preveč ne obtežim. Zadosti pa je, da je tisti od večine kaznovan; da mu še več odpustite in ga potolažite, da se on zaradi prevelike žalosti ne pogrezne. Zato vas opominjam, izkažite ljubezen do njega! Zakaj zato sem vam tudi pisal, da bi izvedel, ako ste pravilno pravični za pokorščino v vseh rečeh. Komur pa kaj odpustite, temu tudi jaz odpuščam; zakaj tudi kadar jaz komu kaj odpustim, odpustim zavoljo vas, na Kristusovem mestu, da ne bomo prevarani od hudiča. Zakaj ni nam neznano, kaj ima v mislih.

Ko pa sem prišel v Troado pridigovat Kristusov evangelij in so se mi odprla vrata v Gospodu, nisem imel pokoja v svojem duhu, ker nisem našel Tita, svojega brata; temveč sem se poslovil od njih in sem se odpeljal v Makedonijo. Ampak Bog bodi zahvaljen, ker nam vselej daje zmago v Kristusu in razodeva vonjavo svojega spoznanja po nas na vseh krajih. Zakaj Bogu smo prijeten Kristusov vonj med temi, ki bodo zveličani, in med onimi, ki bodo pogubljeni. Tem vonj smrti za smrt, onim pa vonjava življenja za življenje. In kdo je, ki temu zadošča? Kajti mi nismo, kakor jih je veliko, ki z Božjo besedo kupčujejo, temveč mi govorimo v Kristusu kakor iz čistosti in kakor iz Boga pred Bogom.

III.

Ali torej zopet začenjamo sami sebe hvaliti? Ali potrebujemo, kakor nekateri, pohvalnih pisem za vas ali od vas? Vi ste naše pismo, napisano v naših srcih, ki bo spoznano in brano od vseh ljudi, ker ste postali očitni, da ste Kristusovo pismo, pripravljeno po službi našega pridigovanja, pisano po nas, ne s črnilom, ampak z Duhom živega Boga, ne na kamnitih tablah, ampak na mesenih tablah srca. Tako zaupanje pa imamo po Kristusu do Boga; ne da bi mislili o sebi, da smo sami po sebi zadostni, temveč da smo za kaj sposobni, to je od Boga, ki nas je tudi storil vredne, da smo služabniki novega testamenta; ne črke, temveč Duha. Zakaj črka ubija, Duh pa oživlja.

Ako pa je imela služba, ki po črki umori in je vrezana v kamne, tak sijaj, da otroci Izraela niso mogli gledati naravnost Mojzesu v obraz zavoljo sija njegovega obraza, ki mine; kako naj bi služba, ki daje Duha, ne imela še toliko več sijaja? Zakaj ako ima služba, ki pridiguje pogubljenje, sijaj, tako bo veliko bolj v slavi služba, ki pridiguje pravičnost. Zakaj tudi oni del, ki je bil v slavi, ne more biti v slavi proti tej neizrekljivi slavi. Zakaj ako je to slavo imelo, kar mine, bo toliko bolj imelo slavo, kar ostaja.

Ker tedaj imamo tako upanje, smo toliko bolj srčni in ne delamo kakor Mojzes, ki si je obesil zagrinjalo pred svoj obraz, da otroci Izraela ne bi videli konca temu, kar mine, njihov um pa je otrpnil. Zakaj do današnjega dne ostaja isto zagrinjalo na starem testamentu neodgrnjeno, kadar ga beró, ko je v Kristusu odpravljen. A do današnjega dne, ko berejo Mojzesa, visi to zagrinjalo pred njihovim srcem. Da bi se pa spreobrnili h Gospodu, bi bilo zagrinjalo odstranjeno. Zakaj Gospod je Duh; kjer pa je Gospodov Duh, tam je svoboda. No, mi pa vsi gledamo Gospodovo slavo kakor v zrcalu, z razkritim obrazom, in se preobražamo v isto podobo od ene slave v drugo, kakor od Gospoda, ki je Duh.

IV.

Zato, ker imamo takšno službo, potem ko nam je izkazano usmiljenje, se ne bomo utrudili; temveč se varujemo tudi skrite sramote in ne hodimo okoli z zvijačnostjo, tudi ne ponarejamo Božje besede, temveč z razodevanjem resnice, in se dobro izkazujemo pred vestjo vseh ljudi vpričo Boga.

Ako je pa naš evangelij prikrit, tako je prikrit tistim, ki bodo pogubljeni, pri katerih je bog tega sveta oslepil misli nevernih, da ne vidijo svetle luči evangelija, Kristusove slave, ki je prava podoba Božja. Zakaj mi ne pridigujemo sami

sebe, temveč Jezusa Kristusa, da je on Gospod, mi pa vaši služabniki zavoljo Jezusa. Zakaj Bog, ki je rekel luči, naj zasveti iz teme, je dal v naša srca svetlo luč, da bi po nas prišlo razsvetljenje spoznanja Božjega sijaja v obličju Jezusa Kristusa.

Imamo pa ta zaklad v prstenih posodah, da je preobilnost moči iz Boga in ne iz nas. Od vseh strani imamo nadloge, a ni nam bridko; ne vemo, kaj narediti, a ne obupujemo; trpimo preganjanje, a nismo zapuščeni; tlačijo nas, a ne gine-mo. In vselej nosimo na svojem telesu s seboj umiranje Gospoda Jezusa Kristusa, da bo tudi življenje Gospoda Jezusa Kristusa razodeto na našem telesu.

Zakaj mi, ki smo živi, bomo vselej izročani v smrt zavoljo Jezusa, da se bo tudi Jezusovo življenje razodelo na našem umrljivem mesu. Zato je smrt mogućna v nas, življenje pa v vas. Potem pa, ko imamo istega duha vere (kakor je pisano: verujem, zato govorim), tako tudi mi verujemo, zato tudi govorimo; in vemo, da kateri je obudil Jezusa Kristusa, ta bo tudi nas obudil po Jezusu in nas bo postavil z vami vred. Zakaj vse to se godi zavoljo vas, da bi ta obilna milost, po njihovi veliki zahvali, bila v veliko slavo Božjo.

Zato se ne utrudimo, temveč ako naš zunanji človek trohni, pa se tako notranji prenavlja od dne do dne. Zakaj naša nadloga, ki je zelo kratka in lahka, nam napravlja večno in čez vsako mero veliko slavo, nam, ki ne gledamo na to vidno, temveč na to nevidno. Zakaj to, kar je vidno, to je začasno, kar pa ni vidno, to je večno.

V.

Mi pa vemo, ko bo podrt naša prstena hiša te ute, da imamo prebivališče, zgrajeno od Boga, hišo, ne z rokami narejeno, ki je večna v nebesih. In zato tudi zdihujemo po svoji domačiji, ki je iz nebes; a tako, da bomo oblečeni, in ne najdeni nagi. Zakaj dokler smo v tej uti, zdihujemo in smo težko obloženi, ker ne bi hoteli biti slečeni, temveč z oblačilom pokriti, da bi bilo to smrtno pogoltnjeno od življenja. Ta pa, ki nas je za to pripravil, je Bog, ki nam je tudi dal zastavo Svetega Duha.

Mi smo pa vsak čas dobre volje in vemo, da dokler prebivamo v telesu, nismo doma pri Gospodu, zakaj v veri hodimo in ne v gledanju; smo pa dobre volje in se želimo veliko bolj preseliti iz telesa in biti doma pri Gospodu. Zato si tudi prizadevamo, pa naj bomo doma ali potujemo, da smo njemu pogodu. Zakaj vsi se moramo izkazati pred Kristusovim sodnim stolom, da vsakteri na svojem telesu prejme po tem, kakor je delal v svojem telesu, bodisi dobro ali hudo.

Ko torej vemo, da moramo imeti strah Gospodov, tako svetujemo ljudem, a Bogu smo očitni. Jaz pa upam, da smo tudi v vaših vesteh očitni, da se spet sami ne hvalimo, temveč vam dajemo priložnost hvaliti se z nami, da se imate s čim hvaliti zoper té, ki se z videzom hvalijo in ne s tem, kar je v srcu. Zakaj ako preveč delamo, delamo za Boga; ako smo pa zmerni, smo zmerni za vas. Zakaj Kristusova ljubezen nas priganja, ko imamo za trdno izpričano, da če je eden umrl za vse, so tako umrli vsi; in on je zato za vse umrl, da bi ti, ki so živi, ne živeli več zase, temveč za tega, ki je zanje umrl in vstal.

Zavoljo tega mi odsihmal nikogar več ne poznamo po mesu. In ako smo tudi Kristusa poznali po mesu, tako ga sedaj več ne poznamo. Zato če je kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo, glej, postalo je vse novo. A vse to je od Boga, ki nas je spravil sam s seboj po Jezusu Kristusu in je dal službo, ki pridiguje spravo. Zakaj Bog je bil v Kristusu in je spravil sam s seboj ta svet in jim ni zaračunal njih grehov in je postavil med nami besedo sprave.

Zato smo mi torej sli na Kristusovem mestu, zakaj Bog opominja po nas. Tako vas prosimo na Kristusovem mestu: Pustite se spraviti z Bogom! Zakaj on je tega, ki ni vedel za noben greh, za nas storil za greh, da bi mi bili v njem pravičnost, ki pred Bogom velja.

VI.

Mi pa vas kot sodelavce opominjamo, da ne bi zaman prejeli Božje milosti. Zakaj on pravi: Jaz sem te ob prijetnem času uslišal in na dan zveličanja sem ti pomagal. Glej, zdaj je ta prijetni čas, zdaj je ta dan zveličanja. Nikogar pa ne pohujšajmo v nobeni reči, da naša služba ne bo prekleta, temveč izkažimo se v vseh rečeh kakor Božji služabniki.

V velikem potrpljenju, v nadlogah, v potrebah, v bridkostih, v udarcih, v ječah, v uporih, v delu, v čuvanju, v postu; v čistosti, v spoznanju, v prizanašanju, v prijaznosti, v Svetem Duhu, v ljubezni brez hinavščine, v besedi resnice, v Božji moči, z orožjem pravičnosti na desnici in levici, v slavi in sramoti, v slabem in dobrem glasu, kakor zapeljivci, in vendar resnični, kakor neznani, in vendar znani; kakor ti, ki umirajo, in glej, živimo, kakor kaznjenci, in vendar ne umorjeni, kakor žalostni, a vendar vselej veseli, kakor ubogi, a vendar kot ti, ki mnoge delajo bogate, kakor ti, ki nimajo, in vendar vse posedujejo.

O, vi Korinčani, naša usta so se odprla proti vam, naše srce je veselo. Zavoljo nas se vam ni treba bati; da se pa bojite, to delate iz mišljenja srca. Z vami govorim kakor s svojimi otroki, da se enako odkrito postavite proti meni in da bi bili srčni.

Ne vlecite tujega jarma z nevernimi. Zakaj kakšno družbo ima pravičnost z nepravico? Kakšno tovarštvo ima luč s temo? Kako se ujema Kristus z Belialom? Ali kakšen delež ima verni z nevernim? Kakšno podobnost ima Božji tempelj z maliki? Vi pa ste tempelj živega Boga, kakor pravi Bog: Prebival bom v njih in med njimi bom hodil in bom njihov Bog in oni bodo moje ljudstvo. Zato pojdite izmed njih in se ločite, pravi Gospod, in nečistega se ne dotikajte, tako vas bom sprejel in vam bom Oče in vi boste moji sinovi in hčere, pravi vsemogočni Gospod.

VII.

Ko torej imamo take obljube, ljubljeni moji, se tako očistimo vsake skrunitve mesa in duha in dopolnujemo posvečenje v Božjem strahu! Primate nas, nikomur nismo storili žalega, nikogar nismo skazili, nikogar nismo ogoljufali! Ne govorim tega, da bi vas hotel obsoditi; zakaj zgoraj poprej sem dejal, da ste v našem srcu, z vami umreti in z vami živeti. Z velikim upanjem vam govorim, veliko se hvalim z vami; napolnjen sem s tolažbo, silno sem vesel v vsej naši nadlogi.

Zakaj ko smo prišli v Makedonijo, naše meso ni imelo pokoja, temveč smo povsod bili v nadlogi, zunaj je bil boj, znotraj strah. Ampak Bog, ki tolaži zavržene, je tudi nas potolažil s Titovim prihodom; nikar pa ne samo z njegovim prihodom, temveč tudi s tolažbo, s katero je bil on potolažen od vas, in nam je oznanil, kako hrepenite, kako jočete, kako ste vneti zame, tako sem se toliko bolj veselil.

Zakaj da sem vas s tem pismom razžalostil, se ne kesam; in četudi bi se kesal, bi videl, da vas je to pismo za nekaj časa razžalostilo, se vendar sedaj veselim, a nikar zato, da ste se razžalostili, temveč da ste se razžalostili k pokori. Zakaj po Bogu ste postali žalostni, da bi le v ničemer ne prejeli škode od nas. Zakaj ta žalost, ki je po Bogu, rodi obžalovanje v zveličanje, ki se ga nobeden ne kesaja; žalost sveta dela smrt.

Glejte, prav to, ker ste se po Bogu žalostili, kakšno skrb je to naredilo v vas in ob tem tudi zagovor, srd, strah, hrepenenje, gorečnost, maščevanje! V vsem ste se izkazali, da ste v tem delu čisti. Zato ako sem vam že ravno pisal, tako vendar tega nisem storil zavoljo tistega, ki je žalil, tudi ne zavoljo tistega, ki je bil žaljen, temveč da bi vaša skrbnost za nas postala pri vas očitna pred Bogom.

Zato smo mi potolaženi, ker ste vi potolaženi. Mi pa smo se še obilneje veselili zavoljo Titovega veselja, zakaj njegov duh je bil poživljen nad vami vsemi. Zakaj kar sem se pred njim pohvalil z vami, v tem nisem osramočen, temveč

ravno kakor je vse resnica, kar sem vam govoril, tako se je tudi naša pohvala pri Titu izkazala kot resnična. In on vam je srčno še bolj naklonjen, ko se spominja pokorščine vas vseh, kako ste ga s strahom in trepetom sprejeli. Vesel sem, da se vam smem v vsem zaupati.

VIII.

Dajem vam na znanje, ljubi bratje, milost Božjo, ki je dana v skupnostih v Makedoniji. Zakaj njihovo veselje je bilo silno veliko, ko so bili izkušani v veliko nadlogah. In najsi so bili silno ubogi, so vendar bogato darovali v vsej preprošćini. Zakaj po vsej mōći (temu sem prića) in več kakor so premogli, so bili sami voljni dati in so nas prosili z dovolj prošenj, da bi prejeli dobroto, da se smejo pridružiti službi, ki se opravlja svetim. In nikar samo to, kakor smo upali, temveć so najprej sebe dali Gospodu in potlej nam po Božji volji; da smo morali spomniti Tita, da bi, kakor je poprej začel, tako tudi opravil med vami tako dobroto.

Ampak ravno kakor ste v vseh rećeh bogati: v veri in v besedi in v spoznanju in v vsakršni skrbnosti in v svoji ljubezni do nas, storite tako, da boste bogati tudi v tej dobroti. Tega ne pravim, ker bi hotel kaj zapovedovati, temveć ker so drugi tako skrbni, tako tudi izkušam vašo ljubezen, ako je prave vrste. Zakaj vi poznate milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, da je, najsi je bil bogat, zavoľjo vas postal ubog, da bi vi po njegovem uboštvu postali bogati.

In v tem povem svoj nasvet: po tem vam je v prid, da ste začeli pred letom ne le to delati, temveć tudi hoteti. Sedaj pa dokonćajte to delo; da ravno kakor ste imeli dobro voljo, da ste hoteli, tako imejte dobro voljo tudi za izvršitev tega, kar imate. Zakaj kadar je kdo voljan, je tako prijeten po tem, kar ima, in ne po tem, ćesar nima.

To naj se nikar ne stori, da bi drugi imeli pokoj, vi pa nadlogo, ampak da bi bilo enako. Tako bo vse vaše obilje v sedanjem dopolnilo njihovo pomanjkanje v tem (dragem) času, da bi tudi njihovo obilje dopolnilo vaše pomanjkanje, da bo enakost; kakor je pisano: Kdor je veliko nabral, ta ni imel več, in kdor je malo nabral, ta ni imel manj.

Ampak Bog bodi zahvaljen, ki je dal tako skrbnost za vas v Titovo srce. Zakaj on je dobro sprejel prošnjo, a ker je bil sam takó silno skrben, je sam od sebe odšel k vam.

Mi smo pa poslali z njim brata, ćigar hvala v evangeliju je po vseh skupnostih. Nikar pa le to, temveć so ga te skupnosti tudi določile za našega tovariša

pri obhodih v dobroti, ki se opravlja po nas v slavo Gospodu in v slavo vaše dobre volje. In varujemo se tega, da nihče ne more o nas kaj slabega govoriti zavoljo tako bogatega prispevka, ki se opravlja po nas; in gledamo, da se ravna pošteno, nikar le pred Gospodom, temveč tudi pred ljudmi.

Z njima pa smo poslali tudi svojega brata, ki smo ga preizkusili v dosti rečeh, da je skrben, zdaj pa je še skrbnejši. In veliko zaupanje imamo do vas, bodisi zavoljo Tita (ki je moj tovariš in pomočnik med vami) ali zavoljo naših bratov (ki so apostoli teh skupnosti in Kristusova slava.) Izkažite torej dokaz svoje ljubezni in naše hvale o vas nad temi, tudi očitno vpričo teh skupnosti!

IX.

Zakaj glede službe, ki se opravlja za svete, mi vam ni treba pisati; zakaj vem za vašo dobro voljo, ki jo hvalim pri teh iz Makedonije (in pravim): Ahaja je bila pripravljena že pred letom dni; in vaš zgled je mnoge storil zelo voljne. Jaz pa sem brate poslal zato, da naša hvala z vami ne bi postala nična v tej zadevi in da boste pripravljeni, kakor sem govoril o vas, da mi (nočem reči vi) ne bi bili podvrženi posmehu s tako hvalo, ko bi ti iz Makedonije prišli z mano in bi vas našli nepripravljene.

Meni se je pa zdelo, da je potrebno brate opomniti, da bi poprej šli k vam in pripravili poprej obljubljeni blagoslov, da bi bil pripravljen tako kakor blagoslov in ne kakor skopost. Menim pa takole: Kdor skopo seje, ta bo tudi skopo žel, in kdor seje z blagoslovom, bo tudi z blagoslovom žel. Vsak po svoji volji, nikar z nevoljo ali iz prisile. Zakaj Bog ljubi tistega, ki z veseljem daje.

Bog pa more storiti, da bo vsakršna milost med vami obilna in boste v vseh rečeh imeli zadosti in boste bogati za vsako dobro delo, kakor je pisano: Razsipal je in je dal ubogim, njegova pravičnost ostane na vekomaj. (Ta pa, ki daje sejalcu seme, ta bo vendar dajal tudi kruh za jed in bo pomnožil vaše seme in bo dal rasti sadove vaše pravičnosti,) da boste bogati v vseh rečeh, z vso preproščino, ki po nas dela Bogu hvalo.

Zakaj služenje temu bogastvu ne zadovoljuje le potrebe svetih, ampak je preobilno tudi v tem, da jih dosti daje Bogu hvalo za to našo sveto službo in da slavé Boga zavoljo vašega pokornega spoznanja Kristusovega evangelija in zavoljo vašega preprostega služenja njim in vsem in zavoljo njihove molitve za vas, tistih, ki hrepene po vas zavoljo preobilne Božje milosti notri v vas. Bodi pa hvala Bogu za njegov neizrecni dar!

X.

Jaz Pavel pa vas opominjam po Kristusovi krotkosti in dobroti, ki sem vpričo vas neznaten, ampak kadar nisem pred vami, proti vam srčen. Prosim pa, da mi ne bo treba vpričo vas ravnati srčno in imeti to drznost biti zgovoren, ki mi jo prisojajo do nekaterih, ki nas sodijo, kakor da bi živeli po mesu. Zakaj akoravno živimo v mesu, pa se ne vojskujemo po naravi mesa. Zakaj orožje našega vojskovanja ni meseno, temveč močno pred Bogom za rušenje trdnjav, s katerim podiramo naklepe in vsako visokost, ki se vzdiguje zoper Božje spoznanje, in dajemo v ječo vsako misel v Kristusovo pokorščino in smo pripravljeni maščevati vsako nepokorščino, kadar bo izpolnjena vaša pokorščina. Ali sodite po videzu?

Ako se kdo na to zanaša, da je Kristusov, naj pomisli zopet pri sebi, da kakor je on Kristusov, smo tudi mi Kristusovi. In če bi se tudi kaj dlje hvalil z našo oblastjo, ki nam jo je dal Gospod, vam v poboljšanje in ne v pohujšanje, ne bi hotel biti v sramoto. To vam pravim, da se vam ne bi zdelo, kakor da bi vas hotel strašiti s pismi. Kajti pisma (pravijo) so tehtna in krepka, ali ko je navzoč s telesom, je šibak in njegovo govorjenje ni za nikamor. Kdor je tak, naj pomisli, da kakršni smo z besedami v pismih, kadar nismo prisotni, taki smemo biti tudi z dejanji, ko smo navzoči.

Zakaj nam ni treba, da bi se računali ali šteli med té, ki se sami hvalijo; ampak ko se sami po sebi merijo in imajo sami sebe za nekaj, ničesar ne razumejo. Mi se pa ne hvalimo čez mero, temveč le po meri tega pravila, s katerim nam je Bog podelil mero, seči do vas. Zakaj mi ne gremo predaleč, kakor da bi ne segli do vas, zakaj celo tudi do vas smo prišli s Kristusovim evangelijem; in se ne hvalimo čez mero s človeškimi deli. In imamo upanje, da ko vaša vera med vami zraste, pridemo po svoji meri dalje in pridigujemo evangelij tudi tem, ki prebivajo na nasprotni strani od vas, in se ne bomo hvalili s tem, kar je doseženo s človeškim pravilom.

XI.

Kdor se pa hvali, naj se hvali v Gospodu! Zakaj preizkušen ni ta, ki se sam hvali, ampak ta, ki ga hvali Gospod. Da bi Bog hotel, da bi vzeli mojo majhno nespamet za dobro! A vi mi tako vse vzamete za dobro. Zakaj z Božjo gorečnostjo se vнемam za vas. Zakaj zaročil sem vas enemu možu, da privedem Kristusu čisto devico. Bojim se pa, da kakor je kača zapeljala Evo s svojo

hudo prekanjenostjo, da se tako tudi vaše misli ne bi odmaknile od preprostosti v Kristusu. Zakaj ko bi ta, ki pride k vam, pridigoval drugega Jezusa, ki ga mi nismo oznanjali, ali bi prejeli drugega duha, ki ga niste prejeli, ali kak drug evangelij, ki ga niste sprejeli, bi to spodobno trpeli.

Zakaj menim, da nisem nič manjši kakor so ti veliki apostoli, in najsi sem nespreten v govorjenju, tako vendar nisem nespreten v spoznanju. Ali jaz sem vam povsod dobro znan. Ali pa sem grešil, da sem se ponižal, da bi vi bili povišani? Zakaj zastonj sem vam oznanjal ta evangelij in sem druge skupnosti obropal in jemal od njih sold, da bi vam pridigoval. In ko sem bil pri vas in sem bil v pomanjkanju, nisem bil nikomur nadležen. Zakaj moje pomanjkanje so dopolnili bratje, ki so prišli iz Makedonije; in sem se v vseh rečeh tako zadržal, da vam nisem bil v težavo, in se bom še tako držal.

Kakor je zagotovo Kristusova resnica v meni, mi ta hvala ne more biti zamašena v ahajskih deželah. Zakaj to? Da vas ne bi ljubil? Bog to ve. Kar pa storim, in še bom storil, storim zato, da odsekam priložnost tistim, ki iščejo razlog, da bi se mogli hvaliti, da so kakor mi. Zakaj taki krivi apostoli in goljufivi delavci se delajo za Kristusove apostole. In to tudi ni čudno. Zakaj on sam, hudič, se prenareja v angela luči. Zato ni kaka velika reč, če se tudi njegovi služabniki prenarejajo, kakor da bi bili pridigarji pravičnosti, katerih konec bo po njihovih delih.

Zopet pravim, da kdo ne bi menil, da sem neumen. Ako pa že, pa me vsaj sprejmite kakor neumnega, da se tudi jaz nekoliko pohvalim. Kar zdaj govorim, ne govorim kakor v Gospodu, temveč kakor v nespameti, potem ko smo že prišli v hvaljenje, in se jih veliko hvali po mesu, se tako tudi sam hočem hvaliti. Zakaj radi prizanašate nespametnim, ko ste sami pametni. Prizanašate, ako vas kdo dela za hlapce, ako vam kdo odjeda, ako vam kdo jemlje, ako se kdo nad vas povzdiguje, ako vas kdo bije v obraz. Tu pravim v sramoti, kakor da bi mi postali slabi.

V čemer je kdo srčen (preprosto govorim), v tem sem tudi jaz srčen. Oni so Hebrejci, jaz tudi. Oni so Izraelci, jaz tudi. Oni so Abrahamovo seme, jaz tudi. Oni so Kristusovi služabniki (govorim preprosto); jaz še bolj. Jaz sem več delal, več udarcev prejel, sem bil česče v ječah, bil često v smrtni nuji. Od Judov sem prejel petkrat po štirideset udarcev, enega manj. Trikrat sem bil tepen s šibami, enkrat kamenjan, trikrat bi bil skoraj utonil, noč in dan sem prebil na globokem morju. Često sem hodil po cestah, v nevarnosti na vodah, v nevarnosti med razbojniki, v nevarnosti med Judi, v nevarnosti med pogani, v nevarnosti v mestih, v nevarnosti v puščavah, v nevarnosti na morju, v nevarnosti med lažnimi brati. V nuji in delu, v obilnem bedenju, v lakoti in žeji, dostikrat v postu, v mrazu in goloti.

Razen vsega tega, kar se na zunaj še godi, sem vsak dan oblegan in imam skrb za vse cerkve. Kdo je šibek, in jaz ne bi bil šibek? Kdo se pohujšuje, da bi tudi mene ne peklo? Ko bi se že moral hvaliti, se bom hvalil s svojo slabostjo. Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je hvaljen na veke, ta ve, da ne lažem. V Damasku je deželni oskrbnik kralja Areta dal zastražiti mesto Damasčanov, ko me je hotel ujeti; in sem bil skozi okno skozi zid spuščen dol v košu in sem ubežal iz njegovih rok.

XII.

Meni ta hvala res ni v prid; hočem pa preiti na prikazovanja in Gospodova razodetja. Poznam človeka v Kristusu, pred štirinajstimi leti je bil, ali v telesu, ne vem, ali zunaj telesa, tudi tega ne vem; Bog to ve. Ta je bil vzet tja v tretje nebo, in poznam tega istega človeka, pa naj je bil v telesu ali zunaj telesa, tega ne vem; Bog to ve. On je bil zamaknjen v paradiz in je slišal neizrekljive besede, katerih noben človek ne more povedati. S tem se hočem hvaliti, ampak sam s seboj se nočem hvaliti, temveč le s svojimi slabostmi. In da bi se tudi hotel hvaliti, tako ne bi ravnal nespametno, zakaj povedal bi resnico. Jaz pa se zdržim, da me kdo ne bi imel za višjega, kakor vidi na meni ali kar sliši o meni.

In da bi se ne prevzel zaradi tega visokega razodetja, mi je dan trn v meso, satanov angel, da me bije s pestmi, da se ne prevzamem. Zato sem trikrat prosil Gospoda, da bi šel od mene, in dejal mi je: Moja milost naj ti bo zadosti; zakaj moja moč je v slabih mogočna. Zato se bom najrajši hvalil s svojimi slabostmi, da bi Kristusova moč prebivala pri meni. Zato sem dobre volje v šibkostih, v zasramovanju, v potrebah, v preganjanju, v bridkostih, zavoljo Kristusa. Zakaj kadar sem slab, tedaj sem močan.

Postal sem norec s tem hvaljenjem, k temu ste me vi primorali. Zakaj vi bi me morali hvaliti, ker nisem nič manjši kakor ti visoki apostoli, najsi tudi nisem nič. Zakaj tudi znamenja apostola so se godila med vami z vso potrpežljivostjo, z znamenji in čudeži in močnimi deli. Kaj je to, v čemer bi vi bili manjši kakor druge skupnosti? Samo v tem, ker vam jaz nisem težil? Odpustite mi ta greh! Glej, pripravljen sem tretjič priti k vam, in vam nočem težiti. Zakaj ne iščem vašega, temveč vas. Zakaj staršem niso otroci dolžni zbirati zakladov, temveč starši otrokom.

Jaz pa kar rad darujem in sem sam darovan za vaše duše, najsi vas kar močno ljubim, in sem vendar sam manj ljubljen. A naj bo tako, da vam nisem bil nadležen; temveč ker sem bil preveč premeten, sem vas s premetenostjo ujel. Sem pa koga ogoljufal po katerem teh, ki sem jih k vam poslal? Naprosil sem Tita

in sem z njim poslal nekega brata: Ali vas je Tit ogoljufal? Ali nismo hodili v enem duhu? Ali nismo stopali v iste stopinje? Ali zopet menite, da se pred vami zagovarjamo? Mi v Kristusu govorimo pred Bogom.

A vse to, moji ljubljeni, se godi vam v poboljšanje. Zakaj bojim se, ko pridem, da vas ne najdem, kakor bi hotel, in vi mene tudi ne najdete, kakor bi hoteli; da ne bi bilo prepиров, zavisti, srda, spora, opravljanja, prišepetavanja v ušesa, napihovanja, upornišva; da me, ko zopet pridem, moj Bog ne poniža pri vas in se bi moral žalostiti nad mnogimi, ki so poprej grešili in se niso pokorili zavoljo nečistosti in kurbarije in sramote, ki so jo storili.

XIII.

Ko pridem tretjič k vam, naj bo vsaka beseda izpričana iz dveh ali treh ust. Poprej sem vam povedal in vam poprej pravim, kakor drugič navzoč, in sedaj pišem v nenavzočnosti tem, ki so poprej grešili, in vsem drugim: ko spet pridem, ne bom prizanašal; ker hočete spoznati tega, ki v meni govori, namreč Kristusa, ki med vami ni slaboten, temveč je med vami močan. In najsi je bil križan v šibkosti, tako je vendar živ v Božji moči. In najsi smo tudi mi šibki v njem, tako vendar z njim živimo v Božji moči med vami.

Preizkušajte sami sebe, ako ste v veri, preverjajte se sami! Ali pa ne spoznate sami sebe, da je Jezus Kristus v vas? Razen ako ste odvrženi. Upam pa, da spoznate, da mi nismo odvrženi. Jaz pa prosim Boga, da ne storite nič hudega, ne da bi se mi pokazali za preizkušene, temveč da vi dobro delate, in bi mi bili kakor odvrženi. Zakaj nič ne moremo zoper resnico, temveč za resnico. Mi se pa veselimo, kadar smo šibki in vi močni; in prav to si tudi želimo, namreč vaše popolnosti. Zavoljo tega torej, ker nisem navzoč, to pišem, da mi ne bo treba, ko bom navzoč, segati po ostrini oblasti, ki mi jo je dal Gospod za poboljšanje in ne za pohujšanje.

Nazadnje pa, ljubi bratje, se veselite, bodite popolni, tolažite se, bodite ene misli, živite v miru; tako bo Bog ljubezni in miru z vami. Pozdravite drug drugega s svetim poljubom! Vsi sveti vas pozdravljajo. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa in Božja ljubezen in skupno uživanje Svetega Duha bodi z vami vsemi, amen!

*Drugo pismo Korinčanom, poslano iz Filipov
v Makedoniji, po Titu in Lukežu.*

SVETEGA PAVLA LIST GALAČANOM

I.

Pavel, apostol, nikakor ne od ljudi, tudi ne po ljudeh, temveč po Jezusu Kristusu in Bogu Očetu, ki ga je obudil od smrti, in vsi bratje, ki so pri meni. Skupnostim v Galatiji:

Milost bodi z vami in mir od Boga Očeta in našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki se je sam dal za naše grehe, da bi nas otel od sedanjega hudobnega sveta po volji Boga in našega Očeta, ki mu bodi slava od vekomaj na vekomaj! Amen!

Čudim se, da se pustite tako hitro odvrniti od tega, ki vas je poklical v Kristusovo milost, k drugačnemu evangeliju, ko vendar ni drugega; samo da so nekateri, ki vas motijo in hočejo Kristusov evangelij preobrniti. Ali ko bi vam tudi mi ali angel z neba pridigoval kak drug evangelij, drugače, kakor smo vam ga mi pridigovali, ta bodi preklet! Kakor smo zdaj dejali, tako tudi zopet pravimo: Ako vam kdo pridiguje evangelij drugače, kakor ste prejeli, ta bodi preklet! Ali govorim zdaj v službi ljudem ali Bogu? Ali mislim biti pogodu ljudem? Ko bi bil še ljudem pogodu, ne bi bil Kristusov hlapec.

Jaz vam pa dajem na znanje, ljubi bratje, da evangelij, ki ga pridigujem, ni človeški. Zakaj nisem ga prejel od nobenega človeka, niti se ga učil, temveč po razodetju Jezusa Kristusa. Zakaj že ste slišali, kakšno je bilo moje nekdanje ravnanje v judovstvu, kako sem nezmerno preganjal Božjo skupnost in jo razdiral in sem napredoval v judovstvu bolj od mnogih vrstnikov v svojem rodu in sem bil čezmerno vnet za postave očakov.

Ko pa je bilo Bogu všeč, ki me je odločil od telesa moje matere in me poklical po svoji milosti, da je razodel svojega Sina v meni, da bi ga oznanjal po evangeliju med pogani, se o tem nisem posvetoval z mesom in krvjo, temveč tudi nisem prišel v Jeruzalem k tem, ki so bili pred menoj apostoli, temveč sem odšel tja v Arabijo in zopet prišel v Damask. Potem, čez tri leta, sem prišel v Jeruzalem, da bi videl Petra, in sem ostal pri njem petnajst dni. Drugih apostolov pa nisem nobenega videl kakor le Jakoba, Gospodovega brata. Kar pa vam pišem, glej, Bog to ve, da ne lažem.

Potem sem prišel v deželi Sirijo in Kilikijo. Bil sem pa neznan po obličju krščanskim skupnostim v Judeji. Oni so pa samo slišali, da tisti, ki nas je nekdaj preganjal, ta sedaj to vero pridiguje, ki jo je poprej preganjal, in so zavoljo mene slavili Boga.

II.

Potem, čez štirinajst let, sem zopet šel gor v Jeruzalem z Barnabom in sem tudi Tita vzel s seboj. Šel sem pa tja gor po razodetju in sem se z njimi razgovoril o evangeliju, ki ga pridigujem med pogani, posebej pa z njimi, ki so veliko veljali, da bi ne tekal ali ne bi tekal zaman. Ampak tudi Tit, ki je bil z mano, najsi je bil Grk, ni bil prisiljen, da se obreže. Zakaj ko so se nekateri krivih bratov vrinili in prišli noter zraven, da bi oprezovali za našo svobodo, ki jo imamo v Kristusu Jezusu, da bi nas zajeli; se jim nismo vdali niti za uro, da bi jim bili podvrženi, da bi resnica evangelija ostala pri vas.

Za te pa, ki so kaj veljali, kakršni so ti nekdaj bili, mi zato nič ni mar. Zakaj Bog ne gleda na veljavo ljudi. Mene pa ti, ki so kaj veljali, niso nič drugega učili; temveč nasprotno, ko so videli, da je meni bil zaupan evangelij na neobrezavo ravno kakor Petru na obrezavo; (zakaj on, ki je bil v Petru močan za apostolstvo obreze, je bil tudi z mano močan med pogani;) in so spoznali milost, ki mi je bila dana, Jakob in Kefa in Janez, ki so jih imeli za stebre, so podali desnico meni in Barnabu in so se z nama sporazumeli, da bi midva pridigovala med pogani, oni med obrezavo; samo da bi se spominjala ubogih; kar sem tudi s pridnostjo storil.

Ko pa je prišel Peter v Antiohijo, sem se z njim soočil, zakaj pritožba je prišla nadenj. Zakaj preden so prišli nekateri od Jakoba, je jedel s pogani; ko so pa prišli, se je umaknil in se ločil, ker se je bal teh od obreze, in so se z njim vred hlinili tudi drugi Judje, tako da je tudi Barnaba bil po njih zaveden v hlinjenje. Ko sem pa videl, da niso prav hodili, po resnici evangelija, sem rekel Petru očitno pred vsemi: Ako ti, ki si Jud, pogansko živiš in ne judovsko, zakaj torej siliš pogane, da bi živeli po judovsko?

Najsi smo po naravi Judje in ne grešniki iz poganov, pa vendar, ker vemo, da človek ni pravičen po delih Postave, temveč po veri v Jezusa Kristusa, tako tudi verujemo v Kristusa Jezusa, da bomo pravični po veri v Kristusa in ne po delih Postave. Zakaj po delih Postave ne bo pravično nobeno meso.

Ko pa bi mi, ki iščemo, kako bi bili pravični po Kristusu, tudi sami bili spoznani za grešnike, bi bil torej Kristus služabnik greha. Ne tako! Kadar pa to, kar sem razdril, zopet zidam, se tako sam postavljam za prestopnika. Jaz sem pa po Postavi umrl Postavi, da živim Bogu. S Kristusom sem križan; živim pa, a nikar jaz, temveč Kristus živi v meni. Zakaj kolikor sedaj živim v mesu, živim v veri v Božjega Sina, ki me je ljubil in je sam sebe dal zame. Ne zavržem Božje milosti. Zakaj ako pravičnost pride po Postavi, je tako Kristus umrl zastonj.

III.

O, vi nespametni Galačani! Kdo vas je občaral, da ne slišite resnice, ko vam je bil pred očmi naslikan Jezus Kristus in je sedaj med vami križan! Samo o tem se hočem od vas poučiti: Ste prejeli Duha po delih Postave ali po pridigi o veri? Ali ste tako nerazumni? V Duhu ste začeli, ali hočete sedaj v mesu dokončati? Ste tedaj tolikanj zastonj pretrpeli? Ako je res zastonj. Ta, ki vam daje Duha in dela med vami tako močne reči, ali dela to po delih Postave ali po pridigi o veri? Ravno kakor je Abraham veroval Bogu in mu je bilo to prisojeno za pravičnost, tako vendar spoznajte, da so tisti, ki so iz vere, Abrahamovi otroci. Pismo pa je poprej videlo, da Bog dela pogane pravične po veri, zato oznani Abrahamu: V tebi naj bodo blagoslovljeni vsi pogani! Tako bodo torej tisti, ki so iz vere, blagoslovljeni z vernim Abrahamom. Zakaj kateri hodijo okoli z deli Postave, so pod prekletstvom. Zakaj pisano je: Preklet bodi slednji, kdor ne ostane v vsem tem, kar je pisano v knjigi Postave, da bi to storil. Da pa nihče ni pravičen pred Bogom po Postavi, je očitno: Zakaj pravični bo iz vere živel. Postava pa ni po veri, temveč: človek, ki jo izpolnjuje, bo živel po njej. Ampak Kristus nas je odrešil iz prekletstva Postave, ker je postal prekletstvo za nas (zakaj pisano je: Preklet bodi slednji, kdor visi na lesu), da bi Abrahamov blagoslov prišel med pogane v Kristusu Jezusu in da bi mi tako prejeli obljubljenega Duha po veri.

Ljubi bratje, govoriti hočem po človeško. Saj tudi človeškega testamenta nihče ne zametuje (ko je potrjen) in mu tudi nihče ničesar ne prilaga. Abrahamu in njegovemu semenu pa je bila dana obljuba. On ne pravi: In semenom, kakor da po več, temveč kakor po enem: Po tvojem semenu, ki je Kristus. Glede tega pa pravim: Testament, ki je bil poprej potrjen od Boga na Kristusa, ne bo razveljavljen, da bi bila obljuba, ki je bila dana štiristo in trideset let pozneje, odpravljena. Zakaj ko bi se dediščina dobila po Postavi, bi se ne dala več iz obljube. Bog pa jo je Abrahamu po obljubi milostno podaril.

Čemu tedaj Postava? Prišla je zavoljo grehov, dokler ne bi prišlo seme, ki mu je dana obljuba, in je postavljena po angelih, po roki srednika. Srednik pa ni enega edinega srednik; Bog pa je eden. Kako? Ali je tedaj Postava zoper Božjo obljubo? Nikar! Ko pa bi bila dana Postava, ki bi mogla oživiti, tedaj bi zares prišla pravičnost iz Postave. Ampak Pismo je vse zaprlo pod greh, da bi prišla obljuba, ki je dana po veri v Jezusa Kristusa tem, ki so verovali.

Poprej pa, preden je prišla vera, smo bili varovani pod Postavo, ki nas je stražila, zaprti za vero, ki je imela biti razodeta. Tako je bila Postava naša učiteljica do Kristusa, da bi po veri postali pravični. Sedaj pa, ko je vera prišla, nismo več pod to

učiteljico. Zakaj vi vsi ste Božji otroci po veri v Kristusa Jezusa. Zakaj kolikor vas je krščenih, ti so oblekli Kristusa. Tu nobeden ni Jud ne Grk, tu ni nobeden hlapec ne svoboden, tu ni nobeden mož ne žena. Zakaj vi ste vsi vendar eden v Kristusu Jezusu. Če ste pa Kristusovi, ste tako res Abrahamovo seme in po obljubi dediči.

IV.

Jaz pa pravim, kakor dolgo je dedič otrok, tako ni med njim in hlapcem nobenega razločka, najsi je on gospod čez vse blago; temveč je pod zastopniki in oskrbniki do tistega časa, ki je postavljen od očeta. Ravno tako smo bili tudi mi, ko smo bili otroci, ujeti pod zunanjimi naredbami. Ampak, ko je bil čas dopolnjen, je Bog poslal svojega Sina, rojenega iz žene, danega pod Postavo, da bi on té, ki so bili pod Postavo, odrešil, da bi mi prejeli otroštvo. In potem ker ste otroci, je Bog poslal Duha svojega Sina v vaša srca, ta pa kliče: Aba, ljubi Oče! Tako torej tu nobeden ni več hlapec, temveč zgolj še otroci; ako pa so otroci, so tako tudi Božji dediči po Kristusu.

Ampak tedaj ste, ko niste poznali Boga, služili tistim, ki po naravi niso bili bogovi. Sedaj pa, potem ko ste spoznali Boga (ja, ker ste še bolj spoznani od Boga), kako da se tedaj spet vračate k šibkim in ubornim naredbam, ki jim hočete vnovič služiti? Obhajate dneve in mesece in praznike in godove! Bojim se zavoljo vas, da bi ne delal pri vas morda zaman. Bodite, kakor sem jaz, zakaj tudi jaz sem kakor vi.

Ljubi bratje (prosim vas), nič žalega mi niste storili. Zakaj vi veste, da sem vam v šibkosti mesa prvikrat pridigoval evangelij in niste prezirali mojih skušnjav, ki jih trpim po mesu, temveč ste me sprejeli kakor Božjega angela, ja, kakor Kristusa Jezusa. Kako ste bili tistikrat srečni? Vaša priča sem, da ko bi bilo mogoče, bi si izdrli svoje oči in jih dali meni. Sem tedaj tako postal vaš sovražnik, ko vam pravim resnico?

Ne vnamajo se za vas, kakor bi bilo dobro, temveč hočejo, da bi se odvrnili od mene in da bi se zanje vnamali. Vnemati se je dobro, kadar se vedno dela dobro, in ne le, kadar sem jaz pri vas.

Ljubi moji otroci, ki vas zopet z bridkostjo rojevam, dokler Kristus ne dobi v vas podobe. Jaz pa bi hotel, da bi sedaj bil pri vas in spremenil svoj glas. Zakaj zmotil sem se nad vami.

Povejte mi, ki hočete biti pod Postavo, ali niste slišali Postave? Zakaj pisano je, da je imel Abraham dva sinova, enega od dekle in drugega od svobodne. A ta, ki je bil rojen od dekle, je bil rojen po mesu; kateri pa je bil rojen od svo-

bodne, je rojen po obljudi. Te besede nekaj pomenijo. Zakaj to sta dva testamenta, eden z gore Sinaj, ki rodi za hlapčevanje, in ta je Hagara. Zakaj Hagara se v Arabiji imenuje gora Sinaj in sega noter do Jeruzalema, ki je tu v tem času in služi skupaj s svojimi otroki.

Ampak Jeruzalem, ki je zgoraj, je ta, ki je svobodna, ta je nas vseh mati. Zakaj pisano je: Vesêli se ti, nerodovitna, ki ne rodiš; stopi naprej in kliči, ki nisi noseča. Zakaj ta zapuščena ima veliko več otrok kakor ta, ki ima moža. Mi pa, ljubi bratje, smo po Izaku otroci obljuje.

Ravno kakor je tistikrat ta, ki je bil rojen po mesu, preganjal tega, ki je bil rojen po Duhu, tako se godi tudi sedaj. Kaj pa pravi Pismo? Pahnj ven deklo in njenega sina. Zakaj sin te dekle ne bo dedič s sinom svobodne! Zato, ljubi bratje, nismo otroci dekle, temveč svobodne.

V.

Stojte torej v svobodi, s katero nas je Kristus osvobodil, in ne pustite se zopet svkleniti v hlapčevski jarem! Glejte, jaz Pavel vam povem, da ako se pustite obrezati, vam tako Kristus ne bo v prid. Sam zopet pričujem vsakemu človeku, ki se pusti obrezati, da je dolžan izpolniti vso Postavo. Vi ste Kristusa izgubili, ki hočete biti pravični po Postavi, in padli ste iz milosti. Mi pa v Duhu po veri čakamo pravičnosti, v katero moramo upati. Zakaj v Kristusu Jezusu ne velja ne obreza niti neobreza, temveč vera, ki deluje po ljubezni.

Vi ste dobro tekli; kdo vas je ustavil, da niste poslušni resnici? To pregovarjanje ni od tega, ki vas je poklical. Malo kvasa stori vse testo kislo. Zaupam se vam v Gospodu, da ne boste druge misli; kdor pa vas zavaja, ta bo nosil svojo obsodbo, pa naj bo to kdorkoli. Jaz pa, ljubi bratje, ako obrezo še pridigujem, zakaj tedaj trpim preganjanje? Tako bi ponehalo pohujšanje križa. Da bi le Bog hotel, da bi bili pohabljeni ti, ki vas tako pačijo!

Vi pa, ljubi bratje, ste poklicani k svobodi; bratje, glejte le, da po svobodi ne bi stregli volji mesa, temveč da po ljubezni služite drug drugemu. Zakaj vsa Postava se izpolnjuje v eni besedi, zlasti v tej: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Ako pa se med sabo grizete in ujedate, tako glejte, da ne boste drug drugega pokončali.

Jaz pa pravim: Hodíte v Duhu, tako ne boste izpolnjevali poželenja mesa. Zakaj meso želi zoper Duha in Duh zoper meso. Oba sta namreč drug drugemu nasprotna, da ne storite, kar hočete. Ako vas pa Duh vodi, tako niste pod Postavo. Očitna pa so dela mesa, kakor so: prešuštvo, kurbarija, nečistovanje,

hotljivost, malikovanje, čarodejstvo, sovraštvo, prepir, zavist, srd, razprtija, razkolništvo, nevoščljivost, ubojstvo, pijanost, požrešnost in kar je takega, o čemer sem vam že poprej pravil in še naprej pravim, da tisti, ki tako delajo, ne bodo podedovali Božjega kraljestva. Sad Duha pa je ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, prijaznost, dobrotljivost, vera, krotkost, čistost; zoper take ni postave. Kateri pa sodijo h Kristusu, ti križajo svoje meso z njegovimi poželjivostmi in slo.

VI.

Če živimo po Duhu, tudi hodimo v Duhu! Ne bodimo lačni prazne slave, da ne bi dražili drug drugega in se sovražili. Ljubi bratje, ako bi bil kak človek prenagljen od kake pregrehe, mu pomagajte v pravi stan s krotkim duhom vi, ki ste duhovni, in glej sam nase, da tudi ti ne boš izkušan. Drug drugemu naj nosi butaro, tako boste izpolnili Kristusovo postavo. Ako pa se kateremu zdi, da je kaj, a ni nič, se obnori sam. Vsakdo pa naj sam preizkuša svoje delo in tedaj bo imel v samem sebi hvalo in ne na drugem. Zakaj vsak bo nosil svojo butaro.

Kdor pa bo poučen z besedo, naj podeli vse dobro temu, ki ga pouči. Ne motite se, Bog se ne pusti zasmehovati! Zakaj karkoli človek seje, to bo žel. Kdor seje v svoje meso, ta bo žel pogubo od mesa. Kdor pa seje v Duha, ta bo od Duha žel večno življenje. Delajmo pa dobro in se nikar ne utrudimo; zakaj ob svojem času bomo želi, brez prenehanja. Dokler torej še imamo čas, delajmo dobro vsem, najbolj pa tem, ki so naše vere.

Poglejte, s koliko besedami sem vam pisal z lastno roko! Kateri se hočejo storiti prijetne po mesu, ti vas silijo, da bi se obrezali le zato, da ne bi bili zavoljo Kristusovega križa preganjani. Zakaj tudi oni sami, ki se pusté obrezati, se ne drže Postave, temveč hočejo, da bi se vi obrezali, da bi se oni mogli hvaliti z vašim mesom. To pa naj bo daleč od mene, da bi se hotel hvaliti, kakor le s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem je meni ta svet križan in jaz svetu. Zakaj v Kristusu Jezusu ne velja niti obreza niti neobreza, temveč nova stvar. In kolikor jih hodi po tem vodilu, nad te naj pride mir in usmiljenje, in na Božji Izrael! Nadalje naj mi nihče več ne dela težav, zakaj na svojem telesu nosim rane Gospoda Jezusa. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vašim duhom, ljubi bratje! Amen.

Galačanom, poslano iz Rima.

SVETEGA PAVLA LIST EFEŽANOM

I.

Pavel, apostol Jezusov Kristusov po Božji volji.
Svetim v Efezu in vernim v Kristusu Jezusu:
Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!

Hvaljen bodi Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je blagoslovil z vsakršnim duhovnim blagoslovom v nebeškem blagu po Kristusu; kakor nas je v njem poprej izvolil, preden so bili postavljeni temelji sveta, da bi bili sveti in brez graje pred njim, v ljubezni, in nas je odločil, da nas bi sprejel za svoje otroke po Jezusu Kristusu, po dobrohotnosti njegove volje, v hvalo svoje slavne milosti, s katero nas je storil prijetne v svojem Ljubljencu, v katerem imamo odrešenje po njegovi krvi, namreč odpuščanje grehov, po njegovi prebogati milosti, ki se nam je obilo izkazala v vsakršni modrosti in razumnosti. In dal nam je spoznati skrivnost svoje volje po svoji dobrohotnosti in jo je prinesel po njem, da bi bila oznanjena, ko je bil čas dopolnjen; da bi bilo vse zbrano (pod eno glavo) v Kristusu, to, kar je v nebesih, in tudi to, kar je na zemlji, po njem, po katerem smo tudi dosegli delež dedovanja mi, ki smo bili poprej odločeni po sklepu njega, ki vse reči dela po načrtu svoje volje, da bi bili v hvalo njegove slave, mi, ki poprej upamo v Kristusa.

Po katerem ste tudi vi slišali besedo resnice, namreč evangelij svojega zveličanja, po katerem ste tudi vi, ko ste verovali, bili zapečateni s Svetim Duhom obljube, ki je zastava naše dediščine, v našo odrešitev, da bomo njegova lastnina v hvalo njegove slave.

Tako se torej tudi jaz, potem ko sem slišal za vero pri vas, v Gospoda Jezusa, in za vašo ljubezen do vseh svetih, ne neham zahvaljevati za vas in vas imam v mislih, v svojih molitvah, da vam dá Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče slave, duha modrosti in razodetja, da ga spoznate in da razsvetite oči vaše razumnosti, da boste mogli spoznati, kakšno je upanje njegove poklicanosti in kakšno je blago njegove slavne dediščine za njegove svete in kakšna je neizrekljiva velikost njegove moči nad nami, ki verujemo po delovanju njegove mogočne moči, ki jo je izkazal v Kristusu, ko ga je prebudil od smrti in ga posadil na svojo desnico v nebesih, nad vsako vladarstvo, oblast,

moč, gospostvo in nad vse, kar more biti imenovano, ne le na tem svetu, temveč tudi v prihodnjem. In je vse reči vrgel pod njegove noge in je njega postavil za glavo Cerkvi nad vse, ki je njegovo telo in njegova izpolnitev tega, ki vse v vseh rečeh dopolni.

II.

In tudi vas, ko ste bili mrtvi, po prestopkih in grehih, v katerih ste nekdam hodili po navadi tega sveta, in po knezu, ki gospoduje v zraku, zlasti po duhu, ki v zadnjem času opravlja svoje delo v otrocih nevere; med katerimi smo tudi mi vsi nekdam prebivali v poželjivostih svojega mesa in smo delali, kar je bilo mesu in pameti všeč, in smo bili tudi otroci srda po naravi, ravno kakor tudi drugi.

Ampak Bog, ki je bogat v usmiljenju, po svoji veliki ljubezni, s katero nas je ljubil, ko smo bili mrtvi po grehih, nas je oživil s Kristusom vred. (Zakaj iz milosti ste postali zveličani) in On nas je z njim vred obudil in z njim vred posadil v nebeški stan, v Kristusu Jezusu, da bi v prihodnjih časih izkazal prebogato bogastvo svoje milosti po svoji dobrotljivosti do nas, v Kristusu Jezusu. Zakaj iz milosti ste postali zveličani po veri, in to ni iz vas: to je Božji dar; ne iz del, da se kdo ne bi hvalil. Zakaj njegovo delo smo, ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela, za katera nas je Bog poprej pripravil, da imamo v njih hoditi.

Zato se spomnite, da ste bili vi, ki ste bili nekdam po mesu pogani in ste bili imenovani neobreza od teh, ki se imenujejo obreza, po mesu, ki je storjena z roko, v tistem času brez Kristusa, tuji in zunaj Izraelovega državljanstva in zunaj testamentov obljube, in zato niste imeli upanja in ste bili brez Boga na svetu. Ampak zdaj ste vi, ki ste v Kristusu Jezusu in ste bili nekdam daleč, postali bližnji po Kristusovi krvi.

Zakaj on je naš mir, ki je iz obeh naredil eno in podrl plot, ki je bil vmes, s tem, da je po svojem mesu odvezel sovraštvo, namreč Postavo, ki je bila določena v zapovedih; da je iz dveh v sebi ustvaril enega novega človeka in je storil mir in je oba spravil z Bogom v enem telesu, po križu; in je umoril sovraštvo po samem sebi. In je prišel in oznanjal mir v evangeliju vam, ki ste bili daleč, in tem, ki so bili blizu. Zakaj po njem smemo, oboji v enem Duhu, priti k Očetu.

Zato niste več gostje in tujci, temveč sodržavljeni s svetimi in domači Božji, sezidani na temelju apostolov in prerokov, ker je Jezus Kristus vogelni kamen, na katerem je sklenjeno vse poslopje in raste v sveti tempelj v Gospodu, na katerem ste tudi vi sezidani v Božje bivališče v Duhu.

III.

Zato jaz, Pavel, jetnik Kristusa Jezusa, za vas pogane menim, potem ko ste slišali o službi Božje milosti, ki mi je dana za vas, da mi je bila sporočena skrivnost po razodetju, kakor sem poprej karseda na kratko pisal, iz česar vi, ko to berete, lahko spoznate moje razumevanje te Kristusove skrivnosti, ki v prvih časih ni bila oznanjena človeškim otrokom, kakor je zdaj razodeta njegovim svetim apostolom in prerokom po Duhu, namreč da so tudi pagani sodediči in soudje istega telesa in sodeležniki njegove obljube v Kristusu po evangeliju, katerega služabnik sem postal po daru Božje milosti, ki je meni dana po njegovi vsemogočni moči.

Meni, najmanjšemu med vsemi svetimi, je dana ta milost, da oznanjujem poganom to nedoumljivo Kristusovo blago in da vse razsvetlim, kakšna je skupnost te skrivnosti, ki je bila od vekomaj skrita v Bogu, ki je vse reči ustvaril po Jezusu Kristusu, da bi zdaj postala znana poglavarstvom in gospodstvom v nebesih, po skupnostih, ta mnogotera modrost Božja, po sklepu od vekomaj sèm, ki jo je izkazal v Kristusu Jezusu, našem Gospodu, po katerem imamo svobodnost in prihod v vsem zaupanju po veri vanj.

Zato prosim, ne utrudite se zavoljo mojih nadlog, ki jih trpim za vas in so vaša slava. Zavoljo tega pripogibljem svoja kolena pred Očetom našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je resničen Oče nad vsem, kar je imenovano za otroke v nebesih in na zemlji, da vam dá moč po bogastvu svoje slave, da postanete močni po njegovem Duhu v notranjem človeku, da bi Kristus po veri prebival v vaših srcih in da bi bili po ljubezni ukoreninjeni in utrjeni, da bi mogli dojeti z vsemi svetimi, kakšna je širjava in dolgost ter globočina in visokost; in bi tudi spoznali, da je ljubiti Kristusa veliko bolje, kakor je vse spoznanje, da bi bili napolnjeni z vso Božjo polnostjo.

Temu pa, ki more čez vse reči storiti obilo več, kakor ga prosimo ali razumemo, po moči, ki deluje v nas, bodi slava v skupnosti, ki je v Kristusu Jezusu vsak čas, na vekov veke! Amen.

IV.

Zato vas torej jaz, jetnik v Gospodu, opominjam, da živite, kakor se spodobi vaših poklicanosti, h kateri ste bili poklicani, z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrpežljivostjo, in prenašajte drug drugega v ljubezni in prizadevajte si, da boste v enem Duhu po zavezi miru. Eno telo in en Duh, kakor ste tudi

poklicani v eno samo upanje svoje poklicanosti. En Gospod, ena vera, en krst; en Bog in Oče (nas) vseh, ki je nad vsemi vami in po vseh vas in v vseh vas.

Vsakemu med nami pa je dana milost po meri Kristusovega daru. Zato on pravi: Šel je gor v višavo, odpeljal ječo ujetu, dal ljudem darove. Da pa je šel gor v višavo, kaj je to drugega, kakor da je poprej šel dol v najnižje kraje zemlje? Ta, ki je šel dol, je prav tisti, ki je šel gor nad vsa nebesa, da bi vse napolnil.

In on je nekatere postavil za apostole, nekatere za preroke, nekatere za evan-geliste, nekatere za pastirje in učenike, da bodo sveti pripravljeni za delo služ-be, da bo po tem zgrajeno Kristusovo telo, dokler vsi ne pridemo tja, k eni veri in spoznanju Božjega Sina, in ne postanemo odrasel mož, ki bo tu v meri Kristusove polne starosti, da ne bomo več otroci in se ne pustimo premikati in majati od vsakega vetra naukov po razuzdanosti ljudi, po goljufiji, s katero hodijo za nami, da nas bi zapeljali.

Hodimo pa v resnici, v ljubezni in rastimo v vseh rečeh, v njem, ki je glava, Kristus; iz katerega je sklenjeno vse telo in en ud visi na drugem po sklepkih, ko drug drugemu pomaga po delu slehernega uda po svoji meri in stori, da vse telo raste v svoje poboljšanje, in vse to v ljubezni.

Zatorej pravim in pričujem v Gospodu, da ne bi hodili več tako, kakor hodijo pogani v zanikrnosti svojih misli, katerih razumnost je zatemnjena, in so odtujeni življenju, ki je iz Boga, po nevednosti, ki je v njih, po slepoti njihovega srca, ki so otrdeli in se podali v sramoto in uganjajo vseh vrst nečistosti, z lakomnostjo vred. Vi pa se Kristusa niste tako naučili, če ste le od njega slišali kaj drugega in ste bili v njem poučeni, kakor je v Jezusu pravo ravnanje.

Tako odložite od sebe, z ozirom na prejšnje obnašanje, starega človeka, ki samega sebe pogublja po poželenjih v zmoti. Prenovite pa se v duhu svojega mišljenja in oblecite novega človeka, ki je ustvarjen po Bogu v pravi pravičnosti in svetosti! Zato odložite laži od sebe in govorite resnico, vsak s svojim bližnjim, saj smo udje med seboj. Jezite se in ne grešite! Ne pustite, da bi sonce zašlo nad vašo jezo. Tudi ne dajte prostora hudiču! Kdor je kradel, naj ne krade več, temveč delaj in stori z rokami to, kar je dobro, da bo imel kaj dati potrebnim.

Ne dovolite, da bi zanikrno govorjenje prišlo iz vaših ust, temveč kar je dobro za poboljšanje, kadar je potreba ljubeznivo poslušati. In ne žalite svetega Božjega Duha, s katerim ste zapečateni za dan odrešenja. Vsaka grenkoba in srd in jeza in preklinjanje naj bodo daleč od vas, z vso hudobnostjo vred. Bodite pa med seboj prijazni, usmiljeni in odpuščajte drug drugemu, prav kakor je Bog vam odpustil, v Kristusu.

V.

Tako torej hodíte za Bogom, kakor ljubljeni otroci, in hodíte v ljubezni, ravno kakor je Kristus nas ljubil in je sam sebe dal za nas v daritev in žrtev, Bogu v prijeten vonj. Kurbanje pa in vsa nečistost ali lakomnost naj se niti ne imenujejo med vami, kakor se svetim spodobi; tudi ne nesramne besede in neumno govorjenje ali prešernost, kar se vam ne spodobi, temveč rajši zahvaljevanje. Zakaj vedeti morate, da noben kurbir ali nečistnik ali lakomnik (ki je malikovalec) nima dediščine v Kristusovem in Božjem kraljestvu. Ne pustite se nikomur zapeljati s praznimi besedami. Zakaj zavoljo tega pride Božji srd na neverne otroke. Zato ne imejte z njimi deleža! Zakaj bili ste nekdaj tema, ampak zdaj ste luč v Gospodu.

Hodíte kakor otroci luči! Zakaj sad Duha je vsakršna vrsta dobrote in pravičnost in resnica; in preizkušajte, kaj je Gospodu prijetno; in ne imejte tovarištva z nerodovitnimi deli teme, temveč jih toliko raje razodevajte; zakaj kar je od njih na skrivaj storjeno, o tem je grdo že praviti. Ampak vse to bo očitno, ko bo razodeto od luči. Zakaj vse, kar se stori očitno, je luč. Zato on pravi: Zbúdi se ti, ki spiš, in vstani od smrti, tako te bo Kristus razsvetlil.

Zato glejte, da hodite razumno, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni, in skrbno se ravnajte po času, zakaj čas je hud. Zato ne bodite nespametni, temveč razumni, kaj je Gospodova volja. In ne upijanajte se z vinom, iz česar prihaja vsakršna nespodobnost, temveč bodite polni Duha, in govorite med seboj v psalmih, hvalnicah in duhovnih pesmih. Pojte in brenkajte hvalnice Gospodu v svojem srcu in ves čas se zahvaljujte za vse Bogu in Očetu v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa; in bodite drug drugemu podvrženi v Božjem strahu!

Žene, bodite svojim možem pokorne kakor Gospodu! Zakaj mož je žene glava, ravno kakor je tudi Kristus glava skupnosti; on je zveličar svojega telesa. Kakor je tedaj skupnost Kristusu pokorna, tako tudi žene svojim možem v vseh rečeh.

Vi možje, ljubíte svoje žene, ravno kakor je Kristus ljubil Cerkev in je samega sebe dal zanjo, da bi jo posvetil. In očistil jo je v vodni kopeli, v besedi, da bi jo pripravil sam sebi za skupnost, ki je slavna, ki nima madeža ali gube ali česa takega, temveč da je sveta in brez graje.

Tako morajo tudi možje ljubiti svoje žene kakor svoja telesa. Kdor svojo ženo ljubi, ta ljubi sam sebe. Zakaj nihče ni nikdar sovražil lastnega mesa, temveč ga hrani in neguje, ravno kakor tudi Gospod Cerkev. Zakaj mi smo

udje njegovega telesa, iz njegovega mesa in njegovih kosti. Zavaljo tega bo človek zapustil očeta in mater in se bo pridružil svoji ženi in bosta dva eno meso. To je velika skrivnost. Jaz govorim pa o Kristusu in Cerkvi. A vendar tudi vi, vsakdo naj ljubi svojo ženo tako kakor sam sebe; žena pa se boj moža!

VI.

Vi otroci, bodite pokorni svojim staršem, v Gospodu; zakaj to je spodobno. Spoštuj očeta in mater, je prva zapoved, ki ima obljubo: da ti bo dobro šlo in boš dolgo živel na zemlji.

In vi očetje, ne dražite svojih otrok do srda, temveč vzreajte jih z vzgojo in opominjanjem h Gospodu.

Vi hlapci, bodite pokorni svojim telesnim gospodom s strahom in trepetom, v preproščini svojega srca, kakor Kristusu; in nikar da bi le na videz hoteli služiti in ugajati ljudem, temveč kakor Kristusovi hlapci. Da tako izpolnujete Božjo voljo iz srca, z dobro voljo, ker vi s tem služite Gospodu in ne ljudem; in morate vedeti, da bo vsakdo, kar bo storil dobrega, to prejel od Gospoda, bodisi da je hlapec ali svoboden.

In vi gospodje, storite toisto hlapcem in opustite pretenje; in imate vedeti, da imate tudi vi Gospoda v nebesih in on ne gleda na veljavo oseb.

Nazadnje pa, bratje moji, bodite močni v Gospodu in v mogočnosti njegove moči. Oblecite Božjo oborožitev, da boste mogli obstati proti tem zvijačnim zavajanjem hudiča. Zakaj vojskovati se nam je ne zoper meso in kri, temveč zoper poglavarstva in oblastnike, še zlasti z gospodi tega sveta, zoper hude duhove pod nebom. Zato zgrabite za Božje orožje, da boste mogli v hudem času obstati in v tem svojem dejanju stati.

Tako tedaj stojte, opasani okoli svojih ledij z resnico in oblečeni z oklepom pravičnosti in obuti na nogah z evangelijem miru, da boste pripravljeni. Pred vsemi rečmi pa zgrabite za ščit vere, s katerim boste mogli pogasiti vse goreče strele hudiča. In vzemite čelado zveličanja in meč Duha, ki je Božja beseda, in vedno molite v vsaki nadlogi, z molitvijo in prošnjo, v duhu, in ob tem čujte v vsej stanovitnosti in prošnji za vse svete in zame, da mi bo dana beseda, da srčno odpiram usta, da bom mogel oznanjati skrivnost evangelija, katerega sel sem v verigi, da bom mogel v njem srčno ravnati in govoriti, kakor se spodobi.

Da pa tudi vi veste, kako je z menoj in kaj delam, to vam bo vse sporočil Tihik, moj ljubi brat in zvesti služabnik v Gospodu, ki sem ga poslal k vam zavoljo tega, da izveste, kako je z menoj, in da potolaži vaša srca. Mir bratom in ljubezen z vero od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa! Milost vsem, ki ljubijo našega Gospoda Jezusa Kristusa v neminljivi čistosti, amen!

Pisano iz Rima Efežanom po Tihiku.

SVETEGA PAVLA LIST FILIPLJANOM

I.

Pavel in Timotej, hlapca Jezusa Kristusa.

Vsem svetim v Kristusu Jezusu v Filipih, s škofi in služabniki vred:

Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!

Zahvalim svojega Boga, kakor pogosto na vas mislim (kar vselej storim v vseh svojih molitvah za vas vse in molitev opravljam z veseljem), da ste postali deležni evangelija od prvega dne do danes. In prepričan sem, da bo ta, ki je začel v vas dobro delo, to tudi dokončal do dne Jezusa Kristusa; kakor se tudi meni spodobi, da tako mislim o vas vseh, zato ker vas imam v svojem srcu v tej moji ječi, v kateri zagovarjam evangelij in ga potrjujem, ker ste vi vsi postali deležni te milosti z menoj vred.

Zakaj Bog je moja priča, kako po vas hrepenim iz dna srca v Jezusu Kristusu. In zato molim, da bi bila vaša ljubezen čedalje obilnejša v spoznanju in razumnosti, da boste mogli presojudati, kaj je najboljše, da boste čisti in brez sprotike do Kristusovega dne, napolnjeni s sadovi pravičnosti, ki se godé (v vas) po Jezusu Kristusu, v Božjo slavo in hvalo.

Jaz pa vam dam vedeti, ljubi bratje, da je, kakor se godi meni, prispevalo le v vse večji razmah evangelija, tako da so moje vezi v Kristusu postale očitne v vsej sodni palači in pri vseh drugih, in dosti bratov v Gospodu je dobilo zaradi mojih spon upanje in so postali srčnejši, da brez strahu govorijo besedo. Nekateri res pridigujejo Kristusa tudi zavoljo sovraštva in prepirljivosti, nekateri pa iz dobre volje; nekateri oznanjajo Kristusa iz prepirljivosti in ne iz čistega namena; zakaj ti menijo, da bodo tako namenoma mojim vezem priložili še večjo nadlogo; tile pa iz ljubezni, zakaj oni vedo, da tu ležim zato, da zagovarjam evangelij.

No, kaj tedaj? Da se le Kristus oznanja kakorkoli že, bodisi iz kakega drugega razloga ali prav, tako se vsaj tega veselim in se bom še veselil. Zakaj vem, da mi to služi k zveličanju po vaši molitvi in po podpori Duha Jezusa Kristusa, kakor trdno čakam in upam, da ne bom v ničemer osramočen, temveč da bo v vsej srčnosti, prav kakor vedno, tudi sedaj visoko oslavljen Kristus na mojem telesu, bodisi v življenju ali v smrti. Zakaj Kristus je moje življenje in umreti je moj dobiček.

Potemtakem pa je živeti v mesu v večji prid, tako ne vem, kaj naj bi si izvolil. Zakaj oboje me teži: želim se ločiti in biti s Kristusom, kar bi bilo tudi veliko boljše; ampak zavoljo vas je bolj potrebno ostati v mesu. In v dobrem zaupanju vem, da bom ostal in bom pri vas vseh za vašo rast in veselje v veri, da se boste mogli obilno hvaliti v Kristusu Jezusu zaradi mene, zaradi mojega zopetnega prihoda k vam.

Hodíte le vredno Kristusovega evangelija, da ako pridem in vas vidim ali ostanem daleč, lahko slišim o vas, da stojite v enem duhu in v eni duši in se z nami bojujete za vero evangelija in da se ne pustite z nobeno rečjo zastrašiti od nasprotnikov, kar je njim znamenje pogube, vam pa zveličanja, in to od Boga. Zakaj dano vam je zavoljo Kristusa storiti to, da ne samo vanj verujete, temveč da zavoljo njega tudi trpite in imate isti boj, ki ste ga videli na meni in zdaj o meni slišite.

II.

Če je tedaj pri vas opominjanje v Kristusu, če je tolažba ljubezni, če skupnost Duha, če ljubezen in usmiljenje; tako napolnite moje veselje, da ste ene misli, da imate eno ljubezen, eno voljo in mnenje; da ničesar ne storite iz prepirljivosti ali praznega častihlepja, temveč v ponižnosti imejte drug drugega za višjega od samega sebe in ne glejte le vsak na svoje, temveč na to, kar je od drugega.

Vsakdo bodi te misli, kakor je bil tudi Jezus Kristus, ki, čeprav je bil v Božji podobi, ni štel za rop biti enak Bogu, temveč je samega sebe izpraznil in privzel podobo hlapca in postal enak človeku in je bil po obličju spoznan za človeka. In se je ponižal in je bil pokoren do smrti, ja, do smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je nad vsemi imeni; da naj se v imenu Jezus pripognejo vsa kolena teh, ki so v nebesih in na zemlji in pod zemljo, in vsi jeziki imajo priznati, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta.

Zatorej, ljubljeni moji, kakor ste vselej bili pokorni, nikar le v moji pričujočnosti, temveč še veliko bolj sedaj, ko nisem pričujoč, ravnajte tako, da boste zveličani, v strahu in trepetu! Zakaj Bog je ta, ki dela znotraj v vas oboje, da hočete in da prispevate, kakor je njemu pogodu.

Storite vse brez mrmranja in dvomljenja, da boste brez graje in čisti in Božji otroci brez prigovora sredi tega hudobnega in popačenega rodu, med katerim svetite kakor luči v svetu s tem, da ohranjate besedo življenja, meni v hvalo za Kristusov dan, da nisem zastonj tekal in ne delal zaman. In ako bom darovan

nad daritvijo in službo vaše vere, tako se veselim in se radujem z vami vsemi. Tega pa se veselite tudi vi, in veselite se z menoj vred!

Upam pa v Gospodu Jezusu, da vam bom skoraj poslal Timoteja, da se bom tudi veselil, ko bom vedel, kako je pri vas. Zakaj nimam nobenega, ki bi bil tako ves moje misli, ki bi tako srčno skrbel za vas. Zakaj vsi iščejo le svoje in nikar to, kar je Kristusa Jezusa. Vi pa veste, da je on izkušen; zakaj on je kakor otrok očetu z menoj služil evangeliju. Tega (upam) vam bom zdajci poslal, kakor hitro bom videl, kako bo z menoj. Jaz pa upam v Gospodu, da tudi sam skoraj pridem.

Meni pa se je zdelo potrebno, da vam pošljem brata Epafrodita, ki je moj pomočnik in sovojak in vaš apostol in služabnik za moje potrebe; saj hrepeni po vas vseh in je bil silno žalosten, ker ste slišali, da je bil bolan. In res je zbolel na smrt; a Bog se ga je usmilil. A nikar le njega, temveč tudi mene, da ne bi imel žalosti na žalost.

Jaz pa sem ga toliko hitreje poslal, da ga vidite in boste spet veseli in da bom tudi sam manj žalosten. Sprejmite ga torej v Gospodu, z vsem veseljem, in take imejte v časti; zakaj zavoljo Kristusovega dela se je bil tako približal smrti, da je zanemarjal svoje življenje, da bi mi služil na vašem mestu.

III.

Dalje pa, ljubi bratje, veselite se v Gospodu! Da vam vselej pišem o istih rečeh, meni ni nadležno, vas pa toliko bolj potrjuje. Pozorni bodite na pse, pozorni bodite na hudobne delavce, glejte na razrezanje! Zakaj mi smo ta obreza, ki Bogu služimo v Duhu in se hvalimo v Kristusu Jezusu in se ne zanašamo na meso, najsi bi se sam lahko hvalil z mesom. Ako se komu drugemu zdi, da se more hvaliti z mesom, tedaj jaz toliko bolj, ker sem bil obrezan na osmi dan, eden iz Izraelovega naroda, Benjaminovega rodu, Hebrejec iz Hebrejcev, po Postavi farizej, po gorečnosti preganjalec skupnosti, po pravičnosti, ki je v Postavi, brez prigovora.

Ali kar mi je bilo dobiček, to sem imel zavoljo Kristusa za škodo. Zakaj vse imam za škodo proti najvišjemu spoznanju Kristusa Jezusa, svojega Gospoda, zavoljo katerega sem imel za škodo vse in imam vse za blato, le da pridobim Kristusa in bom v njem najden, ne da bi imel svojo pravičnost, ki prihaja iz Postave, temveč tisto, ki pride po veri v Kristusa, zlasti tisto pravičnost, ki po veri prihaja od Boga, da spoznam njega in moč njegovega vstajenja in udeležnost v njegovem trpljenju, da bom podoben njegovi smrti, da pridem vstajenju mrtvih nasproti.

Nikar da bi to že prejel ali da bi že bil popoln, za tem le hitim, da bi to mogel doseči, kakor sem tudi bil dosežen od Kristusa Jezusa. Bratje moji, sam zase še ne mislim, da bi bil to že dosegel. Eno pa pravim: Pozabljam, kar je zadaj, in segam po tem, kar je spredaj, hitim proti cilju, ki je postavljen spredaj, po nagradi, ki kaže nebeško poklicanost od Boga v Kristusu Jezusu. Kolikor nas je popolnih, bodimo torej te misli; in ako bi morali misliti kaj drugega, to vam razodene Bog. Ali vsaj to: hodimo po tej meri, po kateri smo prišli, in smo ene misli!

Hodite za menoj, ljubi bratje, in glejte na te, ki tako hodijo, kakor imate nas za zgled. Zakaj veliko jih hodi, o katerih sem vam pogosto pravil, zdaj pa vam tudi v joku pravim: sovražniki Kristusovega križa, katerih konec je pogubljenje, katerih bog je trebuh in njihova slava postaja sramota, ker mislijo le na zemeljske reči. Naše prebivanje pa je v nebesih, odkoder tudi pričakujemo Zveličarja, Gospoda Jezusa Kristusa, ki bo naše nečimrno telo preobrazil, da bo enako njegovemu poveličanemu telesu, po močnem dejanju, s katerim si more podvreči vse reči.

IV.

Torej, moji ljubi in srčni bratje, moje veselje in moja krona, stojte tako v Gospodu, ljubi! Evodija opominjam in Sintiha opominjam, naj bosta ene misli v Gospodu. In tudi tebe prosim, moj zvesti tovariš, pomagaj jim, ki so se z menoj bojevali zavoljo evangelija, s Klemenom in drugimi mojimi pomočniki, katerih imena so v knjigi življenja.

Veselite se v Gospodu vselej, in zopet pravim: Veselite se! Vaša dobrota bodi znana vsem ljudem. Gospod je blizu. Nič ne skrbite, temveč v vseh rečeh sporočite Bogu svoje prošnje v molitvah in prošnjah in z zahvaljevanjem! In mir Božji, ki je višji kakor vsa pamet, naj obvaruje vašo srca in vaše misli v Kristusu Jezusu.

Dalje, ljubi bratje, kar je resnično, kar je pošteno, kar je pravično, kar je sramežljivo, kar je ljubeznivo, kar je na dobrem glasu; če je kaka dobra šega, če je kaka hvala, na to mislite! Kar ste se tudi naučili in prejeli in slišali in videli na meni, to storite, in tako bo Gospod miru z vami.

Sem se pa silno razveselil v Gospodu, da ste zopet ozeleneli in skrbite zame; najsi ste vedno skrbeli, a vam je manjkalo priložnosti. Ne govorim tega zavoljo pomanjkanja; zakaj naučil sem se, pri katerih že sem, da vse vzamem za dobro. Znam biti tudi ponižen in znam biti visok; v vseh stvareh in pri vseh

sem pripravljen sit biti in lakoto trpeti, imeti vobilju in pomanjkanje trpeti. Vse premorem v njem, ki me dela močnega, v Kristusu. A vendar ste dobro storili, da ste se zavzeli v moji nadlogi.

Vi Filipljani pa veste, da od začetka evangelija, ko sem odšel iz Makedonije, nobena skupnost ni ničesar delila z menoj na račun dajanja in prejemanja kakor samo vi. Zakaj v Tesaloniko ste mi za mojo potrebo poslali enkrat in zopet enkrat. Nikar da bi iskal daru, temveč iščem sadu, da se pomnoži v vaš račun. Zakaj vsega imam in preobilo. Napolnjen sem, ker sem po Epafroditu prejel, kar je prišlo od vas, sladko dišavo, prijetno daritev, da je Bogu všeč. Moj Bog pa naj napolni vsako vašo potrebo po njegovem bogastvu v slavi v Kristusu Jezusu!

Temu Bogu pa in našemu Očetu bodi čast od vekomaj na vekomaj! Amen. Pozdravite vse svete v Kristusu Jezusu! Pozdravljajo vas bratje, ki so pri meni. Pozdravljajo vas vsi sveti, posebno pa ti iz cesarjeve hiše. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi!

Pisano v Rimu Filipljanom po Epafroditu.

SVETEGA PAVLA LIST KOLOŠANOM

I.

Pavel, apostol Jezusov Kristusov po Božji volji, in brat Timotej.
Svetim v Kolosah in vernim bratom v Kristusu:
Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.

Zahvaljujemo Boga in Očeta našega Gospoda Jezusa Kristusa in vselej molimo za vas, ker smo slišali za vašo vero v Kristusu Jezusu, potem ko smo slišali o vaši veri v Jezusa Kristusa in o ljubezni do vseh svetih, zavoljo upanja, ki vam je odloženo v nebesih, o katerem ste poprej slišali po besedah resnice v evangeliju, ki je prišel k vam kakor tudi po vsem svetu in je rodoviten in raste, kakor tudi v vas, od dne, ko ste ga slišali in spoznali Božjo milost v resnici; kakor ste se naučili od Epafra, našega ljubljenega soslужabnika, ki je zvest Kristusov služabnik za vas, ki je tudi nam razodel vašo ljubezen v Duhu.

Zato tudi mi od dne, ko smo to slišali, nenehno za vas molimo in prosimo, da bi bili napolnjeni s spoznanjem njegove volje v vsaki vrsti duhovne modrosti in razumnosti, da hodite vredno Gospoda, da ste mu v vsem po volji in boste rodovitni in napredujete v vseh dobrih delih in rastete v Božjem spoznanju in da bi bili okrepljeni po njegovi veličastni moči, z vso potrpežljivostjo in zaupanjem v veselju in da bi se zahvaljevali Očetu, ki nas je storil vredne, da smo deležni dediščine svetih v luči; ki nas je otel iz oblasti teme in nas prestavil v kraljestvo svojega ljubega Sina, v katerem imamo odrešenje po njegovi krvi, namreč odpuščanje grehov. On, ki je podoba nevidnega Boga, prvorojeni pred vsemi stvarmi; zakaj po njem je ustvarjeno to, kar je v nebesih in na zemlji, kar je vidno in nevidno, prestoli in gospostva in poglavarstva in oblasti, to vse je ustvarjeno po njem in zanj in on je pred vsem in vse stoji v njem.

In on je glava telesa, namreč Cerkve, ki je začetek, prvorojeni od mrtvih, da bi bil v vseh rečeh prvi. Zakaj taka je bila dobra volja, da v njem prebiva vse obilje in da bi bilo po njem vse spravljeno z njim, bodisi na zemlji ali v nebesih, s tem ko je naredil mir, po krvi na svojem križu po samem sebi.

In vas, ki ste bili nekdaj tuji in sovražniki po pameti v hudobnih delih. Zdaj pa vas je spravil s telesom svojega mesa po smrti, da bi vas postavil kot svete in brez prigovora in brez graje, sam pred seboj, ako le ostanete v veri,

utemeljeni in trdni in nepremakljivi od upanja od evangelija, ki ste ga slišali, ko je bil pridigovan vsemu stvarjenju pod nebom; in katerega služabnik sem postal jaz, Pavel.

Sedaj se veselim v svojem trpljenju, da za vas trpim in dopolnjujem na svojem mesu, kar še manjka na Kristusovih nadlogah, za njegovo telo, ki je Cerkev; katere sem jaz postal služabnik po Božjem pridigovanju, ki mi je dano med vas, da mi je obilno pridigovati Božjo besedo, namreč skrivnost, ki je bila skrita od začetka sveta in do sedanjih časov, zdaj pa je razodeta njegovim svetim, ki jim je Bog hotel oznaniti, kakšno je častito bogastvo te skrivnosti med pagani (ki je Kristus v vas), ki je upanje te slave, ki ga mi oznanjamo, in opominjamo vse ljudi in učimo vse ljudi z vso modrostjo, da vsakega človeka postavimo popolnega v Kristusu Jezusu, v katerem tudi sam delam in se trudim po opraviilu tega, ki v meni močno deluje.

II.

Jaz pa vam dam vedeti, kak boj imam za vas in za te, ki so v Laodikeji, in za vse tiste, ki niso videli mojega obličja v mesu, da bi bila njihova srca potolažena in v ljubezni združena za vse obilje zanesljivega razuma, da bi spoznali skrivnost Boga Očeta in Kristusa, v katerem ležé skriti vsi zakladi modrosti in spoznanja.

To pa pravim, da vas kdo ne zavede s pametnimi besedami. Zakaj najsi po mesu nisem tam, tako sem v duhu vendar pri vas, se veselim in vidim vaš red in vašo trdno vero v Kristusa. Kakor ste tedaj sprejeli Gospoda Jezusa Kristusa, tako hodite v njem in bodite ukoreninjeni in vgrajeni v njem in bodite trdni v veri, kakor ste poučeni, in bodite po njej na moč hvaležni!

Glejte, da vas kdo ne oropa po človeški modrosti in s praznim zavajanjem, po človeškem nauku in po postavah sveta in ne po Kristusu; zakaj v njem prebiva vsa polnost božanstva telesno, in vi ste popolni v njem, ki je glava vsakega gospostva in oblasti, v katerem ste tudi obrezani z obrezo brez rok, po odložitvi grešnega telesa v mesu, torej s Kristusovo obrezo, ko ste z njim pokopani v krstu, v katerem ste tudi vstali, po veri, ki jo daje Bog, ki ga je obudil od smrti. In tudi vas je s seboj storil žive, ker ste bili mrtvi v grehih in v neobrezi svojega mesa, in nam je poklonil vse grehe in je izbrisal rokopolis, ki je bil zoper nas, ki je vstal po Postavi in nam bil nasproten, in ga je odpravil in ga pribil na križ in je slekel poglavarstva in oblasti in jih postavil na ogled in slavil zmago nad njimi po samem sebi.

Tako naj vas nihče ne sodi v jedi ali pijači, ali v postavljenih praznikih, ali mlajih, ali sobotah; kar je senca tega, kar je bilo prihodnje, telo samo pa je v

Kristusu. Ne dovolite nobenemu, da bi vam premaknil cilj, kdor po lastni volji živi v ponižnosti in čaščenju angelov, ker ničesar od tega nikoli ni videl in je zaman napihnjen v svojem mesenem mišljenju in se ne drži Glave, iz katere vse telo, po sklepah in členkih in vezeh, prejema podporo in se drži drug drugega in tako raste v Božjo veličino.

Če ste torej s Kristusom umrli postavam sveta, zakaj se tedaj pustite ujeti s postavami, kakor da bi še živeli v svetu? (Te pravijo:) Tega se ne dotakni, tega ne poskusi in tega ne prijemaj, kar se v rokah vse izniči, in so to človeške zapovedi in nauki, ki so videti, kakor da bi bili modrost, po svojevoljni duhovnosti in ponižnosti in po neprizanesljivosti telesu, ko mesu ne dadó časti po njegovi potrebi.

III.

Če ste tedaj vstali s Kristusom, tako iščite to, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici Božji. Skrbite za to, kar je zgoraj, in nikar za to, kar je na zemlji! Zakaj umrli ste in vaše življenje je skrito s Kristusom, v Bogu. Ko pa se bo razodel Kristus, vaše življenje, boste tako tudi vi razodeti z njim v slavi. Zato morite svoje ude, ki so na zemlji: kurbarijo, nečistost, strasti, hudo poželenje, brezsrčnost in lakomnost (ki je malikovanje), zavoljo katerih prihaja Božja jeza nad otroke nevere, v katerih ste tudi vi nekdaj hodili, ko ste v njih živeli. Sedaj pa odložite od sebe vse: jezo, zlobnost, hudobijo, preklinjanje, nesramne besede iz svojih ust; ne lažite drug drugemu; slecite starega človeka z njegovimi deli in oblecite novega, ki se obnavlja v spoznanju, po podobi njegovega, ki ga je ustvaril; ker ni Grka, Juda, obreze, neobreze, negrka, Skita, hlapca, svobodnega, temveč vse in notri v vseh Kristus.

Oblecite torej kot Božji izvoljeni, sveti in ljubljeni srčno usmiljenje, prijaznost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost; in prizanesite drug drugemu in si odpuščajte med sabo, ako ima kdo tožbo zoper drugega; kakor je Kristus vam odpustil, tako tudi vi; čez vse pa oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti, in mir Božji naj vlada v vaših srcih, h kateremu ste bili tudi poklicani, v enem telesu; in bodite hvaležni!

Pustite Kristusovi besedi, da bogato prebiva med vami z vso modrostjo! Učite in opominjajte se med seboj s psalmi, hvalospevi in milostnimi duhovnimi pesmimi in pojte Gospodu v svojem srcu! In karkoli delate, z besedami ali dejanji, vse to storite v imenu Gospoda Jezusa in zahvaljajte po njem Boga Očeta!

Ve žene, bodite pokorne svojim možem v Gospodu, kakor se spodobi! Vi možje, ljubite svoje žene in ne bodite grenki proti njim! Vi otroci, bodite

staršem pokorni v vseh rečeh; zakaj to ugaja Gospodu. Vi očetje, ne dražite svojih otrok, da ne bodo prestrašeni!

Vi hlapci, bodite v vseh rečeh pokorni svojim telesnim gospodarjem, nikar da bi služili navidezno kakor ti, ki hočejo ugajati ljudem, temveč s preproščino srca in v Božjem strahu. Vse, kar delate, storite iz srca, kakor Gospodu in ne ljudem, in vedite, da boste od Gospoda prejeli plačilo dediščine; zakaj vi služite Gospodu Kristusu. Kdor pa dela krivico, ta bo prejel, kar je krivičnega storil; in tu ni razločka med ljudmi. Vi gospodje pa izkazujte hlapcem, kar je prav in spodobno, in vedite, da imate tudi vi Gospoda v nebesih!

IV.

Vztrajajte v molitvi in čujte v njej z zahvaljevanjem; molite obenem tudi za nas, da nam Bog odpre vrata do besede, da govorimo Kristusovo skrivnost (zavoljo katere sem tudi zvezan), da jo storim očitno, kakor se spodobi govoriti. Hodite modro proti tistim, ki so zunaj, in prav se ravnajte po času! Vaše govorjenje naj bo vselej ljubeznivo, s soljo začinjeno, da veste, kako morate vsakemu odgovarjati.

Kako je z menoj, vse to vam bo dal vedeti Tihik, ljubi brat in zvesti služabnik in sohlapec v Gospodu, ki sem ga zato poslal k vam, da izpraša, kako je z vami, in da potolaži vaša srca, z Onezimom vred, tem zvestim in ljubim bratom, ki je izmed vaših: onadva vam bosta povedala vse, kako je tukaj.

Aristarh, ki je z menoj v ječi, vas pozdravlja, in Marko, Barnabov sestroč, glede katerega ste dobili naročila. Ako pride k vam, ga sprejmite; in Jezus, ki mu je ime Just, ki sta iz obreze. Ta dva sta mi sama bila pomočnika za Božje kraljestvo in sta mi bila v tolažbo.

Pozdravlja vas Epafra, ki je izmed vaših, Kristusov hlapec, ki se vedno bojuje za vas v molitvah, da bi obstali popolnoma in izpopolnjeni z vso Božjo voljo. Pričam mu, da ima veliko gorečnost za vas in za one v Laodikeji in v Hierapoli. Pozdravljata vas Lukež, ljubljene zdravniki, in Dema. Pozdravite brate v Laodikeji in Nimfa in Cerkev v njegovi hiši! In ko bo to pismo brano pri vas, storite, da bo brano tudi v laodikejski skupnosti in da pismo iz Laodikeje berete tudi vi! In recite Arhipu: Glej na službo, ki si jo prejel v Gospodu, da jo opraviš! Pozdrav z mojo, Pavlovo roko. Spominjajte se mojih vezi! Milost bodi z vami, amen!

Pisano iz Rima po Tihiku in Onezimu.

SVETEGA PAVLA

PRVI LIST TESALONIČANOM

I.

Pavel in Silvan in Timotej.
Skupnosti v Tesaloniki, v Bogu Očetu in Gospodu Jezusu Kristusu:
Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!

Vedno zahvaljujemo Boga za vas vse in vas vedno imamo v mislih, v svojih molitvah, in se spominjamo vašega dela v veri in vašega dela v ljubezni in vaše potrpežljivosti v tem upanju, ki je naš Gospod Jezus Kristus pred Bogom, našim Očetom. Zakaj ljubi bratje, ljubljeni od Boga, vemo, kako ste izvoljeni, da je bil naš evangelij pri vas ne le v besedi, temveč tudi v moči in v Svetem Duhu in v veliki gotovosti; kakor veste, kakšni smo bili med vami zavoljo vas.

In začeli ste hoditi za nami in za Gospodom in ste besedo sprejeli v veliki nadlogi, z veseljem v Svetem Duhu, tako da ste postali primer vsem vernim v Makedoniji in Ahaji. Zakaj od vas se je razglasila Gospodova beseda ne samo po Makedoniji in Ahaji, temveč po vseh krajih se je razglasila vaša vera v Boga, tako da vam ni treba kaj praviti. Zakaj oni sami oznanjajo o vas, kakšen je bil naš prihod k vam in kako ste se obrnili od malikov k Bogu, da služite živemu in pravemu Bogu in da čakate na njegovega Sina iz nebes, ki ga je obudil od smrti, Jezusa, ki nas je rešil prihodnjega srda.

II.

Zakaj tudi vi, ljubi bratje, veste za naš prihod k vam, da ni bil zaman, temveč ko smo poprej trpeli in smo bili zasramovani v Filipih (kakor veste), smo vendar bili srečni v našem Bogu, da pri vas v velikem boju govorimo Božji evangelij. Zakaj naše opominjanje ni bilo v zapeljevanje ne k nečistosti ne z goljufijo, temveč kakor smo bili od Boga preizkušeni za vredne, da nam je evangelij zaupan v oznanjevanje, tako govorimo; nikar da bi hoteli biti ljudem po volji, temveč Bogu, ki preizkuša naša srca.

Zakaj nikoli nismo hodili okoli s priliznjenimi besedami (kakor veste) niti nismo ravnali lakomno, Bog je priča. Tudi nismo iskali časti od ljudi, ne od vas ne od drugih. Lahko bi vam tudi bili težavni kot Kristusovi apostoli, pa smo

bili pri vas kakor mati; prav kakor dojlja skrbi za svoje otroke, tako smo čutili do vas srčno ljubezen in smo bili pripravljeni deliti z vami ne le Božji evangelij, temveč tudi svoje življenje, ker ste nam postali tako ljubi.

Dobro se spominjate, ljubi bratje, našega dela in truda, zakaj noč in dan smo delali, da nismo bili nadležni nikomur med vami, in smo med vami pridigovali Božji evangelij. Vi ste tega priče in Bog, kako sveto in pravično in brez graje smo bili pri vas (ki ste bili verni). Kakor tudi veste, smo kakor oče svoje otroke vsakega med vami opominjali, tolažili in rotili, da hodite dostojno pred Bogom, ki vas je poklical v svoje kraljestvo in v svojo slavo.

Zato tudi vedno hvalimo Boga, da ko ste prejeli od nas besedo Božje pridige, ste jo sprejeli ne kot človeško besedo, temveč (kakor je tudi resnično) kot Božjo besedo, ki tudi deluje v vas, ki verujete. Zakaj vi, ljubi bratje, hodite kakor Božje cerkve v Judeji v Kristusu Jezusu, ker ste tudi vi trpeli od lastnih rojakov kakor oni od Judov; ki so tudi Gospoda Jezusa umorili in lastne preroke in so nas preganjali, in Bogu niso po volji in so vsem ljudem nasprotni; oni nam branijo govoriti poganom, da bi se zveličali, da tako napolnijo mero svojih grehov. Zakaj nazadnje je prišel nadnje srd.

Mi pa, ljubi bratje, ko smo bili za nekaj časa oropani vašega obličja, nikar po srcu, smo mi toliko bolj hiteli, da bi videli vaše obličje z velikim hrepenenjem. Zato smo hoteli priti k vam (jaz, Pavel, enkrat ali dvakrat), a Satan nam je nasprotoval. Zakaj kdo je naše upanje ali veselje ali krona slave? Ali niste to tudi vi pred našim Gospodom Jezusom Kristusom ob njegovem prihodu? Vi ste zares naša slava in veselje.

III.

Zato nismo mogli dalje strpeti in nam je bilo bolj povšeči, da bi bili sami pušчени v Atenah, in smo poslali Timoteja, našega brata in Božjega služabnika in našega pomočnika v Kristusovem evangeliju, da vas potrdi in opomni v vaši veri, da se kdo ne bi zmehčal v teh nadlogah. Zakaj sami veste, da smo za to postavljeni, in ko smo bili pri vas, smo vam poprej povedali, da bomo morali trpeti nadlogo, kakor se je tudi zgodilo in vi veste. Zato tudi jaz nisem mogel dalje strpeti in sem zato poslal, da bi izvedel za vašo vero, da vas skušnjavec ne bi izkušal in bi naše delo ne bilo zaman.

Zdaj pa, ko je Timotej od vas prišel k nam in nam oznanil vašo vero in ljubezen, in da se nas vedno v dobrem spominjate in nas želite videti kakor tudi mi vas, zato smo, ljubi bratje, po vas potolaženi v vseh naših nujah in nadlo-

gah, po vaši veri. Zakaj sedaj smo živi, ker vi stojite v Gospodu. In kako zahvalo moremo Bogu povrniti za vas, za vse veselje, ki ga imamo zaradi vas pred svojim Bogom? Mi noč in dan silno prosimo, da bi mogli videti vaše obličje in dopolniti, ako kaj manjka na vaši veri.

On pa, Bog, naš Oče in naš Gospod Jezus Kristus, naj naredi našo pot do vas! Vas pa Gospod poboljšaj in pusti, da boste obilne ljubezni med sabo in do vseh (kakor smo tudi mi do vas); da bodo vaša srca potrjena in brez graje v svetosti pred Bogom in našim Očetom ob prihodu našega Gospoda Jezusa Kristusa z vsemi njegovimi svetimi.

IV.

Potem pa, ljubi bratje, vas prosimo in opominjamo v Gospodu Jezusu: kakor ste prejeli od nas, kako morate hoditi in ugajati Bogu, da boste še dalje rasli. Zakaj vi veste, kakšne zapovedi smo vam dali po Gospodu Jezusu. Zakaj to je Božja volja, vaše posvečenje, da se vzdržujete kurbarije in da zna vsakdo izmed vas ohraniti svojo posodo v svetosti, nikar pa v telesnih strasteh kakor pogani, ki Boga ne poznajo, in da nobeden ne seže predaleč in ne prekani svojega brata v poslu. Saj Gospod je maščevalec vsega tega, kakor smo vam tudi poprej povedali in pričali. Zakaj Bog nas ni poklical k nečistosti, ampak k posvečevanju. Zato kdor to zamuja, ne zamuja človeka, temveč Boga, ki je dal v nas svojega Svetega Duha.

O bratski ljubezni pa ni treba, da vam pišemo. Zakaj sami ste od Boga poučeni, da se ljubíte med seboj; in vi tudi ravirate tako z vsemi brati, ki so po vsej Makedoniji. Mi vas pa prosimo, ljubi bratje, da še bolj rastete in z vso močjo skrbite, da bi živeli v tišini in delali svoje z lastnimi rokami, kakor smo vam zapovedali; da pošteno živite pred zunanjimi, in ne boste potrebovali nobene reči.

Mi pa nočemo, ljubi bratje, da bi ne vedeli za te, ki spe, da ne boste žalovali kakor oni drugi, ki nimajo nobenega upanja. Zakaj ako verujemo, da je Jezus umrl in vstal, tako bo Bog tudi te, ki so zaspali v Jezusu, pripeljal z njim. Zakaj to vam pravimo po Gospodovi besedi, da mi, ki bomo živi in preostanemo za Gospodov prihod, ne bomo prehiteli teh, ki spe. Zakaj on sam, Gospod, bo s krikom ukaza in glasom nadangela in z Božjo trobento sam prišel dol iz nebes, in ti, ki so v Kristusu umrli, bodo najprej vstali; potem bomo mi, ki bomo živeli in preostali, z njimi vred umaknjeni v oblakih Gospodu naproti v zrak; in tako bomo vedno pri Gospodu. Zato se tolažite med seboj s temi besedami.

V.

O teh časih pa in urah, ljubi bratje, ni treba, da vam pišem; zakaj sami dobro veste, da bo Gospodov dan prišel kakor tat, ponoči. Zakaj ko poreko: Mir je in vse je varno, tedaj bo nadnje naglo prišla poguba kakor porodne bolečine nad nosečo ženo; in ne bodo ji ubežali. Vi pa, ljubi bratje, niste v temi, da bi vas tisti dan zgrabil kakor tat; vi ste vsi otroci luči in otroci dneva; nismo od noči ali od teme.

Zato ne spimo kakor drugi, temveč čujmo in bodimo trezni! Zakaj tisti, ki spijo, spijo ponoči; in tisti, ki so pijani, so ponoči pijani. Ampak mi, ker smo otroci dneva, moramo biti trezni, oblečeni z oklepom vere in ljubezni in z železnim klobukom upanja v zveličanje. Zakaj Bog nas ni postavil za srd, temveč da dobimo zveličanje, po našem Gospodu Jezusu Kristusu, ki je za nas umrl, ako čujemo ali spimo, z njim vred imamo živeti. Zato se opominjajte med seboj in izgrajujte drug drugega, kakor to tudi delate.

Prosimo vas pa, ljubi bratje, prepoznavajte té, ki med vami delajo in so vam predpostavljeni v Gospodu in vas opominjajo, imejte jih toliko raje zavoljo njihovega dela in živite z njimi v miru! Mi vas pa prosimo, ljubi bratje, opominjajte té, ki ne živé prav, tolažite té, ki so malodušnega srca, podpirajte šibke, bodite potrpežljivi z vsemi! Glejte, da nihče ne vrne komu hudega s hudim, temveč vedno med seboj in vsem izkazujte dobroto! Bodite vselej veseli, vedno molite! Bodite v vseh rečeh hvaležni, zakaj to je Božja volja, po Jezusu Kristusu, za vas.

Duha ne gasite, prerokovanj ne zaničujte! Preizkusite vse in kar je dobro, ohranite! Vzdržujte se vsega, kar je videti hudo! On pa, Bog miru, naj vas vse-skozi posveti in ves vaš duh z dušo in telesom naj se ohrani brez graje za prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa! Ta je zvest, ki vas je poklical, ta bo to tudi storil. Ljubi bratje, molite za nas! Pozdravite vse brate s svetim poljubom! Rotim vas pri Gospodu, da pustite to pismo brati vsem svetim bratom! Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami, amen!

Prvi list Tesaloničanom je pisan iz Aten.

SVETEGA PAVLA

DRUGI LIST TESALONIČANOM

I.

Pavel in Silvan in Timotej.
Skupnosti v Tesaloniki, v Bogu, našem Očetu, in v Gospodu Jezusu Kristusu:

Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.

Vselej se moramo zahvaljevati za vas Bogu, ljubi bratje, kakor je spodobno. Zakaj vaša vera silno raste in ljubezen vsakega med vami vsemi, drug do drugega, narašča, tako da se mi hvalimo z vami v Božjih cerkvah zavoljo vašega voljnega potrpljenja in vere v vsem vašem preganjanju in nadlogah, ki jih trpite; kar je znamenje, da bo Bog pravično sodil, da boste vredni za Božje kraljestvo, zavoljo katerega tudi trpite. Potem ker je to pravično pri Bogu, da se povrnejo nadloge tem, ki vam nadloge nalagajo; vam pa, ki nadloge trpite, z nami vred pokoj, kadar se bo razodel Gospod Jezus iz nebes z angeli svoje moči in se bo z gorečim plamenom maščeval nad temi, ki ne poznajo Boga, in nad temi, ki niso pokorni evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa; ki bodo trpeli kazen, večno pogubljenje od Gospodovega obličja in od njegove slavne moči, kadar pride in se oslavi s svojimi svetimi in se pokaže čudovitega v vseh vernih. Zakaj vi ste našemu pričevanju med vami verovali od tistega dne. In zavoljo tega tudi vedno molimo za vas, da vas naš Bog stori vredne te poklicanosti in dopolni vso blagohotno dobrotljivost in delo vere v moči, da bo v vas oslavljeno ime našega Gospoda Jezusa Kristusa in vi v njem, po milosti našega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa.

II.

Ampak zavoljo prihoda našega Gospoda Jezusa Kristusa in našega shoda z njim vas prosimo, ljubi bratje, da se ne daste hitro premakniti od svojega mišljenja, ne prestrašiti ne po duhu, ne po besedi, ne po listu, kakor da bi bil poslan od nas, da bi bil Kristusov dan že nastopil. Ne pustite se nikomur na noben način zapeljati; zakaj on ne pride, če poprej ne pride izneverjenje in bo razodet Človek greha in Dete pogube, ki je upornik in se

povzdiguje nad vse, kar se imenuje Bog ali Božja služba, tako da bo sédel v Božji tempelj kakor kak bog in se bo za boga izdajal. Ali se ne spominjate, da sem vam to pravil, ko sem bil še pri vas? In kaj ga še zadržuje, da bi bil razodet v svojem času, to vi veste. Zakaj že sedaj se skrivnost krivice giblje; le da mora biti odvzet ta, ki ga sedaj zadržuje; in tedaj bo hudobni razodet, ki ga bo Gospod umoril z Duhom svojih ust in ga pokončal z razodetjem svojega prihoda, njega, čigar prihod je po Satanovem delovanju z vsakršno lažno močjo in lažnimi znamenji in čudeži in z vsakršnim zapeljevanjem na krivico med temi, ki bodo pogubljeni, zato ker niso sprejeli ljubezni resnice, da bi bili zveličani. In zato jim bo Bog poslal silne zmote, da bodo verovali lažem; da bodo obsojeni vsi ti, ki niso verovali resnici, ampak so imeli svoje veselje v krivici.

Mi pa moramo ves čas zahvaljevati Boga za vas, bratje, ljubljeni od Gospoda, da vas je Bog od začetka izvolil za zveličanje v posvečenju Duha in v veri v resnico; v kateri je on vas poklical po našem evangeliju k častiti lastnini našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Zato stojte, ljubi bratje, in držite se teh postav, ki ste se jih naučili bodisi po naši besedi ali po Pismu. On pa, naš Gospod Jezus Kristus, in Bog in naš Oče, ki nas je ljubil in nam dal večno tolažbo in dobro upanje iz milosti, opominjaj vaša srca in vas utrdi v vsakršnem nauku in dobrem delu.

III.

Dalje pa, ljubi bratje, molite za nas, da Gospodova beseda teče naprej in bo slavljen kakor pri vas, in da bomo odrešeni teh nespodobnih in hudobnih ljudi; zakaj vera ni stvar kogarkoli. Ampak Gospod je zvest, On vas bo utrdil in ubranil hudega. Vam pa zaupamo v Gospodu, da delate in boste delali, kar vam zapovedujemo. Gospod pa naj usmerja vaša srca k Božji ljubezni in da bi voljno trpeli v Kristusu.

Mi pa vam zapovedujemo, ljubi bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da se izogibljete vsakega brata, ki nespodobno živi in ne po našem nauku, ki ga je prejel od nas. Zakaj vi veste, da morate hoditi kakor mi, zakaj mi se nismo vedli nespodobno med vami in nismo od nikogar zastonj jedli kruha, temveč smo z delom in trdom noč in dan delali, da nikomur med vami ne bi bili v nadlego. Nikar zavoljo tega, ker bi te oblasti ne imeli, temveč da smo sami sebe vam dali za zgled, da bi hodili kakor mi. In ko smo bili pri vas, smo vam to zapovedali, da ako kdo noče delati, naj tudi ne já.

Zakaj slišimo, da nekateri med vami živé nespodobno in ne delajo nič in imajo nepotrebne skrbi. Takim pa zapovedujemo in jih opominjamo po našem Gospodu Jezusu Kristusu, da naj v miru delajo in jedo lasten kruh. Vi pa, ljubi bratje, ne utrudite se delati dobro! Ako pa kdo ni pokoren naši besedi, tega zaznamujte s pismom in ne imejte z njim nič, da se bo sramoval. Vendar pa ga ne imejte za sovražnika, temveč ga opominjajte kakor brata!

On pa, Gospod miru, naj vam da mir povsod in v vsaki obliki! Gospod bodi z vami vsemi! Pozdrav z mojo roko, Pavlovo, to je znamenje v vsakem pismu; tako torej pišem. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi, amen!

Pisano iz Aten.

SVETEGA PAVLA

PRVI LIST TIMOTEJU

I.

Pavel, apostol Jezusov Kristusov, po ukazu Boga, našega Rešitelja, in Gospoda Jezusa Kristusa, ki je naše upanje.

Timoteju, mojemu pravemu sinu v veri:

Milost, usmiljenje, mir od Boga, našega Očeta, in našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Kakor sem te opomnil, da bi ostal v Efezu, ko sem šel v Makedonijo in nekaterim zapovedal, da ne bi drugače učili, naj bi se tudi ne ozirali na basni in rodopise brez konca, ki bolj odpirajo vprašanja, kakor da bi bili v poboljšanje k Bogu, ki je v veri. Zakaj namen te zapovedi je ljubezen iz čistega srca in dobre vesti in vere brez hinavščine, kar so nekateri zgrešili in se obrnili k nekoristnemu besedičenju, ko hočejo biti mojstri Postave in ne razumejo, kaj govorijo ali kaj trdijo.

Mi pa vemo, da je Postava dobra, kadar jo kdo prav rabi in ve to, da nobena Postava ni dana pravičnim, temveč nepravičnim in nepokornim, nevernikom in grešnikom, nesvetim in neduhovnim, tem, ki ubijajo očete in matere, morilcem, kurbirjem, sodomitom, ugrabiteljem ljudi, lažnikom, krivoprisežnikom in če je še kaj več nasprotnega zdravemu nauku; po tem častitem evangeliju blaženega Boga, ki je bil zaupan meni.

In zahvalim našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki me je storil močnega in me imel za zvestega in me postavil v službo, ki sem bil poprej preklinjevalec in preganjalec in sramotilec; a izkazano mi je usmiljenje. Zakaj to sem največ delal iz nevednosti, v neveri; a milost našega Gospoda je bila toliko obilnejša, po veri in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu.

Zakaj to je prava resnica in dragocena beseda, da je Kristus Jezus prišel na svet zveličat grešnike, med katerimi sem jaz prvi. A meni je bilo zato izkazano usmiljenje, da je Jezus Kristus najbolj na meni izkazal vso potrpežljivost, za zgled njim, ki naj bi vanj verovali za večno življenje. Bogu pa, večnemu Kralju, ki nikoli ne umre, nevidnemu, edinemu modremu, bodi čast in hvala na vekomaj! Amen.

To zapoved ti izročam, moj sin Timotej, po prejšnjem prerokovanju o tebi, da biješ v tem dober boj in ohraniš vero in dobro vest, ki so jo nekateri pahnili od sebe in so v veri bili oškodovani; med katerimi sta Himenej in Aleksander, ki sem ju izročil zlodeju, da se poučita, da ne bi preklinjala.

II.

Zato opominjam, da se pred vsemi rečmi najprej store prošnje, molitve, priprošnje in zahvale za vse ljudi, za kralje in vso gosposko, da bomo mogli spokojno in tiho živeti v vsem Božjem strahu in poštenju. Zakaj to je dobro in prijetno pred Bogom, našim Rešiteljem, ki hoče, da bi bili zveličani vsi ljudje in da bi prišli do spoznanja resnice. Zakaj le en Bog je in eden srednik med Bogom in ljudmi, namreč človek Kristus Jezus, ki je samega sebe dal za vse k odrešenju, da bi bilo to v svojem času oznanjevano. Za to sem bil jaz postavljen kot pridigar in apostol (resnico govorim v Kristusu in ne lažem), učitelj poganov v veri in resnici.

Zato hočem, da molijo možje na vseh mestih in dvigujejo svete roke brez srda in dvoma. Ravno tako tudi žene, da se v spodobnem oblačilu okitijo s sramežljivostjo in čistostjo, nikar s kitami ali z zlatom ali z biseri ali z drago obleko, temveč kakor se spodobi ženam, ki izkazujejo bogaboječnost, z dobrimi deli. Žena naj se uči v tihoti, z vso pokorščino. Ženi pa ne dovoljujem, da bi učila, tudi ne, da bi gospodovala možu, temveč naj bo tiho. Zakaj Adam je bil prvi narejen, potem Eva. In Adam ni bil zapeljan, žena pa je bila zapeljana in je privedla pregreho. Ona pa bo zveličana, ko rojeva otroke, ako ostanejo v veri in ljubezni in v posvečenju s čistostjo.

III.

To je zanesljivo resnica: ako si kdo želi škofovsko službo, si želi dobro delo. Škof pa naj bo brez graje, ene žene mož, trezen, zmeren, pošten, gostoljuben, ki zna poučevati; ne pijanec, ne pretepač, ne željan sramotnega dobička, temveč naj bo krotak, brez prepirljivosti, brez lakomnosti; ki je dober predstojnik v lastni hiši, ki ima pokorne otroke, z vsem spoštovanjem. Ako pa kdo svoji lastni hiši ne zna gospodariti, kako bo ta skrbel za Božjo skupnost? Nikar kdo, ki je na novo sprejel vero, da se ne napihuje, da ne pade v obsodbo hudiču. Imeti pa mora tudi dobro pričevanje od teh, ki so zunaj, da ne zapade v hudičovo zasramovanje in zanko.

Ravno tako morajo biti pošteni služabniki, nikar dvojezični, nikar, ki bi se vdajali pijanosti, ne, ki bi si želeli nepoštenega dobička; da imajo skrivnost vere v čisti vesti. In ti naj se najprej preizkusijo; potem jih pustite služiti, ako so brez graje.

Ravno tako morajo njihove žene biti poštene, nikar opravljivke, trezne, zveste v vseh rečeh. Vsak služabnik naj bo ene žene mož, ki je dober predstoj-

nik svojim otrokom in svoji lastni hiši. Kateri pa dobro služijo, si pridobijo dobro stopnjo in veliko srčnosti v veri, ki je v Kristusu Jezusu.

To ti pišem in upam, da kar najhitreje pridem k tebi. Ako pa pridem pozneje, da boš vedel, kako se moraš vesti v Božji hiši, ki je skupnost živega Boga, steber in osnova resnice. In očitno je to velika skrivnost vere, da se je Bog razodel v mesu in je bil storjen za pravičnega v Duhu in se je prikazal angelom in je bil oznanjevan poganom; vanj se je verovalo na svetu, vzet je bil gor v slavi.

IV.

Duh pa očitno pravi, da bodo v poslednjih časih nekateri odstopali od vere in se bodo držali zapeljivih duhov in hudičevih nauk, po teh, ki v hinavščini govorijo laži in imajo vžgano znamenje v svoji vesti; ki prepovedujejo zakonski stan in zapovedujejo vzdrževati se jedil, ki jih je Bog ustvaril, da naj jih vzamejo z zahvaljevanjem verni in ti, ki so spoznali resnico. Zakaj slednja Božja stvar je dobra in naj se nič ne zavrže, kar prejemamo z zahvalo; zakaj to bo posvečeno po Božji besedi in molitvi.

Ako boš torej bratom to naročal, boš dober služabnik Jezusa Kristusa, vzgojen v besedah vere in dobrega nauka, v katerem si ti vedno bil. Ampak od neduhovnih in starobabjih basni se odvrčaj!

Vadi pa se živeti po Božji volji; zakaj telesna vaja je malo k pridu; živeti po Božji volji pa je vsemu v prid in ima obljubo tega in prihodnjega življenja. To je zanesljiva resnica in dragocena, vredna beseda. Zakaj zato delamo in smo sramočeni, ker smo upali v živega Boga, ki je Zveličar vseh ljudi, posebno pa vernih. To zapoveduj in учи! Nihče naj ne zaničuje tvoje mladosti; temveč bodi zgled vernim v besedi, v življenju, v ljubezni, v Duhu, v veri, v čistosti.

Vedno z marljivostjo beri, opominjaj, poučuj, dokler ne pridem! Nikar ne izpusti iz misli daru, ki je v tebi, ki ti je bil dan po prerokovanju, s polaganjem rok starešin. Temu streži, s tem hodi okoli, da bo tvoja rast v vseh rečeh očitna. Pazi sam nase in na ta nauk in ostani v teh rečeh. Zakaj ako tako storiš, ohraniš sebe in te, ki te poslušajo.

V.

Starejšega ne svari ostro, temveč ga opominjaj kakor očeta, mlade kakor brate, starejše žene kakor matere, mlajše kakor sestre, z vso čistostjo.

Spoštuj vdove, ki so prave vdove! Ako pa ima kaka vdova otroke ali vnuke, daj te najprej naučiti po Božji volji voditi svoje hiše in povračati svojim staršem; zakaj to je pošteno in prijetno pred Bogom. Le tista pa je prava vdova, ki je sama, ki stavi svoje upanje na Boga in je stanovitna v molitvah in prošnjah dan in noč. Tista pa, ki živi v strasteh, je živa mrtva. To zapoveduj, da bodo brez graje! Ako pa kdo ne skrbi za svoje, še posebej za domače, ta je zatajil vero in je hujši kakor pogan.

Ne dovoli sprejeti vdove, ki še ni stara šestdeset let in katera je bila enega moža žena in ki ima pričevanje dobrih del, da je vzredila otroke, da je rada sprejemala tujce, da je svetim umivala noge, da je stregla revnim, da si je prizadevala za vsako dobro delo. Mlade vdove pa zavračaj, zakaj ko postanejo pohotne zoper Kristusa, se hočejo možiti in imajo svojo sodbo, ker so zatajile prvo vero. Zraven tega pa so tudi lene in tekajo po hišah; in niso samo lene, ampak tudi klepetave in imajo nepotrebne skrbi in govorijo, kar se ne spodobi.

Zato hočem, da se mlade vdove omože, otroke rodé, gospodinjijo, nasprotniku ne dajo nobenega povoda hudó govoriti. Zakaj že se jih je nekaj obrnilo za Satanom. Če ima kak vernik ali vernica vdove, naj jim pomaga in ne dovoli, da bi bila skupnost preobremenjena, da bi te, ki so prave vdove, mogle dobiti pomoč. Starešinam, ki so dobri predstojniki, velja izkazovati dvoje časti, posebej njim, ki se trudijo v besedi in nauku. Zakaj Pismo pravi: Volu, ki vrši žito, ne zavezuj gobca, in: Delavec je vreden svojega plačila. Zoper starešino ne sprejmi tožbe, razen z dvema ali tremi pričami! Tiste, ki grešé, posvari pred vsemi, da bodo tudi drugi imeli strah!

Pričujem pred Bogom in pred Gospodom Jezusom Kristusom in pred izvoljenimi angeli, da se tega držiš in ne storiš ničesar po lastni misli ali da bi komu ustregel. Nikomur prehitro ne polagaj rok in ne udeležuj se tujih grehov. Ohrani samega sebe čistega! Ne pij več same vode, pij tudi malo vina, zavoljo svojega želodca in ker često bolehaš.

Nekaterih ljudi grehi so očitni, da jih je mogoče poprej soditi; nekaterim pa postanejo očitni pozneje. Ravno tako so tudi dobra dela nekaterih poprej očitna in ona druga tudi ne ostanejo skrita.

VI.

Hlapci, ki so pod jarmom, naj imajo svoje gospode za vse časti vredne, da ne bi bila storjena v nečast Božje ime in nauk. Kateri pa imajo verne gospode, naj jih ne zaničujejo zato, ker so bratje; temveč naj jim toliko raje služijo, ker so verni in ljubljeni in deležni te dobrote. To úči in opominjaj!

Ako pa kdo drugače uči in ne ostane pri teh zdravih besedah našega Gospoda Jezusa Kristusa in pri tem nauku, ki je po Božji volji, ta je napihnjen in ničesar ne ve, temveč je nezdrav v vprašanjih in prerekanjih z besedami, iz katerih rastejo zavist, zdraha, preklinjanje, natolcevanje, nepotrebno prepiranje takih ljudi, ki niso prav pri pameti in so oropani resnice; ki menijo, da je živeti po Božji volji kupčija; bodi daleč proč od takih! To pa je velik dobiček, kadar kdo živi v Božjem strahu in je s svojim zadovoljen. Zakaj ničesar nismo prinesli na svet, zato je očitno, da tudi ničesar ne odnesemo z njega.

Če pa imamo kaj jesti in obleči, naj se s tem zadovoljimo. Zakaj kateri hočejo biti bogati, padejo v skušnjave in pasti in v mnoga nespametna in škodljiva poženja, ki potopijo ljudi v pogubljenje in prekletstvo. Zakaj lakomnost je korenina vsega hudega, ki so ga nekateri pozeleli in so zašli od vere in sami sebi povzročajo veliko tegob. Ampak ti, človek Božji, bēži pred takimi rečmi; prizadevaj pa si za pravičnost, strah Božji, vero, ljubezen, voljno potrpljenje, krotkost! Vojskuj dobri boj vere, zgrabi za večno življenje, h kateremu si tudi poklican in si priznal dobro pričevanje pred veliko pričami.

Zapovedujem ti pred Bogom, ki vse reči oživlja, in pred Kristusom Jezusom, ki je pred Poncijem Pilatom izpričal dobro pričevanje, da hraniš to zapoved brez madeža in brez graje do prihoda našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ga bo izkazal ob svojem času blaženi in edini mogočni, Kralj vseh kraljev in Gospod vseh gospodov, ki edini ima neumrljivost, ki biva v luči, h kateri ne more priti nihče, ki ga ni videl noben človek in ga ne more videti, temu bodi čast in večno kraljestvo, amen!

Bogatim v tem svetu zapoveduj, naj ne bodo prevzetni, naj tudi ne stavijo upanja v nezanesljivo bogastvo, temveč v živega Boga, ki nam daje od vsega obilo v uživanje; naj dobro delajo, da bodo bogati v dobrih delih, naj voljno delijo, radi pomagajo, si zbirajo zaklade, dobro osnovo sami sebi za prihodnost, da zgrabijo večno življenje.

O, Timotej, ohrani to, kar se ti je zaupalo, in se drži proč od neduhovnega zanikrnega govoričenja in od prepirov po krivem hvaljene umetnosti, s katero se nekateri hvalijo in so zgrešili vero. Milost bodi s teboj, amen!

*Pisano iz Laodikeje, ki je glavno mesto
dežele Frigije Pacatiane.*

SVETEGA PAVLA

DRUGI LIST TIMOTEJU

I.

Pavel, apostol Jezusov Kristusov po Božji volji po obljubi življenja v Kristusu Jezusu.

Mojemu ljubemu sinu Timoteju:

Milost, usmiljenje, mir od Boga Očeta in Kristusa Jezusa, našega Gospoda. Zahvaljujem Boga, ki mu služim od svojih pradedov v čisti vesti, da te imam neprestano v misli, v svoji molitvi, dan in noč, in te želim videti (ko se spomnim tvojih solz), da bi bil napolnjen z veseljem; in z mislijo na tvojo vero, ki je v tebi brez hinavščine, kakor je bila najprej v tvoji babici Loidi in v tvoji materi Evniki, prepričan sem pa, da tudi v tebi.

Zavoljo tega te spominjam, da prebudiš Božji dar, ki je v tebi po polaganju mojih rok. Zakaj Bog nam ni dal duha strahu, temveč moči in ljubezni in poštenja. Zato se ne sramuj pričevanja našega Gospoda, tudi ne mojega, ki sem njegov zvezani, temveč trpi z evangelijem kakor jaz, po moči Boga, ki nas je zveličal in poklical s svetim poklicem, nikar po naših delih, temveč po lastnem sklepu in milosti, ki nam je dana v Kristusu Jezusu pred časom tega sveta, zdaj pa je razodeta po prihodu našega Zveličarja Jezusa Kristusa, ki je vzel smrti moč in privedel v luč življenje in neminljivost po evangeliju, za katerega sem jaz postavljen kot pridigar in apostol in učitelj poganov, zavoljo česar tudi to trpim, a se ne sramujem. Zakaj vem, v koga verujem, in prepričan sem, da je zmožen to ohraniti, kar mu dam v hrambo, noter do onega dne.

Drži se vzora zdravih besed, ki si jih slišal od mene, o veri in ljubezni, v Kristusu Jezusu. To dobro blago, ki ti je bilo zaupano, ohrani po Svetem Duhu, ki prebiva v nas.

To veš, da so se odvrnili od mene vsi, ki so v Aziji, med katerimi sta Figel in Hermogen. Gospod, daj milost Oneziforjevi hiši; zakaj čestokrat me je počivil in se ni sramoval mojih verig, temveč ko je bil v Rimu, me je z vso skrbnostjo iskal in me našel. Gospod, daj mu, da najde usmiljenje pri Gospodu na tisti dan. In koliko mi je služil v Efezu, to ti najbolj veš.

II.

Tako torej bodi močan, moj sin, po milosti v Kristusu Jezusu! In kar si ti slišal od mene po dosti pričah, to izrôči zvestim ljudem, ki umejo učiti tudi druge. Trpi kakor dober vojak Jezusa Kristusa! Noben, ki se vojskuje, se ne zapleta v opravke življenja, da je po volji temu, ki ga je najel. In ako se kdo ravno vojskuje, ne bo okronan, razen če se vojskuje, kakor je prav. Kmetič pa, ki obdeluje njivo, naj prvi užije od sadu. Pomni, kar pravim; Gospod ti bo namreč v vseh rečeh dal razumnosti.

Spominjaj se Jezusa Kristusa, ki je vstal od smrti, iz Davidovega semena, po mojem evangeliju; zavoljo katerega trpim tja do vezi kakor hudodelec; a Božja beseda ni zvezana. Zato vse voljno trpim zavoljo izvoljenih, da tudi oni dosežejo zveličanje, v Kristusu Jezusu, z večno slavo.

To pa je zanesljiva resnica: ako z njim umremo, tako bomo tudi z njim živel; ako trpimo, tako bomo tudi z njim gospodovali; ako ga zatajimo, nas bo tako tudi on zatajil; ako mu ne verujemo, tako on ostane zvest, on ne more zatajiti samega sebe. Tega jih spominjaj in pričaj pred Gospodom, naj se zavoljo besed ne prepirajo, ker nobenemu ni v prid, temveč ker odvrča tiste, ki to poslušajo.

Imej skrb, da se izkažeš pred Bogom kot dober delavec brez graje, ki prav deli besedo te resnice. Neduhovnemu zanikrnemu govoričenju se ogiblji; zakaj to veliko pripomore k temu, kar Bogu nasprotuje, in njihova beseda razjeda okoli sebe kakor rak; med katerimi sta Himenej in Filet, ki sta zgrešila resnico in pravita, da je vstajenje že bilo, in sta nekaterim prevrnila vero.

Trdni Božji temelj pa obstoji in ima ta pečat: Gospod pozna svoje in slednji, ki kliče Kristusovo ime, odstopi od krivičnosti. V veliki hiši pa niso le zlate in srebrne posode, temveč tudi lesene in prstene in nekatere v čast, nekatere pa v nečast. Ako se sedaj kdo očisti od takih ljudi, ta bo posvečena posoda v čast, hišnemu gospodu v prid in pripravljena za vsako dobro delo.

Béži pred poželjeni mladosti, drži pa se pravičnosti, vere, ljubezni, miru z vsemi, ki kličejo Gospoda iz čistega srca! Varuj se pa nespametnih in nekoristnih vprašanj. Zakaj ti veš, da ta delajo le zdražbo. Gospodov hlapec pa se ne sme prepirati, temveč mora biti prijazen do vseh, zmožen učiti, ki zna s hudobnimi potrpeti v krotkosti in posvariti te, ki nasprotujejo, ako bi jim Bog dal, da bi storili pokoro in spoznali resnico in bi se streznili iz hudičeve zanke, od katerega so ujeti v njegovo voljo.

III.

To pa moraš vedeti, da bodo v poslednjih dneh prišli grozoviti časi. Zakaj ljudje, ki bodo veliko dali nase, bodo lakomni, samohvalni, prevzetni, opravljivi, staršem nepokorni, nehvaležni, neduhovni, trdega srca, nespravljivi, opravljivci, nezmerni, nečisti, divji, nedobrotljivi, izdajalci, nepremišljeni, napihnjeni, ki užitke telesa bolj ljubijo kakor Boga, ki se nosijo, kakor da bi bili bogaboječi, tajé pa njegovo moč; in teh se ogiblji. Izmed teh so, ki sem ter tja po hišah hodijo in v ječo vodijo žene, ki so obložene z grehi in jih vodijo mnoga poželenja, ki se venomer učé, in nikdar ne morejo priti do spoznanja resnice.

Ravno tako pa, kakor sta Janez in Jambrez nasprotovala Mojzesu, tako se tudi ti zoperstavljajo resnici. To so ljudje, ki nimajo prave pameti, nepripravni za vero. A ne bodo več dolgo tako delali, zakaj njih nespamet bo vsem razodeta, ravno kakor je bila tudi onih dveh.

Ti pa si dojel moj nauk, moj način, moje mišljenje, mojo vero, mojo prizanesljivost, mojo ljubezen, mojo potrpežljivost, moje preganjanje, moje trpljenje, katero se mi je primerilo v Antiohiji, v Ikoniju, v Listri, kakšno preganjanje sem tam trpel, in Gospod me je rešil iz vsega, in vsi, ki hočejo po Božji volji živeti v Kristusu Jezusu, morajo trpeti preganjanje. S hudobnimi ljudmi in zapeljivci pa postaja čedalje huje, zapeljevali bodo in bodo zapeljani.

Ti pa ostani v tem, česar si se naučil in kar ti je zaupano, saj veš, od koga si se učil. In ker od mladih nog poznaš Sveto pismo, ki te more poučiti za zveličanje po veri v Kristusa Jezusa. Zakaj vse Pismo, ki je navdihnjeno od Boga, je koristno za pouk, za svarjenje, za poboljšanje, za vzgojo v pravičnosti, da postane Božji človek popoln, pripraven za vsako dobro delo.

IV.

Tako pričujem pred Bogom in Gospodom Jezusom Kristusom, ki pride sodit žive in mrtve, s svojim prihodom in svojim kraljestvom: Pridiguj to besedo, opominjaj, bodisi v pravem času ali kadar ni pravi čas; svári, prêti, opominjaj z vso potrpežljivostjo in naukom! Zakaj pride čas, da ne bodo trpeli zdravega nauka, temveč si bodo po lastnih željah jemali učitelje, po tem, kakor jih bodo ušesa srbela; in bodo ušesa od resnice obračali in se obrnili k basnim. Ampak ti bodi povsod trezen, trpi, opravljaj delo evangeljskega pridigarja, popolnoma pravilno opravi svojo službo!

Zakaj jaz bom že žrtvovan in čas moje ločitve je na dosegu rok. Dober boj sem bojeval, tek sem dokončal, vero sem ohranil. Naprej pa mi je že priložena krona pravičnosti, ki mi jo bo dal Gospod tisti dan, pravični sodnik. Nikar pa le meni, temveč tudi vsem tem, ki jim je drag njegov prihod.

Potrudi se, da skoraj prideš k meni! Zakaj Dema me je zapustil in je vzljubil ta svet in je šel v Tesaloniko, Kreskens v Galatijo, Tit v Dalmacijo. Le Lukež je pri meni. Marka vzemi in ga pripelji s seboj, zakaj koristen mi je v tej službi. Tihika sem poslal v Efez. Plašč, ki sem ga pustil v Troadi pri Karpu, prinesi s seboj, kadar prideš, in knjige, še posebej pergamente. Aleksander, kovač, mi je storil veliko zlega; Gospod naj mu povrne po njegovih delih; pred katerim se tudi ti varuj; zakaj silno je nasprotoval našim besedam.

V mojem prvem zagovoru nihče ni stal ob meni, temveč so me vsi zapustili; to naj se jim ne prisoja! A Gospod je stal ob meni in mi pridal moči, da je bilo po meni potrjeno oznanjevanje in so vsi pogani slišali; in otet sem iz levjega žrela. Gospod pa me bo rešil vsega hudega in mi pomagal ven v svoje nebeško kraljestvo, ki mu bodi slava na vekov veke, amen!

Pozdravi Prisko in Akvila in Oneziforjevo hišo! Erast je ostal v Korintu, Trofima pa sem pustil bolnega v Miletu. Prizadevaj si, da prideš pred zimo. Pozdravljajo te Evbul in Pudent in Lin in Klavdija in vsi bratje. Gospod Jezus Kristus bodi s tvojim duhom, milost bodi z vami, amen!

*To drugo pismo Timoteju je pisano iz Rima, ko je bil
Pavel drugič priveden pred cesarja Nerona.*

SVETEGA PAVLA

LIST TITU

I.

Pavel, Božji hlapec, apostol pa Jezusov Kristusov, po veri izvoljenih Božjih in po spoznanju resnice, ki je po Božji volji; v upanju večnega življenja, ki ga je obljubil Bog, ki ne laže, pred časi tega sveta; je pa razodel v svojem času svojo besedo po pridigi, ki je meni zaupana po povelju Boga, našega Zveličarja.

Titu, mojemu pravemu sinu po najini skupni veri:

Milost, usmiljenje, mir od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa, našega Zveličarja!

Zavoljo tega sem te pustil na Kreti, da bi uredil še druge reči, ker sem jih pustil, in da bi tu in tam po mestih postavil starešine, kakor sem ti naročil; kjer je kdo brez graje, ene žene mož, ima verne otroke, ki niso obtoženi, da bi bili razuzdani in nepokorni. Zakaj škof mora biti brez graje, kakor Božji oskrbnik; ne svojeglav, ne srdit, ne pijanec ne pretepač, ki si ne želi grdega dobička; temveč gostoljuben, dobrotljiv, pošten, pravičen, svet, vzdržen, da se trdno drži besede, ki je zanesljiva, ki ume poučevati, zna tudi opominjati v zdravem nauku in premagati te, ki govore nasprotno.

Zakaj veliko je prevzetnih, nič prida blebetačev in zapeljivcev, zlasti tistih iz obreze, ki se jim morajo usta zamašiti; ki cele hiše preobračajo in učé, kar se ne spodobi, zavoljo sramotnega dobička. Eden izmed njih, njihov lastni prerok, je rekel: Krečani so vselej lažniki, hude zveri in leni trebuhi. To pričevanje je resnično.

Zavoljo tega jih ostro posvari, da bodo zdravi v veri in ne bodo marali za judovske basni in za človeške zapovedi, ki se obračajo od resnice. Čistim je vse čisto; ampak nečistim in nevernim ni nič čisto, temveč nečista je njihova misel in vest. Pravijo, da poznajo Boga, a z deli ga zatajé, ker so taki, da se Bogu gnusijo in so neposlušni in za vsako dobro delo neuporabni.

II.

Ti pa govôri, kakor se spodobi po zdravem nauku! Starim, da bodo trezni, pošteni, zmerni, zdravi v veri, v ljubezni, v dobrovoljni potrpežljivosti; starim ženam ravno tako, da se tako vedejo, kakor se svetim spodobi, da ne

opravljajo ljudi, se ne vdajajo vinu, da dobro učijo, da mlajše žene učijo, da so poštene, naj ljubijo svoje može in otroke, da so poštene, čiste, da pridno gospodinjijo, da so dobrotljive, pokorne svojim možem, da se Božja beseda ne preklinja. Ravno tako tudi mlajše može opominjaj, naj bodo zmerni.

Povsod pa, v vseh rečeh, se izkaži sam za zgled dobrih del, z neponarejenim učenjem, s poštenjem, z zdravimi besedami, ki so brez prigovora, da se nasprotnik osramoti in ne bo imel nič slabega reči o nas. Hlapce opominjaj, naj bodo svojim gospodom pokorni, da se trudijo njim vsem biti pogodu, naj ne lajajo nazaj, naj ne bodo nezvesti, temveč da izkažejo dobro zvestobo, da tako v vseh stvareh krasijo nauk Boga, našega Zveličarja.

Zakaj zveličavna Božja milost se je izkazala vsem ljudem, in ta nas uči, da se odpovemo vsemu, kar nasprotuje Bogu in posvetnim poželenjem, in da živimo zmerno in pravično in po Božji volji v tem svetu in čakamo na zveličavno upanje in prihod slave velikega Boga in našega Zveličarja Jezusa Kristusa, ki je sam sebe dal za nas, da nas je odrešil od vse krivičnosti in sam sebi očistil ljudstvo za svojo lastnino, da bi bilo vneto za dobra dela. Te reči govôri in opominjaj in svâri z vso oblastjo. Ne pusti se nikomur zaničevati!

III.

Opominjaj jih, da bodo oblastnikom in gosposki podložni in pokorni, pripravljeni za vsako dobro delo; da o nikomer ne govoré hudo, da se ne kregajo, temveč da vse na boljše obrnejo in vso krotkost izkažejo proti vsem ljudem. Zakaj tudi mi smo bili nekdam nemodri, nepokorni, smo taval, služoč strastem in mnogoteremu poželenju, in smo hodili v hudobiji in zavisti in smo se sovražili med seboj.

Ko pa sta se ljudem izkazali dobrota in prijaznost Boga, našega Zveličarja; nikaŕ zavoljo del pravičnosti, ki smo jih mi storili, temveč po svojem usmiljenju nas je odrešil po kopeli drugega rojstva in prenove *od* Svetega Duha, ki ga je obilo razlil nad nas po Jezusu Kristusu, našem Zveličarju, da smo po njegovi milosti storjeni za pravične in dediče večnega življenja po tem zaupanju. To je gotovo tako.

Hočem, da ti to močno učiš, da ti, ki so postali verni v Boga, skrbé, da bodo najdeni v stanu dobrih del. To je dobro in ljudem v prid. Nespametnih vprašanj, rodopisov, krega in preprirov zavoljo Postave se varuj; zakaj to je malo prida in nečimrno. Od krivoverskega človeka, ko si ga opomnil enkrat ali dvakrat, se odvrni, in imaš vedeti, da je tak človek popačen in greši kakor kdo, ki se je sam obsodil.

Kadar pošljem k tebi Artema ali Tihika, pridi tedaj hitro k meni v Nikopolu; zakaj sklenil sem to zimo ostati tam. Zenaja, učitelja Postave, in Apola skrbno odpravi, da jima ničesar ne bo manjkalo! Naj se pa tudi naši učé, da se pusté najti v stanu dobrih del, kjer je potreba, da ne bodo brez sadu. Pozdravljajo te vsi, ki so pri meni. Pozdravi vse, ki nas ljubijo v veri. Milost bodi z vami vsemi, amen!

Pisano iz Nikopole v Makedoniji.

SVETEGA PAVLA LIST FILEMONU

I.

Pavel, jetnik Kristusa Jezusa, in brat Timotej Filemonu, najinemu ljubljenu in pomočniku, in ljubljeni Apiji in Arhipu, našemu sovojščaku, in cerkvi, ki je v tvoji hiši:

Milost bodi z vami in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa! Zahvaljujem svojega Boga in se te spominjam vsakič v svojih molitvah, ker slišim o tvoji ljubezni in veri, ki jo imaš do Gospoda Jezusa in do vseh svetih, da tvoja vera, ki nam je skupna, postane v tebi močna po spoznanju vsega dobrega, kar ga imate v Kristusu Jezusu. In tvoja ljubezen nam je v veliko veselje in tolažbo. Zakaj srca svetih so se spet poživila po tebi, ljubi brat.

Zavoljo tega, najsi imam veliko srčnosti v Kristusu, da bi ti ukazal, kar se ti spodobi, pa te zaradi ljubezni raje le opomnim, kakršen sem, namreč stari Pavel in sedaj tudi jetnik Jezusa Kristusa; te torej prosim za svojega sina Onesima, ki sem ga rodil v teh svojih vezeh, ki je bil nekdanj tebi nekoristen, sedaj pa je meni in tebi zelo priden; ki ti ga pošiljam nazaj. Ti pa njega, to je moje lastno srce, sprejmi! Zakaj jaz sem ga hotel obdržati pri sebi, da bi mi na tvojem mestu služil v vezeh evangelija; a brez tvoje volje nisem hotel ničesar storiti, da bi tvoja dobrota ne bila primorana, temveč dobrovoljna.

Morebiti pa je zavoljo tega za nekaj časa šel od tebe, da bi ga znova imel za vekomaj, ne več kakor hlapca, temveč še več kakor hlapca, *kot* ljubega brata najprej meni, koliko bolj še tebi, po mesu in v Gospodu. Ako torej imaš za tovariša mene, tako ga sprejmi kakor mene! Ako ti je pa storil kako škodo ali ti je kaj dolžan, tisto zaračunaj meni. Jaz, Pavel, sem to pisal s svojo roko, jaz hočem to poplačati; molčim o tem, da si mi dolžan samega sebe. Da, ljubi brat, privošči mi, da se s tabo osvežim v Gospodu; poživi moje srce v Gospodu!

V zaupanju v tvojo pokorščino sem ti pisal, zakaj vem, da boš več storil, kakor jaz pravim. Pri tem pa mi pripravi tudi bivališče; zakaj upam, da vam bom podarjen po vaših molitvah. Pozdravljajo te Epafra, moj sojetnik v Kristusu Jezusu, Marko, Aristarh, Dema, Lukež, moji pomočniki. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vašim duhom, amen!

Pisano iz Rima po Onesimu.

LIST HEBREJCEM

I.

Potem ko je Bog nekdanj mnogokrat in na mnogo načinov govoril našim očetom po prerokih, nam je v teh poslednjih dneh govoril po Sinu, ki ga je on postavil za dediča nad vse, po katerem je tudi ustvaril ta svet; ki je odsvit njegove slave in podoba njegovega bitja in vse reči nosi s svojo močno besedo; in je opravil očiščenje naših grehov, sam po sebi, in sédel na desnico njegovega veličastva v višavah; storjen je bil toliko višji od angelov, kolikor višje ime je podedoval kakor oni.

Zakaj kateremu angelu je on kdaj rekel: Ti si moj Sin, danes sem te rodil. In spet: Jaz bom njegov Oče in on bo moj Sin? In spet, ko pripelje prvorojenca na ta svet, pravi: In vsi Božji angeli naj ga molijo. O angelih res pravi: On dela svoje angele za duhove, svoje služabnike za ognjene plamene. Ampak o Sinu: Bog, tvoj prestol ostane od vekomaj do vekomaj, žezlo tvojega kraljestva je žezlo pravičnosti. Ti si pravico ljubil in si sovražil krivico; zato je tebe, o Bog, tvoj Bog pomazilil z oljem veselja, bolj kakor tvoje tovariše.

In ti, Gospod, si v začetku postavil zemljo na temelj in nebesa so delo tvojih rok. Ta bodo minila, ti pa boš ostal; in postarala se bodo kakor obleka in kakor oblačilo jih boš spremenil in spremenila se bodo. Ampak ti si isti in tvoja leta se ne bodo nehala. Kateremu angelu je on kdajkoli dejal: Sedi k moji desnici, dokler ne položim tvojih sovražnikov k podnožju tvojih nog? Ali niso oni vsi komaj le služéči duhovi, poslani v službo zavaljo teh, ki naj podedujejo zveličanje?

II.

Zato moramo tem bolj paziti na besedo, ki jo slišimo, da ne zaidemo. Zakaj če je beseda, govorjena po angelih, potrjena, in sta slednji prestopki in nepokorščina dobila pravično plačilo, kako naj uidemo mi, če za tako zveličanje ne maramo? Ki ga je od začetka oznanjal Gospod in je prišlo do nas po teh, ki so ga slišali, in je Bog to izpričal z znamenji in čudeži in mnogoterimi močmi in s podeljevanjem Svetega Duha po svoji volji!

Zakaj on ni angelom podvrget prihodnjega sveta, o katerem govorimo. Eden pa pričuje na nekem mestu in pravi: Kaj je človek, da se ga spominjaš, in Sin

človekov, da ga obiskuješ? Kratek čas si ga pustil imeti pomanjkanje angelov; s slavo in častjo si ga kronal in postavil si ga nad dela svojih rok; vse si podvrgel k njegovim nogam. V tem, kar mu je podvrgel, ni pustil ničesar, da njemu ne bi bilo podvrženo. Sedaj pa še ne vidimo, da bi mu bilo vse podvrženo. Tega pa, ki je bil za malo časa postavljen pod angele, vidimo, da je to Jezus, po trpljenju do smrti kronan s slavo in častjo, da bi po Božji milosti za vse okusil smrt.

Zakaj za tega se spodobi, zavoljo katerega in po katerem so vse reči, ki je veliko otrok pripeljal k slavi, da bi on (*Bog*) tega kneza njihovega zveličanja po trpljenju storil popolnega. Kajti vsi prihajajo od enega; ta, ki posvečuje, in ti, ki bodo posvečeni. Zato se ne sramuje, da jih imenuje brate, in pravi: Oznanjal bom tvoje ime svojim bratom in sredi skupnosti ti bom prepeval hvalo. In zopet: Svoje upanje hočem postaviti nanj. In zopet: Glej, jaz in ti otroci, ki mi jih je dal Bog.

Ker torej otroci imajo meso in kri, je on ravno tako postal tega deležen, da bi po smrti vzel moč temu, ki je imel oblast smrti, to je hudiču, in je odrešil tiste, ki so v strahu smrti vse svoje žive dni morali biti hlapci. Zakaj ne poteguje se za angele, ampak za Abrahamovo seme se poteguje. Zato je moral biti v vseh rečeh enak svojim bratom, da bi bil usmiljen in zvest véliki duhovnik pred Bogom, da poravna greh ljudstva. Zakaj v tem, kar je trpel in bil izkušan, more tudi pomagati tem, ki bodo izkušani.

III.

Zatorej, sveti bratje, ki ste deležni nebeške poklicanosti, pomislite na apostola in vélikega duhovnika, ki ga mi priznavamo, Jezusa Kristusa, ki je zvest temu, ki ga je naredil (kakor tudi Mojzes) v vsej svoji hiši. Ta pa je vreden večje slave kakor Mojzes, ker ima večjo čast na hiši tisti, ki jo je napravil, kakor hiša. Zakaj vsaka hiša je od koga narejena. Ta pa, ki vse naredi, je Bog. In Mojzes je res bil zvest v vsej svoji hiši kakor hlapec, v pričevanje temu, kar se je imelo oznanjati. Kristus pa, kot sin nad svojo hišo; in ta hiša smo mi, ako le sicer ohranimo zaupanje in hvalo upanja čvrsto do konca.

Zatorej, kakor pravi Sveti Duh: Danes, ako boste slišali njegov glas, ne zakrknite svojih src, kakor se je zgodilo ob razdraženju na dan preizkušnje v puščavi, kjer so me vaši očetje skušali; preizkušali so me in videli moja dela štirideset let dolgo. Zato sem se razsrdil nad tem rodом in sem dejal: Vedno se izgubljajo s srcem; niso pa uvideli mojih poti, da sem v svoji jezi prisegel, da ne pridejo v moj pokoj. Glejte, ljubi bratje, da ne bo kdo med vami imel hudobno nevernega srca, ki bi odstopilo od živega Boga, temveč se sami opominjajte

vsak dan, kakor dolgo se pravi: danes, da ne bo kdo med vami zakrknjen po zapeljevanju greha.

Zakaj postali smo deležni Kristusa, ako le začeto vero trdno ohranimo do konca, kakor dolgo se pravi: Danes, ako boste slišali njegov glas, ne zakrknite svojih src, kakor se je zgodilo ob upiranju. Zakaj nekateri, ki so ga slišali, so ga razdražili, a ne vsi, ki so izšli iz Egipta po Mojzesu. Nad katerimi pa se je srdil štirideset let? Ali ne nad temi, ki so grešili, ki so jim telesa popadala v puščavi? Katerim pa je prisegel, da ne pridejo v njegov pokoj, kakor nevernim? In vidi-mo, da niso mogli priti vanj zavoljo nevere.

IV.

Bojmo se tedaj, da obljube, da pridemo v njegov pokoj, ne zamudimo in da nobeden izmed nas ne zaostane. Zakaj oznanjeno nam je ravno tako kakor onim. A beseda oznanjevanja jim ni koristila, ker ti, ki so jo poslušali, niso verovali. Zakaj mi, ki verujemo, gremo v pokoj, kakor pravi: V svoji jezi sem prisegel, da ti ne pridejo v moj pokoj.

In sicer, ko so bila dela končana od ustanovitve sveta, je rekel nekje o sedmem dnevu takole: In Bog je sedmi dan počival od vseh svojih del. In na tem mestu spet: Ne pridejo v moj pokoj!

Potem ko je še pričakovati, da pridejo nekateri vanj, in ti, katerim je bilo najprej oznanjeno, vanj niso prišli zavoljo nevere, je zopet določil dan po tako dolgem času in pravi po Davidu: Danes, kakor je povedano: Danes, ako boste slišali moj glas, ne zakrknite svojih src! Zakaj ako bi jih bil Jozue vpeljal v pokoj, on potem ne bi govoril o drugem dnevu. Torej je pred Božjim ljudstvom še en pokoj. Zakaj kdor je prišel v njegov pokoj, ta tudi sam počiva od svojih del, ravno kakor Bog od svojih.

Zato si prizadevajmo, da pridemo v ta pokoj, da ne pade kdo po enakem zgledu nevere. Zakaj Božja beseda je živa in močna in ostrejša kakor vsak meč, ki reže na obe strani, in gre skozi, dokler ne razdeli duše in duha, mozga in kosti, in je sodnik misli in naklepov srca; in nobena stvar ni pred njim nevidna. Vse je pa golo in razodeto pred njegovimi očmi; o tem govorimo.

V.

Ker imamo tedaj velikega vélikega duhovnika, Jezusa, Božjega Sina, ki je šel v nebo, tako se držimo svojega spoznanja. Zakaj nimamo vélikega duhovnika,

ki bi ne mogel imeti potrpljenja z našo šibkostjo, temveč je izkušan v vsem, ravno kakor mi, a brez greha. Zato pristopimo s trdno zaupnostjo k prestolu milosti, da prejmemo usmiljenje in najdemo milost za čas, ko nam bo pomoč potrebna.

Zakaj vsak véliki duhovnik, ki se vzame izmed ljudi, je postavljen proti Bogu za ljudi, da daruje daritve in žrtve za grehe; ki more imeti rahlo potrpljenje s tistimi, ki so nevedni in tavajo, ker je tudi sam obdan s šibkostjo. Zato mora tudi ravno kakor za ljudstvo tako tudi sam zase darovati za grehe. In nihče si sam ne vzame te časti, temveč kdor je poklican od Boga, ravno kakor Aron.

Tako se tudi Kristus ni sam postavil v to čast, da bi bil véliki duhovnik, temveč ta, ki mu je rekel: Ti si moj Sin, danes sem te rodil. Kakor tudi na drugem mestu pravi: Ti si duhovnik na vekomaj po Melkizedekovem redu. In on je tudi v dneh svojega mesa daroval molitev in prošnjo z močnim vpitjem in solzami k temu, ki mu je mogel pomagati iz smrti, in je bil uslišan, ker je Boga spoštoval, in najsi je bil Božji Sin, se je vendar na tem, kar je trpel, naučil pokorščine. In ko je bil izpopolnjen, je postal vsem, ki so mu pokorni, vzrok večnega zveličanja, od Boga imenovan za vélikega duhovnika po Melkizedekovem redu.

Otem bi imeli veliko govoriti, a je težko, ker ste tako nerazumni. In ker bi že davno morali biti učitelji, pa je spet potrebno, da vas spet učimo prvih črk Božje besede in da vam dajemo mleko in ne močne hrane. Zakaj komur je še treba dajati mleka, ta je še neizkušen v besedi pravičnosti, zakaj on je še dete. Tem pa, ki so popolni, sodi močna hrana, ki imajo po navadi izurjen um za razločevanje dobrega in hudega.

VI.

Zato hočemo zdaj nauk o začetku Kristusovega življenja pustiti in se napotiti k popolnosti; nočemo pa spet polagati temelja o spokoritvi od mrtvih del, vere v Boga, o krstu, o nauku, o polaganju rok, o vstajenju mrtvih, o večni sodbi. In vse to bomo storili, ako le Bog pripusti.

Zakaj nemogoče je, da bi ti, ki so bili enkrat razsvetljeni in so okusili ta nebeški dar in so postali deležni Svetega Duha in so okusili dobro Božjo besedo in moči prihodnjega sveta, ako padejo proč (in zopet sami sebi križajo Božjega Sina in ga sramotijo), da bi se zopet prenovili v spokorjenje.

Zakaj zemlja, ki pije dež, ki često pride nadnjo, in rodi koristne zeli tem, od katerih je obdelana, prejme blagoslov od Boga. Katera pa prinaša trnje in osat, je nekoristna in blizu prekletstvu, in se na koncu sežge.

Mi pa se nadejamo za vas, ljubljeni, boljšega, in da je zveličanje bližje, ako-ravno tako govorimo. Zakaj Bog ni nepravičen, da bi pozabil na vaše delo ljubezni, ki ste jo izkazali do njegovega imena s tem, ker ste služili svetim in še služite. Mi pa želimo, da vsak izmed vas izkaže isto prizadevnost, da to upanje do konca trdno obdrži; da se ne polenite, temveč da boste hodili kakor ti, ki po veri in voljnem trpljenju dedujejo obljube.

Zakaj ko je Bog Abrahamu obljubil, ker ni imel višjega, pri katerem bi prisegel, je prisegel pri samem sebi in je dejal: Resnično, blagoslovil te bom in te pomnožil. In tako je imel potrpljenje in je dosegel obljubo. Ljudje res prisegajo pri večjem, kakor so sami, in prisega stori konec vsemu prepiranju in ostaja trdna med njimi. Ampak Bog, ko je hotel dedičem obljube obilno izkazati, da je njegov sklep stanovit, je pridal prisego, da bi po dveh rečeh, ki se ne spremenita (zakaj nemogoče je, da bi Bog lagal), imeli močno tolažilo mi, ker mi tja bežimo, da obdržimo ponujeno nam upanje, ki se ga oprijemamo kakor zanesljivega in čvrstega sidra svoje duše, ki prodira tudi v notranje za pregrijnalo, kamor je vstopil ta, ki teče pred nami, Jezus, ki je postal véliki duhovnik po Melkizedekovem redu na vekomaj.

VII.

Ta Melkizedek pa je bil kralj v Salemu, duhovnik Boga Najvišjega, ki je šel naproti Abrahamu, ki se je vrnil od poboja kraljev, in ga je blagoslovil; ki mu je tudi Abraham dal desetino od vsega blaga. Najprej se tolmači kot kralj pravičnosti, potem pa je tudi kralj Salema, to je kralj miru; brez očeta, brez matere, brez rodu, nima niti začetka dni niti konca življenja, prisposodbljen pa je Božjemu Sinu in ostane duhovnik vekomaj.

Poglejte pa, kako velik je ta, ki mu je tudi Abraham, očak, dal desetino od pridobljenega plena. Res je, da Levijevi otroci, ko prejemajo duhovništvo, imajo zapoved, da prejemajo od ljudstva desetino, to je od svojih bratov, po Postavi, najsi so ti tudi izšli iz Abrahamovih ledij. Ampak ta, čigar rod ni imenovan med njimi, je vzel desetino od Abrahama in je blagoslovil tega, ki je imel obljubo. No, brez vsakega ugovora je to tako, da večji blagoslavlja manjšega.

In tukaj jemljejo desetino ljudje, ki mrejo, tam pa pričuje on, da živi. In da tako rečem: Levi, ki jemlje desetino, je tudi odesetinjen po Abrahamu; zakaj bil je še v očetovih ledjih, ko mu je prišel Melkizedek naproti.

Če je torej bila dosežena popolnost po levitskem duhovništvu (zakaj pod tem je ljudstvo prejelo Postavo), kaka potreba je torej še reči, da bi moral biti

kdo drug postavljen za duhovnika po Melkizedekovem in ne po Aronovem redu? Zakaj ker se spremeni duhovništvo, mora biti spremenjena tudi Postava. Zakaj ta, o katerem je tu govor, je iz drugega rodu, iz katerega nobeden ni služil oltarju. Zakaj očitno je, da se je naš Gospod rodil iz Juda, o katerega rodu ni Mojzes ničesar govoril glede duhovništva.

In to je še bolj očitno, ako je po Melkizedekovi podobi postavljen drug duhovnik, ki ni narejen po zapovedi mesa, temveč po moči neminljivega življenja; zakaj on pričuje: Ti si duhovnik na vekomaj po Melkizedekovem redu. Zakaj s tem je odpravljena prejšnja Postava (zato, ker je bila prešibka in nekoristna, zakaj Postava ni mogla storiti nič popolnega) in je vpeljana boljše upanje, po katerem se bližamo Bogu.

In sicer veliko, a ne brez prisege. Zakaj oni so postali duhovniki brez prisege. Ta pa s prisego po tem, ki mu pravi: Gospod je prisegel in se ne bo kesal: Ti si duhovnik na vekomaj po Melkizedekovem redu. Tako je Jezus postal porok veliko boljšega testamenta.

In onih je veliko, ki so postali duhovniki, ker jim smrt ni pustila ostati. Ta pa, ker ostane na vekomaj, ima nespremenljivo duhovništvo. Zato tudi more za vekomaj zveličati tiste, ki po njem prihajajo k Bogu, in venomer živi in prosi zanje.

Zakaj takega vélikega duhovnika smo morali imeti, ki je svet, nedolžen, neomadeževan, ločen od grešnikov in višji, kakor so nebesa; ki mu ni vsak dan potreba, kakor onim vélikim duhovnikom, darovati žrtve najprej za svoje grehe, potem pa za grehe ljudstva. Zakaj to je storil enkrat, ko je samega sebe daroval. Zakaj Postava dela za vélike duhovnike ljudi, ki imajo šibkosti. Ampak beseda prisege, ki je govorjena za Postavo, postavlja Sina, na veke in popolnega.

VIII.

To pa je suma vseh reči, o katerih govorimo: Imamo takega vélikega duhovnika, ki sedi na desnici, na prestolu veličastva v nebesih, in je oskrbnik svetega blaga in resničnega šotor, ki ga je postavil Bog in ne človek. Zakaj slednji véliki duhovnik se postavi, da prinaša darove in žrtve. Zato mora ta tudi imeti kaj, da daruje. Ko bi še bil na svetu, ne bi bil duhovnik, ker so tu duhovniki, ki po Postavi prinašajo darove, ki služijo podobi in senci nebeškega blaga; kakor je Božji odgovor govoril Mojzesu, ko je imel dokončati šotor: Glej, je rekel, da narediš vse po vzoru, ki ti je pokazan na gori!

Sedaj pa je on dobil boljšo službo kot ta, ki je srednik boljšega testament, ki stoji tudi na boljši obljubi. Zakaj ko bi bil tisti prvi brez pogreška, se ne bi

iskal prostor za drugega. Zakaj on ga graja in pravi: Glej, pridejo dnevi, pravi Gospod, ko bom z Izraelovo in Judovo hišo sklenil nov testament; nikar po testamentu, ki sem ga storil z njihovimi očeti, na dan, ko sem jih prijel za roko, da bi jih izpeljal iz egiptovske dežele. Zakaj oni niso ostali v mojem testamentu, tako tudi jaz nisem hotel marati zanje, pravi Gospod.

Zakaj to je testament, ki ga bom sklenil z Izraelovo hišo po tistih dneh, pravi Gospod: Dal bom svojo Postavo v njihovo misel in jo bom zapisal v njihovo srce, in jim bom Bog in oni bodo moje ljudstvo. In ne bo učil kdo svojega bližnjega in ne kdo svojega brata, in bi rekel: Spoznaj Gospoda, zakaj vsi me bodo poznali, od najmanjšega do največjega. Zakaj milosten bom do njihovih prekrškov in grehov in njihove krivičnosti se ne bom več spominjal. S tem ko je dejal: Ta novi, je storil prvega za starega; kar je pa staro in zastarelo, se bliža svojemu koncu.

IX.

Res je, da je tudi prva imela svoje predpise in Božjo službo in zemeljsko svetišče. Zakaj tam je bil postavljen prednji del šotor. V njem so bili svečnik in miza in razpostava kruhov; in ta se imenuje sveto. Za drugim zagrinjalom pa je bil šotor, ki mu je ime najsvetejše; ta je imel zlato kadilnico in skrinjo testamenta, povsod naokoli okovano z zlatom, v kateri so bile zlata posoda z nebeškim kruhom in Aronova palica, ki je ozelenela, in plošči testamenta. Zgoraj na vrhu pa sta bila keruba slave, ki sta obsenčila prestol milosti, o čemer sedaj ni treba govoriti podrobno.

Ker je torej to bilo tako narejeno, so duhovniki hodili vselej v prednji šotor in so opravljali Božjo službo; v drugega pa je šel le enkrat na leto véliki duhovnik sam, ne brez krvi, da bi jo daroval za svoje in za grehe nevednosti ljudstva. S tem je Sveti Duh nakazal, da pot do svetosti še ni razodeta, dokler je stal prvi šotor, ki je moral biti v tistem času podoba; v katerem so darovali darove in žrtve, in te niso mogle storiti v vesti popolnega tistega, ki opravlja Božjo službo, le z jedili in pijačami ter z mnogoterim umivanjem in zunanjo svetostjo, ki je bila naložena do časa poboljšanja.

Kristus pa je prišel kot véliki duhovnik prihodnjega blaga in je šel skozi večji in popolnejši šotor, ki ni z roko narejen, to je, ki ni tako postavljen. Tudi ne po kozlovski ali telečji krvi, temveč po svoji lastni krvi je enkrat za vselej šel v svetišče in pridobil večno odrešitev.

Zakaj ako volov in kozlov kri in posipan pepel krave posvečuje nečiste za čistost mesa, kolikor bolj bo Kristusova kri, ki se je po Svetem Duhu sam daroval brez madeža Bogu, očistila našo vest mrtvih del, da služimo živemu Bogu?

In zato je tudi srednik nove zaveze, da po smrti, ki se je zgodila za odrešenje od prestopkov (kar je bilo pod prvim testamentom), ti, ki so poklicani, prejmejo obljubljeno večno dediščino. Zakaj kjer je testament, tu mora priti vmes smrt tistega, ki testament dela. Zakaj testament se potrdi ob smrti, ker sicer nima moči, dokler je še živ ta, ki jo je naredil. Zato tudi prvi ni bil potrjen brez krvi. Zakaj ko je Mojzes izgovoril vsako zapoved po Postavi vsemu ljudstvu, je vzel telečjo in kozlovsko kri z vodo in škrlatno volno in s hizopom in je poškropil knjigo in vse ljudstvo in je dejal: To je kri testamenta, ki vam ga je Bog zapovedal. In šotor in vse službeno posodje je ravno tako poškropil s krvjo. In s krvjo se skoraj vse očičuje po Postavi in brez prelitja krvi se ne zgodi nobeno odpuščanje.

Zato so morale biti podobe nebeških reči s tem očičene. A one same, nebeške stvari, morajo imeti boljšo daritev, kakor so bile one. Zakaj Kristus ni šel v svetišče, narejeno z roko (ki je prispodoba pravega), temveč v samo nebo, da se sedaj izkaže pred Božjim obličjem za nas. Tudi nikar da bi se čestokrat daroval, kakor véliki duhovnik vsako leto gre v svetišče s tujo krvjo, sicer bi moral čisto trpeti od začetka sveta sèm. Sedaj pa, na koncu sveta, se je enkrat prikazal po lastnem darovanju, da bi odstranil greh.

In kakor je ljudem postavljeno enkrat umreti, potem pa sodba, tako je Kristus enkrat darovan, da bi odvzel mnogih grehe. Drugič pa se bo prikazal brez greha tem, ki nanj čakajo, v zveličanje.

X.

Zakaj Postava ima senco prihodnjih dobrot, ne pa same reči teh dobrot. Vsako leto se morajo darovati vse iste daritve, te pa ne morejo storiti popolnih tistih, ki jih darujejo. Sicer bi se to darovanje nehalo, ko bi ti, ki so v Božji službi, ne imeli več nobene vesti zaradi grehov, ko so enkrat očičeni; temveč se s temi vsako leto le obnovi spomin na te grehe. Zakaj nemogoče je, da bi bil z volovsko in kozlovsko krvjo odvzet greh.

Zaradi tega govori on, ko prihaja na svet: Žrtev in darov nisi hotel, ampak telo si mi pripravil; žgalne daritve in daritve za grehe ti niso všeč. Tedaj sem dejal: Glej, pridem, v knjigah stoji največ pisano o meni, naj izpolnim, o Bog, tvojo voljo. Potem ko je rekel: Žrtev in darov, žgalnih daritev in daritev za greh

nisi hotel in ti niso bile všeč (ki se po Postavi darujejo), je tedaj govoril: Glej, prihajam storit tvojo voljo. Tukaj on prvo odpravlja, da postavi drugo, v kateri volji smo mi posvečeni, ko se je enkrat zgodila po daritvi telesa Jezusa Kristusa.

In vsak duhovnik je postavljen, da vsak dan opravlja Božjo službo in daruje vse te daritve, ki nikdar ne morejo odvzeti grehov. Ta pa je daroval eno samo daritev za grehe, ki velja za vekomaj, in sedi na Božji desnici in čaka naprej, da bodo njegovi sovražniki položeni za podnožje njegovim nogam. Zakaj z eno samo daritvijo je za vekomaj storil popolne tiste, ki bodo posvečeni.

To pa nam tudi Sveti Duh izpričuje. Zakaj potem, ko je poprej dejal: To je testament, ki ga bom sklenil z njimi po tistih dneh, pravi Gospod: Svojo Postavo bom dal v njihovo srce in jo bom zapisal v njihove misli in ne bom se več spominjal njihovih grehov in hudobije. Kjer pa je odpusčenje teh, tu ni več daritve za grehe.

Ker torej, ljubi bratje, imamo to svobodnost, da smemo vstopiti v svetišče po Jezusovi krvi, ki nam ga je pripravil kot novo in živo pot skozi zagrinjalo, po njegovem mesu, in ker imamo enega vélikega duhovnika nad Božjo hišo; tako pristopimo s pravim srcem, v popolni veri, poškropljeni v svojem srcu in prosti slabe vesti in po telesu umiti s čisto vodo; in držimo se priznavanja tega upanja in ne bodimo omahljivi! Zakaj on je zvest, ki je obljubil. In glejmo drug na drugega z opominjanjem k ljubezni in k dobrim delom; in ne zapuščajmo svojega zbora, kakor imajo nekateri navado, temveč opominjajmo se med seboj, in to toliko bolj, kakor vidite, da se ta dan približuje.

Zakaj ako prostovoljno grešimo, potem ko smo prejeli spoznanje resnice, nimamo več nobene žrtve za grehe, temveč neko strašno pričakovanje sodbene in gorečnost ognja, ki bo požiral nasprotnike. Kadar kdo prelomi Mojzesovo Postavo, ta mora brez usmiljenja umreti, po dveh ali treh pričah. Kaj se vam zdi, koliko hujšo kazen bo zaslužil ta, ki tepta z nogami Božjega Sina in zaničuje kri testamenta, ki je bil z njo posvečen, in zasmehuje Duha milosti? Zakaj poznamo njega, ki je dejal: Maščevanje je moje, jaz bom povrnil, pravi Gospod. In zopet: Gospod bo sodil svoje ljudstvo. Grozovito je pasti v roke živega Boga!

Spomnite pa se na prejšnje dni, v katerih ste, potem ko ste bili razsvetljeni, prestali velik boj trpljenja, delno sami v sramoti in stiski, narejeni za prizorišče, delno pa, ker ste imeli tovarištvo s temi, ki se jim godi enako. Zakaj z mojimi vezmi ste imeli potrpljenje in ropanje svojega imetja ste z veseljem pretrpeli, kakor ti, ki veste, da vi sami pri sebi imate boljše imetje in trajno blago v nebesih. Zato ne pustite, da bi vam upadlo upanje, ki ima veliko plačilo. Potrpež-

ljivost pa vam je potrebna, da storite Božjo voljo in prejmete obljubo. Zakaj malo časa še, in bo prišel ta, ki ima priti, in ne bo odlašal. Pravični pa bo živel iz vere. Kdor pa bo od nje odstopil, na tem moja duša ne bo imela veselja. Mi pa nismo izmed teh, ki odstopajo proč in bodo pogubljeni, temveč izmed tistih, ki verujejo in ohranijo dušo.

XI.

Vera pa je trdno zaupanje v reči, v katere upamo, in ne dvom o tem, kar se ne vidi. Po njej so stari dobili pričevanje. Po veri doumemo, da je bil svet narejen po Božji besedi, da je vse to, kar vidimo, ustvarjeno iz nič.

Po veri je daroval Abel Bogu boljšo daritev kakor Kajn; po njej je dobil pričevanje, da je pravičen, ker je Bog pričal o njegovem daru. In po tem on še govori, najsi je umrl.

Po veri je bil Enoh odvzet, da ne bi videl smrti, in ga ni bilo najti, ker ga je Bog odvzel. Zakaj preden je bil odvzet, je imel pričevanje, da je Bogu pogodu. Zakaj brez vere je nemogoče biti Bogu po volji. Zakaj kdor hoče priti k Bogu, mora verovati, da on je in da bo on povračevalec tistim, ki ga iščejo.

Po veri je Noe slavil Boga in pripravljaj barko v rešitev svoje hiše, ko je prejel od Boga poročilo o tem, kar se še ni videlo. Po njej je obsodil svet; in podedoval je pravičnost, ki pride po veri.

Po veri je bil Abraham pokoren, ko je bil poklican, da bi odšel v deželo, ki jo je imel podedovati, in odšel je in ni vedel, kam je šel.

Po veri je bil popotnik v obljubljeni deželi kakor v tujini in je prebival v šotorih z Izakom in Jakobom, sodedičema iste obljube. Zakaj čakal je mesta, ki je stalo na temelju, katerega stavbenik in stvarnik je Bog.

Po veri je tudi sama Sara dobila moč, da je postala noseča in je rodila onkraj časa svoje starosti; zakaj za zvestega je imela njega, ki je bil obljubil.

Zato se jih je tudi od enega telesa, tudi če je bilo omrtvelo, njih veliko rodilo kakor zvezd na nebu in kakor peska na morskem bregu, ki se ga ne more prešteti.

Ti vsi so umrli v veri in niso prejeli obljube, temveč so jo od daleč videli in se z njo tolažili in se sprijaznili s tem, da so popotni in tujci na zemlji. Zakaj kateri tako govoré, ti dajejo vedeti, da iščejo dom. In resnica je, ko bi imeli v mislih to, iz česar so izšli, bi vendar imeli priložnost, da se povrnejo. No, pa oni hrepené po boljšem, to je po nebeškem, zato se Bog ne sramuje biti imenovan za njihovega Boga; zakaj pripravil jim je mesto.

Po veri je Abraham Izaka daroval, ko je bil preizkušan, in je položil tja edिनorojenca, ko je že prejel obljubo, o katerem je bilo rečeno: V Izaku bo imenovano tvoje seme. In je pomislil: Bog more obuditi tudi od smrti; zaradi tega ga je tudi spet prejel kakor v priliki.

Po veri je Izak blagoslovil Jakoba in Ezava glede prihodnjih reči.

Po veri je Jakob blagoslovil, ko je umiral, oba Jožefova sinova in se je nagnil k vrhu svoje palice.

Po veri je Jožef govoril o izhodu Izraelovih otrok, ko je umiral, in je naročal za svoje kosti.

Po veri je bil Mojzes, ko je bil rojen, tri mesece skrivan od svojih staršev, ker so videli, kako lepo je dete bilo, in se niso bali pred kraljevo zapovedjo.

Po veri Mojzes, ko je odrasel, ni več hotel biti imenovan sin faraonove hčere in si je izvolil veliko raje z Božjim ljudstvom trpeti nadloge, kakor za kratek čas imeti užitek od grehov, in je imel sramotenje Kristusa za večje bogastvo kakor egiptovske zaklade. Zakaj gledal je na plačilo.

Po veri je zapustil Egipt in se ni bal kraljeve zlobnosti. Zakaj držal se je tega, ki ga ni videl, kakor da bi ga videl.

Po veri je obhajal veliko noč in škropljenje s krvjo, da bi ta, ki je moril prvo-rojence, njih ne zadel.

Po veri so šli skozi Rdeče morje kakor po suhi zemlji, kar so Egipčani tudi skušali, pa so potonili.

Po veri so padli zidovi Jeriha, ko so jih sedemkrat obhodili.

Po veri kurba Rahaba ni bila pokončana z nevernimi, ker je prijazno sprejela oglednike.

In kaj naj bi še pravil? Zmanjkalo bi mi časa, ko bi po vrsti pripovedoval o Gideonu, Baraku in Samsonu in Jefteju, Davidu in Samuelu in o prerokih, ki so po veri premagovali kraljestva, izvrševali pravičnost, dosegali obljube, mašili levom gobce, gasili ognjeno silo, ubežali ostrini meča; močni postali v šibkosti, postajali močni v boju, premagali tuje vojske; žene so zopet prejele svoje mrtve obujene.

Drugi pa so bili potolčeni in niso sprejeli odrešenja, da bi pridobili vstajenje, ki je boljše. Drugi so trpeli zasramovanje in bičanje, po vrhu tudi vezi in ječe. Bili so kamenjani, razsekani, prebodeni, z mečem umorjeni. Hodili so naokoli v kozuhih in kozjih kožah, v potrebi, v nadlogah in v revi, ki jih ta svet ni bil vreden, in so hodili sem ter tja po puščavah, po gorah in skalah in zemeljskih jamah.

Ti vsi so dobili pričevanje po veri in niso prejeli obljube, ker je Bog za nas predvidel boljše reči, ki jih oni brez nas ne bi dosegli.

XII.

Tako tudi mi, ko imamo toliko prič okoli sebe, odložimo od sebe greh, ki se nas vselej tako drži in nas dela lenobne, in tecimo s potrpežljivostjo v boju, ki nam je naložen, in glejmo gor v Jezusa, ki je začetnik in dovrševalec vere, ki je, ko je mogel imeti veselje, pretrpel križ in se ni menil za sramotenje in je sédel na desnico Božjega prestola. Spomnite se vendar tega, ki je prestal toliko govorjenja proti sebi od grešnikov, da v svojih mislih ne postanete trudni in ne odnehate. Zakaj niste se še do krvi upirali v boju z grehom in pozabili ste že tolažbo, ki vam govori kakor otrokom: Sin moj, ne imej za majhno reč Gospodovega strahovanja in ne obupuj, ko te kaznuje. Zakaj kogar Gospod ljubi, tega strahuje. Tepe pa slehernega sina, katerega sprejema.

Ako to vzgajanje pretrpite, se vam Bog ponuja kakor otrokom. Zakaj kje je sin, ki ga oče ne bi strahoval? Ako ste pa brez strahovanja, ki so ga postali deležni vsi, ste torej pankrti in ne otroci. Potem ko smo imeli svoje telesne očete, ki so nas strahovali, in smo se jih bali; ali naj ne bomo veliko bolj pokorni duhovnemu Očetu, da bi živeli? Oni so nas res strahovali malo dni, kakor se jim je zdelo, ta pa nam v korist, da bi bili njegovega posvečenja deležni. Vsako strahovanje pa, ki je pričujoče, se nam ne zdi veselje, temveč žalost, ampak potem bo dalo zadovoljiv sad pravičnosti njim, ki jih je vadilo.

Zato dvignite lene roke in trudna kolena in ravno stopajte s svojim nogami, da komu ne spodrsne kakor hromemu, temveč da ozdravi. Išcite miru z vsakomer in posvečenje, brez katerega ne bo nihče videl Gospoda! Imejte skrb, da kdo ne zamudi Božje milosti in da ne požene kak grenak koren in ne dela nemira in jih s tem mnogo ne postane nečistih. Da ne bo kdo kurbir ali pregrešnik kakor Ezav, ki je za eno samo jed prodal svoje prvorojenstvo. Vi pa veste, da je bil tudi, ko je hotel dedovati blagoslov, zavržen. Zakaj on ni našel mesta za spokoritev, najsi jo je iskal s solzami.

Zakaj niste pristopili h gori, ki bi se je lahko dotaknili in je gorela z ognjem, niti k megli in temi in viharju, in ne k donenju trombe in glasu besede, katere so se branili, ki so jo slišali, da jim beseda ne bi bila povedana; zakaj niso mogli prenesti, kar se jim je govorilo; in ko se je kaka žival dotaknila gore, je morala biti s kamenjem posuta ali s strelico ustreljena. In to videnje je bilo tako strašno, da je Mojzes dejal: Prestrašil sem se in trepečem.

Temveč ste pristopili k Sionski gori in k mestu živega Boga, nebeškemu Jeruzalemu, in k množici veliko tisočev angelov in k skupnosti prvorojenih, ki so zapisani v nebesih, in k Bogu, ki je sodnik vseh, in k duhovom popolno

pravičnih in k sredniku novega testamenta, k Jezusu, in h krvi kropljenja, ki govori boljše reči kakor Abelova.

Glejte, da se ne upirate temu, ki govori; zakaj ako oni niso ubežali, ki so se upirali, ko je govoril na zemlji, veliko manj mi, ako se upiramo temu, ki govori iz nebes, čigar glas je tedaj potresel zemljo. Zdaj pa je obljubil in pravi: Še enkrat bom potresel ne samo zemljo, ampak tudi nebo. A to še enkrat kaže, da ima biti to neobstoječe spremenjeno, kakor to, kar je ustvarjeno, da obstoječe ostane. Zato ker prejemamo kraljestvo, ki se ne more zatresti, imamo milost, po kateri naj služimo Bogu, da smo mu po volji s poštenjem in strahom. Zakaj naš Bog je požirajoč ogenj.

XIII.

Ostanite trdno v bratski ljubezni, ne pozabite na gostoljubnost: zakaj z njo so nekateri nevede prenočili angele. Spominjajte se zvezanih, kakor da ste z njimi zvezani; in teh, ki so v nadlogah, kot ti, ki ste istega telesa udje! Zakon naj bo v časti pri vseh in zakonska postelja neomadeževana; ampak kurbirje in prešuštnike bo Bog sodil. Življenje bodi brez lakomnosti; in zadosti naj vam bo to, kar imate. Zakaj dejal je: Ne bom te pustil samega, ne bom te zapustil. Tako da smemo reči: Gospod je moj pomočnik in ne bom se bal, kaj mi bo storil kak človek.

Spominjajte se svojih učiteljev, ki so vam oznanjali Božjo besedo; glejte na njihov konec in držite se vere kakor oni!

Jezus Kristus, včeraj in danes in isti tudi na vekomaj. Ne pustite se zavajati mnogim in tujim naukom! Zakaj dobro je, da je srce potrjeno, kar se godi z milostjo, ne z jedmi, od katerih nimajo nobene koristi ti, ki s tem hodijo okoli. Imamo oltar, s katerega nimajo pooblastila jesti ti, ki služijo šotoru. Zakaj katerih živali kri nese véliki duhovnik v svetišče za grehe, tistih trupla se sežgo zunaj tabora. Zato je tudi Jezus, da bi posvetil ljudstvo z lastno krvjo, trpel zunaj pred vrati. Zato torej pojdemo k njemu ven pred tabor in nosimo njegovo sramoto! Zakaj mi nimamo tu nobenega stalnega mesta, temveč iščemo prihodnjega.

Prinašajmo torej po njem vsak čas zahvalno daritev Bogu, to je sad ustnic, ki priznavajo njegovo ime! Dobro delati in deliti z drugimi ne pozabite; zakaj take daritve so Bogu všeč.

Bodite pokorni svojim učiteljem in jih poslušajte, zakaj oni bdijo nad vašimi dušami kot tisti, ki bodo zanje dajali odgovor, da to z veseljem opravljajo, in ne v zdihovanju; zakaj to bi vam ne bilo v dobro. Molite za nas!

Naša tolažba je ta, da imamo dobro vest in si prizadevamo, da bi med vsemi živeli pošteno. Toliko bolj pa vas opominjam, da delate to, da karseda hitro pridem k vam.

Ampak Bog miru, ki je izpeljal iz smrti vélikega pastirja ovac po krvi večnega testamenta, našega Gospoda Jezusa, ta vas stori pripravne za vsako dobro delo, da izpolnjujete njegovo voljo in da on dela v vas, kar je njemu po volji, po Jezusu Kristusu, ki mu bodi slava od vekomaj do vekomaj, amen!

Opominjam pa vas, ljubi bratje, vzemite to besedo opominjanja za dobro; zakaj na kratko sem vam pisal. Vedeti morate, da je brat Timotej spet prost, s katerim, ako skoraj pride, vas bova videla. Pozdravite vse svoje učitelje in vse svete! Bratje iz laške dežele vas pozdravljajo. Milost naj bo z vami vsemi, amen!

Pisano iz Italije po Timoteju.

SVETEGA JAKOBA

LIST

I.

Jakob, hlapec Boga in Gospoda Jezusa Kristusa.

Dvanajsterim rodovom, ki so sem ter tja razkropljeni, veselje!

Moji ljubi bratje, zgolj v veselje si štejte, kadar padete v mnogotere skušnjave, in vedeti morate, da vaša vera, ako je preizkušana, rodi potrpežljivost. Potrpežljivost pa naj ostaja trdna do konca, da boste popolni in celoviti, da ne boste imeli nobene pomanjkljivosti.

Ako pa komu med vami manjka modrosti, naj prosi Boga, ki vsem daje obilo in nikomur ne oponaša; in tako mu bo dana. Prosi pa naj v veri in naj ne dvomi; zakaj kdor dvomi, je podoben morskim valom, ki so gnani od vetra in premetavani. Tak človek naj ne misli, da bi kaj prejel od Boga! Dvomljivec je nestanovitni na vseh svojih potih.

Brat pa, ki je nizkega stanu, naj se ponaša s svojo visokostjo; in kdor je bogat, naj se ponaša s svojo nizkostjo. Zakaj minil bo kakor trave cvet. Sonce vzide z vročino in trava ovane in cvet odpade in njegova lepota vzame konec. Tako bo bogati zvenel v svojem blagu.

Dobro je možu, ki pretrpi preizkušnjo. Zakaj potem ko bo preizkušen, bo prejel krono življenja, ki jo je Bog obljubil tem, ki ga ljubijo. Nihče naj ne reče, ko bo izkušan, da je izkušan od Boga. Zakaj Bog ni izkušnjavec k hudemu, ne izkuša nikogar. Temveč vsakter bo izkušan, kadar ga njegove lastne želje dražijo in vabijo; potem ko se želja spočne, rodi greh, greh pa, ko je storjen, rodi smrt.

Ne motite se, ljubi bratje! Vsak dober dar in vsak popoln dar pride od zgoraj, od Očeta luči, pri katerem ni nobenega spreminjanja, ni menjave luči in teme. On nas je rodil po svoji volji, po besedi resnice, da bi mi bili prva njegovi stvari. Zato, ljubi bratje, vsak človek bodi hiter za poslušanje, ampak počasi za govorjenje, in počasi za jezo. Zakaj človekova jeza ne dela, kar je prav pred Bogom.

Zavoljo tega odložite vso nečistost in vso hudobnost in sprejmite krotko to besedo, ki je vsajena v vas, ki more narediti vaše duše zveličane. Bodite pa delavci besede in nikar samo poslušalci, s čimer sami sebe slepite. Zakaj kadar kdo besedo le posluša in ne dela po njej, ta je kakor človek, ki ogleduje v zrcalu

svoj telesni obraz. Zakaj ko se je pogledal, gre zdajci proč in pozabi, kakšen je bil. Kdor pa pogleda noter v popolno Postavo svobode in v njej ostane in ni pozabljiv poslušalec, temveč jo stori, ta bo v svojem dejanju zveličan.

Ako se pa komu med vami zdi, da služi Bogu, in ne brzda svojega jezika, temveč zapeljuje svoje srce, tega Božja služba je zaman. Čista in neoskrunjena Božja služba pred Bogom Očetom je ta: obiskovati sirote in vdove v njihovih nadlogah in se ohraniti neomadeževanega od tega sveta.

II.

Ljubi bratje, ne mislite, da vera v Jezusa Kristusa, našega Gospoda slave, trpi gledanje na veljavo osebe! Zakaj ako bi prišel na vaše zborovanje mož z zlatim prstanom, oblečen v žlahtno obleko; prišel pa bi tudi ubožec z umazano obleko; in vi bi pogledali tega, ki nosi žlahtno obleko, in bi mu rekli: Ti sedi sem, na najlepše; in ubogemu bi rekli: Ti stoj tam ali sedi sem k mojim nogam, niste prav pomislili, temveč ste postali sodniki in delate hud razloček!

Poslušajte, moji ljubi bratje, ali ni Bog izvolil ubogih na svetu, ki so bogati v veri in so dediči kraljestva, ki ga je obljubil tem, ki ga ljubijo? Vi pa ste tega ubogega zaničevali. Ali niso bogati ti, ki vam delajo silo in vas vlačijo pred pravde? In ne onečaščajo oni dobrega imena, od katerega ste vi imenovani?

Ako vi izpolnujete kraljevo Postavo po Pismu: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe, prav storite; ako pa gledate na veljavo osebe, tedaj grešite in boste svarjeni od Postave kot prestopniki. Zakaj kadar kdo izpolni vso Postavo, in se le na eni *zapovedi* pregreši, ta je postal kriv vseh. Zakaj ta, ki je dejal: Ne prešuštuj, ta je tudi rekel: Ne ubijaj. Ako ne prešuštvueš, a ubijaš, si tako prestopnik Postave. Tako govorite in tako storite kakor ti, ki bodo sojeni po postavi svobode. Neusmiljena sodba pride nad tega, ki ni storil *dela* usmiljenja. In usmiljenje se hvali zoper sodbo.

Kaj pomaga, ljubi bratje, če kdo pravi, da ima vero, nima pa del? Ali ga more vera rešiti? Ko bi pa bil nag brat ali sestra in bi imela pomanjkanje v vsakdanjih potrebščinah in bi jima kdo izmed vas rekel: Bog se vaju usmili, ogrejeta se in nasitita; in bi jima ne dal ničesar, kar je potreba telesa, kaj bi jima to pomagalo? Tako tudi vera, kadar nima del, je sama na sebi mrtva.

Bi pa kdo mogel reči: Ti imaš vero in jaz imam dela; pokaži mi svojo vero s svojimi deli, ti bom tudi jaz pokazal svojo vero s svojimi deli. Ti veruješ, da je le en sam Bog? Prav delaš. Hudiči tudi verujejo in trepečejo.

Hočeš pa vedeti, ti nečimrni človek, da je vera brez del mrtva? Ali ni Abraham, naš oče, postal pravičen po delih, ko je svojega sina Izaka daroval na oltarju? Tu vidiš, da je vera sodelovala pri njegovih delih in z deli je vera postala popolna. In Pismo je izpolnjeno, ko pravi: Abraham je veroval Bogu, in to mu je bilo všteto k pravičnosti in prijatelj Božji je bil imenovan. Tako tedaj vidite, da postane človek pravičen iz del in ne samo po veri. Ravno tako kurba Raha-ba, ali ni postala pravična po delih, ko je sprejela poslanca in ju po drugi poti izpustila? Zakaj ravno kakor je telo brez duha mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.

III.

Ljubi bratje, nikar naj se ne loteva vsakdo, da bi bil učitelj, in vedite, da bomo prejeli težjo sodbo. Zakaj vsi v mnogih rečeh grešimo. Kdor pa z nobeno besedo ne greši, ta je popoln mož in zna imeti vse svoje telo na uzdi. Glej, ko njem dajemo uzde v gobce, da so nam pokorni in obvladujemo vse telo. Glej, ladje, najsi bodo še tako velike in jih gonijo tako močni vetrovi, pa se ravnaajo s tako majhnim veslom, kamor hoče ta, ki jo ravna. Tako je tudi jezik majhen ud in naredi velike reči.

Glej, majhen ogenj, kolikšen gozd zažge! In jezik je tudi ogenj, svet, poln hudobije. Tako je jezik položen med našimi udi in omadežuje vse telo in zažiga vse naše ravnanje, ko je vžgan od pekla.

Zakaj vsa narava zveri in ptic in kač in morskih čudes se ukroti in je ukročena od človeške narave. Ampak jezika ne more ukrotiti noben človek, to nemirno zlo, polno smrtnega strupa! Z njim hvalimo Boga Očeta in z njim preklinjamo ljudi, ki so ustvarjeni po Božji podobi. Iz enih ust izhajata hvala in kletev. Ljubi bratje, naj ne bo tako! Ali izvira studenec iz ene luknje sladek in grenak? Ljubi bratje, ali more figovec roditi oljke ali trta fige? Tako tudi studenec ne more dajati slane in sladke vode.

Kdo je moder in razumen med vami? Ta naj to kaže z dobrim ravnanjem, v krotkosti in modrosti. Ako pa imate v svojem srcu grenko zavist in prepirljivost, se tako ne hvalite in ne lažite zoper resnico! Zakaj to ni modrost, ki prihaja od zgoraj, temveč zemeljska, človeška in hudičeva. Zakaj kjerkoli sta zavist in prepirljivost, tam je zmešnjava in zgolj hude reči. Modrost pa, ki je od zgoraj, je predvsem čista, potem miroljubna, mila, si da dopovedati, je polna usmiljenja in dobrih sadov, nepristranska, je brez hinavščine. Sad pravičnosti pa se seje v miru tem, ki mir ohranjajo.

IV.

Odkod prihajajo boji in prepiri med vami? Ali ne od tod, namreč od vaših poželjenj, ki se vojskujejo v vaših udih? Poželite, a nimate. Sovražite in zavirate, in s tem ničesar ne dobite. Bojujete se in prepirate; in ne obdržite nič, ker ne prosite. Prosite, a ničesar ne prejmete, ker slabo prosite, namreč v tem, da bi zapravljali v svojih slasteh.

Prešuštniki in prešuštnice, ali ne veste, da je prijaznost do tega sveta sovraštvo do Boga? Kdor hoče biti prijatelj tega sveta, ta bo Bogu sovražnik. Ali menite, da Pismo zaman pravi: Duh, ki prebiva v vas, hrepeni zoper sovraštvo in daje obilno milost.

Bodite tedaj Bogu pokorni! Postavite se pa zoper hudiča, in tako bo bežal od vas. Približujte se Bogu, tako se bo on približal vam! Očistite si roke, grešniki, in storite vaša srca čista, ki ste dvojnih misli! Bodite v svoji revii in žalujte in jokajte! Vaš smeh naj se preobrne v jok in vaše veselje v žalost. Ponižajte se pred Bogom, tako vas bo on povišal.

Ne opravljajte med seboj drug drugega, ljubi bratje! Kdor opravlja svojega brata in sodi svojega brata, ta opravlja Postavo in sodi Postavo. Ako pa sodiš Postavo, ne izpolnjuješ Postave, temveč jo sodiš. En sam je, ki daje Postavo, taisti more zveličati in pogubiti. Kdo si ti, da sodiš drugega?

No torej, vi, ki pravite: Danes ali jutri bomo odšli v to ali ono mesto in bomo tam ostali eno leto in bomo kupčevali in pridobivali, ko vendar ne veste, kaj bo jutri. Zakaj kaj je vaše življenje? Dim je, ki malo časa traja, potem pa izgine. Zato bi morali reči: Ako Bog hoče in ako bomo živi, bomo to ali ono storili. Sedaj pa se ponašate v svoji prevzetnosti; vsako tako hvaljenje je zlo. Zakaj kdor zna dobro delati, in tega ne stori, temu je greh.

V.

Tako tedaj, vi bogati, jokajte in vzdihujte nad revami, ki bodo prišle nad vas! Vaše bogastvo je zgnilo in vaša oblačila so snedli molji, vaše zlato in srebro je zarjavelo in njuna rja vam bo v pričevanje in bo žrla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zakladov v poslednjih dneh. Glejte, plačilo delavcev, ki so poželi vaše polje in ste jim ga utrgali, vpije in vpitje žanjcev je prišlo pred ušesa Gospoda Cebaota. Dobro ste živeli na zemlji in imeli svoja poželjenja; in svoja srca ste pasli kakor za dan klanja. Pravičnega ste obsodili in umorili, in ni se vam upiral.

Bodite tedaj potrpežljivi, ljubi bratje, tja do Gospodovega prihoda! Glej, orač pričakuje žlahtnega sadu zemlje in je v tem potrpežljiv, dokler ne dobi zgodnjega in poznega dežja. Bodite tudi vi potrpežljivi; utrdite svoja srca, zakaj Gospodov prihod je blizu. Ljubi bratje, ne zdihujte drug zoper drugega, da ne boste prekleti. Glej, sodnik je pred durmi. Ljubi bratje, za zgled nadlog in potrpežljivosti vzemite preroke, ki so vam govorili v Gospodovem imenu. Glej, blagrujemo tiste, ki so voljno pretrpeli. Slišali ste za Jobovo voljno trpljenje in videli ste Gospodov konec. Zakaj Gospod je usmiljen in milosrčen.

Predvsem pa, bratje moji, ne prisegajte ne pri nebu, ne pri zemlji, ne s kako drugo prisego. Vaša beseda pa bodi, da je ja ja in ne ne, da ne zapadete v hinavščino. Ako kdo med vami trpi? Naj moli. Ako je kdo dobre volje? Ta naj prepeva psalme. Je kdo bolan? Ta naj pokliče k sebi starešine skupnosti in naj molijo nad njim in ga mazilijo z oljem v Gospodovem imenu. In molitev vere bo temu bolnemu pomagala in Gospod ga bo dvignil; in ako je storil grehe, mu bodo odpuščeni.

Priznajte drug drugemu svoje grehe in molite drug za drugega, da boste zdravi. Molitev pravičnega zmore veliko, če je goreča. Elija je bil človek ravno kakor mi, in molil je molitev, naj ne bi deževalo, in deževalo ni na zemlji tri leta in šest mesecev. In zopet je molil, in nebo je dalo dež in zemlja je prinesla sad.

Ljubi bratje, ako bi kdo med vami zašel od resnice in bi ga kdo spreobrn timer, naj ve, da kdor spreobrne grešnika od njegove krive poti, ta je njegovi duši pomagal iz smrti in bo pokril množico grehov.

SVETEGA PETRA

PRVI LIST

I.

Peter, apostol Jezusov Kristusov.

Izvoljenim tujcem, sem in tja razkropljenim po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji in Bitiniji, po vnaprejšnji vednosti Boga Očeta, po posvečenju Duha, k pokorščini in poškropljenju s krvjo Jezusa Kristusa:

Bog vam daj veliko milosti in miru!

Hvaljen bodi Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je po svojem velikem usmiljenju v drugo rodil k živemu upanju po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih, k dediščini, ki ne trohni, je brez madeža in ne uvene, ki vam je shranjena v nebesih, ki ste iz Božje moči po veri ohranjeni za zveličanje, ki je pripravljeno, da bo razodeto v poslednjem času, v katerem se boste veselili, ki ste zdaj kratko časa (ako mora tako biti) žalostni, v mnogoterih preizkušnjah, da bi se vaša vera, prava in bolj zlahtna kot minljivo zlato (ki se preizkuša v ognju), izkazala v časti, hvali in poštenju tedaj, ko bo Jezus Kristus razodet; ki ga niste videli in ga vendar ljubite in sedaj vanj verujete, najsi ga ne vidite. Tako se boste veselili z neizrečnim in častitim veseljem in boste odnesli konec svoje vere, ki je zveličanje vaših duš. Po katerem zveličanju so vpraševali in ga preiskovali preroki, ki so prerokovali o tej prihodnji milosti za vas in so preiskovali, na kateri in na kakšen čas je kazal Kristusov Duh, ki je bil v njih in je poprej pričal o trpljenjih, ki so prišla na Kristusa, preden so se zgodila, in o slavi po tem, kar se jim je razodelo; zakaj s tem niso služili sebi, temveč nam, kar vam je že oznanjeno po teh, ki so vam oznanjali evangelij po Svetem Duhu, poslanem iz nebes; kar žele gledati tudi angeli.

Zavoljo tega opašite ledja svojega razuma, bodite trezni in stavite svoje upanje v celoti na milost, ki se vam ponuja po razodetju Jezusa Kristusa, kakor pokorni otroci, in ne ravnajte se kakor poprej, ko ste živeli v nevednostih in poželenjih, temveč po tem, ki vas je poklical in je svet, bodite tudi vi sveti v vsem svojem ravnanju. Zakaj pisano je: Biti imate sveti, zakaj jaz sem svet!

In potem ko molite tega za Očeta, ki sodi brez ozira na veljavo pri ljudeh, vsakega po njegovem delu, tako živite svoj stan v strahu, kakor dolgo ste tu tujci. In vedeti morate, da niste odkupljeni z minljivim srebrom ali zlatom iz svojega praznega življenja, po šegi svojih starih, temveč s Kristusovo drago

krvjo, kakor nedolžnega in neomadeževanega jagnjeta, ki je bil prav za to določen, preden je bil položen temelj sveta. A razodet je bil v teh poslednjih časih zavoljo vas, ki po njem verujete v Boga, ki ga je obudil od smrti in mu dal slavo, da bi mogli imeti vero in upanje v Boga.

In očistite svoje duše v pokorščini resnice po Duhu za bratsko ljubezen brez vse hinavščine in silno se ljubite med seboj iz čistega srca kakor ti, ki ste v drugo rojeni, nikakor ne iz minljivega, temveč iz neminljivega semena, zlasti iz žive Božje besede, ki vekomaj ostane. Zakaj vse meso je kakor trava in vsa človekova slava kakor cvet trave; trava je uvela in cvetje se je osulo; ampak Gospodova beseda ostane vekomaj. To pa je ta beseda, ki je med vami oznanjena.

II.

Odložite tedaj vso hudobnost in vso goljufijo in hinavščino in zavist in vse opravljanje in zaželite si pametnega čistega mleka kakor novorojeni otročiči, da po njem rastete. Ako ste sicer pokusili, da je Gospod prijazen, h kateremu ste prišli kakor k živemu kamnu, ki je od ljudi zavržen, ampak pri Bogu je izvoljen in veliko vreden. In tudi vi se kot živi kamni vzdavajte v duhovno hišo in v sveto duhovništvo, da darujete duhovne daritve, ki so Bogu prijetne po Jezusu Kristusu.

Zato je pisano v Pismu: Glej, na Sionu polagam izvoljeni, veliko vredni vogelni kamen; kdor vanj veruje, ne bo osramočen. Vam tedaj, ki verujete, je veliko vreden; ampak nevernim je on ta kamen, ki so ga zidarji zavrgli in je postal vogelni kamen, kamen spotike in skala pohujšanja tem, kateri se spotikajo ob besedo in ne verujejo vanjo, za kar so bili postavljeni.

Ampak vi ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, sveti narod, ljudstvo lastnine, da bi oznanjevali moč tega, ki vas je poklical iz teme k svoji čudoviti luči. Ker nekdanje niste bili ljudstvo, ampak sedaj ste Božje ljudstvo; in ki nekdanje niste bili v milosti, sedaj pa ste v milosti.

Ljubi bratje, opominjam vas kot tujce in popotnike, vzdržujte se mesenih poželenj, ki se vojskujejo zoper dušo, in pošteno prebivajte med pogani, da bi ti, ki hudo o vas govoré kakor o teh, ki delajo húdo, vaša dobra dela videli in slavili Boga, ko že pride na dan.

Bodite pokorni vsej človeški postavi zavoljo Gospoda; bodisi kralju kot najvišjemu ali poglavarjem kot od njega poslanim, k maščevanju nad temi, ki delajo húdo, in v pohvalo pobožnim. Zakaj Božja volja je to, da z dobrimi deli zamašite nevednost nerazumnih ljudi; kot svobodni, a ne kakor bi imeli svo-

bodo za pokrivanje hudobnosti, temveč kot Božji hlapci. Vsem izkazujte čast, brate imejte za ljube, bodite v Božjem strahu. Spoštujte kralja!

Vi hlapci, bodite svojim gospodom pokorni z vsem strahom, ne le dobrim in mehkim, temveč tudi tem, ki so čudni. Zakaj to je milost, kadar kdo zavoljo vesti do Boga prenaša, kar je hudo, in trpi krivico. Zakaj kakšna je hvala, kadar zavoljo slabega dejanja trpite udarce? Ampak kadar zavoljo dobrega dejanja trpite in potrpite, to je milost pri Bogu.

Zakaj za to ste poklicani, potem ker je tudi Kristus trpel za nas in nam zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah; ki ni storil greha, tudi nobena goljufiga ni bila najdena v njegovih ustih; ki ni hudo odgovarjal, ko mu je bilo hudo rečeno, ni pretil, kadar je trpel, ampak je maščevanje prepustil tistemu, ki sodi pravično; ki je naše grehe sam daroval na svojem telesu, na lesu, da bi mi grehom odmrli in živeli pravičnosti; po katerega ranah ste bili ozdravljeni. Zakaj bili ste kakor ovce, ki so zašle. A vi ste že vrnjeni k pastirju in škofu svojih duš.

III.

Ravno tako morajo biti žene možem pokorne, da bodo tudi ti, ki ne verujejo v Besedo, po vedenju žená, pridobljeni brez besede, ko bodo videli vaše pošteno ravnanje v strahu; katerih lepota nima biti zunanja v spletnanju las ali v obešanju zlata nase ali odevanju z oblačili, temveč ki je skrita notri v srcu, ko je človek stanoviten, ki ima krotkega in mirnega duha; to je veliko vredna reč pred Bogom. Zakaj tako so se nekdej lepoticile svete žene, ki so stavile svoje upanje v Boga in so bile svojim možem pokorne; kakor je bila Sara pokorna Abrahamu in ga je imenovala gospod; katere (Sarine) hčerkе ste postale ve, ako delate dobro in se ne plašite pred nobenim strahom.

Ravno tako vi možje, živite z njimi po pameti in dajte ženski posodi, kakor šibkejši, njeno čast, kot tem, ki so tudi dedinje milosti življenja, da vaše molitve ne bodo zamujene.

Slednjič pa, bodite vsi ene misli med seboj, potrpežljivi, bratoljubni, milostljivi, prijazni. Ne vračajte hudega za hudo ali očitanja za očitanje, temveč rajši blagoslavlajte. Zakaj vi veste, da ste za to poklicani, da podedujete blagoslov. Zakaj kdor hoče živeti in videti dobre dni, ta naj drži svoj jezik, da ne govori hudega, in svoja usta, da ne goljufajo. Naj se odvrne od hudega in dela dobro, išče mirú in hodi za njim. Zakaj Gospodove oči gledajo na pravične in njegova ušesa k njihovim molitvam. Ampak Gospodovo obličje gleda v te, ki delajo hudo.

In kdo je ta, ki bi vam mogel škoditi, ako vi storite, kar je dobro? In ako tudi kaj trpite zavoljo pravičnosti, tako ste vsaj zveličani. Ne bojte pa se pred njihovim strahovanjem in se ne prestrašite, temveč posvečujte Gospoda Boga v svojih srcih. Bodite pa vsak čas pripravljeni na odgovor vsakemu, ki vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas, s krotkostjo in strahom. In imejte dobro vest, da bodo ti, ki o vas hudo govoré, kakor da bi *vi* delali kaj hudega, osramočeni, ker so zasramovali vaše dobro ravnanje v Kristusu.

Zakaj bolje je, ako je Božja volja, da trpite zavoljo dobrih del kakor zavoljo hudih dejanj. Potem ker je tudi Kristus enkrat trpel za naše grehe, pravični za krivične, da bi nas daroval Bogu; in je umorjen v mesu, ampak oživljen po duhu.

V tem je tudi šel tja in pridigoval duhovom v ječi, ki nekdaj niso verovali, ko je Bog v Noetovem času nekoč prizanesljivo čakal, ko se je pripravljala barka, v kateri je malo, to je osem duš bilo ohranjenih po vodi. Ki nas tudi zdaj rešuje v krstu, ki ima pomen, ne da odstrani nečistost mesa, temveč ki daje pričevanje, da imamo dobro vest pred Bogom po vstajenju Jezusa Kristusa, ki je šel v nebesa in je na desnici Božji in so mu podvrženi angeli in oblasti in moči.

IV.

Ker je tedaj Kristus trpel za nas v mesu, se tako oborožite tudi vi z istim mišljenjem. Zakaj kdor trpi v mesu, ta neha z grehi, da še naprej ta čas, ko še mora živeti v mesu, ne živi človeškim poželenjem, temveč Božji volji. Zakaj dosti je, da smo v času življenja, ki je minilo, izvrševali voljo poganov, ker smo živeli v nečistosti, pohotnosti, pijanosti, požrešnosti, nezmernem popivanju in grozovitem malikovanju.

To se jim zdi čudno, da ne tekate z njimi v isto nespodobno zmedo, in preklinjajo, ki bodo dajali odgovor temu, ki je pripravljen soditi žive in mrtve. Zakaj s tem namenom je tudi mrtvim pridigoval evangelij, da bodo sojeni po človeško v mesu, ampak da bi živeli Bogu v Duhu. Približal pa se je konec vseh reči.

Zato bodite zmerni in trezni za molitev; predvsem pa imejte trdno ljubezen med seboj. Zakaj ljubezen pokrije tudi množstvo grehov. Radi sprejmite v goste drug drugega, brez godrnjanja. In služite drug drugemu, vsakteri s tem darom, katerega je prejel, kot dobri oskrbniki mnogotere milosti Božje. Ako kdo govori, naj govori kakor Božjo besedo. Ako ima kdo kako službo, naj jo opravlja kakor iz sposobnosti, ki jo daje Bog; da bo Bog v vsem oslavljen po Jezusu Kristusu, ki mu bodi slava in oblast, od vekomaj do vekomaj, amen!

Ljubi, naj se vam ne zdi kaj tujega žar, katerega trpite (ki se vam godi, da boste izkušeni), kakor da bi se vam godilo kaj novega, temveč se veselite, da trpite s Kristusom, da bi se tudi v razodetju njegove slave mogli veseliti in biti dobre volje. Blagor vam, če vas prezirajo zaradi Kristusovega imena, zakaj Duh, ki je Duh Božje slave, počiva nad vami; pri njih je zasmehovan, ampak pri vas je čaščen.

Nihče pa med vami naj ne trpi kot razbojnik ali tat, ali ki dela hudo, ali kdor posega v tuja opravila; ako pa trpi kot kristjan, naj se tako ne sramuje, a v tem naj slavi Boga. Zakaj čas je tu, da se začne sodba pri Božji hiši. Ako pa se najprej začne nad nami, kakšen bo konec tistih, ki Božjemu evangeliju ne verujejo? In ako bo pravični komaj ohranjen, kje se bo izkazal nevernik in grešnik? Zato naj tisti, ki trpé po Božji volji, njemu izročajo svoje duše kot zvestemu stvarniku, v dobrih delih.

V.

Starešine, kakor so med vami, opominjam jaz, ki sem tudi starešina in priča Mnovega trpljenja, ki je v Kristusu, in sem deležen slave, ki se ima razodeti. Pasite Kristusovo čredo, kakor vam je naročeno, in imejte jo na skrbi, nikar primorano, ampak prostovoljno, tudi ne zavoljo sramotnega dobička, temveč iz pravega srca; nikar da bi hoteli nad ljudstvom gospodovati, temveč bodite tej čredi vzgled. Tako boste vi (ko se prikaže najvišji pastir) prejeli krono slave, ki nikoli ne ovene.

Ravno tako vi mladi bodite podložni starejšim. Vsi bodite drug drugemu podložni in trdno se držite ponižnosti, zakaj Bog se upira prevzetnim, ponižnim pa daje milost. Zato se torej ponižajte pod mogočno roko Božjo, da vas on poviša v pravem času. Vso svojo skrb vrzite nanj, zakaj on skrbi za vas.

Bodite trezni in čujte, zakaj vaš nasprotnik, hudič, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Temu se trdno upirajte v veri in vedite, da imajo vaši bratje na svetu ravno tako trpljenje.

Bog vse milosti pa, ki nas je poklical v svojo večno slavo v Jezusu Kristusu, taisti vas bo, ko kratko časa trpite, napravil popolne, utrdil, okrepil in utemeljil. Temu istemu bodi slava in moč od vekomaj do vekomaj, amen!

Po vašem zvestem bratu Silvanu (kakor menim) sem vam pisal nekaj malega, opominjajoč in pričujoč, da je ta prava milost Božja, v kateri stojite. Pozdravljajo vas, ki so z vami vred izvoljeni v Babilonu, in moj sin Marko. Pozdravite se med seboj s poljubom ljubezni! Mir bodi z vami vsemi, ki ste v Kristusu Jezusu, amen!

SVETEGA PETRA

DRUGI LIST

I.

Simon Peter, hlapec in apostol Jezusov Kristusov. Tem, ki so z nami vred dobili ravno to isto dragoceno vero, po pravičnosti, ki jo daje naš Bog in Zveličar Jezus Kristus:

Bog naj vam dá veliko milosti in miru po spoznanju Boga in Jezusa Kristusa, našega Gospoda.

Potem ko nam je darovana vsakovrstna Božja moč (kar služi življenju in bogaboječemu ravnanju) po spoznanju tega, ki nas je poklical po lastni slavi in moči, po čemer so nam podarjene dragocene in največje obljube, zlasti da boste po njih deležni Božje narave, ako ubežite minljivim poželenjem sveta.

Zato priložite k temu vso svojo skrb in izkažite v svoji veri vsakršno krepost in v kreposti spoznanje, v spoznanju samoobvladanje, v samoobvladanju potrpežljivost in v potrpežljivosti bogaboječe ravnanje, v bogaboječem ravnanju pa bratovsko ljubezen, v bratovski ljubezni pa ljubezen do vseh. Zakaj kadar je tega obilno v vas, ne boste puščeni leni in brez sadu v spoznanju našega Gospoda Jezusa Kristusa. Pri komer pa teh reči ni, ta je slep in tiplje z roko in pozabi, da je bil očiščen svojih prejšnjih grehov.

Zato, ljubi bratje, priložite tem več truda, da utrdite svojo poklicanost in izvoljenost. Zakaj če to storite, se ne spotaknete. In tako vam bo v obilju dan vstop v večno kraljestvo našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.

Zato nočem nehati, da vas vselej spominjam tega, najsi to veste in ste potrjeni v tej gotovi resnici. Zakaj meni se zdi spodobno, dokler sem v tej uti, da vas prebudim in opominjam. Zakaj vem, da moram svojo uto skoraj odložiti, kakor mi je tudi razodel naš Gospod Jezus Kristus. Jaz pa si hočem prizadevati, da se boste tudi vsak čas po moji smrti spominjali teh reči.

Zakaj nismo učili iz izmišljenih basni, ko smo vam oznanili moč in prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa, temveč smo sami videli njegovo čast, ko je od Boga Očeta prejel hvalo in slavo, po glasu, ki je prišel nadenj od veličastne slave takole: To je moj ljubljeni Sin, ki mi je po volji. In ta glas smo slišali, da je bil prinešen z neba tedaj, ko smo bili z njim na sveti gori.

In imamo tudi trdno besedo prerokov; in prav delate, da nanjo pazite kakor na luč, ki sveti na temnem kraju, dokler ne zasije dan in ne vzide danica

v vaših srcih. In to morate najprej vedeti, da se nobeno prerokovanje v Pismu ne stori iz lastne razlage. Zakaj še nikoli nobeno prerokovanje ni nikdar prišlo iz človeške volje, temveč so sveti Božji ljudje govorili, gnani od Svetega Duha.

II.

So pa bili med ljudstvom tudi lažni preroki, kakor bodo tudi med vami lažni učitelji, ki bodo vrinjali pogubne krive nauke in bodo zatajevali Gospoda, ki jih je odkupil, in bodo nase prinesli naglo pogubo; in veliko jih bo hodilo za njihovim pogubljenjem, po katerem bodo preklinjali pot resnice; in po svoji lakomnosti vas bodo pridobivali z izmišljenimi besedami; katerim sodba že zdavnaj ne odlaša in njihova poguba ne spi.

Zakaj če Bog ni prizanesel angelom, ki so grešili, temveč jih je z verigami teme pahnil v pekel in jih izdal, da bodo za sodbo shranjeni; in ni prizanesel prvemu svetu, temveč je kot osmega ohranil Noeta, pridigarja pravičnosti, in je poslal grešni potop nad svet pregrešnih. In mesti Sodomo in Gomoro je naredil za pepel, ju razdejal in prekel in s tem postavil zgled pregrešnim, ki bi potlej prišli. In rešil je pravičnega Lota, ki so mu sramotni ljudje storili vse zlo s svojim nepoštenim dejanjem. Zakaj zato, ker je bil pravičen in je med njimi prebival in je moral to videti in slišati, so to pravično dušo dan na dan mučili s svojimi krivičnimi deli. Ampak Gospod zna bogaboječe rešiti iz skušnjave, krivične pa za dan sodbe shraniti za kaznovanje.

Najbolj pa te, ki živijo po mesu v nečistih poželenjih in zaničujejo gospoko; so prevzetni, svojevoljni, se ne bojé veličanstev, so preklinjevalci. Ko še angeli, ki imajo večjo moč in oblast, ne morejo prenesti sodbe Gospodovega prekletstva nad seboj. Ampak oni so kakor nespametne zveri, ki so po naravi rojene, da se ulové in zakoljejo, ki preklinjajo reči, o katerih nič ne vedo, in bodo pokončani v svojem pogubljenju in bodo prejeli plačilo krivičnosti.

V užitek jim je posvetno dobro življenje, so sramota in hudoba, postavljajo se z vašo miloščino in dobro živé od vašega, oči imajo polne prešustva, ne branijo se greha, vabijo k sebi nestanovitne duše, imajo srce, ki je vajeno lakomnosti, in so prekleti ljudje; zapuščajo pravo pot in tavajo okoli in hodijo po poti Balaama, Bosorjevega sina, ki je ljubil plačilo krivičnosti, a bil je posvarjen zavoljo svojih pregreh, celo nema vprežena žival je govorila s človeškim glasom in branila preroka njegove nespameti.

To so studenci brez vode in oblaki, ki jih goni vihar, katerim je shranjena večna mračna tema. Zakaj oni govorijo prevzetne besede, ki so brez veljave,

dražijo k nečistosti, k mesenim željam te, ki so resnično ubežali, in še zdaj hodijo v zmotah in jim obetajo svobodo, ko so sami hlapci pogube. Zakaj od kogar je kdo premagan, tega hlapec je postal.

Zakaj potem ko so ubežali skrumbam tega sveta po spoznanju Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa in so spet zapleteni vanje in premagani, je to slednje postalo zanje hujše od prvega. Zakaj njim bi bilo bolje, da bi ne spoznali poti pravičnosti, kakor da jo poznajo in se obračajo od svete zapovedi, ki jim je dana. Njim se je prigodilo po tem resničnem izreku: Pes znova žre, kar je izbljuval, in: Svinja se po kopeli znova valja v blatu.

III.

To je drugo pismo, ki vam ga pišem, ljubljeni moji, v katerem vas prebujam in vas spominjam vašega čistega mišljenja; da se spomnite besed, ki so vam bile poprej povedane od svetih prerokov, in naše zapovedi, ker smo apostoli Gospoda in Zveličarja.

In najprej morate vedeti, da bodo prišli v poslednjih časih zasmehovalci, ki hodijo po svojih lastnih željah in pravijo: Kje je obljuba njegovega prihoda? Zakaj od časa, odkar so očaki zaspali, vse ostaja, kakor so bile stvari od začetka. A svojevoljno nočejo vedeti, da je bilo nekdaj nebo in zemlja iz vode in je v vodi ostala po Božji besedi, a je bil v tistem času svet po njej z grešnim potopom pokončan. Tako sta tudi sedanje nebo in zemlja po njegovi besedi hranjena za ogenj in se vzdržujeta za dan sodbe in pogube grešnih ljudi.

Eno pa vam naj ne bo pridržano, ljubljeni, da je en dan pred Gospodom kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan. Gospod ne odlaša s to obljubo, kakor jo imajo nekateri za odlašanje; temveč ima z nami potrpljenje in noče, da bi bil kdo pogubljen, temveč da se vsi spreobrnemo do spokorjenja. Gospodov dan pa bo prišel kakor tat ponoči, v katerem bo nebo prešlo z velikim pokom. Elementi pa se bodo topili od vročine in zemlja in dela, ki so na njej, bodo zgorela.

Ker ima tedaj vse to razpasti, kako morate biti vi tedaj pripravljeni s svetim ravnanjem in bogaboječimi dejanji, da čakate in hitite proti prihodu Gospodovega dne, ko bo nebo razpadalo v ognju in se bodo elementi raztapljali od vročine! Mi pa čakamo na novo nebo in novo zemljo po njegovi obljubi, v katerih prebiva pravičnost.

Zato, ljubljeni moji, ker morate na to čakati, tedaj imejte skrb, da boste najdeni pred njim brez madeža in brez hibe, v miru. In potrpežljivost našega Gospoda imejte za svoj blagor. Kakor vam je tudi pisal naš ljubi brat Pavel

po modrosti, ki mu je dana, kakor govori o tem tudi v vseh pismih, v katerih je nekaj reči težko razumeti, ki jih nevedni in netrdni prevračajo, kakor tudi druga pisma, v svojo lastno pogubo.

Vi pa, ljubljeni moji, ko to poprej veste, varujte se, da ne boste po zmotah teh hudobnih ljudi z njimi vred zapeljani in ne padete iz lastne trdnosti, temveč rastite v milosti in spoznanju našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Temu bodi slava zdaj in na vekomaj, amen!

SVETEGA JANEZA

PRVI LIST

I.

To, kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in kar so naše roke tipale o Besedi življenja; in življenje se je prikazalo in videli smo in pričujemo in oznanjamo vam to življenje, ki je večno, ki je bilo pri Očetu in se nam je razodelo. Kar smo videli in slišali, to oznanjamo vam, da boste tudi vi imeli z nami vred skupnost in da bo naše skupno uživanje z Očetom in z njegovim Sinom Jezusom Kristusom. In to vam pišemo, da bo vaše veselje popolno.

In to je tisto oznanjevanje, ki smo ga slišali od njega in vam ga oznanjamo: da je Bog luč in v njem ni nobene teme. Ako pravimo, da imamo družbo z njim, pa hodimo v temi, tedaj lažemo in ne storimo resnice. Ako pa hodimo v luči, kakor je on v luči, tedaj imamo skupnost med seboj in kri Jezusa Kristusa, njegovega Sina, nas očisti od vseh grehov. Ako pravimo, da nimamo greha, tedaj sami sebe zavajamo in resnice ni notri v nas. Ako pa svoje grehe priznamo, tedaj je on zvest in pravičen, da nam odpusti naše grehe in nas očisti od vse hudobije. Ako rečemo, da nismo grešili, tedaj njega postavljamo na laž in njegove besede ni notri v nas.

II.

Moji otročiči, to vam pišem, da ne grešite. In ako kdo greši, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, ki je pravičen; in taisti je sprava za naše grehe; nikar pa le za naše, temveč tudi za one vsega sveta. In po tem vemo, da smo ga spoznali, ako držimo njegove zapovedi. Kdor pravi: Jaz ga poznam, in ne drži njegovih zapovedi, ta je lažnik in v takem ni resnice. Kdor pa njegovo besedo drži, v tem je resnično Božja ljubezen popolna. Po tem spoznamo, da smo v njem. Kdor tedaj pravi, da v njem ostaja, ta mora tudi tako živeti, kakor je on živel.

Bratje, ne pišem vam nove zapovedi, temveč staro zapoved, ki ste jo imeli od začetka. Stara zapoved je beseda, ki ste jo od začetka slišali. Zopet pa vam pišem novo zapoved, ki je resnična pri njem in pri vas. Zakaj tema je minila in prava luč zdaj sveti. Kdor pravi, da je v luči, in sovraži svojega brata, ta je še v

temi. Kdor svojega brata ljubi, ta ostaja v luči in ni v njem nobenega pohujšanja. Kdor pa svojega brata sovraži, ta je v temi in hodi v temi in ne ve, kam gre, zakaj tema je njegove oči oslepila.

Ljubi otrociči, vam pišem, da vam bodo grehi odpuščeni po njegovem imenu. Pišem vam, očetom, zakaj vi poznate tega, ki je od začetka. Pišem vam, mladeničem, zakaj vi ste premagali hudobnega. Pišem vam, otrokom, zakaj vi poznate Očeta. Pisal sem vam, očetom, da vi spoznate tega, ki je od začetka. Pisal sem vam, mladeničem, da boste močni in da Božja beseda ostane pri vas in ker ste premagali hudobnega.

Ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu. Ako kdo ta svet ljubi, v tem ni Očetove ljubezni. Zakaj vse, kar je na svetu (kakor so poželenja telesa in poželenja oči in ošabno življenje), to ni od Očeta, temveč od sveta. In ta svet mine s svojim poželenjem vred. Kdor pa stori Božjo voljo, ostane vekomaj.

Otrociči, poslednja ura je tu, in kakor ste slišali, da antikrist pride, in že zdaj je vstalo veliko antikristov; odtod spoznavamo, da je že tu poslednja ura. Oni so izšli od nas, a niso bili izmed nas; zakaj ko bi bili izmed nas, bi tako ostali z nami. A (to se je zgodilo), da bi bili razkriti, da niso vsi izmed nas.

In vi imate maziljenje od tega, ki je svet, in veste vse. Nisem vam pisal, kakor da bi resnice ne vedeli, temveč jo poznate in veste, da nobena laž ne pride iz resnice. Kdo je lažnik kakor ta, ki taji, da bi Jezus bil Kristus? Ta je antikrist, ki taji Očeta in Sina. Kdor taji Sina, tudi Očeta nima. Kar pa ste slišali od začetka, to naj ostane pri vas. Ako to ostane pri vas, kar ste slišali od začetka, boste tako tudi vi ostali pri Sinu in Očetu. In to je ta obljuba, ki nam jo je obljubil, večno življenje.

To sem vam pisal o teh, ki vas zapeljujejo. In maziljenje, ki ste ga prejeli od njega, ostaja pri vas. In ni potrebno, da bi vas kdo učil; temveč kakor vas to maziljenje uči vsega, tako je to resnica in ne laž. In kakor vas je učilo, tako ostanite pri tem. Sedaj torej, otrociči, ostanite pri njem, da ko se on prikaže, bomo imeli trdno zaupanje in ne bomo osramočeni pred njim ob njegovem prihodu. Ako veste, da je on pravičen, tako tudi spoznajete, da je ta, ki stori prav, rojen iz njega.

III.

Poglejte, kakšno ljubezen nam je Oče izkazal, da se lahko imenujemo Božji otroci. Zato vas svet ne pozna, zakaj njega ne pozna. Ljubljeni, mi smo že Božji otroci in ni se še izkazalo, kaj bomo. Vemo pa, ko se bo izkazalo, da

bomo njemu enaki, zakaj videli ga bomo, kakor je. In vsakteri, ki ima tako upanje vanj, ta se očisti, ravno kakor je on tudi čist. Kdor dela greh, stori tudi krivico; in greh je krivica. In veste, da se je on prikazal, da odvzame naše grehe, in ni nobenega greha v njem. Kdor v njem ostane, ta ne greši; kdor greši, ta ga ni niti videl niti spoznal.

Otročiči, ne pustite se nikomur zapeljati. Kdor dela prav, ta je pravičen, ravno kakor je on pravičen. Kdor dela greh, ta je iz hudiča, zakaj hudič greši od začetka. Zato se je prikazal Božji Sin, da razdene hudičeva dela. Kdor je rojen iz Boga, ta ne dela greha, zakaj njegovo seme ostane pri njem in ne more grešiti, zakaj on je rojen od Boga. Pri tem bo očitno, kateri so Božji otroci in kateri so hudičevi otroci. Kdor ne dela prav, ta ni od Boga, in kdor svojega brata ne ljubi.

Zakaj to je oznanilo, ki ste ga slišali od začetka, da naj se ljubimo med seboj; nikakor ne kakor Kajn, ki je bil od hudega in je ubil svojega brata. In zakaj ga je ubil? Zato, ker so bila njegova dela zla, in njegovega brata pravična. Ne čudite se, bratje moji, ako vas svet sovraži. Mi vemo, da smo prešli iz smrti v življenje, zakaj mi ljubimo brate. Kdor brata ne ljubi, ostane v smrti. Kdorkoli svojega brata sovraži, ta je ubijalec. In vi veste, da ubijalec nima v sebi večnega življenja, ki ostaja.

Pri tem smo spoznali ljubezen, da je on dal svoje življenje za nas; in mi moramo tudi dati življenje za svoje brate. Kadar pa ima kdo blago tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi, in zapre svoje srce pred njim: Kako ostane pri njem Božja ljubezen? Otročiči moji, ne ljubimo le z besedami in z jezikom, temveč z dejanjem in resnico.

Pri tem spoznamo, da smo iz resnice, in moremo pred njim potolažiti svoje srce, da ako nas naše srce obsoja, je Bog večji kakor naše srce in pozna vse reči. Vi, ljubljeni, ako nas naše srce ne obsoja, imamo takó zaupanje v Boga, in kar prosimo, to bomo od njega prejeli; zakaj držimo njegove zapovedi in delamo, kar je pred njim všečno.

In to je njegova zapoved, da verujmo v ime njegovega Sina Jezusa Kristusa, in da se ljubimo med seboj, kakor nam je dal zapoved. In kdor drži njegove zapovedi, ta ostaja v njem in on v njem. In pri tem spoznamo, da ostaja notri v nas, pri Duhu, ki nam ga je dal.

IV.

Ljubljeni, ne verujte vsakemu duhu, temveč preizkušajte duhove, ali so od Boga; zakaj veliko lažnivih prerokov je šlo ven v svet. Pri tem more-

te spoznati Božjega Duha: slednji duh, ki prizna, da je Jezus Kristus prišel v mesu, ta je od Boga. In slednji duh, ki ne prizna, da je Jezus Kristus prišel v mesu, ta ni od Boga. In to je antikristov duh, o katerem ste slišali, da ima priti, in je že sedaj na svetu.

Otročiči, vi ste od Boga, in one ste premagali. Zakaj ta, ki je notri v vas, je večji kakor ta, ki je v svetu. Oni so od tega sveta, zato govoré iz sveta, in svet jih posluša. Mi smo od Boga; in kdor pozna Boga, ta nas posluša. Kdor ni od Boga, ta nas ne posluša. Pri tem spoznamo duha resnice in duha zmote.

Ljubljeni, ljubímo se med seboj, zakaj ljubezen je od Boga, in slednji, ki ljubi, je rojen iz Boga in Boga pozna. Kdor ne ljubi, ta Boga ne pozna, zakaj Bog je ljubezen. V tem se je izkazala Božja ljubezen do nas, da je Bog svojega edinorojenega Sina poslal na ta svet, da bi po njem živeli. V tem je ljubezen, nikar da bi mi Boga ljubili, temveč da je on nas ljubil in poslal svojega Sina v spravo za naše grehe.

Ljubljeni, če nas je Bog tako ljubil, tako se imamo tudi mi ljubiti med seboj. Boga ni nikdar nihče videl. Ako se med seboj ljubimo, ostaja Bog notri v nas in njegova ljubezen je v nas dopolnjena. Pri tem spoznamo, da ostajamo v njem in on notri v nas, ker nam je dal od svojega Duha. In mi smo videli in pričujemo, da je Oče poslal Sina za Zveličarja sveta. Kdor tedaj prizna, da je Jezus Božji Sin, v tem Bog ostane in on v Bogu. In mi smo spoznali in verovali v to ljubezen, ki jo ima Bog do nas.

Bog je ljubezen, in kdor ostane v ljubezni, ta ostane v Bogu in Bog v njem. V tem se je dopolnila ljubezen pri nas, da imamo trdno zaupanje za dan sodbe. Zakaj ravno kakor je on, smo tudi mi na tem svetu. Strahu ni v ljubezni, temveč popolna ljubezen izžene strah. Zakaj strah ima trpljenje. Kdor pa se boji, ta ni izpopolnjen v ljubezni.

Ljubimo ga, zakaj on nas je prvi ljubil! Ako kdo pravi: Ljubim Boga, in sovraži svojega brata, ta je lažnik. Zakaj kdor svojega brata ne ljubi, katerega vidi, kako more ljubiti Boga, katerega ne vidi? In to zapoved imamo od njega, da kdor Boga ljubi, taisti naj ljubi tudi svojega brata.

V.

Kdorkoli veruje, da Jezus je Kristus, je rojen od Boga. In kdor tega ljubi, ki je njega rodil, ljubi tudi tega, ki je od njega rojen. Pri tem spoznamo, da ljubimo Božje otroke, kadar ljubimo Boga in držimo njegove zapovedi. Zakaj to je ljubezen do Boga, da držimo njegove zapovedi; in njegove zapovedi

niso težke. Zakaj vse, kar je rojeno od Boga, premaga ta svet; in naša vera je ta zmaga, ki premaga svet. Kdo pa je ta, ki premaga ta svet, kakor tisti, ki veruje, da je Jezus Božji Sin?

Ta je, ki pride z vodo in krvjo, Jezus Kristus; nikar pa le z vodo, temveč z vodo in krvjo. In ta Duh je, ki pričuje, da je Duh ta resnica. Zakaj trije so, ki pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in Sveti Duh, in ti trije so eno. In trije so, ki pričujejo na zemlji: Duh, voda in kri, in ti trije so skupaj eno. Ako sprejemamo človeško pričevanje, tako je Božje pričevanje večje. Zakaj to je Božje pričevanje, ki ga je pričal za svojega Sina. Kdor veruje v Božjega Sina, ta ima to isto pričevanje pri sebi. Kdor ne veruje Bogu, ta ga dela za lažnika, zakaj on ne veruje pričevanju, ki ga Bog pričuje za svojega Sina. In to je pričevanje, da nam je Bog dal večno življenje, in to življenje je v njegovem Sinu. Kdor ima Božjega Sina, ta ima to življenje; kdor nima Božjega Sina, ta nima tega življenja.

To sem vam pisal, ki verujete v ime Božjega Sina, da boste vedeli, da imate večno življenje in da verujete v ime Božjega Sina. In to je to zaupanje, ki ga imamo do njega, da kadar kaj prosimo, po njegovi volji, nas usliši. In kadar vemo, da nas sliši, za kar koli ga prosimo, tako vemo, da to prošnjo imamo izpolnjeno.

Ako kdo vidi svojega brata grešiti kak greh, nikar za smrt, ta more prositi, in tako bo *Bog* dal življenje tem, ki ne grešijo za smrt. Je greh za smrt; za tega ne pravim, da bi kdo prosil. Slednja krivica je greh; in prenekateri greh ni za smrt.

Vemo, da slednji, ki je rojen od Boga, ne greši, temveč kdor je rojen od Boga, ta varuje sam sebe in hudobni se ga ne bo dotaknil. Vemo, da smo od Boga, in ves svet leži v hudobiji. Vemo pa, da je Božji Sin prišel in nam dal razum, da spoznamo Resničnega in smo v tem Resničnem, v njegovem Sinu Jezusu Kristusu. Ta je resnični Bog in večno življenje. Otrociči, varujte se pred maliki. Amen.

SVETEGA JANEZA

DRUGI LIST

I.

Starešina izvoljeni gospe in njenim otrokom, ki jih ljubim v resnici. In ne le jaz, temveč tudi vsi ti, ki so resnico spoznali, zavoljo resnice, ki ostaja v nas in bo pri nas vekomaj:

Milost, usmiljenje, mir od Boga Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa, Očtovega Sina, v resnici in ljubezni, naj bodo pri nas.

Silno sem se razveselil, da sem našel med tvojimi otroki te, ki hodijo v resnici, kakor smo to zapoved prejeli od Očeta. In še sedaj, gospa, te prosim, ne kakor da bi ti pisal novo zapoved, temveč to, ki smo jo imeli od začetka, da se ljubimo med seboj. In ljubezen je to, da hodimo po njegovi zapovedi.

To je zapoved, kakor ste slišali od začetka, da v njej živite. Zakaj veliko sleparjev je prišlo na svet, ki ne poznajo Jezusa Kristusa, da je prišel v mesu. Kdor je tak, ta je zapeljivec in antikrist. Varujte se, da ne izgubimo, kar smo pridelali, temveč da prejmemo popolno plačilo. Kdorkoli prestopi in ne ostane v Kristusovem nauku, ta nima Boga. Kdor v Kristusovem nauku ostane, ta ima Očeta in Sina.

Ako kdo pride k vam in ne prinese tega nauka, tega ne sprejmite v hišo in ga ne pozdravljajte; zakaj kdor ga pozdravlja, se stori deležnega njegovih hudobnih del. Veliko bi vam imel pisati, a nisem hotel s papirjem in črnilom, temveč upam priti k vam in z usti z vami govoriti, da bo naše veselje popolno. Tvoje izvoljene sestre otroci te pozdravljajo. Amen.

SVETEGA JANEZA

TRETJI LIST

I.

Starešina ljubljenu Gaju, ki ga ljubim v resnici.

Moj ljubljeni, želim, da bi ti v vseh rečeh šlo dobro in da bi bil zdrav, kakor gre dobro tvoji duši. Silno pa sem se razveselil, ko so prišli bratje in so pričali o tvoji resnici, kakor tudi v resnici hodiš. Nimam večjega veselja, kakor to, kadar slišim, da moji otroci hodijo v resnici.

Moj ljubljeni, zvesto ravnaj v tem, karkoli storiš za brate in tujce, ki so o svoji ljubezni pričali pred cerkvijo; in dobro si storil, da si jih odpravil, kakor je vredno pred Bogom. Zakaj zavoljo njegovega imena so odšli in ničesar niso vzeli od poganov. Zato smo dolžni sprejemati take, da se izkažemo za pomočnike resnici.

Tej cerkvi sem pisal, a Diotrefej, ki hoče med njimi veljati za visokega, nas ne sprejme. Zato ko pridem, ga hočem spomniti njegovih del, ki jih dela in nas ogovarja s hudobnimi besedami; in mu to še ni zadosti; sam ne sprejema bratov, ampak brani tudi njim, ki to hočejo storiti, in jih izobčuje iz cerkve.

Moj ljubljeni, ne hodi po sledi hudega, temveč po sledi dobrega. Kdor dobro dela, ta je od Boga; kdor dela hudo, ta Boga ne vidi.

Demetrij ima pričevanje od vseh in od same resnice; in tudi mi pričamo in vi veste, da je naše pričevanje resnično.

Dosti bi imel pisati, a nisem ti hotel pisati s črnilom in peresom. Upam pa te skoraj videti, tako bova govorila z usti med seboj. Mir bodi s teboj! Prijatelji te pozdravljajo. Pozdravi prijatelje po imenu!

SVETEGA JUDEŽA

LIST

I.

Judež, hlapec Jezusov Kristusov, in Jakobov brat.
Poklicanim, ki so posvečeni v Bogu Očetu in ohranjeni v Jezusu Kristusu:

Bog vam daj veliko usmiljenja in miru in ljubezni!

Vi ljubljeni, potem ko sem imel v mislih, da bi vam pisal o zveličanju nas vseh, sem imel za potrebno, da vas po pismu opominjam, da se bojute za vero, ki je bila enkrat izročena svetim. Zakaj zraven noter so prišli nekateri ljudje, davno zapisani sodbi, brezbožni, ki vlečejo milost našega Boga v svojevoljnost in tajé Boga in našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je edini Gospod.

Jaz pa vas hočem spomniti, kar vi že veste, da je Gospod, ko je pomagal ljudstvu iz Egipta, pozneje pokončal tiste, ki niso verovali. Tudi angele, ki niso ohranili svojega poglavarstva, temveč so zapustili svoje domovanje, je shranil za sodbo velikega dne z večnimi vezmi v temi. Kakor tudi Sodoma in Gomora in tu okoli ležeča mesta, ki so se enako kakor ti skurbala in hodila za drugim mesom, so postavljena za zgled in trpijo muko večnega ognja. Ravno tako tudi ti sanjači, ki oskrunjajo meso, zaničujejo pa gosposko in preklinjajo visoke oblasti.

Mihael pa, nadangel, ko se je prerekal s hudičem in z njim govoril o Mojzesovem truplu, si ni upal izreči sodbe prekletstva, temveč je dejal: Bog naj te kaznuje! Ti pa preklinjajo to, o čemer ničesar ne vedo. Kar pa po naravi poznajo, v tem bodo jemali konec kakor nespametna živina. Gorje jim; zakaj po Kajnovem potu hodijo in padajo v Balaamovo zmoto zaradi dobička in bodo pokončani v Korejevem uporu.

To so skrivni frfotavci, ki dobro živijo od vaših usmiljenih darov, ko se goste z vami in se brez strahu pasejo; oni so oblaki brez vode, gnani naokoli od vetra, gola nerodovitna drevesa, brez sadu, dvakrat odmrta, izkoreninjena; divji morski valovi, ki se penijo z lastno sramoto; tavajoče zvezde, katerim je mrak teme shranjen za vekomaj.

O takih je prerokoval Enoh, sedmi od Adama, in je dejal: Glej, Gospod pride z veliko tisoč svetimi, da izvrši sodbo nad vsemi in kaznuje vse pregrešne zavoljo slednjega njihovega grešnega dejanja, ker so bili pregrešniki, in zavoljo

vseh trdih (besed), ki so jih ti pregrešni grešniki govorili zoper njega. Ti godrnjajo in se venomer pritožujejo, ki živijo po svojih poželenjih, in njihova usta govoré prevzetno in občudujejo osebe zaradi koristi.

Vi pa, ljubljeni moji, spomnite se teh besed, ki so jih poprej govorili apostoli našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko so vam pravili, da bodo v poslednjem času prišli zasmehovalci, ki bodo hodili po lastnih željah pregrešnega dejanja. To so ti, ki delajo razkole, meseni, ki nimajo duha.

Vi pa, moji ljubljeni, nadzidavajte se na svojo presveto vero po Svetem Duhu in molite in ohranite se v Božji ljubezni in pričakujte usmiljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa za večno življenje! In ohranite to razliko, da se nekatere usmilite; nekatere pa v strahu rešite in jih izmaknete iz ognja, in sovražite oblačilo, oskrunjeno po mesu. Temu pa, ki vas more obvarovati brez greha in postaviti pred obličje svoje slave, brez madeža v veselju, temu Bogu, edinemu modremu, našemu rešitelju, slava, veličastvo, moč in oblast zdaj, vselej in na vekomaj, amen!

SVETEGA JANEZA

BOŽJE BESEDE UČITELJA

RAZODETJE

I.

To je razodetje Jezusa Kristusa, ki mu ga je dal Bog, da bi svojim hlapcem dal vedeti, kaj se ima v kratkem zgoditi; in je to pokazal in poslal po svojem angelu svojemu hlapcu Janezu, ki je pričeval Božjo besedo in pričevanje o Jezusu Kristusu, kar je videl. Blagor temu, ki bere, in tem, ki slišijo te besede prerokovanja in hranijo, kar je v njem pisano, zakaj čas je blizu.

Janez sedmerim skupnostim v Aziji: Milost bodi z vami in mir od tega, ki je in ki je bil in ki pride, in od sedmerih duhov, ki so pred njegovim prestolom; in od Jezusa Kristusa, ki je ta zvesta priča in prvorojeni izmed mrtvih in knez kraljev na zemlji, ki nas je ljubil in opral grehov s svojo krvjo in nas je storil za kralje in za duhovnike pred Bogom in svojim Očetom; temu bodi slava in oblast od vekomaj do vekomaj, amen! Glej, on pride z oblaki; in videle ga bodo vse oči; in ti, ki so ga prebodli, in jokali bodo vsi rodovi na zemlji, ja, amen. Jaz sem *Alfa* in *Omega*, začetek in konec, pravi Gospod, ki je in ki je bil in ki pride, Vsemogočni. Jaz, Janez in vaš brat in z vami deležen teh nadlog, kraljestva in potrpljenja Jezusovega Kristusovega, sem bil na otoku, ki se imenuje Patmos, zavoljo Božje besede in Jezusovega pričevanja. Bil sem v duhu na neko nedeljo in sem slišal za seboj velik glas kakor trobente; ta je dejal: Jaz sem *Alfa* in *Omega*, prvi in poslednji. In kar vidiš, zapiši v knjige in te pošlji skupnostim v Aziji: v Efez in v Smirno in v Pergam in v Tiatire in v Sarde in v Filadelfijo in v Laodikejo.

In obrnil sem se, da bi pogledal za tem glasom, ki je govoril z menoj. In ko sem se obrnil, sem videl sedem zlatih svečnikov in med temi zlatimi svečniki enega, ta je bil podoben Sinu človekovemu, oblečen je bil v tuniko in opasan okoli prs z zlatim pasom; njegova glava pa in njegovi lasje so bili beli kakor bela volna, kakor sneg, in njegove oči kakor ognjeni plamen; in njegove noge prav kakor bron, razbeljen v ognju, in njegov glas kakor šumé velike vode. In v svoji desni roki je imel sedem zvezd in iz njegovih ust je šel oster, dvorezen meč in njegov obraz se je svetil kakor svetlo sonce.

In ko sem ga zagledal, sem padel k njegovim nogam kakor mrtev. In položil je svojo desno roko name in mi je rekel: Ne boj se; jaz sem Prvi in Poslednji in

ta, ki živi; bil sem mrtev, in glej, jaz sem živ od vekomaj na vekomaj in imam ključe od pekla in smrti. Zapiši, kar si videl in kar je in kar se ima potem zgoditi! Skrivnost teh sedem zvezd, ki si jih videl v moji desni roki, in teh sedem zlatih svečnikov: te sedmere zvezde so angeli sedmerih skupnosti; in teh sedem svečnikov, ki si jih videl, to je teh sedem skupnosti.

II.

In piši angelu skupnosti v Efezu: To pravi ta, ki drži teh sedem zvezd v svoji desnici, ki hodi sredi med temi sedmerimi zlatimi svečniki; vem za tvoja dejanja in tvoje delo in tvoje potrpljenje, in da ne moreš prenašati hudobnih in si preizkusil te, ki pravijo, da so apostoli, in to niso, in si jih spoznal kot lažnike; in to prenašaš in imaš potrpljenje in delaš zavoljo mojega imena in se nisi utrudil. A to imam zoper tebe, da si opustil svojo prvo ljubezen. Spomni se, odkod si odpadel, in se spokori in delaj tista prva dela. Ako pa ne, bom skoraj prišel in pahnil tvoj svečnik z njegovega mesta, ako se ne spokoriš. Imaš pa to, da sovražiš dela nikolajevcev, ki jih tudi jaz sovražim. Kdor ima uho, naj posluša, kaj Duh pravi cerkvam: Kdor premaga, temu bom dal jesti z drevesa življenja, ki je sredi Božjega paradiža.

In angelu skupnosti v Smirni piši: To pravi Prvi in Poslednji, ki je bil mrtev in je postal živ: Vem za tvoje delo in tvojo nadlogo in tvoje uboštvo (ti pa si bogat) in za klevetanje teh, ki pravijo, da so Judje, in to niso, ampak so Satanova šola. Ne boj se pred tem, kar boš trpel. Glej, hudič bo vrgel nekatere izmed vas v ječo, da boste skušani, in imeli boste nadlogo deset dni. Bodi zvest do smrti in dal ti bom krono življenja. Kdor ima uho, poslušaj, in Duh pravi cerkvam: Kdor premaga, temu se ne bo storilo nič žalega od druge smrti.

In angelu skupnosti v Pergamu piši: To pravi ta, ki ima ostri dvorezni meč: Vem, kaj delaš in kje prebivaš, namreč kjer je hudičev prestol; in se trdno držiš mojega imena in nisi zatajil moje vere. In v mojih dneh je bil Antipa, moja zvesta priča, umorjen pri vas, kjer prebiva hudič. A nekaj malega imam zoper tebe, da imaš tam nekatere, ki se držé Balaamovega nauka, ki je po Balaku učil, naj postavi pohujšanje pred Izraelove otroke, da so jedli darove za malike in se kurbali. Tako imaš tudi ti te, ki se držé nauka nikolajevcev, in to sovražim. Stori pokoro; ako pa ne, bom skoraj prišel in se bom vojskoval z njimi z mečem svojih ust. Kdor ima uho, naj sliši, kaj Duh pravi cerkvam. Kdor premaga, temu bom dal jesti od skrite mane in mu bom dal dobro pričevanje in s pričevanjem izpisano novo ime, ki ga nihče ne pozna, razen kdor ga prejme.

In angelu skupnosti v Tiatiri piši: To pravi Božji Sin, ki ima oči, kakor so ognjeni plameni, in njegove noge so ravno kakor medenina: Vem za tvoja dela in tvojo ljubezen in tvojo službo in tvojo vero in za tvoje potrpljenje, in da vedno več delaš. A imam majhno stvar zoper tebe, ker pustiš ženo Jezabelo, ki pravi, da je prerokinja, učiti in zapeljevati moje hlapce, da se kurbajo in jedó darove za malike. In dal sem ji odlog, da bi imela storiti pokoro od svojega kurbanja, ona pa pokore ne stori. Glej, vržem jo na posteljo, in tiste, ki so z njo prelomili zakon, v veliko nadlogo, ako ne storé pokore od svojega dejanja; in njihove otroke bom udaril s smrtjo. In vse cerkve imajo spoznati, da sem jaz ta, ki preizkušam obisti in srca, in bom slednjemu med vami dal po vaših delih.

Vam pa pravim, in drugim, ki so v Tiatiri, ki nimajo tega nauka in ki niso spoznali hudičevih globočin (kakor oni pravijo): Ne bom vrgel na vas drugega bremena, a kar imate, to hranite, dokler ne pridem. In kdor premaga in ohrani moja dela do konca, temu bom dal oblast nad pogani, in pasel jih bo z železno šibo in kakor lončarjeve posode jih bo strl, kakor sem tudi jaz prejel od svojega Očeta, in mu bom dal to jutranjo zvezdo. Kdor ima uho, naj posluša, kaj Duh pravi cerkvam.

III.

In angelu skupnosti v Sardah piši: To pravi ta, ki ima Božje duhove in sedme-ro zvezd: Vem za tvoja dela, zakaj imaš ime, da si živ, in si mrtev. Bodi čuječ in utrdi to drugo, kar ima umreti. Zakaj tvojih del nisem našel popolnih pred Bogom. Torej se spominjaj, kako si prejel in slišal, in to hrani in stori pokoro. Ako ne boš čuječ, bom prišel nadte kakor tat, in ne boš vedel, ob kateri uri pridem nadte. Imaš tudi malo imen v Sardah, ki niso oskrunili svojih oblačil, in hodili bodo z menoj v belih oblačilih, zakaj oni so jih vredni. Kdor bo premagal, bo oblečen v belo oblačilo, in ne bom izbrisal njegovega imena iz knjige življenja in priznal bom njegovo ime pred svojim Očetom in pred njegovimi angeli. Kdor ima ušesa, ta naj posluša, kaj Duh pravi cerkvam.

In angelu skupnosti v Filadelfiji piši: To pravi Sveti, Resnični, ki ima Davidov ključ, ki odklene in nihče ne zaklene, kdor zaklene, in nihče ne odklene. Vem za tvoja dela. Glej, postavil sem predte odprta vrata, in nihče jih ne more zapreti, zakaj ti imaš majhno moč, in ohranil si mojo besedo in nisi zatajil mojega imena. Glej, dal jih bom iz hudičeve šole, ki pravijo, da so Judje, in niso, temveč lažejo. Glej, storil bom, da pridejo in molijo pri tvojih nogah in spoznajo, da sem te jaz ljubil.

Ker si ohranil besedo moje potrpežljivosti, bom tudi jaz ohranil tebe pred uro skušnjave, ki bo prišla čez vesoljni svet izkušat te, ki prebivajo na zemlji. Glej, hitro pridem; drži, kar imaš, da ti nihče ne vzame krone. Kdor bo premagal, ga bom naredil za steber v templju svojega Boga in ne bo več šel ven in zapisal bom nanj ime svojega Boga in ime novega Jeruzalema, mesta svojega Boga, ki pride dol z neba od mojega Boga in mojega novega imena. Kdor ima ušesa, naj posluša, kaj Duh pravi cerkvam.

In angelu skupnosti v Laodikeji piši: To pravi Amen, ta zvesta in resnična priča, začetek Božjega stvarjenja: Vem za tvoja dela, da nisi ne mrzel ne gorak. O, da bi bil mrzel ali gorak! Ker si pa mlačen in nisi ne mrzel ne gorak, te bom izpljunil iz svojih ust. Ti praviš: Jaz sem bogat in imam vsega zadosti in ničesar ne potrebujem, in ne veš, da si beden in reven, ubog, slep in nag. Svetujem ti, da kupiš od mene zlata, očiščenega v ognju, da boš bogat; in da si oblečeš bela oblačila in da se ne bo videla sramota tvoje nagote, in pomazili si svoje oči z očesnim mazilom, da boš mogel videti.

Katere ljubim, te kaznujem in pokorim. Tako se torej zavzemi in stori pokoro! Glej, stojim pred durmi in trkam; ako bo kdo poslušal moj glas in duri odprl, k temu vstopim in bom z njim večerjal in on z menoj. Kdor bo premagal, temu bom dal sedeti z menoj na svojem prestolu, kakor sem jaz premagal in sem sedel s svojim Očetom na njegov prestol. Kdor ima ušesa, naj posluša, kaj pravi Duh cerkvam.

IV.

Potem sem videl, in glej: neke duri so bile odprte v nebu in prvi glas, ki sem ga slišal govoriti z menoj kakor trobenta, je dejal: Stopi sem gor, in pokazal ti bom, kaj se ima zgoditi potem. In zdajci sem bil v Duhu in glej: prestol je postavljen v nebesih in na tem prestolu je sedel nekdo. In ta, ki je sedel, je bil videti kakor kamen jaspis in sard in mavrica je bila okrog prestola videti kakor smaragd. In okoli tega prestola je bilo štiriindvajset prestolov in na teh prestolih je sedelo štiriindvajset starešin, oblečenih v bela oblačila, in na svojih glavah so imeli zlate krone.

In iz prestola so izhajali bliski, grmenje in glasovi; in pred prestolom je gorelo sedem ognjenih bakel, ki so sedmeri Božji duhovi. In pred prestolom je bilo stekleno morje, podobno kristalu, in sredi prestola in okoli prestola štiri zveri, polne oces spredaj in zadaj. In prva zver je bila podobna levu, druga zver je bila podobna teletu in tretja zver je imela obraz kakor človek in četrta

zver je bila podobna letečemu orlu. In od teh štirih zveri je vsaka imela po šest peruti in zunaj in znotraj polno oči; in niso imele pokoja dan in noč, in so govorile: Svet, svet, svet je Gospod Bog, Vsemogočni, ki je bil, ki je in ki prihaja!

In ko so te zveri dajale slavo in čast, hvalo in zahvaljevanje temu, ki je sedel na prestolu, ki živi od vekomaj do vekomaj, je teh štiriindvajset starešin padlo pred tega, ki je sedel na prestolu, in so molili tega, ki živi na vekov veke, in so vrgli svoje krone pred prestol in so dejali: Gospod, ti si vreden prejemati čast in hvalo in moč, zakaj ti si vse reči ustvaril in po tvoji volji te reči so in so ustvarjene.

V.

In sem videl v desni roki tega, ki je sedel na prestolu, knjigo, znotraj in zunaj popisano, zapečateneno s sedmimi pečati. In sem videl mogočnega angela, ta je z močnim glasom oznanjal: Kdo je vreden odpreti to knjigo in zlomiti njene pečate? In nihče, ne v nebesih ne na zemlji ne pod zemljo, ni mogel odpreti knjige in vanjo pogledati. In jaz sem silno jokal, da ni bil nihče spoznan za vrednega odpreti to knjigo in brati in vanjo pogledati.

In eden od starešin mi je rekel: Ne joči; glej, zmagal je lev, ki je iz Judovega rodu, Davidova korenina, da odpre to knjigo in zlomi nje sedmero pečatov. In sem pogledal, in glej, sredi prestola in četverih živali in sredi starešin je stalo Jagnje, kakor bi bilo zaklano, in je imelo sedem rogov in sedem oči, ki so sedmeri Božji duhovi, ki so poslani po vsem svetu. In je prišlo in vzelo knjigo iz desne roke tega, ki je sedel na prestolu.

In ko je vzelo knjigo, tedaj so četvere živali in štiriindvajseteri starešine padli pred Jagnjetom, in vsakteri je imel harfo in zlate čaše, polne kadila, ki so molitve svetih. In peli so novo pesem in so dejali: Ti si vredno vzeti knjigo in odpreti nje žige. Zakaj ti si zaklano in si nas odkupilo s svojo krvjo iz vseh rodov in jezikov in ljudstev in narodov; in si nas storilo našemu Bogu za kralje in za duhovnike in kraljevali bomo na zemlji.

In sem videl in slišal glas veliko angelov okoli prestola in okoli živali in starešin, in njih število je bilo veliko tisočkrat tisoč, in so dejali z močnim glasom: To Jagnje, ki je bilo zaklano, je vredno, da vzame moč in bogastvo in modrost in krepkost in čast in hvalo in zahvaljevanje. In vsako stvar, ki je v nebesih in na zemlji in pod zemljo in v morju, in vse, kar je v njih, sem slišal, da so dejale temu, ki je sedel na prestolu, in Jagnjetu: Hvala in čast in oblast od vekomaj do

vekomaj! In te štiri živali so dejale: Amen! In štiriindvajseteri starešine so padli in so molili tega, ki živi od vekomaj do vekomaj.

VI.

In videl sem, da je Jagnje odprlo enega izmed pečatov, in slišal sem, da je ena izmed štirih zveri dejala, kakor z grmečim glasom: Pridi in poglej! In pogledal sem, in glej, bel konj, in ta, ki je na njem sedel, je imel lok; in dana mu je bila krona in šel je ven zmagovito, da bi zmagal.

In ko je odprlo drugi pečat, sem slišal, da je druga zver dejala: Pridi in poglej! In izšel je drugi konj, ta je bil rdeč, in temu, ki je sedel na njem, je bilo dano vzeti mir z zemlje in da bi se morili med seboj; in mu je bil dan velik meč.

In ko je odprlo tretji pečat, sem slišal, da je tretja zver dejala: Pridi in poglej! In pogledal sem, in glej, črn konj, in ta, ki je sedel na njem, je imel tehtnico v svoji roki. In slišal sem glas med temi štirimi zvermi, in ta je dejal: Merica pšenice za en denar in tri merice ječmena za en denar; in olju in vinu ne stori nobene škode.

In ko je odprlo četrti pečat, sem slišal glas četrte zveri, in ta je dejala: Pridi in poglej! In sem pogledal, in glej, bled konj, in temu, ki je sedel na njem, je bilo ime Smrt in pekel je šel za njo. In njima je bila dana oblast, pomoriti četrtno zemlje z mečem in lakoto in smrtjo od zveri na zemlji.

In ko je odprlo peti pečat, sem pod oltarjem videl duše teh, ki so bili umorjeni zavoljo Božje besede in zavoljo pričevanja, ki so ga imeli. In zavpile so z močnim glasom in so dejale: Gospod, ti sveti in resnični, kako dolgo ne sodiš in ne maščuješ naše krvi nad temi, ki prebivajo na zemlji? In vsakemu je bilo dano dolgo belo oblačilo in jim je bilo rečeno, naj še malo časa počivajo, dokler ne pridejo k njim tudi njihovi sohlapci in bratje, ki imajo tudi še biti umorjeni, ravno kakor oni.

In videl sem, da je odprlo šesti pečat, in glej, tedaj je bil velik potres in sonce je postalo črno kakor raševinasta vreča in luna je postala kakor kri in nebeške zvezde so padale na zemljo, ravno kakor figovec odmetava svoje fige, ko se giblje od močnega vetra. In nebo je odstopilo proč kakor povita knjiga in vse gore in otoki so se premaknili s svojega mesta. In kralji na zemlji in velikaši in bogati in vojaški poveljniki in oblastniki in vsi hlapci in vsi svobodni so se skрили v jame in v skale v gorah in so dejali goram in skalam: Padite na nas in skrijte nas pred obličjem tega, ki sedi na prestolu, in pred srdom Jagnjeta! Zakaj dan njegovega velikega srda je prišel, in kdo more obstati?

VII.

In potem sem videl štiri angele, stoječe na štirih vogalih zemlje, ti so držali štiri vetrove zemlje, da noben veter ne bi pihal po zemlji ne čez morje, ne čez nobeno drevo. In videl sem drugega angela, gredoč gor, odkoder vzhaja sonce, ta je imel pečat živega Boga; in vpil je z močnim glasom tem štirim angelom, ki jim je bilo dano storiti škodo zemlji in morju, in je rekel: Ne storite škode ne zemlji ne morju ne drevju, dokler ne zaznamujemo hlapcev našega Boga na njih čelih.

In slišal sem število teh, ki so bili zaznamovani: stoštiriinštirideset tisoč njih, ki so bili zaznamovani iz vseh rodov Izraelovih otrok.

Iz Judovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Rubenovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Gadovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Aserjevega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Neftalijevega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Manasejevega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Simeonovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Levijevega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Isaharjevega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Zabulonovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Jožefovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Iz Benjaminovega rodu dvanajst tisoč zaznamovanih.

Potem sem videl, in glej, velika množica, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in ljudstev in jezikov, je stala pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečena v bela oblačila, in palme so imeli v svojih rokah in vpili so z močnim glasom in so dejali: Zveličanje temu, ki sedi na prestolu, našemu Bogu, in Jagnjetu! In vsi angeli so stali okoli prestola in okoli starešin in okoli teh štirih zveri in so padli pred prestolom na obraz in so molili Boga in so dejali: Amen! Hvala in slava in modrost in zahvala in čast in moč in sila našemu Bogu od vekomaj do vekomaj, amen!

In eden izmed starešin je spregovoril in mi dejal: Kdo so ti, oblečeni z belimi oblačili? Od kod so prišli? In sem mu dejal: Gospod, ti to veš. In on mi je dejal: To so ti, ki so prišli iz velike nadloge in so oprali svoja oblačila in jih storili svetla v Jagnjetovi krvi. Zato so pred Božjim prestolom in mu služijo dan in noč v njegovem svetišču; in ta, ki sedi na prestolu, bo nad njimi prebival. Oni ne bodo več lačni ne žejni, tudi jih ne bo več zadelo sonce in nobena vročina.

Zakaj Jagnje sredi prestola jih bo paslo in vodilo k živim studencem vodá, in Bog bo obrisal vse solze iz njih oči.

VIII.

In ko je odprlo sedmi pečat, je postalo tiho v nebesih za okoli pol ure. In videl sem sedem angelov, ti so stopili pred Boga; in njim je bilo danih sedem trobent. In drug angel je prišel in stopil pred oltar in imel je zlato kadilnico; in dano mu je bilo veliko kadila, da bi ga dal z molitvami vseh svetih na zlati oltar pred prestolom. In dim kadila z molitvami svetih je šel gor iz angelove roke pred Boga. In angel je vzel kadilnico in jo napolnil z ognjem z oltarja in ga razsul na zemljo. In tedaj so nastali glasovi in grmenje in bliski in potresi.

In sedmeri angeli s sedmerimi trobentami so se pripravili, da zatrobijo. In prvi angel je zatrobil in nastala sta toča in ogenj, pomešana s krvjo, in padala na zemljo; in tretjina dreves je pogorela in vsa zelena trava je zgorela.

In drugi angel je zatrobil, in kakor velika gora, z ognjem goreča, je letela v morje. In tretjina morja je postala kri in tretjina živih stvari v morju je pomrla in tretjina ladij je bila pokončana.

In tretji angel je zatrobil, in velika zvezda je padla z neba, gorela je kakor bakla, in padla je na tretjino rek in na vodne studence; in tej zvezdi je ime Pelin. In tretjina voda je postala pelin, in veliko ljudi je pomrlo od voda, ker so postale tako grenke.

In četrti angel je zatrobil in tretjina sonca je bila udarjena in tretjina meseca in tretjina zvezd, da jih je tretjina otemnela, in tretjina dneva ni bila svetla in noč prav tako. In sem videl in slišal nekega angela, letečega skozi sredo neba, ki je dejal z močnim glasom: Gorje, gorje, gorje tem, ki prebivajo na zemlji, zaradi drugih glasov trobente treh angelov, ki še imajo trobiti.

IX.

In peti angel je zatrobil, in videl sem zvezdo, da je padla z neba na zemljo, in dan ji je bil ključ k studencu brezna. In odprla je studenec brezna; in iz studenca se je dvignil dim kakor dim velike peči, in sonce je postalo temno in zrak od dima tega studenca. In iz dima so prišle kobilice na zemljo in dana jim je bila moč, kakor jo imajo škorpijoni na zemlji. In rečeno jim je bilo, naj ne delajo škode travi na zemlji, ne kakemu zelišču, ne nobenemu drevesu, temveč le ljudem, ki nimajo Božjega pečata na svojih čelih. In njim je bilo dano, da naj jih ne pomorijo, temveč da naj jih mučijo pet mesecev; in njih mučenje je

kakor mučenje škorpionov, kadar pičijo človeka. In v tistih dneh bodo ljudje iskali smrt in je ne bodo našli; želeli bodo umreti, in smrt bo od njih bežala.

In te kobilice so podobne konjem, ki so pripravljeni na boj, in na njih glavah kakor krone, zlatu podobne, in njih obraz je bil podoben človeškemu obrazu. In so imele lase kakor ženski lasje, in njih zobje kakor levov. In imele so oklepe kakor železni oklepi; in šum njih peruti kakor ropotanje voz, veliko konjev, ki teko v boj. In imele so repe ravno kakor škorpionji in na njihovih repih so bila žela; in njihova moč je bila pet mesecev škodovati ljudem. In nad seboj so imele kralja, angela iz brezna; ime mu je po hebrejsko Abaddon in po grško mu je ime Apolion. Eno gorje je prešlo; glej, še dvojno gorje pride za tem.

In šesti angel je zatrobil in slišal sem glas iz štirih vogalov zlatega oltarja pred Bogom; ta je dejal šestemu angelu, ki je imel trobento: Odveži te štiri angele, ki so zvezani ob veliki reki Evfrat. In ti štirje angeli so postali prosti, ki so bili pripravljeni na uro in dan in mesec in leto, da pobijejo tretjino ljudi. In število jezdečev vojske je bilo velikokrat tisoč krat tisoč in slišal sem njih število. In tako sem videl konje v prikazni in te, ki so na njih sedeli, ki so imeli ognjene in rumene in žveplene oklepe; in glave konj so bile kakor glave levov, in iz njih ust je šel ogenj in dim in žveplo. In od teh treh reči je bila pomorjena tretjina ljudi, od ognja in dima in žvepla, kar je šlo iz njih ust. Zakaj njih moč je bila v njih ustih. In njih repi so bili podobni kačam in imeli so glave, in s temi so delali škodo.

In še so ostali ljudje, ki niso bili pomorjeni s temi šibami, in niso storili pokore za dela svojih rok, da bi ne molili hudiča in zlatih, srebrnih, bronastih, kamnitih in lesenih malikov, ki ne morejo ne gledati, ne slišati, ne hoditi in ki tudi niso storili pokore za svoje ubijanje, čaranje, kurbanje in tatvine.

X.

In videl sem drugega mogočnega angela, ki je prišel dol z neba, ta je bil ogrnjen z oblakom in mavrica na njegovi glavi in njegov obraz kakor sonce in njegovi nogi kakor ognjena stebra. In v svoji roki je imel odprto knjižico in svojo desnico je postavil na morje in levo na zemljo. In zavpil je z močnim glasom, kakor rjove lev. In ko je zavpil, je sedmero grmenj govorilo s svojim glasom. In ko je teh sedmero grmenj govorilo s svojim glasom, sem hotel pisati. Tedaj sem slišal glas z neba, meni rekoč: Zapečati, kar so govorila sedmera grmenja, in tega nikar ne zapiši.

In angel, ki sem ga videl stoječega na morju in na zemlji, je vzdignil svojo roko proti nebu in je prisegel pri tem, ki živi od vekomaj do vekomaj, ki je

ustvaril nebo in kar je na njem, in zemljo in kar je na njej, in morje in kar je v njem, da časa ne bo več, temveč v dneh glasu sedmega angela, ko bo zatrobil, se ima dopolniti Božja skrivnost, kakor je oznanil svojim hlapcem in prerokom.

In z neba sem slišal glas, ki je zopet govoril z menoj in rekel: Pojdi, vzemi to odprto knjižico iz roke angela, ki stoji na morju in na zemlji. In šel sem k angelu in mu rekel: Daj mi to knjižico. In on mi je rekel: Vzemi in požri jo in zvijala te bo v trebuhu, a v tvojih ustih bo sladka kakor med. In vzel sem knjižico iz roke tega angela in jo požrl; in v mojih ustih je bila sladka kakor med. In ko sem jo požrl, me je zvijala v trebuhu. In rekel mi je: Zopet moraš prerokovati ljudstvom in narodom in jezikom in številnim kraljem.

In dan mi je bil trs, palici podoben, in je rekel: Vstani in izmeri ta Božji tempelj in oltar in te, ki notri molijo. Dvorišča templja zunaj pa ne meri, zakaj to je dano narodom, in oni bodo to sveto mesto teptali, dvainštirideset mesecev.

XI.

In dal bom svoji priči in prerokovala bosta tisoč dvesto šestdeset dni, oblečena v žakljevino. To sta dve oljki in dve bakli, ki stojita pred Bogom zemlje. In ako jima hoče kdo kaj škoditi, pride ogenj iz njunih ust in požre njune sovražnike; in ako jima hoče kdo škoditi, mora enako biti umorjen. Ta dva imata oblast zapreti nebo, da ne dežuje v dneh njunega prerokovanja; in imata oblast nad vodami, da jih spremenita v kri, in da udarita zemljo z vsako vrsto nesreče, kolikorkrat bosta hotela.

In ko sta dokončala svoje pričevanje, se bo zver, ki bo prišla iz brezna, z njima vojskovala in ju premagala in umorila. In njuni trupli bosta ležali na ulicah velikega mesta, ki se duhovno imenuje Sodoma in Egipt, kjer je bil naš Gospod križan. In njuni trupli bodo gledali nekateri iz ljudstev in rodov in jezikov, tri dni in pol, in njunih trupel ne bodo pustili položiti v grob. In ti, ki prebivajo na zemlji, se bodo veselili nad njima in veseljačili in drug drugemu bodo pošiljali darove. Zakaj ta dva preroka sta mučila te, ki so prebivali na zemlji.

In čez tri dni in pol je prišel vanju duh življenja od Boga in stopila sta na svoje noge in velik strah je prišel čez te, ki so ju videli. In slišala sta močen glas z neba, ta jima je dejal: Pojdita sem gor! In šla sta gor v nebo, v oblaku, in njuni sovražniki so ju videli. In v tisti uri je bil velik potres, in desetina tistega mesta je padla in v tem potresu je bilo pobitih sedem tisoč imen ljudi; in ti drugi so se prestrašili in so dali slavo Bogu nebes. Drugo gorje je prešlo; glej, tretje gorje pride hitro!

XII.

In sedmi angel je zatrobil, in nastali so močni glasovi v nebesih, ki so dejali: Kraljestva sveta so postala kraljestvo našega Gospoda in njegovega Kristusa, in kraljeval bo od vekomaj do vekomaj. In štiriindvajset starešin, ki so sedeli pred Bogom na svojih prestolih, je padlo na svoj obraz in molilo Boga, rekoč: Zahvaljujemo te, Gospod, vsemogočni Bog, ki si in ki si bil in ki boš, ki si vzel nase svojo veliko moč in kraljuješ. In narodi so se razsrdili, in tvoja jeza je prišla in čas mrtvih, da bodo sojeni, in da daš plačilo svojim hlapcem in prerokom in svetim in tem, ki se bojé tvojega imena, malim in velikim, in da pogubiš te, ki pogubljajo zemljo.

In Božji tempelj je bil odprt v nebesih in skrinja njegovega testamenta se je videla v njegovem templju; in nastali so bliski in glasovi in grmenje in potresi in velika toča.

In veliko znamenje se je prikazalo na nebu: žena, oblečena s soncem, in luna je bila pod njenimi nogami in na njeni glavi krona dvanajsternih zvezd. In bila je noseča in je vpila in šla k porodu in imela je velike muke pri porodu.

In drugo znamenje se je prikazalo na nebu in glej: velik rdeč zmaj, imel je sedem glav in deset rogov in na svojih glavah sedem kron in njegov rep je vlekel tretjino zvezd in jih je vrgel na zemljo. In zmaj je stopil pred ženo, ki je imela roditi, da bi, ko bi rodila, požrl njeno dete. In rodila je sina, dečka, ki bo pasel vse narode z železno šibo; in njeno dete je bilo vzeto k Bogu in k njegovemu prestolu. In žena je ubežala v puščavo, kjer je imela mesto, pripravljeno od Boga, da bi bila tam oskrbovana tisoč dvestošestdeset dni.

In v nebesih je nastalo vojskovanje, Mihael in njegovi angeli so se vojskovali z zmajem. In zmaj se je vojskoval s svojimi angeli, in niso zmagali; tudi se zanje v nebesih ni več našlo mesto. In izvržen je bil veliki zmaj, ta stara kača, ki ji je ime Hudič in Satan, ki ves svet zapeljuje, in vržen je bil na zemljo in njegovi angeli so bili vrženi tja z njim vred.

In slišal sem močen glas, ta je v nebesih dejal: Glej, zveličanje in moč in kraljestvo in oblast našega Boga so že postali *last* njegovega Kristusa, ker je izvržen ta, ki jih je dan in noč tožil pred Bogom. In premagali so ga po krvi Jagnjeta in z besedo svojega pričevanja, in niso ljubili svojega življenja tja do smrti. Zato se veselite nebesa in ti, ki v njih prebivajo! Gorje tem, ki na zemlji prebivajo in na morju. Zakaj hudič pride dol k vam, ima velik srd in ve, da ima malo časa.

In ko je zmaj videl, da je vržen na zemljo, je pregnal ženo, ki je rodila dečka. In ženi je bilo dano dvojje peruti, kakor velikega orla, da bi poletela v

puščavo, na svoj kraj, da bi bila tam oskrbovana en čas in dva časa in pol časa, proč od obličja kače. In kača je metala iz svojih ust za ženo vodo kakor reko, da bi jo utopila. A zemlja je ženi pomagala, in odprla je svoja usta in požrla reko, ki jo je metal zmaj iz svojih ust. In zmaj je postal srdit nad ženo in je šel tja, da bi se vojskoval s tem, kar je ostalo od njenega semena, ki držijo Božjo zapoved in imajo pričevanje Jezusa Kristusa.

XIII.

In stopil sem na morski pesek in sem videl zver, ki je prihajala iz morja; ta je imela sedem glav in deset rogov in na svojih rogovih deset kron in na svojih glavah imena bogokletstva. In zver, ki sem jo videl, je bila podobna leopardu in njene noge so bile kakor medvedove in njen gobec kakor gobec leva. In zmaj ji je dal svojo moč in svoj prestol in veliko oblast. In videl sem eno njenih glav, kakor da bi bila smrtno ranjena, in njena smrtna rana je bila zaceljena. In vesoljni svet se je čudil nad to zverjo; in molili so zmaja, ki je dal zveri oblast, in molili so zver in so dejali: Kdo je tej zveri enak? In kdo se more z njo bojevati?

In dana so ji bila usta, da je govorila velike stvari in bogokletja, in dano ji je bilo, da bi delovala dvainštirideset mesecev dolgo. In odprla je svoja usta v preklinjanje Boga in preklinjala je njegovo ime in njegov šotor in te, ki prebivajo v nebesih. In dano ji je bilo vojskovati se s svetimi in jih premagati; in dana ji je bila oblast nad vsemi rodovi in jeziki in narodi. In vsi, ki prebivajo na zemlji, so jo molili, katerih imena niso zapisana v knjigi življenja Jagnjeta, ki je zaklano od začetka sveta. Ako ima kdo ušesa, ta poslušaj. Če kdo pelje (drugega) v ječo, ta pojde v ječo. Ako kdo z mečem mori, mora biti umorjen z mečem. Tu je potrpljenje in vera svetih.

In videl sem drugo zver, ki je prišla iz zemlje, in imela je dva rogova, ravno kakor jagnje, in govorila je kakor zmaj. In izvršuje vso moč prve zveri pred njo; in dela, da zemlja in ti, ki na njej prebivajo, molijo prvo zver, katere smrtnne rane so bile zaceljene. In dela velika znamenja, da stori tudi, da pada ogenj z neba pred ljudi. In zapeljuje te, ki na zemlji prebivajo, zavoljo teh znamenj, za katera ji je bilo dano, da jih stori pred zverjo; in pravi tem, ki prebivajo na zemlji, naj naredo podobo zveri, ki je imela rane od meča in je oživila.

In dano ji je bilo dati podobi zveri duha, da je podoba zveri govorila in storila, da bi imeli biti pomorjeni, kateri ne molijo podobe zveri. In storila je vse, majhne in velike, bogate in uboge, svobodne in hlapce, da jim je dala znamenje na desno roko ali na čelo, da nihče ne more kupovati ali prodajati, razen ta, ki

ima to znamenje ali ime zveri ali število njenega imena. Tu je modrost. Kdor ima razum, ta naj izračuna število zveri; zakaj to je število človeka. In njegovo število je šeststo šestinšestdeset.

XIV.

In pogledal sem, in glej, Jagnje je stalo na Sionski gori in z njim njih stoštiriinštirideset tisoč; ti so imeli ime njegovega Očeta zapisano na svojih čelih. In slišal sem glas iz nebes kakor velike vode in kakor glas velikega grmenja. In ta glas, ki sem ga slišal, je bil kakor teh, ki ubirajo harfe; in so peli kakor novo pesem pred prestolom in pred štirimi zvermi in starešinami. In nihče se ni mogel naučiti te pesmi, kakor le ti stoštiriinštiridesettisoči, ki so odkupljeni od zemlje. Ti so, ki niso omadeževani z ženami; zakaj oni so device in hodijo za Jagnjetom, kamorkoli on gre. Ti so odkupljeni izmed ljudi, k prvini Bogu in Jagnjetu. In v njihovih ustih ni bila najdena nobena goljufija. Zakaj oni so brez madeža pred Božjim prestolom.

In videl sem angela, letečega po sredi neba, ta je imel večni evangelij, da bi ga tem oznanjal, ki sedé in prebivajo na zemlji, in vsem narodom in rodovom in jezikom in ljudstvom, in je dejal z močnim glasom: Bojte se Boga in dajte mu slavo! Zakaj čas njegove sodbe je prišel; in molite tega, ki je naredil nebo in zemljo in morje in vodne studence.

In drugi angel je šel za njim in dejal: Padel je, padel, Babilon, veliko mesto. Zakaj s tem vinom svojega kurbanja je napajal vse narode.

In tretji angel je šel za njim in je dejal z močnim glasom: Ako kdo moli zver in njeno podobo in vzame to znamenje na svoje čelo ali na svojo roko, ta bo pil od vina Božjega srda, ki je nalito in čisto v čaši njegovega srda, in bo mučen z ognjem in žveplom pred svetimi angeli in pred Jagnjetom. In dim njihovega mučenja pojde kvišku od vekomaj do vekomaj, in nimajo pokoja dan in noč, kateri so molili zver in njeno podobo, in ako je kdo sprejel znamenje njenega imena. Tukaj je potrpljenje svetih; tu so ti, ki držé Božje zapovedi in vero v Jezusa.

In slišal sem glas z neba, rekoč mi: Piši: Zveličani so ti mrtvi, ki umrejo v Gospodu odsihmal. Ja, ta Duh pravi, da oni počivajo od svojega dela, zakaj njih dela gredo za njimi.

In videl sem, in glej, en bel oblak, in na oblaku je sedel nekdo, ta je bil podoben Sinu človekovemu, in imel je na svoji glavi zlato krono in v svoji roki oster srp. In drugi angel je šel iz templja in vpil z močnim glasom k temu, ki je

sedel na oblaku: Zamahni s svojim srpom in žanji, zakaj prišel je čas za žetev, zakaj žetev zemlje je postala suha! In ta, ki je sedel na oblaku, je zamahnil s svojim srpom v žetev in zemlja je bila požeta.

In neki drugi angel je šel iz templja v nebesih, ta je imel oster vinjek. In neki drug angel je prišel od oltarja, ta je imel oblast nad ognjem, in klical je z glasnim vpitjem temu, ki je imel ta ostri vinjek, in je rekel: Sezi s svojim ostrim vinjekom in reži grozdje na zemlji, zakaj njegove jagode so zrele. In ta angel je segel s svojim vinjekom na zemljo in rezal je vinske trte na zemlji in jih metal v veliko kad Božjega srda. In v tej kadi so tlačili zunaj mesta, in kri je tekla iz kadi prav do konjskih uzd tisoč šeststo stadijev daleč.

XV.

In videl sem drugo znamenje v nebesih, to je bilo veliko in čudovito, sedem angelov, ti so imeli sedmero poslednjih šib, zakaj s temi je bil dokončan Božji srd. In videl sem, kakor stekleno morje, pomešano z ognjem, in te, ki so obdržali zmago nad zverjo in nad njeno podobo in nad njenim znamenjem in nad številom njenega imena, da so stali na tem steklenem morju in so imeli Božje harfe. In peli so Mojzesovo pesem, Božjega hlapca, in Jagnjetovo pesem in so dejali: Velika in čudovita so tvoja dela, Gospod, vsemogočni Bog, pravične in resnične so tvoje poti, ti Kralj svetih! Kdo bi se te ne bal, Gospod, in ne slavil tvojega imena? Le ti sam si svet; zakaj vsi narodi bodo prišli in molili pred teboj, zakaj tvoje sodbe so razodete.

Potem sem videl, in glej, odprt je bil tempelj šotora pričevanja v nebesih, in iz svetišča so prišli sedmeri angeli, ki so imeli sedmero šib, oblečeni v čisto svetlo platno, in so imeli opasane prsi z zlatimi pasi. In ena teh štirih zveri je dala sedmerim angelom sedem zlatih kup, polnih Božjega srda, ki živi od vekomaj do vekomaj. In tempelj je postal poln dima od Božje slave in od njegove moči; in nihče ni mogel iti v tempelj, dokler niso bile dokončane sedmere šibe sedmerih angelov.

XVI.

In slišal sem močan glas iz templja, ta je rekel sedmerim angelom: Pojdite in izlijte kupe srda na zemljo!

In prvi je odšel in izlil svojo kupo na zemljo; in prišla so huda uljesa na ljudi, ki so imeli znamenje zveri in ki so molili njeno podobo.

In drugi angel je izlil svojo kupo na morje. In postalo je kri kakor mrliča, in vse, kar je bilo v morju živega, je pomrlo.

In tretji angel je izlil svojo kupo na tekočo vodo in studence vodá in postali so kri. In slišal sem tega angela, da je dejal: Gospod, ti si pravičen, ki si, ki si bil in *ki* si svet, da si tako sodil; zakaj oni so prelili kri svetih in prerokov, in ti si jim dal piti krvi; zakaj oni so tega vredni. In slišal sem nekega drugega angela, da je rekel z oltarja: Ja, Gospod, vsemogočni Bog, tvoje sodbe so resnične in pravične.

In četrti angel je izlil svojo kupo na sonce; in dano mu je bilo žgati ljudi z ognjem. In ljudem je bilo vroče od velike vročine in so preklinjali Božje ime, ki ima oblast nad temi šibami, in niso se spokorili, da bi njemu dali slavo.

In peti angel je izlil svojo kupo na prestol zveri; in njeno kraljestvo je otemnelo in grizli so svoje jezike od muke in preklinjali so Boga v nebesih od svojih muk in od svojih uljes, in niso se spokorili od svojih del.

In šesti angel je izlil svojo kupo na veliko reko Evfrat; in voda je presahnila, da bi bila pripravljena pot kraljem od sončnega vzhoda. In videl sem priti iz zmajevih ust in iz ust zveri in iz ust lažnega preroka tri nečiste duhove, podobne žabam; in to so duhovi hudičev, ti delajo znamenja in gredo ven h kraljem na zemlji in po vseh krajih sveta, da jih zberó na boj na tisti veliki dan Boga, vsemogočnega. Glej, pridem kakor tat; zveličan je ta, kdor čuje in hrani svoja oblačila, da ne hodi nag in se ne vidi njegova sramota. In zbral jih je na kraju, kateremu je po judovsko ime Harmagedon.

In sedmi angel je izlil svojo kupo v zrak; in prišel je glas z neba, od prestola, ta je dejal: Storjeno je. In nastali so glasovi in grmenje in bliskanje in bil je velik potres, kakršnega ni bilo od tistega časa, odkar so bili ljudje na zemlji, tako velik potres je to bil. In to veliko mesto se je razdelilo na tri dele in mesta narodov so padla; in veliki Babilon je prišel v spomin pred Bogom, da se mu dá kelih vina njegovega hudega srda. In vsi otoki so bežali in nobenih gorá ni bilo najti. In velika toča, kakor cent, je padala z neba na ljudi; in ljudje so preklinjali Boga zaradi šibe te toče, zakaj njegova šiba je bila silno velika.

XVII.

In prišel je eden od sedmerih angelov, ki so imeli teh sedmero kup, ta je govoril z menoj in mi je rekel: Pridi, pokazal ti bom sodbo te velike kurbe, ki sedi na mnogih vodah, s katero so se kurbali kralji na zemlji, in ti, ki prebivajo na zemlji, so se opijanili od vina njenega kurbanja. In v duhu me je prenesel v

puščavo. In videl sem ženo, sedečo na zveri karmezinove barve, ta je bila polna imen preklinjanja in imela je deset rogov. In žena je bila oblečena s škrlatom in karmezinom in je bila pozlačena z zlatom in žlahtnim kamenjem in biseri; in v roki je imela zlat kozarec, poln gnusobe in nečistosti svojega kurbanja; in na svojem čelu zapisano ime, skrivnost: Veliki Babilon, mati kurbanja in vse gnusobe na zemlji! In videl sem to ženo, pijano krvi svetih in krvi Jezusovih prič. In silno sem se začudil, ko sem jo videl.

In angel mi je dejal: Zakaj se čudiš? Jaz ti bom povedal skrivnost žene in zveri, ki jo nosi in ima sedem glav in deset rogov. Ta zver, ki si jo videl, je bila in je ni, in pride spet iz brezna in pojde v pogubo; in se bodo čudili ti, ki prebivajo na zemlji, katerih imena niso zapisana v knjigi življenja od začetka sveta, ko bodo videli to zver, ki je bila in je ni, a vendar je. In to je ta misel, h kateri sodi modrost.

Teh sedmero glav je sedem gorá, na katerih sedi ta žena, in je sedem kraljev. Pet jih je padlo in eden je in drugi še ni prišel, in ko pride, mora malo časa ostati. In zver, ki je bila in je ni, to je ta osmi in je izmed sedmerih in gre v pogubo. In teh deset rogov, ki si jih videl, to je deset kraljev, ki še niso prejeli kraljestva, a bodo kot kralji prejeli oblast za nekaj časa skupaj z zverjo. Ti imajo eno misel in bodo svojo moč in oblast dali tej zveri. Ti se bodo vojskovali z Jagnjetom in Jagnje jih bo premagalo; zakaj on je Gospod vseh gospodov in Kralj vseh kraljev in z njim ti, ki so poklicani in izvoljeni in zvesti.

In on mi je dejal: Vode, ki si jih videl, kjer sedi ta kurba, so ljudstva in množice in narodi in jeziki. In teh deset rogov, ki si jih videl na tej zveri, ti bodo to kurbo sovražili in jo bodo naredili pusto in nago in bodo jedli njeno meso in jo sežgali v ognju. Zakaj Bog jim je dal v srce, da storé, kar je njemu všeč, in da izpolnijo eno voljo in dajo svoje kraljestvo zveri, dokler ne bodo dopolnjene Božje besede. In žena, ki si jo videl, je veliko mesto, ki ima kraljestvo nad vsemi kralji na zemlji.

XVIII.

In potem sem videl nekega drugega angela, gredočega dol z neba, ta je imel veliko oblast; in zemlja se je razsvetlila od njegove svetlosti; in z močnim glasom je vpil in dejal: Padel je, padel, veliki Babilon, in postal je bivališče hudičev in zavetje vseh nečistih duhov in zavetje vseh nečistih in sovražnih ptic. Zakaj od vina srda njenega kurbanja so pili vsi narodi in kralji na zemlji so se z njo kurbali in njeni trgovci so postali bogati od njenih velikih poželenj. In

slišal sem drug glas z neba, ta je dejal: Pojdite iz nje, ljudstvo moje, da ne boste deležni njenih grehov, da kje ne prejmete od njenih kazni! Zakaj njeni grehi segajo tja do neba, in Gospod se je spomnil njenih pregreh. Povrnite ji, kakor je ona vam vračala, in storite ji dvojno gubo po njenih delih; in v kozarec, v katerega vam je natakala, natočite dvakrat toliko! Kolikor se je delala častito in delala svojevoljnost, toliko ji dajte muke in natočite žalosti. Zakaj v svojem srcu pravi: Sedim in sem kraljica in ne bom vdova in ne bom videla žalosti. Zato bodo prišle njene kazni na en dan: smrt, žalost in lakota, z ognjem bo sežgana; zakaj Gospod Bog bo močan, ki jo bo sodil.

In za njo bodo jokali in žalovali kralji na svetu, ki so se z njo kurbali in uganjali samovoljnost, ko bodo videli dim njenega požara in bodo od daleč stali od strahu pred njeno muko, in porekó: Gorje, gorje, veliko mesto Babilon, močno mesto, v eni uri je prišla tvoja sodba. In trgovci na zemlji bodo jokali in žalovali sami pri sebi, ker nihče več ne bo kupoval njihovega blaga; blaga iz zlata in srebra in dragega kamenja in biserov in tančice in karmezina in škrlata in vsakovrstnega tinenovega lesa in vseh vrst posode iz slonove kosti in vsakovrstne posode iz dragocenega lesa in brona in železa in marmorja in cimeta in timijana in dišav in kadila in vina in olja in žemlje in pšenice in živine in ovac in konj in voz in teles in duš ljudi.

In sad, ki si ga je želela tvoja duša, je šel od tebe, in vse, kar je bilo tolsto in sijajno, te je zapustilo, in nikdar več tega ne boš našla. Trgovci s takim blagom, ki so od nje obogateli, bodo stali daleč od strahu pred njenim trpljenjem in bodo jokali in govorili: Gorje, gorje, veliko mesto, ki je bilo oblečeno v belo svilo in karmezin in škrlat in bilo pozlačeno z zlatom in dragim kamenjem in biseri! Zakaj v eni uri je toliko bogastvo opustošeno.

In vsi ladjarji in množica teh, ki na barkah kupčujejo, in čolnarji, ki na morju kupčujejo, so stali od daleč in so vpili, ko so videli dim njenega požara, in so dejali: Katero je enako temu velikemu mestu? In metali so prah na svoje glave in so vpili in so jokali in tožili in so dejali: Gorje, gorje, veliko mesto, v katerem so postali bogati vsi, ki so imeli barke na morju, od njegovega blaga! Zakaj v eni uri je bilo opustošeno.

Veselite se ga, nebo in vsi sveti apostoli in preroki, zakaj Bog je sodil vašo sodbo nad njo. In močan angel je vzdignil velik kamen, kakor mlinski kamen, ga vrgel v morje in je dejal: Tako bo s silo vrženo veliko mesto Babilon in ne bo ga več najti. In glas pevcev in teh, ki igrajo na strune, in piskačev in trobentačev in noben rokodellec nobenega rokodelstva se ne bo nikdar več slišal v tebi, in glas mlina se ne bo nikdar več slišal v tebi, in luč leščer-

be nikoli več ne bo svetila v tebi, in glas ženina in neveste se ne bo nikdar več slišal v tebi; zakaj tvoji trgovci so bili velikaši na zemlji. Zakaj s tvojim čarodejstvom so zapeljani vsi narodi in kri prerokov in svetih in vseh, ki so umorjeni na zemlji, je najdena v njem.

XIX.

Potem sem slišal glas velike množice v nebesih, ti so dejali: Aleluja! Zdravje in čast, hvala in moč Bogu, našemu Gospodu; zakaj njegove sodbe so resnične in pravične, da je to veliko kurbo obsodil, ki je pogubljala zemljo s svojim kurbanjem, in je maščeval kri svojih hlapcev, od njenih rok. In drugič so dejali: Aleluja! In dim se dviguje na vekomaj. In teh štiriindvajset starešin in četvero zveri je padlo in so molili Boga, ki je sedel na prestolu, in so dejali: Amen, aleluja! In neki glas je prišel od prestola in je dejal: Hvalite našega Boga vsi njegovi hlapci, in ti, ki se ga bojé, mali in veliki!

In slišal sem glas velike množice in kakor šumenje velikih vodá in kakor glas močnega grmenja, ti so dejali: Aleluja; zakaj vsemogočni Bog je prevzel kraljestvo, veselimo se in se radujmo in dajmo čast njemu; zakaj prišla je Jagnjetova svatba in njegova žena se je pripravila in dano ji je bilo, da se je oblekla v čisto in belo svilo (svila pa je pravičnost svetih). In mi je dejal: Piši: Zveličani so ti, ki so povabljeni k Jagnjetovi večerji. In mi je dejal: To so resnične Božje besede. In padel sem pred njegove noge, da bi ga molil. In mi je rekel: Glej, ne stori tega! Jaz sem tvoj in tvojih bratov sohlapec in teh, ki imajo Jezusovo pričevanje: Boga móli! (Jezusovo pričevanje pa je Duh prerokovanja.)

In videl sem odprto nebo, in glej, bel konj, in temu, ki je na njem sedel, je bilo ime Zvesti in Resnični in sodi in se vojskuje s pravičnostjo. In njegove oči so kakor ognjen plamen in na njegovi glavi veliko kron in zapisano je imel ime, ki ga ni nihče poznal kakor le on sam, in je bil ogrnjen z oblačilom, ki je bilo oškropljeno s krvjo, in njegovo ime je Božja beseda. In za njim je šla vojska v nebesih, na belih konjih, oblečena v belo in čisto svilo. In iz njegovih ust je šel oster meč, da bi z njim pobil narode; in on jim bo vladal z železno šibo in on stiska prešo za vino hudega srda vsemogočnega Boga. In na svojem oblačilu in na svojem bedru je imel zapisano ime: Kralj vseh kraljev in Gospod vseh gospodov.

In videl sem angela, v soncu stoječega, in vpil je z močnim glasom in je dejal vsem pticam, ki letajo pod nebom: Pridite in se zberite k večerji velikega Boga, da jeste meso kraljev in poveljnikov in meso mogočnih in konj in teh,

ki na njih sedé, in meso vseh, svobodnih in hlapcev, malih in velikih. In videl sem zver in kralje na zemlji in njih vojske, skupaj zbrane, da bi se bojevale s tem, ki je sedel na konju in z njegovo vojsko. In zver je bila zgrabljena in z njo vred lažni prerok, ki je delal pred njo znamenja, s katerimi je zapeljeval te, ki so bili sprejeli znamenje zveri in ki molijo podobo zveri; živa sta bila oba vržena v ognjeno jezero, ki je gorelo z žveplom, in drugi so bili pomorjeni z mečem tega, ki je sedel na konju, ki je šel iz njegovih ust. In vse ptice so postale site od njih mesa.

XX.

In videl sem angela, gredočega dol od neba, ta je imel ključ od brezna in veliko verigo v svoji roki. In popadel je zmaja, staro kačo, ki je hudič in Satan; in ga je zvezal za tisoč let; in vrgel ga je v brezno in ga zaprl in od zgoraj zapečatil, da ne bi več zapeljeval narodov, dokler ne bi minilo tisoč let, in potem mora biti prost za malo časa.

In videl sem prestole in sedli so nanje in njim je bila dana sodba; in duše teh, ki so jim bile odsekane glave zavoljo Jezusovega pričevanja in zavoljo Božje besede, in tiste, ki niso molili zveri ne njene podobe in niso sprejeli njenega znamenja na svoja čela in na svoje roke; ti so oživel in so kraljevali s Kristusom tisoč let. Drugi mrtvi pa niso zopet oživel, dokler ni minilo tisoč let. To je prvo vstajenje. Zveličan in svet je ta, ki ima delež na prvem vstajenju; nad temi druga smrt nima oblasti, temveč bodo Božji in Kristusovi duhovniki, in bodo z njim kraljevali tisoč let.

In ko mine tisoč let, tedaj bo Satan izpuščen iz svoje ječe, in pojde ven zapeljevat narode, ki so na štirih straneh zemlje, Goga in Magoga, da jih zbere na boj; katerih število je kakor peska v morju. In šli so gor na zemeljsko širjavo in so obkolili tabor svetih in ljubljeno mesto. In ogenj je padel od Boga z neba in jih požrl. In hudič, ki jih je zapeljeval, je bil vržen v ognjeno jezero in žveplo, kjer sta bila tudi zver in lažni prerok; in mučeni bodo dan in noč od vekomaj do vekomaj.

In videl sem velik bel prestol in tega, ki je sedel na njem, pred katerega obličjem sta bežala zemlja in nebo, in se jima ni našlo mesto. In videl sem mrtve, velike in male, stoječe pred Bogom, in knjige so se odprle; in druga knjiga se je odprla, ki je knjiga življenja, in mrtvi so bili sojeni po tem, kar je bilo pisano v knjigah, po svojih delih. In morje je dalo nazaj mrtve, ki so bili v njem, in smrt in pekel sta zopet dala nazaj mrtve, ki so bili v njiju, in sojeni so bili, vsak po

svojih delih. In smrt in pekel sta bila vržena v ognjeno jezero. To je ta druga smrt. In ako kdo ni bil zapisan v knjigi življenja, je bil vržen v ognjeno jezero.

XXI.

In videl sem novo nebo in novo zemljo; zakaj prvo nebo in prva zemlja sta minila, in morja ni več. In jaz, Janez, sem videl sveto mesto, novi Jeruzalem, da je šlo dol od Boga iz nebes, pripravljeno kakor nevesta, olepšana svojemu možu. In slišal sem močan glas od prestola, ta je dejal: Glej, Božji šotor pri ljudeh in on bo prebival pri njih in oni bodo njegovo ljudstvo in Bog sam bo z njimi, njihov Bog, in obrisal bo vse solze iz njihovih oči; in smrti ne bo več, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine ne bo več; zakaj prvo je prešlo. In ta, ki je sedel na prestolu, je dejal: Glej, vse reči delam nove. In meni je rekel: Piši, zakaj te besede so resnične in zanesljive.

In on mi je rekel: Storjeno je. Jaz sem *Alfa* in *Omega*, začetek in konec. Jaz bom dal žejnemu iz studenca žive vode zastoj. Kdor bo zmagal, ta bo vse pode-
doval, in jaz bom njegov Bog in on bo moj sin. Malodušnim pa in nevernim in prekletim in morilcem in kurbirjem in čarovnikom in malikovalcem in vsem laž-
nikom, tem bo delež v jezeru, ki gori z ognjem in žveplom, kar je ta druga smrt.

In prišel je k meni eden od sedmerih angelov, ki so imeli sedem kup, polnih sedem poslednjih šib, in je govoril z menoj in je rekel: Pridi, pokazal ti bom to ženo, Jagnjeta nevesto. In me je v Duhu odpeljal na veliko in visoko goro in mi je pokazal to veliko mesto, sveti Jeruzalem, da je šlo dol iz nebes od Boga; in imelo je Božjo čast in njegova luč je bila enaka najbolj žlahtnemu kamenju, svetlemu jaspisu. Imelo je veliko in visoko obzidje in dvanajstero vrat in na vratih dvanajst angelov in napisana imena dvanajsternih rodov Izraelovih otrok: od vzhoda troje vrat, od severa troje vrat, od juga troje vrat, od zahoda troje vrat. In mestno obzidje je imelo dvanajst temeljnih kamnov in na njih imena dvanajsternih Jagnjetovih apostolov.

In ta, ki je z mano govoril, je imel zlat trs, da bi izmeril mesto in njegova vrata in njegovo obzidje. In mesto leži štirioglato in njegova dolžina je tako ve-
lika kakor tudi širina. In s tem trsom je izmeril mesto na dvanajst tisoč moških
tečajev; tega mesta dolžina in širina in višina so enake. In izmeril je njegovo obzidje na sto in štiriinštirideset komolcev, po človeški meri, ki jo je imel angel. In obzidje mesta je bilo zidano iz jaspisa in mesto iz čistega zlata, enako čiste-
mu steklu. In temelji zidu in mesta so bili okrašeni z vsakovrstnim žlahtnim
kamenjem. Prvi temelj je bil jaspis, drugi safir, tretji kalcedon, četrti smaragd,

peti sardoniks, šesti sard, sedmi krizolit, osmi beril, deveti topaz, deseti krizopraz, enajsti hiacint, dvanajsti ametist.

In ta dvanajstera vrata so bila dvanajst biserov; in vsaka vrata so bila iz enega bisera. In ulice tega mesta so bile čisto zlato, kakor prozorno steklo. Nisem pa videl v njem nobenega templja, zakaj Gospod, vsemogočni Bog, je njegov tempelj, in Jagnje. In mesto ne potrebuje sonca ne lune, da bi njemu svetila; zakaj Božja čast ga razsvetljuje in njegova svetilka je Jagnje. In ti pogani, ki bodo zveličani, hodijo v tej isti luči, in kralji na zemlji bodo prinašali vanjo svojo čast in hvalo. In njegova vrata podnevi ne bodo zaprta, zakaj noči tam ne bo; In vanj ne pride nič, kar je nežlahtnega, in ne, kdor dela gnusobe in laži, temveč ti, ki so zapisani v Jagnjetovi knjigi življenja.

XXII.

In pokazal mi je čisto reko žive vode, svetlo kakor kristal, ta je izvirala od Božjega prestola in od Jagnjeta; sredi njegove ulice in na obeh straneh reke je stalo drevo življenja, to je rodilo dvanajst vrst sadov in je dalo sadove vsak mesec, in listje tega drevesa je bilo dobro za zdravje narodov. In nobenega prekletstva ne bo več in Božji prestol in Jagnjetov bo v njem; in njegovi hlapci mu bodo služili in gledali bodo njegovo obličje in njegovo ime bo na njihovih čelih. In noči tam ne bo in ne bo potrebna svetilka ali svetloba sonca. Zakaj Gospod Bog jim bo svetil; in kraljevali bodo od vekomaj do vekomaj.

In dejal mi je: Te besede so zanesljive in resnične. In Gospod, Bog svetih prerokov, je poslal svojega angela, da bi pokazal svojim hlapcem, kaj se skoraj ima zgoditi. Glej, skoraj pridem. Zveličan ta, ki ohrani besede prerokovanja v tej knjigi! In jaz sem Janez, ki sem to videl in slišal. In ko sem to slišal in videl, sem padel, da bi molil pred nogami angela, ki mi je to kazal. In rekel mi je: Glej, da tega ne storiš! Jaz sem tvoj in tvojih bratov prerokov sohlapec, in teh, ki hranijo besede te knjige; Boga môli!

In rekel mi je: Ne zapečati besed prerokovanja v tej knjigi, zakaj ta čas je blizu. Kdor je hudoben, naj bo hudoben še naprej, in kdor je nečist, bodi še naprej nečist; kdor pa je pravičen, naj bo še naprej pravičen, in kdor je svet, naj bo še naprej svet. In glej, skoraj pridem in moje plačilo z menoj, da dam vsakemu, kakor bodo njegova dela. Jaz sem *Alfa* in *Omega*, prvi in poslednji, začetek in konec. Zveličani ti, ki držijo njegove zapovedi, da bo njihova oblast do drevesa življenja in da gredo skozi ta vrata v mesto. Zakaj zunaj so psi in čarovniki in kurbirji in morilci in malikovalci in vsi tisti, ki ljubijo laž in jo delajo.

Jaz Jezus sem poslal svojega angela, da vam pričuje po skupnostih. Jaz sem korenina Davidovega rodu, svetla zvezda danica. In Duh in nevesta pravita: Pridi! In kdor to sliši, ta reci: Pridi! In kdor je žejen, ta pridi; in kdor hoče, ta vzemi vodo življenja zastonj.

Pričujem pa vsem, ki slišijo besede tega prerokovanja v tej knjigi: Ako kdo k temu kaj pristavi, tako bo Bog nanj pridal šib, ki so zapisane v tej knjigi. In ako kdo kaj odvzame od besed knjige tega prerokovanja, tako bo Bog temu odvzel njegov delež iz knjige življenja in svetega mesta in od tega, kar je pisano v tej knjigi. Ta, ki to pričuje, pravi: Ja, skoraj pridem, amen. Ja, pridi, Gospod Jezus! Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi! Amen.

*Svetega Janeza Razodetja konec. Novega Testamenta in Biblije,
to je vsega Svetega pisma konec. Samemu Gospodu Bogu
bodi vsa čast ter hvala, zdaj in
vekomaj dana, amen.*

O SVETEM PISMU IN PRIČUJOČEM NOVEM TESTAMENTU

Za Dalmatinov prevod Svetega pisma je dobro vedeti, da sta bili zanj potrebni dve temeljni odločitvi. Prva je teološka, namreč, da Sveto pismo ni objavljeno za ozek krog duhovništva in teologov, ampak je dano vsemu ljudstvu. Druga odločitev je jezikovna. Ta je bila sprejeta v dramatičnem pogovoru med Trubarjem in Vergerijem januarja 1555 v Ulmu, in sicer naj bo jezik slovenščina, v kakršni sta bili napisani prvi slovenski knjigi, *Katekizem* in *Abecednik* (1550). Tako je Dalmatinova Biblija kmalu po izidu postala osrednje slovensko besedilo 16. stoletja, priznana in spoštovana med drugimi evropskimi narodi.

Sveto pismo ali Biblija (gr. »knjige«) ima dva dela, Stari in Novi testament (tj. Staro in Novo zavezo). Prvi del je bil napisan v obdobju od 15. do 5. stoletja pred Kristusom v hebrejščini in aramejščini, drugi pa v 1. stoletju našega štetja v grščini. Okoli 40 Judov iz raznih slojev je v osebнем jezikovnem slogu in načinu, v raznih krajih, pogojih in obdobjih zapisovalo sporočila in doživetja z Bogom. Biblija se dotika raznovrstnih življenjskih vprašanj, in ne glede na raznolikost piscev in okoliščin pisanja ima eno glavno osebo in eno glavno sporočilo. Glavna oseba je Jezus, o katerem kaj izvemo »še« v Novi zavezi, in glavno sporočilo je evangelij, »vesela novica«. Zato je Stara zaveza kot nekakšen uvod, Nova zaveza pa opis Jezusovega življenja, učenja ter učinkovanja, ki še traja.

Biblija je drugačna od vseh drugih knjig v različnih pogledih. Knjige, sestavljene iz več delov, običajno tiskamo in beremo od začetka. Tu pa smo najprej prevedli Novo zavezo (27 knjig) in ne Stare (39 knjig). Tudi Primož Trubar je po spodbudi Petra Pavla Vergerija začel prevajati Sveto pismo »od zadaj«, z Novo zavezo (Evangelij svetega Matevža, 1555). Zakaj? Marsikateri bralec začne brati Biblijo od začetka, a kmalu omaga in je nad knjigo razočaran, saj zaradi 3000-letne oddaljenosti od judovske kulture veliko stvari ne dojame. Ob branju Biblije človek kmalu opazi, da je za nejudje Nova zaveza ključ za razumevanje Stare. Ko imamo z Biblijo več izkušenj, se izkaže, da je prav tako Stara zaveza ključ za razumevanje Nove. Še več, pisatelji novozaveznih knjig večkrat povzamejo vsebino in smisel Stare zaveze ter tako olajšajo razumevanje sporočila Biblije v njenem kontekstu. Tako tudi s to jezikovno posodobitvijo Dalmatinovega prevoda želimo bralcu omogočiti boljše razumevanje celotne zgodbe.

Drugačnost in pomen Biblije se vidi skozi zgodovino. Do sedaj so jo v celoti prevedli v 636 jezikov, delno pa v 3223 (od 7097 znanih živih jezikov), kar

pomeni, da so ti jeziki po večini s tem dobili svoj prvi zapis. Močno je vplivala na znanost, jezik in kulturo narodov, tudi na Slovenskem. Nekatera znanstvena odkritja so se zgodila, ker so ljudje prebirali Biblijo. Recimo, Matthew F. Maury je v 19. stol. odkril morske tokove, ker je bral Psalm 8. Bohorič se je pri ustvarjanju slovenske slovnice (*Articae horulae succisivae*, 1584) opiral na besedilo Biblije. Prešeren in drugi slovenski klasiki ter vsi izobraženi ljudje preteklega časa, vse do konca druge svetovne vojne, so se temeljnih reči o Bibliji naučili v šoli. Tako je imela vsaj posreden vpliv na razvoj narodov. Kdor torej danes ne pozna vsaj nekaj njenih osnovnih zgodb, ima težave pri razumevanju klasičnih literarnih in filozofskih del, saj v njih vedno znova spregovorijo svetopisemske misli ali pa vsaj namigi nanje. Lep primer za to je glavno Marxovo in Engelsovo filozofsko delo *Die deutsche Ideologie* (Nemška ideologija), ki je parafraza in parodija Biblije. Naj se s to knjigo strinjamo ali ne, pa je nikakor ne moremo pravilno razumeti, če ne poznamo vsaj osnovnega sporočila in zgradbe Svetega pisma.

Tudi narava biblijskega besedila je drugačna. Apostol Peter piše: »Nikoli namreč nobena prerokba ni prišla po človeški volji, ampak so ljudje, nošeni od Svetega Duha, govorili v imenu Boga« (2 Peter 1). Gre za Božji navdih, ki ni kakor navdih pisatelja, pesnika ali znanstvenika. Pri Bibliji namreč ne gre za navdihnjenost pisca, ampak napisanega dela samega. Zato tudi večkrat slišimo, da je Biblija »Božja beseda«, namreč to, kar bi Bog sam zapisal, če bi sédel za mizo in lastnoročno napisal knjigo. Potem je lažje razumeti, zakaj je v krščanstvu Biblija najvišje razsodilo glede temeljnih resnic o Bogu, stvarstvu in človeku ter razmerij med njimi. V času reformacije so to izrazili z geslom *sola Scriptura* (»samó Pismo«), kar pa ni bila prepoved branja drugih knjig. Vsakemu, ki zaupa Božji besedi, je mar, da oznanja sporočilo Biblije in tudi drugim omogoči, da ga slišijo oziroma se Biblije naučijo brati in se potem osebno ter svobodno odločijo glede vesele novice v njej.

V prvem slovenskem stavku prve slovenske knjige je Trubar zapisal: »Za vse Slovence prosim milosti, miru, usmiljenja in pravega spoznanja Boga po Jezusu.« Trubar večkrat omenja, predvsem v *Cerkvenem redu* (1564), da je zanj osrednja vrstica in povzetek Biblije v Evangeliju po Janezu: »Tako je Bog ljubil ta svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da vsi ti, ki vanj verujejo, ne bodo pogubljeni, ampak bodo imeli večno življenje« (Evangelij po Janezu 3). Za kaj gre? Biblija je zgodba, v kateri izvemo, da nismo tu po naključju, ampak nas je ustvaril Bog. Zato ima vsak človek vrednost in smisel življenja. Toda človek se je uprl svojemu Stvarniku, kar Biblija imenuje greh, posledica tega pa je uničeno

razmerje in vse zgodovinsko zlo. Tako Bog pravi, da ni pravičnega in dobrega človeka (Rimljanom 3). Ker pa človek sam s svojim trdom ne more obnoviti prvega razmerja z Bogom (Rimljanom 3), je pravični Bog, ki mora kaznovati krivca (Dejanja apostolov 17), v svoji ljubezni do človeka našel rešitev tega problema. In tu je ta vesela novica, evangelij, da je sam Bog, Jezus, stopil med ljudi in plačal za vse grehe (Rimljanom 3). Tako lahko vsak, ki si želi novega in večnega življenja z Bogom, to pridobi v razmerju z Jezusom (Rimljanom 6). In to je Božji dar le po milosti (Efežanom 2), ki ga človek dobi z zaupanjem v Jezusa.

Da je Sveto pismo knjiga resnice, nakazujejo vsaj štiri dejstva. Prvič, globoka preobrazba človeka, ki bere Sveto pismo z zaupanjem in po njem živi. Drugič, natančna izpolnitev specifičnih prerokb, ki jih je nekaj sto in jih je mogoče zgodovinsko preveriti. Tretjič, potrditev raznih znanosti, da svetopisemska poročila o ljudeh in dogodkih niso mitologija, ampak dejstva. Četrto, avtentičnost rokopisov besedil Svetega pisma dokazuje, da je najbolj verodostojno izmed vseh antičnih besedil, in ne potvorjeno, kakor to nekateri mislijo. Tako ima vsak, ki zaupa Bibliji, vero, ki je utemeljena v dejstvih in je tako razumna. Avrelij Avgustin je zapisal: »Tolle lege«, torej »vzemi in beri (Biblijo)«. Jezus pa je povabil: »Pridi in poglej.«

Na koncu se zahvaljujemo Bogu, ki nama je dal zamisel in moč za revizijo prve slovenske Biblije. Obenem sva hvaležna ljudem, ki so po svojih močeh prispevali v tem delu: Todd Hunnicutt je bil v neprestano spodbudo z mnogimi vprašanji in predlogi ter se je dodatno udeleževal pri realizaciji; Matjaž Črnavec je bil v veliko pomoč z nasveti in tehnično obdelavo besedila, na koncu pa še pri oblikovanju in tehnični pripravi za tisk; David in Nives Okorn (Studio oko) sta zaslужna za prelom in oblikovanje knjige; dr. Kozma Ahačič je v občasnih osebnih pogovorih pomagal z nasveti in izkušnjami na področju slovenščine 16. stoletja ter posredno z delom na portalu Fran, kjer so dostopne koristne jezikovne informacije; prof. Marija Kolar je na samem začetku predlagala, naj skušava ohraniti čim več pristnega Dalmatinovega jezika, kar se je izkazalo za dober predlog; Urška Stani je z lekturo odstranila marsikatero slovnično napako; bralke Aleksandra Bilbija, Meta Perme, Darja Gračnar, Andreja Odlazek, Živa Hren in Stanka Kašnar so s svojim skrbnim delom pregledale besedilo in opozorile na napake; Janis Hlastan je vsa ta leta stala svojemu možu ob strani in požrtvovalno podpisala zahtevno delo. Brez vseh naštetih delo ne bi bilo končano.

*Vinko Ošlak
Benjamin Hlastan*

